

മംഗളോദയം.

പറന്നു

പുസ്തകം ൭	വൃത്തികമാസം.	ലക്കം ൧
-----------	--------------	---------

മംഗളോദയം.

ഫാൻ

പുസ്തകം ൭	വൃത്തികമാസം.	ലക്കം ൧
-----------	--------------	---------

മംഗളം

ബാലാദിത്യായുതശ്രീരംഭവിടുമുടലിൽഭൂഷണൗഘങ്ങൾ ചാത്തി-
ച്ചേലാളീടുന്നപുത്തൻവരിമളമിളകുംമാലതുകുയിലേന്തി
കാലാരിക്കുൻചകോരുമൃതമസിതകളിർപ്പുനിലാവാനുനിൽക്കും
ലീലാലോലസ്വരൂപംവിലസുകവിചയാപേതമെന്നുള്ളിലെന്നും.
എ. നാരായണമേനോൻ

പ്രസ്താവന.

മലയാളഭാഷയെ സ്നേഹിക്കുന്നവരും, എല്ലാ വിധത്തിലും
അതിനു അഭിവൃദ്ധിയുണ്ടാകേണമെന്നു മോഹിക്കുന്നവരും, ഈ
പ്രസ്താവനയെ സാവധാനത്തിൽവായിച്ച്, അഭിപ്രായവ്യത്യാ
സമുണ്ടെങ്കിൽ, ഞങ്ങളെ അറിയിക്കുകയും, ഇല്ലെങ്കിൽ, ഞങ്ങളോ
ട് കൺതാമിച്ച് പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്താൽ കൊള്ളാമെന്നു ഞ
ങ്ങൾ ഒന്നാമതായി അപേക്ഷിക്കുന്നു.

കുറച്ചുകാലമായിട്ട്, 'മംഗളോദയം' 'സാമിത്വ.സമാജ'ത്തി
ന്റെ മേലന്വേഷത്തിൽ നടത്തിവരുന്ന ഒരു മാസികയാണു്

ല്ലോ. എന്നാൽ, ഒരു മലയാളകുടുംബത്തിലെ ഭൂപാലത്തിന്റെ എന്നപോലെ, അവകാശികൾ അധികമാകുകൊണ്ടും, അധികാരത്തിനു പ്രവചനം ഇല്ലാത്തതുകൊണ്ടും, മാസികയുടെ സ്ഥിതി, പേരിനുവിപരീതമായിട്ടാണ് തീർന്നിരിക്കുന്നത്. മംഗളം ഉദിച്ചു യജ്ഞം ചെയ്യുന്നതെന്നല്ല, അനുമനത്തിലേക്കു അഭിമുഖമായി നില്ക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. 'മാസികയുടെ ഇപ്പൊഴത്തെ സ്ഥിതി ഭേദപ്പെടുത്തി അതിനെ ഒരു ഉത്തമനിലയിൽ കൊണ്ടുവരുന്നതിന്നു' ഞങ്ങളെ പത്രാധിപന്മാരായി നിശ്ചയിച്ച് അദ്ധ്യക്ഷനാകാൻ ഞങ്ങളെ അറിയിച്ചിരിക്കുന്നു. ഭടന്മാർ നേത്രാധികൃതത്തിൽ പരം മഹാനുഭൂതിപ്പെടും. അതു പരോപകാരപ്രദവും അവർ ഹിതകരവുമായാൽ പിന്നെയുണ്ടു അവരുടെ സന്തോഷത്തിനതിൽ! അതുകൊണ്ട്, കല്പനയെ, 'രണ്ടുപ്രകാരം നിരവഹിച്ചാലും, കൊണ്ടുണ്ടേതു നമ്മുടെ ഭാരം.'

പക്ഷെ, ഞങ്ങൾതന്നെ പ്രയത്നിച്ചാൽ ഒരു ഫലവും ഉണ്ടാകയില്ല. കടലിൽ ചെറുപഞ്ചിയുടെ ഗതിപോലെ ഇരിക്കും. ഭാഷാഭിമാനികളുടെ മനഃപൂർവ്വമായ സഹകരണത്തോടുകൂടിയല്ലാതെ നമ്മുടെ മാസികയെ ഒരു ഉന്നതപദവിയിൽ കൊണ്ടുവരാൻ സാധിക്കുമെന്ന് ഞങ്ങൾ സ്വപ്നത്തിൽക്കൂടി വിചാരിക്കുന്നില്ല. അതിനാൽ, ഈ ഉദ്യമത്തിൽ കാലേതന്നെ ഞങ്ങളെ സഹായിച്ചു തുടങ്ങണമെന്നാകുന്നു മലയാളസാഹിത്യകൾക്കു നാംരോടുള്ള ഞങ്ങളുടെ രണ്ടാമത്തെ അപേക്ഷ.

'കാലത്തേതുശ്ശാന്തമാൽ കടവിൽച്ചെന്നടുക്കില്ല.' കരകാണാതെകിടന്നുഴയുന്നതുകാരണം, മുറുകിവലിച്ചാൽത്തന്നെ കടവിലടുക്കുകയുമുള്ള നമുക്കു കൂടിയുടെകണക്കു പായേണ്ട സമയമായിട്ടില്ല. 'ജലത്തിലെപ്പോളുകളെന്നപോലെ' ക്ഷണഭംഗരങ്ങളായി, കേരളമൊട്ടുക്ക്, മുഴുത്തിനു മുന്നവിതം മാസികകളുണ്ട്. ഭേദജരാജപ്രഭുതികളുടെകാലം കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു; ഭൗതികത്വത്തോടുകൂടി സഹായിപ്പാൻ വശമുള്ള പ്രജകളുടെ ആവിർഭാവം ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടല്ലോ. ഇതിനായിക്കൊണ്ടു നമ്മൾ യത്നിക്കയാണെന്നു വിചാ

രിച്ചാൽ മതി. പ്രതിഫലമുള്ള കൂടാരെയുള്ള പ്രവൃത്തികൾക്കു മാഹാത്മ്യം കൂടമെന്നാണല്ലോ ആപ്തവാക്യം. അതിനാൽ അല്ലയോ ഭാഷാഭിമാനികളേ!

‘ആഞ്ഞുവലിപ്പിൻകയ്യകളിത്തിരി
ഭൂതന്തരാലെന്നൊരുതേങ്ങയതിപ്പോൾ.’

ഈ മാസികയിൽ, നാടകം, ആഖ്യാനം, ചെറിയകഥകൾ, ഐതിഹ്യങ്ങൾ, കവിത, ജീവചരിത്രം, ചരിത്രം, പ്രാചീനങ്ങളും നവീനങ്ങളുമായ ശാസ്ത്രതത്വങ്ങളെ വെളിപ്പെടുത്തുന്ന ലേഖനങ്ങൾ, പുസ്തകപരിശോധന, സാഹിത്യവിമർശനം, ഫലിതങ്ങൾ, അലങ്കാരം, മുതലായ വിഷയങ്ങൾ അടങ്ങിയിരിക്കും. ചുരുക്കത്തിൽപ്പറയുന്നതായാൽ, എല്ലാവർക്കും വിദ്യയും വിനോദവും ദാനം ചെയ്യുന്നവയായ ഗദ്യപദ്യകൃതികളെക്കൊണ്ട് ഇതിനെ അലങ്കരിക്കേണമെന്നാകുന്നു ഞങ്ങളുടെ മോഹം; ഞങ്ങളുടെ ശ്രമവും അതിനാണ്.

പരിഷ്കരണത്തിൽ അഷ്ടമപ്പിഴകൾ കൂടാതെ, ശബ്ദാത്മവൈചിത്ര്യങ്ങളോടുകൂടി മലയാളഭാഷയിൽ നല്ലരീതിയിൽ എഴുതിട്ടുള്ള കൃതികളാണ് ഞങ്ങൾക്ക് ആവശ്യമുള്ളവയെന്നു വിനയത്തോടുകൂടി ഞങ്ങൾ എല്ലാവരെയും അറിയിക്കയും ഈ വിധമുള്ള കൃതികൾ അയച്ചതന്ന് മാസികയേയും ഞങ്ങളേയും അനുഗ്രഹിക്കേണമെന്നു ഞങ്ങൾ എല്ലാവരോടും പ്രാർത്ഥിക്കയും ചെയ്യുന്നു.

മ. മ. ശ്രീ അപ്പൻതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടും മ. രാ. രാ. മണ്ണത്താഴത്തു നാരായണമനോൻ അദ്ധ്യക്ഷയും, സഹപത്രാധിപന്മാരുടെ നിലയിൽ, ഞങ്ങൾക്കുവേണ്ട സകല സഹായങ്ങളും ചെയ്തതരാനൊരുക്കമാണെന്നു വാശാനം ചെയ്തിട്ടുള്ളതിനെ ഇവിടെ നന്ദി പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന പ്രസ്താവിക്കൊള്ളുന്നു.

പത്രാധിപന്മാർ.

ആദികേരളം *

കേരളത്തിന്റെ പൂർവ്വസ്ഥിതിയും പുരാതന ചരിത്രവും നാഗരീകാവസ്ഥയും വിവരമായും സൂക്ഷ്മമായും അറിവാൻ ഇപ്പോൾ പ്രായേണപ്രയാസവും മിക്കവാറും അസാധ്യവുമാണെങ്കിലും, അങ്ങമിങ്ങം ചിന്നിച്ചിതറിക്കിടക്കുന്ന ചരിത്രശകലങ്ങളെ ഒന്നായി കൂട്ടിച്ചേർത്തു കോർത്തുവെക്കുവാൻ ചെയ്യുന്ന ശ്രമം തീരെ പ്രയോജനകരമല്ലാതെ വരുന്നതല്ലെന്നു വിചാരിക്കുന്നു. മറ്റു ഭാരതവർഷനിവാസികളെപ്പോലെ, കേരളീയരും ചരിത്രസംഭവങ്ങളെ രേഖപ്പെടുത്തി വെക്കുന്നതിൽ ഉദാസീനന്മാരായിരുന്നു. ചരിത്രവിഷയമായ രേഖകൾ കേരളത്തിൽ വളരെ അപൂർവ്വമായി മാത്രമേ കാണുന്നുള്ളൂ. 'ചരിത്രസംഭവങ്ങളെ കാലക്രമംപോലെ രേഖപ്പെടുത്തുന്ന വിഷയത്തിൽ, ഹിന്ദുക്കൾ തീരെ ഉദാസീനന്മാരാണ്. രാജാക്കന്മാരുടെ വാക്യകാലത്തെ വിവരിക്കുന്ന കാര്യത്തിൽ അവർ വളരെ അശ്രദ്ധ കാണിക്കുന്നു. മുൻ കാലങ്ങളിൽ നടന്ന സംഗതികളെ അറിയേണ്ടതായിവരികയും അതിന്നു നിവൃത്തിയില്ലാതെ തീരുകയും ചെയ്യുമ്പോൾ, അവർ വെറും കഥകളെ കെട്ടി ഉണ്ടാക്കുവാൻ തുടങ്ങും.' എന്നു അറബി പണ്ഡിതനായ ആൽഖിറൂണി പറയുന്നു. ഇതിന്റെ വാസ്തവം കേരളമഹാത്മ്യം, കേരളഉൽപ്പത്തി മുതലായ ചരിത്രഗ്രന്ഥങ്ങൾ ലക്ഷ്യപ്പെടുത്തുന്നുണ്ട്. അപൂർണ്ണങ്ങളായ വല്ല രേഖകളും വല്ല കാലത്തും ഉണ്ടായിരുന്നു എങ്കിൽതന്നെ, അവ ഓല, കടലാസ് മുതലായവയിലായിരുന്നാൽ, ഈർമ്മപ്രദേശങ്ങളിൽ ഈ സാധനങ്ങൾ വേഗത്തിൽ ജീർണ്ണിച്ചുപോകുവാൻ എടയുള്ളതുകൊണ്ട്, അവ നശിച്ചുപോയിരിക്കാം. എന്നാൽ ശിലാരേഖകൾ, താമ്രശാസനകൾ മുതലാ

യവസ്തു ഈ വിധമുള്ള ദോഷം തട്ടുവാൻ തരമില്ല. പക്ഷെ, ഈ വക രേഖകളെ കേരളത്തിൽ വളരെ മുൻപുവേണ്ടിട്ടേ കാണുന്നുള്ളൂ. കൊച്ചിയിലെ ജൂതന്മാർ, കോട്ടയത്തെ സുറിയാനി ക്രിസ്ത്യാനികൾ എന്നിവരുടെ കൈവശത്തിലുള്ള താമ്രശാസനങ്ങളും, തിരുനെല്ലി ക്ഷേത്രത്തിലെ താമ്രശാസനവുമല്ലാതെ അത്ര പഴക്കത്തിലുള്ള താമ്രശാസനങ്ങൾ കേരളത്തിൽ മറ്റൊരങ്ങും കാണുന്നില്ല. തെക്കു തിരുവിതാംകൂറിൽ ചില ശിലാരേഖകളും കാണുന്നുണ്ട്. കൊച്ചി സംസ്ഥാനത്തു തൃപ്പൂണിത്തുറ, അവിട്ടത്തൂർ, പാരോല മുതലായ ക്ഷേത്രങ്ങളിലും, തൃപ്പൂണിത്തുറക്കു അധികം അകലമല്ലാത്തതും ഇപ്പൊൾ തിരുവിതാംകൂർ രാജ്യത്തു ഉൾപ്പെട്ടതുമായ തൃക്കാക്കര, തിരുവാലൂർ മുതലായ ക്ഷേത്രങ്ങളിലും ചില ശിലാരേഖകൾ ഉള്ളതായി അറിയുന്നു. ഇതുപോലെ മലബാർ ഡിസ്ട്രിക്റ്റിൽ ചേൻ ചില ക്ഷേത്രങ്ങളിലും പള്ളികളിലും മറ്റും ചില ശിലാരേഖകൾ ഇപ്പൊഴും കാണുന്നുണ്ട്. പക്ഷെ ഇവകളിൽ പലതിന്റെയും കാലനിണ്ണയം ചെയ്യാൻ സാധിക്കുകയില്ല; മറ്റുള്ളവ അധികം പഴക്കമില്ലാത്തവയുമാണ്. കഴിഞ്ഞ ഇരുപതു, ഇരുപത്തഞ്ചു കൊല്ലങ്ങൾ ആയിട്ട് ചരിത്രസംബന്ധമായിട്ടും മറ്റുമുള്ള പഴയ രേഖകളെ ശേഖരിക്കുന്നതിൽ ബ്രിട്ടീഷ് ഗവണ്മെണ്ടു വളരെ ശ്രമം ചെയ്യുന്നുണ്ട്. തിരുവിതാംകൂറിൽ പരേതനായ മിസ്റ്റർ സുന്ദരപ്പിള്ള, എം എ, മിസ്റ്റർ ഗണേശപ്പിള്ള, മിസ്റ്റർ ഗോപിനാഥാപ്പ, എം എ, ഇവരെ സക്കാരിൽനിന്നു നിയമിക്കുകയും, ഇവർ ചെയ്തിട്ടുള്ള അന്വേഷണത്തിന്റെ ഫലമായി അവിടെ ചില ശിലാരേഖകളും താമ്രശാസനങ്ങളും ശേഖരിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. കൊച്ചിസക്കാരിലാവട്ടെ, ഇതേവരെ ഈ വിഷയത്തിൽ പായത്തക്കതായ യാതൊരു ശ്രമവും ചെയ്തുകാണാത്തതു ചോചനീയമായ ഒരു അവസ്ഥയാണ്.

കേരളത്തിൽ അന്ധപരമ്പരയായി വിശ്വസിച്ചുവരുന്ന ജ്ഞാനസം, അവിടെ അധിവസിച്ചുവരുന്ന നമ്പൂരിമാർ, നാ

യന്മാർ മുതലായ എല്ലാ ഹിന്ദുക്കളും, സമുദ്രത്തിൽനിന്നും കേരളത്തെ ഉദ്ധരിച്ചതിന്നു ശേഷം, പരശുരാമൻ പരദേശത്തു നിന്നു കൊണ്ടുവന്നവരെന്നാണ്. എന്നാൽ, ഗ്രന്ഥവിസ്താരംകൊണ്ടു താൽ ഇവിടെ ചിന്തിക്കുവാൻ തരമില്ലാത്തവരായ പലേ സംഗതികളെക്കൊണ്ടും, ദക്ഷിണഇൻഡ്യയിൽ, ആയുന്മാർ വന്നെത്തി ആയുരതത്തെ പ്രചാരപ്പെടുത്തുന്നതിന്നു മുമ്പായി, അവിടെ ദ്രാവിഡ വംശക്കാർ കടികയറിപ്പാപ്പുതുടങ്ങിയിരുന്നു എന്നും, ഉയന്നു തരത്തിലുള്ള ഒരു നാഗരീകരത്വം അവിടെ നടപ്പായിരുന്നു എന്നും വിചാരിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. രേഖകളുടെ ദൈർഘ്യത്താൽ ദ്രാവിഡന്മാർ ദക്ഷിണഇൻഡ്യയിൽ കടന്നു കൂടിയത് എന്നായിരിക്കുമെന്നു ഏകദേശംപോലും വ്യവസ്ഥപ്പെടുത്തുവാൻ തരമില്ല. ആധുനികപാശ്ചാത്യചരിത്രകർത്താക്കന്മാരോട അഭിപ്രായത്തിൽ, ഉത്തരദേശത്തു നിന്നു ആദികാലത്തുണ്ടായ ജനപ്രവാഹത്തിൽ ദക്ഷിണഇൻഡ്യയിൽ ആയുന്മാർ മുമ്പായി വന്നെത്തിയവർ ദ്രാവിഡന്മാരാണെന്നാണ്. ഹിമാലയത്തിന്റെ വടക്കു പടിഞ്ഞാറുള്ള ചുരങ്ങളിൽകൂടി പ്രവഹിച്ച് ഒന്നാമതായി അവർ പഞ്ചാബിൽ എത്തി എന്നും, അവിടെ നിന്നു പുറപ്പെട്ട ദക്ഷിണഖണ്ഡത്തിലേക്കു പോന്നു എന്നും പറയുന്നു. ഈ ദ്രാവിഡന്മാർ ഇപ്പോൾ ദക്ഷിണഇൻഡ്യയിൽ കന്യാകുമാരി വരെ വ്യാപിച്ചു കിടക്കുന്നു. വിന്ധ്യൻ പർവ്വതത്തിന്നു തെക്കുള്ള ഭൂമിയെ രാമായണത്തിൽ വിവരിച്ചുകാണുന്ന സമ്പ്രദായംകൊണ്ട്, വാണീകിഷ ആ പ്രദേശത്തെ പററി ശരിയായ അറിവുണ്ടായിരുന്നുവോ എന്നു സംശയിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. അവിടം വാനരന്മാർ, രാക്ഷസന്മാർ, ഗ്രന്ധന്മാർ എന്നിവരാൽ അധിവസിച്ചിരുന്ന 'ഭണ്ഡുകാരണ്യം' എന്ന വനമായിരുന്നു ഈ വനത്തിൽ അരുമിങ്ങും, ജീവദേശയുടെ സായംകാലത്ത് ഇഹലോക വ്യാപാരങ്ങളെ തൃജിച്ചു തപസ്സിനായി വിജനപ്രദേശങ്ങളെ പ്രാപിച്ചിരിക്കുന്നവരായ മുനീശ്വരന്മാരുടെ പണ്ണശാലകൾ ഇല്ലെന്നിപ്പ. എങ്കിലും, ആ പ്രദേശം

ഇത് മിക്ക ഭാഗങ്ങളും മനുഷ്യസഞ്ചാരത്തിനു ഉതകുന്നവയായിരുന്നു. അവിടങ്ങൾ ആവാസസ്ഥലമാക്കിവെച്ചിരുന്നവർ തീരെ അപരിഷ്കൃതനാരായ ശമ്പരന്മാർ, പുളിന്ദന്മാർ മുതലായവരായിരുന്നു എന്നു രാമായണത്തിലും മഹാഭാരതത്തിലും പറഞ്ഞു കാണുന്നുണ്ട്. കണ്ണപട്ടത്തിട്, കേരളം, കലിംഗം മുതലായവ ദുർലഭരാജ്യങ്ങളാണെന്നും ഇതുകളെ തൃജിക്ഷേണം എന്നും കണ്ണൻ പറയുന്നു.

കാരസ്തരാൻമാഹിഷകാൻകലിംഗാൻകേരളാംസ്തഥാ
കാക്ഷോടകാൻവീരകാംശുദുർലഭാംസ്താൻവിവർജ്ജയേൽ
(കാരസ്തരം, മാഹിഷകം, കലിംഗം, കേരളം പരം
കാക്ഷേടകം, വീരകം, ദുർലഭവും വിദ്വാഴിക്കണം.) *

ഈ ദിഗ്ഗന്തങ്ങളുടെ സ്വഭാവദോഷത്തെപ്പറ്റി ഹരിവംശം, മഹാഭാരതം, രാമായണം മുതലായ പുരാണങ്ങളിൽ പറയുന്നുണ്ടെന്നു മുമ്പ് പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. ഇതുകൊണ്ടു, ആയുർവ്വേദത്തെക്കുറിച്ചുള്ള യാത്രയിൽ, അവർ ആ പ്രദേശങ്ങളിൽ കണ്ടെത്തിയ വർഗ്ഗക്കാർ മിക്കവാറും തീരെ അപരിഷ്കൃതനായിരുന്നു എന്നു വിചാരിക്കാം. ഭാരതയുദ്ധത്തിന്റെ കാലം ദ്വാപരയുഗത്തിന്റെ ഒടുവിൽ കലിയുഗാരംഭത്തിന്നു അല്പം മുമ്പാകയാൽ, കേരളം അതുവരേക്കും അപരിഷ്കൃതസ്ഥിതിയിൽ തന്നെ ആയിരുന്നു എന്നു വരുന്നു.

മലയാളകരയിൽ ആയുർവ്വേദം വന്നു ഹിന്ദു മതത്തെ പ്രചാരപ്പെടുത്തിയതു ക്രിസ്താബ്ദത്തിന്നു ഏതായാ മുമ്പായിരിക്കണമെന്നുള്ളതിന്നു സംശയമില്ല. (1) വൈദികബ്രാഹ്മണർ മലയാളത്തിൽ ആദ്യമായി വന്നതു ക്രിസ്താബ്ദം എട്ടാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ ആരംഭത്തിലായിരിക്കണമെന്നും ക്രി. അ. 1000-മാണ്ടി

* അദ്ധ്യായം 42 ശ്ലോകം 42

(1) Professor Wilson. Introduction to Descriptive Catalogue of the Mackenzie Mss

നും മുമ്പ് ഈ കൂട്ടർ ദക്ഷിണ ഇൻഡ്യയിൽ തീർച്ചയായും വന്നെത്തിയിട്ടില്ലായിരുന്നു എന്നും മിസ്റ്റർ ലോഗൻ സാഹ്ബ് "അഭിപ്രായപ്പെട്ടുകാണുന്നു. (2) ഈ അഭിപ്രായത്തിന്നു യാതൊരടിസ്ഥാനവുമില്ലെന്നുള്ളതു വേറെ ഒരു സന്ദർഭത്തിൽ സവിസ്താരം കാണിച്ചിട്ടുള്ളതിനാൽ, ചർച്ചിതചർച്ചണം ചെയ്തിട്ടാവശ്യമില്ലെന്നു വെച്ച് അതിനെ ഇവിടെ പരിശോധിക്കുന്നില്ല. (3) .

വളരെ പുരാതനകാലമുതൽക്കേ ദക്ഷിണഇൻഡ്യയിൽ ചേരം, ചോളം, പാണ്ഡ്യം എന്നിങ്ങനെ മൂന്നു രാജ്യങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നു എന്നു കാണുന്നുണ്ട്. രാമായണം, ഭാരതം, മറുവിവരണം എന്ന പുരാണങ്ങളിൽ ചേരം എന്നതിന്നു പകരം കേരളം എന്ന പദമാണ് ഉപയോഗിച്ചിട്ടുള്ളത്. രാജവംശം കാവ്യത്തിലും അങ്ങനെതന്നെ കാണുന്നു.

തമൈവംസ്ത്രാംശുപുണ്ഡ്രാംശു

ചോളാൻപാണ്ഡ്യാൻസകേരളാൻ.

കിഷ്കിന്ധകണ്ഡോ രഥം സഗ്ഗം.

പുതാപ്യമേനമതാ പാണ്ഡ്യാശ്ചോളാസ്സകേരളാഃ

വൃശ്ചാരസ്താഃദീഗലഭുജാഃ പ്രാശ്വപുഥുലോചനാഃ

കണ്ണപദ്യം രഥം അദ്ധ്യായം.

പാഞ്ചാലാനന്ദമത്സ്യാംശു കേരളം(*)ശ പ്രഭുഭുകാൻ

(2) Malabar Vol. i. pp. 261-275.

(3) The Christian College Magazine, 'The Brah-mom Settlement in Malabar and Southern India.'

(*) 'കേരളം' എന്ന ഒരു വാർത്തയും കാണുന്നുണ്ട്. കത്തറിക്കുട്ടൻ രാജാന്റെ പരിഭാഷണനോക്കുക. എന്നാൽ, 'ചുരനൻ' എന്ന പുരാതന തമിഴുകവിതയിൽ, 'ഇന്ദിയൻ ചോളൻ' എന്ന ചോളാജാവി' കരകേന്ദ്രത്തിൽ യുദ്ധം ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്ന വടക്കു ദക്ഷിണസാധനങ്ങളെ ശേഖരിച്ചുകൊടുത്തുകൊണ്ടിരുന്നു എന്നു പറയുന്നു; Tamil Studies p. 239.

യുധിഷ്ഠിരാശ്വപഥേയകാലത്ത് കേരളത്തിൽ ഒരു സ്രീസൈന്യം അയച്ചു നന്നോട് യാത്രയിൽ തായി ജൈമനീഭാരതത്തിൽ പറയുന്നുണ്ട്. കേരളം. p. 56.

ഭീഷ്മപ്രഹരതാംശ്രേഷ്ഠഃ

പാതായാമാസമാഗ്നൈഃ

ഭീഷ്മപട്ടം ൪൯-ാം അദ്ധ്യായം.

‘ചേര’മെന്നും ‘കേരള’മെന്നും ഉള്ളതു പട്ടായപദങ്ങളാണു്. ആദിയിൽ ഉപയോഗിച്ചവന്നതു് ‘കേരള’മെന്ന പദമായിരിക്കുന്നു. ഈ രണ്ടു പേരുകളേയും ചമിച്ചുവന്ന രാജ്യം കന്നതന്നെയായിരുന്നു, ‘കേരള’മെന്നതു് ‘ചേര’മെന്നായിത്തീർന്നതു കണ്ണാടക ഭാഷയിൽ ‘കേരള’മെന്ന പദത്തെ ഉച്ചരിക്കുന്നതിൽ ഉണ്ടായ ശബ്ദഭേദം മാത്രംകൊണ്ടാണു്. ‘കാങ്ങാ’ ‘ചേരവും’ ഒന്നാണെന്നു വിചാരിക്കുന്നതിൽനിന്നു ചില സംശയങ്ങൾ നേരിട്ടേക്കാമെങ്കിലും, ‘കേരളവും’ ‘ചേരവും’ പട്ടായപദങ്ങളാണെന്നു പ്രായേണ എല്ലാ പണ്ഡിതന്മാരും സമ്മതിക്കുന്നു എന്ന് റവററണ്ടു് മിസ്റ്റർ റ്റേറ്റിൾ ആഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. ഡാക്ടർ റോട്ടിലുരുടെ തമിൾ അകാശാദിയിൽ ‘കേരള’മെന്ന പദത്തിന്നു ‘മലയാളകരയിൽ ‘ചേര’ രാജാവിന്നാൽ ഭരിക്കപ്പെട്ടുവരുന്ന രാജ്യം’ എന്ന അർത്ഥംപറയുന്നു. ‘ചേരമെന്നും കേരളമെന്നും ഉള്ള പേരുകൾ ആദിയിൽ ഒന്നുതന്നെ ആയിരുന്നു എന്നുള്ളതിന്നു എനിക്കു സംശയമില്ല. തമിൾ, മലയാളം, പട്ടികകളിൽ അവ പട്ടായപദങ്ങളായിട്ടാണു് തീർച്ചയായും ഗണിച്ചിട്ടുള്ളതു്. എന്നു് ബിഷോപ്പു് കാർഡുവൽ പറയുന്നുണ്ടു്. ഡാക്ടർ ഗുണ്ടർട്ടു് സാത്തിന്റെ മലയാള നിഘണ്ടുവിൽ ‘കേരം’ എന്ന പദത്തിന്റെ നേരെ ‘ചേരം=മലബാർ, ചേരമെന്നതിനെ കണ്ണാടകഭാഷയിൽ ഉച്ചരിക്കുന്നതു്.’ ‘കേരളം’ എന്ന പദത്തിന്നു നേരെ ‘ചേരം, കപ്പാകുമാരി ഗോകുണ്ണത്തിനിടയിലു രാജ്യം’ എന്നു് ഏഴുതിക്കുന്നു. ‘കേരളം’ എന്നതിനെ ‘സേരം’ ‘ചേരം’ ‘കേരം’ ‘ചേരളം’ എന്നും മറ്റും പല പ്രകൃതഭേദത്തോടു കൂടെ പരാന്തരം ഏഴുതിയും വന്നിരുന്നു. ഈ അഭിപ്രായം വേറെ ചില ദൃഷ്ടാന്തങ്ങളാലും പ്രബലപ്പെടുന്നുണ്ടു്. ബ്രി

ട്ടീഷ് മലബാറിലെ ഒരു പഴയ താലൂക്കും ഇപ്പോഴത്തെ ഏർ നാടു താലൂക്കിന്റെ ഒരു ഭാഗവുമായ 'ചേർനാട്' എന്ന വാക്കിലും 'ചേരമാൻപെരുമാൾ' എന്ന വാക്കിലും 'ചേര' എന്ന പദം ഇപ്പോഴും നിലനിന്നു കാണുന്നു. രാജാക്കന്മാരുടെ രാജാവായ വീരകേരള ചക്രവർത്തിയുടെ പിൻഗാമിയായ വീരരാഘവ ചക്രവർത്തിയാൽ കൊടുങ്ങല്ലൂർ ഒരു ചെട്ടി കുടുംബത്തിൽ കൊടുത്തതിനെ ലക്ഷ്യപ്പെടുത്തുന്ന ഒരു താമ്രശാസനത്തിൽ അയാളെ 'ചേരമാൻ ലോകപെരുമാൾ' എന്നു എഴുതിയിരിക്കുന്നു. ചേരമാൻ പെരുമാൾ കൊടുങ്ങല്ലൂർ ഒരു ജൂതൻ 'ചേരമാൻ മാപ്പിള' എന്ന സ്ഥാനപ്പേർ നൽകിയതായും കാണുന്നുണ്ട്.

'ഭൂഗോളപുരാണാന്തർഗ്ഗത'മെന്നു പറഞ്ഞുവരുന്ന ഗദ്യയുടനീളം സംവാദമായ 'കേരളമാഹാത്മ്യം' എന്ന പുരാണത്തിന്റെ പല പാഠഭേദങ്ങൾ ഉള്ളതിൽ ഒന്നിൽ ശ്രീപരശുരാമൻ അമ്പത്തിമൂവായിരം സംവത്സരം കന്യാകുമാരി മുതൽ ഗോകുണ്ഠംവരെയും ധർമ്മത്തെ രക്ഷിച്ചു കള്ളന്മാരുടെ ഭയവും ഭിക്ഷയും അസത്യവും വ്രാധിയും കൂടാതെ രാജ്യപരിപാലനം ചെയ്തു എന്നും, പിന്നെ, പരദേശത്തുനിന്നു പന്ത്രണ്ടു കൊല്ലം കൂടുമ്പോൾ ഓരോ രാജാക്കന്മാരെ കൊണ്ടുവന്നു രാജ്യം രക്ഷിക്കുവാൻ ബ്രാഹ്മണരോടുകൂടിപ്പോയി എന്നും, അങ്ങനെ ഇരുപത്തൊന്നു രാജാക്കന്മാർ രാജ്യം ഭരിച്ചതിന്റെ ശേഷം, പരശുരാമൻ കേരളത്തിന്റെ ഓരോ ഖണ്ഡങ്ങളിൽ ഓരോ ക്ഷത്രിയസ്രീകളെ സ്ഥാപിച്ച് അവരെ ബ്രാഹ്മണരെക്കൊണ്ടു വേദികഴിപ്പിച്ച് അർപ്പണങ്ങളാക്കുന്ന സന്തതികൾക്കായി അവിടം നൽകപ്പെട്ടു എന്നും മറ്റും പറയുന്ന കഥകൾ മുഴുവനും യഥാർത്ഥമെന്നു സിദ്ധിക്കുവാൻ വളരെ പ്രയാസമുണ്ട്. (1)

ബ്രഹ്മാണ്ഡപുരാണത്തിൽ, ഉമാമഹേശ്വരസംവാദമായ

(1) കേരളമാഹാത്മ്യം മൂലകാവ്യം

ആദികേരളം

ധർമ്മസംഹിതയിൽ; കേരളഭൂഭാഗത്തിൽ; 'മദ്ധ്യാരണ്യക്ഷേത്രമഹിമാനവണ്ണനം' എന്ന നൂറ്.ാം അദ്ധ്യായത്തിൽ, മദ്ധ്യാരണ്യക്ഷേത്രത്തിന്റെ (1) മഹിമയെ കേട്ടു കേരളരാജാവായ കുമാരഭട്ടാര്യൻ രാജചിഹ്നങ്ങളോടുകൂടി അവിടെ ചെന്നു ബ്രഹ്മക്ഷണ്ഡത്തിലും ശരഗംഗയിലും സ്നാനം ചെയ്തു മദ്ധ്യാരണ്യശ്വരനെയും മറ്റും പൂജിച്ച്, എല്ലാ കർമ്മങ്ങളെയും വിധിപോലെയും ചെയ്തു, പ്രഭുക്കളെ എല്ലാം ധർമ്മത്തോടുകൂടി പരിപാലിച്ചുകൊണ്ടു പതിനായിരം സംവത്സരം സുഖമായി വസിച്ചു, രാജ്യഭാരം പുത്രകുലാക്കി, അവതരസ്ഥാനം ചെയ്തു ശുദ്ധനായി അഗ്നിയെ പൂജിച്ച് മദ്ധ്യാരണ്യശ്വരനെ പ്രാപിച്ച് മൃഗലിംഗത്തിൽ ലയിച്ചു എന്നു പറയുന്നു. (2) ചരിത്രസംഭവങ്ങളെപ്പറ്റി ചില പുരാണങ്ങളിൽ വിവരിച്ചുകാണുന്നത് ഈ സമ്പ്രദായത്തിലാണെന്നു വരുമ്പോൾ, അവ വിശ്വാസത്തിന്നു പാത്രമായിത്തീർന്നുവാൻ മാർഗ്ഗമില്ലെന്നു വരുന്നു. എങ്കിലും, ഹരിവംശപുരാണത്തിൽ, 'കേരള', 'പാണ്ഡ്യരാജവംശങ്ങളുടെ ഉൽപ്പത്തിയെക്കുറിച്ചു പറഞ്ഞുകാണുന്നതിനുള്ളടി ഇവിടെ പകർത്തുന്നു.

?ഷ്ടനന്ദപുത്രപുത്രാദോഹതയാമപ്രജേശ്വരഃ

ശുതയാമാദമാതൃീഡശ്വതപാരസുസൃചാത്മജാഃ

പാണ്ഡ്യശ്വകേരളശൈവചോളഃകല്പസുതഥവച

തേഷാംഹോപദാസ്ഥിതാഃപാണ്ഡ്യരാജോഽസ്തകേരളാഃ(3)

ഉത്തരഇൻഡ്യയിൽ അയോദ്ധ്യാരാജാവായതന്നെ രാജ്യ അഭ്യർത്ഥത്തിന്റെ ദിഗ്വിജയയാത്രയിൽ കേന്ദ്രിണവണ്ഡത്തിലേക്കു ചന്ന്, പാണ്ഡ്യകേരളരാജ്യങ്ങളെ ജയിച്ചു കല്പം വാങ്ങി എന്നു രാജവംശം കാവ്യത്തിൽ കാണുന്നുണ്ട്. ചോളരാജ്യത്തിന്റെ പേർ പറയുന്നില്ല.

(1) തേനാരി

(2) തേനാരിമാഹാത്മ്യം ൨൪-൨൬

(3) ൨൩-ാം അദ്ധ്യായം

കിഴക്കിപ്പുറംജയമാന്ദ്രപൻ
 കഴക്കുമ്പ്രേകടൽവക്കിലൂടെ
 തഴയ്ക്കുമാക്കാൽച്ചകഴങ്ങുതിങ്ങും
 വഴിക്കുപോയ്ദക്ഷിണദിക്കുനോക്കി. (1) ര'ർ
 കരക്കരാത്തുണ്ണുകരന്നൊട്ട
 കുറയ്ക്കുമദിക്കിണദിക്കിലുംതാൻ
 മുറയ്ക്കുകാട്ടംരഘുവിൻപ്രതാപം
 തിരക്കിട്ടംപാണുധർസഹിച്ചതില്ല. ര'ൻ
 വണങ്ങിവെണ്മത്തുകൾതാമ്രവണ്ണി
 യണഞ്ഞെഴുംസസ്യവിലുള്ളതെല്ലാം
 കണക്കുകൂടാതവനായ്സപകീർത്തി
 കണക്കുടൻചെന്നവർകാഴ്ചവെച്ചു. ൭൦
 ഭയത്തിനാൽക്കേരളിമാർവിഭ്രഷാ-
 മയത്തെവിട്ടനളകത്തിൽവീരൻ
 ജയത്തെനേടുംപടയാളിമാര-
 ങ്ങയന്തിയോരാപ്പൊടിച്ചുണ്ണുമാക്കി. ൭൪
 ഇരുന്നരാമന്നവിടംകൊടുത്ത
 പരന്നവാരാശി ദിലീപജനോ-
 കരന്നലത്തോടപരാന്തഭൂപാ-
 ലരെന്നനാട്ടത്തോടടുൻകൊടുത്തു. ൭൮

കവി, കഥാപുരുഷന്റെ പരാക്രമത്തെ ലോഷിക്കുന്നതി-
 നുവേണ്ടി ഈ വിധം വണ്ണിച്ചു എന്നല്ലാതെ, ഇവിടെ യഥാ-
 ത്ഥസംഭവത്തെ രേഖപ്പെടുത്തിയതാണോ എന്നു സംശയിക്കേ-
 ണ്ടിയിരിക്കുന്നു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, രഘുമാരാജാവിന്റെ
 പരാക്രമത്തെ വണ്ണിക്കുന്നതിൽ കവി ഇങ്ങനെ പറയുന്നു:

കരയ്ക്കുവൻപോയഥപാരസീക

വരക്കുവല്ലാഞ്ഞൊരുതോലിചെപ്പാൻ

(1) ര' ൦൦ സ്തംഭം ര' ൪ ൦൦ ശ്ലോകം. കണ്ടാൽ നാരായണമെന്നൊന്നെൻ-
 തഴയ്ക്കുമ.

മറയ്ക്കുതപംവഴിയിന്നിയാരി
നിരയ്ക്കുന്നേരൊരാളയോഗിപോലെ.

൬൦

ധരാധിനാഥൻവന്നീമുഖേന-
പൊരാസവച്ചോപ്പുസഹിച്ചതില്ല
വരാഞ്ചുജേനല്ലിളവൈലു, കാലം
വരാതെഴുംവാരിദമെന്നപോലെ.

൬൧

ഹയങ്ങളേറ്റുറിപ്പുസേനയോടു
ഭയംവരുംമാറടലാടിഭൂപൻ
ഉയന്നിടുംധൂളിയിൽനല്ലശാർങം-
ചയപ്രണാദാലുടനാളറിഞ്ഞു.

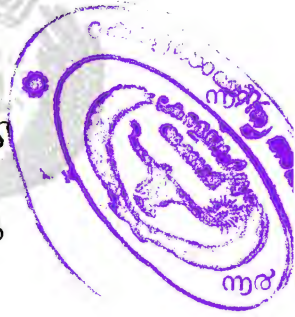
൬൨

ശരത്തിനാൽബുഭൂപനറുത്തുമീശ
പെരുത്തൊഴുംമേൽപ്പുശിരസ്സുമഹം
നിരത്തിതേനീച്ചനിറഞ്ഞകൂട്ട-
പരത്തിടുംമാതിരിപാരിടത്തിൽ.

അണത്തുശേഷിച്ചവർതൊപ്പിയൂരി
ക്ഷണംക്ഷിതിശന്നമകീഴടങ്ങി
ഗുണംകലനോരുടെകോപമാറാൻ
വണങ്ങുകന്യേവഴിയില്ലയല്ലോ.

സ്വവിക്രമംകാന്തരിൽനേർക്കുട്ടി-
കുവിൾക്കുളുണാബലമാക്കുശേഷം
അവിഷ്കതംചോപ്പണിയിക്കുവോന്നായ്
വേിച്ചിതങ്ങാരോഷ്ടചെട്ടിതങ്ങൾ.

൬൩

ത്രേതായുഗത്തിൽ, മഹാവിഷ്ണുവിന്റെ അവതാരമായി ജനിച്ച അയോദ്ധ്യാധിപനായ ശ്രീരാമചന്ദ്രന്റെ പ്രപഞ്ചീകൻ രാജചക്രവർത്തി ദിഗ്വിജയം ചെയ്ത കാലത്ത് 'പാരസീകർ', 'യവനർ', 'ഇന്ദ്രൻ' മുതലായ 'മേൽപ്പുവർഗ്ഗം' ഇൻഡ്യയിൽ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. പാഷ്ചാതാജാവായിരുന്ന ഡോയസ്റ്റ് ഹിന്ദു

സ്റ്റീസ്(1) എന്ന പാരസീകനാണ് ഇൻഡ്യയെ ആദ്യമായി ആക്രമിച്ചു, 'ഇൻഡസ്സ്'നദിയുടെ പടിഞ്ഞാറുകരയുള്ള രാജ്യം പച്യുയോടു ചേർത്തത്. പഞ്ചാബിന്റെ എതാനും ഭാഗം കൂടി അദ്ദേഹത്തിനു കീഴടങ്ങിയതായി വിചാരിക്കാം. ഡറയ്ക്കിന്റെ കാലം ക്രിസ്തുവിന്നുമുമ്പു ൫൨൧-൪൮൭ വരെ കൊല്ലങ്ങൾ കൂടിയെന്നു.(2)

'യവനർ' അല്ലെങ്കിൽ 'ഗ്രീക്കുകാർ' ഒന്നാമതായി ഇൻഡ്യയിൽ വന്നതു മഹാനായ ഗ്രീക്കുരാജാവ് അലക്സാൻഡറുടെ ആക്രമണത്തോടുകൂടിയാണ്. ഇതുണ്ടായതു ക്രി. മു. ൩൨൩-൨൦൦മാണ്ടായിരുന്നു.(3)

'ഇണന്മാർ' ആവട്ടെ ഇൻഡ്യയെ ആദ്യമായി ആക്രമിച്ചതു പാടലീപുത്രരാജാവായിരുന്ന 'കുമാരഗുപ്തന്റെ' കാലത്താണ്. ഈ രാജാവിന്റെ വാഴ്ചക്കാലം ക്രിസ്തുബ്ദം ൪൭൩ മുതൽ ൪൯൫ വരെ ആയിരുന്നു.(4) കുമാരഗുപ്തന്റെ പിതാവായ പ്രസിദ്ധപ്പെട്ട രണ്ടാമത്തെ ചന്ദ്രഗുപ്തൻ, അല്ലെങ്കിൽ വിക്രമാദിത്യൻ, എന്ന മഹാരാജാവിന്റെ കാലത്താണ് കാളിദാസമഹാകവിയുടെ കവിതാരംഗപ്രവേശം എന്നു പാശ്ചാത്യപണ്ഡിതന്മാർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. ഈ വിക്രമാദിത്യമഹാരാജാവു ക്രിസ്തുബ്ദം ൩൯൦-൨൦൦മാണ്ടോടുകൂടി ഉജ്ജയിനിരാജ്യത്തെ കീഴടക്കി.(5)

എതായാലും കാളിദാസമഹാകവി 'രഘുവംശം' കാവ്യം രചിച്ചകാലത്ത്, 'കേരളം', 'പാഞ്ചാലം' എന്നീ രാജ്യങ്ങൾ ഒരു വിധം ഐശ്വര്യസ്ഥിതിയിൽ ഇരുന്നിരുന്നു എന്നു വിചാരിക്കുന്നതിൽ വിരോധമുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല.

കെ. പി. പത്മനാഭമേനോൻ.

(1) Larius, the Son of Hystapes

(2) The Imperial Gazetteer of India. The Indian Emper Vol. 2 pp. 140-272.

(3) Ibid p. 274

(4) Ibid pp. 140-224

(5) Ibid pp. 294-239

ഇൻഡ്യയിലെ വ്യവസായങ്ങൾ. *

ദേശാഭിമാനവും കച്ചവടവും.

‘വെളുത്ത മുഗളന്മാരുടെ രാജ്യം’ എന്നത് ഒരു മനസ്സാക്ഷി യല്ല. പരമാർത്ഥത്തിൽ, അത് ഈ ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ടിലുള്ള ഒരു രാജ്യമാകുന്നു. പക്ഷെ, അതിന്റെ മാഹാത്മ്യത്തെയും വൈചിത്ര്യത്തെയും കേവലം ഒരു അവരിചിതന് വഴ്ത്തിച്ച മനസ്സിലാക്കിക്കാടുപ്പാൻ സാധ്യമല്ല. ഒരു ഇൻഡ്യക്കാരനുള്ളി, ഇൻഡ്യ മഴവനം തന്റെ വീടുള്ള ദേശംപോലെയാണ് എന്നല്ലാതെ, ഇൻഡ്യയെക്കുറിച്ച വിശേഷവിധിയായിത്തീരുന്ന അറിവുമില്ല. ഇൻഡ്യയെപ്പറ്റി അതിൽ ദക്ഷിണദേശത്തു താമസിക്കുന്ന ഒരുവനോടു ചോദിക്കുക. ഇൻഡ്യയിൽ എന്നും വേനലാണെന്നും, അവിടെ വസ്യങ്ങൾ ധരിക്കുന്നത് കേവലം ലോകരീതിയനുസരിച്ച് ആച്ഛാദനത്തിനോ ആഡംബരത്തിനോ മാത്രമാണെന്നും അയാൾ പറയും. എന്നാൽ ഈ ചോദ്യം തന്നെ ഹിമവാന്റെ സാമ്പ്രദേശങ്ങളെ അധി വസിക്കുന്നവരോടു ചോദിക്കുക. ഇൻഡ്യയിൽ എന്നും മഞ്ഞും തണുപ്പും അധികമുള്ള വർഷമാണെന്നും, പൊതസ്കു വാനുള്ള ചവുക്കാളവും തീക്കായുവാനുള്ള വിറകും, തങ്ങൾ തിന്നുന്ന അപ്പത്തിന്നു മാവെന്നപോലെ, അവയ്ക്കും വേണ്ടുന്ന പദാർത്ഥങ്ങളാണെന്നും അവർ പറയും. ഇൻഡ്യ എന്നും സമൃദ്ധിയായി മഴ പെയ്യുന്ന ഒരു രാജ്യമാണെന്നും, മഴയുടെ ശക്തിയെ തടുക്കുന്ന കെ ഉറപ്പോടെ പുരകൾ മേയേണ്ടത് അത്യാവശ്യമാണെന്നും ആസ്സാമിലെ കൂലിക്കാരൻ പറയും. പശ്ചിമഭാഗങ്ങളിലെ രജപുത്രന്മാരുടെ അഭിപ്രായത്തിൽ, ഇൻഡ്യയിൽ മഴതന്നെയി

ല്ല എന്നും, എന്നാൽ അത്യുഷ്ണവും ദുഷ്ടിവൊടിയും പൊടിയോടുകൂടിയ കൊടുങ്കാറ്റുകളിൽനിന്നു രക്ഷപ്പെടുവാൻ വീടുകൾ മാത്രമേ ശരണമുള്ളൂ എന്നും ആകുന്നു. ചിലർ ഇൻഡ്യ ഉപ്പു വിളയുന്ന ഒരു ഭൂമിയാണെന്നും, ചിലർ ഇതു കല്ക്കരി എടുക്കുന്ന രാജ്യമാണെന്നും പറയും. ഇൻഡ്യ പരുത്തിരുത് എടുക്കുന്ന രാജ്യമാണെന്നു ചിലരും, അല്പ കമ്പളി ആടുകളുടെ അധിവാസഭൂമിയാണ് ഇത് എന്നു വേറെ ചിലരും പറയും.

പ്രകൃതിവിപ്ലാസത്തിലെന്നപോലെതന്നെ, രാജ്യഭരണകാര്യങ്ങളിലും ഇൻഡ്യയിലെ വൈചിത്ര്യങ്ങൾ വിവിധങ്ങളാകുന്നു. ഇൻഡ്യയിൽ മുപ്പതു കോടിയിൽ പരം നാനാജാതിമതസ്ഥന്മാരായ ജനങ്ങളുണ്ട്. ഇതിൽ കുറെ ഭാഗം ജനങ്ങൾ 'വെട്ടുത്ത മുഗൾ' ചക്രവർത്തിയുടെ നേരെ കീഴിലുള്ള പ്രജകളും, ശേഷം വേർ ചക്രവർത്തിയുടെ സാമന്തന്മാരായ അനവധി പ്രഭുക്കന്മാരുടെ പ്രജകളും ആകുന്നു. മഹാരാജാവ്, ഗേകപാർ, നൈസാം, നവാബ്, രാജാവ് — എന്നീ നാമധേയങ്ങൾ ധരിച്ച് എത്ര സാമന്തന്മാരാണ് ഇൻഡ്യയിലുള്ളത്!

എന്നാൽ ഇതിലെല്ലാം അഭിമാനമനകമായ വല്ല സംഗതിയുമുണ്ടോ? രാജാക്കന്മാരും പ്രജകളും ഒരു രാജ്യത്തിന്റെ ഐശ്വര്യത്തിനുവേണ്ടി പ്രവർത്തിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ, ആ രാജാക്കന്മാരുടെ പ്രതാപത്തേയും, രാജ്യത്തിന്റെ വിസ്തീർണ്ണത്തേയും, ജനബാഹുല്യത്തേയും കുറിച്ച് ഞ്ഞാഖിച്ചിട്ടെന്താണ് പ്രയോജനം? ഇൻഡ്യാക്കാക്കു വല്ല ഗുണവും സിദ്ധിക്കേണമെങ്കിൽ, അതു തങ്ങളിൽനിന്നുതന്നെ വേണം. ഇൻഡ്യാ വിവിധസാധനങ്ങളുടെ വിഭൂഭൂമിയാകുന്നു. ഇൻഡ്യയിൽ ഉണ്ടാകാത്തതായ നല്ല സാധനങ്ങൾ യാതൊന്നുംതന്നെയില്ല. ഇൻഡ്യയിൽ എല്ലാത്തരം വിഭൂഭൂമികളും എല്ലാ കാലാവസ്ഥകളും ഉണ്ട്. ഇൻഡ്യാ, രണ്ടോ മൂന്നോ കൂട്ടം സാധനങ്ങൾ മാത്രം ഉണ്ടായിട്ട് അവയ്ക്കു പകരമായി കിട്ടാവുന്ന സാമാനങ്ങൾ വിറ്റുനടന്നിരുന്ന ഹിന്ദുവർക്കു ചുവടുകാരെപ്പോലെയുള്ളവരെ ആശ്രയിച്ചു

നില്ക്കുന്ന ഒരു രാജ്യം അല്ല. പ്രകൃതിവിലാസത്താൽ ലഭിച്ചിട്ടുള്ള സാധനസമൃദ്ധിയും, പണി എടുക്കുന്ന കൂലിക്കാരുടെ കൂലിച്ചുരക്കവും ആലോചിക്കുന്നതായാൽ,— ഞെക്കിക്കൊല്ലുന്ന എക്സൈസ് നികുതികൾ ഉണ്ടായിരുന്നില്ലെങ്കിൽ ഫാ! എത്ര നന്നായിരുന്നു!— ഇതരരാജ്യമത്സരം ഗൗനിക്കാതെ, ഇൻഡ്രയിൽ നാട്ടുകാർക്കുവേണ്ടുന്നതായ അത്യാവശ്യങ്ങളും സുഖാനുഭവയോഗ്യങ്ങളുമായ സകല പദാർത്ഥങ്ങളും ഉണ്ടാക്കുവാൻ സാധിക്കുന്നതാണ്. ഇതു കേവലം ഒരു സ്വപ്നമാണെന്നു വിചാരിച്ചുപോകരുത്. പക്ഷെ, ഈ കാൽസാധ്യത്തിനായി രാജാക്കന്മാരും പ്രജകളും ഒരുപോലെ യത്നിക്കേണം. അല്ലെങ്കിൽ, ഒരു കച്ചവടരാജ്യത്തിന്റെ നിലയിൽ ഇൻഡ്ര വരില്ല. വന്നാൽ നിലനില്ക്കുകയില്ല.

ഇൻഡ്രയുടെ വ്യവസായങ്ങളെയും കച്ചവടത്തെയും വർദ്ധിപ്പിക്കു എന്നത് സ്വരാജ്യസ്നേഹത്തെക്കാണിപ്പിക്കാനുള്ള ഒരു വഴിയാകുന്നു. ഇൻഡ്രയിലെ കച്ചവടക്കാർക്കും ശിപ്പികൾക്കും ഒരേ സമയംതന്നെ കച്ചവടം നടത്തലും ദേശാഭിമാനം കാണിക്കലും ആകാമെന്നുള്ളതു വളരെ ഉത്സാഹജനകം തന്നെയാണ്. പക്ഷെ, ഇൻഡ്രയിൽ ഇതു വളരെ നൂതനമായ ഒരു അനുഭവമാണ്. എന്നതെന്നാൽ, ഈ രാജ്യത്തു പണം ഉണ്ടാക്കുന്നതൊഴിൽ സാധാരണയായി വളരെ രാജ്യസ്നേഹജനകമായിട്ടുള്ളതല്ല. ഉദാഹരണം പറയുന്നതായാൽ, വളരെ മമതിയിലിരിക്കുന്ന രണ്ടു പേർ തമ്മിൽ വഴക്കുണ്ടാക്കി തനിക്കു പണമുണ്ടാക്കാൻ ഒരു കേസ്സ് സമ്പാദിക്കുന്ന ഒരു വക്കീൽ നിശ്ചയമായും സ്വദേശസ്നേഹത്തെ കാണിക്കുന്നില്ല. അല്ലെങ്കിൽ, ഒരു നെൽക്കച്ചവടക്കാരന്റെ കഥ ആലോചിക്കുക. താനും കൂട്ടുകച്ചവടക്കാരും ഒരു വേള വരുത്തിത്തീർക്കുവാൻ കൂടി ഉത്സാഹിച്ചിട്ടുള്ള ക്ഷാമകാലം വരുമ്പോൾ, തങ്ങൾ അടച്ചു പൂട്ടിയിട്ടുള്ള നെല്ല് വിലയിൽ ഇരട്ടി ലാഭം എടുത്തു ക്ഷാമപീഡിതന്മാരായ സാധുക്കൾക്കു കള്ളത്താപ്പുകളിൽ അളവു കൊടുക്കുന്ന ഒരുത്തൻ ധ

നം സമ്പാദിക്കുന്നതിൽ സ്വദേശസ്നേഹം ലവലേശം കാണിക്കുന്നില്ല. അധികപലിശയും വാങ്ങി, കാലതാമസം കൂടാതെ പണയഭൂമി തങ്ങളുടെ ആക്കാമെന്നുള്ള ദുരുദ്ദേശത്തോടുകൂടി ചില വാചകങ്ങൾ ചേർത്ത് എഴുതിട്ടുള്ള പണയാധാരങ്ങൾ തങ്ങളോട് കടം വാങ്ങിട്ടുള്ള കൃഷിക്കാർക്ക് കപ്പിടവാൻ കൊടുക്കുന്ന ഉണ്ടികൾ വടക്കാർ ധനസമ്പാദനത്തിൽ എത്രമാത്രം സ്വദേശസ്നേഹം കാണിക്കുന്നുണ്ട്! ഈ തരത്തിൽ പണം ഉണ്ടാക്കുന്നതിൽ നിയമപ്രകാരം യാതൊരു കാര്യം തെറ്റൊന്നും ഇല്ലെങ്കിലും, ആ മാർഗ്ഗം അശേഷം ഭംഗിയും മർയാദയും ഇല്ലാത്ത ഒന്നാണെന്നും അതിൽ ലേശമെങ്കിലും സ്വദേശസ്നേഹം ഇല്ലെന്നും പായാതെ നിവൃത്തിയില്ല. എന്നാൽ തന്റെ രാജ്യം നന്നാക്കേണമെന്നും തനിക്കു സമ്പാദ്യമുണ്ടാക്കേണമെന്നുമുള്ള സദുദ്ദേശത്തോടുകൂടി ഒരു വ്യവസായം ഏറ്റെടുത്തുകൊണ്ടോ ഏറ്റെടുത്താൻ ശ്രമിക്കുകയോ ചെയ്യുന്ന ഒരുത്തൻ മേല്പാഞ്ഞ തരത്തിൽ പെട്ടവനല്ല. ആ വ്യവസായംകൊണ്ടു തനിക്കു പണമുണ്ടാകുന്നതിന്നു പുറമെ, രാജ്യത്തെ ആവശ്യങ്ങൾക്ക് ഒരു നിവൃത്തിയും, തൊഴിലില്ലാതെ അലഞ്ഞു നടക്കുന്നവർക്ക് ഒരു ജോലിയും പണിക്കാർക്ക് വേലിച്ചു ആന്യവും, രാജ്യത്തേക്ക് ഒരു മൂലധനവും ഉണ്ടാക്കിത്തീർക്കുന്നു. ഇങ്ങനെയുള്ള ഒരുത്തന് ഒരു രാജാവിനേക്കാൾ ധനികനാകാവുന്നതിന്നു പുറമെ, തന്റെ തൊഴിൽകൊണ്ടു തനിക്കും രാജ്യത്തേക്കും ഒരുപോലെ ഗുണം സിദ്ധിക്കുന്നുണ്ടെന്ന് അഭിമാനിക്കുകയും ചെയ്യാം. കള്ളവ്യവഹാരവും ദുർഭിക്ഷവും നിർദ്ധനന്മാരേയും ഉണ്ടാക്കിത്തീർക്കുന്നതും, ഉപയോഗപ്രദമായ സാമാനത്തെ ഉണ്ടാക്കുന്നതും തമ്മിൽ വളരെ വ്യത്യാസമുണ്ട്. പക്ഷെ, വക്കീലന്മാർക്കും നെല്ലുച്ചവടക്കാർക്കും ഉണ്ടികൾക്കും അവരവരുടെ തൊഴിലുകളിൽ വളരെ സ്വദേശസ്നേഹമുണ്ടെന്നായിരിക്കാം നോഡാ. വക്കീൽജോലി വളരെ മാന്മാത്മ്യമുള്ളതും സ്വദേശാഭിമാനജനകമായ ഒന്നാകുന്നു. ഒരു അന്ത്യായക്കാരനെ സംബന്ധിച്ചേടത്തോളം അയാ

മുൻ ജോലി വന്നുകൂടിയ ഒരു ദോഷത്തെ പരിഹരിക്കുകയാകുന്നു. ഒരു പ്രതിയുടെ ജോലി ഒരു അവകാശത്തെ രക്ഷിച്ചു നില്ക്കുന്നു. എന്നാൽ ഒരു വകീലിനു തന്റെ രാജ്യത്തിനോടുള്ള കടമ അല്ലെങ്കിൽ 'ധർമ്മം' തന്റെ കക്ഷിയോടുള്ളതിനേക്കാൾ വലിയതാകുന്നു. വകീലന്മാർ പൊതുജനങ്ങളുടെ സമ്മതിക്കപ്പെട്ട നേതാക്കന്മാരും, കോടതിക്കു പുറത്ത് അവർ വ്യവസായാദികാര്യങ്ങളിൽ ഉദ്യമിച്ച രാജ്യത്തേക്കും തങ്ങൾക്കും ഒരുപോലെ ഉപകാരത്തെ ചെയ്യാവുന്ന ആളുകളും ആകുന്നു. ധാന്യക്കച്ചവടക്കാർ ജനസമുദായത്തിൽ ഒഴിച്ചുകൂടാത്ത അംഗങ്ങളാകുന്നു. സ്വാതന്ത്ര്യം കരുതാതെയും, വഞ്ചനയെ അവലംബിക്കാതെയും രാജ്യത്തിന്റെ ക്ഷേമത്തെ മാത്രം കണക്കാക്കി കച്ചവടാഭിവൃദ്ധിയെ തേടുന്ന ധാന്യപുരപാരി ഒരു യഥാർത്ഥ ദേശാഭിമാനിയാണ്. ആളുകളെ മുട്ടുനേരത്തു സഹായിക്കുന്നത് ഉണ്ടികകാരനാകുന്നു. അവർ സഹായിക്കുന്ന ധനംകൊണ്ടുമാണ് നാട്ടിൽ പലേ ഏല്പാടുകളും നടത്തിവരുന്നത്. ന്യായമായ പലിശ വാങ്ങി സാധുജനങ്ങളെ മുട്ടുസമയങ്ങളിൽ സഹായിക്കുന്നതായാൽ, ഉണ്ടികകാരനും രാജ്യത്തിന്റെ ക്ഷേമത്തിനു വേണ്ടി പ്രവർത്തിക്കും. ഇതിനു പുറമെ, തനിക്കുള്ള അധികദ്രവ്യവും ഉപയോഗപ്രദങ്ങളായ വ്യവസായങ്ങളിൽ വിനിയോഗിക്കുന്നതായാൽ, ഉണ്ടികപുരപാരിയും ദേശാഭിമാനിയായാകാവുന്നതാണ്.

എന്നാൽ വ്യവസായകാര്യങ്ങളിൽ പ്രദർശിപ്പിക്കുന്ന ദേശഭക്തിയിൽ കപടം ഉണ്ടാകരുത്. പരസ്പരപക്ഷിണേലല്ല, തൊഴിലുമാരെന്റെ ഹൃദയത്തിലാണ് സ്വദേശസ്നേഹം കാണേണ്ടത്. സ്വദേശീയസാധനങ്ങൾ അവയുടെ ആന്തരവൈശിഷ്ട്യത്താൽ തന്നെ ചിലവുകേണം; അല്ലാതെ, ചീത്ത സാധനമാണെങ്കിലും, സ്വദേശസ്നേഹംകൊണ്ടു വാങ്ങണമെന്നുള്ള നിബ്ബന്ധത്തിന്മേലല്ല. ഈ തരത്തിലുള്ള നിബ്ബന്ധപേക്ഷകൾ സാധാരണയായി കണ്ടുവരാറുണ്ട്. തങ്ങളുടെ സാധന

ങ്ങൾ ഇൻഡ്രയിലുണ്ടാക്കിടുള്ളവയാണെന്നു കൊട്ടി ഘോഷിക്കുന്നതിൽ യാതൊരു തെറ്റുമില്ല. നേരേ മറിച്ച്, കച്ചവടമത്സരത്തിൽ അത് അത്യാവശ്യവുമാണ്. എന്നാൽ, ഒരു സ്വദേശീയവസായനേതാവ് ഇൻഡ്രയുടേയും തന്റെയും ശ്രേയസ്സിനോക്കുന്നതായാൽ, ഇത്തരത്തിലുള്ള കൗശലങ്ങൾ കൊണ്ടല്ല, സത്യമായും മാനമായുമുള്ള വിധത്തിലാണ് തന്റെ തൊഴിലുകളെ നടത്തേണ്ടത്.

താനുണ്ടാക്കി വില്പനസാമാനങ്ങൾ ദൃഷ്ട്യരഹിതങ്ങളെ നുതന്നെയല്ല, യഥാർത്ഥത്തിൽ മേൽത്തരങ്ങളായിരിപ്പാനാണ് ഒരു സ്വദേശവ്യവസായി ശ്രദ്ധ വെക്കേണ്ടത്; എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, 'ഇൻഡ്രയിൽ ഉണ്ടാക്കിയത്' എന്നു മുദ്രിതങ്ങളായ സാധനങ്ങൾ ക്രേതാക്കൾക്കു ഇച്ഛാഭംഗത്തിനിടകൊടുക്കുന്നതായാൽ, തന്റെ പരിശ്രമം ഇൻഡ്രയുടെ അഭിപ്രാപിക്കു എതിരായിട്ടേ ഭവിക്കുകയുള്ളു. എങ്ങനെയെന്നാൽ, ഇൻഡ്രയിൽ ഉണ്ടാക്കിയ തീപ്പെട്ടികോലുകൾ ഉരച്ചാൽ കത്തില്ലെന്നൊ, പേനക്കത്തികൾകൊണ്ടു വെട്ടിയാൽ മുറിയില്ലെന്നൊ, പൂട്ടുകൾ എടുപ്പത്തിൽ തുറക്കാമെന്നൊ, ചിമ്ലികൾ വേഗം ഉടഞ്ഞു പോകുമെന്നൊ ഒരു അഭിപ്രായം അനുഭവംകൊണ്ടു പൊതുജനങ്ങൾക്കുണ്ടായാൽ, ഈ വക സാധനങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുന്നവരുടെ ഗുണത്തിന്നു വേണ്ടി മാത്രം അവർ നഷ്ടപ്പെട്ടു അവയെ വാങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കുമെന്നു വിചാരിപ്പാൻ പാടില്ല. ഒരു തൊഴിൽക്കാരനു താൻ പണി ചെയ്തുണ്ടാക്കിയ സാമാനങ്ങളിൽ നിന്നു നല്ല ലാഭം കിട്ടുന്നുണ്ടെങ്കിലും, പൊതുജനങ്ങൾ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നതു തൊഴിൽക്കാരന്റെ ഗുണത്തിന്നല്ലെന്നും, തൊഴിൽക്കാരൻ പൊതുജനങ്ങളുടെ ഉപയാഗത്തിനുള്ളവനാണെന്നുമാണ് ഈയാൾ കാമ്യ വെക്കേണ്ടത്. ഇൻഡ്രയിൽ ഏറാവും മേൽത്തരം സാമാനങ്ങൾ പലതും ഉണ്ടാക്കാൻ കഴിയുമെന്നതിന്നു ധാരാളം തെളിവുണ്ട്. ആ തരം സാമാനങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുന്നതിന്നാണ് നാം എല്ലാവരും ശ്രമിക്കേണ്ട

ത്. ഒന്നാംതരം സാധനങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കി അന്യ ദേശക്കാരുക്കോ
 ു തന്ന വിലക്കു വിറ്റു ലാഭമെടുക്കുന്നവനാണ് തന്റെയും
 ഇൻഡ്യയുടെയും യഥാർത്ഥ ഗുണകാരൻ. ലാഭം മാത്രം ഇച്ഛി
 ു, കൊള്ളുതാത്ത സാധനങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കി വില്ക്കുന്നവനാ
 ണ് ഇൻഡ്യയുടെ അഭ്യുദയത്തിന്നു ഒരു പ്രതിബന്ധമായി നി
 ല്കുന്നവൻ. അങ്ങിനെയുള്ളവൻ. അധികതാമസം കൂടാതെ
 പൊളിഞ്ഞുപോകും. വ്യവസായകാര്യങ്ങളിൽ ഇൻഡ്യക്കു ഗു
 ണം വരേണമെങ്കിൽ, സാധനവൈവിധ്യമാണ് സ്വദേശവ്യ
 വസായാഭിമാനികൾ ഒന്നാമതായി കാംക്ഷിക്കേണ്ടത്.

എന്നാൽ, സ്വദേശസ്നേഹം സാധനങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുന്നവ
 റിൽ മാത്രം പോര. അവയെ വാങ്ങുന്നവരിലും അതു അത്യാ
 ന്താപേക്ഷിതമാകുന്നു. ഇൻഡ്യയുടെ നിർഭാഗ്യവശാൽ, സ്വദേശീ
 യസാധനങ്ങളിൽ ഒരു വെറുപ്പും, സാധനഗുണം ഗൗണി
 ക്കാതെ വിദേശീയസാധനങ്ങളിൽ ഒരു ഭ്രമവും ഉള്ളവർ അ
 നവധി പേർ നമ്മുടെ ഇടയിലുണ്ട്. സ്വദേശീയവ്യവസായ
 ങ്ങളെ നിലനിർത്തുന്നതും പോഷിപ്പിക്കുന്നതും തങ്ങളുടെ കർത്ത
 വ്യകർമ്മങ്ങളിലൊന്നാണെന്നുള്ള വാസ്തവത്തെ ഈ കൂട്ടർ വിസ്മ
 റിച്ച്, തങ്ങളുടെ പരിഷ്കാരത്തിന്നും അന്തസ്സിന്നും നാടൻ
 പോര, ബിലാത്തി സാധനങ്ങളായാലെ മതിയായു എന്നു
 വെച്ച്, ആ വക സാധനങ്ങൾ വാങ്ങി എത്ര ധനമാണ് ചി
 ലവിടുന്നത്! സ്വദേശസ്നേഹം നിമിത്തം അധികം വില കൊ
 ടത്ത് ഗുണം കാഞ്ഞ സ്വദേശീയസാധനങ്ങൾ വാങ്ങി നഷ്ട
 പ്പെടേണമെന്നല്ല ഈ പാഞ്ഞെഴിന്റെ സാരം. ആ തരത്തി
 ലുള്ള പ്രവൃത്തി കാലാന്തരത്തിൽ സ്വദേശീയ വ്യവസായങ്ങൾ
 ക്ഷതനെ ഒരു നാശരേരതുവായി ഭവിക്കുന്നതാണ്. പക്ഷേ,
 ഗുണം കൊണ്ടു ബിലാത്തിസ്സാധനങ്ങളോടു കിട പിടിക്കാവു
 ന സ്വദേശസ്സാധനങ്ങൾ കിട്ടുമെങ്കിൽ, ഒടുവിൽ പാഞ്ഞ
 വയെ വാങ്ങുന്നതു ലാഭവും തങ്ങൾക്കും രാജ്യത്തേക്കും ഒരുപോ
 ലെ ക്ഷേമകരവും ആയിരിക്കും.

ഇൻഡ്യക്കു നല്ല കാലം വന്നു വ്യവസായങ്ങളിലും കച്ചവടത്തിലും അതു മാറ്റു പരിഷ്കൃതരാജ്യങ്ങളെപ്പോലെ വലിയൊരു നിലയിൽ എത്തുന്നതുവരെ, നാമെല്ലാവരും—സാമാന്യരും ഉണ്ടാകുന്നവരും അവയെ വാങ്ങേണ്ടവരും—സ്വദേശാഭ്യുദയത്തിനായി, ഒരുപോലെ ഒത്തൊരുമിച്ചു പ്രവർത്തിക്കേണ്ടതു അത്യാവശ്യമാണ്. കച്ചവടത്തിൽ പ്രദർശിപ്പിക്കാവുന്ന സ്വദേശഭക്തി ഒരു മഹത്തായ വിഷയമാകുന്നു. കച്ചവടം പോഷിപ്പിക്കുന്നതിനായി നാം കഴിയുന്നത്ര ശ്രമിക്കണം. 'എന്റെ ഭാര്യക്കും കുഞ്ഞുക്കൾക്കും എന്റെ വയസ്സ് കാലത്തേക്കും വേണ്ടി ചെയ്തപോലെ തന്നെ എന്റെ സ്വരാജ്യാഭിപുഷിക്കു വേണ്ടിയും ഞാൻ ഇന്നു പകൽ മുഴുവനും വേല ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.' എന്നിപ്രകാരം ദിവസംപ്രതി ജോലി എടുത്തു മടങ്ങിവന്നിരിക്കുമ്പോൾ ആർക്കു പായുവാൻ കഴിയുമോ, ആ യോഗ്യനാണ് ഭാഗ്യവാൻ.

കെ. ശങ്കരക്കുറുപ്പ്.

ബാലകലേശം.

‘വിവാദമല്ലോതെളിവിന്നുകാരണം;
പക്ഷപയജ്ഞാനമതിന്നുമേതുവാം.’

കാളിദാസമഹാകവിയുടെ

‘പ്രജാനാംവിനയാധാനാ—
ദ്രക്ഷണാഭ്ഭരണാഭവി
സപിതാ,പിതരസ്താസാം
കേവലംജനമേതവഃ’

(വിനയപ്രദാനം, രക്ഷണം, ഭരണം ഇവകളാൽ അദ്ദേഹമാകുന്നു പ്രജകളുടെ പിതാവ്. അവരുടെ മാതാപിതാക്കന്മാരോ? അവരെ ജനിപ്പിച്ചവർ മാത്രം.) എന്നുള്ള സൂക്തി

കതാമണിയെ നല്ലവണ്ണം ഉദ്ദീപിപ്പിക്കുന്ന കൊച്ചി വലിയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ ഷഷ്ടിപ്പുത്തിത്തിരുനാൾ; കൊച്ചിക്കാണെന്നല്ല, മലയാളികൾക്കു മിക്കപേക്കും ഒരു മാമാങ്കമായിരുന്നു. ആ മഹോത്സവത്തിൽ രാജഭക്തന്മാരായ പ്രജകളിൽ ധനികന്മാർ ധനംകൊണ്ടും കവികൾ കാവ്യങ്ങൾ കൊണ്ടും മഹാരാജാവിനെ ആദരിച്ചതും സുപ്രസിദ്ധം തന്നെ. തിരുമനസ്സിലെ ജീവചരിത്രം യഥാശക്തി ഒരു കാവ്യരൂപത്തിൽ എഴുതി പ്രസ്തുത സന്ദർഭത്തിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നത് എനിക്കും എന്റെ സമുദായത്തിനും ശ്രേയസ്സുരമായിരിക്കുന്നതിന്നും പുറമെ, വിദ്യാദാനവിഷയത്തിൽ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു ജാതിഭേദബാധയാൽ വിഷമമുണ്ടു ആയിട്ടില്ലെന്നുള്ളതിന്റെ അനുമാപകവും ആയിരിക്കും എന്നും ഞാൻ വിചാരിച്ചിരുന്നു. എന്നാൽ ഒരു സങ്കാഢദ്വോഗസ്ഥന്റെ നിലയിൽ സക്കാരിന്റെയും, സമുദായപ്രതിനിധിയുടെ നിലയിൽ സമുദായത്തിന്റെയും, ആജ്ഞാവശംവദനായി ഷഷ്ടിപ്പുത്തി ഉത്സവത്തിന്റെ നിർവ്വഹണത്തിൽ ഭാഗഭാക്കായിരുന്ന എനിക്ക് എന്റെ മനോരാജ്യം, ആസന്നോത്സവമാകത്തോറും, ഗന്ധർവ്വനരംപോലെ പരിണമിക്കുമോ എന്നു തോന്നിത്തുടങ്ങി. ഈ ഘട്ടത്തിൽ ഏറണാകുളം രാജകീയമഹാപാഠശാലയിൽ പ്രധാന സംസ്കൃതപണ്ഡിതരും എന്റെ തീർത്ഥപാദകരായ കെ. രാമപ്പിഷാരോടി അവർകൾ എനിക്ക് ഒരു പരസ്യം കാണിച്ചുതന്നു. പരസ്യം റാവുസാഹിബ് നമ്പ്യാരുമായിട്ടെത്തി അവർകളുടേയും, അതിലെ വിഷയം, വലിയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ രാജഭാരം വിഷയമാക്കി മൂന്നുതരത്തിൽ ഒരു നാടകം എഴുതേണം എന്നും, കൂട്ടത്തിൽ നന്നാകുന്നതിന്നു ഒരു രൂപ സമ്മാനം കൊടുക്കുമെന്നും, പരിശോധകൻ സി. പി. അച്യുതമേനോൻ അവർകൾ ആയിരിക്കും എന്നും, നാടകനിർമ്മാണത്തിന്റെ അവധി ഒരു മാസം എന്നും മാറ്റം ആയിരുന്നു. 'ശുഭവരകുണാലോമുണ്ടെന്നുവന്നാ ലോരവനുമാരുകാർക്കുംസാധ്യമല്ലാതെയില്ല' എന്നു

കരുതി ഞാൻ പരസ്യത്തിൽ പരയുംപ്രകാരം ഒരു നാടകം എഴുതുവാൻ ആരംഭിച്ചു.

കഥാവിഷയം രാജ്യഭാരമായിരിക്കേണം എന്നും മൂന്നു കത്തിൽ വേണം എന്നും വിജ്ഞാപകന്മാർ പരസ്യത്തിൽ നിർബ്ബന്ധിച്ചിരുന്നതുകൊണ്ട്, ഐക്യകവസ്തുനിർദ്ദേശത്തിൽ എന്നപോലെ, നാടകലക്ഷണങ്ങൾ മുഴുവൻ സംഘടിപ്പിക്കുന്നതിലും കവിഷ് വേണ്ടുവണ്ണം സ്വാതന്ത്ര്യം ഉണ്ടായിരുന്നില്ല എന്നു പ്രത്യേകം പ്രസ്താവിച്ചു തീർത്തു എന്നില്ലല്ലോ. ഒരു ജീവൽ ഭൂപാലനെയും സേവകന്മാരെയും കഥാപാത്രങ്ങളാക്കി നാടക രചനയെ നിർവ്വഹിച്ചുകൊണ്ടാൽ സംഭവിക്കാവുന്ന അനൗചിത്യശങ്കയാണ്, ബാലാകലേശത്തെ ഏതാണ്ടൊരു കല്പിതകഥാപാത്രത്തിൽ അവതരിപ്പിച്ചത്. ബാലാകലേശത്തിന്റെ ഉത്ഭവത്തെപ്പറ്റി ഇപ്പോൾ ഇത്രമാത്രം പാഞ്ഞാൽ മതി എന്നു വിചാരിക്കുന്നു.

കുത്സാന്തരപരതന്ത്രമായിരുന്ന ഞാൻ മൂന്നു ദിവസം കൊണ്ട്, അതും സൗകര്യംപോലെ, എഴുതിയ നാടകം, തീന്ന അന്നുതന്നെ അച്ഛതമേനോൻ അവർകൾക്ക് അയച്ചുകൊടുത്തു. ക്കാ ദിവസം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ എനിക്ക് അവിടുത്തെ ഒരു എഴുത്തു കിട്ടി. അതിൽ സമ്മാനം എനിക്കു തീർച്ചയാക്കി എന്നും, നാടകത്തിൽ അഭിനയയുക്തങ്ങളായും മാറും ചില ഭേദഗതികൾ വരുത്തേണ്ടതിന്നു ഞാൻ തൃശ്ശിവപേരൂരോളം ചെല്ലേണം എന്നും പ്രസ്താവിച്ചിരുന്നു. അതിനെ അനുസരിച്ച് ഞാൻ അവിടെ ചെല്ലുകയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ അഭിപ്രായപ്രകാരം നാടകത്തിൽ അല്പം ചില ഭേദഗതികൾ വരുത്തി മടങ്ങുകയും ചെയ്തു. അതിൽ പിന്നെ, ഏറെ താമസിച്ചില്ല, ചെട്ടിയാർ അവർകൾ പുസ്തകം അച്ചടിച്ചു അച്ചടിപ്പിടുകൾ തീപ്പാൻ കടലാസ്സുകൾ അയച്ചുതുടങ്ങി. ഇവയെ തിരുത്തിയതിൽ സാധുസമുദായങ്ങളുടെ ഗുണകാംക്ഷിയും നല്ലൊരു ഭാഷാഭിമാനിയും ആയ ടി. കെ. കൃഷ്ണൻ നാൻ അവർകളുടെ അനുകമ്പ

യോടു കൂടിയ സഹായവുമായി ഉണ്ടായിരുന്നു എന്നുള്ളതും ഇവിടെ കാൽ വെക്കേണ്ടത് ആവശ്യമായിരിക്കുന്നു. അപ്രകാരം അച്ചടിപ്പിക്കപ്പെട്ട ഈ നാടകം, എറണാകുളത്തു ചിലർ അഭ്യസിക്കുകയും ഷഷ്ടിപ്പുത്തി ഉത്സവക്കാലത്തു 'ശ്രീരാമവർമ്മ'ന്റെ ഓർമ്മാളിന് ശിലാസ്ഥാപനം ചെയ്തിട്ടുള്ള ഒരു കമനീയമായ പന്തലിൽ വെച്ചു ബഹുമാനപ്പെട്ട കൊച്ചി ഗവണ്മെന്റിന്റെ പ്രത്യേക അനുമതിയിൽ അഭിനയിക്കുകയും ഉണ്ടായി. പ്രമാണികളായ പല ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരും പ്രസിദ്ധന്മാരായ വക്കീലന്മാരും ഗണനീയന്മാരായ പൗരന്മാരും അന്നത്തെ സഭ്യന്മാരായിരുന്നു. നാടകവാസനത്തിൽ, അച്യുതമേനോൻ അവർകൾ, ബാലാകലേശത്തെക്കുറിച്ച് അഭിനയിച്ചു ചെയ്തതായ ഒരു പ്രസംഗം ചെയ്ത്, ആ മഹാസഭയിൽ വെച്ചു തന്നെ എറണാകുളം സമ്മാനം തരികയും ചെയ്തു.

ദോഷമേന്മയായ ഒരു നോട്ടക്കാരൻ വില മതിച്ചു വിട്ട ഈ നാടകം, ലോകത്തിൽ എന്നപോലെ ഭാഷാലോകത്തിലും തമ്പുരാക്കന്മാരായ കോയിൽത്തമ്പുരാക്കന്മാർക്കും കൊടുങ്ങല്ലൂർ കൊച്ചുണ്ണിത്തമ്പുരാനും അയച്ചുകൊടുത്തു. അവരുടെ സമ്മതപത്രങ്ങളോടും കൃഷ്ണമേനോൻ അവർകളുടെ മുഖവുരയോടുകൂടി പ്രസിദ്ധീകരിക്കുകയും ഉണ്ടായി. തമ്പുരാക്കന്മാരുടെ അഭിപ്രായങ്ങളിൽ ഏതാനും വരികളെങ്കിലും ഇവിടെ പകർത്തുന്നതു പ്രകൃതത്തിന് അനുകൂലമായിരിക്കുമല്ലോ.

൧. കേരളവർമ്മ വലിയ കോയിൽത്തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ട്: 'വിദ്വാൻ' കെ. പി. കുറുപ്പന്'..... 'ബാലാകലേശം' ആദ്യനും ഞാൻ ഒന്നിലധികം പ്രാവശ്യം വായിച്ചു നോക്കിയതിൽ ഏറ്റവും ഹൃദയംഗമമായി തോന്നി. ഇതിലെ ലോകോത്തരഗുണോത്തരമായ നായകന്റെ മാഹാത്മ്യത്തെ നാടകരൂപത്തിൽ ഇതിലധികം ഭംഗിയായി വർണ്ണിക്കുവാൻ ആരെക്കൊണ്ടും സാധിക്കുന്നതല്ല..... അത്ഭുതകാരനും എന്നെ ഏതൊരു വിസ്മയിപ്പിച്ചു എന്നുള്ളതിന് അവ

സാനമില്ല. സരസ്വതീദേവിയുടെ കരുണാതിശയം ഈ നാടകത്തിൽ പൂർണ്ണമായി പ്രതിബിംബിച്ചു കാണുന്നുണ്ട്..... നിങ്ങളുടെ കവിതാവസന എന്തെ അതുതാനന്ദപരവശനാക്കിത്തീർത്തിരിക്കുന്നു. നിങ്ങൾക്ക്..... ഈ വിധത്തിൽ ഗുണപുഷ്പങ്ങളായ അനേകം പദ്യഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഐശ്വര്യം ലോകോപകാരം ചെയ്യാൻ ജഗന്നിയന്താവ് സംഗതി വരുത്തട്ടെ.’

൨. ചെറിയ കൊച്ചുണ്ണിത്തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ട്:

‘മാലിന്യംവിട്ടുനാനാവിധനവനവഞ്ചാരം
ഗുണമോടാത്മരാജ്യം
പാലിച്ചുകൊണ്ടുവാഴ്ചകലയുടെപതിതൻ
ചിത്രമാകും ഹരിത്രം
പാലിൽ പഞ്ചാരമേരുവിധമഴകൊടുചേൻ
ഉള്ളൊലാകലേശം
ശീലിപ്പാനിപ്പൊരുന്നനീയവനിയിലമര
നോക്കശേഷംവിശേഷം.’

൩. ഏ. ആർ. രാജരാജവർമ്മ തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ട്:

‘നാടകം മുഴുവനും സാവധാനമായി വായിച്ചുനോക്കി...
.....സമയസൗകര്യംപോലും വേണ്ടിടത്തോളം ഉണ്ടാകാതെയും, അടിസ്ഥാനമായി ഒരിതിവൃത്തമില്ലാതെയും ഇത്രത്തോളം നന്നായൊരു നാടകം നിമ്മിച്ചു കാണുന്നതിൽ ഞാൻ സന്തോഷിക്കുന്നു.....
.....ചുണ്ണികളിൽ പലതും സംഭാഷണരീതിയോടുകൂടി റെക്കൂടിയോജിപ്പിച്ചാൽ അധികം നന്നായിരിക്കുമെന്നൊരു പക്ഷമുണ്ടായേക്കാമെന്നല്ലാതെ, മറ്റൊരു നൂതനതയും ഞാൻ ഇതിൽ കാണുന്നില്ല..... ഗ്രന്ഥകർത്താവിന്റെ പരിശ്രമത്തെ ഞാൻ പ്രത്യേകിച്ചും അഭിനന്ദിക്കുന്നു.’ *

ഇതിന്നും പുറമെ, മലയാളമനോരമ, ഈശ്വരപിള്ള അ
വർകളുടെ താരക മുതലായി പ്രസിദ്ധിച്ചും പ്രചാരവും ഉള്ള
പലേ പത്രങ്ങളും ഇതിനെപ്പറ്റി നന്നായി അഭിപ്രായപ്പെട്ടി
രിക്കുന്നു വിസ്താരഭയംകൊണ്ടു തല്ക്കാലം പത്രങ്ങളുടെ അഭി
പ്രായങ്ങൾ ഇവിടെ പകർത്തുന്നില്ല.

ഇതേവരെ വ്യാഴദിനത്തിൽ വളർന്നുവന്ന ഈ പുസ്തകശിശു
വിന്, ഏകദേശം ഈ കാലത്ത്, ഒരു ശനിദിനം തുടങ്ങി. സൂ
ര്യോചന്ദ്രമസ്തകൾക്കുംകൂടി ഗ്രഹണാഭാസമുണ്ടാകുന്ന സ്ഥിതി
ക്ക്, എന്റെ കൃതിക്കു ശനിപ്പിഴ വന്നുപോയതിൽ അതുതപ്പെ
ടുന്നില്ല. ഗ്രഹപ്പിഴയുടെ തുടക്കത്തിലായിരിക്കേണം പുസ്തക
ശിശു സാഹിത്യസമാജത്തിന്റെ അനുവാദം കൂടാതെ, എങ്കി
ലും തക്കസമാധാനത്തോടുകൂടി, അതിന്റെപേർ തലക്കെട്ടിൽ
ധരിച്ചുകൊണ്ടു നടന്നത്. കാലക്കേടാണെന്നു കണ്ടാൽ,

“ഹേ‘രാമകൃഷ്ണ’വിദ്യുധസ്തുതനാ‘മനന്ത
നാരായണ’കനിയു‘കീശ്വര’കേശവാ‘നീ
നേരം നിണക്കുവഴിവാടൊരുപാടുദോഷം
തീരാൻയശോഭയുടെ‘കണ്ഠ’കനിഞ്ഞിടേണം.”

എന്നോ മറ്റോ ആപന്നിവാദങ്ങളുടേതാകട്ടെ ചൊല്ലുവാനും
കുട്ടിക്ക് അറിവില്ലല്ലോ. ഇക്കൂട്ടത്തിൽ ഈശ്വരനെ വിളിച്ചു ക
രഞ്ഞിട്ടു കാൺമില്ല. ഈശ്വരൻ കൃതകൃത്യനാണ്. ഈ പുസ്ത
കശിശുവിനു സാഹിത്യസമാജനാമധാരണത്തിനു മുമ്പ് ഈ
ശ്വരകടാക്ഷം വേണ്ടുപോലെ ഉണ്ടായിട്ടുമുണ്ട്.

ബാലാകലേശത്തിൽ സമാജനാമധേയം ഒരു തെറ്റാടവി
ൽ വന്നുപോയതല്ലാതെ, അതിൽ ആരുമൊന്നെ ഒന്നും കല്പി
ച്ചുകൂടി ചെയ്തിട്ടില്ല. അതിനാവശ്യവുമില്ല. കാരണം, സാഹി
ത്യസമാജത്തിന്റെ മുദ്രയോടുകൂടി നടന്നാലും ഇതിനു സ്വത
സ്സിദ്ധങ്ങളായ ഗുണഭോഷങ്ങൾക്കു കൂടുതൽകാവ്യ വരുമെന്നു
തോന്നുന്നില്ല. പിന്നെ, അതുകൊണ്ടു വല്ല അഭിമാനവും ഉ
ണ്ടെങ്കിൽ, അതിൽ സമാജവും ഒരു ഭാഗഭാക്കുകമെന്നാണ്

എന്റെ താഴ്ന്നതായ അഭിപ്രായം. എങ്കിലും, ഈ കാര്യത്തിൽ ബാലാകലേശത്തോടു എനിക്കും അല്പം നീരസമുണ്ട്. പുത്രൻ ചെയ്ത കാരത്തിന് അച്ഛനെയും പഴിപായുമല്ലൊ എന്നുള്ളതാണ് രാമസ്വബീജം. 'ഉണ്ണിക്കിടാങ്ങൾ പിഴച്ചുകാൽവെക്കിലും കണ്ണിന്ന'- തൃക്കണ്ണിന്ന എന്നു പായട്ടെ- കൗതുകത്തെ വഹിച്ചിരുന്ന പിതാവ് - തമിഴിൽ 'അപ്പാ'- ഈ ലോകത്തിലെ ചില വിദ്വന്മാർക്കിരിക്കട്ടെ,

ലോകനാൽ ബഹുവോ ദോഷം
സ്തോധനാൽ ബഹുവോ ഗുണം
തന്മൂൽ പുത്രഞ്ച ശിഷ്യഞ്ച
താഡയേന്നതു ലാഭയേൽ.

എന്നുള്ള പ്രമാണത്തെ അനുസരിക്കേണ്ടി വന്നുപോയി.

ബാലാകലേശത്തിൽ സമാജനാമധേയം വന്നുപോയതിന്റെയും തന്മൂലം ഒരു ദോഷനിരൂപണം ഉണ്ടായതിന്റെയും രാമസ്വങ്ങൾ തൽക്കാലം രാമസ്വങ്ങളായിത്തന്നെ ഇരിക്കട്ടെ.

കവിസാർവ്വഭൗമന്മാരായ തമ്പുരാക്കന്മാരുടേയും സാഹിത്യരചികന്മാരായ മേനോന്മാരുടേയും അനുഗ്രഹമാകുന്ന കാര്യത്തിൽ കൂടി സാഹിത്യനഭോമണ്ഡലത്തിലേക്കു ഉയർന്നിരുന്ന എന്റെ പുസ്തകപട്ടത്തിന്റെ കെട്ടിനേയും മട്ടിനേയും കുറിച്ചു കാണികൾക്കു അഭിപ്രായം പറയാമെന്നല്ലാതെ, അതിന്റെ നേരെ കല്ലെറിയുവാൻ ഒരു പിള്ളയ്ക്കുപോലും ആവശ്യമുണ്ടായിരുന്നില്ല. ലോകം ഭിന്നരചിയായിരിക്കുന്ന സ്ഥിതിക്കു അഭിപ്രായങ്ങളും ഭിന്നങ്ങളാകട്ടെ; മലയാളികൾ പ്രകൃതപുസ്തകത്തെ തള്ളട്ടെ, അല്ലെങ്കിൽ കൊള്ളട്ടെ; അതിൽ ഒന്നും എനിക്കു കൂട്ടവും കല്പിക്കവുമില്ല. എന്നാൽ, എന്റെ ഉദ്ദേശത്തിന്നു വിപരീതമായി പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിരിക്കുന്ന ചില ലേഖനങ്ങളെപ്പറ്റി എനിക്കു ഒന്നരണ്ടു വാക്കു പറയാതെ നിവൃത്തിയില്ല. ബാലാകലേശത്തിന്റെ വിഷയപ്രയോജനസംബന്ധാധികാരികളെ ഈ

നിവേദനത്തിന്റെ അവസാനം എഴുതാമെന്നു കരുതി തൽക്കാലം നിരൂപണങ്ങളെപ്പറ്റി പ്രസ്താവിക്കട്ടെ.

ദോഷനിരൂപണങ്ങളിൽ മുഴുപ്പും തഴുപ്പും ഉള്ളതു കെ. രാമകൃഷ്ണപിള്ള അവർകൾ മംഗളോദയത്തിന്റെ ഇക്കഴിഞ്ഞ മീനം ലക്കത്തിൽ എഴുതിയിരിക്കുന്ന 'ബാലാകലേശം' എന്ന ലേഖനത്തിന്നാണ്. ആ ലേഖനം പുറത്തായപ്പോൾ, അതിനെപ്പറ്റി വല്ലതും രണ്ടു വാക്കു പറയുവാൻ ബാധ്യതപ്പെട്ടവർ ഉണ്ടായിരുന്നു. അവരോ, മൗനാവലംബികളായിരുന്നതേയുള്ളൂ. തുഷ്ണീഭാവം കൊണ്ട് അവരുടെ യോഗ്യതകൾക്കു ഹാനി വന്നിട്ടുണ്ടെന്നു ഞാൻ പറയുന്നില്ല. നേമൗനേനന്യനോ ഭവതിഗുണഭാജാംഗുണഗണം, (ഗുണചാന്മാരുടെ ഗുണങ്ങൾ മൗനംകൊണ്ടു കുറഞ്ഞുപോകുന്നില്ല) എന്നുണ്ടല്ലോ. എനിക്കോ, ഈ ഘട്ടത്തിലും രാമകൃഷ്ണപിള്ള അവർകളെ എതിർക്കുവാൻ തക്കതായ കാരണം നേരിട്ടിട്ടില്ല. അദ്ദേഹം സാഹിത്യ സമാജത്തിന്റെ നവീനസൃഷ്ടിയായ മഹാരാജ സമാജത്തിന്റെ * താൽക്കാലികസാമാജികൻ എന്ന നിലയിൽ ബാലാകലേശത്തെ നിരൂപണം ചെയ്തതും സ്വപന്തനിലയിൽ നിരൂപണത്തെ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു എന്നല്ലാതെ മഹാനും വിചാരിച്ചുകൂട. പക്ഷെ, ഉറപ്പും ചൊറുക്കും ഉള്ള ആ നിരൂപകന്റെ വിധി അറങ്ങ്സിങ്ങ് ചക്രവർത്തിയുടെ വിധിയെ കൂടി അതിശയിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന് ആ ലേഖനം വായിച്ചവർക്കു കൈ മനസ്സിലായിരിക്കേണം. പ്രകൃത്യാ വാചാലന്മാരായവർക്കു കല്പകവൃക്ഷത്തെ കുറുകപ്പല്ലും കാമധേനുവിനെ കഴുതയും ആക്കിപ്പറയുവാൻ കഴിയുമല്ലോ. പിള്ള അവർകൾക്കും വാഗ്ജാലംകൊണ്ടു സാധിക്കാത്തതൊന്നും ഇല്ലെന്നു ഞാൻ സമ്മതിക്കുന്നു. അത്രയും മഹത്തരനായ അദ്ദേഹം സാധുവായ എന്റെ

* ഈശ്വരപിള്ള അവർകൾ, കുഞ്ഞന്മേനോൻ അവർകൾ, അനന്തനാരായണശാസ്ത്രി അവർകൾ, കേശവൻനായർ അവർകൾ ശേഷം സാമാജികന്മാരായിരുന്നു.

പുസ്തകത്തിന് അതിരുകടന്നിട്ടുള്ള ഒരു നിരൂപണം ചെയ്തതിൽ ഞാൻ അത്ഭുതപ്പെടുന്നു. അല്ലെങ്കിൽ എന്തിന്? നിരൂപണം വായിച്ചവരുന്തോറും അദ്ദേഹത്തിന് എന്തോ വലിയ സിദ്ധാന്തം ഉള്ളതുപോലെ തോന്നിപ്പോകുന്നു. പിള്ള അവർ കളുടെ സ്വന്തം അഭിപ്രായങ്ങൾ തുടങ്ങുന്നത് ആദ്യ ചോദ്യങ്ങളോടുകൂടിയാണ്. ഒന്നാമത്തെ ചോദ്യം 'ഈ കൃതിക്കു നാടകം എന്ന അഭിധാനം ലഭിച്ചാൻ അർഹതയുണ്ടോ?' എന്നാണ്. ഈ ചോദ്യത്തെ മറുപടിയ്ക്കുന്നതിനായി ആവർത്തിച്ച് സംസ്കൃതനാടകശാസ്ത്രപ്രകാരം ബാലാകലേശത്തെ നാടകമായി ഗണിച്ചാൻ പാടുള്ളതല്ലെന്നു വിധിക്കുന്നു. വിധിയിൽ 'നാടകലക്ഷണസംബന്ധമായ ചില സംഗതികളെ അദ്ദേഹം ആലോചിക്കുന്നു. ഈ ആലോചനയുടെ ഫലമായിട്ട്, 'ബാലാകലേഷം രസാശ്രയമായ ഒരു ദൃശ്യകാവ്യംതന്നെയോ, ഇതിന്നു വസ്തു ഉണ്ടോ, ബീജ, ബിന്ദു, പതാക, പ്രകരീകാർത്ഥങ്ങൾ കെട്ടിയിട്ടുണ്ടോ?' എന്നു തുടങ്ങി നാടകലക്ഷണസംബന്ധമായ ചില ചോദ്യങ്ങളെക്കൊണ്ട് മംഗളോദയത്തിന്റെ ഒരു ഭാഗം നിറച്ചതിനുശേഷം, കുറച്ചുനിന്നു ദീർഘശ്വാസം വിട്ട് ആശ്വസിപ്പിക്കുന്നപോലെ തോന്നുന്നു. നാടകപ്രമാണങ്ങളിൽ നോക്കി, ലക്ഷണങ്ങളെ പകർത്തുകയാണെങ്കിൽ, അതുകൊണ്ടുതന്നെ വലിയൊരു പുസ്തകം ഉണ്ടാക്കാം എന്നു ധരിച്ചിട്ടില്ലാത്ത സാധുജനങ്ങൾ ആ ഘട്ടം നോക്കി അത്ഭുതപ്പെടട്ടെ. ഇന്ത്യയിലെ കവി സാർവ്വഭൗമനായ സാക്ഷാൽ കാളിദാസരുടെ പ്രധാനകൃതിയായ ശകുന്തളത്തെ നേരേവെച്ചുകൊണ്ട് അതിനു നാടകലക്ഷണം മുഴുവനും ഇല്ലെന്നു പറയാം. അതിൽ നാടകലക്ഷണം മുഴുവനും ഉണ്ടെന്നു പറയുവാൻ ആരെക്കൊണ്ടും സാധിക്കുന്നതും അല്ല. ആ സ്ഥിതിക്കു ബാലാകലേശത്തിന്റെ വൈലക്ഷണ്യത്തെപ്പറ്റി ഇത്രയൊക്കെ ചോദിച്ചത് ലേഖകന്റെ അവസ്ഥയ്ക്കു മതിയായില്ല.

രാജ്യഭാരം വിഷയികരിച്ച മൂന്നു കത്തിൽ, സൗകന്ത്യ പോലെ രണ്ടുമൂന്നു ദിവസംകൊണ്ടു, എഴുതിയിരിക്കുന്ന ബാലാ

കലേശത്തിൽ നാടകലക്ഷണങ്ങൾ പലതും ഇല്ലെന്നു ഞാൻ ഒരു പ്രസംഗപീഠത്തിലോ മൈതാനത്തിലോ മലമുകളിലോ കയറിനിന്നു രണ്ടു കയ്യും പൊക്കി പരസ്യമായി സമ്മതിക്കാം. സകല നാടകലക്ഷണരൂപലിതമായ ഒരു മലയാളനാടകത്തെ യഥാവസരം വല്ല മൂലയിൽ ഇരുണെങ്കിലും വല്ലവർക്കും നിദ്ദേശിച്ചുതരാനോ?

കെ. വി. കുറുപ്പൻ.

—***—

തപതീസംവരണം

— — —

* * * * *

[വണ്ണിക്കത്തക്കമാമോദയപുരമടവാർ

കൊങ്കമേലുമ്മിതട്ടി

ച്ചുണ്ണിക്കുംച്ചുണ്ണിയാറുണ്ടരികിലനുജയാം

താമ്രവണ്ണിക്കതത്രേ

നൃദി

മേലായങ്ങാറുകേരിച്ചിതമൊടയിവടക്കേ

ക്കൊപ്പക്കുറാണു

കാലാർത്തേരാനയശപ്പടകൾവിലസി

രാജിക്കുമാരാജധാനി

ചേലായ്തൻനാട്ടുകാരെപ്പദവിയൊടു

ഭരിക്കുന്നരാജാക്കളാസ്യ

ത്താലാസ്ഥാനത്തുവാഴ്ന്നുപമണിയെമഹാ

രാജനെനോതിടുന്നു.

നൃപ

ശുകസന്ദേശത്തിലെ മാമോദയപുരം, തപതീസംവരണത്തിലെ മമോദയപുരം, താമ്രശാസനങ്ങളിലെ മകാതേവർ, അതായതു മഹാദേവർ, പട്ടണം ഇവയെല്ലാം തിരുവഞ്ചക്കുളത്തെ ഉദ്ദേശിച്ചാകുന്നു. ലക്ഷ്മിദാസന്റെ കാലത്തു അവിടെ പെരുമാക്കന്മാരുടെ വാഴ്ചകാലവുമായിരുന്നു എന്നും കാണുന്നു.

തപതീസംവരണം ഉണ്ടാക്കിയ കവി 'ആശ്ചര്യമജ്ഞരിയുടെ കത്താവും 'മഹോദയപുരപരമേശ്വരരാജാധിരാജനുമായ ആ ശ്രീമൽകുലശേഖരവർമ്മാവാ'ണെന്നു നാനിയിൽ പറയുന്നുണ്ട്. തമിഴിലും സംസ്കൃതത്തിലും ഒരുപോലെ പാണ്ഡിത്യം സിദ്ധിച്ചാലും ഒരു വലിയ വൈഷ്ണവഭക്തനും ആയ പാണ്ഡ്യകുലശേഖരപ്പെരുമാൾ ചേരരാജ്യത്തെ ഭരിച്ചിരുന്നു. അതിന്നു സംശയമില്ല. തിരുവാമൊഴി, മുക്കുന്മാല എന്നിവ രണ്ടും അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതികളാകുന്നു. എന്നാൽ തപതീസംവരണം, സുഭദ്രാധനഞ്ജയം, വിചിന്നാഭിഷേകം, ഇവ മൂന്നും ഒട്ടകത്തെ ചേരമാൻ പെരുമാളായിരുന്ന ഭാസ്കരരവിവർമ്മപ്പെരുമാൾ ഉണ്ടാക്കിയവയാണെന്നു ഒരു വിദഗ്ദ്ധൻ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. കവി, കാലം ഇവയെ നിണ്ണയിക്കുതിന്നു കയ്യിൽ കരുക്കളുള്ളവർ അവയെ പുറത്തെടുത്താൽ കൊള്ളാം. വ.]

തപതീസംവരണം.

(ഭാഷാനാടകം)

ഒന്നാമങ്കം

നാദി.

ശ്രീമൽക്കൗസ്തുഭഭാത്യാമിന്ദുശകലാ,പീയൂഷ,മെന്നുള്ളത-
 നോമൽസോദരർമൂന്നുമാഷ്ട,നിടിച്ച,സ്നേഹാ,ചദേശങ്ങളായ്
 പൂമൈതന്നോടണഞ്ഞ,ധോഷജനകെണ്ടപ്പിച്ചുപോൽ,വേളി
 സാമോദംനിലയന്നുലകുഴിയരളുനിങ്ങറക്കുഭീഷുങ്ങളെ. (യിൽ
 (നാനിയുടെ അവസാനത്തിൽ സൂത്രധാരൻ പ്രവേശിക്കുന്നു.)
 സൂത്രധാരൻ—(വിചാരിച്ചിട്ട്) ഇപ്പോൾ അധികമൊന്നും വി
 സ്തരിച്ചിട്ടാവശ്യമില്ല. ഞാൻ ഈ ശ്രേയസ്സുനിമിത്തമുണ്ടായ
 സന്തോഷഭാരത്തിന്റെ ഒരു ഭാഗം എന്റെ പ്രിയയിൽ സ
 മർപ്പിക്കുന്നുണ്ട്.

(ചാറിനടന്ന് അണിയാൽ നേരേനോക്കിട്ട്)

ആയ്! ഇങ്ങോട്ടു വരികതന്നെ.

നടി—(പ്രവേശിച്ചിട്ട്) ആയ്! ഇതാ ഞാൻ വന്നിരിക്കുന്നു.

സുത്രധാ—ആയ്! ഇപ്പോൾ ആദിരാജകഥകൊണ്ട് അതി വിശിഷ്ടവും അപൂർവ്വവുമായ 'തപതീസംവരണം'മെന്ന നാടകത്തെ അഭിനയിച്ചിട്ട്, അതിലെ നവരസാമൃതങ്ങളെ ഞങ്ങളെ ആസ്വദിപ്പിക്കേണമെന്നു സാമാജികന്മാർ എന്നോടാജ്ഞാപിച്ചിരിക്കുന്നു.

നടി—ആയ്! സാമാജികന്മാർക്ക് ഇത്രമാത്രം കൗതുകത്തിന് ഇടയാക്കിയ ഈ നാടകത്തിന്റെ കർത്താവ് ശുഭകൻ, കാളിദാസൻ, ഹർഷൻ, ഭണ്ഡി മുതലായ മഹാ കവികളിൽവെച്ചാരായിരിക്കും?

സുത്രധാ—ആയ്! ഇപ്രകാരം പറയരുത്. പരമഹംസന്മാരുടെ പാദപതമരജസ്സുകൊണ്ടു പരിശുദ്ധമായ മകുടതടത്തോടും ബ്രാഹ്മണോത്തമന്മാരുടെ ദാരിദ്രാസ്വകാരത്തിന് ആദിത്യരൂപമായ കരപല്ലവത്തോടുംകൂടിയ ഏതു മഹാത്മാവിന്റെ മുഖാരവിന്ദത്തിൽനിന്നാണ് 'ആശ്ചര്യമഞ്ജരി'യെന്ന മധുരസം പ്രവഹിച്ചത്? അത്രയുമല്ല,

ഭംഗ്യാപൊങ്ങിയനാസ, ചീവരഗളം, കന്നിക്കമംസങ്ങളിൽ
ത്തങ്ങിടംമണികണ്ഡലങ്ങൾവിലസുംകണ്ണങ്ങൾ, മുട്ടോളവും
തൂങ്ങിടുന്നകരങ്ങൾ, തങ്കനിറം, മങ്ങായാമ, മീട്ടിലായ്
മങ്ങാതാരങ്ങളെരൂപമിന്നുജനതയ്ക്കേകുന്നുസത്തൃഷ്ടിയെ? ൨

കേരളകുലമൃഗാമണിയും മഹോദയപുരപരമേശ്വരനും രാജാധിരാജനുമായ ആ ശ്രീമൽ കുലശേഖരവർമ്മാവിന്റെ കൃതിയാണ് ഇവിടെ അഭിനയിക്കേണ്ടത്.

നടി—ആയ്! സന്താനരഹിതനായ ഭവാനെന്ന് സന്താനസിദ്ധിക്കായി നടത്തുന്ന ഈ പുനവിവാഹം നിമിത്തമുണ്ടായ സന്തോഷം സാമാജികന്മാരുടെ ഈ ശാസനംകൊണ്ടു ദിഗ്വിജയിച്ചിരിക്കുന്നു.

സൂത്രധാ—ആയ്! എന്നാൽ ഭവതി ഗാനംചെയ്താലും.

നടി—(ഖേദാഭിനയത്തോടുകൂടെ) ആയ്! ഇതുവരയും സന്താനമുണ്ടാകുമെന്നുള്ള ഭ്രാശ നിമിത്തം കാരോരോ വ്രതങ്ങൾ നോറ്റു ക്ഷീണിച്ചിരിക്കുന്ന ഞാൻ പാടുന്നതിനും മറ്റും ശക്തയല്ല.

സൂത്രധാരൻ—(അണിയാർജ്ജുനേരേ നോക്കിട്ട്) ഇതാ എന്റെ പ്രിയശിഷ്യനായ ശിവദാസൻ വിദൂഷകവേഷം ധരിച്ചുകൊണ്ട് ഇങ്ങോട്ടുതന്നെ വരുന്നു. ഭവതിയും വളരെ ക്ഷീണിച്ചിരിക്കുന്നു. എന്നിങ്ങും ശിഷ്യഗുണങ്ങളിൽ പകർന്നിരിക്കുന്ന എന്റെ പ്രയോഗപ്രതിബിംബത്തെക്കാണുന്നതിൽ വളരെ കൗതുകമുണ്ട്. അതിനാൽ നാട്ടുകൾ നോക്കോണ്ടു നമ്മൾക്കു മനസ്സിനെ വിനോദിപ്പിക്കാം. അത്രയുമല്ല,

സന്താനസിദ്ധികരമാംനിയമത്തിൽനിന്നു

സന്തപ്തയാംഭവതിയെക്കരകേറ്റിത്താനും

സമ്രാട്ടുസംവരണനീനിജരാജ്ഞിയായ

താമ്രാധരീമണിയെയെന്നകണക്കിദാനീം.

൩

(എന്നു ണ്ടുപേരും പോയി.)

(ഇപ്രകാരം പ്രസ്താവന സമാപ്തം.)

(അനന്തരം ശരീരപാരവശ്യത്തോടുകൂടെ
വിദൂഷകൻ പ്രവേശിക്കുന്നു.)

വിദൂഷകൻ—(അംഗങ്ങളിൽ തഴുകി ശുൽ—ശുൽ എന്നു ശബ്ദിച്ചുകൊണ്ട്) ഇന്നുമുതൽ പുത്രകാമവ്രതം നോറിട്ടാവശ്യമില്ലെന്നു ദേവിയായ സാലപരാജപുത്രയോടു ചെന്നറിയിച്ചിട്ട് സ്വപ്നച്ചുത്താനം കേൾക്കുന്നതിനായി വേഗം വന്നുചേരണമെന്ന് എന്നെ അറിയിക്കുന്നതിന് ഇന്നു രാവിലെ കഞ്ചുകിയെ തോഴർ ഇവിടെ പാഞ്ഞയച്ചിരുന്നു. ഞാൻ ഉടൻതന്നെ കുതിരപ്പാത്തു കയറി ദേവിയെ ചെന്നു

കണ്ടു നിയോഗത്തെ അനുഷ്ഠിച്ചശേഷം, തിരിയെ വരുമ്പാൾ വഴിയിൽവെച്ച് ആ ചങ്ങിടത്തിൽ എന്ന് താഴെ തള്ളിയിട്ടു. ഇപ്പോൾ എന്റെ അംഗങ്ങൾ തീരെ ഇളക്കുന്നതുമില്ല. എങ്കിലും തോഴരുടെ അടുക്കൽ വലിഞ്ഞിഴഞ്ഞെങ്കിലും ചെയ്യുന്നുണ്ട്.

(അംഗവൈകല്യത്തോടുകൂടെ ചുറ്റിനടന്നുനോക്കിച്ച്) അഹോ! എന്റെ പ്രഭാവവിശേഷമത്ര കേമമായിരിക്കുന്നു! ഈ ഹസ്തിനപുരത്തിലുള്ള ജനങ്ങളെല്ലാം കേൾക്കൂ, * പരാശർവ്വൻ എന്നുമാത്രം അസ്സഷ്ടമായി പാഞ്ഞുകൊണ്ട് ചിരിക്കുന്നതിനും ചിരിക്കാതിരിക്കുന്നതിനും നിവൃത്തിയില്ലാതെ വളരെ കഷ്ടപ്പെടുന്നു.

(അണിയാത്തു നേരേനോക്കിച്ച്) ഇതാ തോഴർ അലങ്കരണവും കഴിഞ്ഞ് ഇങ്ങോട്ടുതന്നെ വരുന്നു. അതിനാൽ, ഞാൻ എന്തിനു നടന്നു ക്ലേശിക്കുന്നു? ഇവിടത്തന്നെ നിൽക്കാം. (എന്നു നിൽക്കുന്നു.)

(അനന്തരം പരിജനങ്ങളാൽ ചുറ്റപ്പെട്ടും മനസ്സാപത്തോടുകൂടിയും രാജാവു പ്രവേശിക്കുന്നു.)

രാജാവ്—(വിചാരിച്ചിട്ട്) സന്താനമെന്ന പദാർത്ഥവിശേഷത്തിന്റെ മാഹാത്മ്യം ആശ്ചര്യകരംതന്നെ. എന്നെന്നാൽ,

പുഷ്പശ്രീയാംപ്രിയതമ, പരംവസ്ത്രയാണെ നിറാനീം
കഷ്ടംകാണുന്നിവനമഴലേറുന്നിതാദർശിനി
ഇഷ്ടാപത്രംപിരിയുമളവിൽപുത്രവാന്മാർക്കു
ത്തട്ടിൽതട്ടുരുജയരുളുവാനാരുവാൻപാരിടത്തിൽ.

ഇന്നുരാവിലെ, സ്വപ്നപൂത്താനം കേൾക്കുന്നതിനായി വരണമെന്നറിയിച്ചിട്ടും പ്രിയവയസ്സനായ പരാശർവ്വനെ ഇതുവരയും കണ്ടില്ലല്ലോ. (ചുറ്റും നോക്കിച്ച്) അല്ലാ, പ്രഭാതമാ

യെങ്കിലും, ബാലാത്വം ഒരുപോലെ വ്യാപിച്ചിട്ടില്ല. അ പ്രകാരമെന്ന.

പാകംവന്നുലയുന്നതെങ്കിൽക്കുതിരുത്തുന്നതാകണമെന്നും
രാഗംപൂണ്ടൊരുബാലഭാസ്കരകരാഗ്രത്താൽതൊടാതിപ്പൊഴും
നിൽക്കുന്നുണ്ടുചുരുങ്ങിയങ്ങനെപടിഞ്ഞാറാഴിതൻവീചിയോ
ടൊക്കുന്നോരിരുളിന്റെരേഖതടവേകീടാതെദൃഷ്ടിക്കിതാ. ൭

(നേരേനോക്കിട്ട്) ഇതാ പ്രിയവയസ്സനായ പരാശുർൻ
എന്തുകൊണ്ടോ അസപസ്ഥൻ എന്നുപോലെ നിൽക്കുന്നു.

ഈയാളുടെ ആയാസത്തിനുള്ള കാരണമെന്തായിരിക്കും?

വിദ്യുഷ്—(അടുത്തുചെന്നു വലത്തുകെ ഉയർത്തിക്കൊണ്ട്) ഭ
വാൻ സപ്പോൽക്കഷണ വത്തിക്കട്ടെ.

രാജാ—തോഴരേ! എന്താണ് ഭവാന്റെ അവയവവ്യാപാരം
വ്യത്യസ്തമായിട്ടു കാണുന്നത്?

വിദ്യുഷ്—ഇതിന്റെ കാരണം ഭവാന്റെ പ്രസാദമെന്നെ.

രാജാ—എന്താണ് ഭവാന്റെ അഭിപ്രായം?

വിദ്യുഷ്—(ചിരിച്ചിട്ട്) അക്ഷരരഹിതവും അംഗസൂചിതമല്ലാ
ത്തതുമായ കാൽക്കുളി ഉഴരിച്ചറിയുന്നതിനു ശക്തനാ
യ ഭവാൻ, ഇപ്പോൾ അക്ഷരങ്ങളെക്കൊണ്ടും അംഗങ്ങളെ
ക്കൊണ്ടും സൂചിതമായിരിക്കുന്ന ഇതിനെ അറിയുന്നതിന്
അസമർത്ഥനായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. ഭവാന്റെ പാണ്ഡിത്യം
ഇപ്പോൾ എവിടെയാണ്?

രാജാ—സമുദ്രംപോലെ ഗംഭീര ഏദയന്മാരായ ഭവാദൃശന്മാരുടെ
അഭിപ്രായങ്ങളറിവാൻ വളരെ പ്രയാസമാണ്. അതുകൊ
ണ്ടു സ്പഷ്ടമായിപ്പറയേണം.

വിദ്യുഷ്—എന്നാൽ, കേൾക്കേണം. ഞാൻ കുതിരപ്പറത്തു കയ
റിച്ചെന്നു ദേവിയെ വ്രതത്തിൽനിന്നും നിവർത്തിപ്പിച്ചിട്ട് തി
രിയെ വരുന്ന സമയം, ആ ചണ്ടിക്കുതിര എന്നെ പതുപോ
ലെ മുകളിലോട്ട് ഇട്ടാടിപ്പിട്ട് വഴിയിൽ ഒരു ഭാഗത്തു ത

ഉളിക്കുളഞ്ഞു. അപ്പൊൾ ഞാൻ ഇപ്രകാരം വിചാരിച്ചു: “ഇപ്പൊൾ ആസനത്തിന് ഉറപ്പുവരാതെ കുതിരപ്പൊത്തു കയറിയതുകൊണ്ട്, ആകാശഗമനവിദ്യ പകുതി പഠിക്കുന്നതിനിടയായി. ഇനി ദേവാസുരയുദ്ധത്തിൽ ആകാശഗമനം പരിചയിച്ചിട്ടുള്ള തോഴരുടെ അടുക്കൽനിന്നു ശേഷവും ആഭ്യസിക്കേണം” എന്ന്. അതുകൊണ്ടു തോഴർ എനിക്ക് അതൊന്നുപദേശിച്ചതരേണം.

രാജാ—മുഖ്! ഇതിനു ഞങ്ങളെപ്പോലുള്ളവരുടെ ഉപദേശം മതിയാകുന്നതല്ല. എന്തെന്നാൽ,

ഭൂവിമുനിപരവാക്യം, ദേവതാപ്രീതി, യോരോ
പവനവിജയമാർഗ്ഗം, മന്ത്രസിദ്ധിപ്രകാരം,
ഇവകളുമിതപുണ്യംകൊണ്ടു സംഗ്രഹഭാരാക
ന്നവരെ ഗഗനമാത്രേ സഞ്ചരിപ്പിച്ചിടുന്നു. ന

വിദ്വഷ—എന്നാൽ ഇതു പോകട്ടെ. പ്രസാദരഹിതമായ ഭവാന്റെ മുഖപങ്കളും ഏതോ മനസ്സാപത്തെ സൃഷ്ടിക്കുന്നു. ഇതിനുള്ള കാരണമെന്താണ്?

രാജാ—തോഴരേ! ഭവാന്റെ ഉത്തരം വാസ്തവംതന്നെ. ഞാൻ കഴിഞ്ഞ രാത്രി സ്വപ്നത്തിൽ ആദിത്യഭഗവാനെ ഉപാസിക്കുമ്പോൾ,

ചഞ്ചലദ്വളപുടങ്ങളും സ്പർശിതഭംഗതാരകളുമാനന്ദൻ
കിഞ്ചിദിന്ദിഷിതപത്മിനീമുകുളനേത്രസംഹതികളാൽമുദാ
ദൃഷ്ടമായ മഥമഞ്ഞുതുളളികൾകരങ്ങൾകൊണ്ടു കലമൊറിയും
പുഷ്പശോഭയൊടുമെൻമുന്നിലവിടുകുഞ്ചിംബമവതീർണ്ണമായ്.
വിദ്വഷ—പിന്നെയോ?

രാജാ—അനന്തരം, ഭക്തിഭാരംകൊണ്ടു നമ്രശിരസ്സായിട്ടു ഞാൻ നമസ്കരിക്കുമ്പോൾ, എന്നെ ഉദ്ദേശിച്ച് ആ ബിംബത്തിൽനിന്നും അതി ഗംഭീരമായ ഒരു വാക്ക് ഉരുഭവിച്ചു.

വിദ്വഷ—എന്തായിരുന്നു അത്?

രാജാ—“വത്സ! സംവരണ!

സാലപരാജസുതയായിടുന്നൊരീ
പ്ലവംഗി, തവജീവനായിക,
കില്ലവേണ്ടികവസ്ത്രയെന്നു, ഭൂ
വല്ലഭോ! ശരദിച്ചുതവല്ലിപോൽ.”

൮

എന്ന്. അനന്തരം ഭഗവാൻ മരയകയും ചെയ്തു. ഞാനും
പ്രഭാതസമയത്തിലെ മംഗളഗാനങ്ങൾ കേട്ടുണന്നു.

വിദൂഷ—ഭവാനു സ്വസ്തി ഭവിക്കട്ടെ, വൃസനിചിട്ടാവശ്യമില്ല.

രാജാ—ഈ ജ്ഞാനിബദ്ധനായ ഞാൻ എങ്ങനെയാണ് പ
ശ്ചാത്തപിക്കാതിരിക്കുന്നത്?

വിദൂഷ—(ചിരിച്ചിട്ട്) അഹോ! അനവധി ദിവ്യരത്നങ്ങളെ
കൊണ്ടു പരിപൂർണ്ണമായ ഭണ്ഡാരസമസ്രത്തോടുകൂടിയ ഭ
വാനും കടം നിമിത്തം സന്താപമുണ്ടാക എന്നുള്ളത് ആ
ശ്ചത്യന്തന്നെ.

രാജാ—മൂർഖ! താൻ നിശ്ചയിച്ചു കടത്തെ ഉദ്ദേശിച്ചല്ല ഞാ
ൻ പറയുന്നത്. സന്താനാഭിധാനമായ പിതൃക്കളുടെ ഒരു
കടമാണ് ഞാൻ വഹിക്കുന്നത്.

വിദൂഷ—ഇതു അന്യോന്യം വാദിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന താക്കിക
ന്മാരിൽനിന്നു എത്രയോ മുമ്പെ ഞാനും കേട്ടിട്ടുള്ളതുതന്നെ.
എന്നാൽ ഭവാൻ ആദിത്യവചനത്തിന്റെ താല്പര്യമറിയാ
തെയാണ് വൃസനിക്കുന്നത്.

“ഈ രാജ്ഞി സന്താനരഹിതയാണ്; നീ! വേറൊരുത്തി
യെ വിവാഹം ചെയ്യേണം; അവളിൽ നിനക്കു പുത്രനുണ്ടാ
കും” എന്നാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ അഭിപ്രായം.

രാജാ—സഖേ! ഇതു സംഭവിക്കാവുന്നതുതന്നെ. എന്നാൽ ദേ
വിയുടെ സൗജീല്യാദി ഗുണങ്ങളിൽ പതിഞ്ഞുപോയിരിക്കു
ന്ന ഏന്റെ മനസ്സിനെ വേറൊരിടത്തു നിക്ഷേപിക്കുന്നതി
നു ഞാൻ ശക്തനല്ല. അതിനാൽ ഇപ്പോൾ വ്രതത്തിൽനി
ന്നും നിവർത്തിച്ചിരിക്കുന്ന ദേവിയെ ചെന്നു കാണുകതന്നെ

വിദ്യുഷ്—ഭവാനു ഇതിലെ, ഇതിലെ, (രണ്ടുപേരും ചുറ്റിനടക്കുന്നു.)

രാജാ—(നിമിത്തത്തെ സൂചിപ്പിച്ചിട്ട്)
സഖേ!

എന്നുടേദിക്കുന്നനയനം
നന്നായിപ്പോരുംചലിച്ചിടുന്നതോ
ധന്യസുതോതഭവമല്ലോ

തന്യമൊരാനന്ദമേതുവിവനില്ല.

൯

വിദ്യുഷ്—‘അദൃഷ്ടപൂർവ്വ’യായ ദേവിയുടെ മാർഗ്ഗത്തെ അന്വേഷിക്കുന്ന ഭവാനു നിമിത്തം ശോഭനമായിരിപ്പാനേ ഇടയുള്ളല്ലോ.

രാജാ—എന്താണ് ‘അദൃഷ്ടപൂർവ്വ’യെന്നു പറഞ്ഞത്?

വിദ്യുഷ്—ദേവികു ഇതുവരെയും കാരോ പ്രതങ്ങളുണ്ടായിരുന്നതുകൊണ്ട് ഭവാനു കാണാനിടയില്ലല്ലോ എന്നു വിചാരിച്ചു പറഞ്ഞതാണ്.

(നേരെ നോക്കിട്ട്) ഭവാനു കണ്ടാലും, കണ്ടാലും, ഇതാ ഗംഗാഭഗവതി.

രാജാ—(കൈകൂപ്പിക്കൊണ്ട്)

നളിച്ചുകിടന്നഹംസമാട്ടിട്ടന്നപക്ഷമേ
ററിച്ചുക്കമാന്മിത്രിലോകശുദ്ധിചേർത്തുമിനുപോൽ
വെളുത്തുമിനുലോകവേണിപോലെയുംവിളങ്ങുമീ
കുളുന്തനിന്റെവീ ചിമാലികണ്ഠദേവി!വന്ദനം.

൧൦

വിദ്യുഷ്—(നേരെ നോക്കിട്ട്) ഇതാകുന്നു സുബ്രഹ്മണ്യക്ഷേത്രത്തിനടുത്തുള്ള പൂന്തോട്ടം. ഭവാനു ഇതിൽ പ്രവേശിച്ചാലും.

രാജാ—(പ്രവേശിക്കുന്നതായി നടിച്ചു ചുറ്റും നോക്കിട്ട്) സഖേ! ഈ ഉദ്യാനപ്രദേശം അതിരമണീയമായിരിക്കുന്നു. ഇവിടെ,

കൊത്തിത്തക്കിളികൾ ചിതറീട്ടുള്ളൊരീമാതളത്തിൻ
വിത്തൊട്ടല്ലി.സ്ഥലികളിലിതാകണ്ടിടുന്നങ്ങമിങ്ങും
കാൽത്താർഭംഗിക്കുപവനരമാദേവിചോപ്പിച്ചുമന്ദം
ലാത്തിടമ്പൊരപദഗളിതമായാവകച്ചാറുപോലെ.

൧൧

പുതുപ്പള്ളിൽ വി. കെ. പണിക്കർ.

കൃഷ്ണകണ്ഠന്റെ മരണപത്രം.

[“സാഹിത്യലോകത്തിൽ, എല്ലാംകൊണ്ടും ഏറ്റവും വിശേഷമായ കഥകളെ നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ളവരുടെ കൂട്ടത്തിൽ, ബ്രഹ്മചര്യചതോപാധ്യായൻ ഒരു മാന്യസ്ഥാനത്തിനു നിശ്ചയമായും അവകാശമുണ്ട്. കഥകളെ കെട്ടിച്ചമയ്ക്കുന്നതിൽ അദ്ദേഹത്തിനുള്ള സാമർത്ഥ്യം അതിശയനീയമാണ്. ഇതുകൊണ്ട് അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതികളെല്ലാം ഉത്തമങ്ങളാണെന്നു ഇവിടെ വാദിക്കുന്നില്ല. നേരെ മറിച്ചു, അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചുരുക്കം ചില കൃതികളെ ഒന്നാംതരത്തിൽ പെട്ടവയാണെന്നു പറയാൻ പാടുള്ളു. ഇവയിൽ എല്ലാവിധത്തിലും പ്രഥമഗണനീയമായ 'ടുള്ളത്' 'കൃഷ്ണകണ്ഠന്റെ മരണപത്രം'മാണ്. അതൊരു നിദ്ദോഷമായ കൃതിയാണെന്നുതന്നെ പറയാം. അതിനെ നല്ലപോലെ ആലോചിച്ചു നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ളതും അതിഭംഗിയായി എഴുതിട്ടുള്ളതുമാകുന്നു. ആശ്ചര്യകരമായിട്ടെപ്പോഴും അതൊരു രത്നമാണെന്നുവേണം അതിനെക്കുറിച്ചു പറയുവാൻ.” എന്നീവിധം സാഹിത്യരസികനായ ഒരു ബ്രഹ്മചാരി മുന്പാഞ്ഞ കൃതിയെക്കുറിച്ചു പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നു.]

ഒ ന്ന ട് ട് ട് ട്

അച്ഛായം ഫ.

ഹരിധരം എന്ന ഗ്രാമത്തിൽ ധനികനായ ഒരു ജന്മിയുണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പേര് കൃഷ്ണകണ്ഠനെന്നായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്വത്തുക്കളിൽനിന്നു രണ്ടുലക്ഷം ഉറപ്പികയോളം ഒരു കൊല്ലത്തിൽ വരുവുണ്ടായിരുന്നു. ഈ സ്വത്തു് അദ്ദേഹവും അനുജൻ രാമകണ്ഠനുംകൂടി സമ്പാദിച്ചതായി

രുന്നു. ജ്യേഷ്ഠാനുജന്മാർ അബ്രോഹ്വം പരമസ്നേഹമായിരുന്നു; വലിയ വിശ്വാസവും ആയിരുന്നു. ഒരാൾ മറ്റൊരാളെ ചതിക്കുമെന്നു അവരിരുവരും സ്വപ്നത്തിൽകൂടി സംശയിച്ചിരുന്നില്ല. വസ്തുക്കളെല്ലാം വാങ്ങിയത് ജ്യേഷ്ഠൻ കൃഷ്ണകണ്ഠന്റെ പേരിലായിരുന്നു. അവരുടെ ഭക്ഷണവും ഒരുമിച്ചായിരുന്നു. രാമകണ്ഠന് ഗോവിന്ദലാലൻ എന്നൊരു മകനുണ്ടായിരുന്നു. രാമകണ്ഠൻ ഈ പുത്രനുണ്ടായശേഷം, കൈവശമുള്ള കൂട്ടസ്വത്തുക്കളുടെ ലക്ഷ്യങ്ങളെല്ലാം ജ്യേഷ്ഠന്റെ പേരിലാകയാൽ, തന്റെ പുത്രന്റെ രക്ഷയ്ക്കായിവല്ല ആധാരവും എഴുതി വെള്ളേണമെന്നു രാമകണ്ഠൻ തോന്നിത്തുടങ്ങി. കാരണം, ജ്യേഷ്ഠൻതന്നെ ചതിക്കുകയോ തന്നോടു അനിതിയായി പ്രവർത്തിക്കുകയോ ചെയ്തയില്ല എങ്കിലും, ജ്യേഷ്ഠപുത്രന്മാർ, കൃഷ്ണകണ്ഠന്റെ മരണശേഷം, ആവിധം നടക്കുമോയെന്നു നിശ്ചയിച്ചുകൂടാ. എങ്കിലും ഈ വിചാരം ജ്യേഷ്ഠനെ അറിയിപ്പാറുള്ള രാമകണ്ഠന്റെ മടിക്കൊണ്ട്, നിശ്ചയപത്രമെഴുതേണ്ട സംഗതി നീണ്ടുനില്ക്കുന്നതേയുള്ളു. അങ്ങനെയിരിക്കുമ്പോൾ, ഒരുദിവസം ഒരു വസ്തു നോക്കുവാൻ രാമകണ്ഠൻ പോകേണ്ടിവരികയും, അവിടെവെച്ചു പൊടുന്നനെ വെ അദ്ദേഹം പരലോകം പ്രാപിക്കുകയും ചെയ്തു.

അനുജന്റെ കുട്ടിയെ ചതിച്ച് സ്വത്തു മുഴുവനും തന്റെ സ്വന്തമാക്കേണമെന്നു കൃഷ്ണകണ്ഠൻ എപ്പോഴെങ്കിലും മോഹമുണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ, അതുപ്രകാരം ചെയ്യുന്നതിന് ഇപ്പോൾ യാതൊരു തടസ്സവും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. പക്ഷെ, കൃഷ്ണകണ്ഠൻ അപ്രകാരമുള്ള ദുരാലോചനയുണ്ടായിരുന്നില്ല, ഒരിക്കലും ഉണ്ടായിട്ടുമില്ല. അദ്ദേഹം ഗോവിന്ദലാലനെ സ്വഭവനത്തിൽ താമസിപ്പിച്ചു തന്റെ കുട്ടികളുടെ കൂട്ടത്തിൽ ഒരു പ്രയത്നാസവും കൂടാതെ വളർത്തിക്കൊണ്ടുവന്നു; രാമകണ്ഠൻ ന്യായമായി ചെല്ലേണ്ടതായ പകുതി സ്വത്തു ഗോവിന്ദലാലൻ കൊടുക്കത്തക്കവണ്ണം ഒരു മരണപത്രം എഴുതിവെക്കുവാനും നിശ്ചയിച്ചു.

കൃഷ്ണകണ്ഠൻ ഹരലാലൻ, വിനോദലാലൻ എന്നു രണ്ടു

പുത്രനാഭം, ശീലാവതി എന്നൊരു പുത്രിയും ഉണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മരണപത്രത്തിൽ, മുതലിന്റെ നേർപകുതി ഗോവിന്ദലാലനും ശേഷമുള്ളതു പതിനാറായി അംശിച്ച് അവയിൽ മുമ്മുനാഭാഗംവീതം ഹരലാലനും ഗോവിന്ദലാലനും ഓരോ ഭാഗം വിധവയ്ക്കും മകൾക്കും കൊടുപ്പാനായി എഴുതി. ഹരലാലൻ ഒട്ടാകെ അനുസരണമില്ലാത്തവനായിരുന്നു; അവന്റെ അച്ഛനെ അവൻ കീഴ്വണങ്ങിയില്ല. അവന്റെ നാവും വളരെ ചിത്തയായിരുന്നു. ഒരു ബങ്കാളിയുടെ മരണപത്രത്തിലെ സംഗതികൾ ഗുഡമായിരിയ്ക്കുക എന്നുള്ളതു വളരെ ദില്ലഭമാണ്; ഹരലാലൻ സ്വത്തിന്റെ ഈ വിനിയോഗത്തെക്കുറിച്ച് അറിഞ്ഞിട്ട്, ദേവയ്യപ്പെട്ടു, കണ്ണുതുറപ്പിച്ച് അച്ഛനോടു ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു:—

‘നിങ്ങൾ എന്താണ് ഈ ചെയ്തിട്ടുള്ളത്? ഗോവിന്ദൻ പകുതിയും എനിക്കു മുണ്ടാണിഭാഗവുമോ?’

‘അതു ന്യായമായിട്ടുള്ളതാണ്’. ഗോവിന്ദൻ ഞാൻ അവന്റെ അച്ഛന്റെ കാഹരിയാണ് കൊടുത്തിട്ടുള്ളത്?’

‘ഗോവിന്ദന്റെ അച്ഛന്റെ കാഹരിയോ? എന്ത്? നമ്മുടെ പൂർവ്വസ്വത്ത് നമ്മളിൽനിന്നെടുപ്പാൻ അവനാരാ? അമ്മയെയും സഹോദരിയെയും ഞങ്ങൾ രക്ഷിക്കും. അവർക്കു നീ നാ മാഹാണിവിതം കൊടുക്കുന്നത്? അവർക്കു ഊണിനും ഉടുക്കാനുള്ളതും കൊടുക്കേണമെന്നു പറഞ്ഞിരിക്കൂ.’

ഇതുകേട്ട കൃഷ്ണകണ്ഠൻ അപ്പം കോപം വന്നിട്ടു, ‘ഹരലാലൻ, സ്വത്ത് എന്റെയാണ്; നിന്റെയല്ല; അതിനെ എന്റെ ഹിതംപോലെ ഞാൻ കൊടുക്കും’ എന്നുപറഞ്ഞു.

‘നിങ്ങൾക്കു ബുദ്ധിഭ്രമം വന്നിട്ടുണ്ട്! നിങ്ങളുടെ ഇഷ്ടം പോലെ ചെയ്യാൻ ഞാൻ അനുവദിക്കയില്ല.’

ഇതുകേട്ട്, ദേവയ്യമധികമായി, കൃഷ്ണകണ്ഠൻ ഇങ്ങനെ

പറഞ്ഞു:—‘ഹരലാലോ, നീ ഒരു കട്ടിയായിരുന്നെങ്കിൽ, ഞാൻ ആശാനെ വിളിച്ചു നിന്നെ ശിക്ഷിപ്പിക്കുമായിരുന്നു.’

‘ഞാൻ കട്ടിയായിരുന്നപ്പോൾ, ആശാന്റെ മിശ കരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇപ്പോൾ ഞാൻ ആ മരണപത്രത്തെയും അങ്ങനെ ചെയ്യും.’

കൃഷ്ണകണ്ഠൻ, അതിനുശേഷം, ഒന്നും പാഞ്ഞില്ല. അദ്ദേഹം തന്റെ മരണപത്രത്തെ കീറിക്കളഞ്ഞ്, സ്വന്തത്തിൽ നേർപകുതി ഗോവിന്ദലാലനും, ബാക്കിയുള്ളതിൽ, പതിനാറിൽ അഞ്ചോഹരി വിനോദലാലനും മാഹാണിദാഗംവീതം വിധവയ്ക്കും മകൾക്കും ഹരലാലനും കൊടുക്കാനായി നിശ്ചയിച്ചു. വേറൊരു മരണപത്രം എഴുതിവെച്ചു.

ഇതറിഞ്ഞു കോപിച്ചു, ഹരലാലൻ കല്പത്താവിലേക്കു പോയി. അവിടെനിന്നു അയാൾ തന്റെ അച്ഛൻ ഇപ്രകാരമൊരു എഴുത്തയച്ചു:—

‘ശാസ്ത്രങ്ങളിൽ വിധവാവിധവരും അനുചരിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന് ഇവിടത്തെ പണ്ഡിതന്മാർ പറയുന്നു. ഞാൻ ഒരു വിധവയെ കല്യാണാകഴിപ്പാൻ നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്നു. നിങ്ങളുടെ മരണപത്രികയിലെ ഇപ്പോഴത്തെ നിശ്ചയങ്ങളെ ഭേദപ്പെടുത്തി മുതലിൽ പകുതി എനിക്കുതരത്തക്കപണ്ണി പുതുതായി ഒന്നെഴുതി അതുടനെ റജിസ്ട്രർ ചെയ്യാമെങ്കിൽ, ഞാൻ എന്റെ ഇപ്പോഴത്തെ ആലോചനയെ വിട്ടുകളയാം. ഇല്ലാത്തപക്ഷം, ഞാൻ വേഗത്തിൽ ഒരു വിധവയെ കല്യാണാകഴിക്കും.’

ഇതു കേട്ട ഭയപ്പെട്ട്, അവന്റെ അച്ഛൻ മരണപത്ര നിശ്ചയങ്ങളെ മാറ്റി മുതലിൽ വലിയൊരംശം തനിക്കു തരമെന്നായിരുന്നു ഹരലാലൻ വിചാരിച്ചത്; പക്ഷെ, അച്ഛനിൽനിന്നു കിട്ടിയ മറുപടി ഈ ആശയെ നശിപ്പിച്ചു. കൃഷ്ണകണ്ഠന്റെ എഴുത്ത് ഈ വിധമായിരുന്നു:—

‘ഇന്നുമുതൽ ഞാൻ നിന്നെ എന്റെ മകനായി കരുതുന്നി

ല്ല. നീ നിന്റെ ഇഷ്ടംപോലെ ആരെക്കൊണ്ടും കല്യാണം കഴിച്ചാ. എനിക്കിഷ്ടമുള്ളവർ സ്വത്തുപറ്റും ഞാൻ കൊടുത്തു കൊള്ളാം. നീ ഈ കല്യാണം നടത്തുന്നതായാൽ, നിശ്ചയമായും ഞാൻ എന്റെ മരണപത്രത്തെ മാറ്റും, പക്ഷെ മാറ്റാൻ നിന്റെ ഗുണത്തിനായിരിക്കയില്ല എന്നുവെച്ചു.

അധികം താമസിയാതെ താൻ ഒരു വിധവയെ കല്യാണംകഴിച്ചതായി ഹരലാലൻ കൃഷ്ണകണ്ഠനറിവുകൊടുത്തു. പുതിയതായി ഒരു മരണപത്രത്തെ എഴുതുവാനുള്ള ഉദ്ദേശത്തോടുകൂടി അനുണ്ടായിരുന്നതിനെ കൃഷ്ണകണ്ഠൻ നശിപ്പിച്ചു.

ബ്രഹ്മാനന്ദൻ നല്ലൊരു ആധാരമഴുത്തുകാരനായിരുന്നു. മുമ്പിലത്തെ ആധാരങ്ങളെല്ലാം അദ്ദേഹത്തിന്റെ കയ്യിൽക്കിട്ടിയിരുന്നു എഴുതപ്പെട്ടിരുന്നത്. അതുകാരണം, ഹരലാലന്റെ വർത്തമാനം അറിഞ്ഞ ഉടനെ കൃഷ്ണകണ്ഠൻ ബ്രഹ്മാനന്ദനെ വരുത്തി, ബ്രഹ്മാനന്ദന്റെ ഭക്ഷണത്തിനുശേഷം, ഒരു പുതിയ മരണപത്രമെഴുതാൻ വരുത്തി പഠിപ്പിച്ചു. ആ സമയത്ത് അവിടെ നിന്നിരുന്ന വിനോദലാലൻ 'എന്തിനാണിത്, മരണപത്രം മാറ്റി എഴുതുന്നത്?' എന്നു ചോദിച്ചു.

'ഈ പ്രാവശ്യം നിന്റെ ജ്യേഷ്ഠൻ ഞാൻ ഒന്നും വെക്കില്ല എന്നു കൃഷ്ണകണ്ഠൻ പറഞ്ഞു.

'അതു ന്യായമല്ല. ജ്യേഷ്ഠൻ തെറ്റുകാരനാണെന്നിരിക്കട്ടെ, എന്നാലും അദ്ദേഹത്തിനൊരു കുട്ടിയുണ്ടല്ലോ. ആ കുട്ടി നിരപരാധിയാണ്. അവൻ ഉപജീവനത്തിനു വഴിയെന്താണ്?' എന്നു വിനോദൻ ചോദിച്ചു.

'അരുവത്തിനാലിലൊരംശം ഞാൻ അപനായി കൊടുക്കും എന്നു കൃഷ്ണകണ്ഠൻ പറഞ്ഞു.

'ആ ഭാഗം എത്രയോ കാച്ചാണ്.'

'രണ്ടുപക്ഷം ഉറപ്പികയാണ് എന്റെ വരവ്, അതിന്റെ

അരുപത്തുനാലിലൊരംശം മുച്ചായിരത്തിലധികം രൂപയോളമുണ്ടാകും. ഒരു ഗൃഹസ്ഥൻ ഭക്ഷണം മുതലായ അത്യാവശ്യച്ചിലവുകൾക്കു ആ സാമ്പ്ര ധാരാളം മതിയാവുന്നതാണ്. അതിലധികം ഞാൻ കൊടുക്കുകയില്ല.’

അതിനെപ്പറ്റി വിനോദലാലൻ വളരെ ശാഗ്ഗംപിടിച്ചുനോക്കി; പക്ഷേ, ഫഖിച്ചില്ല. എന്തുപറഞ്ഞിട്ടും കൃഷ്ണകണ്ഠൻ നിശ്ചയത്തെ ഭേദപ്പെടുത്തുവാൻ വിനോദലാലനു സാധിച്ചില്ല.

അദ്ധ്യായം ൨

കുളിയും ഊണും കഴിഞ്ഞ്, ബ്രഹ്മാനന്ദൻ ഉറങ്ങുവാൻ ഭരണുന്ന സമയം, ഹരലാലനെ അവിടെ കണ്ട്, ബ്രഹ്മാനന്ദൻ ആശ്ചര്യപ്പെട്ടു. ഹരലാലൻ അടുത്തുവന്നു ബ്രഹ്മാനന്ദന്റെ കിടപ്പുമുറയുടെ സമീപം ഇരുന്നു.

ബ്രഹ്മാനന്ദൻ—‘എന്ത്, കൊച്ചുജമാനനെല്ലെ ഈ വന്നിരിക്കുന്നത്! എന്നാണ് നിങ്ങൾ വീട്ടിലേക്കു തിരിച്ചുവന്നത്?’

ഹരൻ—‘ഞാൻ ഇതുവരെ വീട്ടിൽ പോയിട്ടില്ല.’

ബ്രഹ്മ—‘നിങ്ങൾ ഇപ്പോൾ വരുന്ന വഴിയാണോ? കല്ല്യാണത്തിൽ നിന്നു വന്നിട്ട് ഏത്രദിവസമായി?’

ഹരൻ—‘ഞാൻ കല്ല്യാണത്തിൽനിന്നു വന്നിട്ടു രണ്ടുദിവസമായി. ഇവിടെ ഒളിച്ചുനടക്കുകയായിരുന്നു. അപ്പോൾ ഇനി ഒരു പുതിയ മരണപത്രമെഴുതാൻ ഭാവമുണ്ടല്ലോ?’

ബ്രഹ്മ—‘അങ്ങനെ കേൾക്കുന്നു.’

ഹരൻ—‘ഈ പ്രാവശ്യം എനിക്കൊന്നുമില്ല, അല്ലേ?’

ബ്രഹ്മ—‘കോപംകൊണ്ട് യജമാനൻ അങ്ങനെ പറയുന്നു. എന്നാലും ഒടുവിൽ അങ്ങനെ വരില്ല.’

ഹരൻ—‘ഇന്നു വൈകുന്നേരമാല്ല അതെഴുതുവാൻ വെച്ചിരിക്കുന്നത്? എഴുതാൻ നിങ്ങൾ തന്നെയല്ലേ?’

ബ്രഹ്മ — ‘ഏഴുതാതിരിപ്പാൻ നിവൃത്തിയുണ്ടോ? യജമാനന്റെ വാക്കു തട്ടാൻ എനിക്കു പാടുണ്ടോ?’

ഹരൻ — ‘നിങ്ങൾക്കു കുറുമില്ല. പ്രതിഫലം വല്ലതും കിട്ടേണമെന്നുണ്ടോ?’

ബ്രഹ്മ — ‘എന്താ, പ്രഹരമാണോ നിങ്ങൾ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്? എന്നാൽ ഇപ്പൊൾ തന്നെ അതു കഴിക്കാത്തതെന്താണ്?’

ഹരൻ — ‘അതല്ലാ ഞാൻ കരയീരം ഉറപ്പിക തരാം.’

ബ്രഹ്മ — ‘നിങ്ങളുടെ വിധ പാവിവാമത്തിൽനിന്നുള്ള സമ്പാദ്യമായിരിക്കും.’

ഹരൻ — ‘അങ്ങനെതന്നെ.’

ബ്രഹ്മ — ‘നിങ്ങൾക്കു അതിനുള്ള കാലം കഴിഞ്ഞുവല്ലോ.’

ഹരൻ — ‘ആട്ടെ എനിക്കു പേറെ ചില സംഗതികൾ പറയാനുണ്ട്. അതുപറയട്ടെ ഇതാ മുദമ്പകൂട്ടി ഇരിരിക്കട്ടെ.’

ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു ഹരലാലൻ അഞ്ഞൂറുരൂപയുടെ ഒരു നോട്ട് ബ്രഹ്മാനന്ദന്റെ കയ്യിൽ വെച്ചുകൊടുത്തു.

ബ്രഹ്മാനന്ദൻ ആ നോട്ടു തിരിച്ചുംമറിച്ചും നോക്കി; എന്തിട്ട് ‘ഇതുദാദാന്റെ ഞാനെന്താണ് ചെയ്യേണ്ടത്?’ എന്നു ചോദിച്ചു.

ഹരൻ — ‘സൂക്ഷിച്ചുവെച്ചോളൂ. അതിനെ മാറി പാൽക്കാരിക്കും മറ്റും കൊടുക്കാനുള്ളതല്ലാം കൊടുത്തോളൂ.’

ബ്രഹ്മ — ‘പാൽക്കാരിക്കു ഞാനൊന്നും കൊടുക്കാനില്ലല്ലോ. നിങ്ങൾക്കു എന്നെക്കൊണ്ട് ആവശ്യമെന്താണെന്നു പറയൂ.’

ഹരൻ — ‘രണ്ടു രൂപൽ ചെത്തി തയ്യാറാക്കിയിടക്കൂ. രണ്ടും ഒരു പോലെ ഇരിക്കേണം’

ബ്രഹ്മ — ‘നല്ലത്. എന്നിട്ട് —’ അങ്ങനെ കാരോന്നു പറയുന്നതോടുകൂടി, ബ്രഹ്മാനന്ദൻ രണ്ടു രൂപലുകളെടുത്ത് ഒന്നുപോലെ ചെത്തി വെടുപ്പാക്കി. പിന്നെ അവരണ്ടും ഒന്നുപോലെ ഏഴു തൂണിലല്ല എന്നും ഏഴുതിനോക്കി തിട്ടപ്പെടുത്തി.

ഹരൻ — ‘ഇതിലാണു വെട്ടിച്ചിൻവെക്കു. അതു മരണപത്ര

മെഴുതാൻ ഉപയാഗിക്കൂ. മരോതുക്കൊണ്ട് ഇപ്പൊൾ വല്ലതും എഴുതൂ. നല്ല മഷിയില്ലല്ലോ?

ബ്രഹ്മ — 'ഞാൻ ബാലിമട്ടി ഇവയെല്ലാം കെട്ടിക്കൊണ്ടുപോകേണമെന്നുണ്ടോ? നിങ്ങളുടെ വീട്ടിൽ പോനയും മഷിയും ഇല്ലെന്നുണ്ടോ?

മരൻ — 'ഞാനൊരുദ്ദേശം കരുതിട്ടാണ്. ഇല്ലെങ്കിൽ, നിങ്ങൾക്കു ഞാനെന്തിനു പണം തരുന്നു?

ബ്രഹ്മ — 'ഞാനും അതാലോചിച്ചു.'

മരൻ — 'കൊള്ളാം, നിങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ സ്വന്തം തുവലും മഷിയും കൊണ്ടുവെച്ചുവന്നതുകണ്ട്, അവർ ആശ്ചര്യപ്പെടുമായിരിക്കും. അങ്ങനെയൊന്നെങ്കിൽ, ആപ്പീസു തുവലും മഷിയും അത്ര നല്ലതല്ലെന്നു പറഞ്ഞിരിക്കൂ.'

ബ്രഹ്മ — 'വേണമെങ്കിൽ പോനയേയും മഷിയേയും എന്നു വെക്കേണ്ട, സക്കാരിനെത്തന്നെ കാരം പാഞ്ഞെരിക്കാം.'

മരൻ — 'അത്രയൊന്നും വേണമെന്നില്ല. ഇനി കാര്യംപറയാം.'

മരലാലൻ, രണ്ടുപായ സാധാരണ എഴുത്തുകുടലാസ്സുകളെ ബ്രഹ്മാനന്ദൻ കയ്യിൽ കൊടുത്ത സമയം, 'എന്ത്, ഇതു സക്കാരു കടലാസ്സാണല്ലോ' എന്നു ബ്രഹ്മാനന്ദൻ പാഞ്ഞു.

മരൻ — 'സക്കാരു കടലാസ്സല്ല. അതു വക്കീലന്മാർ ഉപയാഗിക്കുന്ന കടലാസ്സാണ്. അച്ഛൻ മരണപത്രമെഴുതുന്നതു ഈ തരം കടലാസ്സിലാണെന്ന് എനിക്കറിയാം. അതാണ് ഈ തരത്തിൽതന്നെ കാച്ചു കടലാസ്സു ഞാൻ കൊണ്ടുവന്നത്. ഈ കടലാസ്സിൽ ഈ മഷികൊണ്ട് ഞാൻ പാഞ്ഞുതരുന്നതിനെ എഴുതുക.

ബ്രഹ്മാനന്ദൻ അപ്രകാരം എഴുതുവാൻ ആരംഭിച്ചു. മരലാലൻ പാഞ്ഞുകൊടുത്ത് എഴുതിച്ചതു ഒരു മരണപത്രമായിരുന്നു. അതിലെ സാരം ഇതായിരുന്നു: 'ഇത് കൃഷ്ണകണ്ഠൻ കൊടുക്കത്തക്ക മരണപത്രമാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പേരിലുള്ള സകല സ്വത്തുക്കളും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ മരണശേഷം താഴെ പറയുംപ്രകാരം വിഭാഗിക്കേണ്ടതാണ്: വിനോദലാലൻ പതിനാ

റിൽ മൃന്നംശം, ഗോവിന്ദചാലനം വിഷവജ്ഞം ശീലാവതിക്കും ഹരലാലന്റെ പുത്രനും അറുപത്തിനാലിൽ കാരോ അംശം, സീ മതപുത്രനായ ഹരലാലൻ ബാക്കിയുള്ള മുകാൽ ഭാഗം.

ഏഴത്തുനിർത്തിയ സമയം, ബ്രഹ്മാനന്ദൻ ഇങ്ങനെ ചോദിച്ചു: 'മരണപത്രം എഴുതിക്കഴിഞ്ഞു, കല്പിപ്പുന്നതാരാണ്?'

'ഞാനെന്താല്പിപ്പും' എന്നു പറഞ്ഞ് ഹരലാലൻ കൃഷ്ണകണ്ഠന്റെയും നാലു സാക്ഷികളുടെയും പോകാൻ എഴുതി.

ബ്രഹ്മ—'ഇത് ഒരു കന്നാനന്ദം കള്ളാധാരം തന്നെ.'

ഹരൻ—'ഇതാണ് ശരിയായ മരണപത്രം. ഇന്നു രാത്രി എഴുതാൻ വെച്ചിട്ടുള്ളതാണ് കളവായിട്ടുള്ളത്.'

ബ്രഹ്മ—'അതെങ്ങനെയാണ്?'

ഹരൻ—'നിങ്ങൾ, മരണപത്രം എഴുതുവാൻ പോകുമ്പോൾ, ഇതിനെ നിങ്ങളുടെ വലിയ കുപ്പായക്കീഴായിലിട്ടുകൊണ്ടു പോകേണം. അവിടെ ചെന്നിട്ട്, അവർ പറഞ്ഞു തരുന്നതെല്ലാം നിങ്ങൾ ഈ പേനയും മഷിയും കൊണ്ടുതന്നെ എഴുതേണം. കടലാസ്സ്, പേന, മഷി, എഴുത്തുകാരൻ ഇവയെല്ലാം ഒന്നായിത്തന്നാൽ രണ്ടു മരണപത്രങ്ങളും കാഴ്ചയിൽ ഒന്നുപോലെ തോന്നുമല്ലോ. പിന്നെ എഴുത്തുകഴിഞ്ഞ് വായിച്ചുകേൾപ്പിച്ചു കല്പം ഇടുവിച്ചശേഷം, നിങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ കല്പിപ്പേണ്ടതിനായി തിരിഞ്ഞുനിന്നോളൂ. അപ്പോൾ മരണപത്രങ്ങൾ മാറുവാൻ അവസരം കിട്ടും. നിങ്ങൾ ഈ മരണപത്രത്തെ യജമാനനു കൊടുത്തു അദ്ദേഹം എഴുതിച്ചതിനെ എനിക്കു കൊണ്ടുവന്നു തരേണം.'

ബ്രഹ്മാനന്ദനു വലിയ വിചാരമായി. 'ഞാൻ വല്ലതും പറഞ്ഞിട്ടു കാര്യമെന്താണ്? ഇതു നല്ലൊരു കളവും സൂത്രവും കൂടി എന്നു ക്കിയതാണെന്നുള്ളതിനു സംശയമില്ല.'

ഹരൻ—'എന്താ നിങ്ങളിത്ര ആലോചിക്കുന്നത്?'

ബ്രഹ്മ—'എനിക്കതു ചെയ്യാൻ കൊള്ളാമെന്നുണ്ട്; പക്ഷെ വളരെ ഭയം തോന്നുന്നു. നിങ്ങളുടെ പണം നിങ്ങൾതന്നെ എ

ടത്തോളം. കള്ളാധാരകാൽക്കൽ എപ്പൊഴും എനിക്കു കഴികയില്ല.’

‘എന്നാൽ പണം തിരിച്ചുതന്നേക്കൂ.’ എന്നു പറഞ്ഞ് ഹരലാലൻ കൈനീട്ടിക്കാണിച്ചു. ബ്രഹ്മാനന്ദൻ നോട്ടമടക്കിക്കൊടുത്തു. നോട്ട കയ്യിൽ പിടിച്ചുകൊണ്ട് ഹരലാലൻ പോയിത്തുടങ്ങി. അപ്പൊൾ ബ്രഹ്മാനന്ദൻ അയാളെ തിരിയെ വിളിച്ച് ‘എന്ത്! ഇത്രവേഗം പോകയുണ്ടോ?’ എന്നു ചോദിച്ചു.

ഹരൻ—(തിരിച്ചുവന്ന്) ‘ആയില്ല.’

ബ്രഹ്മ—‘നിങ്ങൾ ഇപ്പൊൾ അഞ്ഞൂറു രൂപ തന്നെ, ഇനി എന്തു രണ്ട്?’

ഹരൻ—‘നിങ്ങൾ മറ്റൊരു മരണപത്രം എനിക്കു കൊണ്ടുവന്നു തരണം. അഞ്ഞൂറുംകൂടി.’

ബ്രഹ്മ—‘അഞ്ഞൂറ്—ഉറപ്പിക! അതെനിക്കു കൈവിടാൻ തരമില്ല.’

ഹരൻ—‘സമ്മതിച്ചോ?’

ബ്രഹ്മ—‘സമ്മതിക്കാതെ നിവൃത്തിയെന്ത്? പക്ഷെ, ആ മരണപത്രം മാറുന്നതെങ്ങനെയാണ്? നിശ്ചയമായും അവർ എന്റെ കളവു കണ്ടുപിടിക്കും.’

ഹരൻ—‘എന്തിനാണ് അവർ അതു കാണുന്നത്? നിങ്ങളുടെ മുമ്പിൽവെച്ച് ഞാൻ അതിനെ മാറ്റിത്തരാം. അതു നിങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കുമോയെന്നു നോക്കിക്കൊള്ളൂ.’

ഹരലാലൻ മറ്റൊന്നിലും പാണ്ഡിത്യമില്ലായിരുന്നു എങ്കിലും, ശെപ്പടിവിദ്യയിൽ അല്പം സാമന്ത്രിമുണ്ടായിരുന്നു എന്നുള്ളതിന്നു സംശയമില്ല. അയാൾ ആ മരണപത്രത്തെ കുപ്പായക്കീശയിലിട്ട് വേറെ ഒരു പായ കടലാസ്സെടുത്തു. അതിൽ എഴുതിത്തുടങ്ങി. അതിനിടയിൽ കുപ്പായക്കീശയിലുണ്ടായിരുന്ന കടലാസ്സ് ഹരലാലന്റെ കയ്യിലും കയ്യിലുണ്ടായിരുന്നത് കീശയിലും ആക്കിയതെങ്ങനെ എന്നു മനസ്സിലാക്കുവാൻ ബ്ര

ഘോരനന്ദന സാധിച്ചില്ല. അയാൾ ഹരലാലന്റെ സാമന്ത്രിയെപ്പറ്റി വളരെ പ്രശംസിച്ചു. 'അതിന്റെ സൂത്രം ഞാൻ നിങ്ങൾക്കു മനസ്സിലാക്കിത്തരാം.' എന്നു പറഞ്ഞ്, ഹരലാലൻ ബ്രഹ്മാനന്ദനെ ആ വിദ്യ പഠിപ്പിച്ചുതുടങ്ങി. പഠിപ്പിക്കുവാൻ കറച്ചു സമയം വേണ്ടിവന്നു. എന്നിട്ട്, 'ഞാനിതാ പോണം. ഇരുട്ടിയാൽ ബാക്കി പണവുമായി ഞാൻ വരും.' എന്നു പറഞ്ഞ് ഹരലാലൻ പോയി.

ഹരലാലൻ പോയതോടുകൂടി, ബ്രഹ്മാനന്ദന പേടി കൂടി തുടങ്ങി. താൻ ചെയ്യാൻ പോകുന്നത് നിയമപ്രകാരം കഠിനശിക്ഷയ്ക്കു പാത്രമാകുന്നൊരു കുറ്റമാണ് എന്ന ബോധം ആയാൾക്കു വീണ്ടും ഉണ്ടായി. എന്തിനാ എന്നാലതു ചെയ്യുന്നത്? ഇല്ലെങ്കിൽ പണം കിട്ടുമോ? കിട്ടിയതു മടക്കിക്കൊടുക്കേണ്ടിയും വരില്ലേ? ബ്രഹ്മാനന്ദന അതിന് മനസ്സുവരുമ്പോൾ അതിമോഹം!

ടി. സി. കല്യാണി അമ്മ.

പകുപ്പ് പകരമുള്ളത്.

മനോരമത്തമ്പുരാട്ടി. *

നെടിയിരുപ്പു സ്വരൂപത്തിൽ പുതിയ കോവിലകം, പടിഞ്ഞാറെ കോവിലകം, കിഴക്കെക്കോവിലകം ഇങ്ങനെ മൂന്നു ശാഖാകുടുംബങ്ങൾ ഉണ്ട്. ഈ മൂന്നു കുടുംബങ്ങളിൽവെച്ചു വയസ്സ് ഏറിയ പുരുഷൻ സാമൂതിരിയുടെ സ്ഥാനത്തിന് അർഹനാകുന്നു. വയസ്സ് ഏറിയ സ്ത്രീക്ക് അപ്രകാരംതന്നെ അന്ധാടിക്കോവിലകത്തു തമ്പുരാട്ടിയുടെ സ്ഥാനത്തിന്നു യോഗ്യത സിദ്ധിക്കുന്നു. സാമൂതിരിസ്ഥാനത്തുപുറമെ, അതിന്നു കീഴിൽ ഏറ്റവും ഉന്നതം, മൂന്നാലാലാലാ, എട്ടാലാലാലാ, നെട്ടാലാലാലാലാ ഇങ്ങനെ ക്രമത്തിൽ ചുരുങ്ങിവരുന്നതായ നാലു സ്ഥാനങ്ങൾകൂടി ഉണ്ട്. ഈ സ്ഥാനങ്ങൾക്കും മേൽപ്പറഞ്ഞ ശാഖാ

* മനോരമവായനശാല തുടങ്ങിയ ദിവസത്തെ പ്രസംഗം.

വെച്ചു തീപ്പെട്ടുപോയ ഈ മൂന്നാപ്പാട്ടു തമ്പുരാൻ പ്രസ്തുത മനോരമത്തമ്പുരാട്ടിയുടെ അമ്മാമനും, അനുജത്തിയായ മേൽപ്പറഞ്ഞ സ്ത്രീ അവിടത്തെ അമ്മയുമായിരുന്നു. മനോരമത്തമ്പുരാട്ടിയുടെ ജ്യേഷ്ഠനാരായി രണ്ടാളുണ്ടായിരുന്നു. ഈ രണ്ടുപേരും പന്നിയങ്കരയിൽവെച്ചു മൂന്നാപ്പാട്ടിലെ സ്ഥാനത്തിൽ ഇരുന്നുകൊണ്ടു ക്രമത്തിൽ ന്ൻൻ ഏടവം ൧൩-ാം-നും, ന്ൻൻ മിഥുനം ൩ ാം-നും തീപ്പെട്ടുപോയി. മനോരമത്തമ്പുരാട്ടിയുടെ ജീവകാലം മഹാ ഭഗവതമായ കാലത്താണെന്നു മുമ്പു പറഞ്ഞുവെല്ലാം. എന്നാൽ ഇതുകൊണ്ടും ആയില്ല. തമ്പുരാട്ടി ജനിച്ചിട്ട് ൩ കൊല്ലത്തിന്നുമുമ്പെ അവിടത്തെ അമ്മ തീപ്പെട്ടുപോയി. അവിടുത്തെ വലിയമ്മാമനായ സാമൂതിരിപ്പാടുതമ്പുരാൻ ന്ൻ-൧-ാമത് കൊല്ലത്തിൽ, ഫൈദരാലിയുമായുണ്ടായ യുദ്ധത്തിൽ തോല്ക്കുമെന്ന് ഏകദേശം തീച്ചയാക്കുകയും ആ അപജയം കണ്ടു ജീവിച്ചിരിക്കുവാൻ പ്രയാസമാണെന്നു കരുതി പാളയത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന വെടിമരുന്നുവെച്ചു തീപ്പെട്ടുകയും ചെയ്തു. അക്കാലത്ത് ആറുവയസ്സുപ്രായമായ നമ്മുടെ തമ്പുരാട്ടിക്കു പായത്തക്ക സഹായം പൊന്നാനിയിൽ നിന്നു തീപ്പെട്ട അവിടത്തെ അമ്മാമൻ മൂന്നാപ്പാട്ടുതമ്പുരാൻ മാത്രമായിരുന്നു. കോഴിക്കോട്ടു നഗരം ഫൈദരാലിക്കു സപാധിനമായതോടുകൂടി ഈ ശിശുപ്രായമായ തമ്പുരാട്ടി പൊന്നാനിയിൽ ഉള്ള വാകയൂർ കോവിലകത്ത് അവിടത്തെ അമ്മാമനോടൊന്നിച്ചു താമസമാക്കുകയാണ് ചെയ്തത്.

അവിടത്തെ ബാലപാഠങ്ങളെല്ലാം പൊന്നാനിയിലുള്ള കോവിലകത്തുവെച്ചു നടത്തപ്പെട്ടിരുന്നുവെന്നാണ് ഉൾക്കൊള്ളുന്നത്. ചെറുപ്പകാലത്തുതന്നെ സാഹിത്യവിഷയത്തിലും ശാസ്ത്രങ്ങളിലും നൈപുണ്യം സിദ്ധിച്ചിരിക്കുന്നുവെന്നും മനോരമ എന്നുപേരായ വ്യാകരണഗ്രന്ഥത്തിൽ അസാമാന്യമായ പരിപ്പുണ്ടായിരുന്നതിനാൽ തമ്പുരാട്ടികു പ്രസ്തുത പേർ ഉണ്ടായിത്തീർന്നുവെന്നും ആണ് നാമെല്ലാവരും കേട്ടിരിക്കുന്നത്. സാ

ഹിത്രം, ശാസ്ത്രം ഈ വക പാഠങ്ങൾക്ക് അശേഷം അവസരമൊ സൗകര്യമൊ ഇല്ലാത്തതായ ഈ കലാപകാലത്ത് ഏറ്റവും നിസ്സഹായമായ നിലയിൽ തമ്പുരാട്ടി അവർകൾക്കു സാഹിത്യവിഷയത്തിലും ശാസ്ത്രങ്ങളിലും അനിതരസാധാരണമായ പാടവം ബാല്യകാലത്തുതന്നെ സിദ്ധിച്ചിട്ടുള്ള സംഗതികൾക്കുവേണ്ടി നമുക്കുപ്രാവചു്നം ഏകദേശം അതുതന്നെ തോന്നാതിരിക്കയില്ല. അവിടത്തെ സഹജമായ ബുദ്ധിശക്തി അത്രമാത്രം ഉണ്ടായിരുന്നുവെന്നു പറഞ്ഞാൽ മതിയല്ലോ.

അവിടത്തെ ഭർത്താവ് വാക്കത്തു ഭട്ടതിരിപ്പാടായിരുന്നു. അവിടേക്കു ചുവ്വൻ തിരുവയസ്സായപ്പോൾ, അതായത് നൂറു മറ്റു മകൾമാസത്തിൽ, തൃക്കേട്ട നക്ഷത്രംകൊണ്ട് ആദ്യത്തെ മകൾ ജനിച്ചു. നൂറ്റാറമതു കൊല്ലത്തിന്നുമുമ്പെ അവിടത്തെ പ്രിയപ്പെട്ട അമ്മാമനും തീപ്പെട്ടുപോയി. നൂറ്റാറ തുലാമാസത്തിലാണ് തമ്പുരാട്ടിക്ക് ആദ്യത്തെ പുത്രൻ ഉണ്ടായത്. ഗുരുവായൂർനിന്നു തീപ്പെട്ട അവിട്ടം തിരുനാൾ മൂന്നാപ്പാട്ടുതമ്പുരാൻ എന്നു പായപ്പെടുന്ന ദേഹം ഇവിടന്നാകുന്നു. നൂറ്റാറ മത് കൊല്ലം കേരളരാജ്യക്കാക്കുപുറം ഏറ്റവും ഭയങ്കരമായ ഒരു വത്സരമാകുന്നുവല്ലോ. ഹൈന്ദവരാജ്യത്തിന്റെ മകനായ മൈസൂർക്കടുവ ഈ കൊല്ലത്തിലാണ് കേരളീയരെല്ലാവരെയും ജാതിഭേദം കൂടാതെ ചേലയിൽ കൂട്ടുവാൻ കല്പന പുറപ്പെടുവിച്ചത്. ചെറുപ്രായമായ ഒരു മകളോടും മുലകുടിക്കുന്ന ഒരു പുത്രനോടും സ്വപ്നം ചില പരിജനങ്ങളോടുംകൂടിയാണ് നമ്മുടെ തമ്പുരാട്ടി തിരുവിതാംകൂർ സംസ്ഥാനത്തേക്ക് എഴുന്നള്ളിയത്. കേരളീയർ എല്ലാവരും ഏകശരണമായിരുന്ന തിരുവിതാംകൂർ രാജ്യത്തിൽ ക്കൊ വടക്കുഭാഗത്തുള്ള എണ്ണത്തോട്ടു കോവിലകത്താണ് തമ്പുരാട്ടിയും പരിജനങ്ങളും താമസിച്ചുപോന്നിരുന്നത്. ഇവിടെ പത്തിലധികം കൊല്ലം അവിടന്ന് എഴുന്നള്ളിത്താമസിച്ചു. ഈ കാലത്താണ് അവിടേക്ക് ഏറ്റവും സുഖമായ കാലമായിരുന്നതെന്ന് ഉറപ്പിക്കുവാൻ പല ദൃഷ്ടാന്തങ്ങളും ഉണ്ട്. ഈ കാലത്ത് അവിടേക്കു മൂന്നു സന്താനങ്ങൾ

ജനിച്ചു. നന്നുനംമത് ചിങ്ങമാസം ന്നംനം-ക്കു കുട്ടിത്തമ്പുരാ
 ടി എന്ന രേവതി തിരുനാൾ തമ്പുരാട്ടിയും നന്നു ചിമനം
 ന്നംനം- കുട്ടിത്തമ്പുരാൻ എന്ന ചോതി തിരുനാൾ ശക്ത
 ന് സാമൂതിരിപ്പാടതമ്പുരാനും ന്നാ ചിങ്ങം ഫലംനം- കു
 ണ്ണത്താമനെന്ന പൂരാടം തിരുനാൾ തമ്പുരാനും അവതരിച്ച
 തോടുകൂടി അവിടേക്ക് ആറുകൊല്ലംകൊണ്ടു ഒരു പുത്രിയും ര
 പുത്രനാലും ജനിച്ചു. ന്നാ പൃഥ്വികം ന്നംനം- അവിടുത്തെ പ്ര
 മമപുത്രിയായ തൃക്കേട്ട തിരുനാൾ തമ്പുരാട്ടിക്കും പുത്രൻ ഉ
 ണ്ടായി. അത് ഫലംനം- തീപ്പെട്ടപോയ അവിട്ടം തിരുനാൾ
 സാമൂതിരിപ്പാടതമ്പുരാനായിരുന്നു. ഇങ്ങനെ അഞ്ചു സന്താന
 ണ്ടോടും ഒരു വെഴുത്രുന്നോടുംകൂടി ഫലം കൊല്ലം തിരുവിതാംകൂ
 രസം സ്ഥാനത്ത് അവിടന്ന് സുഖമായി താമസിച്ചു.

റിപ്പസൽത്താനും ഈസ്റ്റ് ഇൻഡ്യാ കമ്പനിയും തമ്മിൽ
 ശ്രീരംഗപട്ടണത്തു വെച്ച ക്രിസ്തുമ്മും ഹെൻറാമാണ്ടി
 ൽ ഒരു സന്ധിക്കരാൻ ഉണ്ടായതോടുകൂടി മലബാർജില്ല മുഴ
 വനം കമ്പനിയുടെ ഭരണത്തിൻകീഴിൽ ആവുകയും, അതോ
 ടുകൂടി ഭയങ്കരമായ കലാപകാലം അവസാനിക്കുകയും സമാ
 ധാനചിഹ്നങ്ങൾ ക്രമത്തിൽ വെരുന്നിത്തുടങ്ങുകയും ചെയ്തു.
 തിരുവിതാംകൂർ രാജ്യത്തിൽനിന്നു കേരളീയർ ഓരോ വഴി
 ക്കു മടങ്ങിത്തുടങ്ങി. മലയാംകൊല്ലം ന്നാമതിലാണ്
 നമ്മുടെ തമ്പുരാട്ടിയും പരിജനങ്ങളും മടങ്ങിപ്പോന്നത്. അ
 പ്പൊഴുക്ക് കോഴിക്കോട്ടു നഗരം മുഴുവനും അന്ത്യാധീനപ്പെട്ടിരി
 കുന്നു. അവിടെയുണ്ടായിരുന്ന കോവിലകം എല്ലാം പൊളി
 ണ്ണുപോയിരിക്കുന്നു. എഴുന്നള്ളിത്താമസിക്കുവാൻ എല്ലാം
 കൊണ്ടും സൗകര്യമുള്ള സ്ഥലം കോട്ടയ്ക്കലെ വെങ്കിട്ടക്കോട്ട
 യാണെന്നു തമ്പുരാട്ടി തീർച്ചപ്പെടുത്തി. ഈ സ്ഥലം കൊല്ലവ
 ഷം ൧൦-ാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ ആദികാലത്തു തന്നെ കിഴക്കേ
 കോവിലകം കുടുംബക്കാരുടെ ഉടമസ്ഥതയിലും കൈവശത്തി

ലും ആണ് നിന്നിരുന്നത്. ഇപ്രകാരം സംഭവിക്കുവാൻ പ്രത്യേകം കാരണവുമുണ്ട്.

വെങ്കിട്ടക്കോട്ട പണ്ടു വള്ളുവനാട്ടുകര രാജാവിന്റെ ഒരു അനുത്തിക്കോട്ട ആയിരുന്നു. ഈ കോട്ടയുടെ കിഴക്കുഭാഗത്ത് വള്ളുവനാടും, പടിഞ്ഞാറും, തെക്കും ഭാഗങ്ങളിൽ വെട്ടത്തുനാടും, വടക്കുഭാഗത്തു ചോനാടും ആയിരുന്നു. കൊല്ലവർഷം ൧൦-ാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ ആദ്യത്തിൽ, പടിഞ്ഞാറൻ ചോനാട് സാമൂതിരി രാജാവിന്റെ സ്വാധീനത്തിലും, കിഴക്കൻ ചോനാട്ടു വള്ളുവനാട്ടുകര രാജാവിന്റെ സ്വാധീനത്തിലും ആയിരുന്നു. വെട്ടത്തുനാട്ടിലെ രാജാവു വളരെ കാലമായിട്ടു തന്നെ സാമൂതിരി രാജാവിനു വലിയ ഒരു ബന്ധുവായിട്ടാണ് നിന്നിരുന്നത്. ഈ വക കാരണങ്ങളാൽ വെങ്കിട്ടക്കോട്ട വള്ളുവനാട്ടുകര രാജാവിന്റെ ഒരു അനുത്തിക്കോട്ടയായി വെക്കപ്പെട്ടതിൽ ധാരാളം ഔചിത്ര്യം ഉണ്ടെന്നു പറയേണ്ടതില്ല. ഈ കോട്ടയിൽ രാജാവിന്റെ അമാത്യനും ഒരു സൈന്യാധിപനുമായ കരുവായൂർ മൂസ്സതായിരുന്നു സൈന്യങ്ങളോടുകൂടി താമസിച്ചു വന്നിരുന്നത്. ആ കാലത്ത്, എന്നുവെച്ചാൽ കൊല്ലവർഷം ൧൦-ാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ ആദ്യകാലത്ത്, എന്തൊ ചില കാരണങ്ങളാൽ സാമൂതിരി രാജാവിന്റെ അമാത്യനായിരുന്ന തിനയഞ്ചിരി എളയത്തും മേൽപ്പാഞ്ഞ മൂസ്സതും തമ്മിൽ ബലവൈരമാവുകയും രണ്ടാമതു പാഞ്ഞാളുടെ ദിബ്ബോധനയാലും ഉപായത്താലും വള്ളുവനാട്ടുകര രാജാവു തിനയഞ്ചിരി എളയതിനെ കൊല്ലുവാൻ ഇടയായിത്തീരുകയും ചെയ്തു. മുമ്പുതന്നെ വൈരകുക്ഷിയിൽ ഇരിക്കുന്ന ഈ രണ്ടു രാജാക്കന്മാർ തമ്മിൽ ഇതു നിമിത്തം ഏതനുമായ ഒരു യുദ്ധം ഉണ്ടായിത്തീർന്നു. സാമൂതിരി രാജാവ് വലിയ സൈന്യശേഖരത്തോടുകൂടി അന്നു മൂന്നാം സ്ഥാനം അലങ്കരിച്ചിരുന്ന ദേഹവും രാജതന്ത്രങ്ങളിൽ അതിനിപുണനും കിഴക്കെക്കോവിലകം ശാഖാകുടുംബത്തിലേക്കു ദത്തുവന്ന തിരുമേനിയും ആയ അശപതിതിരുന്നാൾ

തമ്പുരാനവർക്കളെ (൧൯൩൩ മേടം ൨൭-ാം- തൃശ്ശിവപേരൂരിൽ വെച്ചു തീർപ്പുപോയ സാമൂതിരിപ്പാട്ടു തമ്പുരാൻ) കരുവായൂർ മൂസ്സതവർകൾ താമസിച്ചുപോന്നിരുന്ന വെങ്കിട്ടക്കോട്ടയും വള്ളവനാട്ടുകര രാജ്യവും ആക്രമിക്കേണ്ടതിന്ന് അയച്ചു. അന്നു യുദ്ധസാമന്ത്രിയും കുറേ അധികം ഉണ്ടായിരുന്ന പാറമംത്തിൽ നമ്പിയേയും ഒപ്പം അയച്ചിരുന്നു. മൂന്നാം രാജാവിന്നു വെങ്കിട്ടക്കോട്ട പിടിക്കുവാൻ അധികം പ്രയാസം കൂടാതെ സാധിച്ചു. എന്നാൽ വള്ളവനാട്ടുകരയ്ക്കു പുറപ്പെട്ട കൊളത്തു കിഴ്വാമുള്ള പടപ്പാമ്പിൽ വെച്ച് ഉണ്ടായ യുദ്ധത്തിൽ വലിയ ജയം സിദ്ധിച്ചില്ലെങ്കിലും, കൊളത്തുരുവരെയുള്ള വള്ളവനാട്ടു രാജ്യവും മലപ്രം വരെയുള്ള കിഴക്കൻ ചേറനാടും സ്വാധീനമാക്കുവാൻ അവിടേക്കു സാധ്യമായി. ഒടുവിൽ, തൃക്കഴിയെക്കോട്ടമം സ്വാമിയാരുടെ മദ്ധ്യസ്ഥതയിൽ രണ്ടു രാജാക്കന്മാർ തമ്മിൽ തൽക്കാലം സന്ധിയായതിനാൽ, ഏതാനും സൈന്യങ്ങളെ വെങ്കിട്ടക്കോട്ടയിലും കുറേ സൈന്യങ്ങളെ നമ്പിയുടെ കീഴിൽ മലപ്രത്തും സ്ഥാപിച്ചതിനുശേഷം, മൂന്നാം രാജാവവർകൾ കോഴിക്കോട്ടേക്കു മടങ്ങി പത്തുമാനമെല്ലാം സാമൂതിരിരാജാവിനെ അറിയിച്ചു. പുതുതായി സ്വാധീനമായ രാജ്യങ്ങളിൽ വെങ്കിട്ടക്കോട്ട മുതൽ കൊളത്തുർ വരെയുള്ള ഭൂമികൾ കരുവായൂർ മൂസ്സതിന്റെ ജന്മവും കൈവശവും ആയിരുന്നു. ഈ ഭൂമികൾ എല്ലാം പണ്ടോരവകയാക്കുകയും ഈ വയലുകളിൽ കൂടി കിഴക്കുപടിഞ്ഞാറ് ഒഴുകുന്ന ദീർഘമായ തോടിന്റെ വടക്കുകരയിലുള്ള വാമകളെല്ലാം സാമൂതിരി കോവിലകം സ്ഥാനത്തേക്കും, അതിന്റെ തെക്കുകരയിലുള്ള വാമകളും വെങ്കിട്ടക്കോട്ടയും പ്രസ്തുത മൂന്നാം രാജാവിന്റെ ശാഖാകുടുംബമായ കിഴക്കുകോവിലകത്തേക്കും സാമൂതിരിരാജാവവർവൾ പൂർണ്ണമായി തിരുമനസ്സാലെ ഭാഗിച്ചു വെക്കുകയും ചെയ്തു. ഇപ്രകാരമാണ് വെങ്കിട്ടക്കോട്ടയും അടുത്തുള്ള ഭൂമികളും കിഴക്കുകോവിലകം വകയായിത്തീർന്നത്.

മനോരമത്തമ്പുരാട്ടി അവർകൾ സ്വപ്നം ചില പരീവാരങ്ങളോടും സ്വന്തം സന്താനങ്ങളോടുംകൂടി ന്റെമത് കൊല്ലത്തിൽ ആദ്യമായി വെങ്കിട്ടക്കോട്ടയിൽ താമസമാക്കിയപ്പോൾ, ഈ ദിക്കിലെ സ്വഭാവം ഏതാണ്ടു കാട്ടുപ്രദേശങ്ങളിലെ സ്വഭാവംപോലെ ആയിരുന്നുവത്രെ. കലാപം നിമിത്തം ജനങ്ങൾ മിക്കതും കാടിപ്പോയിരുന്നുവല്ലോ. ഭൂമികൾ കൃഷി ചെയ്യാൻ തന്നെ ആളുകൾ ഇല്ല. അകൃമികളായ മാപ്പിളമാരുടെ ഭയം ധാരാളം ഉണ്ടായിരുന്നു. ഭൂമി കൈവശം വെച്ചുപോന്നിരുന്ന ചില മാപ്പിളമായ കൃഷിക്കാർ റിപ്പവിന്റെ കലാപക്കാലങ്ങളിൽ ആക്കും പാട്ടം കൊടുക്കാതെ ഭൂമി സ്വന്തം ജനംപോലെ അനുഭവിച്ചുപോന്നിരുന്നു. കലാപത്തിനുശേഷം, കമ്പനിക്കാരുടെ ഭരണനൈപുണ്യത്താൽ സമാധാനം ക്രമത്തിൽ ഉണ്ടായിത്തീർന്നുവെങ്കിലും, അതിനിടയിൽ പ്രജകൾ അനുഭവിച്ചുപോന്നിരുന്ന കഷ്ടതയ്ക്കും ബുദ്ധിമുട്ടിനും ഒരു കയ്യും കണക്കും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. തിരുവിതാംകൂറിൽനിന്നു പോന്നു വെങ്കിട്ടക്കോട്ടയിൽ താമസമാക്കിയതിന്നു ശേഷം, തമ്പുരാട്ടി അവർകൾക്ക് ഈ വക ദൃഢകാലങ്ങളിൽ ശ്രദ്ധ വെച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയല്ലാതെ, സ്വന്തം വാസനാനുരൂപമായ സാഹിത്യത്തിലോ ശാസ്ത്രങ്ങളിലോ തിരുമനസ്സു വെക്കുവാൻ സാധ്യമായില്ല. എന്നാൽ അവിടത്തെ ദ്വിതീയപുത്രനായ ചോതി തിരുനാൾ തമ്പുരാൻ (൧൦൩൧ മിഥുനം ൧൮൦൩- തീപ്പെട്ടുപോയ ശക്തൻ സാമൂതിരിപ്പാടു തമ്പുരാൻ) പ്രായം വന്നതോടുകൂടി തമ്പുരാട്ടി തിരുമനസ്സിലേക്കു സ്വാസ്ഥ്യം ഉണ്ടായിത്തീരുകയും, നവംബർ ൧൮൦൩ കൊല്ലത്തിൽ, എന്നുവെച്ചാൽ മേൽപ്പറഞ്ഞ തമ്പുരാൻവർകൾക്കു ൧൩ തിരുവയസ്സു ചെന്നപ്പോൾ, അവിടത്തെ കുടുംബകാര്യത്തിൽ ഏറ്റെടുത്തുകയും ചെയ്തു. അപ്പൊഴേയ്ക്ക് തമ്പുരാട്ടിക്ക് ൨൩ തിരുവയസ്സു ചെന്നിരിക്കുന്നു. അതുവരെ കുടുംബസംരക്ഷണത്തിന്റെ ഭാരമെല്ലാം അവിടന്നുതന്നെ ആണ് നിവർത്തിച്ചുപോന്നത്. അതിന്നു ശേഷം, മേൽ

പ്രാണത ചോതി തിരുനാൾ തമ്പുരാൻ നമ്മുടെ കുടുംബം വക കാര്യങ്ങളെല്ലാം ഏറ്റവും പ്രശസ്തമായ സമ്പ്രദായത്തിൽ നടത്തിപ്പോരികയും തത്സംബന്ധമായ റിക്കാർട്ടുകളും കണക്കുകളും വെട്ടുപാക്കി വരികയും ചെയ്തു. തമ്പുരാട്ടി അവർകൾക്ക് ൧൦൦൦-ാമത് കൊല്ലത്തോടുകൂടി അമ്പാടിക്കോവിലകത്തു വലിയ തമ്പുരാട്ടിയുടെ സ്ഥാനം ലഭിക്കുകയും ൧൦൦൩ എടവം ൧൧-ാംനം മകം നക്ഷത്രദിവസം അവിടന്ന് ചരമഗതിയെ പ്രാപിക്കുകയും ചെയ്തു.

നമ്മുടെ കിഴക്കെക്കോവിലകം ശാഖാകുടുംബത്തിന്റെ കലമാതാവായ മനോരമത്തമ്പുരാട്ടിയുടെ ജീവചരിത്രം ചുരുക്കത്തിൽ ഇവിടെ പറഞ്ഞു കഴിഞ്ഞു. ഇന്നു ഈ കുടുംബത്തിൽ ജീവിയുണ്ടെന്നു എല്ലാസ്ത്രീപുരുഷന്മാരും ഈ തമ്പുരാട്ടിയുടെ സന്താനങ്ങളാകുന്നു. അവിടത്തെ പെൺമക്കളായ ൧൦൧൪ മിഥുനം ൧൨-ാംനം തീപ്പെട്ടുപോയ തൃക്കേട്ട തിരുനാൾ വലിയ തമ്പുരാട്ടിയുടെയും ൧൦൩൧ തുലാം ൧൭-ാംനം തീപ്പെട്ടുപോയ കുട്ടിത്തമ്പുരാട്ടി എന്ന രേവതി തിരുനാൾ അമ്പാടിക്കോവിലകത്തു തമ്പുരാട്ടിയുടെയും ഇങ്ങനെ രണ്ടു തമ്പുരാട്ടിമാരുടെ സന്താനങ്ങളല്ലാതെ വേറെആരും ഈ കോവിലകത്ത് ഇല്ലെന്നു നമുക്കു അറിയാമല്ലോ. സാമിത്വ വിഷയത്തിലും ശാസ്ത്രവിഷയത്തിലും മനോരമത്തമ്പുരാട്ടിക്കു പ്രകൃത്യാ ഉണ്ടായിരുന്നതായ വാസനയും സാമത്വവും ആവാമെന്നുള്ളിടത്തോളം പ്രകാശിപ്പിക്കുവാൻ ഇടയായില്ലെന്നു പറയാതിരിപ്പാൻ നിവൃത്തിയില്ല. അവിടത്തെ ജീവകാലം ഏറ്റവും ഭഗവദ്മായ കലാപകാലത്തായിരുന്നില്ലെങ്കിൽ, എണ്ണപ്പെട്ട ശാസ്ത്രസ്ഥങ്ങളും വിശേഷമായ സാമിത്വ പുസ്തകങ്ങളും അവിടത്തെ കൃതിക്കു വിഷയമാകുമായിരുന്നു. എന്നാൽ സാമിത്വ വിഷയംചോലെതന്നെ കാര്യവിഷയത്തിലും അവിടത്തെ ബുദ്ധിയെ പ്രശസ്തമായ വിധത്തിൽ പ്രവേശിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നുള്ളതിന്നു പല ലക്ഷ്യങ്ങളും നമുക്കുണ്ട്.

കെ. സി. മാനവിക്രമൻ രാജാ.

ഭാരതി.

‘അന്യഥാ ചിന്തിതംകാൽയുദ്ദൈവന്യത്ര ചിന്തയേൽ’.

നേരം പ്രഭാതമായി. കിഴക്കു നിന്നും കളർകാറ്റടിക്കുന്നുണ്ട്. ഇരുട്ടും കുറഞ്ഞു വരുന്നു. അരുണോദയം കൊണ്ട് കിഴക്കുഭാഗത്തു ചുവന്നു. പൂക്കുങ്ങളിൽ ഇരുന്ന് ചെറുപക്ഷികൾ മനോഹരമായി ശബ്ദിക്കുന്നു. കാറ്റോടൊന്നു പൂക്കുങ്ങളിൽനിന്നു ഒരോ വിധത്തിലുള്ള ശബ്ദം പുറപ്പെടുന്നതു പക്ഷികളുടെ മനോഹര ഗാനത്തിനു ശുഭിപ്രസാദം പോലെ കേൾക്കുന്നു. കാട്ടുകോഴികൾ അതു ചുറ്റത്തിൽ കൂടുന്നു. ചെറു മൃഗങ്ങൾ സുഖവിഹാരത്തിനായിപ്പുറത്തിറങ്ങി സഞ്ചരിച്ചു തുടങ്ങി. യൌവനയുക്തയായ ഒരു സ്ത്രീയും ദേഹമാസകലം വസ്ത്രം കൊണ്ടുമുടി ജനവാസമില്ലാത്ത ആ വനത്തിൽ കൂടി മന്ദമന്ദം യാത്ര ചെയ്യുന്നു. അവരുടെ കയ്യിൽ ഇരിക്കുന്ന ശിശുവിനെ വസ്ത്രം കൊണ്ടു മുടി മറയ്ക്കുകയും ചെയ്തു. ശീതബാധകൾ ഏൽക്കാതെ രക്ഷിച്ചിരുന്നു. ഏകദേശം യൌവനദശയെ അതിക്രമിച്ച ഒരു ഭൂതൻ കാണിച്ചു കൊടുത്ത വഴിയിൽ കൂടി ഏതാനും ദൂരം ആ സ്ത്രീ നടന്നു. പ്രഭാതപ്രകാശത്തിൽ ശിശുവിന്റെ മുഖം കണ്ടു മാതാവിന്റെ നയനങ്ങളിൽ നിന്നു അശ്രുക്കൾ ധാരയായിപ്പൊഴിയുന്നുണ്ട്.

കാട്ടുവഴിക്കുറികിലുള്ള പാറപ്പുറത്തു സ്ത്രീ തളന്നിരുന്നു. ശിശുവിന്റെ മുഖത്തു നോക്കുന്നതോടും സ്ത്രീക്കു ദുഃഖം സഹിക്കാൻ പാടില്ലാതെ ആയി. അവൾ ദുഃഖപരവശയായി കാരോന്നു പറയുകയും കൂടെക്കൂടെ കുട്ടിയെ ചുംബിക്കുകയും ചെയ്തു കൊണ്ടിരുന്നു. ‘ദൈവമെ! എന്റെ കുട്ടിയുടെ സ്ഥിതി ഈ വിധത്തിലായല്ലോ. ഈ തണുത്തകാറ്റോടുകൂടിയുടെ മുഖം വിളറിയിരിക്കുന്നല്ലോ. ഈശ്വര! ഞങ്ങളെ ഈ ആവത്തിൽ നിന്നും രക്ഷിച്ചു കൊള്ളണമെ, എന്റെ മകനെ! നിന്നെ ഈ മഹാ

പാപിയുടെ വയറിൽക്കൊണ്ടു ജനിപ്പിച്ചുവല്ലോ. ഞാൻ യാതൊരു ജീവിഷം യാതൊരുപരാധവും ചെയ്തിട്ടില്ലല്ലോ; പിന്നെ എന്നെ എന്താണ് ഈ വിധം സങ്കടപ്പെടുത്തുന്നത്? കാമനെ! നിന്റെ അമ്മാവനുണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ, നിന്നെ പരിചരിക്കാനും കാമനിക്കാനും ഇപ്പോൾ എത്രപേർ ഉണ്ടായിരിക്കുമായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തെ ദ്രോഹിച്ചു മഹാപാപിക്കാണല്ലോ പിന്നെയും ദൈവം സഹായിക്കുന്നത്. പ്രസവിച്ചു പത്തു ദിവസം ആയപ്പോഴേക്കും ഈ കാട്ടിലെ കാരും തണുപ്പും ഏതൊരു നടപ്പാനാണല്ലോ തലയിലെഴുതി വിട്ടത്. എന്റെ ഈശ്വര! എന്റെ കഞ്ഞിനു ശക്തിയുണ്ടാക്കണെ! ഞാൻ ഇനി എത്രനാളാണ് ഈ കൊടുങ്കാട്ടിൽ കഴിച്ചുകൂട്ടേണ്ടത്. എന്റെ കാമനെ! നിന്നെ എത്രനാൾ ഞാനിങ്ങനെ കഷ്ടപ്പെടുത്തേണ്ടിവരും! കാട്ടിലെ ഈ കൂടുകുളിയിൽക്കൂടി എനിക്കു നടക്കുവാനുതതാതെ ആയി. ഈ ഭാഗ്യഹീനയെ സഹായിച്ച അദ്ദേഹത്തിനെ ആ ദ്രോഹികൾ എന്തു ചെയ്യുമെ? ഇനി എങ്കിലും ആ പാപിക്ക് നല്ല മനസ്സുതോന്നണെ, എന്റെ ദൈവമെ!

ഇങ്ങനെ സങ്കടപ്പെട്ടു കൊണ്ടിരിക്കുന്ന സ്ത്രീയുടെ അടുക്കൽ ഭൂതൻവന്ന്, വളരെ ഉപചാരത്തിൽ, 'ഇനിക്കുറേ നക്ഷത്രം ഇങ്ങനെ സങ്കടപ്പെടുത്തേ, ഇനി അധികം ഭൂതം ഇല്ല.' എന്ന് അറിയിച്ചു.

മാധവി അമ്മയ്ക്കു ഈ പറയുന്നകാലത്തു പതിനെട്ടു വയസ്സുപ്രായമേ ഉള്ളൂ. പ്രസവിച്ച് അധികം ദിവസം ആകുന്നതിന്നു മുമ്പെ കഞ്ഞിനെ എടുത്തും കൊണ്ടു വളരെ ഭൂതം നടന്നിട്ടും, മുഖത്തുനിന്നും സ്പർശിക്കുന്ന ആ ശോഭാവിശേഷം ആരെയും അത്ഭുതപ്പെടുത്തത്തക്കതായിരുന്നു. അവരുടെ വസ്ത്രങ്ങളും അതുകൊണ്ടു ധരിച്ചിരുന്നരീതിയും കണ്ടാൽ, അവർ ഒരു മാന്യ കുടുംബത്തിൽ പൂജ്യസ്ഥാനത്ത് ഇരുന്നിരുന്നവരാണെന്നു നിശ്ചയിക്കുന്നതിന്നു യാതൊരു പ്രയാസവും മൂണ്ടായിരുന്നില്ല.

‘കിട്ടുശ്ശാരെ! ഇനി ആ സ്ഥലത്തേക്കു എത്ര ദൂരമുണ്ട്?’

ഒരു നാഴികയിലധികമില്ല. നമ്മൾ താമസിച്ചാൽ അവർ പരിഭ്രമിക്കും.

ഇതുകേട്ട് അവർ വീണ്ടും നടന്നു തുടങ്ങി. ആ വനാന്തരത്തിൽക്കൂടി കുറെ പോയപ്പോൾ, ഒരു ചെറു പുഴയും അതിനരികിലായി, ചെറുതെങ്കിലും വൃത്തിയുള്ളതും പുതുതായി നിർമ്മിച്ചതുമായ ഒരു ഭവനവും ഉണ്ട്. അവിടെ നിന്നും ഒരു വൃദ്ധനും വൃദ്ധയും കൂടിവന്നു ഇവരെ ഉപചരിച്ചു ഭവനത്തിലേക്കു കൊണ്ടു പോകയും ചെയ്തു.

ഈ കഥ നടന്ന കാലത്തു സാലപുരം ഗ്രാമത്തിൽ ശ്രീരംഗം എന്നൊരു ഹുമാമുണ്ടായിരുന്നു. ഈ കുടുംബക്കാർ അനേക ശതവർഷങ്ങളായി വളരെപ്രാബല്യത്തിലാണ് ഇരുന്നത്. പൂർവ്വകാലത്ത് ആകുടുംബത്തിലെ കാരണവന്മാർ, ‘കൊല്ലം കലയും അടക്കി’ വാണിരുന്നവരും പ്രസ്താവകാലത്ത് ഉണ്ടായിരുന്ന പഞ്ചായത്തു കോട്ടിൽ അവർ അധ്യക്ഷസ്ഥാനം വഹിച്ചിരുന്നവരും ആയിരുന്നു. ഒടുവിൽ ആ കുടുംബത്തിൽ ഒരു വൃദ്ധനും ഒരു മരുമകളും ശേഷിച്ചു. വലിയ യജമാനൻ എന്നു ജനങ്ങൾ ആദരപൂർവ്വം വാഴ്ത്താറുള്ള കാരണവരുടെ ശുദ്ധഗതി കൊണ്ടു പ്രായാധിക്യത്തോടുകൂടി, കുടുംബത്തിന്റെ കാജസ്സ് അല്പമൊന്നു ശമിച്ചു. ഒരു ദിവസം രാത്രി പെട്ടെന്നു വലിയ യജമാനൻ ഇഹലോകവാസം വെടിഞ്ഞതോടുകൂടി കാജസ്സ് അനൂമിച്ചതായും തോന്നി.

ശ്രീരംഗത്തു കുടുംബത്തിൽനിന്നും ഒരു നൂറു വർഷത്തിനു മുമ്പ് ഭാഗം പിരിഞ്ഞുപോയ കോണിയത്തു ഭവനത്തിലെ കേരള ശ്രീകണ്ഠമേനവൻ ഉദിച്ചയരുന്ന പ്രഭാകരനെപ്പോലെ അക്കാലത്തു പ്രബലനായി വന്നിരുന്നു. വലിയ യജമാനന്റെ മരണശേഷം, ശ്രീകണ്ഠമേനവൻ ശ്രീരംഗം ഭവനവും സ്വത്തും അടക്കി ഭരിക്കുന്നതിനു ശ്രമിച്ചുവന്നു.

ശ്രീരംഗം ഭവനത്തിലെ ഏകസന്താനമായ യുവതിക്ക്

അക്കാലത്ത് പതിനാറു വയസ്സു പ്രായമേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. കാരണവരുടെ മരണത്താൽ അശരണയായ ആ സ്ത്രീരത്നം ശ്രീകണ്ഠമേനവന്റെ ധൂത്തിനും സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനും കീഴൊതുങ്ങുകയും വളരെ ക്ലേശിക്കുകയും ചെയ്തു.

ഇക്കാലത്ത് ശ്രീകണ്ഠമേനവൻ, സ്വസഹോദരിയായി ഭാവിച്ചുവന്ന ഈ യുവതീരത്നത്തിനും, തന്റെ കൃത്രിമപ്പണികൾക്കെല്ലാം സഹായിച്ചായിരുന്ന ഒരു സ്നേഹിതൻ വരനായി വരാൻ ഉത്സാഹിച്ചുവന്നു. എന്നാൽ സ്ത്രീയുടെ അപ്രിയം മൂലം അതു തല്ക്കാലം നടന്നില്ല. എന്നാലും, ശ്രീകണ്ഠമേനവൻ ഭോഗോത്സാഹനാകാതെ അവരെ അനുസരിപ്പിക്കുവാൻ തന്നെ ശ്രമങ്ങൾ ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നു. അങ്ങനെ ഇരിക്കുന്ന കാലത്ത് ഒരു ദിവസം, ആ സ്ത്രീരത്നം ഒരു പുരുഷപ്രജയെ പ്രസവിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നു ശ്രീകണ്ഠമേനവൻ കേൾക്കുകയും, തനിക്കു പുതിയതായി സിദ്ധിച്ച പദവിയുടെ ഏകതടസ്സമായിരുന്ന സ്ത്രീയിൽനിന്നും തന്റെ മാന്യകുടുംബത്തിന് ഒരിക്കലും തീരാത്തതായ അവമാനം വന്നതോത്തു തീവ്രമായി കോപിക്കുകയും, അവളെ നാമാവശേഷയാക്കി തനിക്കുള്ള രണ്ടു കുറവുകളേയും സംഹരിക്കുന്നുണ്ടെന്നു ശപഥം ചെയ്തുകൊണ്ടുപോയി. ശ്രീകണ്ഠമേനവന്റെ ഭാഗ്യപൂർത്തിയാകാതെ, അയൽക്കാരുടെ പ്രാപ്തനാബലംകൊണ്ടോ ശ്രീകണ്ഠമേനവന് അതു നിഷ്പ്രയാസം സാധിച്ചു. പ്രസവിച്ചു പത്താം ദിവസം രാത്രി സ്ത്രീയേയും കുട്ടിയേയും കാണാതെ ആയിരിക്കുന്നു എന്നു ശ്രീകണ്ഠമേനവൻ അറിഞ്ഞ് ശ്രീരംഗത്തു ഭവനത്തിൽ ചെന്ന് എല്ലാം പരിശോധിക്കുകയും സമുപായം സ്വായത്തമാക്കി സമുപാതന്ത്ര്യമായി ഭരണം തുടങ്ങുകയും ചെയ്തു. ആയിടക്ക് ഒരു ദിവസം അദ്ദേഹം കാർഷ്വന്ദൻ നാണപിള്ളയോട് 'എടോ! നാണപിള്ള! തന്നെ എല്ലിച്ചിരുന്ന കാർഷ്വം എന്തായി?' എന്നു ചോദിച്ചു. നാണപിള്ള—'വിചാരിപ്പുകാരനായി ഒരാളെത്തെ വരവു നി

ട്ടുപെട്ടു.

ശ്രീ.—'വരവെന്താണ്?'

നാണു— 'ആണ്ടിനാൽ ലക്ഷത്തിരൂപത്തയ്യായിരപ്പാ നെല്ലും അറുപത്തേഴായിരം രൂപയും.

ശ്രീക—(അത്യാഹ്ലാദത്തോടുകൂടി) 'വിചാരിപ്പുകാരൻ വിശ്വസ്തനാണെന്ന് എനിക്കു തോന്നുന്നില്ല. ഞാറയ്ക്കലെ ആ സ്പീയുടെ സഹോദരൻ അച്ചുതനെ ആ ജോലിക്കു നിയമിക്കേണം.'

നാണു— 'മുമ്പുള്ള കാൽപ്പന്ഥനാരെ എല്ലാം മാറിയില്ലെങ്കിൽ ചില ദോഷങ്ങളെല്ലാം ഉണ്ടാകാം. നമുക്ക് ആദ്യം മരുന്നുതന്ന വൈദ്യന്റെ മകൻ ഒരു പയ്യനുണ്ട്. അവനും പത്തു പതിനെട്ടു പ്രായമുള്ള അവന്റെ സഹോദരിയുണ്ടല്ലോ. അവളും, ഈയിടെ അവർ പണിയിച്ച പുതിയ വീട്ടിലേക്കു മാറിത്താമസിച്ചിട്ടു രണ്ടു ദിവസമായി. ഞാൻ ഇന്നലെ യജമാനൻ പറഞ്ഞിട്ട് എന്നും പറഞ്ഞ് ആ വീട്ടിൽ പോയിരുന്നു. അവൾ ബഹു സാമർത്ഥ്യക്കാരി തന്നെ. യജമാനന്റെ വിശേഷം എല്ലാം ചോദിച്ചു. അവർക്കുപോം ഈ ഭാഗ്യത്തിൽ വളരെ സന്തോഷമുണ്ട്. ഇത്തവണ നാം പറഞ്ഞല്ലി ചിരുന്ന ആ മരുന്നും തയ്യാറായിരിക്കുന്നു എന്ന് അവൾ പറഞ്ഞു.'

ശ്രീകണ്ഠ— 'ആ മരുന്നില്ലാതെ തന്നെ ഒഴിഞ്ഞുപോയല്ലോ; തല്ലാലം അതു വാങ്ങിക്കേണ്ട.'

നാണു— 'ഞാനും അങ്ങനെതന്നെ പറഞ്ഞു. ആ പയ്യനെ ഒരു ദേശവഴിയിലെ കാൽപ്പന്ഥനാക്കിയാൽ കൊള്ളാം.'

ശ്രീക— 'അതുകൊള്ളാം. ഞാനതു വിചാരിക്കാതിരുന്നില്ല. എടോ! ഒരു കാര്യം മറക്കരുത്. ഈ കുടുംബത്തിൽ കൊള്ളാത്ത ബാധ! തുലഞ്ഞോ? വല്ലിടത്തും ഒളിച്ചോ? അക്കാര്യം എല്ലൊഴും കാത്തിരിക്കേണം.'

നാണു— 'അതോർമ്മയുണ്ട്. ശ്രീരംഗം വക ചില പുരയിടങ്ങളുടെ അറ്റത്തിലെ സംബന്ധിച്ച ചില തക്കങ്ങളുണ്ടായിരിക്കുന്നു എന്നും, അയൽവസ്തുവുടമസ്ഥന്മാർ അവകാശം പറ

ഞതു കയ്യേറാം ചെയ്തിരിക്കുന്നു എന്നും പാട്ടുകാർ പറഞ്ഞതായി കാൽപ്പന്തൻ പറഞ്ഞു.

ശ്രീക—‘ഏതാഭാസനാണ് അങ്ങനെ ചെയ്തത്? കാലം പഴയതല്ലെന്ന് അവർക്കു് ഓർമ്മയില്ലെ? ഞാൻ അങ്ങോട്ടുപോയി നോക്കിക്കൂയോ—അല്ലെങ്കിൽ, അതുവേണ്ട— ഞാൻ പറഞ്ഞതായി മമ്മതാലിയോടു പറയേണം. അവൻ ഇങ്ങോട്ടു വരാൻ—ഒരാടിനേയും കൂടി കൊണ്ടുവരാൻ പറഞ്ഞേക്കൂ. അവൻ ഒരു എട്ടാളിനേയും കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി അതിരു ശരിയായി ഇടുവിക്കട്ടെ.’

നാണു—‘അതുതന്നെ കൊള്ളാം. ഞാൻ പറഞ്ഞയക്കും.’

ശ്രീകണ്ഠ—‘എനിക്കു പിന്നെയും മൊറൊക്കുത്തിലാണ് സംശയം. അതിലെന്തൊ കൌശലം ഉണ്ട്. അവർ മരിച്ചിരിക്കുകയല്ല. താൻ മനസ്സുവെച്ച് ആലോചിക്കൂ. അന്നത്തെ അച്ചടിയോല പ്രമാണം ഉണ്ടാക്കാൻ തനിക്ക് എത്രനിമിഷംകൊണ്ടു സാധിച്ചു. ഇക്കാര്യത്തിൽ തന്റെ ബുദ്ധി എത്രയൊക്കൊണ്ടു ചെയ്യാതിരിക്കുന്നു. കലത്തിനു പേരുപായിച്ചു ആ ആട്ടുകാരിയ്ക്കു് ആരോ ഒരു നല്ല സഹായി ഉണ്ടായിരിക്കേണം. ആ കണ്ഠ അവന്റെ മകനായിരിക്കണം. അതോ, തെണ്ടിത്തിരഞ്ഞു വല്ലിടത്തും പോയോ?

നാണു—‘എന്തെങ്കിലുംതന്നെ! അതിനു തക്ക ഉറപ്പുള്ളവൻ ഈ നാട്ടിൽ ആരുണ്ട്. ഏവിടെയോ നാടുവിട്ടുപോയി. അതാണ് നല്ലതെന്ന് അവർക്കു അറിഞ്ഞുകൂടെയോ? എന്നാലും അതിനെക്കുറിച്ചു അന്വേഷിക്കാൻ വേണ്ടയല്ലാത്തതല്ല ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. അന്വേഷണവും മുറയ്ക്കു നടന്നുവരുന്നു.’

ശ്രീക—‘കാസിയും കൂട്ടരും അന്നുതന്നെ തിരയാൻ പോയിട്ടുണ്ട്. കണ്ടുകിട്ടിയാൽ ആ നിമിഷം തള്ളയേയും പിള്ളയേയും സമാധാനം എന്നുള്ള സമാധാനമുണ്ട്. അവർ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നുവെന്നും നമ്മുടെ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനു ഉറപ്പില്ല.’

അക്കാര്യത്തെക്കുറിച്ചു അവർ വീണ്ടും ഓരോന്നാലോചിക്കുകയും അതിലെല്ലാം നാണുപിള്ളയുടെ യുക്തി ജയിക്കുകയും

ചെയ്തു. കേവലം നാണവില്ലാത്ത മുമ്മതിനെക്കാണ് പോയി.

ശ്രീരംഗം ഭവനത്തിൽനിന്നും അധികം ദൂരത്തല്ലാതെ മാഞ്ഞോട്ടത്തിൽ എന്നൊരു ഗൃഹം ഉണ്ടായിരുന്നു. സ്ഥാനമാനമോ ശിക്ഷാരക്ഷയോ ഇല്ലായിരുന്നെങ്കിലും, ആഭിജാത്യത്തിൽ ആ കുടുംബക്കാർക്കും മറ്റോ വീട്ടുകാരിലും ഒരു കുറവുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഗൃഹനായകൻ മാധവമേനോൻ സത്യസന്ധനും ദൈവഭക്തനും ഒരു വിദ്വാനും ആയിരുന്നു. വൈദ്യശാസ്ത്രത്തിലുള്ള അസാമാന്യപാടവംമൂലം വിദേശങ്ങളിലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രസിദ്ധി ഈ യൗവനകാലത്തുതന്നെ വ്യാപിച്ചിരുന്നു. കാലക്ഷേപത്തിനു ധാരാളം സൗകര്യങ്ങളായിരുന്നു എന്നല്ലാതെ അദ്ദേഹത്തെ ഒരു ധനവാൻ എന്നു പറഞ്ഞുകൂടാ; കുടുംബത്തിൽ ആറുപുരുഷന്മാരും ഉണ്ടായിരുന്നതുകൊണ്ടു നിത്യവൃത്തിക്ക് അശേഷം തൈരുതയും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. കുടുംബാംഗങ്ങളായിരുന്ന ഒരു സഹോദരിയും രണ്ടു മരുമക്കളും മാത്രമാണുണ്ടായിരുന്നതു. ഇതിനുംപുറമെ, ഒരു ഭൃത്യനും ഒരു ബാലനും അവിടെ വിശേഷാൽ താമസമുണ്ട്. മാധവമേനോനു മപ്പുതുവയസ്സുകഴിഞ്ഞിട്ടും അദ്ദേഹം വിവാഹം ചെയ്തില്ല; അതിലേക്കു സഹോദരി ലക്ഷ്മി അമ്മ ശ്രമിച്ചതെല്ലാം വിഫലമാകുകയാണ് ചെയ്തത്. മൂത്ത അനന്തിരവാർ കുമാരൻ ഇപ്പോൾ പത്തുവയസ്സുപ്രായമായി. അവൻ കണ്ടാൽ നല്ലവനും ഒരു വിനോദപ്രിയനും ആണ്. മരുമകൾക്ക് അഞ്ചുവയസ്സേ പ്രായമായിട്ടുള്ളൂ. പ്രായത്തിനെക്കുറിച്ചൊന്നും പ്രസരിപ്പും ഇപ്പോൾതന്നെ ഉണ്ട്. ഭാരതിക്കുട്ടി എന്നാണ് പേരേകിലും, ഈ കുട്ടി പ്രായത്തിലും അതിരുകവിഞ്ഞു വഴിഞ്ഞിരുന്ന സൗന്ദര്യത്തികവിനാൽ മാധവമേനോൻ രതി എന്നും ചിലപ്പോൾ വിളിക്കാറുണ്ട്. അവിടെ വിശേഷാൽ താമസമുള്ള ബാലന്റെ പേർ കരുണാകരൻ എന്നായിരുന്നു. ബാല്യത്തിലേതന്നെ ആ ബാലൻ, ശാന്തനും വിനീതനും ബുദ്ധിമാനും സമുപനുമായിരുന്നു. ഇപ്പോൾ എട്ടുവയസ്സു പ്രായമുണ്ട്. മൂന്നുവയസ്സു മുൻപു മാ

ധവമേനോൻ, തിരുവനന്തപുരത്തുപോയി വരുന്നവഴിയ്ക്കു, കൊല്ലത്തു തെരുവിൽ അലഞ്ഞുനടക്കുന്ന ഈ കുട്ടിയെക്കാണ് കയും, ലക്ഷണശാസ്ത്രജ്ഞനായ അദ്ദേഹം കുട്ടിയെ സ്വന്തം ഗൃഹത്തിൽ കൊണ്ടുവന്നു വളർത്തുകയും ചെയ്യുന്നതാണ്.

കുമാരനും കരുണാകരനും ഇപ്പോൾ ഇംഗ്ലീഷ് പഠിക്കുന്നു. ഭാരതി മലയാളം ബാലപാഠം കഴിഞ്ഞു. ഒരുദിവസം അത്താഴം കഴിഞ്ഞു ബാലന്മാർ രണ്ടുപേരും പഠിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ഭാരതിയും അവരുടെ അടുത്തിരുന്ന് ഇംഗ്ലീഷ് പുസ്തകങ്ങൾ എടുത്തു പടം നോക്കി കാരോന്നു പറഞ്ഞുതുടങ്ങി.

ഭാരതിക്കുട്ടി—(ഒരു പടം കാണിച്ചുകൊണ്ട്) ‘ചേട്ട! ഇതാരാട പടമാണ്; ഈ കുട്ടി ഒരു പുപ്പ് കയ്യിൽ വെച്ചു നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു’.

കുമാരൻ—‘പെണ്ണേ! കളിക്കാതിരിക്കൂ. കരുണാകര! ഇന്നു ആ ശങ്കരന്റെ ഭാവാ കണ്ടില്ലേ? അവൻ ഇട്ടിരുന്ന ഉടുപ്പു എന്നു തെളിയിച്ചതാണെന്നു ഞാൻ ചോദിച്ചപ്പോഴേയ്ക്കു അവന്റെ ഭാവാ കണ്ടില്ലേ? ഞാൻ അവനെ ഇന്നൊന്നു പറിച്ചാണ് വിട്ടിരിക്കുന്നത്. ഞാൻ ഒരു മുക്കുമുക്കി എടുത്ത് അവന്റെ ഉടുപ്പിൽ ഒഴിച്ചിട്ടുണ്ട്. നാളെയും ഞാൻ ഒരു ചതിയ്ക്കൻ വട്ടംകൂട്ടിട്ടുണ്ട്’.

കരുണാകരൻ—‘അങ്ങിനെ ചെയ്യരുതെന്നു ജ്യേഷ്ഠൻ അറിഞ്ഞുകൂടയോ?’

കുമാരൻ—‘ഞാൻ ആരും കാണാതെ ആണല്ലോ മഷി ഒഴിച്ചത്. പിന്നെ എന്നോട് എന്തെടുക്കും?’

കരുണാ—‘ദൈവം എല്ലാം കാണുമെന്നു സാറു പറഞ്ഞിട്ടില്ലേ?’

കുമാരൻ—‘ഓ! സാറീനു നിങ്ങളോടു വലിയ സ്നേഹമാണെങ്കിൽ, നിങ്ങൾ അങ്ങനെ ചെയ്യേണ്ട. നിന്നെയല്ല, എന്തെല്ലാമല്ലോ എന്നും, ഒന്നാമതിരുത്തുന്നത്?’

കരുണാ—‘ജ്യേഷ്ഠൻ നല്ലവണ്ണം പഠിക്കാഞ്ഞിട്ടില്ലയോ?’

കുമാരൻ—എനിക്കിരിക്കേണ്ട പരീക്ഷയ്ക്ക് ഒന്നാം സാറാണല്ലോ; അപ്പോൾ ഞാൻ ജയിച്ചുകൊള്ളാം.’

ഭാരതി—‘ചേട്ടൻ പറഞ്ഞുതരില്ലേ? ഒരു പട്ടിയെക്കണ്ടോ? ഇത് എന്താ കടിച്ചുപിടിച്ചിരിക്കുന്നത്?’

കുമാരൻ—‘ഉപദ്രവിക്കാതെ, വെണ്ണേ!’

ഭാരതി—(കുരുണാകരനോട്) കൊച്ചേട്ടാ! കൊച്ചേട്ടൻ പറഞ്ഞുതരുമോ?

കുരുണാ—‘ഈ പട്ടി ഒരു വിളക്കു കടിച്ചെടുത്തുകൊണ്ടു, പുറകെ പോകുന്ന ആൾക്കു വെളിച്ചം കാണിച്ചുകൊടുക്കുകയാണ്.’

ഭാരതി—‘നമ്മുടെ വെള്ള ഇതുപോലെ ചെയ്യുമോ?’

കുരുണാ—‘പഠിപ്പിച്ചാൽ, ചെയ്യും.’

കുമാരൻ—‘കുരുണാകര! ഇന്നു ചന്ദ്രയിൽ ഒരു വലിയ ചുവന്ന കോഴിയെ കണ്ടില്ലേ? അതിനെ കൊത്തിക്കാൻ നിന്തിയിരിക്കയാണെന്ന് ഇസ്കാൻ പറഞ്ഞു. അതു ഞങ്ങളെ കാലത്താണ്. അതു കണ്ടിട്ടേ ഞാൻ പള്ളിക്കൂടത്തിലേക്കു ജ്ഞ. നീയും വരൂമോ?’

കുരുണാ—‘ഞാനില്ല.’

കുമാരൻ—‘നല്ല രസമുണ്ട്; നമുക്കു വേഗം പോരാം.

കുരുണാ—‘ഞാൻ എന്തായാലും ഇല്ല.’

കുമാരൻ—‘ഞാൻ താമസിക്കുന്നതെന്തെന്നു നി സാറിനോടു പറയുമോ?’

കുരുണാ—‘എന്നോടു ചോദിച്ചാൽ ഞാൻ എന്തു ചെയ്യും?’

കുമാരൻ—‘നീ അറിഞ്ഞിരല്ലെന്നു പറഞ്ഞേക്കൂ.’

കുരുണാകരൻ—‘ഞാൻ കള്ളം പറയുകയില്ല.’

കുമാരൻ നിർബന്ധിച്ചതു കരുണാകരൻ അനുസരിക്കാത്തതായാൽ, അവൻ കുരുണാകരനെ നുള്ളി. കുരുണാകരൻ സങ്കടപ്പെട്ടു കരയാൻ തുടങ്ങി. അപ്പോഴേയ്ക്ക് അതു കണ്ട ഭാരതിയും കരഞ്ഞു. അതുകേട്ട അമ്മ വന്നു മകനെ ശാസിച്ചു. ഭാര

തിയേയും കൂട്ടിക്കൊണ്ടു കിടക്കാൻ പോയി. കുമാരനും പിന്നെ അങ്ങിനെ. കരുണാകരൻ പിന്നെയും ഇരുന്നു വായിച്ചു.

ഈ വിധത്തിലായിരുന്നു ഇവരുടെ ബാല്യവിനോദം; കാലം ചെല്ലുംതോറും, കുമാരനും ദുഷ്ടവൃത്തിയിലുള്ള ആസക്തി കൂടിയതല്ലാതെ, കുറഞ്ഞിപ്പു. കോഴിയെ കൊത്തിക്കയും പ്രാവിനെ പാപ്പിക്കയും അവന്റെ മുഖ്യവിനോദമായിത്തീർന്നു. തന്മൂലം പരീക്ഷയിൽ തോൽവിയും സാധാരണയായി. നേരെ മറിച്ചു, കരുണാകരൻ ഒരു ക്ലാസിലും തോറ്റിപ്പു; എന്നുതന്നെയല്ല, അവന്റെ അനാഥത്വം അവനെ വിദ്യാഭ്യാസവിഷയത്തിൽ സഹായിക്കുകയും പരീക്ഷയിലെല്ലാം ഉയർന്നവിധത്തിൽ തന്നെ ജയിക്കാൻ സാധിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. ആ കാരണത്താൽ കുമാരനും കരുണാകരനോടു വിരോധം വളർത്തിച്ചു. അവൻ കുമാരന്റെ ശകാരം കേൾക്കാത്ത ദിവസം ഇല്ലെന്നുതന്നെ പറയാം. കരുണാകരന്റെ സങ്കടത്തിൽ ഭാരതിക്കുട്ടി അവനെ കാരോ വിധത്തിൽ സമാധാനപ്പെടുത്തും. അവളും ഇക്കാലത്തെല്ലാം ഉത്സാഹമായി പഠിച്ചുവന്നു. അവൾ മലയാളം സാമാന്യമായി പഠിച്ചതിന്റെ ശേഷം, പള്ളിക്കൂടത്തിലെ പഠിത്തം നിർത്തി. പിന്നീട് അവൾ അമ്മാമന്റെ അടുക്കൽ സംസ്കൃതം വായിക്കുകയും, അതിനെ തുടർന്നു വൈദ്യശാസ്ത്രം അഭ്യസിക്കാൻ തുടങ്ങുകയും ചെയ്തു. അതിലും അവൾക്ക് അസാമാന്യപാണ്ഡിത്യം ഉണ്ടായി. കുമാരനും കരുണാകരനോടുള്ള നീരുസത്തെയും കരുണാകരന്റെ സങ്കടത്തെയും അവൾ പലപ്പോഴും അമ്മാമനെ അറിയിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതല്ലാതെ മാധവമേനോൻ കുമാരനെ ഗുണദോഷിക്കുകയും ശാസിക്കുകയും കരുണാകരനെ ആശ്വസിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യാറുണ്ട്. കുട്ടികൾ അടുക്കൽ ഇല്ലാതിരിക്കുമ്പോൾ, മാധവമേനോൻ കരുണാകരനെക്കുറിച്ചുതന്നെ ആയിരിക്കും അധികവും വിചാരം. അവൻ പഠിപ്പത്തിൽ കാണിക്കുന്ന ജാഗ്രതതന്നെ അപ്പോഴെല്ലാം അദ്ദേ

മത്തെ സമാധാനപ്പെട്ടതും. ഉപരിക്ലാസിൽ പഠിച്ചതടങ്ങിയതോടുകൂടി കരുണാകരനും ഉപഭാഷ സംസ്കൃതം എഴുത്തു. മാധവമേനോൻ അവനു വേണ്ടതെല്ലാം പാഞ്ഞുകൊടുത്തുവന്നു. അദ്ദേഹം അവനെ വാത്സല്യമായി കൂട്ടി എന്നു വിളിച്ചുവന്നു. കരുണാകരനെയും ഭാരതിക്കുട്ടിയെയും അദ്ദേഹം പുത്രനിപ്പിശേഷം സ്നേഹിച്ചും ലാളിച്ചും വന്നതു അദ്ദേഹത്തിനു പുത്രന്മാരില്ലാത്തതുകൊണ്ടായിരിക്കാം. കുമാരനേയും അദ്ദേഹം സ്നേഹിച്ചു എങ്കിലും, അവനെ അന്വേഷിക്കുമ്പോൾ മിക്കവാറും കാണാതിരിക്കുകയാൽ, അവനെക്കുറിച്ചു അധികം ക്ലേശിക്കുകയാണ് ചെയ്തത്. കരുണാകരൻ മാധവമേനോൻ നേരെ ഉണ്ടായിരുന്ന സ്നേഹബാഹുമാനങ്ങളാൽ, തന്റെ രക്ഷിതാവായ അദ്ദേഹത്തെ അവൻ അച്ഛൻ എന്നു വിളിച്ചിരുന്നു. കരുണാകരൻ മട്ടിക്കലേഷൻ പരീക്ഷയ്ക്കു പോയിരുന്ന കാലത്ത് ഒരുദിവസം, മാധവമേനോൻ അവനോടു 'കുട്ടൻ പരീക്ഷയിൽ ജയിച്ചാൽ, ഇനി എവിടെ പഠിക്കണമെന്നാണ് വിചാരിക്കുന്നത്?' എന്നു ചോദിച്ചു.

കരുണാ—'അതെല്ലാം അച്ഛൻ നിശ്ചയിക്കുന്നതുപോലെ'

അപ്പോൾ അവിടെ ഉണ്ടായിരുന്ന കിട്ടശ്ശാർ എന്നൊരാൾ 'കുട്ടികൾക്കു അക്കാര്യങ്ങളിലെല്ലാം കാരോവിധം ഇഷ്ടമെല്ലാമുണ്ട്' എന്നു പറഞ്ഞു.

ഭാരതി—'തിരുവനന്തപുരത്തെ തൃശ്ശിനാപ്പള്ളിയിലോ വേണമമ്മാ!'

മാധവ—'ഇതിൽ എവിടെ വേണമെന്നാണ് കുട്ടന്റെ അഭിപ്രായം?'

കരുണാ—'ഞാൻ ഇതുവരെ ഒന്നും വിചാരിച്ചിട്ടില്ല.'

ഭാരതി—'തിരുവനന്തപുരത്തുതന്നെയാണ് നല്ലതെന്നു എനിക്കു തോന്നുന്നു.'

മാധവ—'രതിയുടെ ഇഷ്ടപോലെയാകട്ടെ; തിരുവനന്തപുരത്തുതന്നെ മതി.'

കിട്ടശ്ശാർ—‘കൂടക്കൂടെ വല്ല നമ്പരിനുംവേണ്ടി അവിടെ പോകുമ്പോൾ, കാണാമല്ലോ, അതാണ്’ നല്ലത്.’

കരുണാ—‘തിരുവനന്തപുരത്തു മതി. അവിടെയായാൽ, പണത്തിനും അല്പം ലാഭമുണ്ട്. കിട്ടമ്മാമൻ ഈയിടെ തിരുവനന്തപുരത്തിനു പോകുന്നുണ്ടോ?’

കിട്ട—‘ഈയിടെ പോയിട്ടു പ്രത്യേകിച്ചു കാര്യമൊന്നും ഇല്ല. ആദ്യം പോകുമ്പോൾ പക്ഷെ ഞാനുംകൂടി വരാം.’

കരുണാ—‘കിട്ടമ്മാമന്റെ വീട്ടിൽ എന്തെങ്കൊണ്ടുപോയില്ല. ഇതുവരെ ഞാൻ എത്ര പ്രാവശ്യം പാഞ്ഞു’

കിട്ട—‘നമുക്കു പോകാമല്ലോ കഞ്ഞേ!’

ഇവരുടെ ഈ സംഭാഷണം കഴിഞ്ഞു ഒരുഴു കഴിഞ്ഞപ്പോൾ പരീക്ഷാഫലം അറിഞ്ഞു. കരുണാകരൻ ആ സ്കൂളിൽ നിന്നും ഒന്നാമനായി പാസ്സായിരുന്നു. അവരുടെ ആലോചനപ്രകാരം കിട്ടശ്ശാരു വീട്ടിൽ കൊണ്ടുപോകയാകട്ടെ, മാധവമേനോൻ ഉണ്ടായിരുന്നതുകൊണ്ട് കൂടപ്പോകുകയാകട്ടെ ചെയ്തില്ല; എന്നാൽ കരുണാകരൻ മാധവമേനോൻ ഭേമിച്ചു തിരുവനന്തപുരത്തേയ്ക്കു പോകയും ചെയ്തു.

കരുണാകരൻ ജയിച്ച കോളേജിൽ പഠിക്കാൻ പോയതുകൊണ്ടും, താൻ തോറാതുകൊണ്ടും കുമാരൻ പഠിതപം മതിയാക്കി, കണ്ടകൂടുമായി ശീട്ടുകളിച്ചും കരുണാകരനെയും അമ്മാമനെയും ഭൂഷ്യം പാഞ്ഞും നടന്നുതുടങ്ങി. മാധവമേനോൻ മരുമകന്റെ ദുർന്നടത്തിൽ വളരെ കണ്ണിതമുണ്ടായിരുന്നു. അവനോടു, വീണ്ടും പഠിക്കുന്നതിനും കൂട്ടുകാരെ ഉപേക്ഷിക്കുന്നതിനും പലവിധത്തിൽ ഗുണഭോഷിച്ചുനോക്കി; ഒടുവിൽ ശാസിച്ചു. വാത്സല്യപൂർവ്വം ഗുണഭോഷിച്ചതുതന്നെ കുമാരൻ പിടിച്ചില്ല; പിന്നെ ശാസിച്ചപ്പൊഴത്തെ സ്ഥിതി പറയാനുണ്ടോ? തന്റെ ശ്രമം മുഴുവൻ വിഫലമായില്ലല്ലോ; കരുണാകരനെങ്കിലും സൽഗുണവാനായിരിയ്ക്കുന്നുണ്ടല്ലോ എന്നു വിചാരിച്ചു മാധവമേനോൻ ഒടുവിൽ സമാധാനപ്പെട്ടു.

കരുണാകരൻ കൂടക്കൂടെ വീട്ടിലേയ്ക്കു വന്നിരുന്നില്ല; എങ്കിലും മാധവമനോഹര അയയ്ക്കാറുണ്ടായിരുന്ന എഴുത്തോടുകൂടി ലക്ഷ്മി അമ്മക്കും കരുണാകരൻ എഴുത്തു അടക്കം ചെയ്യാറുണ്ടായിരുന്നതിൽനിന്നു വിവരം ഗ്രഹിക്കാറുള്ളതിന്നു പുറമെ, അമ്മാമനും, ഭാരതിക്കുട്ടിയെ വിവരം ഗ്രഹിപ്പിക്കാറുണ്ടായിരുന്നു. കരുണാകരൻ പഠിതപത്തിൽ ക്രമേണ ഉയർന്നു വരികയും ബി. എ. ക്ലാസ്സിൽ അവന്നു ഒരു സ്കോളർഷിപ്പ് ലഭിക്കുകയും ചെയ്തു.

ഇപ്പോൾ ശ്രീകണ്ഠമേനോന്റെ ശുക്രദശയുടെ പ്രാഭവം അത്യുച്ചസ്ഥിതിയെ പ്രാപിച്ചിരിക്കുന്ന കാലമാണ്. ആ പാപി, ശ്രീരംഗം കുടുംബം സ്വന്തമാക്കിത്തീർത്തിന്റെശേഷം പരവീഡാകർമ്മത്തിൽ അത്യുഷ്ണകനായിട്ടു വിളയാടുകയാണ്. വലന്മാർക്കു ശക്തിയുണ്ടായാൽ അതു പരവീഡാകാണല്ലോ ഉപയോഗിക്കുന്നത്. അയാൾക്കു പത്തിരൂപതു വർഷമായി, നിരന്തരമായുള്ള അമിതഭോഗാദിയാൽ ഒരു വാല്യകൃഷ്ണായ പിടിപെട്ടിരുന്നു എങ്കിലും, അയാളുടെ ദുഷ്ടതയുടെ തഴപ്പു വളർച്ചതന്നെ വന്നു.

ഒരു ദിവസം ശ്രീകണ്ഠമേനോൻ യാദൃച്ഛികമായി ഭാരതിക്കുട്ടിയെ കാണുകയും, അവളുടെ സൗന്ദര്യലഹരിയിൽ മുങ്ങി അവളെ വിവാഹം ചെയ്യുന്നതിന്നു ആഗ്രഹിക്കുകയും ചെയ്തു. അതിലേക്കു കാര്യസ്ഥൻ നാണുപ്പിള്ള പല ശ്രമങ്ങളും ചെയ്തു; എന്നാൽ അതു തല്ലാലം സാധിച്ചില്ല. അതുകൊണ്ടു ആയാൾ പിൻവാങ്ങാതെ, അവളുടെ സാധുവായ അച്ഛനും അതുവഴി ലക്ഷ്മിഅമ്മക്കും ഓരോ തരത്തിലുള്ള സമ്മാനങ്ങൾ കൊടുത്ത് അവരെ സ്വപക്ഷത്തിൽ ചേർത്തു. ഭാരതിക്കുട്ടിയാകട്ടെ, മാധവമനോഹരനാകട്ടെ, ആ വിവാഹത്തിന്നു ഒന്നുകൊണ്ടും അനുകൂലിച്ചില്ല. ധനത്തിൽ മതിമയങ്ങി, ലക്ഷ്മിഅമ്മ പലവിധത്തിൽ മകളെ ഉപദേശിച്ചു, അതുകൊണ്ടെന്നുവെങ്കിലും! അമ്മയുടെ ഉപദേശം അവളുടെ സ്ഥിരനിശ്ചയത്തെ ഉറപ്പിച്ചതേ

ജ. എന്നാൽ അതു അവൾക്കൊരു ഉപദ്രവമായിട്ടാണ് വന്നു കൂടിയത്. അമ്മ അവളെ ഉപദ്രവിച്ചുകൊണ്ടുതന്നെ ഇരുന്നു. അദ്ദിക്കിലുള്ള സകലയാളുകളും ശ്രീകണ്ഠമനോന്റെ ആശ്രിതന്മാരായിരുന്നു. ധനവും ദൃഷ്ടിയും സമ്മേളിച്ചു കളിച്ചിരുന്ന ശ്രീരംഗത്തു യജമാനനോടു അപ്രിയമായി ഒരു വാക്കു സംസാരിക്കുന്നതിനുപോലും ഒരുവനും ധൈര്യപ്പെടാത്തതിൽ അതുതപ്പെടാനില്ലല്ലോ. മാധവമേനോൻ ഇതിനൊരു വ്യത്യസ്തമായിരുന്നു. അദ്ദേഹം അപ്രിയം ഒന്നും സമ്പാദിച്ചില്ലെങ്കിലും, അശേഷം സേവക്കു പോയില്ല. ഈ വിവാഹം നടക്കാത്തതു, മാധവമേനോന്റെ വൈപരീത്യംകൊണ്ടാണെന്നു മനസ്സിലാക്കിയതുമുതൽ, അദ്ദേഹത്തോടു ശ്രീകണ്ഠമേനോൻ ബാധ വൈരമായി. തന്റെ ഉദ്ദേശസിദ്ധിക്കു മാധവമേനോനെ അടിയിരിക്കേണ്ടതു അത്യാവശ്യമായതിനാൽ, ശ്രീകണ്ഠമേനോനാകുന്ന ദശകണ്ഠൻ, ഭിക്ഷയപുത്തിക്കുള്ള ഉപായങ്ങളിൽ ഒന്നായി നാണുപ്പിച്ചു മുഖാന്തിരം കുമാരനെ കൈവശപ്പെടുത്തി, അവനെ തന്റെ സ്നേഹിതന്മാക്കി, അവനു കാരണവനോടുള്ള നീരസം ഓരോ ഉപായംകൊണ്ടു വർദ്ധിപ്പിച്ചു. സമ്മാനം കൊണ്ടു തന്നിൽ പ്രണയം വർദ്ധിച്ച കുമാരൻ, സ്വസഹോദരിക്കു ശ്രീകണ്ഠമനോൻ വരനായി വന്നാലുള്ള ഭാഗധേയത്തെ ഓത്തു അതിലേക്കു ആകുന്നിടത്തോളം ശ്രമിച്ചു. അവന്റെ അത്യാസനാലയിലെ ചടങ്ങുകളെല്ലാം കാര്യസാധ്യത്തിന്നു അവൻ വീട്ടിലും പ്രയോഗിച്ചു. അതിന്റെ ഫലമായി, മാനോടുത്തു ഭവനത്തിൽ സമാധാനവും ഇല്ലെന്നായി. ഒരു ദിവസം, ദുർമ്മുത്തികൾ മുച്ചരും കൂടി സംസാരിച്ചിരുന്നതിന്റെ മദ്ധ്യേ, 'കുമാരമേനേ! ഈയിടെ നിങ്ങളുടെ കാരണവരെവിടെയാണ്' എന്നു ശ്രീകണ്ഠമേനോൻ ചോദിച്ചു.

കുമാരമേനോൻ—'അയാൾ ഇങ്ങനെ എന്നും തെണ്ടിനടക്കും.' നാണുപിച്ചു—'വൈദ്യനല്ലേ? വല്ലഭത്തും ചികിത്സയ്ക്കു ചോയിരിക്കുന്നായിരിക്കാം.'

കുമാ—‘ഇതു പുത്തനായല്ലോ, എനിക്ക്ക്കോർമ്മവെച്ചതിൽ പിന്നീട് ഒരു മാസത്തിൽ പത്തുദിവസമെങ്കിലും വീട്ടിൽ താമസിച്ചിട്ടില്ല. എന്തിനാണൊവൊ; ഇങ്ങനെ നടക്കുന്നത്? അതുകൊണ്ട് റോഡെപ്പെസ വീട്ടിലേയ്ക്കു സമ്പാദ്യമില്ല.’

ശ്രീകണ്ഠ—‘തിരുവനന്തപുരത്തിൽ പോയിരിക്കാം. അവുടെ കരുണാകരനാണല്ലോ.’

കുമാ—‘അവനുവേണ്ടി വീട്ടിനെ നശിപ്പിച്ചു. തെങ്ങിവന്ന ചെറുകുറുപ്പാണ്. ഇപ്പോൾ അവനായി കാത്ത് സ്ഥർ. വന്നു എപ്പോൾ അവനുവേണ്ടി അയാൾ നശിപ്പിച്ചു. വീട്ടിലുള്ളവരോട് സ്നേഹമെങ്കിലും ഉണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ തരക്കേടില്ലായിരുന്നു! ഒന്നിനു ഒന്നിനെ കണ്ടുകൂടാതായി. അയാൾ എന്നു പറിപ്പിച്ചുപോലും; എന്നു ഒന്നു പറിപ്പിച്ചിട്ടില്ല. എനിക്ക് വേണ്ടി അയാൾ റോഡെപ്പെ ചിലവിട്ടിട്ടും ഇല്ല. ആ പെണ്ണിനെ പാഞ്ഞാൽ കേൾക്കാത്തവളാക്കി.’

നാണു—‘കരുണാകരനെ മകനെപ്പോലെയാണ് അയാൾ വെച്ചിരിക്കുന്നത്. അതു അവൻ നല്ലവണ്ണം പഠിക്കുന്നതുകൊണ്ടായിരിക്കാം; എന്നാൽ കുടുംബത്തിലുള്ളവർ അനുഭവിക്കേണ്ട സപത്തു ഇങ്ങനെ ഉള്ളവർക്കു വേണ്ടി വാരിചിതരുന്നതു അന്യായംതന്നെ.’

കുമാ—‘അമ്മാമനെ അവൻ അല്ലാ എന്നല്ലെ വിളിക്കുന്നത് നാട്ടിലെങ്ങും ഇല്ലാത്ത എപ്പാട്.’

നാണു—‘ഇപ്പോൾ ധിഷ്ടവും മൃപ്ത തിരുവനന്തപുരത്തുതന്നെ യായിരിക്കും താമസം. കുടുംബം തെണ്ടെട്ടെ.’

കുമാ—‘കടകേറിക്കളിക്കാറായി. ഞാൻ ഇതിൽ അടങ്ങിയിരിക്കയില്ല’

ശ്രീകണ്ഠ—നിങ്ങൾക്കെന്തുചെയ്യാൻ കഴിയും? കരുണാകരൻ ഈയിടയാണ് ബി. എ പരീക്ഷ എന്നല്ലെ നിങ്ങൾ പാഞ്ഞതു? അവൻ നല്ല സ്നേഹിതനാകും മറ്റും കാണും. നിങ്ങൾക്കൊ.

നാണു — ‘യജമാനനകാണ്ഡ’ അവിടെ സാബന്ധാ നടത്തിയാൽ, മാനമായിരിക്കുമായിരുന്നു. അതു തോന്നണ്ടെ? അതിനും കരുണാകരനെ ആയിരിക്കാ കാരണവതന്നിയിരിക്കുന്നതു.’

കുമാ — (അതി കോപത്തോടുകൂടി) ‘ആ മോഹം അവിടെ ഇരുന്നു ദ്രാവിഡായ ഉള്ള. അതിനു കോപ്പു കൂട്ടു നു. അക്കാലം വന്നിട്ടില്ല.’

ശ്രീകണ്ഠ — ‘എവിടെക്കിടന്നവനോ എന്തൊ? എന്തുമാതിരിയൊ? ആരറിഞ്ഞു — ക! പരിഷ്കാരമല്ലെ? ബി. എ. ജാതി എന്നായല്ലോ! കാലത്തിന്റെ പോക്ക്; അതുതന്നെ’

കുമാ — ബി. എ. എം. എ. യും ഞാനറിയും; അതൊന്നും എന്റെ അടുക്കൽ എടുത്താൽ ചിലവാകില്ല.

നാണു — ‘ഇപ്പോൾ നിങ്ങൾ വിചാരിച്ചിട്ടു വല്ലതും സാധിക്കുന്നുണ്ടോ? പിന്നെ എങ്ങനെ?’

ശ്രീകണ്ഠ — ‘ചുണയുള്ളവരുണ്ടെങ്കിൽ, കാരണവസ്ഥാനവും വെച്ചു മൂലയിൽ ഇരിക്കും.’

കുമാ — ‘അതുഞാൻ കാണിച്ചുകൊടുക്കാമായിരുന്നു. നോക്കട്ടെ!’

ശ്രീക — ‘നിങ്ങളെന്താണു വിചരിക്കുന്നത്?’

കുമാ — ‘കാരണവരെ സ്ഥാനഭ്രഷ്ടനാക്കുന്നതിനു വ്യവഹാരം കൊടുക്കും.’

ശ്രീകണ്ഠ — ‘കാരണം?’

കുമാ — ‘കരുണാകരന്റെ പഠിതപത്തിനു താവട്ടിൽ കടം വരുത്തി; അതുതന്നെ അതിനു വേണ്ട റിക്കാർട്ടുകൾ ഉണ്ട്. പണത്തിന്റെ ബുദ്ധിമുട്ടുകൊണ്ടു ഇതേവരെ അടിക്കിയിരുന്ന യജമാനൻ ഇതിലൊന്നു സഹായിക്കുമൊ?’

തന്റെ ഉദ്ദേശം ഇത്രവേഗത്തിൽ സാധിച്ചതിൽ സന്തോഷിച്ച് യജമാനൻ ഇങ്ങനെ പാഞ്ഞു: പണം ഇവിടെ ഉണ്ടാകുമൊ? ഇവിടുത്തെ ചിലവിന്റെ കാൽ നിങ്ങൾക്കറിഞ്ഞു കൂടയൊ? ആട്ടെ! നിങ്ങൾക്കുണ്ടെന്നു താല്പയമുണ്ടെങ്കിൽ,

നമ്മുടെ നാണവില്ല മുഖാന്തിരം കാര്യം സാധിക്കാൻ നോക്കാം.'

കുമാ — 'എന്റെ പ്രമാണത്തിനു എന്തു വിലയാണുള്ളത്? കുറച്ചു ധൈര്യവും വിശ്വാസവുമുള്ളവർ വിചാരിച്ചെങ്കിലെ കാര്യം സാധിക്കും.'

ശ്രീകണ്ഠ — 'അതൊന്നും സാരമില്ല. അക്കാർക്കുള്ളത് ധൈര്യപ്പെട്ടുകൊള്ളേണം.'

നാണ — 'കരുണാകരന്റെ പഠിപ്പത്തിനു പണം ചിലവു ചെയ്യുന്നത് അന്യായമാണെന്നു നിങ്ങൾ കാരണവരോടു പറഞ്ഞിട്ടില്ലേ?'

കുമാ — 'ഞാൻ കാരണവരോടു ഇതേവരെ ഒന്നും എതിർത്തു പറഞ്ഞിട്ടില്ല. അതെന്നിരിക്കു വിഷമമാണ്. അങ്ങോട്ടു മുഖിൽ ചെന്നാൽ വിധി മാറും, അതുകൊണ്ടു ഇവിടെ ഒന്നും വിചാരിക്കേണ്ട. ഞാൻ ഇനി അദ്ദേഹത്തെക്കാണുന്നില്ലെന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തിയിരിക്കുകയാണ്.'

ശ്രീകണ്ഠ — 'കുമാരമേനോൻ ഇവിടത്തന്നെ താമസിച്ചു കൊള്ളേണം. വീട്ടിലേക്ക് പോകേണമെന്നില്ല.'

ഈ സംഭാഷണം പിന്നെയും കുറേ നേരംകൂടി നടന്നു. ഒടുവിൽ, കാര്യങ്ങൾ എപ്പോൾ തീർച്ചപ്പെടുത്തി. ഒരു കുടുംബത്തിലെ സ്വത്തായി ശേഖരമായിട്ടുള്ള നിലവും പുരയിടവും റോമായിച്ചിലിനു തന്റെ പാദത്തിൽ കീഴാകുന്നു നാണവില്ല സന്തോഷിച്ചു.

അന്നുതന്നെ വക്കീലിനെ വരുത്തി വ്യവഹാരത്തിന്റെ ബലത്തെക്കുറിച്ച് ആലോചിക്കുകയും ജയിക്കുമെന്നു വക്കീൽ എൽക്കുകയും അന്യായം ഉടനെ എഴുതിക്കുകയും ചെയ്തു. ആവശ്യമുള്ള പണം, കുമാരമേനോന്റെ പ്രമാണം വാങ്ങിക്കൊണ്ട് ശ്രീകണ്ഠമേനോന്റെ വാക്കുവിശ്വസിച്ചു നാണവില്ല ചിലവു ചെയ്യാൻ നിശ്ചയിച്ചു. എന്നാൽ കുമാരനെപ്പറ്റി അവ

കുറുപ്പിനെ വിശ്വസം പോരായിരുന്നു. ശ്രീകണ്ഠമേനോന്റെ ഭാരതിയിലുള്ള ഭ്രമവും അയൽവക്കത്തെ നശിപ്പിക്കാനുള്ള രസവും കൊണ്ടു അദ്ദേഹവും, പണംനേടാനുള്ള ദുരമൃഗം നാണപിള്ളയും ഇതിലേക്കു ചാടിപ്പറുപ്പെട്ടതാണ്. കാരണവരായി കൂട്ടി മുട്ടുമ്പോൾ കുമാരമേനോൻ ഭീരുവെന്നു നിശ്ചയമുണ്ടായിരുന്ന യജമാനനും നാണപിള്ളയും കൂടി വീണ്ടും ആലോചിച്ച് കുമാരമേനോൻ കടുക്കിൽനിന്നും ചാടിപ്പോകാതിരിക്കാൻ ഒരു ഉപായം കണ്ടുപിടിച്ചു. അത് ശ്രീകണ്ഠമേനോന്റെ മരുമകൾ കൂട്ടിപ്പാറുവിനെ കുമാരമേനോന്റെ കഴുത്തിൽ കെട്ടിത്തൂക്കുകയായിരുന്നു. അല്പപ്രജ്ഞനായ കുമാരമേനോനാകട്ടെ ആ ഭാരത്തെ തീർത്തുതാഴ്ന്നു താങ്ങാൻതന്നെ നിശ്ചയിച്ചു. അമ്മാനായ മാധവമേനോന്റെ വിരോധത്തെ വകവെക്കാതെ, കുമാരമേനോൻ വിവാഹം നടത്തിയത്, പ്രത്യക്ഷമായി അച്ഛന്റെയും പരോക്ഷമായി അമ്മയുടേയും സഹായത്തോടുകൂടിത്തന്നെ ആയിരുന്നു.

വിവാഹം കഴിഞ്ഞയുടനെ മാധവമേനോനെ സ്ഥാനഭ്രംശം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള കേസ്സു കൊടുത്തശേഷം, മാനോട്ടത്തു ഗൃഹത്തിൽ ശ്രീകണ്ഠമേനോൻ നിത്യനെന്നപോലെ സഹവാസം ചെയ്തുതുടങ്ങുകയും, ലക്ഷ്മിഅമ്മ കാപ്പികൊണ്ടും നല്ല വക്കുകൊണ്ടും അദ്ദേഹത്തെ സൽക്കരിച്ചുവരികയും ചെയ്തു. ഈ യാത്രയിലെല്ലാം യജമാനൻ ഭാരതിക്കുട്ടിയോടു സംസാരിക്കാൻ ശ്രമിക്കാറുണ്ട്; എന്നാൽ അവൾ അതിനു സൗകര്യം കൊടുക്കാതെ ഒഴിഞ്ഞുമാറിക്കളകയും അതുനിമിത്തം യജമാനന്റെ ഉൽക്കണ്ഠ വലുതാകുകയും ചെയ്തു.

ആർ. ഗോവിന്ദപ്പിള്ള

കടുത്തുരുത്തി

മംഗളോദയം.

മറുപടി

പുസ്തകം ൭	ധനുമാസം	ലക്കം ൨
-----------	---------	---------

മംഗളം.

ആരാണീത്താനെനിക്കെന്തൊരുതാഴിലെവിട.

ന്നെത്തിത്താനത്രമേലിൽ.

ചേരാനുള്ളൊരുദിക്കേതിവരെവരിവരാ.

യിട്ടെനിക്കെത്തുമ്പോൾ

വേരായെന്നെന്തുകോടിക്കിതവിധമകതാ.

കിങ്കോലമാണോ

ത്താരാലഗ്നാശ്ചമാതാപിനീശ്ചമാതാപി.

ദൃഷ്ടുത്താനോത്തിടുന്നേൻ.

കൊള്ളത്തേരി ശങ്കരമേനോൻ, എം. എ., എൽ. ടി.,

എം. ആർ. എ. എസ്.

—o—o—o—

സ്ഥാനത്യാഗം.

അവനിയിലുള്ളവായജീവകോടി

കിടയിലധീശപരനായിട്ടെന്നമർത്ത്യൻ

നിജ്ജനിസ്ഥലത്വമാക്കിടാനു.

ഉള്ളൊരുവഴിത്തേടുവതിങ്കലെത്തുചിത്രം.

നിജസുഖവിഷയൈകതൃഷ്ണയാലു-
 ഉളവതൃലമശേഷഭീവജാലം
 വിഷമയവിഷയാബ്ധിയികൽമുന്തി-
 ക്ഷാൽക്ഷയുന്നളവാണ്ടുപോയിടുന്നു.

൨

മനുജരിലതിമൃഗബുദ്ധിയായു-
 ഉളവരുതേവിധമാചരിപ്പുകഷ്ടം!
 ഇതിലധികമിവർ ചിന്തചെയ്യ-
 ന്നതിനമരക്തമതിവദാഗ്രദോഷാൽ.

൩

പുരുഷകൃതികളായമർത്ത്യരെല്ലാ-
 വരുമിതുപോലെകഴിച്ചിടുന്നുകാലം
 വിഷയസുഖമന്താനുകൊണ്ടുപാര-
 ത്രികസുഖവുംനിജകൈവരംവിധത്തിൽ.

൪

ഇതിലെഴുമൊരുസൂക്ഷ്മതപമാ-
 ണ്ണരിയുവതിന്നുതാചരിപ്പതിന്നും
 പരമശിവകൃപാകടാക്ഷമുണ്ടാ-
 യുരുമൊരുകാലമൊഴിച്ചുസാധുമാമോ?

൫

അരുതരുതുതൃതീയംശത്രിവർഗ്ഗ-
 ത്തിനുവിപരീതവീധത്തിലുള്ളകർമ്മം
 അതിനുപുറമെയായവസ്തുതമ്മിൽ
 പരമവീരോധതകൂടിവന്നിടേണം

൬

ഇതിനുടെപരമാർത്ഥമോർത്തിത്താ-
 വഴിവിഴയാതെന്നടക്കുവാനമായം
 വിഷതുടയമഹീമണാളനുള്ളിൽ
 കരുതിയതേവിധമാചരിച്ചിടുന്നു.

൭

വസുനിജപരിവാരമെന്നുതൊട്ടു-
 ഉളവയെയതേവിധമീഷലേതുമെന്തു
 വസുമതിയെയുമാഗഭീരശാന്ത
 ക്ഷിതിപതിവിട്ടുപിരിഞ്ഞുരാജയോഗീ.

൮

പകലിരവൊരുപോലെധർമ്മരക്ഷാ
 വ്യസനധനാധിപനാത്മസൗഖ്യമോടെ
 മരുവുകയരണീതലത്തിലെല്ലാ-
 വരിലുമിതളുതബോധമേകിടട്ടേ.

൯

സാങ്കേതികസംജ്ഞകൾ.

(ഐ. സി. ചാക്കോ, ബി. എ., ബി. എസ്സ്.സി.

സംസ്കൃതവും ലത്തീനും

സംസ്കൃതവും ലത്തീനും ആയുർദാഷയെന്ന മാതാവിൽനിന്നു ജനിച്ച സഹോദരികളാണെന്നുള്ളത് പാശ്ചാത്യ വിദ്യാഭ്യാസം ചെയ്തിട്ടുള്ള മിക്കവരും ഗ്രഹിച്ചിരിക്കുന്ന ഒരു സത്യമാണ്. ബി. എ. പരീക്ഷയ്ക്കു ഭാഷാവിജ്ഞാനീയം (Philology) പഠിക്കുന്ന വിദ്യാർത്ഥികൾ ഈ വാസ്തവത്തിന്റെ തെളിവിലേയ്ക്കായി സംസ്കൃതത്തിൽ നിന്നും ലത്തീനിൽ നിന്നും ചില ശബ്ദങ്ങളെ എടുത്തു തോലനം ചെയ്തു നോക്കാറുണ്ട്. എന്നാൽ വെറും ശബ്ദസാമ്യം ഭാഷകളുടെ സഹോദരത്വത്തെ നല്ലവണ്ണം തെളിയിക്കുന്നില്ല. സഹോദരത്വംകൂടാതെയുള്ള സമ്പർക്കംകൊണ്ടും ശബ്ദസാമ്യം വരാവുന്നതാണ്. മലയാളത്തിൽ രൂപമൂലങ്ങളായിത്തീർന്നിരിക്കുന്ന പേന, കസേര, മേശ മുതലായ ശബ്ദങ്ങൾ സഹോദരത്വം കൂടാതെയുള്ള സമ്പർക്കംകൊണ്ടുണ്ടാകുന്ന ശബ്ദസാമ്യത്തിന്റെ ഉദാഹരണങ്ങളാണല്ലോ.

എന്നാൽ സംസ്കൃതവും ലത്തീനും തമ്മിലുള്ള സംബന്ധം ഇങ്ങനെയുള്ള വെറും ശബ്ദസാമ്യം മാത്രമല്ല. സൂക്ഷ്മദൃഷ്ടിയോടു കൂടെ നോക്കുന്നവൻ സംസ്കൃതത്തിന്റെയും ലത്തീനിന്റെയും വ്യാകരണങ്ങൾ തമ്മിൽ കേവലം യാദൃച്ഛികമല്ലാത്ത ഒരു സാമ്യം കാണാവുന്നതാണ്. എന്നുമാത്രമല്ല, പാണിനീമുതലായ സംസ്കൃതവൈയാകരണന്മാർ വെറും ക്ലിഷ്ടവാദംകൊണ്ട് മ

കുടമുഷ്ടിപിടിച്ചുയാണെന്നു തോന്നുന്ന അവസരങ്ങളിൽ ലത്തീൻ അവരുടെ അഭിപ്രായങ്ങളെ ബലമായി താങ്ങുന്നതും കാണാവുന്നതാണ്. ഇവിടെ ഞാൻ രണ്ടുദാഹരണങ്ങൾ മാത്രം പറയുന്നു. സംസ്കൃതത്തിലെ 'പിതൃ' ശബ്ദം 'പാ' എന്ന ധാതുവിൽ നിന്നുണ്ടായതാണെന്നും വാസ്തവത്തിൽ ഈ ശബ്ദത്തിന്റെ രൂപം 'പാതു' എന്നായിരിക്കേണ്ടിയിരുന്നുവെന്നും 'ഉണാദിസ്യത്ര'ങ്ങളിൽ കാണുന്നു. ഈ അഭിപ്രായത്തെ ബലപ്പെടുത്തുന്ന 'പാതു' ശബ്ദം (Pater) നാം ലത്തീനിൽ കാണുന്നു. പിന്നേയും 'ജിഹ്വ' എന്ന സംസ്കൃത ശബ്ദം 'ലിഹ്വ' എന്ന ധാതുവിൽ നിന്ന് ജനിച്ചതാണെന്നും 'ലിഹ്വ' ധാതുവിലെ 'ല' കാരം ഇവിടെ 'ജ' കാരമായിത്തീർന്നതാണെന്നുമാണ് ഉണാദി കാരന്റെ വാദം. ഈ വാദം കേവലം ഉണിശുവാദമല്ലെന്ന് ലത്തീനിലെ 'ലിംഗ്വാ' (നാവ്)യിൽ നിന്നു സ്പഷ്ടമാകുന്നുണ്ട്.

സംസ്കൃതത്തേയും ലത്തീനേയും ഇങ്ങനെ തോലനം ചെയ്ത് ഈ ഉപന്യാസമെഴുതുന്നതിനു എന്ന പ്രേരിപ്പിക്കുന്നതു മലയാളത്തിൽ ഇപ്പോൾ ആവശ്യമുള്ള സാങ്കേതികസംജ്ഞകളെ നിർമ്മിക്കുന്നതിനുള്ള പരിശ്രമമാണ്. യൂറോപ്പിലെ ജീവൽഭാഷകൾക്കു സാങ്കേതികസംജ്ഞകളെ കൊടുക്കുന്നതു ലത്തീനും ഗ്രീക്കുമാണല്ലോ. ശാസ്ത്രീയാന്വേഷണങ്ങളുടെ ഫലമായിട്ട് ആ ഭാഷകളിൽ ദിനംപ്രതി എന്നു തന്നെ പറയും പുതിയപുതിയ സാങ്കേതികസംജ്ഞകൾ ഉണ്ടായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ഈ സാങ്കേതികസംജ്ഞകളെ നിർമ്മിക്കുന്നവർ ശാസ്ത്രങ്ങളിൽ നിവൃത്തിയാകാതെപ്പോകാതെ ലത്തീനിലോ ഗ്രീക്കിലോ വലിയ പാണ്ഡിത്യമൊന്നുമുള്ളവരല്ല. മലയാളത്തിൽ ഒരു സാങ്കേതികസംജ്ഞയുണ്ടാകണമെങ്കിൽ അതിനിവൃത്തിയായ ഒരു സംസ്കൃതപണ്ഡിതരുടെ സഹായം ആവശ്യപ്പെടുന്നതെന്തു കൊണ്ടാണ്? വലിയ ഭാഷാ ജ്ഞാനമില്ലാത്തവർ പോലും സുഗമമാകത്തക്കവണ്ണം കൃഷ്ണമായിരിക്കുന്ന മാതൃഭാഷയെ വെട്ടുണ്ടായിട്ടില്ലാത്തതുകൊണ്ടാണ് ഈ ശോചനീയസ്ഥിതി.

നാംകിടക്കുന്നതെന്നെനിശ്ചയം തോന്നുന്നു. ഇങ്ങനെയുള്ള മാറ്റങ്ങളെ നിശ്ചയിക്കാതെ ഒരു സാങ്കേതികനിഷ്പണ്ഡ വല്ലവരുമെഴുതിയുണ്ടാക്കിയാലും അതുകൊണ്ട് മലയാളത്തിലെ ശബ്ദഭാരിദ്രംകീരുന്നതല്ല. കാട്ടുതീപോലെ പടർന്ന് വ്യാപിക്കുന്ന പാശാത്ര്യാവിജ്ഞാനത്തിന്റെ പുതിയ ദശകൾക്കു നാം അഭിമുഖമാകാതിരിക്കേണ്ടതല്ല. വിജ്ഞാനവൃദ്ധിയെ അനുസരിച്ചു വികസിച്ചുവരുന്ന ഒരു സംഘനാകോശം നമ്മെ സഹായിക്കുകയില്ല. ഭാഷാവിജ്ഞാനിയല്ലാത്ത നോക്കിയാൽ സംസ്കൃതത്തിന്, ലത്തീൻ ഗ്രീക്കു ഈ ഭാഷകളെക്കാൾ വികാസകാരണമായ ചൈതന്യമുണ്ടെന്നുള്ളതു ഇവയെ തോലനം ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുകയല്ല സമ്മതിക്കുന്നതാണ്. ഇത്ര പട്ടികയായ (=Plastic 'പദമസ്മിൻ ദൃശ്യം ഇതിവാണിതി') ഒരു കരണസാമഗ്രി അധീനത്തിൽപ്പെട്ടുകൊണ്ടു സാങ്കേതികസംഘനാകോശമെഴുതുന്നതും അങ്ങമിങ്ങമിങ്ങ അനുശോചിക്കുന്നതു കൺവ്യമെന്നാക്കുന്നതുള്ള ബോധമില്ലാത്തതുകൊണ്ടു എന്നെ ചിലപ്പോൾ തോന്നാറുണ്ട്. കൺവ്യമെന്നാണെന്നു ഗ്രന്ഥിക്കേണ്ടതിനുവേണ്ടിയുറപ്പിലെ ജീവൻ ഭാഷകൾക്കു സാങ്കേതിക സംഘനാസാമഗ്രികളായിരിക്കുന്ന ലത്തീൻ, ഗ്രീക്കു ഈ ഭാഷകളെ സംസ്കൃതത്തോടു താരതമ്യപ്പെടുത്തി നോക്കുന്നതു യുക്തമായിരിക്കുമെന്നെനിശ്ചയം തോന്നുന്നു. സംസ്കൃതത്തിന്റെ സഹോദരികളായ ഈ ഭാഷകളെ സംസ്കൃതജ്ഞന്മാരായ മലയാളികളിൽ ചിലരെങ്കിലും പഠിച്ചു യുറോപ്യൻ ഭാഷകളിലെ സാങ്കേതികസംഘകൾ ഉണ്ടായിട്ടുള്ളതെങ്ങിനെയാണെന്നു സൂക്ഷ്മമായി ഗ്രഹിക്കുന്നതു മലയാളത്തിനു ഒരു സഹായമായിത്തീരുവാൻ ഇടയുണ്ടെന്നും എനിക്കു തോന്നുന്നു.

ലത്തീൻ ഭാഷയിലെ അധരങ്ങളുടെ ഉച്ചാരണങ്ങളെ കുറിച്ചതന്നെ ആദ്യമായി കുറെ പ്രസ്താവിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഇംഗ്ലീഷുകാരുടെ ഉച്ചാരണരീതി ലത്തീൻ ഭാഷയെ പഴയ വിരൂപയാക്കിത്തീർത്തിട്ട് അവർക്കു സംസ്കൃതമെന്നുള്ള സംബ

സ്വന്തം വളരെ ക്ലിഷ്ടമാക്കിത്തീർന്നു. ഇംഗ്ലീഷ് വൈയാകരണന്മാർ t, d എന്ന അക്ഷരങ്ങളെ ദന്ത്യങ്ങളെ വ്യവഹരിച്ചു മുൽഗ്രങ്ങളായി ഉച്ചരിക്കുന്നതു നാം കേൾക്കാറുണ്ടല്ലോ. പ്രാചീനാർദ്ധഭാഷകളിൽ മുൽഗ്രങ്ങൾ ഇല്ലായിരുന്നുവെന്നു ഭാഷാവിഷയങ്ങളിൽ അതിസൂക്ഷ്മമായ എ. ആർ. രാജരാജവർമ്മ തിരുമനസ്സിൽനിന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ വൈദികവ്യാകരണത്തിൽ (ലഘുപാണിനിയം രണ്ടാംഭാഗം) സൂചിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. തിരുമനസ്സിൽനിന്നു അവിടെ പ്രയോഗിച്ചിരിക്കുന്ന യുക്തികളെ ആർദ്ധഭാഷയുടെ സന്തതിയായ ലത്തീൻ ബലമായി പിൻതാങ്ങുന്നുണ്ട്. ലത്തീനിൽ മുൽഗ്രമെ. ഇല്ല. ലത്തീനിൽ എന്നു മാത്രമല്ല; ഇംഗ്ലീഷ് ഒഴിച്ചു മറ്റുള്ള യൂറോപ്യൻ ഭാഷകളിൽ 'ഷ' കാണാമെഴിച്ചുള്ള മുൽഗ്രങ്ങൾ ഒന്നാണെന്ന ശ്രദ്ധിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ല. ഇംഗ്ലീഷുകാരല്ലാത്ത ചില യൂറോപ്യൻ പാദ്രിമാർ, നമ്മുടെ 'ദോറ' ഇസ് എ ഗുഡ് കോട്ട് (that is a good coat) എന്നതിനുപകരം 'ദോത്' ഇസ് എ ഗുഡ് കോത്ത് എന്നു പറയുന്നതിന്റെ കാരണമിതാണ്. ലത്തീനിലെ t എല്ലായ്പ്പോഴും 'ത്' എന്നും d എപ്പോഴും 'ദ്' എന്നുമാണു ചുരിക്കേണ്ടിയതു.

പിന്നെയും ലത്തീനിലെ 'പ്' എന്ന സ്വരത്തെ ഇംഗ്ലീഷുകാർ 'ഫ്' എന്നാണ് ചിലപ്പോൾ ഉച്ചരിക്കുന്നത്. പാദ്രികളിൽ ലത്തീനിലെ 'പ്' നമ്മുടെ 'അ' പോലെയോ 'ആ' പോലെയോ ആണ് ഉച്ചരിച്ചേണ്ടത്. ലത്തീനിൽ ഹ്രസ്വങ്ങൾക്കും ദീർഘങ്ങൾക്കും പ്രത്യേകാവിനങ്ങൾ ഇല്ലായ്കയാൽ ഹ്രസ്വദീർഘങ്ങളെ പരിചയംകൊണ്ടു മാത്രം നിർണ്ണയിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

ലത്തീനിലെ 'പാത്ര'ശബ്ദത്തെ (Pater) ഇംഗ്ലീഷുകാർ അവരുടെ ഭാഷയിലെ സമ്പ്രദായങ്ങളെ അനുസരിച്ചു 'ഫാദർ'

* "t" ൽ "i" പാമായി വരികയും രണ്ടു "i" ൽ മറ്റൊരു സ്വരം പാമായി വരികയും ചെയ്യുമ്പോൾ, ഇക്കാര്യങ്ങളിൽ "t" യെ സകലമായിട്ടു അച്ചരിക്കേണ്ടതാണ്.

eg Ratio രാഷ്ട്രം
ഇതൊരു പുതിയ വികാരമാണെന്നെനിക്കു തോന്നുന്നു.

ർ' എന്നാണുചുരിയ്ക്കുന്നത്. ഇംഗ്ലീഷിന്റെ ആവശ്യത്തിലേക്കായി ഇംഗ്ലീഷിൽകൂടെ ലത്തീൻ ശബ്ദങ്ങളെ ഇങ്ങനെ ഉച്ചരിച്ചു ശീലിയ്ക്കുന്നവർ ലത്തീനും സംസ്കൃതവും തമ്മിലുള്ള സാമ്യത്തെക്കുറിച്ചു യത്നംകൊണ്ടു മാത്രമേ ഗ്രഹിയ്ക്കുന്നുള്ളൂ. രാജരാജവർമ്മ തിരുമനസ്സിൽനിന്നും 'വൈദികവ്യാകരണത്തിൽ ലത്തീൻ ഭാഷയ്ക്കു 'ലതീനാ' എന്നതിന്നു പകരം 'ലേതിനാ' എന്നു പേരുണ്ടെന്നു തോന്നി. ഇംഗ്ലീഷിലെ ഉച്ചാരണചാപല്യത്തിന്റെ തോന്നിയിൽനിന്നുതന്നെ ഉള്ള പേര് 'ലതീനാ' എന്നാണ്.

ലത്തീനിലെ e, i, o, w എന്നസ്വരങ്ങൾക്കു യഥാസംഖ്യം എ. ഇ. ഒ. ഉ. എന്നാണ് ഉച്ചാരണം. ഇവയുടെ ദീർഘങ്ങളുമാകാം.

ലൗകികസംസ്കൃതത്തിൽ ലുപ്തപ്രചാരമായി തീർന്നിരിക്കുന്നതും വേദങ്ങളെ ഉച്ചരിക്കുന്നതിൽ വൈദികന്മാർ ഇപ്പോഴുപയോഗിച്ചുവരുന്നതുമായ ഒരു ഉച്ചാരണവിശേഷം ലത്തീനിലുമാണു്. പദങ്ങളിലെ ചില സ്വരങ്ങളെ ഉയർത്തിയും മറ്റുള്ളവയെ താഴ്ത്തിയും ഉച്ചരിക്കേണ്ടതുള്ളതു നാം സാധാരണമായി അഭ്യസിച്ചുവരുന്ന ലൗകികസംസ്കൃതത്തിലും മലയാളത്തിലും നടപ്പുള്ളതല്ല. എന്നാൽ ലൗകികസംസ്കൃതത്തിന്റെ മാതാവായ വൈദിക സംസ്കൃതത്തിലും തത്സാദൃശമായ ലത്തീനിലും (ഇംഗ്ലീഷിലെപ്പോലെ) ചില സ്വരങ്ങളെ ഉദാത്തങ്ങളായിട്ടും (ഉയർത്തി) മറ്റുള്ളവയെ അനുദാത്തങ്ങളായിട്ടും ഉച്ചരിക്കേണ്ടതാവശ്യമാകുന്നു. ഉദാത്തയുടെ ഗതിയെ അനുസരിച്ച് ലത്തീനിൽ സ്വരങ്ങൾക്കു മാത്രം വ്യത്യാസവും ചിലപ്പോൾ സ്വഭാവവ്യത്യാസവുമുണ്ടാകുന്നതാണ്. ഒരുദാഹരണമെങ്കിലും. ലത്തീനിലെ 'പാതർ' (Pater) ശബ്ദത്തിലേ ആദ്യസ്വരം സാധാരണമായി ഉദാത്തവും ദീർഘവുമാണ്. എന്നാൽ 'യൂപിതർ' (Jupiter) എന്ന ശബ്ദത്തിൽ 'ഉ' എന്ന സ്വരമാണ് ദാത്തം. ഉദാത്തയുടെ ഈ സ്ഥാനമാറ്റംകൊണ്ടു് 'പാ

തെർ' ശബ്ദത്തിലെ 'ആ' ഹ്രസ്വമായെന്നുമാത്രമല്ല 'ഇ' യും ആയിത്തീർന്നു. ('യുപിതെർ ശബ്ദത്തിൽ' 'പാതെർ' ശബ്ദം സംസ്കൃതത്തിലെ രൂപത്തെ സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നുവെന്നുള്ളത് സാധാരണമായ മറ്റൊരു സംഗതിയാണ്.)

ഒ, ങ്ഗ. ഈ അക്ഷരങ്ങളെ സാധാരണമായി ലത്തീനിൽ ഉച്ചരിക്കുന്നത് ക്, ഗ് എന്നാണ്. എന്നാൽ ഇക്കാലങ്ങളിൽ ഇത്താല്യന്മാർ 'ഇ' 'എ' ഈ താലവ്യസ്വരങ്ങളുടെ മുൻപിൽ വരുന്ന ഒ, ങ്ഗ. ഈ അക്ഷരങ്ങളെ ച്, ജ് എന്നു താലവ്യങ്ങളായിട്ടാണു് ഉച്ചരിക്കുന്നത്. ഇതൊരു പുതിയ വികാരമാണ്. പുരാതന ലത്തീനിലെ വ്യഞ്ജനങ്ങളിൽ താലവ്യങ്ങളുണ്ടായിരുന്നില്ല. സംസ്കൃതത്തിലെ താലവ്യങ്ങൾ കണ്യങ്ങളുടെ വികാരങ്ങളാണെന്നു, രാജരാജവർമ്മ തിരുമനസ്സിൽനിന്നു വൈദിക വ്യക്തരണത്തിൽ സൂചിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. ലത്തീന്റെ താലവ്യരീതിതപം ഈ അഭിപ്രായത്തെ ബലമായി പിൻതാങ്ങുന്നു. ലത്തീനിലെ J എന്ന അക്ഷരത്തെ സാധാരണമായി 'യ്' എന്നാണു് ഉച്ചരിക്കാറുള്ളത്. J ക്കു പകരം ചിലർ i എന്ന അക്ഷരം ഉപയോഗിക്കാറുണ്ട്.

ലത്തീനിലെ അക്ഷരങ്ങളെക്കുറിച്ചു് ഉച്ചാരണങ്ങളെക്കുറിച്ചു്, ഈ ഉപസ്താസത്തിന്റെ അവശ്യത്തിലേക്കായി ഇത്രമാത്രം പറഞ്ഞാൽ മതിയെന്നുതോന്നുന്നു.

(തുടരും)

മഹാത്മാക്കളുടെ മഹത് ക്രിയകൾ.

(അഞ്ചു വീട്ടിൽ കേശവയ്യൻ)

നമ്മുടെ പുരാണേതിഹാസങ്ങളിൽ ഘോഷിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന മഹാത്മാക്കളായ മഹാശിവാരുടെയും, സിദ്ധന്മാരുടെയും, കാരോ അതുതക്രിയകളുടെ വാസ്തവ്യവസ്ഥയെപ്പറ്റി സംശയിക്കുന്ന പലരും നമ്മുടെ ഇടയിലുണ്ട്. അവനവന്റെ അന്ധ

വത്തിൽപ്പെടാത്തതും, ബുദ്ധിക്കുത്താത്തതും ആയ സംഗതികളേയും, സംഭവങ്ങളേയുപാർ. വിശ്വസിക്കാതിരിക്കുന്നതിൽ അതുതപ്പെടുവാൻില്ല. പഞ്ചസാര കണ്ടിട്ടും കേട്ടിട്ടും ഇല്ലാത്ത ഒരു രാജ്യത്തുപോയി അതിന്റെ മാധ്യമംദിഗ്ഗണ്ഡങ്ങളെപ്പറ്റി ആരെങ്കിലും വർണ്ണിക്കുന്നതായാൽ തദ്ദേശീയർ അയാളെ ഭ്രാന്തെന്നുതന്നെ വിചാരിച്ചേക്കാം. ലണ്ടൻപട്ടണത്തിൽ 'തെൻസ്' നദിക്കുള്ളിലുള്ള ഒരു കഴലിൽ (Tunnel) കൂടി തീവണ്ടി കാട്ടുന്നുണ്ടെന്നും, പാർലിസ്മെന്റത്തിൽ വിദ്യുച്ഛക്തിയന്ത്രങ്ങളാൽ സത്കരിക്കപ്പെടുന്നതും, ഇഷ്ടാനുസരണം ആവശ്യപ്പെടുന്ന പദാർത്ഥങ്ങളെ കൊടുത്തു തൃപ്തിയാക്കപ്പെടുന്നതും ആയ റോട്ടറിയുകൾ (Restaurants) ഉണ്ടെന്നും ആകാശത്തിൽ വിമാനങ്ങളിലിരുന്നു യുദ്ധം ചെയ്യുന്നുണ്ടെന്നും, മാറ്റമുള്ള അതുതങ്ങളെപ്പറ്റി വിശ്വസിക്കാത്ത എത്രയോ ആളുകൾ ഇപ്പോഴും ഉണ്ടെന്നുള്ളതിന്നു യാതൊരു സംശയവും ഇല്ല.

ഇപ്പോൾ കാണാവുന്ന ഈ വക സംഗതികളെ വിശ്വസിക്കാതിരിക്കുന്ന സ്ഥിതിക്ക്, എത്രയോ ശതവർഷങ്ങൾക്കുമുമ്പ് വസിക്കാദിമഹാഷികൾ പ്രദർശിപ്പിച്ച അതിശയക്രിയകളെ എങ്ങിനെ വിശ്വസിക്കും? കണ്ടുവെച്ചുള്ള ആരെങ്കിലും ഉണ്ടോ? ഇല്ലതന്നെ. പിന്നെ എങ്ങിനെ വിശ്വസിക്കും?

വിശ്വാസയോഗ്യമായ ഒരു സംഭവത്തെ ഉദ്ധരിക്കുന്നതു വായനക്കാർക്കെല്ലാം രസകരമായിരിക്കുമെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു. ആർക്കും ചക്രവർത്തിയുടെ മകൻ ജിഹാംഗീ, മഹാമന്ത്രിയെ വൈരാഗിയും, ഇതരമതഭ്രാന്തനും, ആയ ഒരു ചക്രവർത്തിയായിരുന്നുവെന്ന് ഇന്ത്യാചരിത്രം വായിച്ചിട്ടുള്ളവർക്കെല്ലാം അറിയാവുന്നതാകുന്നു. സ്വജീവചരിത്രത്തിൽ (Autobiography) ഹിന്ദുമതത്തെപ്പറ്റി പല ദിക്കിലും, ജിഹാംഗീർ വിവരിച്ചിട്ടുള്ള ആക്ഷേപിച്ചതായും കാണുന്നുണ്ട്.

ഒരിക്കൽ മധുര (വടക്കേ മധുര)യിൽ അതുതക്രിയകൾ പ്രദർശിപ്പിച്ചിരുന്ന ഒരു ഗോസാമിയുണ്ടെന്ന് ഇദ്ദേഹം കേട്ടു.

‘ഇതു വാസ്തവമാണോ? ഗോസപാമി ഒരു സത്യവാനാണെങ്കിൽ ഞാൻ അദ്ദേഹത്തെ യാതൊന്നും ചെയ്യുന്നില്ല. ഒരു കപടനാണെന്നുവരികിൽ നല്ലൊരു പാഠം പഠിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്,’ എന്നു നിശ്ചയിച്ചു വാസ്തവം അറിയുന്നതിനായി തന്റെ വിശ്വസ്ഥന്മാരായ മന്ത്രിമാരെ ചക്രവർത്തി അയച്ചു. ആ സന്യാസി ശ്രേഷ്ഠന്റെ അതുളുതപ്രവൃത്തികളെ കണ്ട് ഇവർ വളരെ ആശ്ചര്യപ്പെട്ടു. ഇവരുടെ വാക്കു കേട്ടിട്ടും ജിഹ്വാംഗീരിനു വിശ്വാസമുണ്ടായില്ല. വാസ്തവത്തെ അരിച്ചെടുക്കുന്നതിനായി ചക്രവർത്തിതന്നെ മധുരക്കു പുറപ്പെട്ടു.

എല്ലാ വെള്ളിയാഴ്ചതോറും ആ ഗോസപാമിയുടെ തലയിൽ സപ്തസ്തനാണുങ്ങൾ വഷിക്കുമെന്നുള്ളതത്രെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അതുളുതവിദ്യ. ഈ മഹാത്മാവു ‘നാഡിയാ’ രാജ്യത്തിൽ അവതരിച്ച ഗൗരഭനാഥന്റെ പ്രിയശിഷ്യനായിരുന്നു. ഇദ്ദേഹത്തെ ദർശിക്കുവാൻ പോയതിനെപ്പറ്റി സ്വജീവചരിത്രത്തിൽ ജിഹ്വാംഗീർ ഇപ്രകാരം പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നു.

‘ഗോസപാമിയുടെ ആശ്രമത്തിൽ ഞാൻ എത്തിയപ്പോൾ ചന്ദ്രാണ രധാരികളായ അദ്ദേഹത്തിന്റെ നാനൂറുശിഷ്യന്മാരോളം പൂമുഖത്തിൽ ഇരിക്കുന്നതായി കണ്ടു. എന്റെ ആഗമനത്തെപ്പറ്റി മുഖിൽകൂട്ടി അറിയുകൊടുത്തിരുന്നു. ഏതാണ്ട് ഒരു ഗുഹപോലെ ഇരിക്കുന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ വാസസ്ഥലത്തിൽ ഞാൻ പ്രവേശിച്ചപ്പോൾ, എന്നെ അദ്ദേഹം വന്ദിക്കുകയോ, ആചാരോപചാരങ്ങൾ ചെയ്തയോ, എന്നെ കണ്ടുവെന്നുള്ള ഭാവം കൂടി നടിക്കുകയോ, ചെയ്തില്ല. എന്നാൽ ഞാൻ ആദ്യം അദ്ദേഹത്തെ വന്ദിച്ചു എന്നോട് ഒരു വാക്കു സംസാരിക്കുവാൻ ദയയുണ്ടാകുമോ, ഞാൻ ഏറ്റവും വിനയത്തോടും, ശ്രദ്ധാഭക്തിയോടും വണങ്ങിനിന്നു.’

ഭൂലോകത്തിൽ വലിയ ചക്രവർത്തിയായ ജിഹ്വാംഗീർ കൈകെട്ടി വിനയപുരസ്സരം ആ ഗുഹവാസിയുടെ മുഖിൽ നില്ക്കുന്നതിനെ ഒന്നു ഊഹിക്കുക. അദ്ദേഹത്തെ കണ്ട മാത്രയി

ൽതന്നെ തന്റെ സർവ്വമനോവികാരങ്ങളെയും അമർത്തി, തൊഴുത് ഒരു പ്രഭുവിന്റെ അടുക്കൽ ഒരു ഭൂതൻ നില്ക്കുന്ന നിലയിൽ, ജിഹ്വംഗീർ നിന്നതുതന്നെ ഒരു അതുളതം അല്ലയോ? ഇനിയും ചക്രവർത്തിയുടെ ജീവചരിത്രംതന്നെ നോക്കാം. 'എന്നോടുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആദ്യത്തെ വാക്കുകൾ ഇപ്രകാരമായിരുന്നു.' 'അങ്ങയെപ്പോലെ അനേകകോടി രാജാക്കന്മാരുടെ അധിപനായിരിക്കുന്ന ഏകമഹാരാജാവിനെയാണ് ഞാൻ സേവിക്കുന്നത്.' ഇത്രയും കേട്ടപ്പോൾതന്നെ ചക്രവർത്തിയുടെ അഹംഭാവം ഒട്ടുമുക്കാലും നശിച്ച് തല കുനിച്ചു. തനിക്കു നല്ല ഉപദേശങ്ങൾ തരണമെന്നാണ് പിന്നീട് ആവശ്യപ്പെട്ടത്. തന്റെ പ്രജകളെ യാതൊരുവിധത്തിലും ഉപദ്രവിക്കാതെയും, അവരുടെ ക്ഷേമമെപ്പോലും ദിവ്യധനങ്ങൾക്ക് ഉപകാരപ്രദങ്ങളായ നല്ല കർമ്മങ്ങളെ അനുഷ്ഠിക്കുന്നതത്രെ ഒരു രാജാവിന്റെ പ്രധാന ധർമ്മം. എന്നു ഗോസ്വാമി ഉപദേശിച്ചു. ഇനിയും ചക്രവർത്തിയെന്ന പായട്ടെ, 'ഏകദേശം ഒരു മണിക്കൂറുകഴിഞ്ഞപ്പോൾ വൈകുന്നേരമായി. അപ്പോൾ ഒരു പുരോഹിതൻ പ്രാർത്ഥനക്കു സമയമായി എന്നറിവിച്ച്, കുറെ വിളക്കുകളെ പ്രകാശിപ്പിച്ചു. മാനന്തരയ യതിശ്രേഷ്ഠൻ കൂടക്കൂടെ എട്ടു പ്രാവശ്യം നമസ്കരിച്ചുകൊണ്ടു നന്ദികർമ്മാനുഷ്ഠാനം തുടങ്ങി. ഈ സമയത്തിൽ പരികർമ്മിച്ചുകൊണ്ടു പുരോഹിതന്മാർ പ്രവേശിച്ച് അവരുടെ ഗുരുവിനു സമീപം ഭക്തിയോടെ നിന്നു. പ്രാർത്ഥനക്കിടയിൽ അദ്ദേഹം ആകാശത്തിലേയ്ക്കു കൈകൾ പൊക്കിയ അവസരത്തിൽ ഒരു സ്വപ്നവൃഷ്ടിയുണ്ടായി. തദനന്തരം സ്വപ്നനാണുങ്ങളെ എപ്പോൾ എടുത്തു രണ്ടായി ഭാഗിച്ച്, ഒരു ഭാഗം എന്റെ ഭണ്ഡാരത്തിലിടുന്നതിന്നു തരികയും മറ്റൊരു ഭാഗത്തെ പുരോഹിതന്മാർക്കു കൊടുക്കുകയും ചെയ്യൂ.' അവസ്തനീയമായ ഈ അതുളതസംഭവത്തെ കണ്ടു ചക്രവർത്തി വിസ്മയിച്ചു. യതിശിരോമണിയുടെ ദിവ്യത്വത്തെ സമ്മതിച്ചു വിശ്വസിച്ചു. വർഷംതോറും ആശ്രമത്തിലേയ്ക്കു 50,000 ക.

കൊടുക്കാമെന്നു ജിഹാംഗീർ വാശാനം ചെയ്തപ്പോൾ, അദ്ദേഹത്തിന് അതു ആവശ്യമില്ലെന്നും, ആവശ്യമുള്ളവർക്കു കൊടുത്തുകൊള്ളണമെന്നുമാണ് മഹാത്മാവു മറുപടി പറഞ്ഞത്. അദ്ദേഹത്തിന് അറിയാത്ത ഈ മറുപടി ചക്രവർത്തി കേട്ടപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന് എന്തെന്നില്ലാത്ത ഒരു സംഭ്രമം ഉണ്ടായി, വളരെ നേരം കോപം, മനസ്സാപത്തോടുകൂടി ആശ്രമം വിട്ടു തിരിച്ചു. എന്നെയും ചക്രവർത്തി പറയുന്നു, 'ഗുഹ വിട്ടു കരെ ദൂരം പോയപ്പോൾ, ആ സമ്പ്രദായത്തിന്റെ കൈ ഞാൻ പുറപ്പെടുന്ന സമയത്ത്, ചുംബനം ചെയ്യേണ്ടതായിരുന്നു, എന്നൊരു വിചാരം എന്റെ മനസ്സിലായി. ഈ വിചാരമുണ്ടായ തത്സമയത്തിൽതന്നെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഒരു ശിഷ്യൻ വന്നു. എന്റെ ഹൃദയത്തിലുള്ള വേദാന്തങ്ങളെ ഗുഹ അറിഞ്ഞിരിക്കുന്നുവെന്നും, പ്രവൃത്തിക്കു പകരം വിചാരത്തെ സ്വീകരിച്ചിരിക്കുന്നുവെന്നും, എനിക്ക് മംഗളം ആശംസിച്ചിരിക്കുന്നുവെന്നും, പറഞ്ഞു. പരഹൃദയജ്ഞാനം കണ്ടതോടുകൂടി എനിക്ക് അദ്ദേഹത്തിലുള്ള വിശ്വാസം ഏറിപ്പോയി വളർന്നു. ഞാൻ ആശ്രമത്തിലേക്കു വീണ്ടും പോയി അദ്ദേഹത്തെ ദണ്ഡനമസ്കാരം ചെയ്തതും, എന്നെന്നേ അനുഗ്രഹിക്കുന്നതിനായി പ്രാർത്ഥിക്കുകയും ചെയ്തു.' ഭൂലോകത്തിലെ ഏറ്റവും പ്രഭാവമേറിയ ജിഹാംഗീർ ചക്രവർത്തി തന്റെ അച്ഛനെ കഴിഞ്ഞു, ആദ്യമായിട്ടാണ് ഒരു മനുഷ്യന്റെ മുമ്പിൽ നമസ്കരിക്കുന്നത്.

ഈ സംഭവത്തെപ്പറ്റി നമുക്കു വീശ്വരസ്വരൂപത്തിൽനിന്നു നിവ്യാഹമില്ല. ഹിന്ദുമതവിരോധിയായ ഒരു മുഹമ്മദീയ ചക്രവർത്തി സ്വർഗ്ഗവചനത്തിൽ ഇപ്രകാരമെല്ലാം പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുമ്പോൾ നിശ്ചയമായും ഇതു വിശ്വാസയോഗ്യമാകുന്നു. ഇപ്പോൾ പായപ്പെടുന്നതായ ഹിപ്പട്ടിസം, (Hypnotism) ക്ലയർവായൻസ് (Clairvoyance) ടെലപ്പതി (Telepathy) എന്നീ ഗുഹമനുശക്തിപ്രയോഗങ്ങളെ നമ്മുടെ സമ്പ്രദായശ്രേഷ്ഠന്മാർ പൂർവ്വകാലങ്ങളിൽ നിഷ്പ്രയാസം പ്രവൃത്തിച്ചുപോന്നിരുന്നു.

ന്നു. ഈ തത്വങ്ങളെ ഇപ്പോൾ നമുക്കറിവാൻ കഴിയാതെ അമേരിക്ക മുതലായ രാജ്യങ്ങളെ ആശ്രയിക്കേണ്ടിവന്നത് കാലചക്രഗതികൊണ്ടുണ്ടായ മാറ്റത്തിന്റെ ഫലമെന്നേ പറയാനുള്ളൂ.

ചിച്ഛകതിയെ, ജഡശക്തിയെപ്പോലെ, വലിപ്പിപ്പാൻ കഴിയുന്നതാകുന്നു. ചിച്ഛകതിയുടെ വർദ്ധനവുസരങ്ങളിലുള്ള ഓരോ പലതിയിൽ (Stages of development) ഓരോ വിധ അതുതക്രിയകൾ ചെയ്യുവാൻ സാധിക്കും. സൃഷ്ടി, സ്ഥിതി, സംഹാരം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള ശക്തികൂടി സിദ്ധിക്കുമെന്നു ശാസ്ത്രങ്ങളിൽ കാണുന്നുണ്ട്. ഓരോ മഹാത്മിമാർ അപ്രകാരം ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്നു പൂരാണങ്ങളിലും മഹാത്മാക്കളുടെ ജീവചരിത്രങ്ങളിലും പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നു.

ചിച്ഛകതി വലിച്ച് ആത്മജ്ഞാനലബ്ധിക്കുവകരിക്കുന്ന യോഗം, തപസ്സ്, മുതലായ വിശിഷ്ടകർമ്മങ്ങളെ അനുഷ്ഠിക്കേണ്ടതുതന്നെയാണ് മനുഷ്യജന്മോദ്ദേശ്യം. മാനസികശക്തി (mental power) വലിക്കുന്നതിനും, തദ്വാരാ ആത്മജ്ഞാനം ലഭിക്കുന്നതിനും, ഉള്ള ശാസ്ത്രങ്ങളെ അഭ്യസിക്കുന്നതിനും, തദനുസരണം അനുഷ്ഠിക്കുന്നതിനുംവേണ്ടി, കേരളത്തിലെ പണ്ഡിതന്മാരും വിദ്വാന്മാരും ധനവാന്മാരും പ്രത്യേകിച്ചു യതിശ്രേഷ്ഠന്മാരും ഒന്നിച്ചുചേന്ന് ഒരു യോഗവിദ്യാലയം സ്ഥാപിക്കുകയും, അതിലേക്ക് വാസനയുള്ള യുവാക്കളെ തിരഞ്ഞെടുത്തു സമ്പ്രസിപ്പിച്ച് 'അവരെയഥാത്മമനുഷ്യ'രാക്കി (Real men) ഭൂലോകംഗത്തിലേക്കയക്കുകയും ചെയ്യുന്നതായാൽ, കേരളത്തിലേക്കുമാത്രമല്ല, ലോകത്തിലേക്കുംകൂടി ഒരു അനുഗ്രഹമായിത്തീരുന്നതാകുന്നു. സ്വാമി ഭയാനന്ദസരസ്വതിയാൽ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന ആയുസമാജം വകയായ ഹരിദാശത്തിലുള്ള 'മരുകുല'വിദ്യാലയം (Gurukula Academy) ഇപ്രകാരം പ്രവർത്തിച്ചുതുടങ്ങിയിട്ടു കൂറെ കാലമായിരിക്കുന്നു. മരുകുലത്തിൽ ചേരുന്ന വിദ്യാർത്ഥികൾ ബ്രഹ്മചര്യവൃതത്തെ നിഷ്ഠപടമാ

യി അനുഷ്ഠിക്കണമെന്നും, ഗുരുക്കുലവാസം (പാഠിപ്പകാലം) കഴിയുന്നതുവരെക്കും സ്വഗൃഹങ്ങളിലേക്കു പോകുവാൻ പാടില്ലെന്നും, അവിടത്തെ പ്രത്യേക നിയമങ്ങളാകുന്നു. ഈ ഗുരുക്കുലത്തെപ്പറ്റി ഇനി ഒരിക്കൽ പ്രത്യേകമായി എഴുതിക്കൊള്ളാമെന്നു വിചാരിച്ച് ഇവിടെ അധികമൊന്നും പ്രസ്താവിക്കുന്നില്ല.

സമുച്ചാരങ്ങളേയും, ദുരിതങ്ങളേയും, ഭയത്തേയും നശിപ്പിക്കുന്ന ആത്മജ്ഞാനപ്രദായകമായ യാതൊരു വിദ്യാഭ്യാസവും ആധുനികവിദ്യാലയങ്ങളിൽ ലഭിക്കാതിരിക്കുന്നത് ഏറ്റവും പരിതാപജനകമല്ലയോ?

ശ്രീ ഭം.

കൃഷ്ണകൃഷ്ണൻ്റെ മരണപത്രം

അദ്ധ്യായം ൩

അ മഹത്തമനാ ശേഷം, ബ്രഹ്മാനന്ദൻ മരണപത്രം എഴുതിക്കഴിഞ്ഞു മടങ്ങി വന്നു. ഹരലാലൻ ബ്രഹ്മാനന്ദനെ കാത്തിരിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു.

ഹരൻ 'എന്തു ചെയ്തിട്ടുണ്ട്?'

ബ്രഹ്മാനന്ദൻ കവിതയിൽ വളരെ മുമ്മുള്ളവനായിരുന്നു. തെരുങ്ങി പുറപ്പെട്ടപ്പോൾ ഒരു പുഞ്ചിരിയോടുകൂടി, അയാൾ ഈ വാഗ് മറുവടി പറഞ്ഞു:

‘മാനത്തെഴുന്നമതിബിംബമഹോപിടിപ്പാൻ
തൊന്നെൻകരങ്ങളുയരത്തിലുയർത്തിനേക്കു,
നൂനംകരാംഗ് ലിമുരുക്കിലടിച്ചുമുള്ള
ററുനംഭവിച്ചുചെറുതപ്പുറ്റിഞ്ഞുസദം. *’

ഹരൻ—‘അതു ചെയ്യാൻ നിങ്ങൾക്കു സാധിച്ചില്ലല്ലോ?’

ബ്രഹ്മ — 'വളരെ ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ നേരിട്ടു.'

മരൻ — 'എന്നിട്ടും നിങ്ങൾക്കു സാധിച്ചില്ലേ?'

ബ്രഹ്മ — 'ഇല്ല, എനിക്ക് സാധിച്ചില്ല. നിങ്ങളുടെ കള്ളാധാരയും പണവും ഇതാ നിങ്ങൾ തന്നെ എടുത്തോളൂ! എന്നു പറഞ്ഞ്, ബ്രഹ്മാനന്ദൻ പെട്ടിയിൽനിന്നു ആ അഞ്ഞൂറു രൂപയുടെ നോട്ടും ആധാരവും എടുത്ത് ഹരലാലന്റെ കൈയിൽ കൊടുത്തു. ഹരലാലന്റെ കണ്ണുകൾ തീപോലെ ജ്വലിച്ചു; കോപംകൊണ്ടും വ്യസനംകൊണ്ടും ചുണ്ടുകൾ വിറച്ചു. 'ചിച്ഛി' കാശിനുകൊള്ളാത്തവൻ! എന്ത്, ഒരു പെണ്ണിനും കൂടി ചെയ്യാവുന്നത് നിന്നെക്കൊണ്ടു സാധിച്ചില്ല! ഞാൻ പോണം, ഇതിനെപ്പറ്റി ഒരു ശബ്ദം പുറത്തുവെക്കിൽ, അന്നു നിന്റെ ജീവൻ പോകും. കേട്ടോ! എന്ന് ഹരലാലൻ ബ്രഹ്മാനന്ദനോടു പറഞ്ഞു.'

ബ്രഹ്മ — 'അതിനെപ്പറ്റി വിചാരപ്പെടേണ്ട ഞാനിതു പുറത്തുപോകയില്ല.'

ഹരലാലൻ അവിടെനിന്നു ബ്രഹ്മാനന്ദന്റെ അടുക്കളയിലേക്കാണ് പോയത്. ആ വീട്ടിലെ കുട്ടിയെന്നപോലെ, അയാൾക്കു അവിടെ എവിടെയും കടന്നു ചെല്ലുന്നതിന്നു തടസ്സം ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. അടുക്കളയിൽ ബ്രഹ്മാനന്ദന്റെ മരുമകൾ, രോഹിണി, വെക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു.

ഈ രോഹിണിയെക്കൊണ്ടു പല കാര്യങ്ങളും സാധിപ്പാനുണ്ട്; അതു കാരണം, അവളുടെ ആകൃതിയേയും പ്രകൃതിയേയും കുറിച്ചു നമുക്കു ചിലതെല്ലാം അറിയാതെ തരമില്ല. പക്ഷെ, ഇക്കാലത്തു് സൌന്ദര്യത്തെക്കുറിച്ചുള്ള വണ്ണന കരെ ആ ഭാസമായിട്ടാണ് കരുതിവരുന്നത്, പിന്നെ ഇപ്പോൾ ബലപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന നിയമങ്ങളെക്കൊണ്ട്, അവനവന്റെയല്ലാതെ, അന്യന്മാരുടെ സ്വഭാവത്തെപ്പറ്റിയുള്ള ഗുണഭോഷനിരൂപണം ഒരു സമയം കോടതിയിലായിരിക്കും അവസാനിക്കുന്നത്. അതിനാൽ, ആകുപ്പാടെ, രോഹിണി, ശരത് കാലത്തിലെ പൂ

ണ്ണചന്ദ്രനെപ്പോലെ, ഒരു മധുരാകൃതിയോടുകൂടിയ തരുണിയായിരുന്നു എന്നു ചുരുക്കത്തിൽ പറഞ്ഞിരിക്കാം. അവൾ വളരെ ചെറുപ്പത്തിൽതന്നെ ഒരു വിധവയായി എങ്കിലും, അവളുടെ ഉടുപ്പം നടപ്പും ഒരു വിധവയ്ക്കു ചേർന്നതല്ലായിരുന്നു. അവൾ കരയുള്ള നല്ല വസ്ത്രം ഉടുത്തിരുന്നു എന്നുതന്നെയല്ല, കൈകളിൽ വളകളും ഇട്ടിരുന്നു അവൾ മുറുക്കുകയും കൂടി ചെയ്തിരുന്നോ എന്നു എനിക്കു സംശയമുണ്ട്. പാചകവിദ്യയിൽ അവൾ ഏതെങ്കിലും തുല്യയായിരുന്നു. പലഹാരങ്ങളും കുറികളും ഉണ്ടാക്കുന്നതിൽ അവൾക്കുള്ള കൈപ്പണ്ണം ഇത്രയെന്നു പറഞ്ഞുകൂടാ. അതിലും വിശേഷിച്ച്, നിലത്തു കോലമണിയുന്നതിലും വിശേഷമായ പൂമാലകൾ കെട്ടുന്നതിലും തുണൽപ്പണിയിലും അവൾ അദിപിതീയയായിരുന്നു. ആ ഗ്രാമത്തിൽ കല്യാണങ്ങൾക്ക് കുട്ടികളേയും പെണ്ണങ്ങളേയും ഭംഗിയായി ചമയിക്കുന്നതിന്നു രോഹിണിയെപ്പോലെ മറാക്കും സാമന്ത്രി മുണ്ടായിരുന്നില്ല. രോഹിണിക്ക് അടുത്ത സന്ധ്യക്കുളാഭം ഇല്ലാതിരുന്നതുകൊണ്ട്, അവൾ ബ്രഹ്മാനന്ദനൊരുമിച്ചു താമസിച്ചുവന്നു.

രോഹിണി, അടുക്കളയിൽ അടുപ്പത്തു ഒരു പാത്രത്തിൽ കിടന്നിരുന്ന പയറിനെ ഒരു കോൽ കൊണ്ട് ഇളക്കുകയായിരുന്നു. അല്പം ദൂരത്തായി കൈകാലുകൾ പരത്തി ഒരു പൂച്ചയും കിടന്നിരുന്നു. കടാക്ഷവിഷ്ണുപങ്ങളെക്കൊണ്ട് മൃഗങ്ങളെക്കൂടി വശീകരിക്കാമെന്നു എന്നു പരീക്ഷിക്കാനെന്നപോലെ, രോഹിണി കൂടെക്കൂടെ ആ പൂച്ചയുടെ നേക്കു മനോഹരമായ ഓരോ നോട്ടം നോക്കിയിരുന്നു. ഈ കടാക്ഷങ്ങൾ വരുത്ത മത്സ്യം തിന്നാനുള്ള ക്ഷണനമാണെന്ന നാട്ടുത്തിൽ പൂച്ച സാവധാനത്തിൽ അടുത്തടുത്തു ചെല്ലുന്ന സമയത്താണ് ഹരലാലൻ ഉറക്കം ചവിട്ടിക്കൊണ്ട് അകത്തു കടന്നു ചെന്നത്. പൂച്ച ഭയപ്പെട്ട്, തീനുപേക്കിച്ച് ഓടിപ്പോയി, രോഹിണി ഇളക്കിക്കൊണ്ടിരുന്ന കോൽ പാത്രത്തിൽതന്നെ ഇട്ട്, കൈതുടച്ച്, പുടവ

യുടെ അറംകൊണ്ടു തലമുടി തിരിഞ്ഞുനിന്നു. 'ഐപ്പോഴാണ് നിങ്ങൾ വന്നത്?' എന്നു അല്പം സംഭ്രമത്തോടുകൂടി ഹരലാലനോടു ചോദിച്ചു.

ഹരൻ - 'ഇന്നലെ. എനിക്കു നിങ്ങളോടൊരു കാര്യം പറയാനുണ്ട്.'

രോഹിണി സന്തോഷംകൊണ്ടു പുളകാങ്കിതയായി; 'ഇന്നു നിങ്ങൾക്കു ഊണിവിടെയല്ലേ? നിങ്ങൾക്കു പ്രത്യേകമായി കുറച്ചു നല്ലരിയെടുത്തു ഞാൻ അടുപ്പത്തിടട്ടെ?' എന്നു ചോദിച്ചു.

ഹരൻ - 'ഓ, ഹോ, നിന്റെ ഇഷ്ടപോലെ ചെയ്തോളൂ എന്നാൽ അതിനായി ബുദ്ധിമുട്ടേണ്ട... ഒരു ദിവസം നിനക്കൊരു അപകടം പാറിയതോക്കുന്നുണ്ടോ?'

രോഹിണി ഒന്നു പായാതെ അധോമുഖിയായി നിന്നു. ഹരലാലൻ പിന്നെയും ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു 'അന്നൊരു ദിവസം ആ തീർത്ഥവാസികളൊരുമിച്ച് ഗംഗാസ്നാനത്തിന്നു പോകുന്ന വഴിക്ക്, നീ അവരിൽനിന്നു വളരെ പുറകിലായില്ലേ? നീയതോക്കുന്നുണ്ടോ?'

രോഹിണി കൈ രണ്ടും കൂട്ടിപ്പിടച്ച് നിലത്തു നോക്കിക്കൊണ്ടു, 'ഞാൻ കാക്കുന്നുണ്ട്' എന്നു പറഞ്ഞു.

ഹരൻ - 'വഴി തൊറി ഒരു മൈതാനത്തിൽ ചെന്നുചേർന്നതോ?'

രോഹിണി - 'അതും'

ഹരൻ - 'രാത്രിയായപ്പോഴും നീ അവിടെ തനിച്ചായിരുന്നു.

ഒരു കൂട്ടം കള്ളന്മാരും വന്നു നിന്നു വളഞ്ഞു. അതും ഭാഗ്യമുണ്ടോ?'

രോഹിണി - 'ഇന്നലെ കുഴിഞ്ഞപോലെ ഞാനതെല്ലാം കാക്കുന്നുണ്ട്'

ഹരൻ - 'ആ സമയത്തു നിന്നെ രക്ഷിച്ചതാരായിരുന്നു?'

രോഹിണി - 'നിങ്ങളാണ്. നിങ്ങൾ കുതിരപ്പാത്തു കയറി ആ

മൈതാനത്തിൽ കൂടി എവിടേക്കോ പോകുകയായിരുന്നു.

ഹരൻ—‘എന്റെ അനുജന്റെ ഭാര്യവീട്ടിലേക്ക്.’

രോഹിണി—‘നിങ്ങൾ എന്റെ അപകടസ്ഥിതി കണ്ട്, എന്ന് അതിൽ നിന്നു രക്ഷിച്ചു, ഒരു പല്ലക്കിൽ കയറി എന്റെ വീട്ടിലേക്കു കയറുകയുണ്ടായി. ഞാനത് ഏങ്ങിനെ മാക്കും? അതിനു പ്രത്യുപകാരം ചെയ്യാൻ ഒരിക്കലും എനിക്കു സാധിക്കുകയില്ല.’

ഹരൻ—‘നിനക്കതു ചെയ്യാൻ ഇന്നു സാധിക്കും. അതിനും പുമെ, നിനക്ക് എന്റെ അനുഗ്രഹവും സമ്പാദിക്കാം. നീ അതു ചെയ്യുമോ?’

രോഹിണി—‘എന്താണ് നിങ്ങൾ പറയുന്നത്? നിങ്ങളെ സഹായിപ്പാൻ ഞാൻ എന്റെ ജീവനുള്ള കളയാമല്ലോ.’

ഹരൻ—‘ചെയ്യാലും ഇല്ലെങ്കിലും, കരാളോടും അതിനെ നീ പർത്തുപോകരുത്. ഞാൻ നിന്നോടു പറയുവാൻ പോകുന്ന സംഗതി നീയൊഴിച്ചു മറ്റൊരു ജീവിയും അറിയാനിടയാക്കരുത്.’

രോഹിണി—‘എന്റെ ജീവനുള്ള കാലത്തോളം അതുണ്ടാവില്ല.’

ഹരൻ—‘സത്യം ചെയ്യൂ.’

രോഹിണി അങ്ങിനെ ചെയ്തു.

പിന്നെ, ഹരലാലൻ, ആ അസ്സലാധാരത്തിന്റെയും കള്ളാധാരത്തിന്റെയും വിവരം പറഞ്ഞ്, ഒടുവിൽ, ‘നീ ആ അസ്സലാധാരം മോഷ്ടിച്ചെടുത്തു. ഈ കള്ളാധാരം അതിന്റെ സ്ഥാനത്ത് വെക്കണം. ഞങ്ങളുടെ വീട്ടിൽ എല്ലാസ്ഥലത്തും നിനക്കു സഹായത്തോടെ ചെയ്യാനാമല്ലോ. നീ മിടക്കത്തിയാണ്, അതുകൊണ്ടു എളുപ്പത്തിൽ നിനക്കു അതു ചെയ്യാൻ കഴിയും. എനിക്കുവേണ്ടി നീയങ്ങിനെ ചെയ്യാമോ? എന്ന് ചോദിച്ചു.

രോഹിണി ഭയപ്പെട്ടു വിറച്ചു ‘കളവോ! എന്തെ കഷ്ടം

കഷണമാക്കി മുറിക്കുന്നതായാലും, ഞാനതു ചെയ്തുകയില്ല.’

ഫരൻ—‘പെണ്ണങ്ങളെപ്പോലെ തന്നെ കാശിനുകൊള്ളാത്ത വരൾ! ശൌയ്യമെല്ലാം വായിൽ നാക്കിനു മാത്രമുണ്ട്. ഈ ജന്മം നീ എന്റെ ആ കടം വീട്ടുകയില്ലെന്നു എനിക്കിപ്പോൾ അറിയാനായി.’

രോഹിണി—‘ഇതൊഴിച്ചു് എന്തെങ്കിലും ഞാൻ നിങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ചെയ്തതരാം. എന്റെ ജീവനെ ഉപേക്ഷിക്കാനും കൂടി ഞാൻ തയ്യാറാണ്. എന്നാൽ, അപ്രകാരമുള്ള വിശ്വാസവഞ്ചന ചെയ്യാൻ എനിക്ക് കഴികയില്ല.’

ഫരലാലൻ, രോഹിണിയെ അതിലേക്കു ഉദ്യോഗിപ്പിക്കുന്നത് അസാധ്യമെന്നു കണ്ട്, നിനക്കു സമ്മാനമായി ഈ പണം മുമ്പിൽകൂട്ടി! നീ എടുത്തോളൂ, എന്നു പറഞ്ഞ് ആയിരം രൂപയുടെ ഒരു നോട്ട് അവളുടെ കയ്യിൽ ചെച്ചുകൊടുത്തു.

രോഹിണി ആ പണം സ്വീകരിച്ചില്ല. ഞാൻ പണത്തിനുവേണ്ടി പറഞ്ഞതല്ല. നിങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ അച്ഛന്റെ മുതലാസകലം എനിക്ക് തരുന്നതായാലും എനിക്കതു ചെയ്യാൻ പാടില്ല. അതിനു വിരോധമില്ലെങ്കിൽ, നിങ്ങൾക്കു വേണ്ടി ഖേദത്തെ ഞാനതു ചെയ്യുമായിരുന്നു എന്നുവരും പറഞ്ഞു.

ഫരലാലൻ ഒരു ദീർഘമായി നിശ്ചയിച്ചു. രോഹിണി നീ എന്റെ ഗുണകാംക്ഷിണിയാണെന്നു ഞാൻ വിചാരിച്ചു, അന്യന്മാരെ സ്വന്തം ആളുകളായി വിചാരിപ്പാൻ തരമില്ലല്ലോ. എന്റെ ഭാര്യ ജീവിച്ചിരിപ്പുണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിൽ, നിന്നെ ഉപദ്രവിക്കാൻ ഞാൻ വരികയില്ലായിരുന്നു. അവൾ അതെന്നിക്കായി ചെയ്തതുമായിരുന്നു.

രോഹിണി ചിരിച്ചു.

ഫരൻ—‘നീ ചിരിയ്ക്കുന്നതെന്താണ്?’

രോഹിണി—‘നിങ്ങളുടെ ഭാര്യയെപ്പറ്റി പറഞ്ഞപ്പോൾ, എന്തിനും വിധവാവിവാഹസംഗതി കാമ്മവന്നു. നിങ്ങൾ ഒരു

വിധവയെ കല്യാണം കഴിക്കാൻ പോകയാണ്, അല്ലേ?
 ഫരൻ— എനിക്കുണ്ടനെ ചെയ്താൽ കൊള്ളാമെന്നുണ്ട്, പക്ഷെ, എന്റെ ഇഷ്ടംപോലെ ഒരു വിധവയെ എനിക്ക് എവിടെ കിട്ടും?

രോഹിണി— ഒരു വിധവയേയോ കല്യാണം കഴിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു സ്ത്രീയേയോ— ഒരു വിധവയേയോ ഒരു കന്യകയേയോ എന്നാണ് ഞാൻ ഉദ്ദേശിച്ചത്— കല്യാണം കഴിച്ച സുഖമായിരുന്നാൽ കൊള്ളാം. ഞങ്ങൾക്കെല്ലാവർക്കും അതു വളരെ സന്തോഷമാണ്.

ഫരൻ— നോക്കൂ, രോഹിണി, വിധവാവിവാഹത്തിനു വിരോധമില്ലെന്നു ശാസ്ത്രങ്ങളിൽ പറയുന്നുണ്ട്.

രോഹിണി— ഈയിടെ ജനങ്ങൾ അങ്ങനെ പറയുന്നുണ്ട്.

ഫരൻ— നിനക്കും, വേണമെങ്കിൽ, കല്യാണം കഴിക്കാം. എന്തുകൊണ്ടു ചെയ്യുന്നില്ല?

രോഹിണി വസ്ത്രംകൊണ്ടു തല നല്ലവണ്ണം മൂടി തിരിഞ്ഞുനിന്നു.

ഫരൻ— നമ്മളെല്ലാം ഒരു ഗ്രാമക്കാരാണല്ലോ. വിവാഹത്തെ വിരോധിക്കത്തക്ക ബന്ധുത്വവും നമ്മൾ തമ്മിൽ ഇല്ല.

ഇതുകൂടി കേട്ടസമയം, രോഹിണി വസ്ത്രം വലിച്ചു മുഖം മൂടി, പയറു വീണ്ടും ഇളക്കിത്തുടങ്ങി.

ഈ പ്രവൃത്തി കണ്ട ഭഗവാശയനായി ഫരലാലൻ പോവാനായി പുറപ്പെട്ടു. അയാൾ വാതുക്കൽ എത്തിയ സമയം രോഹിണി ഇങ്ങനെ വിളിച്ചു പറഞ്ഞു: 'ആ കടലാസ്സിവിടെ വെച്ചിട്ടു പൊക്കോളൂ. എന്തെന്നു കൊണ്ടാവുന്നതു ഞാൻ ചെയ്യാം.'

ഇതു കേട്ടു, സന്തോഷസാഗരത്തിൽ മുങ്ങിപ്പൊങ്ങിയ ഫരലാലൻ ആ കള്ളാധാരവും നോട്ടുകയും രോഹിണിയുടെ അ

ടക്കൽ വെച്ചു. 'നോട്ടു വേണ്ട, ആധാരം മാത്രം മതി.' എന്ന വാഗ്ദാനം വിളിച്ചു പറഞ്ഞു.

അതു കേട്ടു, ഹരലാലൻ ആധാരം അവിടെ വെച്ച്, നോട്ടു എഴുതുന്ന പോയി.

—o—o—o—

കൊടുങ്ങല്ലൂർ കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാൻ.

(തോന്നത്തു പരമേശ്വരമേനോൻ)

കൊടുങ്ങല്ലൂർ, കേരളത്തിലെമ്പലം പരമേശ്വരമേനോൻ, ചരിത്രസംബന്ധമായി സമ്പ്രദായിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു രാജ്യമാണ്. അവിടെത്തെ രാജാക്കന്മാരും പണ്ടുതന്നെ വിദ്യായിൽ സൽകീർത്തി സമ്പാദിച്ചിട്ടുള്ളവരെന്നുള്ളതു ലോകസമ്മതമാണല്ലോ. മലയാളത്തിൽ പെരുമാക്കന്മാർ രാജ്യഭരണം ചെയ്തിരുന്ന കാലത്തു കേരളത്തിന്റെ തലസ്ഥാനം കോടിലിംഗപുരം അല്ലെങ്കിൽ കൊടുങ്ങല്ലൂർ ആയിരുന്നുവെന്നുള്ളതു, അവരുടെ എല്ലാം വാസസ്ഥാനം കൊടുങ്ങല്ലൂർ മഹോദയ പട്ടണത്തിലായിരുന്നു എന്ന ഏകസംഗതികൊണ്ടുമാണറിയാവുന്നതാണ്. ഇന്നും ഈ പട്ടണത്തിലുള്ള രാജധാനി കൊടുങ്ങല്ലൂർ തമ്പുരാക്കന്മാരുടേതാണ്. ജന്മനാലും, ക്രിസ്ത്യാനികളും ആദ്യമായി മലയാളത്തിൽ വന്ന താമസിപ്പാൻ തുടങ്ങിയതു കൊടുങ്ങല്ലൂരായിരുന്നു. അയൽരാജ്യങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ചു നോക്കുന്നതായാൽ തുറമുഖംകൊണ്ടും വ്യാപാരംകൊണ്ടുംകൊടുങ്ങല്ലൂർ ഒട്ടുംതന്നെ പ്രാധാന്യം കാണുന്നതായിരുന്നില്ല. തൃക്കണാമതിലകം ഗ്രാമവും അവിടെത്തെ നാട്ടുവാഴികളും കൊടുങ്ങല്ലൂർ കോവിലകത്തിന്റെ കീഴിലായിരുന്നു. ഈ സംഗതികളെല്ലാം ഈ സ്ഥലത്തിന്റെ മാഹാത്മ്യത്തിന്നും പ്രസിദ്ധിക്കും മതിയായ ലക്ഷ്യങ്ങളാണല്ലോ.

പ്രസ്തുത ലേഖനത്തിന്നു കാരണഭൂതനായ ആ മഹാൻ വിഖ്യാതമായ കൊടുങ്ങല്ലൂർ രാജസപത്രപത്തിലെ ഒരു ഗമാണ്. തിരുമനസ്സിലെ അമ്മ ഈ രാജകുടുംബത്തിലെ ഇപ്പോഴത്തെ അമ്മതമ്പുരാനായ കുഞ്ഞിപ്പിള്ളതമ്പുരാട്ടിയാണ്. അവിടുത്തേക്കു പഴയ സമ്പ്രദായപ്രകാരം കാവ്യാദികളിൽ ഒരു വിധം വൈദുഷ്യമുണ്ട്. ഈ രാജ്ഞിക്കു ൨൯-ാം തിരുവയസ്സുവരെ അനാപത്യതപം നിമിത്തം സന്താപത്തിന്നു സംഗതി വന്നിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ കൊടുങ്ങല്ലൂർ ശ്രീകുടുംബത്തന്നെ അവലംബമെന്ന് ഉറപ്പിച്ചു ഭക്തിയുക്തം ഭജിച്ച ഫലമായി ൨൯-ാം വയസ്സിൽ ഉണ്ടായ പുത്രനാണ് ഈ ഉപന്യാസത്തിലെ നായകൻ. ഇദ്ദേഹം ൧൦൪൦-മാണ്ടു കന്നിമാസം 4-ാംനു അശ്വതി നക്ഷത്രത്തിൽ തിരിഞ്ഞു ൨ അടി ൨ വിരൽ ചെന്ന സമയത്തു തിരുവവതാരം ചെയ്തു. തദവസരത്തിൽ അവിടുത്തെ പിതാവ് അടി അളന്നു നോക്കി ജനിച്ച സന്താനം 'ചാത്തൻ' ആണെന്നു ഫലിതം പറഞ്ഞതായി കേട്ടിട്ടുണ്ട്. * വാടിക്കിടന്നിരുന്ന ഭാഷാകവിതാവല്ലിയെ വാത്സല്യപൂർവ്വം വളർത്തി ഫലവത്താക്കിത്തീർപ്പാൻ അനാവരതം പരിശ്രമിച്ചിട്ടുള്ള മഹാനാരിൽ പ്രഥമഗണനീയനായ വെണ്മണി അച്ഛൻ നമ്പൂരിപ്പാടാണ് ഈ രാജകുമാരന്റെ അച്ഛൻ. വിത്തുഗുണം പത്തു ഗുണമെന്നത് ഇവിടെ സ്മരണീയമാണ്. ഈ സന്താനത്തന്നെ ബാല്യത്തിൽ പായത്തക്ക ശരീരപീഡകളൊന്നുമുണ്ടായിട്ടില്ല. അതിന്നു കാരണം തിരുമേനിയുടെ മാതാവിന്റെ പഠിപ്പും ശിശുപരിപാലനനൈപുണ്യവുമാണെന്നു പറയാതെ

* വെണ്മണി അച്ഛൻ നമ്പൂരിപ്പാട് കുഞ്ഞിപ്പിള്ളതമ്പുരാൻ ജനിച്ചപ്പോൾ ഇങ്ങിനെ ഒരു ഫലിതം പറഞ്ഞതായി കേട്ടിട്ടില്ല. വേറെ ഏതോ ഒരു കുട്ടി ജനിച്ച സമയം തിരിഞ്ഞു രണ്ടടിയും നാലു വിരലുമാണെന്നറിയിച്ചപ്പോൾ ചാത്തനാണെന്നു ഏതു ഫലിതമായി അദ്ദേഹം ചോദിച്ചിട്ടുണ്ട്. ചാത്തൻ തിരിഞ്ഞു രണ്ടടിയും നാലു വിരലുമാണല്ലോ. രണ്ടടിയും രണ്ടു വിരലുമല്ലെന്നാണ് കേൾവി.

കഴികയില്ല. 'രാമവർമ്മ' എന്നാണ് ഈ രാജകുമാരന്റെ നാമധേയം. 'കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻ' എന്നു വിളിച്ചുവന്നത് കാമനല്ലെ രായിട്ടാണ്. അവിടുത്തേക്കു ബാല്യത്തിൽ തട്ടിത്തകർത്തു കളിച്ചു നടക്കുന്നതിനായിരുന്നു അത്യാസക്തിയുണ്ടായിരുന്നത്. ഈ രാജകുമാരൻ കാണാൻ കൊതിച്ചു കാത്തിരുന്നു കണ്ടുകിട്ടിയ ഒരു നിധികുടുംബമാകുകൊണ്ടും, അവിടുത്തെ തകൃതികളോടുകൂടിയ ഫചിതപ്രയോഗങ്ങളെക്കൊണ്ടും ജനകജനനിമാക്കും മാറ്റു സകലക്കും ഇദ്ദേഹം കണ്ണിലുണ്ണിയായിത്തീർന്നതിനാൽ ശൈശവകാലം ബഹുരസമായിക്കഴിച്ചുകൂട്ടി. ഈ തിരുമനസ്സിപ്പേക്ക് ഒരു സഹജൻ മാത്രമേയുള്ളൂ. അദ്ദേഹം ഭാഗവതർ ചെറിയ കുഞ്ഞുണ്ണി തമ്പുരാൻ എന്ന പ്രസിദ്ധനാണ്. അവിടുത്തേക്കും കവിത ഇല്ലെന്നില്ല. സംഗീതത്തിലും മാറ്റം സകല കൂടിയതിനാൽ കവിതയിൽ പരിശുദ്ധമാകുവാനായെന്നേയുള്ളൂ.

കൊടുങ്ങല്ലൂർ രാജകുടുംബത്തിലെ നടപ്പനുസരിച്ചു വളർപ്പിൽ ആശാൻ എന്ന സ്ഥാനപ്പേരോടുകൂടിയ വളർപ്പിൽ ഉണ്ണി ആശാൻ (ഉണ്ണിമേനോൻ) എന്നാളെക്കൊണ്ട് ഈ രാജബാലകനെ ഓം വയസ്സിൽ എഴുത്തിനു വെപ്പിക്കുകയും ആ ആശാന്റെ അടുക്കൽ നിലത്തഴുത്തും കണക്കും സിദ്ധരൂപം മുതലായതും പഠിച്ചതിന്നു ശേഷം റോരെ അമ്മാമനായ വിദ്വാൻ കുഞ്ഞിരാമവർമ്മൻ തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ അടുക്കൽ ചെറുകാവ്യങ്ങൾ വായിപ്പാൻ തുടങ്ങി. അതോടുകൂടി അമ്മാമന്റെ ഇഷ്ടപ്രകാരം കടലാസ്സു വരച്ച കൈയെഴുത്തും നന്നാക്കാൻ ശ്രമിച്ചു. അക്കാലത്തു പഠിപ്പിൽ അത്ര ശ്രദ്ധയുണ്ടായിരുന്നില്ല. ബുദ്ധിക്ക് അല്പം മാന്ദ്യം ഭവിച്ചിരുന്നെങ്കിലും കൊടുങ്ങല്ലൂർ രാജവംശത്തിലെ കീഴ്നടപ്പുപ്രകാരം ഉപനയനാനന്തരം ശ്രീകുടുംബക്കാവിൽ ഒരു സംവത്സരം ഭജിച്ചുവരാറുള്ള പതിവിന്നു പകരം ഈ തിരുമേനി മൂന്നു കൊല്ലം വിധിപൂർവ്വകം ഭജിച്ചുകഴിഞ്ഞതിൽ പിന്നെ അവിടുത്തെ പഠിപ്പിലുള്ള കയറാവും, അഭിരുചിയും, ശ്രദ്ധയും, അന്വേഷണബുദ്ധിയുമാണു

വേദത്തെനെയായി പരിണമിച്ചു. തദ്വചനികാവ്യനാടകാലങ്കാരാദികളും ക്ഷത്രിയർക്കു വേണ്ടുന്ന വൈദികവിഷയങ്ങളും മറ്റും മാതൃലമ്പരായ കണ്ണിരാമവർമ്മൻ തമ്പുരാന്റെയും തർക്കശാസ്ത്രം മുക്താവലി വരെ കണ്ണൻതമ്പുരാന്റെയും ജ്യോതിഷത്തിൽ പഞ്ചബോധംവരെ ക്രിയ ചെയ്തവാൻ അവിടുത്തെ മുത്തശ്ശിയായ എളയ അമ്മത്തമ്പുരാന്റെയും അടുക്കലാണ് പഠിച്ചത്. ഈ തിരുമേനിക്കും ശിഷ്യഗണങ്ങളില്ലെന്നില്ല. ശിഷ്യഗണസമ്പാദ്യം കൊടുങ്ങല്ലൂർ രാജകുലത്തിലെ അംഗങ്ങൾക്കു പണ്ടേതന്നെ പാരമ്പര്യമായിട്ടുള്ളതാണ്.

പഠിക്കുന്ന കാലത്തുതന്നെ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു കവിത ഉണ്ടാക്കുവാൻ തുടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. ൨൦ വയസ്സിന്നു മേലാണ് ഭാഷാകവിതയിൽ അതിയായി പരിശ്രമിച്ചാൻ തുടങ്ങിയത്. ഇതിന്റെ അഭിപ്രായങ്ങൾ ശുദ്ധിക്കും കവിവർത്തനം വൈദ്യനും അവിടുത്തെ അമ്മാമനും ആയ ചെറിയ കൊച്ചുണ്ണിതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടും, അച്ഛനും ഭാഷാഭൂഷണ പൊന്നണിയായ മെമ്മണി അച്ഛനും അവിടുത്തെ മകനായ മാമൻ നമ്പൂരിപ്പാടാണ് നിരന്തരം സഹായിച്ചിട്ടുള്ളത്. സംസ്കൃതത്തിലും ഇന്ദ്രിയം കവിത ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുണ്ട്. അർവ്വതാദി എന്ന സംസ്കൃതമാസികയിൽ ചേർത്തുകണ്ടിട്ടുണ്ട്. തിരുമനസ്സിലെ കവിതയ്ക്ക് കാമ്പുകറയുമെന്നു ചിലർക്കു അഭിപ്രായമില്ലെന്നു മില്ല. കൂടെ കൂടാതെ പദ്യമാരി വെച്ചിട്ടു കേരളലോകപുഷ്പി വരുത്തുവാൻ നിടയാക്കിയ ഈ പുണ്യശ്ലോകന്റെ കവിതയിൽ അല്പം വല്ല സ്തുനതയുണ്ടായിരുന്നാലും അതു സാരമായി ഗണിക്കേണ്ടതില്ലല്ലോ. സാഹിത്യമർമ്മഗ്രാഹികൾക്ക് ഇക്കാർക്കു ത്തിൽ അഭിപ്രായപ്രത്യാസമുണ്ടാകുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. തിരുമനസ്സിലെ കൃതികൾ ഭാഷാസാഹിത്യത്തിന്നു മൂലധനങ്ങളാണെന്നുള്ളതിലേക്കു രണ്ടു പക്ഷമുണ്ടാകുന്നതല്ല.

മലയാള കവിതാരീതിയുടെ സൃഷ്ടികർത്താക്കന്മാരായ മുത്തൂർ രാമാനുജൻ എഴുത്തച്ഛൻ, ചെറുശ്ശേരി നമ്പൂരി, കണ്ണ

ൻതമ്പുരാൻ എന്നീ മഹാനാരായണപ്രഭാലൈ 'നല്ല ഭാഷയിൽ' കവിത എഴുതുവാനും മൂലത്തിൽനിന്നു പൂത്താനുപുത്തം നേരുത്തഞ്ചു മെച്ചയുണ്ടതിന്നും കവികലഗുരുവായി പ്രശസ്തി സമ്പാദിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു ദേഹമാണ് ഈ തിരുമേനി. ഇതു സാധാരണ കവികൾക്ക് അത്ര സുസാദ്ധ്യമല്ല. കവിഭാരതമാണ് അവിടുത്തെ കന്നാമത്തെ കൃതി. ൧൦൬൭-ൽ ഒരു രാവുകൊണ്ടു ൧൦ അങ്കത്തിൽ നളചരണം നാടകമുണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ളതായറിയുന്നത് അച്ചടിച്ചിട്ടില്ല. ൧൦൬൭-ൽ കോട്ടയത്തു (തെക്കൻകോട്ടയം) വെച്ചുണ്ടായ കവിതാപരീക്ഷയിൽ വെച്ച് അഞ്ചു മണിക്കൂറുകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയതാണ് ഗംഗാവതരണം നാടകം. ആ പരീക്ഷയിൽ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടാണ് ഒന്നാമതായി ജയിച്ചിട്ടുള്ളത്. ൧൦൮൧-ൽ ഒരിഷ്കൽ തൃപ്പൂണിത്തുറവെച്ചു ഇപ്പോൾ രാജ്യഭാരം ഭരിച്ചിരുന്ന കൊച്ചി വലിയ മഹാരാജാവ് തിരുമനസ്സിന്നു വെടിചാഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതിനിടയിൽ അദ്ദേഹം അപ്പോൾ പ്രസ്താവിച്ച ചില സംഗതികളെക്കുറിച്ച് ഒരു പദ്യമുണ്ടാക്കേണമെന്ന് ഈ കവിയോട് ആവശ്യപ്പെടുകയും ഉടൻ തന്നെ അദ്ദേഹം,

‘വഞ്ചാത്തീടിനമാടരാജനരുളാൽതാൻകൊല്ലമോരായിര-

ത്തെമ്പത്തൊന്നിൽവിശിഷ്ടമായമകരംപത്തൊത്തനാലാംദി

(നേ

കുന്നത്തേരികലത്തിലസ്സുകൃതിയാംകത്താവടുറ്റാലയം

കുന്നത്തുള്ളകൊടുങ്ങയിൽപണികഴിപ്പിച്ചീട് നാൻകേശവൻ.’

എന്ന ശ്ലോകം ചൊല്ലുകയും വലിയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ട് അത്ഭുതം സന്തോഷിച്ചു ബഹുമാനിച്ചതായും കേട്ടിട്ടുണ്ട്. ഈ സംഗതികൾ ‘സരസഭൂതകവികിരീടമണി’ എന്ന സ്ഥാനത്തിന്നു മതിയായ തെളിവുകളാണെന്നുള്ളത് ഏവരും ഐക്യകണ്ഠേന സമ്മതിക്കുന്നതാണല്ലോ.

ഈ തിരുമേനി ചുരുങ്ങിയ ജീവകാലത്തിനിടയിൽ പലത

രത്തിലായി അനവധി കൃതികൾ ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുണ്ട്. അവയിൽ മുഴുവനാകാതെയും അച്ചടിക്കാതെയും പല കവനങ്ങളുമുണ്ടെന്നാണ് അറിയുന്നത്. എന്നാൽ എനിക്ക് കിട്ടിയിട്ടുള്ളതോളം കൃതികളുടെ വിവരങ്ങൾ ഇവിടെ പ്രസ്താവിക്കാം.

കാവ്യങ്ങളായുള്ള കല്പിതകൃതികളിൽ കവിഭാരതം, ദക്ഷയാഗശതകം, മദിരാശിയാത്ര, നല്ല ഭാഷ, പാലുള്ളിചരിതം, ഹംസസന്ദേശം, തുല്യകോളാമ്പി, മംഗളമാല, കേരളം അഞ്ചുസദ്യം, ഇവ അച്ചടിച്ചിട്ടുണ്ട്. കേരളം എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ എന്താനും ചില സദ്യങ്ങളും ഉണ്ടാക്കിക്കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളതായിരുന്നുണ്ട്. 'അഞ്ചോപദേശം' ഗ്രന്ഥം ഇതുവരെ പുറത്തുവന്നിട്ടില്ല. ഇതിൽ 'ദക്ഷയാഗശതകം പരേതനായ കാത്തുള്ളിൽ അച്ചുതമേനോൻ മുതലായ ചില മാന്യകവികളോടു മത്സരിച്ചു രണ്ടുമണിക്കൂറുസമയംകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ളതാണ്'.

രൂപകങ്ങളിൽ 'നള ചരിതം' നാടകം ഒഴിച്ചു 'സ്രമന്തകം, സന്താനഗോപാലം, ചന്ദ്രിക, ലക്ഷണാസംഗം, ഗംഗാവതരണം, മാനവിക്രമവിജയം' എന്നീ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ പുറത്തുവന്നിട്ടുണ്ട്. 'മാത്താണ്ഡവിജയം' എന്ന ചരിത്രസംബന്ധമായ നാടകഗ്രന്ഥനിമ്മാണം മുഴുവനാക്കിയിട്ടില്ലെന്നാണ് കേൾക്കുന്നത്.

ഗാഥകളിൽ 'രാധാമാധവയോഗം വഞ്ചിപ്പാട്ട്, ലോഷയാത്ര കഥകളി, കൊടുങ്ങല്ലൂർ ഭഗവതി കാത്തിപ്പാട്ട്, അയോദ്ധ്യാകാണ്ഡം തുള്ളൽ' ഇവകളൊഴിച്ചു 'ദോഷവിചാരം കിളിപ്പാട്ട്, വേട്ടയ്ക്കാരമകൻ പാന, ചൊല്ലൂർ ശ്രീകൃഷ്ണൻ പാന, വയ്ക്കത്തപ്പൻ പാന, ആത്മബോധം പാന' ഈ വക ഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ അച്ചടി കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

'ശങ്കരാചാര്യചരിതം, കോകിലസന്ദേശം, ശുകസന്ദേശം, കാദംബരീകമാസാരം' ഇവ തിരുമനസ്സിലെ തഞ്ജമകളാണ്. തഞ്ജമ ചെയ്തിട്ടുള്ള രൂപകങ്ങളിൽ 'ചന്ദ്രികാവിഥി, ഒത്തല്ലോ നാടകം, ശാകന്തളം നാടകം' ഇതുകളൊഴിച്ചു 'മൃഗാമണി, വിക്രമാർജ്ജുനീയം, ഫാമലാ' ഈ നാടകങ്ങൾ സമുദ്ര

യന്മാരുടെ രംഗത്തിൽ പ്രവേശിച്ചിട്ടുള്ളവയാണ്. ഇതിൽ ഹോം ലാറ്റ് ഇംഗ്ലീഷിൽനിന്നു ഭാഷാന്തരം ചെയ്തിട്ടുള്ള ഒരു നാടകമാണ്. കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലേക്കു ഹുണവാണി വശഗയല്ലെന്നുള്ളത് സർവ്വസമ്മതമാണ്. ആംഗ്ലേയഭാഷാ ഭിജ്ഞന്റെ സഹായത്തോടുകൂടിയിരുന്നാലും ഈ കവിപ്പംഗവൻ ഒരു ഇംഗ്ലീഷുനാടകത്തെ അതേവിധത്തിൽ മലയാളത്തിൽ അനൂനം തജ്ജമചെയ്തു പ്രഖ്യാതി സമ്പാദിച്ചിട്ടുള്ളതായി കേൾക്കുമ്പോൾ ഈ കലാകുശലന്റെ അനിതരസാധാരണയായ പ്രതിഭാശക്തിയെപ്പറ്റി ആരാണ് അതിശയിക്കാത്തത്. ആംഗ്ലേയഭാഷയിൽ നല്ല പാണ്ഡിത്യമുള്ള ഒരാൾക്കുപോലും മൂലഗ്രന്ഥകാരന്റെ ആശയം വിഴുക്കാതെ ഭാഷാഗുണത്തോടുകൂടി തജ്ജമ ചെയ്യുക എന്ന സംഗതി അത്ര സുകരമായ കാര്യമല്ലെന്നുള്ളത് ഇവിടെ സ്മരണീയമാണെന്നു വിചിച്ച് പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. ഈ മഹാപുരുഷനു തജ്ജമയിലുള്ള പാടവം ഒന്നു വേറെതന്നെയാണ്. മൂലകവിയുടെ ആശയം അണുപോലും വിടാതെയും കഴക്കു, അർത്ഥപുഷ്ടി, സൗഷ്ഠവം, അർത്ഥബോധംകാരസാമ്യം, ഇത്യാദിഗുണഗണങ്ങളോടുകൂടി ഗീർവാണഭാഷാഗ്രന്ഥങ്ങളെ മലയാളത്തിൽ തജ്ജമ ചെയ്യുന്നതിൽ ഇദ്ദേഹത്തിനുള്ള തഴക്കവും, പഴക്കവും, നൈപുണ്യവും, വേഗവും അസാമാന്യമാണ്. കൃഷ്ണദൈവായനമുനിയാൽ മൂന്നരക്കൊല്ലംകൊണ്ടു നിമ്മിച്ചു പെട്ട മഹാഭാരതചരിതാശിയിൽ അങ്ങമിങ്ങുമായി കിടക്കുന്ന കുറിനാമ്പ് പാറകളാൽ തട്ടിത്തടഞ്ഞു റിപ്പോർട്ടെയും, ഗഹനങ്ങളായ അലങ്കാരക്കൊടകാർമുലം അവിടയുമിവിടയുമലഞ്ഞു തിരിഞ്ഞു വല്ല ഭുഗലടസ്ഥാനങ്ങളിൽ ചെന്നു കേറാതെയും മൂന്നരക്കൊല്ലംകൊണ്ടു തന്നെ തിരുമനസ്സിലെ ആയതബുദ്ധിയാകുന്ന വലിയതീക്ഷ്ണപോടിച്ചു അനായാസേന കേരളത്തിൽ എത്തിച്ചു തദ്ദേശവാസികളുടെ മലയാളഭാഷാപ്രാപാരപോഷണലാഭത്തിന്നു സംഗതിവരുത്തിയ ആ മഹാമനസ്സന്റെ വിപുലഗുണങ്ങളെക്കുറിച്ചു ചുരുക്ക

പൊടിപ്പം തൊണ്ടയും വെച്ചുകെട്ടിച്ചമച്ചു ഫലിപ്പിക്കേണ്ടുന്ന ആവശ്യമുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല. വിശിഷ്ട, അവിട്ടത്തെക്കു മഹാഭാരതയുദ്ധത്തിൽ അവിട്ടന്നു സന്ദിഗ്ധനായിരുന്നോ എന്നുതോന്നുമാറു ചതുരംഗപ്പോരാട്ടത്തിൽ അത്ര നയവും പരിചയവും വൈദഗ്ദ്ധ്യവുമുണ്ട്.

പുരാണേതിഹാസങ്ങളിൽ 'ഭാഗവതം' ചതുർത്ഥസ്കന്ധം വരെ തത്ത്വമുക്തികളാണുള്ളതെന്നു അതിതുവരെ പുറത്തായിട്ടില്ല. 'മഹാഭാരതവും ഹരിവംശവും, ഹരിശ്ചന്ദ്രോപാഖ്യാനവും' മഹാജനങ്ങൾക്കു വായിച്ചു രസിപ്പാനിടവന്നിട്ടുള്ളവയാണ്. ശാസ്ത്രസംബന്ധമായതിൽ 'ഭാഷാപ്രാകരണം' പുറത്തിറങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ ഈ പുസ്തകത്തിൽ 'ക്രിയാകാണ്ഡം' മാത്രമേ തിരുമനസ്സിലെ വക്യമായിട്ടുള്ളൂ. ബാക്കി ഭാഗങ്ങൾ അവിട്ടത്തെ അമ്മാമന്നാരായ വിദ്വാൻ കഞ്ഞിരാമവർമ്മൻ തമ്പുരാൻ മുതലായ ചില മഹാനാരുടെതാണ്. ഈ പ്രാകരണഗ്രന്ഥം ഇപ്പോൾ രാജ്യഭാരം ചെയ്തുവരുന്ന നമ്മുടെ കൊച്ചിയിലെ മഹാരാജാവു തിരുമനസ്സിലെ സഹജനും ഇരിങ്ങാലക്കുട വെച്ചു തിരിച്ചെടുത്ത ധീരപുരുഷകേശരിയും കോവിദനുമായ എളയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ കല്പനപ്രകാരം വിരചിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. ഈ നവീനഗ്രന്ഥം ബ്രിട്ടീഷ്, തിരുവിതാംകൂർ, കൊച്ചി ഈ രാജ്യങ്ങളിലെ വിദ്വാദ്വാസമേലദ്ധ്യക്ഷന്മാരുടെയും കൊച്ചിസാഹിത്യസമാജാധികാരികളുടെയും ഓർമ്മയിൽ പതിയുവാൻ നിശ്ചയമായും അത് ഒരു പരാപുസ്തകമായിത്തീരുന്നതാണ്. 'കരപ്പൻ ചികിത്സയും, ശബ്ദാലങ്കാരവും' ഇതുവരെ കേരളഭാഷാപണ്ഡിതന്മാർക്കു കാണാൻനിടയായിട്ടില്ലാത്തതിനാൽ വ്യസനിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

സംസ്കൃതകൃതികളിൽ 'ജരാസന്ധവധം' ഒഴിച്ചു 'ആത്മശതകം, സ്വയംവരമന്ത്രാക്ഷരമാല, കിരാതരത്നസൂത്രം, ബുദ്ധവാഹനവിജയം, കിരാതാജ്ഞാനീയം, സുഭദ്രാഹരണം, ദശകുമാരചരിതം ഏതാനും ഭാഗം' അച്ചടിച്ചു പുറത്തായിട്ടുണ്ട്.

‘ഒരു കരാർ, ശരണാഭയം, കൂടൽമാണിക്യം, ഷഷ്ടി പൂർണ്ണമാംഗം’ മുതലായ പല വണ്ഡകാവ്യങ്ങളും, എഴുത്തുകാരും, വർണ്ണനകളും, റോളുകൾക്കും മലയാളത്തിലും സംസ്കൃതത്തിലുമായി അസംഖ്യമുണ്ട്. ഭാഷാകൃതികളിൽ ‘ദ്രോണാചാര്യർ’ എന്ന ഒരു കൃതിയിലെ ഏതാനും ശ്ലോകങ്ങൾ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു 1088-ലെ നവരാത്രിയുമ്പോൾ ഒരു ദിവസം എന്നെ ചൊല്ലിക്കേൾപ്പിക്കയും അതു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തി ‘കവനകൌമുദി’ മാസികയിലെക്ക് അയക്കണമെന്നു കരുതുന്നു എന്നു പറയുകയുണ്ടായിട്ടുണ്ട്.

ഇദ്ദേഹം ഒരിക്കൽ വെണ്മണി മന്ദിരം നമ്പൂരിപ്പാട്ടിലെ പ്രകൃതിയെ സംബന്ധിച്ചു,

‘ഉന്മേഷത്തോടുകൂടി മുറുകിയരികത്തല്ലം മുറുകുന്നതായ്-
ചുരുമണിപത്തുവെളിച്ചമുളിപ്പിച്ചു ചുറ്റിനേ
ബ്രഹ്മസംഗമമായതിന്റെ പടിയിൽ പൂർണ്ണനാമോദം പര-
ബ്രഹ്മം കണ്ടു മരണവെണ്മണി മകൻ നമ്പൂരിയെ കണ്ടു ഞാൻ.’

ഇങ്ങിനെ ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള ഈ പദ്യം അവിടുത്തെ മായാശ്ലോകരചനാസാമർത്ഥ്യത്തിന് തക്കതായ ലക്ഷ്യമാണല്ലോ.

ഈ കവിയുടെ നിസ്കർമ്മധാരയായ അനവധി റോളുകളുള്ളവയിൽ ഒന്നുണ്ടെന്നും ഇവിടെ പ്രസ്താവിക്കാം.

‘ലോകം തന്നെ മുത്തുതരിയെട്ടിൽ മുഴുവൻ വ്യാപിക്കുകയും ചെയ്താൽ-
താക്കുന്നോരിതരനെ ജീവനമുതന്നെ ത്യാഗം കാണാം
നീർ കൊണ്ടുള്ളിപ്പോലെയോ മറ്റോ കടലുപോലെയോ കണ്ടുക-
ണ്ണീർ കൊണ്ടിങ്ങൊന്നൊക്കെത്തരളിപ്പോലോളം ഭംഗം നൽകണം.

ആയത്തിൽക്കൊപാത്തിട്ടു കലവെച്ചു മരം

മനവൻ തന്റെ മായോ-

പായത്തിൻ കീഴിലായി കിഴിച്ചു പാടിയിൽ-

പെട്ടശിഷ്ടം പ്രഭുക്കൾ

അയത്തിൽ ബുദ്ധിമുട്ടാണൊടുവിൽ വരും

തുല്യരായോരൊടിപ്പു-

പ്രായത്തിൽ കൂടി നില്ക്കുന്നിവരിലൊരുമമാ-

ശത്രുവും പുല്ലുപോലെ.

തിരുമേനി ഒരിക്കൽ എറണാകുളത്തു കോവിലകത്തുവെച്ച ചില മഹാനാരോടുകൂടി വിനോദിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ അരിൽ ചിലർ ഈ തിരുമനസ്സിനോടു 'പണ്ടു ഏതൊ ഒരു മഹാകവി ശ്ലോകം ഉണ്ടാക്കി പെയ്തുകൊണ്ടിരുന്ന മഴ നിർത്തിയതായി കേട്ടിട്ടുണ്ടെന്നും, കഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാനു ഒരു ശ്ലോകമുണ്ടാക്കി മഴപെയ്യിക്കാൻ സാധിക്കുമോയെന്നു ചോദിച്ചുവെന്നും, തമ്പുരാൻ പരീക്ഷിച്ചു നോക്കാമെന്നു മറുപടി പറഞ്ഞ ഉടൻ ഒരു ശ്ലോകമുണ്ടാക്കി പൊല്ലിയെന്നും, കാലവിളംബനംകൂടാതെ മഴപെയ്തുവെന്നും കേട്ടിട്ടുണ്ട്. ഈ സംഭവം ഉണ്ടായതു ഒരു കുംഭമാസം കാലത്താണ്. ഈ അവസരത്തിൽ ഞാൻ എറണാകുളം കോളേജിൽ ഒരു വിദ്യാർത്ഥിയായിരുന്നതിനാൽ ഈ വർത്തമാനം അക്കാലത്തുതന്നെ എനിക്കുപിവാറിടവന്നിട്ടുണ്ട്. പക്ഷെ ആ പട്ട്യം എനിക്കു കാണാൻ തരമായിട്ടില്ല. ഈ സംഗതി കഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ ദിവ്യശക്തിക്കു നല്ല ഒരു തെളിവുകയാൽ ആ പട്ട്യം കിട്ടിയിട്ടുള്ള മഹാനാരാരെങ്കിലുമുണ്ടെങ്കിൽ ആയതു വല്ല മാസികയിലൊ മറ്റൊ ഏഴതിക്കു ഞാൻ ആശിക്കുന്നു.

ഇദ്ദേഹം ബാല്യത്തിൽ കൃശാംഗനായിരുന്നു. ക്രമേണ യൗവനത്തിന്നടുത്ത ശരീരപുഷ്ടിയുണ്ടായിരുന്നില്ലെങ്കിലും, മഹാഭാരതമുലധിതരണം ചെയ്തതിനുശേഷം അവിടുത്തെ ദേഹമൊന്നു പൂർണ്ണിച്ചു. കവിതാനിർമ്മാണത്തിൽ പല കവികൾക്കും 'അറ' പാഠിപ്പുള്ളതായി കേട്ടിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ ഈ ധീരപുരുഷനു ഇക്കാലത്തിൽ ആരോഗ്യസൽകീർത്യാദികളാണ് സമ്പാദ്യമുണ്ടായിട്ടുള്ളത്. ആകൃതിയിൽ ഇദ്ദേഹം കുറിയകൈകാലുകളോടുപയ്യം പോരസ്സത്തോടും, വൃദ്ധസ്സസ്സത്തോടും കൂടിയ ക

വെയറുള്ള ഒരുതൂണാണ്. നിറം ഇരുനിറമാണ്. വാമനരൂപം കല്പിക്കാൻ ചാടിപ്പെട്ടുകിടക്കും ഉയരം കുറവായെന്നു പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. അവിടുത്തേക്കു എഴുതുവാനും മറ്റും വലത്തേക്കയ്യുപോലെതന്നെ എടുത്തേക്കയ്യും സ്വാധീനമാണ്.

ഇദ്ദേഹം സ്വഭാവത്തിൽ ശാന്തനും, ഉദാരനും, സമസനം യഥാശക്തി സ്വകർമ്മാനുഷ്ഠാനനിഷ്ഠയിൽ തല്പരനും, നിഷ്പക്ഷപാതിയും, ആശ്രിതവാത്സല്യപരായണനും, സമഞ്ചലി യോടു കൂടിയ ഗംഭീരാശയനമാണെന്നുള്ളത് അവിടുത്തോടു അടുത്ത പരിചിതന്മാർക്കുല്ലാതെ യഥാർത്ഥമായറിവാനശക്തരായിട്ടുള്ളതിനാൽ ഇവിടെ പ്രസ്താവിച്ചതു അസ്ഥാനവും അനുചിതവുമാണെന്നു വരുന്നതല്ലല്ലോ. എങ്കിലും കൃത്യനിഷ്ഠയിൽ സുസ്ഥിരത അല്പം കുറയുമെന്ന് പറയുന്നവരുണ്ടാകാം. താൻ ഒരു രാജകുലജാതനാണെന്നോ വിദഗ്ദ്ധനാണെന്നോ മറ്റൊരാളോടു അഭിമാനലവംപോലുമില്ലാതെ നിഖിലജനരഞ്ജനക്കുപാത്രമായിത്തന്നെ ഈ മഹാൻ ഈ ലോകജീവിതം സസുഖംനയിച്ചു. കരുണാകലനായ അവിടുത്തെ സഹായത്താൽ അനവധി ആളുകൾക്കു പലവഴിക്കും ഗുണം സിദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ട്.

1൦88-ാം മാണ്ട് ധനുമാസം 29-ാംനു- അവിടുത്തേക്ക് അതിസാരം തുടങ്ങുകയും, ക്രമേണ അതു വലിച്ചു മകരമാസം 10-ാംനു- പകൽ 6 മണിക്കു അല്പം മുമ്പായി തിരുമേനി തീപ്പെടുകയും ചെയ്തു. അവിടുന്ന് പരലോകപ്രാപ്തനാകുന്നതിന്നു കുറച്ചു മുമ്പായി ആശ്രിതന്മാരേയും നിജശിഷ്യഗണങ്ങളേയും കുറിച്ചു ചിലതെല്ലാം പ്രസ്താവിക്കുകയുണ്ടായി. അതിന്നുശേഷം മരുമകനായ ഒരു ചെറിയതമ്പുരാനോടു പെൻസ്സിലും കടലാസ്സും കൊണ്ടുവരുവാൻ കല്പിക്കുകയും, മരണശയ്യാഗതനായ തിരുമേനിതന്നെ ട്രോകമെഴുതാനാരംഭിക്കുകയും, 'ലോകമാതാ' എന്ന നാലക്ഷരം എഴുതിയപ്പോഴേക്കും കരബലഹീനത ഭവിക്കയാൽ ആ ചെറിയതമ്പുരാനോടുതന്നെ എഴുതുവാൻ ആവശ്യപ്പെടുകയും ചെയ്തു.

‘ലോകമാതാവനിസ്സർപ്പലോകമാംസപന്തസന്തതി.

അവിടുത്തേക്കുവിഴചെയ്തിവിടെക്കിട്ടുമോസുഖം.

- 1 സ്വപന്തസന്താനങ്ങൾതമ്മിൽ ചന്തംവിട്ടേററതിക്കുകിൽ.
 ഫന്തിഭൂരസ്ഥർദഃഖിപ്പുസ്വപന്തസ്ഥർസുഖമെന്നിയേ’

ഈ പദ്യങ്ങൾ ചൊല്ലിക്കൊടുത്തുകഴിഞ്ഞതോടുകൂടി തിരുമനസ്സിലേക്കു തീരെ കാമംവിടുകയും അവിളംബം തീർപ്പാകയും ചെയ്തു. തിരുമേനിയുടെ ഈ പദ്യങ്ങളിൽനിന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ നിർമ്മാണകാർയ്ക്കത്തെ സംബന്ധിച്ച ദൈവജ്ഞനായ പലക്കും പലവിധത്തിൽ ആലോചിപ്പാനും സംശയിപ്പാനും സംഗതിയുണ്ട്.

ഈ ആകസ്മിക സംഭവം കേൾപ്പാനിടയായിട്ടുള്ള മലയാളികളിൽ നാസികാഗ്രത്തിൽ തജ്ജനീചേക്കാത്തവരാരെങ്കിലുമുണ്ടാകുമോയെന്നു സംശയമാണ്. എത്രവിധമായാലും കേരളഭാഷായോഷാശിരോഭൂഷണം വീണുപോയെന്നല്ലാതെ പിന്നെയെന്താണ് പറയേണ്ടത്. ഈ മഹാ മനസ്സന്റെ പ്രശസ്തി ആഴിയിലുഴിയാഴംവരെ നിലനില്ക്കുവാൻ ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതികൾതന്നെ മതിയാകുമെങ്കിലും തിരുമനസ്സിലെ ജനോപകാരപ്രദമായ കവിതാകൃത്യനിർവ്വഹണത്തെക്കുറിച്ചു കേരളീയർ തങ്ങളുടെ കൃതജ്ഞതയെ കാണിപ്പാനായി കേരളപ്പുസ്തകാലയമായി എന്തെങ്കിലും പരോപകാരത്തിന്നുതക്കവണ്ണം ഒരു കൃത്യം ചെയ്യേണ്ടത് ഉചിതമായിട്ടുള്ളതുതന്നെ.

വിശേഷിച്ചു കവികലശിരോമണിയായ ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതികളിൽ കണ്ടുകിട്ടാതെയും അച്ചടിക്കാതെയും ഉള്ള കവനങ്ങളെ ജനങ്ങൾക്കും മലയാളഭാഷയ്ക്കും പ്രയോജനമാക്കിത്തീർപ്പാൻ ഈ മഹാകൻ വംശജരായ മാന്യന്മാർ പ്രോത്സാഹിക്കുമെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു. കഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാൻതിരുമനസ്സുകൊണ്ടു പല സ്ഥലങ്ങളിലും സഞ്ചരിച്ചു താമസിച്ചിട്ടുള്ളതുകൊണ്ട്, അദ്വിടവിടെയായി അനവധി സൂപ്പുത്തുകൾ അവിടുത്തേക്കുണ്ടാ

വാൻ ഇടവന്നതുനിമിത്തം അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതികൾ പലദി-
ക്ഷിപുമായി ചിന്നിച്ചിതറി കിടപ്പാണിടയുണ്ട്. ആ വക കവി-
തകളെല്ലാം പുസ്തകരൂപേണ പുറത്തു വരുന്നതായാൽ മലയാ-
ളികളുടെ ഭാഗ്യം പോയിട്ടില്ലെന്നു വിചാരിക്കാവുന്നതാണ്.

മലയാളഭാഷാപോഷണതത്പരനായ ഈ തിരുമേനി-
ക്ക് ഭീർഘായുസ്സില്ലാതെ വന്നത് കേരളീയരായ നമ്മളുടെ നി-
ർഭാഗ്യശക്തിയെന്നേ പറയേണ്ടതുള്ളൂ. എങ്കിലും അവിടുന്ന് സ-
ർവ്വസത്ഗുണസമ്പന്നനായ ദേവകവിയായി പരലോക സുഖമ-
നുഭവിപ്പാൻ ജഗദീശപരൻ കടാക്ഷിക്കട്ടെ.

‘കണ്ടാൽതുന്യചുരുണ്ടുനീണ്ടമുടിയും, വിസ്താരമാംമാലവും
നീണ്ടാഭംഗിയെഴുന്നമുക്കു, നെടുതാംനേത്രങ്ങൾവക്ഷസ്ഥലം
രണ്ടാംവെണ്ണണിയച്ഛെന്നുപായാൻപാകത്തിലാകുംഭയം
പൂണ്ടാക്കോമളകുഞ്ഞുഭൂപതൃവെൻവില്ലാങ്ങുതീർത്തിടണം.’

ഇന്നത്തെ രാജ്യം

(ഔദ്യമിത കണ്ണമേനോൻ ബി. എ.)

കതിരവ! ഗഗനത്തിൽ സൈപരമായ് സഞ്ചരിക്കൂ
മതിമതിയിനി വില്ലോ! യോഗനിദ്രാസുഖംതേ
സ്ഥിതിയിവിടെ മറിഞ്ഞു സൽപ്രഭാവജ്ഞിമാട-
ക്ഷിതിരമണനൊഴിഞ്ഞു രാജ്യഭാരാധികാരം.

1

തരമൊടുതലപൊക്കി പാലർക്കു വരന്മാർ
സുരഭിമുഖപുരതീകല്പവൃക്ഷംതഴച്ചു
ശരട്ടതുവിനവിനും ഹന്തവൃഷ്ടിച്ഛലത്താൽ
സുരപതിചൊരിയുന്ന ഹർഷബാഷ്പപ്രവാഹം.

2

അലകളിളകിയാടും വങ്കടൽ കൊപ്പമായി-
ല്ല പലപലമുനസംഘം പന്തലിൽ തിരിക്കുന്നു

ജലദസമതരംഗംപൂണ്ടവണ്ടിത്തുകകുപ്പാ -
വലമനനനെഴുന്നെള്ളുന്നു. സാസ്ത്രപ്രസാദം.

3

പതിവുപടിമഹീശൻസ്രീപുമാനാരൊടെല്ലാം
യുതിയൊടുകുലപ്രശ്നങ്ങൾഭംഗാനടത്തി
ക്ഷിതിഭരണമൊഴിഞ്ഞെന്നുള്ളവാഗ്ദമസ്സൽ
ശ്രുതിയിലഥതാ ചൂശൂരനാംപാരിനിന്ദൻ.

4

ഹരിഹരിഭഗവാനേ! രക്ഷരക്ഷേതിചിന്തി-
ച്ചെരിയുമൊരകമോടംസ്സുണ്ണരായ്ലോകർനില്ല
അരിയുടയരാജശ്രീയെവിട്ടാത്മപുണ്യ-
പ്പെരിമയൊരിടിമിന്നൽക്കൊപ്പമയ്യോമാഞ്ഞു.

5

പുരടമയകിരീടത്തിങ്കലെഭ്രാന്തിമൂലം
നരബലികളസംഖ്യ ചയ്തിടന്നുനൂപനാർ
പരമതൊരുതന്ന ചിന്തമടുത്തുകുളഞ്ഞി-
ലരണിപതിവരിച്ചുഹന്ത! രാജഷിപട്ടം.

6

അവനവനവരാനുള്ളൊന്നരക്കാശിനായി-
ശ്ശിവശിവജന. സംഖ്യമൂന്നുകോർട്ടുകരേറും
സ്വവശഗതവിശിഷ്ടശ്രീയേവേന്ത്യജിപ്പാ-
നവനിയിലിതരന്മാർക്കു മൊക്കുന്നതല്ല.

7

പലപുതിയപരിഷ്കാരങ്ങളിത്തമ്പുരാൻത-
ന്നലഘുമതിബലത്താൽനാട്ടിലേപ്പാടൊയ്ക്ക
വിലവെരിയകിരീടംസന്തുജിക്കുന്നതാമീ
നിലയിവയിൽമഹത്താംസത് പരിഷ്കാരമായി.

8

വിഷസമമതിരൂക്ഷംപൂജ്യരാൽത്യാജ്യമാണീ
വിഷയമിതുജനങ്ങൾക്കൊക്കെയുപാമാക്കാൻ
വിഷയമതുവെടിഞ്ഞുവീര്യഭൂജാനിസച്ചം
ക്ഷമതിനിഗമാന്തപ്രൗഢസിദ്ധാന്തവേദീ.

9

മനമുഖനവരന്മാർക്കൊക്കെയുതൻനടപ്പാ-
ലനുപദമിടിവേകിപ്പാഞ്ഞൊരിപ്പാത്മിവേന്ദ്രൻ

അനുപമസുഖമുൾക്കൊണ്ടായിരത്താണ്ടിരിപ്പാൻ
ദിനജരിപുകടാക്ഷിക്കട്ടെപ്പുണ്ണത്രയീശൻ. 10

തീവണ്ടിത്തമ്പുരാൻ, പണ്ഡിതനൃപതി, മഹാ
സ്ഥാനമാനാധ്യഭുവൻ,
സേവനാരാധമിപ്പാത്തൊരുനൃപതിലകൻ,
വാഴ്ചവെച്ചോരുമന്നൻ,
ഏവംനൂറാണ്ടിനങ്ങേപ്പാമവനവ
നെപ്പാറിയോതുന്നതുകേ
ട്ടീവന്ദൻ ചാരിതായ്ത്തൊടുസസുഖമി
രുനീടുമാറായ്ക്കട്ടെ. 11

ഭാരതി.
ഉത്തരാഭം.

(ആർ ഗോവിന്ദപ്പിള്ള)

ഒരു ഗൃഹത്തിൽ ഭരതന്റെ പരിചയ്യിൽ വളർന്നുവന്ന കരുണാകരനും ഭാരതിയും ബാല്യത്തിൽ തന്നെ വളരെ സ്നേഹമായിരുന്നു. അത് പ്രായത്തോടുകൂടി വളർന്നുവന്നു. കരുണാകരന്റെ പുരുഷോചിതമായ ഗൗരവം, സ്നേഹം, ഉത്സാഹം, സമസൃഷ്ടികളോടുള്ള കരുണ, പഠിത്തത്തിലുള്ള ഉത്സാഹം, സർവ്വോപരിയായി ബുദ്ധിവികാസം ഇതിലെല്ലാം ഭാരതി ആഹ്ലാദിച്ചിരുന്നു. അവന്റെ അതി സൗന്ദര്യമുള്ള മുഖത്തുനിന്നും പുറപ്പെടുന്ന വാക്കുകളും അവന്റെ നോട്ടവും ഭാവവും ആരേയും വശീകരിക്കത്തക്കവയായിരുന്നു. ഇതുകളോടെല്ലാം നിത്യം പരിചയിച്ച ഭാരതിയ്ക്ക് കൊച്ചേട്ടന്റെ ശ്രേയസ്സ് എന്നൊരു വിചാരമെ ഉണ്ടായിരുന്നൊള്ളു.

കരുണാകരനാകട്ടെ ആദ്യം മുതൽ ഭാരതിയെ സഹോദരീനിച്ചിശേഷം സ്നേഹിച്ചു. ക്രമേണ, അവൾക്ക് അവനിൽ ഉള്ള സ്നേഹവും അവളിൽനിന്നു ലഭിച്ചിരുന്ന സഹായവും ആ

സ്നേഹത്തെ ദൃഢതരമാക്കിത്തീർത്തു. പ്രായമായതിനോടുകൂടി അവർ സ്രീകുമാരന്റെ മാതൃകയായിരിക്കത്തക്കവണ്ണം അവരുടെ സ്വഭാവഗുണങ്ങളും സൗന്ദര്യവും വർദ്ധിച്ചുവന്നു. അവരുടെ അഭ്യാസവും അമ്മാവനോടുള്ള സംസർഗ്ഗവും അവളുടെ ദൈവവിശ്വാസത്തിലും ന്യായാന്ത്രായവിവേചനത്തിലും നിസ്തല്പയാക്കിത്തീർത്തു. ഭാരതിക്കുട്ടിയുടെ ഗുണഗണങ്ങളെക്കുറിച്ച് ആലോചിക്കുന്നതുതന്നെ കരുണാകരൻ സുഖമുള്ളതായിത്തീർന്നു.

കരുണാകരൻ അവളെപ്പിരിഞ്ഞ് പഠിത്തത്തിനായി അന്യദിക്കിൽ താമസം തുടങ്ങിയപ്പോഴാണ്, അവർ അടുത്തുണ്ടായിരുന്നപ്പോൾ തനിക്കുണ്ടായിരുന്ന ആശ്വാസത്തെക്കുറിച്ച് അവൻ ബോധംവന്നത്. പരീക്ഷയും മാറ്റം കഴിഞ്ഞ് കരുണാകരൻ വീട്ടിൽ വന്നാൽ പോകുന്നതുവരെ, വിശ്രമാവസരങ്ങളിൽ, അവർ ഒരുമിച്ചു പുസ്തകങ്ങൾ വായിക്കുകയും കാരോ രാജ്യചരിത്രങ്ങളെ, അവളെപ്പറ്റിത്തന്നു കേൾപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. പിരിഞ്ഞു പോകാറാകുമ്പോൾ രണ്ടുപേരും ഒരുപോലെ വ്യസനിക്കും; ഒടുവിൽ എഴുത്തിനെ ശരണമാക്കി പിരിയും. ഇതായിരുന്നു പതിവ്.

അങ്ങിനെ ഇരിക്കുമ്പോഴാണ് ശ്രീകണ്ഠമേനോന്റെ വിവാഹത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ആലോചന വന്നത്. അവർ തടഞ്ഞു നിന്നോടത്തോളം അതിന്റെ ബലം വർദ്ധിച്ചാണല്ലോ വരുന്നതെന്ന്. ആ അവസരത്തിലാണ് അവർ തനിക്കു കരുണാകരനോടുള്ള അതിപ്രിയം അനുരാഗമാണെന്നു മനസ്സിലാക്കിയത്. ഈ സ്ഥിതിയിൽ അവർക്കു കരുണാകരനെപ്പിരിഞ്ഞ് ഒരു നിമിഷവും കഴിച്ചുകൂട്ടാൻ നിവൃത്തിയില്ല എന്ന സ്ഥിതിയിലാകയും വിവരം എല്ലാം കാണിച്ച് അദ്ദേഹത്തിനു കൂടെയുള്ള എഴുത്തയക്കുകയും ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നു.

വിദ്യാർത്ഥിനിലെയെ അതിക്രമിച്ചിട്ടില്ലാത്ത കരുണാകരൻ, തന്റെ രക്ഷിതാവും തന്നെ ചിതുമലയും ലാഭിക്കുന്ന ദേഹ

വുമായ മാധവമേനോനെ കൂടക്കൂടെ തിരുവനന്തപുരത്തുവെച്ചു കാണാറുണ്ടായിരുന്നു എങ്കിലും, തന്റെ പ്രിയ സഖിയെ കാണാതിരിക്കാൻ നിവൃത്തിയില്ലാതിരുന്നതിനാൽ ഐ. എ. പരീക്ഷ കഴിഞ്ഞയുടനെ വീട്ടിലേക്കുവന്നു. അത്തവണ അവൻ വന്നത് ഭാരതിക്കുട്ടിക്കും മാധവമേനോനും മാത്രമേ സന്തോഷമായുള്ളൂ. കുമാരമേനോനാകട്ടെ കുറെനാളായി കരുണാകരനോട് സംസാരിക്കാറേ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. അത്തവണ ലക്ഷ്മി അമ്മയും അത്ര സന്തോഷം പ്രദർശിപ്പിച്ചില്ല.

ഭാരതിക്കുട്ടി തന്റെ സങ്കടങ്ങളെല്ലാം കരുണാകരനോടു പറയുകയും തന്നെക്കൂടെ തിരുവനന്ത പുരത്തേയ്ക്കു കൊണ്ടു പോകാൻ അപേക്ഷിക്കുകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ അപ്രകാരം ചെയ്യുന്നതിനു കരുണാകരന് തത്കാലം നിവൃത്തി ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. അതിനാൽ അവൾക്ക് ആശ്വാസത്തിനും ധൈര്യത്തിനും വേണ്ടതു പറഞ്ഞുകൊടുക്കുന്നതിനെ സാധിച്ചുള്ള അധികം താമസിയാതെ കരുണാകരൻ തിരികെപ്പോകുന്നതിനു ഒരുങ്ങി. ഭാരതി ബാഷ്പധാരയോടു കൂടി അവളുടെ മുറിയിൽ ഇരിക്കുകയായിരുന്നു. കരുണാകരൻ യാത്രയ്ക്കുള്ള ഉടുപ്പെല്ലാംമാറി സാമാനങ്ങൾ വണ്ടിയിൽ വയ്ക്കാൻ ഭൂതൃനോടു പറഞ്ഞിട്ടു ഭാരതിയുടെ മുറിയിലേക്കു ചെന്നു. കരുണാകരനെക്കണ്ടപ്പോൾ അവൾ എഴുന്നേറ്റു തൊണ്ടവിങ്ങിസംസാരിക്കാൻ അശക്തയായി നിന്നു. കരുണാകരനും ഈ ഭാവഭേദങ്ങൾ കണ്ടു അവരനായി നിന്നുപോയി. അല്പം കഴിഞ്ഞു ഒരുവിധംധൈര്യത്തെ അവലംബിച്ച് ഒരു കസേരയിൽ ഇരുന്നു. ഒടുവിൽ ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു. 'ഭാരതിക്കുട്ടി! ഇങ്ങനെ മനസ്സാപപ്പെടരുത്. ദൈവ നിശ്ചയംപോലെ എല്ലാം നടക്കും. ധൈര്യവും സമാധാനവുംഎപ്പോഴിടത്തും വേണം.' ഭാരതിക്കുട്ടിക്കു ഒരു സംഭ്രമംഉണ്ടായി. കണ്ണനീരു തൊണ്ടയിൽ കെട്ടി സംസാരിക്കാൻ പാടില്ലാതെവിഷമിച്ചു. ഒടുവിൽ ഇത്ര മാത്രം പറഞ്ഞു 'ഞാൻ എ' അയച്ചാൽ കൊച്ചേട്ടൻ ഉടനെ വരണം.' അതിനു

നെ തന്നെ, വന്നു കൊള്ളാം. ഭാരതിക്കുട്ടിയോടു കൂടി പാക്കു ന്നതിനു ദൈവം സഹായിക്കട്ടെ എന്നു പറഞ്ഞു. കരുണാകരൻ എഴുന്നോറു കുറച്ചു നേരം അവളെ നോക്കിക്കൊണ്ടു നിന്നശേഷം പുറത്തേക്കു പോന്നു. ഭാരതിക്കുട്ടി തന്റെ കണ്ണും മനസ്സും അദ്ദേഹത്തോടുകൂടി പോയതു കൊണ്ടു കുറച്ചു നേരം നിശ്ചേഷ്ടയായി നിന്നശേഷം ഓരോന്നു ആലോചിച്ചു സമാധാനപ്പെടുവാൻ ശ്രമിച്ചു.

കരുണാകരൻ അവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നെടത്തോളംദിവസം അവൾക്കു വേണ്ടുവോളം സമാധാനം ഉണ്ടായിരുന്നു; അവൻ പോയതിനോടുകൂടി ആ സമാധാനവും പോയി. അതിനു പുറമെ അവൻ പോയി അധികം ദിവസം കഴിയുന്നതിനു മുമ്പ് മുൻ പറഞ്ഞ കേസ്സുതടവിക്കയും ആ വീട്ടിൽ യജമാനന്റെ സാന്നിധ്യം ഉണ്ടാകയും ചെയ്തു. എന്നാൽ കരുണാകരൻ ബി. എ. ജയിക്കയും അതിലും ഉയർന്ന പരീക്ഷകൾക്കു പഠിക്കാൻ ആരംഭിക്കുകയും ചെയ്തതായി അറിഞ്ഞതു അവൾക്കു വളരെ ആശ്വാസപ്രദമായിരുന്നു.

പിന്നെയും വഷം രണ്ടു കഴിഞ്ഞു. ഇത്രയും നാൾ കരുണാകരൻ വീട്ടിലേക്കു വന്നില്ല. ഭാരതിക്കുട്ടി താൻ മനസ്സുകൊണ്ടു വരിച്ചിരുന്ന പ്രാണനാഥനെ കാണാത്തയാലും ഒന്നിന്നൊന്നു വലിച്ചു ചെന്ന ശ്രീകണ്ഠമേനോന്റെ ഓഡയാലും വളരെ ദൂരം വിട്ടു. ആ സാധുക്കുട്ടിക്കു ക്രമേണ ഊണിനു ആസ്ഥാനമായും നിശ്ചയിൽ നിദ്രയില്ലാതായി വരികയും ചെയ്തു. മാധവമേനോന്റെ പേരിൽ മരുമകൻ കുമാരമേനോൻ കൊടുത്തിരുന്ന കേസ്സ് രണ്ടു കോർട്ടിലും കാരണവക്കു എതിരായി വിധിയുണ്ടായി. കേസ്സിനു തെളിച്ചു കൊടുക്കേണ്ടതിനു മാധവമേനോനെ, ദുഷ്ടനായ യജമാനനെക്കുറിച്ചുള്ള ഭയംകൊണ്ടു, സ്വദേശികളിൽ ആരും തന്നെ വേണ്ടുവോലെ സഹായിച്ചില്ല. അതിനും പുറമെ അക്കാലങ്ങളിൽ മാധവമേനോൻ ഏതൊ അത്യാവശ്യകാര്യം പ്രമാണിച്ചു അന്യദിക്കിലായിരുന്നതുകൊണ്ടു അദ്ദേഹത്തി

ന അക്കാശ്ശത്തിൽ വേണ്ടതെളിവു കൊടുക്കാൻ സാധിച്ചില്ല. കേസ്സുതോറ്റതോടുകൂടി കാരണവരെക്കുറിച്ചുള്ള ബഹുമാനം വീട്ടിൽ കറഞ്ഞു തുടങ്ങി; അതിനു പകരം ശ്രീകണ്ഠ മേനവനെ രക്ഷിതാവായി അവരോധിക്കുകയും അദ്ദേഹം അങ്ങിനെ നടിക്കുകയും ചെയ്തു. മാധവമേനോൻ വീട്ടിൽ ഇല്ലാത്ത സമയം എല്ലായ്പ്പോഴും തന്നെ യജമാനൻ അവിടെ ഉണ്ടായിരിക്കും. എന്നാലും ഭാരതിക്കുട്ടി ഇതേവരെ അദ്ദേഹത്തെ അഭിമുഖീകരിക്കാതെ കഴിച്ചു കൂട്ടി. ഒടുവിൽ ഒരു നിമിഷത്തിലും ഇല്ലാ എന്നായി. അമ്മയും അച്ഛനും സഹോദരനും യജമാനനും പിന്നെ അവിടെ വരുന്ന മറ്റാളുകളും അവളെ സങ്കടപ്പെടുത്തി. അമ്മമാരെപ്പോലെ താനും പുറത്തു ഇറങ്ങുകയെ നിവൃത്തിയുള്ള എന്നായപ്പോൾ 'ഉടനെ വരാത്തപക്ഷം മേലാൽതന്നെക്കാണ് അരികുലം സാധിക്കുക' എന്നു കരുണാകരൻ അവന്റെ മുമ്പം ഭേദിക്കത്തക്കവണ്ണം ഒരേഴത്തയച്ചു.

എഴുത്തു കിട്ടിയപ്പോൾ കരുണാകരൻ അന്തിമാരുണമായി സങ്കടപ്പെട്ടു. മുമ്പു ഭാരതിക്കുട്ടിയുടെ എഴുത്തു കിട്ടാറുള്ള ദിവസം കരുണാകരനു ഒരു ഉത്സവം പോലെയാണ് തോന്നാറുള്ളത്. ഇത്തവണ അവൻ പരവശനായി; വീട്ടിലേക്കു പോരുന്നതിന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തി. ഈ സമയത്തു അവൻ മാധവമേനോന്റെ കേസ്സു ഫൈക്കോർട്ടിൽ അപ്പീൽ കൊടുക്കുകയും വക്കീലന്മാരെക്കൊണ്ടു അതിശ്രദ്ധയായി വാദിപ്പിക്കുകയും തനിക്കുള്ള നിയമ പരിജ്ഞാനവും യുക്തിയും സമത്വന്മാരായ വക്കീലന്മാരെ ബോധപ്പെടുത്തി അവരുടെ ബഹുമാനം സമ്പാദിക്കുകയും ചെയ്ത് തീർച്ച അറിയുന്നതിനു താമസിക്കുകയായിരുന്നു. ഏക കാലത്തു എം.എ.; ബി. എൽ.; എന്ന രണ്ടു പരീക്ഷകൾക്കു പഠിച്ചു പരീക്ഷയിൽ ചേർന്നു തൃപ്തികരമായി ഉത്തരം എഴുതിയ ശിഷ്യനെപ്പറ്റി ഗുരുനാഥന്മാരുടെ അഭിപ്രായമെന്തെന്നു ആലോചിക്കാനില്ലല്ലോ. എഴുത്തു വായിച്ചു വീട്ടിലേക്കു പോരുമ്പോൾ തീർച്ചപ്പെടുത്തിയ ഉടനെ, താൻ വീട്ടിലേക്കു പുറപ്പെട്ടിട്ട്

എന്നും നാലാം ദിവസം ഉച്ചക്കു വീട്ടിൽ എത്തും എന്നും മാധ്യമനോനു ഒരു കമ്പി അയച്ചു. അതിന്റെ ശേഷം വക്കീലിനെ ചെന്നു കണ്ട്, കേസു വിധിപാഞ്ഞാലുടനെ കമ്പിവഴി വീട്ടിലേക്കു അറിവുതരുന്നതിനു വേണ്ട എപ്പോഴു ചെയ്തശേഷം ഇരുനാഥന്മാരെച്ചെന്നു കണ്ട് താൻ അത്യാവശ്യകാര്യം പ്രമാണിച്ചു വീട്ടിലേക്കു പോകുന്നു എന്നും പരീക്ഷാഫലം അറിഞ്ഞാലുടനെ വിവരം തന്നെ അറിയിക്കണമെന്നും പറഞ്ഞു അവരെ വന്ദിച്ചു അനുഗ്രഹവും വാങ്ങി ഉടനെ തന്നെ വീട്ടിലേക്കു തിരിച്ചു.

ഒരു ദിവസം കാലത്തു എട്ടു മണിക്കു സാലപുരം ഗ്രാമത്തിൽ നിന്നും ഒരു മൂന്നു കാതം കിഴക്കായി രണ്ടു കുതിരവണ്ടി മുൻപു മുൻപായി പ്രവർത്തിച്ചു പോകുന്നു. മുന്തിലത്തെ വണ്ടിയിൽ ഉദ്ദേശം നാലുതു വയസ്സു പ്രായമുള്ള ഒരു സ്ത്രീയും ഒരു വൃദ്ധയും ഒരു ശിശുവും ഇരുന്നിരുന്നു. പുറകെ ഉള്ളവണ്ടിയിൽ ഇരുപതു ഇരുപത്തിമൂന്നു വയസ്സു പ്രായം തോന്നിയെന്ന ഒരു യുവാവും ആണ് ഇരുന്നിരുന്നത്. ആദ്യത്തെ വണ്ടിയിലിരുന്ന ചെറുപ്പക്കുറിയെ പ്രഭുവി ആണെന്നു അവരുടെ ഭാവഭേദങ്ങളാലും സംഭാഷണങ്ങളാലും ഉൾക്കൊണ്ടിരുന്നു. പുറകിലെ വണ്ടിയിലിരുന്ന യുവാവ് ദേഹത്തിലും കാലിലും യൂറോപ്യൻ സമ്പ്രദായത്തിൽ ഉടുപ്പുകൾ ധരിച്ചിരുന്നു. അദ്ദേഹം ഒരു പുസ്തകം നോക്കിക്കൊണ്ട് വണ്ടിയിൽ ചാരി ഇരിക്കുന്നു. ഈ വിധത്തിൽ കുറെ ദൂരം പോയശേഷം യുവാവു മുമ്പോട്ടു നോക്കിയപ്പോൾ, സാവധാനത്തിൽ പോയിരുന്ന തന്റെ വണ്ടിയുടെ മുന്തിലും ആദ്യത്തെ വണ്ടിയുടെ പിമ്പിലുമായി ഒരു വൃദ്ധൻ വരിയും കത്തി നടക്കുന്നതു കണ്ടു. യുവാവു അതിൽ അത്ര ശ്രദ്ധിച്ചില്ല. കറച്ചു കഴിഞ്ഞു പിന്നെയും നോക്കുകയും ആ വൃദ്ധൻ ആവിധത്തിൽതന്നെ പിന്നെയും നടക്കുന്നതു കാണുകയും ചെയ്തു. കുറെ നേരം സൂക്ഷിച്ചുനോക്കിയപ്പോൾ അതു പരിചയമുള്ള ആളാണെന്നു തോന്നി വണ്ടിക്കാരനെന്നു കണ്ടു വിളിച്ചു. അ

ടത്തു വന്നപ്പോൾ, അല്ല! കിട്ടുമാവുന്നല്ലെ അത്? എന്ന് യുവാവായ കരുണാകരൻ ചോദിച്ചു ഉടനെ ആളെ മനസ്സിലാക്കിട്ട് കിട്ടുശ്ശാർ—എന്റെ കുഞ്ഞല്ലെ? അയ്യോ! ഞാനറിഞ്ഞില്ലല്ലോ! കുഞ്ഞ് തിരുവനന്തപുരത്തു പഠിക്കാൻ പോയപ്പോൾ കണ്ടതാണ്. എന്റെ കുഞ്ഞേ! ഞാൻ കൂടക്കൂടെ വന്നു കണ്ടു കൊള്ളാമെന്നു അനുപറഞ്ഞു; ഒന്നും സാധിച്ചില്ല, വയറു പിടിക്കാൻ നടക്കുകയാണ്.

കരുണാ—കിട്ടുമാമൻ ഇയ്യിട ക്ഷീണിച്ചിരിക്കുന്നു, എന്താത്?

കിട്ടുശ്ശാർ—വയസ്സല്ലേ കുഞ്ഞേ! കുഞ്ഞിനു സുഖമാണല്ലോ അച്ഛനെക്കാണാറുണ്ട്. കുഞ്ഞുവരുമെന്നുകേട്ടു കാണാൻ വേണ്ടി വീട്ടിലേക്കു വരികയായിരുന്നു.

കരുണാ—എനിക്കു സുഖമാണ്. അമ്മാവനക്കണ്ടത് സന്തോഷമായി.

കിട്ടുശ്ശാർ—കുഞ്ഞിന്റെ പരീക്ഷ എന്തായി? കുഞ്ഞു രണ്ട് പരീക്ഷകൾ പഠിക്കുന്നുവെന്ന് കേട്ട് ക്ഷീണിച്ചുപോയെങ്കിലോ എന്നോത്തു.

കരുണാ—പരീക്ഷയുടെ കാര്യം ഒന്നും അറിഞ്ഞില്ല. ഇയ്യിടെ അറിയാം.

കിട്ടു—നമ്പറിന്റെ കാര്യമെന്തായി കുഞ്ഞേ! കുഞ്ഞു പോയതിൽപിന്നെ ഇവിടെ എന്തെല്ലാം പൊടിപൂരമാണ് നടന്നത്! കുഞ്ഞിന്റെ അച്ഛന്റെ ഗ്രഹപ്പിഴതന്നെ! ആ ഭാരതിക്കുഞ്ഞിന്റെ കാര്യം പറഞ്ഞാൽ അതികുഷ്ടം!

കരുണാ—എന്തുചെയ്യാം നമ്പർ വാഡിപറയാൻ വെച്ചിരിക്കുകയാണ്. ഇയ്യിടെ പറയും. മുന്പെ പോകുന്ന വണ്ടി ആരുടേതാണ്?

കിട്ടു—ആ വണ്ടിയിൽ രണ്ട് സ്ത്രീകളുണ്ട്. കുഞ്ഞിന്റെ അച്ഛനായി എന്തൊ കാര്യമുണ്ടെന്നും അദ്ദേഹത്തെ കാണുന്നമെന്നും പറഞ്ഞ് അങ്ങോട്ട് പോകുകയാണ്.

ഇപ്പുകാരും അവർ സംസാരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. വ

പൊയ്ക്കാണിരുന്നു. വീട്ടിന് ഒന്നരണ്ട് മൈൽ സമീപിച്ചപ്പോൾ, മറോ വണ്ടിയിലുള്ളവർ എത്തുന്നതിനുമുമ്പ് താൻ അച്ഛനെ കാണുന്നതാണ് സൗകര്യമെന്നു നിശ്ചയിച്ച് തന്റെ വണ്ടി മുഖേന വിടാൻ കരുണകരൻ ആശ്ഞാപിച്ചു. അപ്പോൾ കിട്ടുശ്ശാരു, തനിക്കു മറ്റൊരു വണ്ടിയിലുള്ളവരോടു ചിലതു ചോദിക്കാനുണ്ടെന്നും അവരോടുമിച്ച് എത്തിക്കൊള്ളാമെന്നും പറഞ്ഞു വണ്ടിയിൽ നിന്നും ഇറങ്ങി. കരുണാകരന്റെ വണ്ടി മുൻകടന്ന് ഓടിച്ചുപോകയും ചെയ്തു.

അന്ന് ഏകദേശം എട്ടു മണിയായപ്പോൾ മാനോട്ടത്തു മാധവമേനോൻ കഞ്ഞി കുടികഴിഞ്ഞ് ആപ്പീസ്സുമുറിയിൽ വന്നിരുന്ന് ഓരോന്ന് ആലോചിച്ചു. പിന്നെ ഒന്നു മുറക്കി തുപ്പിയ ശേഷം ഭാരതിക്കുട്ടിയെ വിളിച്ചു. അവൾ വന്ന് അമ്മാവൻ ഇരുന്ന കസേരയുടെ പുറകിൽ പിടിച്ചുകൊണ്ടു നിന്നു. അമ്മാവൻ അവളെപ്പിടിച്ച് അടുപ്പിച്ചു നിൽക്കുന്ന പുറത്തു തലോടിക്കൊണ്ടു 'കഞ്ഞി കുടിച്ചോ' എന്നു ചോദിച്ചു. കുടിച്ചു എന്നുവരികെ ഉത്തരം പറഞ്ഞു. പിന്നീട്, താൻ അവൾക്കു വായിക്കാൻ കൊടുത്തിരുന്ന 'മഹാവിരാചരിതം നാടകം വായിച്ചോ' എന്നു ചോദിച്ചു. 'കൊച്ചു വായിച്ചൊള്ളു' എന്ന് അവൾ പറഞ്ഞു.

മാധവ — ഇങ്ങിനെ നീ അധികം വായിക്കാറില്ലയൊ?

ഭാരതി — വായിക്കാറുണ്ട്; രാത്രി അധികം വായിക്കാറില്ല. പക്ഷെ അടുക്കളുജാലികൊണ്ടും അധികം സമയം ചിലവുകുന്നു.

മാധവ — 'പിന്നെ നീയെന്തൊ ഇത്ര ക്ഷീണിച്ചിരിക്കുന്നത്' എന്നു ചോദിച്ചപ്പോഴേക്കും അവളുടെ മുഖം ചുവന്നു. ഉടനെ അദ്ദേഹം വിഷയം മാറ്റി 'കുട്ടൻ ഇന്നു വരും, എന്നല്ലെന്ന് നീ വന്നത്. ഉച്ചയാകുമ്പോഴേക്കും വരുമായിരിക്കും.'

ഭാരതി — കാലത്തെ തിവണ്ടി ഇറങ്ങി കുതിരവണ്ടിയിലെ

റൊറ പോരുന്നപക്ഷം അത്ര അധികം താമസിക്കുമോ?

മാധവ — കുതിരവണ്ടി സൗകര്യത്തിനു കിട്ടിയാൽ കരേളയുടെ നേരത്തെ എത്താം. നീ അവനു കൊടുക്കാൻ എന്തു വച്ചിട്ടുണ്ട്?

ഭാരതി — കഞ്ഞിയുണ്ട്; കാപ്പിയും ഉണ്ട്. അത്രയും പാഞ്ഞപ്പോഴേക്കും പടിപ്പുരയിൽ ആരെ മുട്ടി ഭൂതനെ വിളിക്കുന്ന ശബ്ദം കേട്ടു. ഒച്ചകൊണ്ട് അതു കരുണാകരൻ എന്നറിഞ്ഞ് 'ഇതാ കൊച്ചേട്ടൻ വന്ന്' എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടു ഭാരതിക്കുട്ടി കാടിച്ചെന്നു കതകു തുറന്നു. അവർ പരസ്പരം മുഖത്തു നോക്കി മനഃമാസിച്ചതിനാടുകൂടി രണ്ടുപേരും അവരുടെ ദുഃഖമെല്ലാം മാനു. അവർ അന്യോന്യം കശലം ചോദിച്ചുകൊണ്ട് ആപ്പിസ്സുമുറിയിലേക്കു കേറിവന്നു. കരുണാകരൻ മാധവമേനോനെ നമസ്കരിച്ചു. മാധവമേനോൻ അതിമോദത്തോടുകൂടി കരുണാകരനെപ്പിടിച്ച് ഒരു കസേരയിൽ ഇരുത്തി. അപ്പോഴേക്കു ഭാരതിക്കുട്ടി ഒരു കോപ്പ കാപ്പി കൊണ്ടുവന്നു കരുണാകരനു കുടിക്കാൻ കൊടുത്തു. കാപ്പി കുടിച്ചിട്ടു വഴിയാത്രയേയും തിരുവനന്തപുരം വിശേഷങ്ങളേയും കുറിച്ച് ഓരോന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്നു. ആ കൂട്ടത്തിൽ താൻ കിട്ടശ്ശാരേയും ഒരു സ്ത്രീയേയും വഴിക്കുകണ്ടു എന്നും അവർ ഇങ്ങോട്ടു വരികയാണെന്നും കരുണാകരൻ പറഞ്ഞു. ഇതു കേട്ടു മാധവമേനോൻ വെട്ടെണെഴുന്നീല്ക്കുകയും അപ്പോൾ പടിപ്പുരയിൽ എത്തിയ അതിഥികളെ എതിരേല്ക്കാൻ എല്ലാവരും കൂടി പുറത്തേയ്ക്കിറങ്ങുകയും ചെയ്തു. മാധവമേനോൻ ആ സ്ത്രീയുടെ കയ്യിലിരുന്ന കഞ്ഞിനെ വാങ്ങി ചുംബിച്ചുകൊണ്ടു മറുജീവരും ഒന്നിച്ച് ആപ്പിസ്സുമുറിയിലേക്കുതന്നെ കേറി. മാധവമേനോനും കിട്ടശ്ശാരും ഓരോ കസേരയിലും കരുണാകരൻ ഒരു സോഫായിലും ഇരുന്നു. ആ സ്ത്രീ കരുണാകരനെത്തന്നെ നോക്കിക്കൊണ്ടു നിന്നു. ഭാരതിക്കുട്ടി അവരെ ഇരിക്കാൻ നിർബ്ബന്ധിച്ചു. അപ്പോൾ

മാധവമേനോൻ കരുണാകരനെ നോക്കി 'കുട്ട! ഇതു കുട്ടന്റെ അമ്മയാണ്' എന്നു പറഞ്ഞു.

ഈ വാക്കുകൾ മുഴുവൻ കരുണാകരൻ കേട്ടു എന്നറിഞ്ഞില്ല. ഉടനെ അമ്മയുടെ പാദങ്ങളിൽ സാക്ഷാൽ നമസ്കരിച്ചു. അമ്മ പുത്രനെ ഒരു ശിശുവിനെപ്പോലെ എടുത്തു മാറിൽ അണച്ചു. മുലാവിൽ ചുമിച്ചുകൊണ്ടു സോഫായിൽ ഇരുന്നു. കുറെ നേരത്തേക്കു കരുണാകരൻ സ്വബോധം ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ഈ അതുഭുതനാടകത്തിൽ ഭാരതിക്കുട്ടിയും നിർന്നിമേഷയായും നിശ്ചലയായും നിന്നു. കുറെ നേരത്തേക്ക് അവിടെ എല്ലാംനിശ്ശബ്ദമായിരുന്നു. കരുണാകരന്റെ അമ്മയുടെ സ്ഥിതി വാക്കിനും മനസ്സിനും വിഷയമല്ല. ആ കലാംഗനാരത്നം പത്തുപതിനെട്ടു വയ്ക്കായി കുടിശ്ശിക ഇട്ടിരുന്ന പുത്രലാഭന മുഴുവൻ ആ നിമിഷങ്ങൾക്കുള്ളിൽ നിർവ്വഹിക്കാൻ ശ്രമിച്ചു. ഒടുവിൽ മാധവമേനോൻ ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞു. കുറെ വയ്ക്കങ്ങൾ കിട്ടാമുണ്ടായ സംഗതികളെല്ലാം വിസ്മയാവഹമാണ്. എല്ലാം ഈശ്വരേച്ഛയല്ലെ!

സുരീ — എന്റെ മകനെ! നിന്നെക്കാണാതെ ഞാൻ എത്ര നാളായി ദുഃഖിക്കുന്നു.

ഭാരതി — അമ്മേ! അമ്മ ഇതുവരെ എവിടെയായിരുന്നു?

സുരീ — മാധവമേനോനെ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചുകൊണ്ട്, 'അതെല്ലാം ഇദ്ദേഹം പറയും; ഇദ്ദേഹമാണ്' ഇവന്റെ അച്ഛൻ.

കിട്ടശ്ശാർ — കുഞ്ഞിന്റെ പെട്ടവിരൽ, സംഗതിയുടെ പെട്ട പൊളിയുമൊ എന്നു ഭയമുണ്ടായിരുന്നു.

ഭാരതിക്കുട്ടി ഈ ബാഹുളത്തിനിടയ്ക്ക് അവർക്കു രണ്ടാൾക്കും കാപ്പി കൊണ്ടുവന്നു കൊടുത്ത ശേഷം അമ്മാവന്റെ അടുക്കൽനിന്നും കുഞ്ഞിനെ വാങ്ങിക്കൂട്ടിപ്പിച്ചു തുടങ്ങി. 'കൊച്ചേട്ടന്റെ അനുജത്തിയല്ലേ?' എന്നു ചോദിക്കയും 'തങ്കമ്മ!' എന്നു പറഞ്ഞു മേശപ്പുറത്തു കിടന്ന ഒരു ചിത്രം എടുത്തു കുഞ്ഞിനെ കാണിച്ചു ചിരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു.

കിട്ടുവാൻ— അനുജത്തിതന്നെ. ഭാരതിക്കുട്ടിയ്ക്കു പേരും അറിയാമല്ലോ!

കരുണാ— അപ്പോ! എനിക്കു സംഗതികളൊന്നും കാമമായില്ല. എല്ലാം എങ്ങിനെയാണ്?

മാധവ— ശ്രീരംഗം ഭവനത്തിലെ ഏകസന്താനമായിരുന്നു.

ഭാരതി— മാധവി അമ്മയാണോ? അമ്മ പുറപ്പെട്ടു പോയി എന്ന് ആളുകൾ പറഞ്ഞു കേട്ടിട്ടുണ്ട്.

മാധവി— ഭാരതിക്കുട്ടിയുടെ പുറത്തു തലോടിക്കൊണ്ട്, എന്റെ മകളെ! പുറപ്പെട്ടുപോയതു ശരിയാണ്; എന്നാൽ ആളുകൾ പറയുമ്പോലെ അല്ല.

മാധവ— അവിടുത്തെ വലിയ യജമാനൻ വയസ്സായപ്പോൾ ദ്രോഹികളായ ശ്രീകണ്ഠപ്പുരുമാളും കൂട്ടരും കൂടി അദ്ദേഹത്തെ നശിപ്പിച്ചു. (ഇതു കേട്ട ഭാരതിക്കുട്ടിയുടെ കോപാഗ്നി ഒന്നു ജ്വലിച്ചുടങ്ങി) പിന്നീട് അവർക്കു സർവ്വസമാന്തവും ലഭിക്കുന്നതിന്നു കുട്ടന്റെ അമ്മയാണ് പ്രതിബന്ധമായുണ്ടായിരുന്നത്. അതും അവർ തീർക്കുമെന്നുറപ്പായപ്പോൾ ഇവരെ ആ വഴിയിൽനിന്നും നീക്കണമെന്നും രക്ഷിക്കണമെന്നും ഞാൻ വിചാരിച്ചു.

ഭാരതി— അതെന്തിനമ്മാമ! സർക്കാരും മറുമില്ലല്ലോ?

മാധവ— സർക്കാരും മറ്റും കയ്യിൽ കാത്തു കിട്ടിയാൽ കണ്ണും കാതും കേൾക്കാത്തവരാണ്.

കരുണാ— അച്ഛൻ വിചാരിച്ചാൽ അന്നൊന്നും നടക്കുകയില്ലായിരുന്നോ?

മാധവ— എനിക്കു ഇതുപോലെ തന്റേടമുണ്ടായിരുന്നില്ല. അതിനും പുറമെ അന്നെന്റെ അമ്മാവൻ ഉണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹം ശ്രീകണ്ഠമനോരമായി ബാലവൈരമായിരുന്നു. അതുകൊണ്ട് എനിക്ക് ഒന്നും പ്രത്യക്ഷമായിച്ചെയ്യാൻ സാധിച്ചില്ല. ഞാൻ മുൻകൂട്ടി കുറെ കിഴക്കു കരിമലയിൽ ഒരു നല്ല സ്ഥലം കണ്ടുപിടിച്ച് ഒരു വീടും കെട്ടി നിങ്ങളെ

ങ്ങോട്ടു മാറി; നിങ്ങൾക്കു സഹായമായി ഈ കിട്ടശ്ശാരേയും വേറെ ചിലരേയും കൂടെത്താമസിപ്പിച്ചു. അങ്ങോട്ടു മാറിയ ദിവസം നിന്നെ പ്രസവിച്ചിട്ടു പത്തു ദിവസമെ ആയിരുന്നോളു.

മാധവി— എന്റെ കഞ്ഞെ! അന്നു ഞാൻ അനുഭവിച്ച സങ്കടം മനുഷ്യക്കു സഹിക്കാവുന്നതല്ല.

കരുണാ— എന്താമെ! അതൊന്നും ഓർക്കാൻ കൂടി വയ്യ. എനിക്ക് ഒരു കാട്, ആറ് എന്നെല്ലാം ചില കാര്യങ്ങൾ; നല്ലപോലെ ഒന്നും അറിഞ്ഞുകൂടാ. പിന്നെ അച്ഛനെങ്ങിനെ എന്നെ ഇവിടെ വരുത്തി? അമ്മ തനിച്ച് ആ കാട്ടിൽ പാഞ്ഞോ?

മാധവി— അന്നു മുതൽ അമ്മാവനുണ്ടായിരുന്നിടത്തോളം കാലം ഓരോ സ്ഥലത്തു പോകുന്നു എന്നും പറഞ്ഞ് ഇവിടെ നിന്നും പോകും. നിങ്ങളോടൊന്നിച്ചു തന്നെയായിരുന്നു മിക്കവാറും താമസം. പിന്നെ എന്റെ പ്രധാന വിചാരം നിന്ന പഠിപ്പിക്കുന്ന കാര്യത്തിലായിരുന്നു. പ്രാപ്തിയായിട്ടു നിന്നെ നാട്ടിലേക്കു കൊണ്ടുപോന്നാൽ അറിവില്ലായ്മയാൽ നീ ഈ രഹസ്യം വെളിപ്പെടുത്തിയെങ്കിലൊ എന്നു ഭയന്നു മൂന്നു വയസ്സിൽ അമ്മയുടെ അടുക്കൽ നിന്നും പിരിച്ച് ഈ കിട്ടശ്ശാരയുടെ ഭാര്യചീട്ടിൽ രണ്ടാണ്ടോളം പാടിപ്പിച്ചു. അപ്പോഴേക്കു എന്റെ അമ്മാവനും മരിച്ചു. നിന്നെ ഓരോ വ്യാജം പറഞ്ഞ് ഇവിടെക്കൊണ്ടുവന്നു.

ഭാരതി— അന്നു കൊച്ചേട്ടന്റെ അമ്മയെക്കൂടെ കൊണ്ടുപോരാഞ്ഞതെന്ത്?

മാധവി— ഇപ്പോൾ തന്നെ നിനക്കറിയാനേലെ ശ്രീകണ്ഠനോന്റെ ശക്തി. കുട്ടന് അല്പം തന്റേടം ഉണ്ടാവട്ടെ എന്നു വിചാരിച്ചാണ്.

കരുണാ— അമ്മയുടേയും അച്ഛന്റേയും ഈ സങ്കടം ഒരു മക്കൾക്കേൾക്കാൻ വയ്യാ.

മാധവി—എന്റെ മകനെ ഇപ്പോൾ എനിക്കെല്ലാം ആശ്വാസമായി

ഭാരതി—അതങ്ങിനെയാണ് 'ക്ലേശഫലികളതു താൻ പുതുതായ സൌഖ്യം' എന്നു കാളിദാസൻ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഈ സങ്കടംകൊണ്ടായിരിക്കാം അമ്മാവൻ കേസ്സിനെക്കുറിച്ച് അന്വേഷിക്കാതിരുന്നത്?

മാധവ—കുട്ടന്റെ അമ്മ അന്നു ചെല്ലമ്മയെ പ്രസവിച്ചു കിടക്കുകയായിരുന്നു. അതോടുകൂടി അവർ ഒരു സന്നിയം പിടിച്ചെടുത്തു; കാരണവും സങ്കടം! ചെറുകാട്ടിന്റെ നടുവു; ആരും ഒരു സഹായവുമില്ല; എന്നെ വെട്ടും പഠിപ്പിക്കാൻ തോന്നിയ അമ്മാവൻതന്നെ ഭാഗ്യവാൻ!

കിട്ടശ്ശാർ—അന്നു ഇദ്ദേഹത്തിന് ഉണർച്ചയും ഉറക്കവുമില്ല; കണ്ണുനീരുതന്നെ ശരണം. ഒരു ദിവസം ഞാനും കരഞ്ഞുപോയി. ഒരു മാസം ബോധമില്ലാതെ കിടന്നു. അതിന്റെ ഇടക്കു ഈ ചോരക്കുഞ്ഞും!

മാധവി—എന്റെ കുഞ്ഞുങ്ങളെ! കാരണം പറഞ്ഞുതുടങ്ങിയാൽ അവസാനമില്ല. തങ്കമ്മയുടെ മൃതത മൂന്നു കുട്ടികളെ കാട്ടിലെ തണുപ്പുതിന്നു. എന്തിന്! ഞങ്ങൾ ഈ ജന്മത്തിലെ സകല കഷ്ടതകളും അനുഭവിച്ചുകഴിഞ്ഞു.

അപ്പോൾ ഒരു തപാൽശിപായി കയറിവന്ന് അവരെ യഥാധർമ്മം വന്ദിച്ചശേഷം രണ്ടു കമ്പിലക്കോട്ടകൾ മേൽപ്പറഞ്ഞു വെച്ചു. രണ്ടിലും 'എസ്. എം. കരുണാകരമേനോൻ എസ്കുപയാർ, മാനോട്ടത്തു ഗ്രാമം, സാലപുരം' എന്ന് എഴുതിയിരുന്നു. മാധവമേനോൻ ഉടനെ ഒരു രൂപ എടുത്തു ശിപായിക്കു കൊടുത്ത് അയാളെ അയച്ചു. കരുണാകരൻ കവറുകൾ പൊട്ടിച്ചു വായിച്ചു. ഒന്നു 'കേസ്' അപ്പീൽവാദിയായ മാധവമേനോന് അനുകൂലമായി തീർച്ചപ്പെടുത്തി, മൂന്നുകോടതിയിലേയും ചിലവു മാധവമേനോനു കിട്ടുന്നതാണ്' എന്നും; ൪

റെറാന്നു, 'കരുണാകരൻ എം. എ., ബി. എൽ., ഈ പരീക്ഷകളിൽ ജയിച്ചിരിക്കുന്നു, അദ്ദേഹത്തെ തൽക്കാലത്തെയും ക്ലേജിൽ ഒരു പ്രോഫ്സറായി നിയമിക്കയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു' എന്നും ആയിരുന്നു. ഈ വർത്തമാനം അറിഞ്ഞതോടുകൂടി അവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നവരുടെ ആഹ്ലാദം എത്രമാത്രമായിരുന്നു എന്നു പറയാൻ പാടില്ല. കാരോരുത്തരും എന്തെല്ലാം ചാപല്യം കാണിച്ചൊ എന്തൊ! ഇക്കാര്യത്തിൽ അത്ര ശ്രദ്ധിക്കാതെ തക്കമു മാത്രം മുലകുടിച്ചു.

ഭാരതിക്കുട്ടി നേരത്തെ ഏല്പാട് ചെയ്തിരുന്നതുകൊണ്ട് അടുക്കളകാര്യം ഭൂതനും ലക്ഷ്മി അമ്മയും കൂടെ നോക്കേണ്ടിവന്നു. ഉച്ചതിരിഞ്ഞിട്ടും ഉണ്ണാൻ ചെല്ലാത്തതുകൊണ്ടു ലക്ഷ്മി അമ്മ വന്ന് കാമ്മിപ്പിച്ചപ്പോഴാണ് അക്കാര്യം അവരെല്ലാം ഓർത്തത്. ഉടനെ അവർ പോയി കുളിച്ചുവന്ന് എല്ലാവരും കൂടി ഒരുമിച്ച് ഉണ്ടാകഴിക്കുകയും കാരോ വർത്തമാനവും പറഞ്ഞുവീണ്ടും ആപ്പീസ്സുമറിയിൽ കൂടുകയും ചെയ്തു.

നേരം പകലായപ്പോഴേയ്ക്കും ഈ വർത്തമാനങ്ങളെല്ലാം സർവ്വപരം ഗ്രാമം മുഴുവൻ കാരാറിനാൽ എന്നപോലെ പരന്നുപ്പെട്ടു. മാധവിഅമ്മയുടെ വിധോഗത്തിൽ ദുഃഖിച്ചിരുന്ന അസംഖ്യം ആളുകൾ അവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നു. അവരെല്ലാവരും ഇവരെ കാണുവാൻ വന്നുതുടങ്ങി. പണ്ടു സാധിച്ചിരുന്ന വിചാരിച്ചിരുന്ന കരുണാകരനെ, കൊച്ചെജമാനൻ എന്നുള്ള പേരിൽ സകലരും അത്യാശ്ചര്യം നോക്കി.

ശ്രീകണ്ഠമേനോനെ പിന്നെ അടിക്കുകാരാരും കണ്ടിട്ടില്ല. ആ കാഴ്ചവട്ടത്തിൽ തന്നെ നൂറിൽ കാരയാതെ കേസ്സുകൾ സിവിലായും ക്രിമിനലായും അദ്ദേഹത്തിന്റെ പേരിൽ പർത്തു. കാര്യസ്ഥൻ നാണവിള്ളതന്നെ പത്തു കേസ്സോളം അദ്ദേഹത്തെ പ്രതിയാക്കി കൊടുത്തു. കുമ്മാരമേനോന്റെ കേസ്സിനു തന്നെക്കൊണ്ടു ചിലവുചെയ്തിച്ചു തന്നെ ഇരപ്പാളിൽ ക്ഷിയ കോപത്തോടുകൂടി യജമാനൻ ചെയ്തിട്ടുള്ള ചില കല

പാതകത്തെയും തെളിയിക്കാൻ കാര്യസ്ഥൻ ശ്രമിക്കയും, അതു സാധിക്കുകയും ചെയ്തു.

കുമാരമേനോൻ 'അണ്ടികളുത്തെ അണ്ണാനെപ്പോലെ' ഇളിട്ടുരാശിയായി കുറച്ചുനാൾ പാത്തും പതുങ്ങിയും നടന്നു. ആ വിവരം അറിഞ്ഞു കരുണാകരൻ അയാളെ ആളയച്ചുവരുത്തി അച്ഛന്റെ അടുത്തു കയ്യിൽ കയ്യിൽ ചെന്നു ചെയ്യിക്കുകയും അച്ഛനെ കൊണ്ടു മാപ്പാകാട്ടുപിടിക്കുകയും ചെയ്തു. തന്റെ വസ്ത്രത്തിൽപ്പെട്ട, കുമാരമേനോന്റെ അമ്മ കുട്ടിപ്പാദ അമ്മയേയും അവരുടെ തലയേയും യാതൊരു കഷ്ടപ്പാടിനും ഇടയാക്കാതെ കരുണാകരൻ തന്നെ രക്ഷിച്ചു.

കരുണാകരൻ തനിക്ക് ലഭിച്ച ഉദ്യോഗത്തിൽ പ്രവേശിക്കാതെ കുടുംബകാര്യം ശരിയാക്കുന്നതിനു ശ്രമിച്ചു. രണ്ടു മൂന്നു മാസംകൊണ്ട് ആ കാര്യം എല്ലാം ഭേദവിധം ശരിയായ ശേഷം അച്ഛനും അമ്മയും ഭേദിച്ചു ശ്രീരംഗം ഭവനത്തിലേക്കു താമസം മാറി. പിന്നീട് ഭാരതിക്കുട്ടിയുടെ വിവാഹത്തിനു വേണ്ട ശ്രമങ്ങൾ ചെയ്തുതുടങ്ങി.

ഇതിനിടയ്ക്ക് കളിച്ചുനടന്ന ശ്രീകണ്ഠമേനോനെ പിടികിട്ടി എന്നും തടവിലാക്കിയിരിക്കുന്നു എന്നും വക്കീലിന്റെ ഏഴുതു കരുണാകരൻ കിട്ടി. കരുണാകരൻ, ആ സംഗതിയിൽ ആ ദ്രോഹിയെ അമർത്തുന്നതിനു പ്രത്യേകിച്ച് ഒരു ശ്രമവും ചെയ്തില്ല. ഈ അവസരത്തിൽ ശ്രീകണ്ഠമേനോൻ പൂർണ്ണരൂപം വിട്ടുപോകാതെ, തന്നെ ദുഷ്കൃത്യങ്ങൾക്കു സഹായിച്ചു എന്ന കുറ്റം ചുമത്തി, താൻ കിടന്നിരുന്നതിന്റെ അടുത്തു മറ്റൊരിടത്തു കാര്യസ്ഥൻ നാണപിള്ളയ്ക്കു കൊടുത്തു എന്നു കേട്ടു.

വിവാഹത്തിനു വേണ്ട വട്ടംകൂട്ടിയശേഷം തന്റെ സ്നേഹിതന്മാരും സഹപാഠികൾക്കും ഗുരുനാഥന്മാർക്കും ക്ഷണക്കത്തുകൾ അയക്കുകയും ദീർഘയത്തിനു ശേഷമുള്ള രാജസ്യയംപോലെ ഭാരതിയുടെ മംഗല്യധാരണവും വിവാഹഘോഷവും നടത്തുകയും ചെയ്തു.

വിവാഹദിവസം രാത്രി പ്രിയപത്നീസമേതനായി മണിയറയിൽ പ്രവേശിച്ച മണിമഞ്ചത്തിൽ ഇരുന്നുകൊണ്ടു ഭാരതി കൂട്ടിയേയും അടുക്കലിരുത്തി, താൻ പ്രത്യേകം പണികഴിപ്പിച്ചു വരുത്തി, സമുദുഷ്ഠത്തിൽ കണ്ണത്തിൽ അണിയിച്ച പതക്കത്തെ തൊട്ടുകൊണ്ടു കരുണാകരൻ 'പ്രിയേ! ഈ ചാത്തിയിരിക്കുന്ന പതക്കത്തിലുള്ള രത്നങ്ങൾ അതൃപ്തങ്ങളാണ്' അല്ലയോ? എന്നു ചോദിച്ചു.

അപ്പോൾ ഭാരതിക്കൂട്ടി 'വളത്തോടും പത്മരാഗത്തോടും ഉപമിസ്തുവോൾ അതിലും എത്രയൊ വിശിഷ്ടമാണ്, ഞാൻ ധരിയ്ക്കുന്ന ഈ പുരുഷാത്മാ' എന്നു പാഞ്ഞു കരുണാകരനെ മാറൊട്ടു ചേർത്ത് അസംഖ്യം പ്രാവശ്യം ചുംബനം ചെയ്തു.

ശുഭം.

അ ചു്.*

(മണ്ണുത്താഴത്ത് നാരായണമേനോൻ, ബി. എ., ബി. എൽ.)

പ്രാണികളുടെ ഇടയിൽ പ്രകൃതിശാസ്ത്രജ്ഞൻ ധാരാളം കണ്ടുപരിചയപ്പെട്ടിട്ടുള്ളവയാണെങ്കിലും സൂക്ഷ്മമായി വിവരിക്കുന്നതിന് അസാധ്യമായ പല സപരൂപങ്ങളുണ്ട്. പ്രാണിശാസ്ത്രജ്ഞനെ പലവിധത്തിലും അമ്പരപ്പിക്കുന്ന 'അ ചു്' ഈ കൂട്ടത്തിൽ പെട്ട ഒരു ജന്തുവാണ്. "ഈ ജന്തുവിന്റെ പേർ കേട്ടാൽ തന്നെ പലക്കും വലിയ അാപ്പാണ്. വല്ല പദാർത്ഥവും കഴിക്കുമ്പോഴൊ മറ്റൊ ഈ ജന്തുവിനെ കണ്ടെത്തിയാൽ പിന്നത്തെ കാര്യമൊന്നും പായണ്ട. ഓക്കാനമായി, ധർമ്മിയായി, വലിയ ലഹളയായി. കാര്യം ഇങ്ങിനെയാണെങ്കിൽ യിന്നോലും ഇതിനെ സൂക്ഷ്മമായി പരിശോധിച്ചുനോക്കുന്ന

* ഇതു ശംഖുകവ്യർത്തിൽ പെട്ട ഒരു ചെറിയ ഇഴജന്തുവാണ്. മിതിനെ ഇംഗ്ലീഷിൽ Spider എന്നുപറയും. മ. പ.

തായാൽ രസകരങ്ങളായ പല രഹസ്യങ്ങളും മനസ്സിലാക്കാവുന്നതാണ്.

ആഴ്ചയിൽ ചില പ്രത്യേകദിവസങ്ങളിലൊ, അല്ലെങ്കിൽ ദിവസംതോറും ഒരു പ്രത്യേകസമയത്തെ മാത്രമേ തന്നെ കണ്ടുകൂട്ട എന്നു യാതൊരു മർദ്ദമുണ്ടിയും ഈ സാധുവിന്നില്ല. ഏതു ദിവസവും ഏതു സമയത്തും അർക്കംതന്നെ കാണാം. എങ്കിലും സാധാരണയായി താൻ ധാരാളം പുത്തിറങ്ങിനടക്കുന്നതു, പ്രഭാതത്തിൽ ഭൂമിയും സസ്യാദികളും മറ്റും വളരെ നന്നുവോട്ടുകൂടി കിടക്കുന്ന സമയത്താണ്. അങ്ങിനെ പ്രഭാതത്തിൽ ലാത്തുവാൻ എറങ്ങുന്നത് ഒരു തരം പുതിയ പരിഷ്കാരലക്ഷണവുമാണല്ലോ. പക്ഷെ പരിഷ്കാരഭാഗത്താണോ ഈ ജന്തുവിനെ ഇത്ര കാലത്തുതന്നെ കുൽക്കട്ടകളുടെ ചുവട്ടിലൊ, ഇന്തിക്കണ്ണികളുടെ ഇടയിലൊ ഉള്ള തന്റെ വാസസ്ഥലത്തു നിന്നു പിടിച്ചു പുത്തിറക്കുന്നത്, എന്നുള്ളതു വളരെ സംശയഗ്രസ്തമായിട്ടുള്ളതാണ്. എന്നെന്നാൽ പുറത്തുവന്നതിന്നു ശേഷം പരിഷ്കാരഭാഗത്തുവെച്ചോ, യാതൊരു ഉദ്ദേശ്യവും കൂടാതെ അവിടവിടെ അലഞ്ഞുനടന്നു താൻ സമയം കളയുന്നില്ല. നേരമെറിയ, പുറത്തു വന്നവഴിക്ക്, എന്തോ വലിയ ഗൗരവമേറിയ ഒരു കാര്യം നിർവ്വഹിക്കുന്നുണ്ടെന്നു നാട്ടുത്തിൽ തോട്ടത്തിലെ ചീരത്തടങ്ങളിലെക്കു വെച്ചുകൊടുക്കുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്. തനിക്കു കാലത്തു കാപ്പിയും ചായയും വേണമെന്നൊന്നും സിദ്ധമാനമില്ല. എങ്കിലും താനും നവീനസമ്പ്രദായമനുസരിച്ചു വല്ലതും കാലത്തു കഴിച്ചാൽ കൊള്ളാമെന്നു മോഹമുള്ള കൂട്ടത്തിലാണ്. അതിനാൽ പ്രാതലിന്ന് അധികം ഭക്ഷിക്കുമായിട്ടുള്ള വല്ല വിശേഷമായ വിത്തുകളോ ലതകളോ തോട്ടക്കാരൻ പുതിയതായി കുത്തിപ്പുടത്തിയിട്ടിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ ഒരു സമയം യാത്ര അങ്ങോട്ടു തിരിച്ചുവെന്നു വന്നാക്കാം. എങ്ങിനെയായാലും രണ്ടാലൊരു സ്ഥലത്തു ചെന്നുചേരാൻ അമാന്തിക്കില്ല. ഒരു തോട്ടത്തിൽ ചെന്നുചേർന്നാൽ തന്നെ, കണ്ട

തെല്ലാം തിന്നു വല്ലപാടും വയറുനീക്കണമെന്നുള്ള തീർപ്പണ്ടി
 സ്വഭാവം അച്ചിനെ സ്തംഭിക്കുവോലും ചെയ്തിട്ടില്ല. തനിക്കു
 ഹിതമായ ചില പദാവർത്തങ്ങളുണ്ട്. അവയേ തനിക്കാവശ്യ
 മുള്ളു. അങ്ങിനെപ്പോലുള്ള പദാവർത്തങ്ങളെ തിരിഞ്ഞെടുക്കുന്നതിൽ
 താൻ ഒരു വലിയ കണിശക്കാരനാണ്. പഴയതു നല്ലവണ്ണം
 പാകമായിട്ടുള്ള പഴങ്ങൾ, ശാകങ്ങൾ ഇവയേ തനിക്കാവശ്യമു
 ള്ളു. തോട്ടങ്ങളിൽ പഴങ്ങൾ ഉണ്ടായി നല്ല പാകമായാൽ
 വിവരം തന്നെ അറിയിപ്പാൻ എന്തോ നല്ലതായ ചില എല്ലാ
 മുകൾ എല്ലാം ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്നാണ് തോന്നുന്നത്. ആരാണ്,
 എങ്ങിനെയാണ്, എപ്പോഴാണ് ചെന്ന് അറിവുകൊടുക്കുന്ന
 ത് എന്നൊന്നും അറിഞ്ഞുകൂടാ. എന്നാൽ സംഗതി താ
 ന് അറിയുന്നുണ്ടെന്നും, താൻ അവിടെ ചെല്ലുന്നുണ്ടെ
 ന്നും, താൻ ഇഴഞ്ഞു പോയിട്ടുള്ള അടയാളങ്ങളെ
 കൊണ്ടു നമുക്കു ധാരാളം പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നതാണ്. അ
 ച്ചിന്ന് മരത്തിന്മേൽ ധാരാളം കയറാവുന്ന കൂട്ടത്തിലാകുന്നു.
 ചുമരിന്മേലും വൃക്ഷങ്ങളിന്മേലും കയറുവാൻ ഈ ജന്തുവിനുള്ള
 മിടക്കും തഞ്ചവും ചില്ലറയൊന്നുമല്ല. ചിലപ്പോൾ ഭക്ഷണ
 ത്തിന് മരത്തിന്മേൽ കയറിയാൽ ഒന്നരണ്ടു ദിവസത്തേക്കു മട
 ണിപ്പോരാതെ അവിടെത്തന്നെ ഒട്ടിപ്പിടിച്ച് കിടക്കുന്നതു കാ
 ണാം. അങ്ങിനെ കണ്ടാൽ, അവിടെ തീരക്കു പറ്റിയ സാധ
 നങ്ങൾ ധാരാളം ഉണ്ട് എന്നും, ക്രമത്തിലധികം 'കടത്തിവി
 ട്' ഒരു മാതിരി ശ്വാസംമുട്ടലോടുകൂടി കിടന്ന് കഷണിക്കയാ
 ണെന്നും തീരുമാനിക്കാം. ഇങ്ങിനെ എന്തോ വല്ല അപകട
 വും പറ്റാത്തപക്ഷം അതു രാത്രി സമയത്തിലേക്കു കൽക്കട്ടയ
 ടെ ചുവട്ടിലോ, ഇത്തിക്കണ്ണിയുടെ എടയിലോ ഉള്ള താൻറേ
 വനത്തിലേക്കു തീച്ചുവായും മടങ്ങിവരാതിരിക്കയില്ല. തനിക്കു
 ഉള്ള ഭക്ഷണപദാർത്ഥം ഇന്നദിക്കിലുണ്ടെന്നറിവാൻ ഈ ജന്തുവി
 നുള്ള ശക്തി ആശ്ചര്യകരമാണ്. അതു ഇഴഞ്ഞു ഇഴഞ്ഞു
 പോകുമ്പോൾ സംഗതിവശാൽ ചിലപ്പോൾ ഭക്ഷണസാധന

ങ്ങളും കണ്ടെത്തുകയാണ് ചെയ്യുന്നതെന്നു ആരും ധരിക്കരുത്. യദൃച്ഛയായി താൻ ഭക്ഷണപദാർത്ഥം കണ്ടെത്തുകയല്ല. വാസ്തവത്തിൽ ഭക്ഷണപദാർത്ഥം, എത്രയകലെയിരുന്നാലും വേണ്ടില്ല, താൻ അതു മുൻകൂട്ടി അറിഞ്ഞ് അവിടേക്കായിത്തന്നെ ചെന്നുചേരുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്. ദൃഷ്ടാന്തത്തിന്ന്, ഇവിടെ കുറച്ചു ഭക്ഷണപദാർത്ഥം ഇരിക്കുന്നുണ്ടെന്നു വിചാരിക്കൂ. ഒരു അച്ചു് അതിന്നടുത്തു വരുമ്പോൾ പതുക്കെ അതിനെ വല്ല ദിക്കിലും മാറ്റിവെക്കുകയോ, അച്ചിനെതന്നെ വേരൊരിടത്തേക്കു കൊണ്ടുപോകുകയോ ചെയ്താൽ, വീണ്ടും അത് ആ ഭക്ഷണസാധനത്തിന്റെ അടുക്കൽ തന്നെ ചെന്നുകൂടുന്നതു കാണാം.

ഇവർ ഭക്ഷണപദാർത്ഥങ്ങൾ അകലേനിന്നു പ്രാണിച്ചറിയുകയായിരിക്കാം എന്നു ചിലർ ഒരു സമയം വാദിക്കുമായിരിക്കും. അങ്ങിനെയാണെങ്കിൽ അവർ നമ്മുടെ മുകളിനേക്കാൾ എത്രയോ അധികം ശക്തിയുള്ള പ്രാണേന്ദ്രിയങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതാണ്. എന്നെന്നാൽ അവർക്കു അകലെനിന്നു പ്രാണിച്ചറിയുന്ന സാധനങ്ങൾക്ക്, നമ്മൾ പ്രാണിച്ചറേണോക്കാത്തപ്പോൾ, യാതൊരു മനവും ഉള്ളതായിക്കാണുന്നില്ല. എന്നാൽ അച്ചിന്റെ ശരീരത്തിൽ മാത്രമുള്ളതല്ല മുകളിലെ ഒരു രവയവം കാണാനേയില്ല. അതിന്നു പകരമായി, അതിന്റെ വലിയ സ്തംഭശൃംഗങ്ങളിന്മേൽ, കണ്ണുകളുടെ അടുക്കെയായി തൊലിപ്പാർമെ രണ്ടുമൂന്നു സൂക്ഷ്മപിണ്ഡങ്ങളാണ് കാണുന്നത്. ഇതായിരിക്കാം ഒരു സമയം അതിന്റെ പ്രാണേന്ദ്രിയം. എന്നാലും ഈ സൂക്ഷ്മപിണ്ഡങ്ങളെക്കൊണ്ടു അതിന്നു വലിയ പ്രയോജനമുണ്ടോ എന്നു സംശയമാണ്.

മാത്ര പ്രാണികളെ സൂക്ഷ്മമായി പരിശോധിക്കുമ്പോൾ മനുഷ്യാവയവങ്ങൾക്കു സദൃശങ്ങളായ അവയവങ്ങളെ അവരിലും കാണണമെന്നു ശരിക്കു നത് ഒരു ന്യൂനതയാണ്. അച്ചിന്റെ ശരീരപ്രകൃതി ഈ സംഗതി നമ്മളെ നല്ലവണ്ണം പഠിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. നമുക്കു ആലോചിച്ചറിവാൻ പ്രയാസമായ വിധത്ത

ലുള്ള ഇന്ദ്രിയവ്യാപാരങ്ങളെ ഈ ജന്തു പ്രദർശിപ്പിച്ചുകാണുന്ന തുകൊണ്ട്, മനുഷ്യേന്ദ്രിയങ്ങളിൽനിന്നു വ്യത്യസ്തപ്പെട്ട്, ഇന്നു വിധത്തിലായിരിക്കുമെന്നു നമുക്കു ഊഹിപ്പാൻ കൂടി സാധിക്കാത്തവയായ ചില ഇന്ദ്രിയങ്ങൾ അവർ ഉണ്ടെന്നു വിചാരിക്കുന്നതായിരിക്കും അധികം ശരിയായിട്ടുള്ളത്.

അപ്പോൾ അതിന്റെ ഭക്ഷണപദാർത്ഥം കാണുന്നുണ്ടോ എന്നു വല്ലവരും ചോദിക്കുന്നതായാൽ ഇല്ലെന്നു തന്നെയാണ് പറയേണ്ടത്. അപ്പിന്റെ അടുക്കൽനിന്നു വല്ല ഭക്ഷണസാധനവും മാറിവെക്കുകയോ, വേറെവല്ല ദിക്കിലും ഭ്രമമായി ഒളിച്ചുവെക്കുകയോ ചെയ്താലും, അതു അവിടെ ഇഴഞ്ഞെത്തുന്നുണ്ടായിരിക്കാം. എങ്കിലും അതുകലെന്നിന്നു ഭക്ഷണം കണ്ടിട്ടാണ് അവിടെ എത്തുന്നത് എന്നു വിചാരിക്കുന്നതു കുറച്ച് സാഹസമായിട്ടുള്ളതാണല്ലോ. താൻ വിശന്നു വലഞ്ഞ് വല്ല ഭക്ഷണസാധനത്തിന്റെയും സമീപം എത്തുമ്പോൾ, അതിനെ അവിടെനിന്നു നീക്കംചെയ്താൽ, അതിന്റെ പരാക്രമം കാണേണ്ടതാണ്. സഭേതനങ്ങളായ 'കൊമ്പുകൾ' ഉയർത്തി അവയുടെ അറ്റംകൊണ്ടു ചുറ്റുമുള്ള പ്രദേശങ്ങളെ തിരിച്ചും മറിച്ചും സ്പർശിച്ചുനോക്കുന്നതു കാണാൻ നല്ല നേരമുണ്ടുണ്ട്. കൊമ്പുകൾ പല പ്രാവശ്യവും നേരെ മേല്പോട്ട് ഉയർത്തിപ്പിടിച്ച് ആകാശത്തിൽ പൂത്താകാരത്തിൽ തിരിച്ചിച്ച് ആ ഭാഗങ്ങളെല്ലാം വളരെ ശുദ്ധയോടുകൂടി പരിശോധിക്കുന്നതു കാണാം. ഒരു സമയം ഇങ്ങിനെ കൊമ്പുകൾ ഉയർത്തിപ്പിടിക്കുമ്പോഴായിരിക്കാം ഭക്ഷണസാധനം ഇരിപ്പുള്ള സ്ഥലം അതിന്നു മനസ്സിലാവുന്നത്. എങ്ങിനെയായാലും സാധനമോ, സാധനമിരിക്കുന്ന സ്ഥലമോ കണ്ടിട്ടല്ല അതിന്നു മനസ്സിലാവുന്നത് എന്നു തീർച്ചയാണ്. ഇതിന്നു വേറേയും നല്ല ദൃഷ്ടാന്തമുണ്ട്. ഒരു അപ്പിന്റെ മുമ്പിൽ അര അംഗുലം ദൂരത്തായി ഒരു വിരൽ പിടിക്കുന്നതായാൽ, അതു അതിനെ കാണുന്നില്ല. വിരൽ ഉണ്ടെന്നുള്ള സംഗതി അറിയുന്നതായി ഒരു ചേഷ്ടയും കാണിക്കുന്നതുമില്ല. എന്നാൽ

വിരൽ ഒന്നുകൂടി അടുപ്പിച്ചു തൊട്ടതൊട്ടില്ല എന്നുള്ള നിലയിൽ പിടിക്കുന്നതായാൽ കണ്ണുകളെ ഉടനെതന്നെ കൊമ്പുകളുടെ ഉള്ളിലേക്കു വലിക്കുകയും കൊമ്പുകളെത്തന്നെ തലയുടെ ഉള്ളിലേക്കാക്കുകയും ചെയ്യും. ഈ പരീക്ഷതന്നെ കുറച്ചു സാവധാനത്തിൽ ചെയ്യുന്നതായാൽ, ഒരു കൊമ്പുമാത്രം അകത്തേക്ക് വലിക്കുന്നതായും മറ്റൊരു പൂർവ്വസ്ഥിതിയിൽതന്നെ നില്ക്കുന്നതായുംകാണാം— ഈ കൊമ്പിന് അരികിൽ വിരലുണ്ടെന്നോ, അതുകൊണ്ടു വല്ല അപകടവുമുണ്ടായേക്കുമെന്നോ യാതൊരിടവും ഭയവും ഉള്ളതായി തോന്നുകയില്ല. സചേതനങ്ങളായ ഈ കൊമ്പുകൾക്കു വായു, ഭൂമി, ഭക്ഷണപദാർത്ഥങ്ങൾ ഇവയെല്ലാം അറിയുന്നതിന്നു ധാരാളമായ ശക്തി ഉണ്ടെന്നിരിക്കിലും, അര അംഗുലം അടുത്ത് ഒരു വിരൽ പിടിച്ചാൽ അതു അറിയുന്നതിന്നു ത്രാണിയില്ലെന്നു വരുന്നത് ഭരതൃതൂലമായ സംഗതിയാണല്ലോ. എന്നുതന്നെയല്ല, ചിലപ്പോൾ ഒരു കണ്ണു നമ്മുടെ വിരൽ കാണുന്നുണ്ട്. എങ്കിലും മറ്റൊത് ഒട്ടുതന്നെ കാണുന്നതുമില്ല. എങ്ങിനേ പരിശോധിച്ചുനോക്കുന്നതായാലും, രണ്ടു കണ്ണുകളുണ്ടെങ്കിലും, അവങ്ങളു കൂടി കുറച്ചു കുറവു വാണെന്നുള്ള ചായം പുറത്തുവാതിരിപ്പാൻ യാതൊരു വഴിയുമില്ല. അതിനാൽ അച്ഛ അതിന്റെ ഭക്ഷണം അകലെനിന്നു കണ്ടുചെല്ലുന്നതാണെന്നു പറയുന്നതു അബദ്ധമാണെന്ന് സ്പഷ്ടമാവുന്നു.

ഭക്ഷണം കണ്ടറിയുന്നില്ലെങ്കിലും, ബ്രാണിച്ചറിയുകയായിരിക്കാം. എന്ന് വിചാരിക്കുന്നതിന്നും മുൻപറഞ്ഞപ്രകാരം വിരോധമായിട്ടാണ് തെളിവുകളെല്ലാം കിടക്കുന്നത്. ബ്രാണിച്ചറിവാൻ സാധിക്കുമെങ്കിൽതന്നെ അതിന്നു ചില പ്രത്യേക മണങ്ങളെ മാത്രമേ ബ്രാണിച്ചറിവാൻ സാധിക്കയുള്ളൂ എന്നും സമ്മതിക്കേണ്ടിവരും. എന്നുതന്നെയല്ല അതു എടുപ്പത്തിൽ മണത്തറിയുന്ന അതിന്റെ ഭക്ഷണപദാർത്ഥങ്ങൾക്ക്, നാം നോക്കുമ്പോൾ, യാതൊരു മണവും ഉള്ളതായും കാണുന്നില്ല. എത്ര

വിധമായാലും അച്ചിന്റെ കണ്ണും മൂക്കും നമ്മുടെ കണ്ണും മൂക്കും പോലെ അല്ലെന്നു തീർച്ചതന്നെ. അവയിൽനിന്നു എത്രയും വ്യത്യസ്തപ്പെട്ട ഒരു പുതിയ സമ്പ്രദായത്തിലൊ മറ്റൊ ആയിരിക്കാം.

അച്ചിന് ശ്രോത്രേന്ദ്രിയമുണ്ടോ എന്നാണിനി നോക്കേണ്ടത്. ഇവിടേയും വ്യസനവും ഇല്ലെന്നുതന്നെ പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഉണ്ടെന്നുള്ളതിന് യാതൊരു തെളിവും ഇല്ലെന്നുതന്നെയല്ല; ഉള്ളതെളിവുതന്നെ ശ്രോത്രേന്ദ്രിയമില്ലെന്നുള്ള അഭിപ്രായത്തെയാണ് പിൻതാങ്ങുന്നത്. അതിന്റെചുറ്റും നിന്ന് എത്രതന്നെ ലഘൂകൃതിയാലും അതിന്നു യാതൊരു കല്പക്കവും കാണുന്നില്ല. വലിയുടേയും ഉണ്ടാക്കി അതിനെ ഭയപ്പെടുത്തി ഭൂതത്തോടിച്ചുകൂലയാമെന്നു വല്ലവരും വിചാരിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ അതു വലിയ ഒരു തൊറിശ്ശാരണയാണെന്നു മാത്രം പറയാം.

അച്ചിന് രസനേന്ദ്രിയം ഉണ്ടെന്നാണ് പലരുടെയും അഭിപ്രായം. മനുഷ്യരുടെ നാവുപോലെ രംഗം അതിന്നില്ലെങ്കിലും, താനും രസമറിഞ്ഞ് ഭക്ഷിക്കുന്ന ജന്തുവാണെന്നുള്ളതിലേക്കു തോട്ടങ്ങളിൽ അതു പ്രത്യക്ഷമായി കാട്ടിത്തന്നു തെളിവുകൾ കാച്ചുന്നുമല്ല. സസ്യങ്ങളും കാന്തനികളും ഉണ്ടാക്കുന്ന തോട്ടക്കാക്കുപ്പൊ അച്ച് ഒരു സുഖഭോജനപ്രിയനാണെന്നു നല്ലവണ്ണം അറിവാകാതിരിക്കയില്ല. തോട്ടത്തിൽവെച്ച് ഏറാവും നല്ല പഴങ്ങളും ചെടികളും രാത്രമേ അതിന്നുവേണ്ടു. 'നല്ല വസ്തുക്കൾ കിട്ടിടാനെല്ലാക്കും കൊതിയില്ലയോ' എന്നായിരിക്കാം അതിന്റെ യുക്തി.

അച്ചിന്റെ സ്തംഭേന്ദ്രിയത്തെപ്പറ്റിയാണ് ഇനി പറയാനുള്ളത്. ഇതിൽനിന്നു ആശ്ചര്യമായ പല സംഗതികളും വെളിവാറുന്നുണ്ട്. ഈ ജന്തു ഒരു ദിക്കിൽനിന്നു നീങ്ങിത്തുടങ്ങുമ്പോൾ നല്ലവണ്ണം സൂക്ഷിച്ചുനോക്കേണ്ടതാണ്. അങ്ങിനെ നോക്കിയാൽ ആദ്യമായിത്തന്നെ പുറത്തുള്ള കക്കു അല്ലെങ്കിൽ കടീ

നമേല്ലോട്ടുവെച്ചുവെന്നതുകൊണ്ട്. ഉടനെതന്നെ കക്കയുടെ ചുവട്ടിൽനിന്നു നമ്മൾ സാധാരണയായി അറിയാൻ ഉടലാണെന്ന് വിചാരിച്ചു പാഞ്ഞു വരുന്ന സാധനം പുറത്തേക്കു നീട്ടുന്നതും കാണാം. ഈ ഭാഗം മുഴുവനും ഉടലല്ല. ഉടലും, പരന്ന് വലുതായും, മാംസളമായുള്ള കാലും കൂടിയതാകുന്നു. ഇതിന്നു ശേഷം അതിന്റെ തലയും രണ്ടുചലിയ സ്തംഭംഗങ്ങളും നീട്ടികാട്ടുന്നു. ഈ രണ്ടു വലിയകൊമ്പുകളുടെ കടയ്ക്കൽ ചെറിയരണ്ടു കൊമ്പുകളും കൂടിയുണ്ട്. ഈ വക ഏപ്പാടുകൾ എല്ലാം ചെയ്തതിന്നു ശേഷം മാത്രമേ അതു താൻ ചലനയന്ത്രം തിരിച്ചുവിടുന്നുള്ളു. ഒരിടക്കു നടത്തംതുടങ്ങിയാൽ ഒരിടത്തും നില്ക്കാതെ വളഞ്ഞും പിരിഞ്ഞും ഒരേ ഗതിയിൽ ചേരുന്നതിന്നുണ്ടിരിക്കും. നടക്കുമ്പോൾ ഇതിന്റെ ഗതി 'ഗജരാജവിരാജിത' മൊന്നുമല്ലെങ്കിലും എത്രയും മനമായിട്ടുള്ളതാണ്. നമ്മുടെ ചില ഭാഷാകവികൾ ഈ സംഗതി മാസ്കിലാക്കിയിട്ടില്ലെന്നു ശങ്കിയ്ക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. അല്ലെങ്കിൽ, 'അച്ചിനാത്തനടയാളൊടൊത്തുത്താൻ, മച്ചിലങ്ങിനെതകർന്നിടുംവിടയ്' എന്നും മാറു തട്ടിമുട്ടിച്ചുകാണുവാൻ ഇടയുണ്ടായിരുന്നു. പ്രശാന്തമായുള്ള അതിന്റെ നടത്തം കണ്ടാൽ ചുറ്റുമുള്ള മനോഹരങ്ങളായ കാഴ്ചകളേയും, ശബ്ദങ്ങളേയും താൻ കാണുകയും കേൾക്കുകയും നല്ലവണ്ണം രസിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ടെന്നുള്ള ഒരു നാട്ടു സ്തൂതിക്കുന്നുണ്ടോ എന്ന് ആരും ഒന്നു സംശയിച്ചേക്കാം. എന്നാൽ വാസ്തവം നമ്മൾക്ക് അറിയാമല്ലോ. അതു യാതൊന്നും കാണുകയാകട്ടെ കേൾക്കുകയാകട്ടെ ചെയ്യുന്നില്ല. എങ്കിലും ഇതിന്റെ മേൽപ്രകാരമുള്ള നടത്തം കാണുമ്പോൾ തങ്ങൾക്കില്ലാത്ത ഗുണങ്ങൾ തങ്ങളിൽ ധാരാളമുണ്ടെന്നു മാറുള്ളവരെ തെറ്റിദ്ധരിപ്പിച്ചു തെളിഞ്ഞുനടക്കുന്ന ചിലരുടെ സ്വഭാവം കറച്ചു ഈ ജന്തുവിനും ഇല്ലയോ എന്നാണെന്നിട്ടു സംശയം. മാറുള്ള ചില ഗംഭീരന്മാരുടെ കഥ ആലോചിക്കുമ്പോൾ, കേവലം കൂടുന്ന പൊട്ടുന്ന മുറിയെ ഒരു പുഴ നിപ്രവൃദ്ധമായ വിധത്തിൽ

ഇങ്ങിനെ തൊറിയുറപ്പിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽതന്നെ അത് ഒരുസമയം ക്ഷണവുമായിരിക്കാം.

അച്ചിനു വേഗത്തിൽ നടക്കാൻ സാധിക്കില്ല. നാം സാധാരണ തോട്ടങ്ങളിൽ കാണുന്ന അച്ചിന്, ഏറവും വേഗത്തിൽ നടക്കുന്നതായാൽകൂടി, ഒരു മണിക്കൂറിൽ 12 അടി ദൂരം മാത്രമേ പോകുവാൻ സാധിക്കുന്നുള്ളൂ. ചുമരിനേലും, മരത്തിനേലും, കയറുമ്പോഴും, ഉഴുത കണ്ടങ്ങളിലും, കണ്ണാടി ചില്ലുകളിനേലും നടക്കുമ്പോഴും എല്ലായ്പ്പോഴും ഇതിന്റെ വേഗം കണക്കാക്കുന്നതാണ്. ഇത് ഒരതുതമാണ്. നമുക്കുണ്ടെങ്കിൽ സമദ്രമിയിലും നിശ്ചിതപ്രദേശങ്ങളിലും ഒരുപോലെ നടക്കുവാൻ സാധിക്കുന്നതല്ലല്ലോ. അച്ചിനാണെങ്കിൽ സമനിലത്തു നടക്കുന്നതും, മരത്തിന്റെ മുകളിൽ കയറുന്നതും എല്ലാം ഒരുപോലെയാണ്. നിലത്തിന്റെ സ്വഭാവം എത്രവിധമിരുന്നാലും അതിന് ഒരേവേഗത്തിൽ നടക്കുവാൻ സാധിക്കുന്നത് അതിന്റെ ദേഹത്തിൽനിന്ന് ഉത്പാദിക്കുന്ന ഒരു കൊഴുപ്പുള്ള ദ്രവത്തിന്റെ സഹായത്താലാകുന്നു. അതുപോലെ വഴിക്കു നോക്കുന്നതായാൽ ഈ ദ്രവം ഉണങ്ങിക്കിടന്നു മിന്നുന്നതു കാണാം. ഇങ്ങിനെ ധാരാളം ദ്രവാ സ്രവിച്ചതിനുശേഷമേ ഈ ജന്തു നടക്കുവാൻ ഉത്സാഹിക്കുകയുള്ളൂ. ഇതു കാരണമാകുന്നു, നിലം എത്രതന്നെ പരുപരുപ്പുള്ളതായാലും അതുനിമിത്തം അതിന്റെ നടത്തത്തിനു തടസ്സം നേരിടാത്തത്. നടക്കുമ്പോൾ അച്ചിന്റെ കാല് ഒട്ടുതന്നെ പൊങ്ങുകയോ മടങ്ങുകയോ ചെയ്യുന്നില്ല. കാല് ദ്രവത്തോടുകൂടി നിലത്ത് ഒട്ടിപ്പിടിപ്പിക്കും. ഇങ്ങിനെ ഒട്ടിപ്പിടിപ്പിക്കുന്നതുകൊണ്ടാണ് അതിനു നടക്കുവാൻ സാധിക്കുന്നത്. ഇതിന്റെ നടത്തം ഒരു പ്രത്യേകരീതിയിലുള്ളതാണ്. രേച്ചിനെ വലിയ ഒരു കണ്ണാടി ചില്ലിന്മേൽ വെച്ചു ചുവട്ടിൽനിന്നു നോക്കിയാൽ ഇതിന്റെ സൂക്ഷ്മ മനസ്സിലാവുന്നതാണ്.

ആദ്യമായി അതിന്റെ കാൽ ചില്ലിന്മേൽ അമർത്തിപ്പി

ടിക്കുന്നതുകാണാം. ഈ അവസരത്തിൽ അതിന്റെ പുറത്തുള്ള കക്കു പിടിച്ചു മേൽപോട്ടു പൊക്കുന്നതായാൽ ചിലു വളരെ പണമുള്ളതല്ലെങ്കിൽ, കൂടെ പൊങ്ങുന്നതാണ്. മുൻപാഞ്ഞ ഭവം ഒരു നല്ല പശയുള്ളതാകുന്നു. അച്ചി നടന്നുതുടങ്ങുമ്പോൾ അതിന്റെ പുറത്തു, പിന്നിൽനിന്നു മുമ്പിലേക്ക് ഓളംവെട്ടുന്നതുപോലെ ഒരു ചലനം കാണാം. ഈ ചലനത്തിന്റെ ആരംഭത്തിൽ കാലിന്റെ പിൻഭാഗം കുറുതാകുകയും ചലനത്തിന്റെ അവസാനത്തിൽ മുൻഭാഗം കുറച്ചു വലുതാവുകയും ചെയ്യുന്നു. ഈ ഇളക്കംകൊണ്ടാകുന്നു അതിനു നടപ്പാൻ സാധിക്കുന്നത്. ഇളക്കംതുടങ്ങിയാൽ നടന്നുതുടങ്ങും. ഇളക്കം നിന്നാൽ നടത്തവും നില്ക്കും. ഇളക്കത്തിന്റെ ഗതി ഏല്പാഴ്ത്തോഴും പിന്നിൽനിന്നു മുമ്പാകമാണ്. അതാണ് അച്ചിന് പിന്നാക്കം നടക്കാൻ സാധിക്കാത്തത്.

ഒരു കല്ലു വെള്ളത്തിൽ ഇട്ടാൽ, ഉടനെതന്നെ നാലുപാടും ചെറിയ തിരകളായി വെള്ളം ഇളകുന്നതുകാണാമല്ലോ. ഈ തിരകൾ വല്ല കരയിലോ മറ്റോ ചെന്നു മുട്ടുന്നതുവരെ മുന്നോട്ടുതന്നെ അടിക്കുന്നു. ഒരിക്കലും പിന്നോട്ട് അടിക്കുന്നില്ല. ഇതുപോലെ തന്നെയാണ് അച്ചിന്റെ ദേഹത്തിൽ കാണുന്ന ഇളക്കവും. ഒരു ഇളക്കം ആദ്യമായി ദേഹത്തിന്റെ പിൻഭാഗത്തു കാണുന്നു ക്രമത്തിൽ അതു തിരകളെപ്പോലെ ദേഹത്തിൽകൂടി മുന്നോട്ട് അടിക്കുന്നു. ദേഹത്തിന്റെ മുൻഭാഗത്ത് അറഞ്ഞുചെന്നതിനു ശേഷം അവസാനിക്കുന്നു. ഒരിക്കലും പിന്നോട്ട് ഇളകുന്നതുമില്ല. ഇളക്കം ഒഴിക്കൽ പിന്നിൽനിന്നു തുടങ്ങിയാൽ മുമ്പിൽ എത്തിയേ അവസാനിക്കുന്നുള്ളൂ. തുടങ്ങിയതിനുശേഷം, മുമ്പിലെത്തുന്നതിനുമുമ്പ്, അച്ചിന് അതിനെ ഇല്ലാതാക്കുവാനും നടത്തം നിർത്തുവാനും സാധിക്കുന്നില്ല.

അച്ചിന്റെ കാല് ഒരു വലിയ മാംസഖണ്ഡമാണെന്നു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടല്ലോ. ഇതുകൊണ്ടു പ്രത്യേകമായി നടക്കുന്നതിൽ വലിയ സഹായമെന്താണുള്ളതെന്നു സ്പഷ്ടമാകുന്നില്ല. ഈ

കാല് നിലത്തോ മറ്റോ അമത്തി പിടിക്കുന്നതുകൊണ്ടായിരിയ്ക്കാം. മേൽപ്രകാരം ചലനം ഉണ്ടായുന്നതും മുന്നോട്ടു നീങ്ങുന്നതും എന്നുമാത്രം പായാനേ നിവൃത്തിയുള്ളൂ.

കൂത്തു കുപ്പിച്ചില്ലുകളിന്മേൽ കൂടി പോകുന്നതിനും അതിന്നു യാതൊരു പ്രയാസവുമില്ല. ചില്ലുകളുടെ തല അതിന്റെ ദോഷത്തിൽ തുളഞ്ഞുകേറുന്നുണ്ടെന്നു കാണുന്നവർക്കു തോന്നാം. പക്ഷെ യാതൊരു കേടും വാസ്തവത്തിൽ തട്ടുന്നില്ല. അച്ചിനെ ഒരു വലിയ കത്തിയുടെ അലകിന്മേൽ വച്ച് കത്തിയുടെ വായ മേൽപ്പോട്ടാക്കിപ്പിടിച്ചു നോക്കേണ്ടതാണ്. പതുക്കെ നടന്ന് അതു വായയുടെ അറ്റംവരെ ചെല്ലുന്നു. പിന്നെ എന്തോ അപകടമുണ്ടെന്ന് അത് എങ്ങിനെയോ അറിഞ്ഞു, പൊട്ടുന്നവെ തല ഉയർത്തി നീക്കി പിടിക്കും. പക്ഷെ കാലിന്മേൽ ഉള്ള ചലനത്തിനും മാറും ഇതുകൊണ്ടു യാതൊരു കുറവും ഇല്ല. അത് അങ്ങിനെ നടന്നുകൊണ്ടിരിയ്ക്കും. കാലിന്റെ അറ്റം കത്തിയുടെ വായക്കടുത്താൽ കാലൊഴിച്ചു ബാക്കിയുള്ള ദോഷം മുഴുവനും കണിച്ച് കത്തിയുടെ മറ്റൊരുത്തേക്കു മിച്ചു വെച്ചു യാതൊരു കൂസലും കൂടാതെ നടന്നുപോകുകയും ചെയ്യും.

വലിയ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരെപ്പോലെയും പ്രഭുക്കന്മാരെപ്പോലെയും ശീതോഷ്ണമനുസരിച്ച് ഇടക്കു ദിക്കുമാറിത്താമസിക്കുന്ന സമ്പ്രദായം അച്ചിനുമാണ്. വലിയ ശൈത്യകാലം വരുമ്പോൾ അതു ഉഷ്ണപ്രദേശങ്ങളിലേക്കു പോകും. പക്ഷെ അതിന്നു ചിറകില്ലാത്തതുകൊണ്ടു തന്റെ അയൽവാസികളായ പക്ഷികളെപ്പോലെ എടുപ്പത്തിൽ വളരെ ദൂരത്തേക്കു പറന്നുപോകുവാനും മാറും താമില്ലല്ലോ. എങ്കിലും അടുത്തത്തൊന്നും സുഖപ്രദമായ വല്ല സ്ഥലവുമുണ്ടെങ്കിൽ, എന്തു കൗശലമാണെന്നറിഞ്ഞില്ല, എങ്ങിനെയെങ്കിലും അതു മനസ്സിലാക്കി അവിടെ ചെന്നുകൂടും. എന്നാൽ ഇതിൽ ഒരു വലിയ ആശങ്കയും കാണുന്നുണ്ട്. എന്തെന്നാൽ ഒരു അച്ച് അങ്ങിനെ വല്ല സ്ഥലവും കണ്ടെത്തികൂടിയെന്നാൽ അതിന്റെ സാമാന്യികളും അയൽ

കാരാ എല്ലാം അവിടെ മാത്രമേ ചെന്നുചേരുകയുള്ളൂ. അടുത്തുതന്നെ അതുപോലെ സുഖപ്രദമായ സ്ഥലങ്ങൾ വേരെയും ഉണ്ടെങ്കിലും ഇവർ എല്ലാം ഒരു ദിക്കിൽതന്നെ വന്നുചേരുന്നതായി എന്തിനാണെന്നും എങ്ങിനെയാണെന്നും അല്ലോചിക്കേണ്ടതാണ്. 'നാനാ ഭാര്യയും കുട്ടികളും' എന്നുള്ള പുതിയ പരിഷ്കാരസിദ്ധാന്തം ഇവരിൽനിന്നു ഇടയിൽ അത്ര കടന്നുകൂടിയിട്ടില്ലായിരിക്കാം. അങ്ങിനെയൊക്കെക്കിൽ ഇത് ഒരു വലിയ ഭാഗ്യംതന്നെ എന്നു സമാശ്വസിപ്പിക്കാവുന്നതാണ്.

—o—o—o—

ആദികേരളം

(൨)

(ജെ. വി. വർമ്മനാഥമണി, ബി. എ., ബി. എൽ.)

രാജമഹാരാജാവായ മുമ്പ് ഇപ്പോൾ അംബരീഷൻ മുതൽക്കുള്ള ഉത്തര ഇന്ത്യയിലെ രാജാക്കന്മാർ കേരളത്തിൽ ശോകസ്തംഭങ്ങളുണ്ടാക്കി വന്ന് മഹേശ്വരനെ തപംചെയ്തതന്നു എന്നും മാത്രം സാഹ്യദ്രിഖണ്ഡത്തിൽ പറയുന്നുണ്ട്.

ബ്രാഹ്മണപുരാണം ൨൩-ാമദ്ധ്യായത്തിൽ, കാത്തവിയ്ക്കു മഹാരാജാവിന്റെ രാജാഭിഷേകാഘോഷത്തിൽ, കേരളവാസികളായ പല രാജാക്കന്മാർ, പ്രഭുക്കന്മാർ, മുതലായവർ സന്നിഹിതരായിരുന്നു എന്നുപറയുന്നു. എന്നാൽ, മലയാളത്തിലുള്ള ബ്രാഹ്മണപുരാണം കിളിപ്പാട്ടിൽ, ദൻ മുതൽ നൂറു വരെ അദ്ധ്യായങ്ങളുടെ സംക്ഷേപം മാത്രം അടങ്ങിയിട്ടുള്ളതുകൊണ്ടായിരിക്കാം, ഈ ഭാഗം അതിൽ കാണാത്തത്.

അയോദ്ധ്യാരാജാവായ മഹാതാവ് രാജ്യഭ്രമനായി വിന്ധ്യൻപർവ്വതത്തിന്റെ ദക്ഷിണഭാഗത്തു സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ, ഒരു ദിക്കിൽനിന്ന് അദ്ദേഹത്തിനു അതിവിശേഷമായ ഒരു ശിവലിംഗം കിട്ടി എന്നും, ആ ശിവലിംഗത്തെ

കേരളത്തിൽ ഇപ്പോൾ തളിപ്പറമ്പ് എന്ന പാഞ്ഞുവരുന്ന ലക്ഷ്മീപുരം എന്ന സ്ഥലത്ത് പ്രതിഷ്ഠിച്ചു എന്നും, ഈ മഹാരാജാവ് തന്നെ വള്ളുവനാട്ടു താലൂക്കിൽ തിരുമാന്തലംകുന്ന് എന്ന സ്ഥലത്ത് ഒരു ഭഗവതിയെ പ്രതിഷ്ഠിച്ചതല്ലെന്നും ഭൂഗോളപുരാണത്തിൽ പറഞ്ഞു കാണുന്നുണ്ട്. മഹാതാവിന്റെ സഹോദരനായ മുചുകുന്ദചക്രവർത്തിയും കേരളത്തിൽ ഒരു ശൈവപ്രതിഷ്ഠ ചെയ്തതായി പറയുന്നുണ്ട്.

കേരളഭൂമി പരശുരാമനാൽ ആദ്യമായി സമുദ്രനിഷ്ഠാസനം ചെയ്ത് ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ടതാണെന്നുള്ള ഇതിഹാസത്തിന് പുരാണങ്ങളിൽ യാതൊരടിസ്ഥാനവും ഉണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല. പരശുരാമമഹാഷിക്ക് എത്രയോമുപ്പുതന്നെ കേരളഭൂമി ഉണ്ടായിരുന്നു എന്നുള്ളതിനെ ഓരോ പുരാണങ്ങളിൽനിന്നു എടുത്തു കാണിച്ചിട്ടുള്ള ഭാഗങ്ങൾ വിശദപ്പെടുത്തുന്നുണ്ട്. ഭാഗ്യവൻചെയ്തതായി പറയുന്ന അമാനുഷകൃത്യത്തെക്കുറിച്ച് ബ്രഹ്മാണ്ഡപുരാണത്തിൽ വിവരിച്ചിട്ടുള്ളതിൽനിന്നുതന്നെ കേരളവും ഗോകുണ്ഠക്ഷേത്രവും അതിന്നുമുണ്ടായിരുന്നു എന്നും അവയെ അദ്ദേഹം സമുദ്രത്തിൽ നിന്ന് ഉദ്ധരിപ്പിക്കുക മാത്രമാണു ചെയ്തത് എന്നും പ്രത്യക്ഷമാകുന്നു.

ബ്രഹ്മാണ്ഡപുരാണത്തിൽ അയോദ്ധ്യാരാജാവായ സുരൻ എന്നാൾക്ക് അറുപതിനായിരം പുത്രന്മാർ ഉണ്ടായിരുന്നു, അവർ ലോകോപദ്രവികളായിത്തീർന്നു എന്നും, അവരുടെ ഉപദ്രവം സഹിയാഞ്ഞിട്ട് ദേവകൾ കവിലാചാഞ്ചുനെക്കണ്ടു മോചനം കിട്ടുവാൻ നിവൃത്തിമാഗ്നത്തിന്നു അപേക്ഷിച്ചപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കോപാഗ്നിയിൽ അവരെ ലയിപ്പിച്ചു കളയാമെന്നുപാഞ്ഞു എന്നും, അങ്ങിനെ ഇരിക്കുമ്പോൾ സുരരാജാവ് അശപമേധത്തിന്നാരംഭിച്ച് അശപത്തെ നടത്തിയവാൻ പുത്രന്മാർ അറുപതിനായിരം പേരേയും അയച്ചു എന്നും പറയുന്നു. (1) അവർ അശപത്തെക്കൊണ്ടുനടക്കുക

ലത്തു 'വാസവനിയോഗത്താൽമാരുതൻതുരഗത്തെ പാരാതെ
കൊണ്ടുപോയിക്കുവിലാത്തികസ്ഥലേ' അവർ അശപത്തെ പല
ദിക്കിലും നോക്കീട്ടുംകാണായ്തയാൽ, 'ഭൂതലംകുഴിച്ചുനാമെല്ലാരു
മൊരുമിച്ചുപാതാളംകുഴിഞ്ഞീടുകമടിയാതെ' എന്നു നിശ്ച
യിച്ചു.

'ഭാരതവണ്ഡത്തിലോരായിരംയോജനയും
പാരാതെകുഴിച്ചുവർപാതാളലോകംകുക്കാർ,
കണ്ടിതുകുവിലന്തന്നന്തികേതുരഗത്തെ
കൊണ്ടുപോന്നതുമിവനെന്നവരെല്ലാവരും,
സന്തോഷിച്ചാൽ വിളിച്ചുടുത്തുചോരനിവൻ
രന്തവ്യൻനമ്മാലെന്നുപറഞ്ഞുപരസ്സരം,
ശൂരന്മാർചെല്ലുന്നേരംകുവിലാചാൽക്കുന്താനം
പാരാതെസമാധിപ്പേരിട്ടുനോക്കീട്ടുനേരം,
മോശാഗ്നിജ്വാലതന്നിൽദൂസുമായ് ചമഞ്ഞിതു
ധാത്രിമതനയന്മാരെന്തൊരുതരമോത്താൽ.' (1)

ഈ വർത്തമാനം നാരദൻ പറഞ്ഞു സഗരരാജാവ് അറി
ഞ്ഞു. ഉടനെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പൗത്രനായ അംശുമാനെ
അയച്ച് അശപത്തെ വരുത്തി യാഗം നിവൃത്തിച്ചു. അംശുമാ
ന്റെ തന്റെ പിതാക്കന്മാരെപ്പറ്റി കവികളോട് ഇങ്ങിനെ
അപേക്ഷിച്ചു.

'ബ്രഹ്മദണ്ഡത്താൽനിഹതന്മാരാന്താതന്മാർ,
കർമ്മങ്ങളില്ലായ്തയാൽ,നരകവാസമല്ലൊ
വന്നതുമവകുല്ലാംസ്വർഗ്ഗലോകപ്രാപ്തിക്കു
നന്നായിട്ടനുഗ്രഹിക്കേണംനിന്തുരുവടി
എന്നതുകേട്ടുനേരംകുവിലന്തരംചെയ്തു;
നിന്നാലെസാമ്യമല്ലുകർമ്മമെന്നറിയണം;
നിന്നുടെപൗത്രനായിട്ടുണ്ടാകേദഗീരഥൻ

അന്നവനിവക്ഷെല്ലാംഗതിയുവരുത്തിടും
ആകാശഗംഗതന്നിൽപ്പാവനചെയ്തിപ്പിച്ചാൽ
നാകലോകപ്രാപ്തിയുവന്നീടുമവക്ഷെല്ലാം' (1)

‘ഭഗീരഥപ്രയത്നംകൊണ്ടു സഗരപുത്രന്മാർക്കു സ്വർഗ്ഗം ലഭിച്ചു എങ്കിലും, അവർ ഭൂമിയിൽ കുഴിച്ച സ്ഥലമെല്ലാം ജ്വലിക്കുകയും മൂർത്തിയായിത്തീർന്നു. ആ പ്രദേശത്തു വസിച്ചിരുന്ന ജനങ്ങൾ പൃഥ്വീകാന്തന്മാരായിത്തീർന്നു.

‘വാരിധികളുംഗംഗാജലത്താൽനിറഞ്ഞപ്പോൾ,
വീരന്മാർകുഴിച്ചോരദിക്കിലുംവന്നുജലം,
ആദിത്യസമുദ്രമായ്വന്നതുകണ്ടനോരും,
തത്രത്വന്മാരുമങ്ങോടിങ്ങോടിവാങ്ങിടിനാർ,
ഗോകണ്ഠമായപ്പുണ്യക്ഷേത്രംസമുദ്രത്തിൽ
വേഗേനമഴുകിയതാതുകണ്ടോരജനം
എത്രയുറക്കുമോന്താലിങ്ങനെവന്നതെന്ന
ജ്ഞാൻ പരാചാപ്യുണ്ടുതമ്മിലൊന്നിച്ചവിചാരിച്ചാർ.’

മഹാക്ഷേത്രമായ ഗോകണ്ഠത്തെ സമുദ്രത്തിൽനിന്നു ഉദ്ധരിപ്പിക്കുവാൻ ആരാൽ സാധിക്കുമെന്ന് ആലോചിച്ച്, ഭാഗ്യരാമനെ ചെന്നു കാണുക എന്ന് ആ ദേശവാസികളായ മുനിജനം നിശ്ചയിച്ചു (1) എന്നിട്ട് ശുക്രസമിത്രാദികളായമുനീശ്വരന്മാർ കണ്ടിച്ച മഹേന്ദ്രാചലോപരി ചെന്നു പരശുരാമനെക്കണ്ടു അവരുടെ സങ്കടങ്ങളെ ഉണർത്തിച്ചു.

ഗോകണ്ഠോദ്ധാരണത്തിന്നു ധന്വപ്രയോഗം ആവശ്യമെന്നുകാണുന്നതുകൊണ്ട്, പരശുരാമമഹർഷി അതിന്നു സാധിക്കുന്നതിന്നു വളരെ തടസ്സം പാഞ്ഞു എങ്കിലും, ധർമ്മരക്ഷണത്തിനായിചെയ്യുന്നകർമ്മമെല്ലാം ധർമ്മമായ്വരുമത്രെനിർമ്മല

(1) ന് ൭ മദ്ധ്യായം

(1) അണ്ണവജലത്തെപ്പറ്റിക്കിനിവിരുവി

പുണ്യകുണ്ഡത്തെഭൂമി നിർമ്മിക്കിവേണം.

എന്നു, അവർ പരശുരാമനോടു പ്രത്യേകം അപേക്ഷിച്ചു.

കുറുന്ന് എന്ന് തപോധനമായ ശുക്രസമിത്രാദികളുടെ സമാധാനത്തെ കൈക്കൊണ്ടു രാമൻ അതിനായി പുറപ്പെട്ടു ചെന്നു.

‘അഞ്ചിതൻതീരേ ചെന്നു നിന്നതുകണ്ടനേര
മത്തുതമോമുണ്ടായ് നിന്നു ഭാഗ്യവനും,
അഞ്ചിരാജനെക്കണ്ടുദക്ഷിണദിക്ഷനോക്കി
ദ്രൗഹിരവാചാജമദിഗ്ഗുണൈ ചാനാൻ:
പോപ്പതേ! ജലപ്രഭോ! ഞാൻ മുനിജനത്തോടു
മിപ്രദേശം പ്രാപിച്ചു ഭവനം കാണമാനല്ലോ;
തപസ്വരൂപത്തെ ധരിച്ചു തമേ വൈകീടാതെ
മത്സകാശം പ്രാപിച്ചു ദേഹിദർശനം വിഭോ!
ഈ ദേശം രാമവാക്യം കേട്ടോരുവരണനും
ഏതു മേനിജസ്ഥാനത്തിങ്കിൽ നിന്നിളകീല,
ധീരതകൊണ്ടു ഭൂയോഭൂയോ ഭാഗ്യവൻ പാരാ-
വാരനാമനെ വിളിച്ചിടിനാൻ പലവട്ടം.
നേരിയാടീലല്ലോ വരണൻ വെളിച്ചത്തു-
ചെന്നു തമിപ്പെന്നതുകണ്ടു ഭാഗ്യവരാമൻ.
ധിക്കാരമസാരന്മാരിത്തരം കാട്ടിക്കൊണ്ടാൽ
വിക്രമമുള്ളവർ ചിത്തത്തിലെത്തുതോന്നും?
നിസ്സേയമാക്കീടവനസ്യത്താലഞ്ചിതനെ-
സതപരമിനിയെന്നു, പാദക്ഷാളനം ചെയ്തു,
ശുദ്ധനായാ ചമിച്ചു മേൽപ്പോട്ടു നോക്കി നിന്നു
ചിത്തത്തിൽ ബ്രഹ്മാനം ചെയ്ത ശസ്ത്ര ചാപദികളേ,
തൽക്ഷണേ മുഖിലാമ്മാറിങ്ങി ശരാസനം;
ദക്ഷാരിപാദങ്ങളേ വന്ദിച്ചു ഭാഗ്യവനും.
ഘസ്മസംസ്ഥിതമായ ചാപത്തെ കലച്ചതി
ശുദ്ധനായ് ഭാഗ്യവാസ്യമെടുത്തു വിടിച്ചു ധൻ
രക്തനേത്രങ്ങളോടു ചെറുത്തൊന്നൊലിയിട്ടാൻ,
ത്രസ്തമായ്ക്കുന്ന ഭവനത്രയമതു നേരം.

അഞ്ചിദപിവാദി പിവിനാദികളോടുകൂടി
 പുത്ഥപിയമിളകിവേപഥുപുണ്ടതുനേരം.
 കല്പാന്താനലസമമാകിയഭാഗ്ഗവാസ്രം-
 വില്പാടുമന്ത്രത്തോടൊതൊടുത്തുഭാഗ്ഗവനം.
 അർക്കമണ്ഡലവുപാംസുക്കളാൽമാഞ്ഞപ്പോൾ
 ഉൽക്കാപാതവുമാണായ് ചമഞ്ഞിതിശനിയും.
 രക്തമുഷ്ടിയുമുണ്ടായ്നന്നതുകണ്ടനേരം,
 സിദ്ധ ചാരണമുനിഗന്ധർവാദികളെല്ലാം-
 എന്തിതെന്നറിയാഞ്ഞുസംഭ്രാന്തന്മാരായോടി,
 സന്താപത്തോടമാഞ്ഞീടിനാരോരോദിക്കിൽ.
 നക്രമസ്യാദിഗ്രാഹകകൂപതിമിംഗല
 മുഖ്യമായുളുന്നാനപുഷ്പരജന്തുകളും
 ക്ഷേവവെത്തുമലച്ചീടുന്നതെന്തെന്തേ
 തൽക്കുല്യഭേദേപൊങ്ങിവി ചികൾമായുന;
 വാരിധിജലമെല്ലാംതിളച്ചുകുറുക്കുന;
 വാരിധിവാസികളുംപേടിച്ചുമറുക്കുന;
 പുഷ്പരജന്തുകളുമുണ്ണിച്ചുപിടക്കുന;
 പുഷ്പര ചാരികളുമൊക്കെപ്പോയ്മായുന;
 ധിക്കാരംകാട്ടീടാതെഭാഗ്ഗവരാംമന്തനെ
 സ്സത് കാക്കചെയ്തെന്നവരേവരുംപറയുന.
 ശുക്രാദിമുനികളുംരാമനെപ്പുകഴുന;
 ശക്രാദിദേവകളുമീശനെവണങ്ങുന;
 ധീരതപമകന്നോരുവരുന്നതനുനേരം
 ഭീരുതപംപുണ്ടുനിന്നുവന്ദിച്ചരാമാതികേ.
 വീണടൻനമസ്കരിച്ചീടിനാൻതെന്തെന്തെ
 പ്രാണരക്ഷായംപിന്നെസ്തുതിച്ചുതടങ്ങിനാൻ.
 ഭൂമുശാർദ്ദല! പ്രസീദപ്രസീദാത്മാരാമ!
 സകലജഗന്നാഥ! പുരുഷോത്തമ! പ്രഭോ.
 ഭാഗ്ഗവാസ്രാഗ്നിജപാലാദദ്ധനാമെന്നെഴ്ശീശ്രം

ഭാഗ്വതവരാമപരിപാലയ!കൃപാലയ-

* * *

അറിവില്ലാതെജനംചെയ്തിട്ടുപിഴയെല്ലാ
മറിവുള്ളവരോത്തുപൊറ്റുത്തീടുന്നുവല്ലോ.
സാധുക്കളെപ്പാർക്കുമാസാരമാരെല്ലോനാഥ!
ബാധകളെപ്പാർത്തുരക്ഷിച്ചുകൊള്ളേണമേ.
നിന്തിരുചടിയുടെശാസനത്തിങ്കൽതന്നെ
സന്തതമിനിസ്ഥിതിചെയ്യുന്നേനെല്ലാനാളും.
എന്തൊന്നുവേണ്ടുന്നതെന്നരുളിച്ചെയ്തേവേണ്ട
സന്തോഷത്തോടുകൂടെവദാസോഹമേയാനിധേ!
പരശുരാമനേവംവരണവാക്യംകേട്ടു
ശരവംപുനരപഹരിച്ചുസന്തുഷ്ടനായ്-
സ്തിതപൂർവ്വകമരുചെയ്തിതുവരണനോ
ടധുനാഭവാണെക്കാണുതിന്നായ്നേനഹം.
ഗോകണ്ഠനിവാസികളാകിയമനീന്ദ്രന്മാ
രേകാന്തേമഹേന്ദ്രാദിതങ്കൽവന്നെന്നെക്കണ്ടാർ.
സഗരതനയന്മാർകഴിച്ചുകളങ്കയാൽ
മകരാലയത്തിലായ്ക്കുന്നിതുഗോകണ്ഠവുഃ
തീർത്ഥങ്ങളോടുകൂടിഗോകണ്ഠമായപുണ്യ
ക്ഷേത്രമിങ്ങവനിയിലാക്കേണമെന്നിങ്ങിനെ—
താപസപ്രവരന്മാരത്ഥിക്കനിമിത്തമായ്
താപസേന്ദ്രന്മാരോടമരൂത്താൻവന്നേനിപ്പോൾ.
ആകയാൽതവജലംനീക്കേണമവിടെനി
ന്നാകുതമുനികൾക്കുവരുത്തിക്കൊൾവാനായെ.
എന്നതുകേട്ടനേരം, വരണന്മാരെചയ്ക്കാ
നിന്നിതുതവനിയോഗത്താൽത്താൻചെയ്തിട്ടവൻ.
കല്പിക്കയാവൽപ്രമാണംമമാസ്ഥാനമെന്നാ
ലിപ്പൊഴേതാവൽപ്രമാണംജലംനീക്കീട്ടവൻ.
അന്നേരംആകാശത്തങ്ങയച്ചശരചാപ

മന്ത്ര നാദമെടുത്തൊന്നൊരുമഹാസ്രവം.
 അതിനെച്ചുഴറ്റിയൊന്നൊന്നിത്താനഞ്ചിതനിൽ
 അതുവീണേടംതുപ്പുകാരമാംതിരുമല്ലോ.
 വാരിയമതിനങ്ങേപ്പുറത്തുനീങ്ങിനിന്നു
 വാരിധീതീരെയുപ്പുകാരമായിട്ടന്തിരും,
 വാരിയുൾതദപയയോജനനീങ്ങിതപ്പോരും,
 പാരിടത്തിങ്കലായിഗോകണ്ഠംമഹാക്ഷേത്രം.
 കാലത്താലതികുമിച്ചിടായ്ക്കാർമർദ്ദാദിയും
 പാലിച്ചുണ്ടാപ്പിച്ചുഭാഗ്വരമനാനും,
 നഗരഗ്രാമതീർത്ഥക്ഷേത്രാദിവനഭൂമി
 സകലംകപചിൽകപചിൽകാണായികിഞ്ചിൽകിഞ്ചിൽ
 മുനിക്കളല്ലാമപ്പോരുംപരശുരാമനെനെ
 മനസാസന്തോഷംപൂണ്ടാശീർച്ചാദവുചെയ്യാൻ. (1)

പ്രകൃതിയുടെ ഗതിയിൽ ഓരോ പ്രദേശങ്ങളിൽ അപ്പോ
 ഉപ്പോരും സംഭവിക്കുന്ന ഭൂമിയുടെ ആകൃതിഭേദത്തെപ്പറ്റി പൂരാ
 ണകർത്താവ് കവിതാരൂപമായി ഈ വിധം അർത്ഥവാദമായി
 വർണ്ണിച്ചു എന്നു മാത്രമേ ഉള്ളൂ. ഇത് ഒരു യഥാർത്ഥസംഭവത്തെ
 ഉദ്ദേശിച്ചു രേഖപ്പെടുത്തിയതാണെന്നു വിചാരിക്കുന്നതിൽ ഒട്ടും
 സംശയിപ്പാനില്ല. ഈ വക വിശേഷസംഭവങ്ങൾ ഓരോ പ്രദേശത്ത്
 ഓരോകാലത്ത് ഉണ്ടായിട്ടുള്ളതായി നമുക്ക് ലക്ഷ്യമു
 ണ്ടുണ്ട്. ഇംഗ്ലണ്ടിൽ നാർഫോക്ക് (2) എന്ന പ്രദേശത്ത് സമുദ്ര
 കരരെ ഉണ്ടായിരുന്ന ഒരു ഗ്രാമം മുഴുവൻ ഉദ്ദേശ്യം മുനത്തുകൊല്ല
 ണ്ടാക്കുമ്പ്പോൾ സമുദ്രമാകുമിച്ചു മുങ്ങിപ്പോയിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. എ
 ന്നാൽ ഈ അടുത്ത കാലത്ത് അതികലശലായ ഒരു കാറ്റും
 കോളും കഴിഞ്ഞ ഉടൻ, ആ പ്രദേശത്തു നിന്നു പലസന്തോ
 ക്ക് സമുദ്രം പിൻവാങ്ങിനിന്നു. പക്ഷെ മൂന്നു ദിവസം കഴിഞ്ഞ
 പ്പോൾ പിന്നെയും അവിടം കടൽക്കയറി മുങ്ങിപ്പോയി. കടൽ

(1) നൽ മദ്ധ്യം.

(2) Norfolk.

പിൻവാങ്ങിയപ്പോൾ ആ ഗ്രാമത്തിന്റെ നഷ്ടശിഷ്ടങ്ങൾ കിടക്കുന്നതായി എല്ലാവർക്കും കാണുവാൻ സംഗതിവന്നു. വീടുകൾ വീണുകിടക്കുന്നതും ഒരു പള്ളി വീണുപോകാതെ നിൽക്കുന്നതും മാറ്റം കണ്ട് ജനങ്ങൾക്ക് വളരെ അത്ഭുതത്തോന്നി. ദ്രവ്യം കിടന്നുകിട്ടിയെങ്കിലൊ എന്നാഗ്രഹിച്ച് പലരും ഈ മൃതൻ ദിവസത്തിനകത്ത് അവിടെ പല സ്ഥലങ്ങളിലും കുഴിച്ചും ഇടിച്ചും നോക്കി. എന്നാൽ അധരയുടെ മോഹം സാധിക്കുന്നതിനുമുമ്പ് പെട്ടെന്നു അവിടം വിനേയം സമുദ്രത്തിനിരയായി ഭവിച്ചു. ആട്ടും കയറുന്നതിന്നു സഗരപുത്രന്മാരുടെ കുഴികളെല്ലാം പിന്നെ അവിടെനിന്ന് സ്വപ്നകാലത്തെക്കുറിച്ചും സമുദ്രപിൻവാങ്ങി നില്ക്കുന്നതിന്നു പരശുരാമമഹർഷിയുടെ ശ്രമവും വേണ്ടിവന്നില്ല. പ്രകൃതിയുടെ പ്രയോഗം മാത്രമേ വേണ്ടിവന്നുള്ളൂ. (1)

പത്രാധിപക്കുറിപ്പുകൾ.

‘തലവാചകം’ ‘പത്രാധിപക്കുറിപ്പുകൾ’ പോലെന്നു വിചാരിക്കുന്നവർ, ഇതിലും നല്ലതായി മാറ്റം വല്ലതും അറിയിച്ചു തന്നാൽ, സ്വീകരിപ്പാൻ ഇവിടെ വിരോധമില്ല. ‘മംഗളോദ്യമം’യെ നന്നാക്കുവാൻ, അനുഗ്രഹ ബുദ്ധിയോടു കൂടി, അയച്ചു തരുന്ന എല്ലാ അഭിപ്രായങ്ങളേയും കൃതജ്ഞതയോടു കൂടി കൈക്കൊള്ളുവാൻ അതിന്റെ ഭാരവാഹികൾ ഒരുക്കമാകുന്നു.

* * * *

സിദ്ധീച്ചോ എന്ന ദിക്കിൽ 7848 അടി താഴ്ചയിൽ ഒരു കിണറുണ്ട്. സിദ്ധീച്ചോ ഐന്ദ്രിയാ രാജ്യത്താകുന്നു.

* * * *

ഹാവാതി തുരുത്തു കൂട്ടിലും കൊല്ലാറാഡൊയിലുള്ള മരു ഭൂമിയിലും മനമായ കാററിക്കുമ്പോൾ പാടു പാടുന്ന മണ ലുണ്ട്. അമേരിക്കയിൽ മാൻചസ്സിൽ പാടുന്ന കടപ്പാറയും ഉണ്ട്. അവിടെയും മുമ്പറഞ്ഞ മണൽ ഉള്ളതുകൊണ്ടാണ് ആ സ്ഥലത്തിനെ ഇങ്ങനെ പേർ വിളിപ്പാൻ കാരണമായത്. രാഗവിസ്കാരവും പല്ലവിയും മാറുമില്ലെന്നു പറയേണമെന്നി ല്ലല്ലോ.

* * * *

വിചിത്രപ്പാത്രങ്ങൾക്കു, കാലപ്പഴക്കത്താലോ ഉപയോഗി കാതെ വെച്ചിട്ടോ, നിറപ്പകച്ച് വന്നാൽ, ചൂടുവെള്ളത്തിൽ വല്ല ചീത്ത സോപ്പും സോഡുപ്പൊടിയും അല്പം കലക്കി, അതു കൊണ്ടു അവയെ തേച്ചു കഴുകിയാൽ, അവ പുതുതായി വാ ണിയ മാതിരി ഇരിക്കുമത്രെ.

* * * *

ഒരു തെരുവിൽ കൂടി ഒരു സാധുവായ ചുള്ളക്കാലൻ കുട്ടി ചോരകയായിരുന്നു. ആ സമയം, ഒരു അരിച്ചാക്കുപോലെയു ള്ള ഒരു തടിയൻ കൂട്ടരുമായി വരുന്നുണ്ടായിരുന്നു. താനൊരു വലിയ ഫലിതക്കാരനാണെന്നാകുന്നു അയാളുടെ നാട്ടും. ത ടിയൻ കുട്ടിയോട്, 'വീപ്പയുടെ മുകളിൽ സവാരിയുണ്ടായൊ? എന്ന്, കാലുകളെ കണ്ടു, പരിമാസമായി ചോദിച്ചു. 'തര ണ്തിലൊരു വീപ്പയുണ്ടായിരുന്നതു താൻ വിഴുങ്ങിയതായി കേ ടു. അതുകാരനാ സവാരിക്കു തരമായില്ല.' എന്നു കുട്ടി മറുവ ടിയും പറഞ്ഞു.

* * * *

നല്ല കടചാസ്സിൽ, റോറോ പുറത്തു മാത്രം, കറുത്ത മഷി കൊണ്ട് വൃത്തിയായി എഴുതി അയയ്ക്കുന്ന ലേഖനങ്ങളേ പ ഞ്ഞാലിപ്പന്മാർ, സാധാരണയായി, വായിച്ചു നോക്കു എന്നറി യാത്തവർ ഇക്കാലത്തുമുണ്ടല്ലോ. ആശ്ചര്യം തന്നെ. ഗദ്യ

പദ്യകൃതികളെക്കൊണ്ടു ഞങ്ങളെ സഹായിക്കുവാൻ വിചാരിക്കുന്നവർ ഈ സംഗതികളെ കാൽ വെച്ചാൽ കൊള്ളാം. ലേഖനങ്ങളെക്കുറിച്ച് മറുപടി ആവശ്യമുള്ളവർ കാർഡ് അടക്കം ചെയ്ത് അവയോടു കൂടി അയയ്ക്കുമെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു.

* * * *

‘മംഗളോദയ’ത്തിൽ അച്ചടിക്കുവാൻ കാരോരുത്തർ ഞങ്ങൾക്ക് അയച്ചുതന്ന ഗ്ലോക്കങ്ങൾക്ക് ഒരു കയ്യും കണക്കുമില്ല. ഇവയിൽ ഞാൻ ഒരു വീതമെങ്കിലും പ്രസിദ്ധീകരണശേഷ്യയായിട്ടില്ലാത്ത ഇവയെ വായിച്ചു നോക്കുന്നതിൽ ഞങ്ങൾക്കു നേരിടുന്ന ബുദ്ധിമുട്ടിനു പ്രതിഫലമായി വിചാരിക്കാമായിരുന്നു. അതിനുകൂടി വക കാണുന്നില്ല. ‘അത്ഥവും അലങ്കാരവും’ വെടിഞ്ഞ് ‘താപസപ്രായന്മാരായിട്ടുള്ള’ ഈ തരം കവികൾ, ‘മഹാ മുനികളെന്നു പോലെ,’ ‘മൗനവും’ കൂടി ദീക്ഷിക്കുന്നതായാൽ വളരെ നന്നായിരുന്നു.

* * * *

ഭാഷാ കവിതയുടെ വിഷയത്തിൽ ആന്തരികമായ രസത്തേയും സാരത്തേയും ആരും ഗൗനിക്കുന്നില്ല. സാഹിത്യരസികനായ പി. കെ. നാരായണപ്പിള്ള അവർകൾ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നത് പോലെ, “കൃത്രിമരത്നങ്ങളുടെ സമൃദ്ധിയും പരിഷ്കൃത രചിയുടെ അഭിവൃദ്ധിയും കൊണ്ടായിരിക്കാം, ബാഹ്യരസംബര പ്രധാനമായ ഒരു തരം കൃതികൾക്കു ആധുനിക കാലത്ത് അധികം പ്രചാരം സിദ്ധിച്ചിരിക്കുന്നത്.” യുവ കവികൾ, ഗ്ലോക്കങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കി പഠിച്ചെടുക്കുന്നതോടുകൂടി, പൂർണ്ണം, അലങ്കാരം എന്നീ ശാസ്ത്രങ്ങളിൽ അല്പമെങ്കിലും പരിശ്രമിക്കയും, ചെറുശ്ലോകം, നാലുതാഴ്വര, കണ്ഡം, എന്നിവയുടെ കൃതികളെ നല്ലപോലെ പഠിക്കുകയും ചെയ്താൽ കൊള്ളാം. ഇങ്ങനെ ചെയ്താൽ, അവരുടെ കൃതികൾക്കു മുൻപാഞ്ഞ ഭാഷാ

നേരിടാതിരിക്കുകയും, അവരുടെ കവിതകളിൽ കേരളീയർക്കു ശാശ്വതമായ അഭിരുചി ജനിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതാകുന്നു.

* * * *

അമേരിക്കയിൽ, ബീച്ചർ എന്നു പേരുള്ള പ്രസിദ്ധനായ ഒരു പ്രാസംഗികനുണ്ടായിരുന്നു. ഒരു ദിവസം, സദസ്സിലുണ്ടായിരുന്നവരിൽ ഒരാൾക്ക്, മിസ്റ്റർ ബീച്ചരുടെ ചില അഭിപ്രായങ്ങളെ അത്ര രുചിച്ചില്ല. ഇയാൾ വീട്ടിൽ ചെന്നു്, ഒരു എഴുത്തു കടലാസ്സിൽ 'വിസ്സി' എന്നു മാത്രം വലിയക്ഷരങ്ങളിലായി എഴുതി, അതൊരു ലെക്കോട്ടിലാക്കി മിസ്റ്റർ ബീച്ചർക്കു മേൽവിലാസം വെച്ചയച്ചു. പിറേന്നാൾ, പ്രസംഗവിഷയത്തിലേക്കു മിസ്റ്റർ ബീച്ചർ പ്രവേശിക്കുന്നതിനു മുമ്പ് തനിക്കു് ഈ വിധം ഒരു കത്തു കിട്ടിയിട്ടുണ്ടെന്നും "എഴുത്തഴിതി കളിപ്പാൻ മറന്നിട്ടുള്ളതായി പല ഭൂഷാഗന്തങ്ങളും ഞാൻ കേട്ടിട്ടുണ്ടു്; എന്നാൽ, ഒപ്പിട്ട് എഴുത്തഴുതുവാൻ മറന്നിട്ടുള്ളതായി ഇതു മാത്രമേ ഞാൻ കണ്ടിട്ടുള്ളു" എന്നും അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു.

* * * *

പ്രത്യേകം ക്ഷണിക്കാതെ തന്നെ, സാഹിത്യസമാജംഗങ്ങൾ എല്ലാവരും ലേഖനങ്ങളെക്കൊണ്ടു മംഗളോദയത്തെ സഹായിക്കേണ്ടത് അവരുടെ കർത്തവ്യ കർമ്മങ്ങളിലൊന്നാണെന്നു അവർ മറക്കുകയില്ലെന്നു ഞങ്ങൾ വിശ്വസിക്കുന്നു.

* * * *

മംഗളോദയം ഘനം

പുസ്തകം. ൭ } മ ക ര മ ാ സ ാ } ലക്കം. ൩

മംഗളം

സുചി. സുത്രോപമാനം ജനനമരണമെന്നുള്ള

തോത്താലിദാനീം

നീചാകാജ്ഞാൻ നിരൂപിച്ചതുമതിമനമേ!

മാറിതെവേണ്ടതുളള!

ആചാരാനാ ചരിപ്പു; നിയതമനുസരിപ്പു

ഗുരൻ; ഉച്ചരിപ്പു

വാചാഗോവിന്ദനാരായണപരമശിവ

ഭീതിനാമാനിനിത്യം.

അജ്ഞാതനാമാ.

ഭാസകവിയം

അദ്വൈത്തിന്റെ

കൃതികളും. *

‘ഭാസനാടകചക്രേവി ഹേകൈഷ്ണിപ്ലോപരിക്ഷിതം

സ്വപ്നവാസവദത്തസ്യ ദാഹകോഭ്രത് നപാവകഃ’

(രാജതരംഗിണി)

* ഫെർഗൂസൻ കോളേജ് മാസികയിൽനിന്നും തർജ്ജമ ചെയ്തത്.

‘വിദഗ്ദ്ധൻ ഭാസനാടകചക്രത്തെ പരീക്ഷാർത്ഥം അഗ്നിയിൽ ഇട്ടുവെങ്കിലും, സ്വപ്നവാസവദത്തത്തെ ദഹിപ്പിച്ചാൽ ആ അഗ്നിക്ക് ശക്തിയുണ്ടായില്ല’.

കാളിദാസമഹാകവി തന്റെ കൃതിയായ മാളവികാഗ്നിമിത്രമെന്ന രൂപകത്തെ പ്രയോഗിച്ചാനായിപ്പൊഴുപ്പൊലും, തന്നിൽതന്നെ വിശ്വാസം പോരാഞ്ഞിട്ടെന്നപോലെ, ‘ബ്രാതന്മാരായ ഭാസകവി പുത്രസൗമില്യകാദികളുടെ കൃതികളിരിക്കെ, കേവലം ഇടാനീന്തനനായ കാളിദാസന്റെ കൃതിയിൽ സഭാവാസികൾക്ക് എങ്ങനെ ബഹുമാനമുണ്ടാവും?’ എന്നിങ്ങനെ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടെന്ന് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ വായിപ്പാനിടവന്നിട്ടുള്ളവർക്കു് അറിയാവുന്നതാണല്ലോ. ശ്രീമാൻ ബാണഭട്ടനും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഹർഷചരിതപ്രസ്താവനയിൽ, പൂർവ്വകവികളെക്കുറിച്ചു പറയുന്നിടത്തു ഭാസനെ ഉദ്ദേശിച്ചു,

‘സൂത്രധാരകൃതാരംഭൈർ നാടകൈർബഹുഭൂമികൈഃ

സ്വതാകൈ ശ്ലശോ ലേഭേ ഭാസോ ദേവകലൈരിവ’

എന്നിപ്രകാരം ഒരു പട്ടം പ്രയോഗിച്ചുകാണുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ, ഈ ഭാസകവി ആര്? അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജന്മഭൂമി എന്ത്? എന്തു കലത്തിൽ ജനിച്ചു? അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതികൾ എവിടെ? നാടകങ്ങളുടെ സ്വഭാവം എന്ത്? എന്നീവക ചോദ്യങ്ങൾ സംസ്കൃതഭാഷാപ്രണയികളുടെ ഹൃദയത്തെ പരാകലപ്പെടുത്തുന്നുണ്ടെന്നറിഞ്ഞ്, അവർക്കു് ഏതൊക്കെയാവിധം പാഥ്യം പഠനം പഠയാമെന്നു കരുതി ഞാൻ ഇതു് പേനയെടുക്കുകയുണ്ടു്.

അതിനാൽ കന്നാമതായി, ഭാസനെക്കുറിച്ചു രാജശേഖരന്റെ കുവിവിമർശത്തിൽ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ള ചില വിവരങ്ങളെ വായനക്കാരുടെ അറിവിനായി ഇവിടെ എടുത്തുവെക്കുന്നു. ഈ ഉപന്യാസത്തെപ്പറ്റിയുള്ള പൂർണ്ണമായ അറിവിന്നു് ആ വിവരണം വായനക്കാരെ വളരെ സഹായിക്കയും ചെയ്യും. രാജശേഖരൻ ഇങ്ങനെ പറയുന്നു:

‘കാരണം ഇ കവിതപ്രസൂ ന സമ്പന്നകലീനതാ
ധാവകോപി ഹി യദ്ഭസുഃ കവീനാമഗ്രിമോഭവത്. ൧

‘കവിതപ്രത്തിന്റെ കാരണം കലീനതയൊ സമ്പത്തൊ
അല്ല. അലക്ഷകാര്യങ്ങളെ വംശത്തിൽ ജനിച്ച ഭാസനുംകൂടി ക
വികളിൽ അഗ്രഗണ്യനായി ഭവിച്ചു.’

‘അതേ ഭാസന രചിതാ നാടികാപ്രിയദശികാ
പ്രിയ സഞ്ജന്യ കന്യ നപ്രിയദശ്നം.’ ൨

‘അതായത് ആദ്യം രചിക്കപ്പെട്ട പ്രിയദശികയെന്ന
നാടികാപ്രിയകാവനായിരിക്കുന്ന ഏതൊരു സഞ്ജന്യന്റെ ഹൃ
ദയം പരമമായ നാഷിപ്പിക്കാത്തത്?’

‘അതേ ഭാവലീ നൂനം രത്നമാലേവ രാജതേ
പകുകാമിന്ദ്രാ വക്ഷസ്വത്യന്തശോഭനം.’ ൩

‘അദ്ദേഹത്തിന്റെ രത്നാവലി എന്ന ഗ്രന്ഥം ‘ദശരൂപ
കുങ്കാമിനിയുടെ മാറിടത്തിൽ ഒരു രത്നമാലപോലെ ശോഭി
ക്കുന്നു.’

‘നാഗാനന്ദം സമാലോക്യ യസ്യ ശ്രീ ഹർഷവർദ്ധനഃ
അമനാനന്ദഭരിതഃ സ്വസദ്യ മകരോത് കവിം.’ ൪

‘യാതൊരുവന്റെ നാഗാനന്ദത്തെ കണ്ടിട്ടു സന്തോഷഭ
രിതനായ ശ്രീഹർഷൻ അദ്ദേഹത്തെ തന്റെ സഭയിൽ ഒരു
അംഗമായി സ്വീകരിച്ചു.’

‘ഉദാത്തരാഘവം നൂനം ഉദാത്തരസഗുഹിതം
യദപിക്ഷു ഭവഭൂത്യാദിഃ പ്രണിത്യന്മാടകാനിവൈ.’ ൫

‘അദ്ദേഹത്തിന്റെ അതിരസാവഹമായ ഉദാത്തരാഘവ
ത്തെ കണ്ടിട്ട് ഭവഭൂത്യാദി കവികൾ നാടകങ്ങളെ നിമ്മിച്ചു.’

‘ശോകപശ്ചവസാനാസ്യ നവാകാ കിരണാവലീ
മാകന്ദസേവ്യകസ്യാരത്ര പ്രദദാതി ന നിർവൃതിം.’ ൬

‘ശോകത്തിൽ പശ്ചവസാനിക്കുന്നതും വൈതകങ്ങളുള്ള

തും ആയ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കിരണാവലി എന്ന നാടകം ഏതൊരുവനും സുഖത്തെ നൽകുന്നില്ല?

‘ഭാസനാടകചക്രേപി ഹേകൈഷ്ണിപ്തപരിക്ഷിതം
സ്വപ്നവാസവദത്തസ്യ ദാഹകോഭ്രൂത് ന പാവകഃ’

‘വിദ്വാന്മാർ ഭാസനാടകത്തെ പരീക്ഷാത്മം അഗ്നിയിൽ ഇടുവെങ്കിലും, സ്വപ്നവാസവദത്തത്തെ ദഹിപ്പിപ്പാൻ ആ അഗ്നിക്ക് ശക്തിയുണ്ടായില്ല.’

ഭാരതീയജനങ്ങളുടെ നിർഭാഗ്യത്താൽ പാസനേഷറിച്ച് ഇത്ര മാത്രമേ അറിവാൻ ഇടവന്നിട്ടുള്ളൂ. ഈ വിവരങ്ങളോട്, ഭാസകവി ജാതിയിൽ വെളുത്തേടനായിരുന്നുവെന്നും, അദ്ദേഹം പ്രിയദർശിക മുതലായി അനേകരൂപകങ്ങളെ നിർമ്മിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും, അവയെ അനുകരിച്ചു ഭവഭൂതി തുടങ്ങിട്ടുള്ള അന്യകവികൾ പലേ നാടകങ്ങളും എഴുതിട്ടുണ്ടെന്നും, സ്വപ്നവാസവദത്തമെന്ന നാടകത്തെ മത്സരബുദ്ധികൾ ജപിക്കുന്ന തിര്യയിൽ ഇടുവെങ്കിലും ദഹിച്ചില്ലെന്നും മറ്റും നമ്മൾക്ക് അറിവാൻ ഇടവരുന്നു. ഉദാത്തരാഘവം എന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ നാടകത്തിൽനിന്ന് അദ്ദേഹം ഇരുപത്തിമൂന്നു നാടകങ്ങൾ എഴുതിട്ടുണ്ടെന്നു പറഞ്ഞതായി നാം അറിയുന്നു.

ഭാസകവി ക്രിസ്തബ്ദം ഒന്നാം നൂറ്റാണ്ടിലൊ രണ്ടാം നൂറ്റാണ്ടിലൊ ഭാരതവർഷത്തിൽ ജനിച്ചുവെന്ന് അറിയുന്നു. എന്നാൽ, അതിന് അടിസ്ഥാനങ്ങളായ പ്രമാണങ്ങൾ എടുത്തു വിവരിപ്പാൻ സാധിക്കാത്തതിനാൽ വളരെ വിഷാദമുണ്ട്. ഇതേവരെ ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ നാടകഗ്രന്ഥങ്ങൾ ചിതലിന്നും മറ്റും ആഹാരമായി എവിടെയോ ഒരു കോണിൽ കളിച്ചു കിടന്നിരുന്നു. ഭാരതീയജനങ്ങളുടെ ഭാഗ്യസഞ്ചയത്താലും, ഗീർവാണഭാഷാപ്രണയികളുടെ പുണ്യാതിരേകത്താലും, ഐതിഹ്യവാദികളുടെ സൂക്തത്താലും, കാളിദാസനേക്കാൾ പ്രാചീനനായ മഹാകവി ഭാസന്റെ പന്ത്രണ്ടിലധികം നാടകങ്ങൾ ഇപ്പോൾ കണ്ടുകിട്ടിയിട്ടുണ്ട്. നാട്യശാസ്ത്രങ്ങളിൽ പരമ

പ്പെട്ടിട്ടുള്ള സിദ്ധാന്തങ്ങളുടെയും കല്പിതകഥകളുടെയും അഭാവവും സംസ്കൃതഭാഷയുടെ സാമജമനോഹരവും സരസവും ആയ ശുദ്ധിയും പ്രാചീനകൃതികളിൽ വിളങ്ങുന്നുണ്ടെന്നു പ്രസ്തുത നാടകങ്ങളെ നോക്കുമ്പോൾതന്നെ അർത്ഥവുന്നതാകുന്നു. സ്വപ്നവാസവദത്തം, പ്രതിജ്ഞായൗഗന്ധരായണം, പഞ്ചരാത്രം, ദരിദ്രചാരുദത്തം, ഭൂതചടോൽക്കചം, അവിമാരകം, ബാലചരിതം, മദ്ധ്യമവ്യായോഗം, കണ്ണഭാരം, ഉഷഭംഗം, അഭിഷേകനാടകം, പ്രതിമാനാടകം എന്നീ പന്ത്രണ്ടു കൃതികളെ കണ്ടുകിട്ടുകയും അവയിൽ പലതിനെയും പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഇപ്രകാരം കിട്ടിട്ടുള്ള പന്ത്രണ്ടുനാടകങ്ങളിൽ സ്വപ്നവാസവദത്തം, ദരിദ്രചാരുദത്തം, പ്രതിജ്ഞായൗഗന്ധരായണം, അവിമാരകം, എന്നിവനാലും ലോകപ്രസിദ്ധങ്ങളായ കഥകളെ അവലംബിച്ചും, പഞ്ചരാത്രം, ഭൂതചടോൽക്കചം, മദ്ധ്യമവ്യായോഗം, കണ്ണഭാരം, ഉഷഭംഗം, ഇവ മഹാഭാരതത്തിൽ അടങ്ങിയ കഥകളെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തിയും, അഭിഷേകനാടകം, പ്രതിമാനാടകം ഇവ രണ്ടും രാമായണകഥയെ ആശ്രയിച്ചും എഴുതപ്പെട്ടിട്ടുള്ളവയാകുന്നു. ബാലചരിതം ഹരിവംശത്തെ ആസ്പദമാക്കി നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ളതാണെന്നു ഊഹിക്കപ്പെടുന്നു. ലോകപ്രസിദ്ധങ്ങളായ കഥകളെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി എഴുതിയതായി പറഞ്ഞിട്ടുള്ള നാടകങ്ങളിൽ സ്വപ്നവാസവദത്തം, പ്രതിജ്ഞായൗഗന്ധരായണം എന്നീ രണ്ടും പത്മരാജാവായ ഉദയനനെ ഉദ്ദേശിച്ചാകുന്നു. അവനിരാജ്യങ്ങളിൽ ഉദയനന്റെ കഥ വളരെ കാലത്തോളം പ്രസിദ്ധിയുള്ളതായിരുന്നുവല്ലോ. കാളിദാസനാകട്ടെ, തന്റെ മേഘദൂതത്തിൽ 'പ്രാപ്താവന്തീൻ ഉദയനകഥാകോവിദഗ്രാമപുലാൻ' എന്നും മാറ്റം പ്രയോഗിച്ചിട്ടുള്ളതു സ്പ്രസിദ്ധമാണല്ലോ. ഇംഗ്ലീഷ്ഭാഷയിൽ, ആർതർ എന്ന രാജാവിനെക്കുറിച്ചുള്ള അതുതകഥകളെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി തൽഭാഷാകവികൾ അനവധി ഗ്രന്ഥങ്ങളെ നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ളതുപോലെ ഗിദ്ദാണഭാഷയിൽ

ഉദയനൻ എന്ന വത്സരാജാവിനേയും വാസവദത്തയേയും ഉദ്ദേശിച്ച് അസംഖ്യം കഥകളും നാടകങ്ങളും മഹാകവികൾ രചിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഭാസകൃതിയായ പ്രതിജ്ഞായോഗ്യസരായണമെന്ന നാടകത്തിലെ കഥ ഇപ്രകാരമാകുന്നു:

കൌശാംബി എന്ന രാജ്യത്ത് ഉദയനൻ എന്ന വത്സരാജൻ ഉണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്നു സംഗീതത്തിൽ അതിനൈപുണ്യം ഉണ്ടായിരുന്നു. ഒരിക്കൽ, അദ്ദേഹം നായാട്ടിനായി വനത്തിൽ പോയപ്പോൾ, മഹാസേനൻ എന്നുകൂടി പേരുള്ള പ്രദ്യോതനാൽ തന്റെ മകനായ വരലാഭത്തിനായി സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഒരു കൂടാരത്തിൽ കാണുകയുണ്ടായി. യഥാർത്ഥമാണെന്നുള്ള ബുദ്ധിയോടുകൂടി അതിനെ വശത്താക്കുൻവേണ്ടി ഉദയനൻ വീണവായിപ്പാനാരംഭിച്ചു. അപ്പോൾ സമീപസ്ഥനായ പ്രദ്യോതപുരുഷന്മാർ ഇദ്ദേഹത്തെ അടുത്തുവളഞ്ഞു. ഏകാകിയാണെങ്കിലും, കുറെനേരം അവരുടെ നേരെ പരാക്രമത്തോടുകൂടെ യുദ്ധംചെയ്തു. യുദ്ധത്താൽ ക്ഷീണനും മുഹൂർത്തനും ആയ അദ്ദേഹത്തെ അവർ പ്രദ്യോതനഗരത്തിലേക്ക് എടുത്തുകൊണ്ടുപോകയും രാജാവിന്നു കാഴ്ചയായിവെക്കുകയും ചെയ്തു. പ്രദ്യോതനാവട്ടെ, ഖോഷപതി എന്നു പേരായ ഉദയനന്റെ വീണയെ തന്റെ കന്യകയായ വാസവദത്തയ്ക്കു സമ്മാനിച്ചു. യദൃച്ഛയായി തമ്മിൽ കാണാനിടവന്ന വാസവദത്തയ്ക്കും വത്സരാജനും പരസ്പരാനുരാഗം ഉദിക്കുകയും, രഥസ്വമായി ദാമ്പത്യസുഖം അനുഭവിച്ച് അവിടെ വസിക്കുകയും ചെയ്തു. പിന്നെ വത്സരാജമന്ത്രിയായ യോഗ്യസരായണൻ എന്നാൾ തന്റെ സ്വാമി, പ്രദ്യോതന്റെ തടവുകാരനാണെന്നും, വാസവദത്തയിൽ അനുരക്തനാണെന്നും കൃതമുഖേന അറിഞ്ഞിട്ട് ഇപ്രകാരം പ്രതിജ്ഞചെയ്തു.

‘യദിശത്രുബലഗ്രസ്തം(ചന്ദ്രം രാഹുമുഖാദിവ)

മോചയാമിനരാജാനംനാസ്തിയോഗ്യസരായണഃ’

‘ശത്രുബലഗ്രസ്തനായ രാജാവിനെ, രാഹുമുഖത്തിൽനിന്നു

ചന്ദ്രനെ എന്നുപോലെ, ഞാൻ മോചിപ്പിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ, എന്റെ പേർ യൗഗന്ധരായണൻ എന്നല്ല.’

‘സുഭദ്രാമിവഗാഢധീവീ നാഗഃ പത്മലതാമിവ
യദിതാം നന്ദരേദ്രാജാ നാസ്മിന്യൗഗന്ധരായണഃ’ ന്

‘സുഭദ്രയെ അജ്ജനൻ എന്നു പോലെയും, പത്മലതയെ നാഗൻ എന്നു പോലെയും, വാസവദത്തയെ എന്റെ സ്വാമി കൊണ്ടുപോരുന്നില്ലെങ്കിൽ, എന്റെ പേർ യൗഗന്ധരായണൻ എന്നല്ല.’

‘യദിഘോഷവതീം വീണാം താം ചൈവായതലോചനാം
നന്ദരാമിനൃപംചൈവ നാസ്മിന്യൗഗന്ധരായണഃ’ ൧൦

‘ഘോഷവതി എന്നു പേരായ വീണയെയും സുലോചനയായ വാസവദത്തയെയും എന്റെ രാജാവിനെയും ഞാൻ മോചിപ്പിച്ചുകൊണ്ടുവരുന്നില്ലെങ്കിൽ, എന്റെ പേർ യൗഗന്ധരായണൻ എന്നല്ല.’

ഇപ്രകാരം പ്രതിജ്ഞയെ ചെയ്തിട്ട് അദ്ദേഹം ഒരു ഭ്രാന്തന്റെ വേഷത്തിൽ സമത്സന്മാരായ ചില ചാരന്മാരോടുകൂടി പുറപ്പെട്ടു പ്രദ്യോതനഗരത്തിൽ എത്തുകയും, രാജാവിന്റെ അന്തഃപുരത്തിൽ എന്നുവേണ്ട നഗരം മുഴുവനും ചാറിത്തിരിഞ്ഞ് നടക്കുകയും ചെയ്തു. ഒരിക്കൽ ഒരു ആനപ്പാത്തു കയറി വത്സരാജനും വാസവദത്തയുംകൂടി ഉജ്ജയിനിയിലേക്കു പുറപ്പെട്ടുപോകുന്നതുകണ്ട് ഭ്രാന്തനായ യൗഗന്ധരായണൻ തന്റെ ചാരന്മാരോടു യുദ്ധത്തിന്നു ഒരുമ്പെടുവാൻ കല്പിക്കുകയും, രാജാവിനെ തടുക്കുകയും, കൌരാംബിയിലേക്കു കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോകുകയും ചെയ്തു. ഈ രൂപകത്തെത്തന്നെ ഉദ്ദേശിച്ച് കവികൾ സാമ്യമെന്നൊരു കാളിദാസൻ തന്റെ മേഘസന്ദേശത്തിൽ

‘പ്രദ്യോതസ്ത്രപ്രിയദാമിതരം വത്സരാജോരൂഢഹ്രേ’ എന്നും മറ്റും ഉജ്ജയിനിസമീപത്തെക്കുറിച്ചു ഘോഷിച്ചുകാണുന്നുണ്ട്. യൗഗന്ധരായണന്റെ നീതിപ്രയോഗത്തെക്കുറിച്ചു അഭിനാഭി

ച്ചും, അനുരൂപനായ ഒരു ഭർത്താവിനെ തന്റെ പുത്രിക്ക് ലഭിച്ചതുകൊണ്ടു സന്തോഷിച്ചും, പ്രദ്യോതരാജാവ് യൗഗന്ധരായണനെ ബഹുമാനിച്ചു കൌശാംബിയിലേക്ക് പറഞ്ഞയക്കുകയും ചെയ്തു. പ്രതിജ്ഞായൗഗന്ധരായണത്തിൽ ഉദയനചരിതത്തിന്റെ പ്രഥമഭാഗത്തെ ഇപ്രകാരം പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഉത്തരഭാഗം, തിരുവിളിയിട്ടുകൂടി ദഹിക്കാത്തതായ വാസവദത്തമെന്ന നാടകത്തിലും അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു.

(തുടരും)

കെ. പി. കുഞ്ഞുനായർ

—o—o—o—

ഇൻഡ്യയിലെ വ്യവസായങ്ങൾ

സഹകരണം

ഇൻഡ്യയിലെ കച്ചവടം ഒരു ഗണ്യമായ നിലയിൽ വർദ്ധിക്കണമെങ്കിൽ, കൂടുതലായ കമ്പനികളെയാണ് ആദ്യമായി ഏല്പാടത്തേണ്ടതും വളർത്തിക്കൊണ്ടുവരേണ്ടതും. അവ നവന്റെ സ്വകാര്യം മുതൽ മാത്രം മുടക്കി വ്യാപാരം ചെയ്യുന്ന ഇൻഡ്യയിലെ സ്വതന്ത്രവ്യാപാരികൾക്ക് വലുതായ ഏല്പാടുകൾ നടത്തുവാനുള്ള ധനശേഷരം പോരാ. അതിനാൽ വലിയ ഏല്പാടുകൾ നടത്തേണമെങ്കിൽ, കൂട്ടുകച്ചവടകമ്പനികളിൽ തങ്ങളുടെ പണം മുടക്കേണമെന്നാണ് ഇൻഡ്യാക്കാർ ധരിക്കേണ്ടത്. ഇൻഡ്യയിൽ നാനായിടങ്ങളിലും പലതരം വ്യവസായമാർഗ്ഗങ്ങളുണ്ട്. എന്നാൽ, അവയിൽ പ്രവേശിച്ച്, അവയെ നടത്തിക്കൊണ്ടുപോകാനുള്ള ധനശക്തിയൊ ധീരത്വമൊ കാരോരുത്തർക്ക് തനിച്ചില്ലാത്തതിനാൽ, ആ വക വ്യവസായങ്ങളും അവയിൽനിന്നുണ്ടാകാവുന്ന ആദായവും ഇപ്പോൾ ഇൻഡ്യക്ക് നഷ്ടമായിരിക്കുന്നു. ഈ വക കാര്യങ്ങളിൽ ആവശ്യമുള്ള മൂലധനം തങ്ങൾ തന്നെ വരിയിട്ട് പിരി

മെറ്റൽസ്, ഒരു നിർമ്മാണകസേബത്തെയും മാനേജരെയും ഏല്പിക്കും. വ്യവസായങ്ങൾ ലഭ്യമാകുന്ന വിധത്തിൽ നട തുടങ്ങുന്ന പദ്ധതികൾ കർത്താക്കൾ ചെയ്യുകയാണ് നാട്ടു കാര്യ വകുപ്പിന്റെ. ഇതുതന്നെയാണ് കൂട്ടുകച്ചവടക്കമ്പനി എന്ന ഏല്പാട്. പക്ഷെ, ഇൻഡ്യയിലെ പട്ടണനിവാസികളിലും നാട്ടുപുറത്തുള്ളവരിലും പഠിപ്പുള്ളവർക്കു കൂട്ടുകച്ചവടക്കമ്പനിയിൽ ധനം മുടക്കുവാൻ ഒരു വൈകാരികത കാണുന്നുണ്ട്. കച്ചവടങ്ങളിലും വ്യവസായങ്ങളിലും താല്പര്യം വലിച്ചിട്ടുള്ള കർഷകർ, ബോംബെ, ഈ പട്ടണങ്ങളിലൊഴികെ, ഇൻഡ്യയിലെ മറ്റു ഭാഗങ്ങളിൽ ഇൻഡ്യക്കാരുടെ വകയായുള്ള കൂട്ടുകച്ചവടക്കമ്പനികൾ വളരെ ദുർല്ലഭമാണ്! കൂട്ടുകച്ചവടക്കമ്പനികളിൽ പണം മുടക്കുവാനുള്ള മടി ഇല്ലാത്തവരുമല്ല, ഇൻഡ്യയിലെ കച്ചവടവ്യവസായങ്ങൾ മുൻപുണ്ടായിരുന്ന സ്വതന്ത്ര വ്യാപാരികളുടെ കൈവശത്തിൽ തന്നെ ഇരിക്കുകയും രാജ്യത്തേക്ക് പൊതുവായി ധനപുഷ്ടിയുണ്ടാകാവുന്ന വലിയ വലിയ ഏല്പാടുകൾ ആളിപ്പാതെ അവിടവിടെ കിടക്കുകയും ചെയ്യും. നാട്ടുകാരുടെ ഈ വിമുഖതയ്ക്കുള്ള കാരണം മനസ്സിലാക്കുവാൻ വളരെ പ്രയാസമില്ല.

കണ്ണുകൊണ്ടു കാണാവുന്നതും കൈകൊണ്ടു തൊടാവുന്നതുമായ ധനം സമ്പാദിക്കുവാനാണ് ഇൻഡ്യയിൽ പൊതുവായും ജനങ്ങൾക്ക് ഒരു മോഹമുള്ളത്. സ്വന്തം പണം കൂടിയും ആഭരണങ്ങളായും കെട്ടിടങ്ങളായും ഭൂമിയായും സമ്പാദിച്ചുവെങ്കിൽ, അവയെ ഏതു സമയത്തേക്കിലും പരിശോധിച്ച് സൂക്ഷ്മപ്പെടുത്തുവാൻ കഴിയുമല്ലോ. ഇതാണ് ഒരു കാരണം. ദീപ്തികൊള്ളുകയും കൂട്ടായ്മക്കുവെച്ചുകയും ഒരുവക, എടുത്തുപോയവരുടെ ദ്രോഹങ്ങൾ മനോഹരവക, അന്യ രാജാക്കന്മാരുടെ ആക്രമണം പേരായെടുത്തവക ഇങ്ങനെ പലവിധത്തിലും നാട്ടിലെങ്ങും സമാധാനമൊന്നിടത്തുമാത്രമല്ലാതെ ഇല്ലാത്തവിധത്തിൽ പണ്ടത്തെക്കാലത്തിന്റെ ഒരു അവശേഷമാണ് ദൃഷ്ടിഗോചരമായ സ്വതന്ത്രസമ്പാദിക്കുവാനുള്ള ഈ മോഹം. അക്കാലങ്ങളിൽ വ്യവസായസഹകരണം എന്നതു തീരെയില്ല.

സ്വൈരമില്ലാത്ത അക്കാലങ്ങളിൽ, നാട്ടുകാർ സ്വത്തെയും കള്ളനാക്കു കൊണ്ടുപോകാൻ കഴിയാത്തതായ വീടുകളായും പാവുകളായും സമ്പാദിച്ചിരുന്നതിൽ എന്താണ് അതിശയം? പണമുണ്ടായിരുന്നാൽ അത് ഭൂമിയിലോ ചുമരിലോ നിക്ഷേപിക്കുന്നതിലും ആഭരണങ്ങളെല്ലാം തങ്ങളുടെ ഭാര്യമാരുടെ കാലിലും കഴുത്തിലും ഇറുപ്പിച്ചിരുന്നതിലും എന്താണ് അതുതന്നെ? ഈ വിധം കഷ്ടപ്പെട്ടു നടവിച്ച് കാലോചിതം പ്രവർത്തിച്ചിട്ടുള്ളവരുടെ സന്താനങ്ങളായ ഇപ്പൊക്കുള്ളവർക്ക് ധനമെല്ലാം പാവായും വീടായും സമ്പാദിക്കാൻ രോഗാചാരമുണ്ടെങ്കിൽ, അതിലൊന്നാണ് അതുതന്നെ? പണ്ടുള്ള കാലങ്ങളിലാകട്ടെ, ഗതാഗതമാർഗ്ഗങ്ങൾ വളരെ ചുരുക്കം. ഉള്ളവതന്നെ തീർത്ഥയാത്രക്കാരും കവച്ചുക്കാരും മാത്രമേ ഉപയോഗിച്ചിരുന്നുള്ളൂ. ജനങ്ങൾക്ക് പാസ്റ്ററും പരിചയപ്പെടുവാനോ എടുവാടകൾ ചെയ്യാനോ സൗകര്യമുണ്ടായിരുന്നില്ല. അവനവൻ അവനവന്റെ നിലം കൃഷി ചെയ്ത് വീട്ടിൽ 'ചുരുണ്ടുകിടന്നിരുന്നത'ല്ലാതെ, ലോകത്തിൽ വേരായിടങ്ങളിൽ എങ്ങനെ നടക്കുന്നു എന്ന് അക്കാലത്ത് ആരും അന്വേഷിച്ചിരുന്നില്ല. എന്നാലിപ്പോൾ ആ കാലമെല്ലാം മാറി എന്നാണ് ഇൻഡ്യക്കാർ ധരിക്കേണ്ടത്. ഭൂസ്വത്ത് ഇന്നും വിശേഷപ്പെട്ട ഒരു സ്വത്താണെങ്കിലും, അക്കാലങ്ങളിലെപ്പോലെ മുഖ്യമായതൊ ഒഴിച്ചു കൂടാത്തതൊ ആയ ഒന്നല്ല. എന്തെന്നാൽ, ദീപെട്ടിക്കൊള്ളയും കൂട്ടായ്മകളും ഇപ്പോളില്ല. നികുതിക്കല്ലാതെ വേറെ യൊരുവിധത്തിലും ഇപ്പോഴത്തെ നാടുവാഴികൾ യാതൊന്നും ആവശ്യപ്പെടുന്നതൊ നിർബ്ബന്ധിക്കുന്നതൊ ഇല്ല. പിന്നെ, ഭൂമിതന്നെ, പല കാരണങ്ങളാലും, ഇപ്പോൾ പണ്ടത്തെപ്പോലെ അത്ര ഫലപ്രസാദമായതൊ ആഗ്രഹിക്കത്തക്കതൊ ആയ ഒരു സ്വത്തല്ല. സ്വത്തെയും വർദ്ധിക്കാത്തതായ രൂപയായും ആഭരണങ്ങളായും സമ്പാദിക്കുന്നതിന്റെ അനാശാസ്യതയെ കുറിച്ച് പഠിപ്പ് ചെയ്തിട്ടുള്ള ഇൻഡ്യക്കാർക്ക് എല്ലാവർക്കും അറിവുള്ളതാകുന്നു. ആരെങ്കിലും ഭൂമി സമ്പാദിച്ചുകൊള്ളട്ടെ. നാ

മെല്ലാവരും ഭൂമിയെ അവലംബിച്ചു നില്ക്കുന്നവരാണല്ലോ. എന്നാൽ, തന്റെയും രാജ്യത്തിന്റെയും ഗുണഭിഗുലിക്കു പ്രവർത്തിക്കുവാൻ കൂടി അയാൾ സന്നദ്ധനായിരിക്കേണ്ടതാണ്.

ഇൻഡ്രയിൽ കച്ചവടത്തിലും വ്യവസായങ്ങളിലും സഹകരണം ഇല്ലാത്തതിന്റെ വേറെയൊരു കാരണം ഈ രാജ്യത്ത് ഉണ്ടികവ്യാപാരം ഏതെങ്കിലും ഒരു കൂട്ടരുടെ പ്രത്യേക തൊഴിലല്ല എന്നുള്ളതാകുന്നു. ജനികളാകട്ടെ, ഗൃഹസ്ഥന്മാരാകട്ടെ, കച്ചവടക്കാരാകട്ടെ, അദ്ധ്യാപകന്മാരാകട്ടെ, വക്കീലന്മാരാകട്ടെ, ആരായാലും വേണ്ടതില്ല, ഇവരെല്ലാവരും വീട്ടിലെത്തിയാൽ, പ്രായേണ ഉണ്ടികവ്യാപാരം നടത്തിവരുന്നതായി കാണുന്നുണ്ട്. അധികപക്ഷവും ഈ കൊടുത്തുവാങ്ങൽ ആധാരപ്രകാരമാണ്. എന്നാൽ ചിലപ്പോൾ മർച്ചാടയിലിരുന്നു വക്കീൽജോലി നടത്തുന്നവർ കൂടി ആരോണങ്ങൾ മുതലായ പണയപ്പാടുകൾ വാങ്ങി പണം കടം കൊടുക്കുന്നതും അസാധാരണയല്ല. മണി ൧൧ അടിച്ചാൽ എഴുന്നേറുന്നിന്നു ൫ മണിവരെ ഗംഭീരഭാവത്തിൽ അനവധി നിയമസിദ്ധാന്തങ്ങളെയും നീതിമാന്മാരുടെയും പ്രതിപാദിച്ചു പ്രസംഗിക്കുന്ന ഒരു മഹാൻ രാവിലെ ൯ മണിക്ക് ഒരു സാധുസ്ത്രീയുടെ ഒരു ജോടി വളരുകുന്നിനോക്കി പണയപ്പാടായി വാങ്ങി, മാസം ൪-ണ വട്ടത്തിന്നു ൧൦ രൂപ കടം കൊടുത്താണ് വന്നിരിക്കുന്നത് എന്നു പറഞ്ഞാൽ മിക്ക ആളുകളും വിശ്വസിക്കുകയില്ല. കായ്ത്തിന്റെ ഭംഗിയും മർച്ചാടയും ഇരിക്കട്ടെ. എട്ടവാട്ടു വളരെ ലാഭമുള്ളതുതന്നെ. ൪-ണ വട്ടം; അതെ, രണ്ടരപ്പണം പലിശ. ഏതു വ്യവസായത്തിലാണ്, ഏതു കച്ചവടത്തിലാണ് ഇത്രയും ലാഭം കിട്ടുന്നത്. ഇത്തരം ഏടാടുകളും ലാഭമെടുക്കലുമാണ് ഇൻഡ്രയിലെ അറിവുള്ളവർക്കു വീരായി വേിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഒരു കച്ചവടത്തിലോ വ്യവസായത്തിലോ പണം മുടക്കുന്നതായാൽ, കവിഞ്ഞതു മുക്കാൽ അഥവാ ൧ പണം പലിശകിട്ടിയാൽ ഭാഗ്യം. ഒരു വേള ആണ്ടെത്തുന്നതിന്നുമുമ്പ് ആ കച്ചവട

മൊ എടവാടൊ പൊളിഞ്ഞുപോയി എന്നും വരാം. ആ സ്ഥിതിക്കു കറകളുത്തെ സ്വർണ്ണപ്പണം ഈടും, രണ്ടരപ്പണം പലിശയും കിട്ടുന്ന യാതൊരുത്തനാണ് തന്റെ പണത്തെ മേല്പാത്ത മാറ്റങ്ങളിൽ മുടക്കാതിരിക്കുക? അധികപലിശയ്ക്കു കടം കൊടുത്തു പണം സമ്പാദിക്കുന്നതിൽ ഭംഗിയില്ല, മര്യാദയില്ല, എന്നു പറഞ്ഞതുകൊണ്ടു മതിയായില്ല. എന്നാൽ ഒരു കാര്യം നോക്കുന്നുണ്ട്: മേൽപ്രകാരം പണയപ്പാടു വാങ്ങി രണ്ടര പലിശയ്ക്കു കടം കൊടുക്കുന്നവരുടെ ലാഭം കാണുന്ന പോലെ അത്ര വലിയതാണൊ എന്നാണ്. അതല്ല. എന്തെന്നാൽ, അധികപലിശ മോഹിച്ച് എല്ലാജൊഴും കയ്യിൽ കറൊ സംഖ്യ മുടക്കിവെച്ചിട്ടുള്ളതിന്നു പലിശയില്ലാത്തതിനാൽ, ഇയ്യാറുക്ക് ആകെ മുതലിന്മേൽ ഒന്നേകാൽ പലിശ കച്ചിച്ചു മുട്ടുന്നുള്ളു. നേരേമറിച്ചു, കച്ചവടത്തിലും വ്യവസായങ്ങളിലും പണം മുടക്കുന്നതായാൽ, തന്റെ പണം പലിശ മുടങ്ങിക്കിടക്കുന്നതല്ലെന്നതല്ലെല്ല, തനിക്ക് അതിന്റെ മേലനേപണത്തിന്റെ സൊല്ലയുമില്ല. കേസ്സു പറിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ, വക്കീലന്മാരെ ആരും വളയും കൊണ്ടുവന്നു പണത്തിന്നു ബുദ്ധിമുട്ടിക്കയുമില്ല. വേറെയൊരു സംഗതി ആലോചിക്കാനുള്ളത് എന്തെന്നാൽ, ഒരു ഉണ്ടികവ്യാപാരിയുടെ പണത്തിന്റെ വില കൂടുകയില്ലെന്നാണ്. ഹാ ഉറപ്പിക കടം കൊടുത്തിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, അത് ഒരു കൊല്ലം കഴിഞ്ഞാലും ഹാ ഉറപ്പികയായിത്തന്നെയിരിക്കും. വ്യവസായങ്ങളിൽ മുടക്കിട്ടുള്ള പണമാകട്ടെ, ഹാ രൂപയുടെ ഒരോഹരിക്ക് ഹാ-ം, ചിലപ്പോൾ ഹാ രൂപ വില കിട്ടുന്നതാണ്. ഈ വിധത്തിൽ ചിലപ്പോൾ വ്യവസായകാര്യങ്ങളിൽ നിന്നുണ്ടാകുന്ന ലാഭം കണക്കില്ലാത്തതാകുന്നു. പണം കൊടുത്തവർക്കു വലിയ ലാഭം കൊടുത്തതായ ഇൻഡ്യയിലെ ചില വ്യവസായങ്ങളെക്കുറിച്ചു പറയാം. ഇൻഡ്യാക്കാരുടെ വിമുഖതയും ഉണർച്ചയ്ക്കില്ലായ്മയും നിമിത്തം ഇപ്പോൾ ഈ വ്യവസായങ്ങളെല്ലാം യൂറോപ്പുകാരുടെ പണക്കൊണ്ടും അവരുടെ നേതൃത്വത്തിലാണ് നടത്തിവരുന്നത് എന്നിവിടെ പ്രസ്താവിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഈ പ്ര

സായങ്ങളിൽ ചില ഗുണമുള്ളവയുടെ ശമ്പളവും കൂലിക്കാരുടെ കൂലിയും കഴിച്ചുള്ള ശേഷലാഭം മുഴുവനും അവർ തന്നെയാണ് എടുക്കുന്നത്.

ഒന്നാമതായി നമുക്കു ബങ്കാളത്തിലെ 'ഖേത്രാഞ്ജരിയ' എന്ന കൽക്കരിഖനിയെ കുറിച്ചാലോചിക്കുക. ഈ ഖനിയിലെ കല്ലുരി എടുക്കുന്നതിനായി ഈ നാമധേയത്തിൽ ഒരു കമ്പനിയും ഉണ്ടായിരുന്നു. ആ കമ്പനിയുടെ മൂലധനം ൧൦ ലക്ഷത്തിന്റെ ഓഹരികളായിട്ടാണ് വിരിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഒരു പതിനഞ്ചുകൊല്ലത്തിനുമുമ്പ് ഈ ഓഹരികൾ ൧൦ ലക്ഷത്തിൽ തന്നെ വാങ്ങുവാൻ കിട്ടിയിരുന്നു. എന്നാൽ ആ ഉടനെ ഇൻഡ്രയിലെ കല്ലുരിയുടെ വളരെ ആവശ്യം നേരിടുക നിമിത്തം ഈ ഓഹരികൾക്ക് കാരോണിനു പൊട്ടുന്നനവെ ൪൨ ലക്ഷം കവിതം വിലയാവുകയും മൂന്നരപ്പണം പലിശലാഭം വീതിച്ചുകൊടുക്കുകയും ചെയ്തു. ഇതുകൊണ്ടായില്ല. ഈ കമ്പനിക്കുണ്ടായിരുന്ന ഖനികൾ മുഴുവനും പണിയുവാൻ തങ്ങളാൽ സാധിക്കാത്തതിനാൽ, ഏതാനും ഭാഗം ശിവപുരം കല്ലുരി കമ്പനിക്കാക്കു വിവാതിന്നു പ്രതിഫലമായി പുതിയ കമ്പനിയിലെ അയ്യഞ്ചുറപ്പികയുടെ നാലോഹരികൾ വീതം പഴയ കമ്പനിയിലെ അഞ്ചോഹരികളെടുത്തിട്ടുള്ള കാരോ ഓഹരികാക്കും കൊടുത്തു. ഈ പുതിയ രൂപയുടെ ഓഹരിയ്ക്ക് ൧൪ രൂപ വീതം വിലയും ആയി. പഴയ കമ്പനിയിൽ ൧൦൦ ലക്ഷത്തിൽ ൧൦ ഓഹരികളെടുത്തിട്ടുണ്ടായിരുന്ന ഒരുത്തന്റെ ലാഭം എന്തെന്നു നോക്കുക. അയാളുടെ ൧൦ ലക്ഷത്തിൽ ൧൦ ലക്ഷത്തിൽ ൪൨ രൂപ വിലയായി. ൪൨ രൂപ പലിശ കിട്ടി. ഇതിനുംപുറമെ, ൧൧൨ രൂപ വിലയുള്ള പുതിയ കമ്പനിയിലെ ൧൦ ഓഹരികളും കിട്ടി. ആകപ്പാടെ ൧൦൦ രൂപ ഇപ്പോൾ ൧൪൨ രൂപയായി. ഇതുകൊണ്ടും അവസാനിച്ചില്ല. ഓഹരികളുടെ വില കൂടിക്കൂടി ഒടുവിൽ അഞ്ചാറുകൊല്ലങ്ങൾക്കുമുമ്പ് ൧൦൦ രൂപയിൽ കുറഞ്ഞു കിട്ടുകയായി എന്നു നിലയായി. ഈ കൂടുതലോടുകൂടി ഉടനെ ഒരിടിച്ചിലും സംഭവിച്ചു. എന്നിട്ടും 'ഖേത്ര

ജെറിയ' കമ്പനിയിലെ ഒരോഫറിക്ക് ഇപ്പോഴും ഒരു രൂപ വിലയുണ്ട്. ഈ രൂപ മുടക്കിയ ഒരുവന് ഇതു വളരെ മെച്ചമായ ഒരു കച്ചവടമാണെന്നു സമ്മതിക്കാതെ നില്ക്കുന്നില്ല. വലിയ വിജയം പ്രാപിച്ചിട്ടുള്ള അനവധി കമ്പനികളിൽ ഒന്നുമാത്രമാണ് ഈ 'വേത്രജെറിയ' എന്ന കമ്പനി. ഈ കമ്പനിക്കുശേഷം തുടങ്ങിയതും വളരെ ആദായം കൊടുത്തുപോരുന്നതുമായ ഒരു കമ്പനിയാണ് ബർമ്മയിലെ മണ്ണെണ്ണക്കമ്പനി. അതിലെ ഒരോഫറിക്ക് മൂന്നുനാലു കൊല്ലങ്ങൾക്കുമുമ്പു പത്തിരട്ടി വില കിട്ടിയിരുന്നതും അധികപലിശ വീതിച്ചുകൊടുത്തിരുന്നതുമായിരുന്നു. വലിയ ലാഭം എടുത്തുപോരുന്ന വ്യവസായങ്ങളിൽ ഒന്നാണ് റബ്ബർകൃഷി. 'പെരിയാർ റബ്ബർ കമ്പനി'യിലെ ഈ രൂപയുടെ ഒരോഫറിക്ക് അടുത്തകാലത്ത് ൧൦൦ രൂപയും 'കൊച്ചിക്കമ്പനി'യിലെ അതേ ഓഫറിക്ക് ഒരു മാസം കൊണ്ട് ൨൦ ൽനിന്നു കൂടി ഒരു രൂപ വിലയാവുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. കാപ്പിക്കൃഷിയിൽ നഷ്ടം വന്ന ഒരു സാന്ത് ആദോഴ് കൊല്ലങ്ങൾക്കുമുമ്പു തന്റെ കയ്യിലുണ്ടായിരുന്ന സ്വല്പമായ സംഖ്യകൊടുത്ത് ഒരു 'മുടക്കുന്നു' വാങ്ങി അതിൽ കുറെ റബ്ബർ ചെടികൾ വെച്ചു പിടിപ്പിച്ചും കുറെ കൂലിക്കാരെ നിർത്തി പണി എടുപ്പിച്ചും പോന്നിരുന്നു. ആ തോട്ടത്തെ ഇതാ മൂന്നു കൊല്ലങ്ങൾക്കുമുമ്പ് അയാൾ ൨൦,൦൦൦ പവൻ, അല്ലെങ്കിൽ ൩ ലക്ഷം ഉറപ്പികൾ ലണ്ടനിലെ ഒരു വ്യാപാരക്കമ്പനിയിലേക്കു വിറ്റിരിക്കുന്നു. ഈ കഥകൾ കേട്ടു വായനക്കാർ ഭ്രമിച്ചു പോകരുത്. ഇതുപോലെ നാമെല്ലാവരും ഇനി റബ്ബർകൃഷി തുടങ്ങിയാൽ ഈ ലാഭമടക്കാമെന്നു വിചാരിക്കുന്നത് അതാണെന്നാണ്. റബ്ബർ കൃഷിയിൽ വെച്ചുതുടങ്ങിയാൽ ആദായം കിട്ടിത്തുടങ്ങാൻ തന്നെ പത്തുവർഷം കൊല്ലങ്ങൾ വേണം. അങ്ങനെ കിട്ടിയവയെല്ലാം പോകുന്നതിലേ ആവശ്യത്തിലധികം റബ്ബർ ഇപ്പോഴുള്ള തോട്ടങ്ങളിൽനിന്നുതന്നെ കിട്ടി എന്നും വരാം. അപ്പോൾ നമ്മുടെ പ്രയത്നമെല്ലാം നിഷ്പ്രഭവും നഷ്ടവും

മായി. എന്നാൽ, രണ്ടു കൃഷിയുടെ കാര്യം ഇവിടെ പ്രസ്താവിച്ചത് എന്തിനാണെന്നുവെച്ചാൽ, ബുദ്ധിപൂർവ്വം ജനസാമാന്യത്തിന്റെയും വാണിജ്യലോകത്തിന്റെയും ആവശ്യങ്ങളെ ലക്ഷ്യമാക്കി കാത്തിരുന്ന മനസ്സിലാക്കി പ്രവർത്തിക്കുന്നതായാൽ, ഏവനും ധനികനാവാൻ സാധിക്കുന്നതാണെന്നു കാണിച്ചാൻ മാത്രമാണ്. വ്യവസായങ്ങളിൽ ഏർപ്പെടുന്നതിൽനിന്നു നല്ലതായ ഒരു ലാഭം കിട്ടാമെന്നല്ലാതെ എല്ലാജനങ്ങൾക്കും മേൽപ്രകാരം ആരും ലാഭംകിട്ടുമെന്നു വിചാരിച്ചുപോകുന്നതായാൽ, നിശ്ചയമായും ആശങ്കാഗതിനിടവരുന്നതാണ്. വലിയ ലാഭംകിട്ടുമെന്നു തോന്നിക്കുന്ന ചില വ്യവസായങ്ങൾ നഷ്ടമായി അവസാനിക്കുന്നതുണ്ട്. മേല്പറഞ്ഞ കല്ക്കരി വ്യവസായത്തിന്റെ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ചില കാരണങ്ങളാലാണ്. ഇംഗ്ലണ്ടിലെ കല്ക്കരി ഇൻഡ്രയിലേക്ക് വരുവാൻ തടസ്സമായതോടുകൂടി ഇൻഡ്രയിലെ തീവണ്ടികൾക്കും യന്ത്രശാലകൾക്കും ഇന്ത്യയിലെ കല്ക്കരി അപരിശുദ്ധമായിത്തീർന്നു. ഇതുപോലെ തന്നെ, ബർമ്മയിലെ മണ്ണെണ്ണയിലെ കൂടിയത് റഷ്യ-ജാപ്പാൻ യുദ്ധകാലത്ത് റഷ്യയിൽ നിന്നുള്ള മണ്ണെണ്ണയുടെ വരവ് മുടങ്ങിയതിനാലാണ്. അടുത്ത കാലത്ത് റബ്ബറിനു വില കൂടിയത് വൈദഗ്ദ്ധ്യ വ്യവസായങ്ങളും മോട്ടോർവാഹനങ്ങളും വളർത്തുവാൻ. എന്നാൽ ഈ ലക്ഷ്യങ്ങൾ വളരെ അപൂർവ്വങ്ങളാണെന്നു ഇവിടെ പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഇതെല്ലാം ഇവിടെ പ്രസ്താവിക്കുന്നത് എന്തിനാണെന്നുവെച്ചാൽ, ഈ വക കമ്പനികളെപ്പോലെ യോജിച്ച തങ്ങളുടെ ധനം ഏതെങ്കിലും ഒരു വ്യവസായത്തിൽ ആലോചിച്ചിരിക്കുന്നതായാൽ, തങ്ങൾക്കും രാജ്യത്തേക്കും ഒരുപോലെ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതാണെന്നു കാണിച്ചാൻ മാത്രമാണ്.

കുറച്ചവർക്കിടയിലും വ്യവസായങ്ങളിലും ധനം മുടക്കുന്നതിൽ ഇൻഡ്രാക്കാരുടെ വിമുഖതയുള്ള മുന്നാമതൊരു കാരണം ഈ

വക എപ്പാടുകൂടി പണം മുടക്കുന്നതിൽ പ്രകൃത്യാ അവർക്കുള്ള ഒരു ഭീരുത്വമാകുന്നു. ഈ ഭീരുത്വത്തെ പഴയ കാലങ്ങളിലുണ്ടായിരുന്ന ചില കമ്പനികൾ പൊളിഞ്ഞതിനാലുണ്ടായിട്ടുള്ളതാണ്. 'കാഞ്ഞവെള്ളത്തിൽ വീണ പൂച്ച പച്ചവെള്ളം കണ്ടാൽ വിറയ്ക്കും' എന്നല്ലെ പഴഞ്ചൊല്ല്. ഉദാഹരണത്തിന്നു ബങ്കാളത്തെ സുവണ്ണഖനികളുടെ ചരിത്രം ആലോചിച്ചാൽ മതി. ബങ്കാളത്തെ ചില ജില്ലകളിൽ സ്വണ്ണം സമൃദ്ധിയായുണ്ടെന്ന് ഫ്രഞ്ച്-രാജാവിൽ ഒരു ധ്വനി പൊങ്ങുകയും ഉടനെതന്നെ പല കമ്പനികളും ഉണ്ടാവുകയും ചെയ്തു. വനികളിലെ അളവാര സ്വണ്ണത്തെയും അതിന്റെ ഗുണങ്ങളെയും കുറിച്ച് നാടാസകലം ഈ കമ്പനിക്കാർ ഘോഷിച്ചുതുടങ്ങി. ഓരരികളുടെ വില ഉടനെ കൂടി. ജനങ്ങളുടെ ദുരയം വലിച്ചു. പല രാജാക്കന്മാരും പ്രഭുക്കന്മാരും അനവധി ധനം ഈ കമ്പനികളിൽ മുടക്കി. അതിൽ പിന്നെയാണ് സത്യം വെളിപ്പെട്ടത്. ഈ ഖനികളിലൊന്നും സ്വണ്ണമില്ലത്രെ! ഓരരികൾക്കെല്ലാം ഉടനെ വിലയും കാഞ്ഞു. ഇതിന്റെ എപ്പാറിന്റെയും ഫലമായി ചിലർക്കു മാത്രം ധനമുണ്ടായി. എന്നാൽ വലിയ ലാഭം കരുതി പണമെല്ലാം മുടക്കിയ പ്രഭുക്കന്മാർക്ക് 'കണ്ണീരും കയ്യുമായിക്കുഴിയണമിനിമേലെനതുവന്നുകൂടി.'

കെ. ശങ്കരക്കുറുപ്പ്.

കറുത്തകണ്ടംകുറിയോലവെള്ളം
കരുത്തനാംകാളയുമങ്ങിരിക്കേ
ഇരപ്പതിന്നെന്തൊരുകാരണനീ
യ്യാപ്പെവാഴുന്നശശങ്കമൗലേ!

പ്ര ള ത്വ ന ട ശ ക ട
മംഗളം.

നീർദ്രോഷമുള്ളതിന്നനിമ്ലഭസ്മമാന്തം
നന്തിൻഭയത്തിനമൃതാംശുവിനെദ്ധരിച്ചും
മാരൻമാരാണമാനമയെബ്ഭജിച്ചും
മേവുമൃഡൻദ്രവമണയ്ക്കണമാത്മസൗഖ്യം.

൧

പരമേശ്വരി! ഭക്തവത്സലേ! നിൻ
പദദാസൻ പരമേശ്വരയൊരിങ്ങാൻ
പരിതാപമഹാഞ്ജനത്തിലയ്യോ!
പതിയുന്നേനിതുകാണത്തില്ലയോനീ?

൨

അരുണാംബുജ ചാരുലോചനേ! നിൻ
കരുണാപാംഗമയച്ചുകാക്കുകെന്നെ
പെരുതായ മമാപരാധ, മിപ്പോൾ (മേതും)
കരുതിക്കൈവെടിയേണ്ടകാലമല്ലേ.

൩

ദുരിതം പരമാ ചരിച്ചിരിക്കാം
ഗിരിശൻ തൻപുരുഷപുണ്യരമേ! ഞാൻ
ശരിയാ, യതുന്നീപൊറുക്കണംനിൻ
മറിമായപ്പൊടിയോറുവന്നതല്ലോ.

൪

കരുണാസുവില്ലെന്നിക്കലോക
കരുവേ! ശങ്കരി! നീയൊഴിഞ്ഞുവേറെ
കരുതായ്ക്ക, കറോരഭാവമെന്നോ
ടൊരുപോലെ നമത്തെക്കഷ്ടമായ്ക്കേ!

ഉ

ഹരിസോദരിയല്ലയോഹിവേ!നീ?
ഹരി!ഹാ!ഹാ!കൃപയാതെത്തുവിനെ?
പരിതാപമിതാത്തീക്ഷ;സപ്പോ
പരിയാരാണചലംബമംബയെന്ത്യേ?

ന

തവചേവടിചിന്തചെയ്തിടാതു
ഉളവരംസൗച്യമിയന്നമേവിടുന്നു;
ഭവമോഹിനി!നിന്റെഭക്തനാത്താൻ
ഭവതാപാവശനായതെത്തുണായം?

ഈ

ഒരു മുഖമൊഴിഞ്ഞുവെങ്കിൽവേറൊ
ന്നിരുളാക്കുന്നുകടന്നുവന്നുചിത്തം
ഒരുനേരമില്ലസൗച്യമെന്തേ
വരുവാനിങ്ങനെവാമദേവജായേ?

പ

പനിമാമലപൊരാരോമനപ്പൊൻ
കനിയേ!നീകനിയേണമെന്നിലല്ലം
അനിയന്ത്രിതപാപശക്തിയാൽത്താ
നനിശംഹാ!വലയുന്നവന്യതായേ!

ൻ

അനുവാസരമേരിവന്നിടുന്നോ
രുന്നതാവാദികളോട്ടമല്ലടിപ്പാൻ
മനുജപ്പുഴുവാമിവന്നദേവീ!
നന്ന,നീനല്ലൊരുശക്തിനല്ലിടേണം.

ഘ

ഇരുളേന്തിനകൂന്തലാൻവേദ
പ്പൊരുളേ!വെണ്മതിമൗലിവേട്ടതായേ!
വെരുളാതെ'വെറുംകിനാവി,ലമ്പോ
ടരുളേണവരമംബുജാക്ഷമായേ!

കെ. പി. കെ. പി.

ശാസ്ത്രം

ഇനിമേലാൽ ഈ മംഗളോദയത്തിൽ നിരൂപിപ്പാൻ നിശ്ചയിച്ച വിഷയങ്ങൾ ഏവയെന്നു ഇക്കഴിഞ്ഞ പൃഥ്വികത്തിലെ ലക്കത്തിൽ പ്രസാധകന്മാർ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഇവയിൽ ഒന്ന് 'പ്രാചീനങ്ങളും നവീനങ്ങളും ആയ ശാസ്ത്രതത്വങ്ങൾ' എന്നതായിരിക്കും. ഈ നിശ്ചയം ആശംസനീയവും ശ്ലാഘനീയവും ആകുന്നു. യൂറോപ്പ്, അമേരിക്ക, ജാപ്പാൻ എന്നീ രാജ്യങ്ങളിൽ ശാസ്ത്രാഭ്യാസത്താൽ ജനങ്ങൾക്കു സിദ്ധിച്ച പ്രയോജനങ്ങളുടെ പരംപരയെ കാത്ത്, നമ്മുടെ ഇടയിലും ശാസ്ത്രജ്ഞാനം വഴിപോലെ വളർപ്പാനായി നിരന്തരം അദ്ധ്വാനമായി പ്രയത്നിക്കേണ്ടത് അത്യാവശ്യമായ കർത്തവ്യമാകയാൽ, ഇതിൽ ജനങ്ങളെ പ്രേരിപ്പാൻ പ്രസാധകന്മാർ ആലോചിച്ചതു സർവ്വമാ അഭിനന്ദനീയവും സ്മൃത്യുതവും ആകുന്നു. നവീനശാസ്ത്രങ്ങൾ ലൗകികസുഖാനുഭോഗങ്ങളെ ആയാസംകൂടാതെ പ്രഗുണീകരിച്ച് ആവശ്യപ്പെട്ട ഭിക്ഷിൽ നിശ്ചയിച്ച സമയത്ത് എത്തിച്ചുകൊടുത്ത് ഭോക്താവിന് അഭീഷ്ടസിദ്ധിയെ ഉണ്ടാക്കി ആനന്ദപ്രാപ്തി ചെയ്യുന്നതുകൊണ്ടു മാത്രമല്ല ആയവയെ നാം പഠിക്കേണ്ടത്. എന്നാലോ, ശാസ്ത്രജ്ഞാനം ഇല്ലാത്ത ഒരു നരപ്രാണിക്കും നമ്മുടെ മഹാമഹിമമഹിതമായ ആംഗലസാമ്രാജ്യത്തിന്റെ കരംഗമായി താൻ അനുഷ്ഠിക്കേണ്ടുന്ന പൗരധർമ്മങ്ങളെ ആചരിപ്പാൻ ഒട്ടും സാധ്യമാകയില്ല നിശ്ചയം എന്ന തത്വം കാര്യം നവീനശാസ്ത്രങ്ങളെ നാം പഠിക്കേണ്ടതാണ്. രാജ്യതന്ത്രത്തിന്റെ സകല ഭാരങ്ങളും പ്രജകളുടെ അധീനത്തിലും, പ്രജകൾ നിർണ്ണയിച്ച നിയമങ്ങളെ പ്രജാനുരാഗത്തോടുകൂടെ നടത്തി ജനതാചിത്തത്തെ ആരാധിക്കുന്നതു നമ്മുടെ ചക്രവർത്തിമഹാരാജാവവർകളുടെ അധികാരത്തിലും ആയിരിക്കയാൽ, സാമ്രാജ്യഭരണത്തിൽ കാരോരു

ത്തന്നുള്ള ഭാരം എത്ര വലുതാണ്! പൗരനും സ്വകൃതനിലും ഫത്തിനും ശാസ്ത്രജ്ഞാനം എത്രത്തോളം ആവശ്യമെന്ന് ഉപരികാണിക്കും.

(൧) പ്രാചീനശാസ്ത്രങ്ങൾ.

ശാസ്ത്രശബ്ദത്തെ നമ്മുടെ ആചാരത്തെ നിയമിക്കുന്ന മതഗ്രന്ഥം എന്ന അർത്ഥത്തിലാണ്, സാധാരണമായി, പ്രയോഗിച്ചുവരുന്നത്. ധർമ്മം, അർത്ഥം, കാമം, മോക്ഷം എന്ന ചതുവിധപുരുഷാർത്ഥങ്ങളുടെ സിദ്ധിക്കായിട്ട് നമ്മുടെ ആചാരത്തെ നിയമിക്കുന്നതുകൊണ്ട്, മതഗ്രന്ഥങ്ങളെ ശാസ്ത്രമെന്നു പാറുന്നു. ഇവയിൽ മോക്ഷം ഒഴികെയുള്ള ത്രിവർഗ്ഗത്തെ നവീനശാസ്ത്രങ്ങളും പ്രതിപാദിക്കുന്നതുകൊണ്ട് ഭൗതികശാസ്ത്രം എന്ന പദം രൂപിതമായിപ്പോയിരിക്കുന്നുവെങ്കിലും, രൂപവദമായി ശാസ്ത്രപദത്തെ ഉപയോഗിച്ചാൽ സംശയത്തിന് ഇടവരുന്നതുകൊണ്ട്, പ്രസാധകന്മാർ സൂചിപ്പിച്ചപ്രകാരം ഈ ഭൗതികശാസ്ത്രം എന്ന പദം വിവേചിപ്പാനായിട്ട് പ്രാചീനശാസ്ത്രമെന്നും നവീനശാസ്ത്രമെന്നും വ്യവസ്ഥചെയ്യുന്നതു ഗുണപ്രദമാകും. കാരണം, സന്ദേഹഗ്രസ്തമായ ജ്ഞാനത്താൽ പ്രവൃത്തി ഉണ്ടാവുന്നതല്ല.

വിദ്യാസ്ഥാനങ്ങൾ:— ജ്യോതിഷം, യജുർവേദം, സാമവേദം, അഥർവ്വവേദം എന്ന വേദങ്ങൾ നാലും, ശിക്ഷ, വ്യാകരണം, ഹരസ്സം, നിരൂപണം, ജ്യോതിഷം, കല്പം എന്ന വേദാംഗങ്ങൾ ആറും, പുരാണം, ന്യായം, മീമാംസ, ധർമ്മം എന്ന ഉപാംഗങ്ങൾ നാലുംകൂടി വിദ്യാസ്ഥാനങ്ങൾ പതിനാലാകുന്നു. ഇവ ധർമ്മത്തെയും ബ്രഹ്മത്തെയും പ്രതിപാദിക്കുന്നതു കാരണം, ഇവയെ വിദ്യാസ്ഥാനങ്ങൾ എന്നു പാറുന്നു. ഈ പരിഗണനത്തിൽ ആസ്തികർ പ്രമാണഗ്രന്ഥങ്ങളായി മാനിച്ചുവരുന്ന പല ഗ്രന്ഥങ്ങളെയും വിട്ടിരിക്കയാൽ, അദ്വൈതശിരോമണിയായ മധുസൂദനസരസ്വതി എന്ന ഒരു യതീശൻ പുരാണശബ്ദം പതിനെട്ടു പുരാണങ്ങളെയും പതിനെട്ട് ഉപപുരാണങ്ങളെയും കാ

ണിക്കുന്നു എന്നും, ന്യായശാസ്ത്രം വൈശേഷികശാസ്ത്രത്തെയും അടക്കുന്നു എന്നും, മീമാംസയിൽ വേദാന്തം ചേരുമെന്നും, ധർമ്മശാസ്ത്രം എന്നതിൽ മനോഭിസ്മൃതികൾക്കു പുറമെ രാമായണം, മഹാഭാരതം, സാമുപ്യം, യോഗം, പാശുപതം, വൈഷ്ണവം എന്നിങ്ങനെയുള്ള ഗ്രന്ഥങ്ങൾ അടങ്ങുമെന്നും അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രസ്ഥാനഭേദമെന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ പറയുന്നു. പക്ഷാന്തരത്തിൽ വിദ്യാസ്ഥാനങ്ങൾ പതിനെട്ടുണ്ടെന്നു കാണുക കൊണ്ട് നമ്മുടെ സരസ്വതിക്കു ഈ പക്ഷവും ഇഷ്ടമാകയാൽ, വിഷ്ണുപുരാണത്തെ അവലംബിച്ചു ആയുർവേദം, ധനുർവേദം, ഗാന്ധർവ്വവേദം, അത്മശാസ്ത്രം എന്നീ നാലുപവേദങ്ങളെയും ചേർത്ത് ഇദ്ദേഹം വിദ്യാസ്ഥാനങ്ങൾ പതിനെട്ടാക്കിയിരിക്കുന്നു. ഈ രണ്ടു പക്ഷങ്ങളെയും ശ്രീഹർഷൻ നൈഷധീയചരിതത്തിൽ എങ്ങനെ ഉപയോഗപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു എന്നത് സഹദയന്മാർക്കു ഗോചരമായ വിഷയമാണല്ലോ.

രേഖാഭിരാസ്യേ ഗണനാഭിവാസ്യ

ദപാത്രിംശതാ ഭന്തമയീഭിരന്തഃ

൧ തുല്യശാഷ്വാദേശ ചാത്രവിദ്യാ

ദേധാവി സന്തീതി ശശം സ വേധാഃ. (൩; ൩൭)

പ്രസ്ഥാനഭേദം:— ഈ വിദ്യാസ്ഥാനങ്ങളെ ശാസ്ത്രങ്ങളെന്നും പ്രസ്ഥാനങ്ങളെന്നും, ശാസ്ത്രപ്രസ്ഥാനങ്ങളെന്നും പറയും. ഈ പതിനെട്ടു പ്രസ്ഥാനങ്ങളെയും അവയുടെ ഭേദങ്ങളെയും പ്രയോജനങ്ങളേയും നിരൂപിപ്പാനായി മധുസൂദനസരസ്വതി രചിച്ച “പ്രസ്ഥാനഭേദം” എന്ന ഒരു ചെറിയ ഗ്രന്ഥത്തെ മലയാളത്തിൽ പരിഭാഷപ്പെടുത്തി വിനീതാഭിമാനമായ ഒരു വ്യാഖ്യാനത്തോടുകൂടി ഉടനെ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തി കേരളീയപുരുഷന്മാരുടെ ദയാർദ്രാവലോകനത്തിനായി സമർപ്പിക്കുന്നതാണ്. സമ്പൂർണ്ണമായ ഈ ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ ഉപസ്ഥിതി ഉണ്ടായാൽ, പൂർവ്വാപ്രദായികപ്രവർത്തകന്മാരുടെ അ

ഭിപ്രായങ്ങളെ ഗ്രഹിക്കാം; പ്രാചീന ശാസ്ത്രതത്വങ്ങളെ എടുപ്പം ധരിക്കാം.

സംസ്കൃതസംഹിതം.

സംസ്കൃതഭാഷയിലുള്ള വിദ്യാസ്ഥാനങ്ങളെയും കാവ്യനാടകങ്ങളെയും അലംകാരാദിശാസ്ത്രകാവ്യങ്ങളെയും കൂലംകഷമായി പശ്ചാലോചിച്ച് പാശ്ചാത്യപണ്ഡിതന്മാർ സംസ്കൃതസാഹിത്യചരിതത്തെ സംബന്ധിച്ച പല ഗ്രന്ഥങ്ങളും എഴുതിയവയിൽ താഴെപറയുന്നവ പ്രധാനങ്ങളാകുന്നു.

൧. ഭട്ടവേണ്ണരുടെ ഭാരതീയ സാഹിത്യചരിതം; (1.)

൨. ഭട്ടമോക്ഷമൂല്യരുടെ പ്രാചീന സംസ്കൃതസാഹിത്യചരിതം; (2)

ഈ വിദ്യാനിധിയുടെ ഇതരകൃതികളിൽനിന്നും സംസ്കൃതഗ്രന്ഥങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള വിഷയനിരൂപണം സംഗ്രഹിക്കാവുന്നതാണ്.

൩. മണിയർ വില്യംസ്സരുടെ ഭാരതീയ വിജ്ഞാനം; (3.)

൪. മക്തൊനെല്ലിന്റെ സംസ്കൃതസാഹിത്യചരിതം; (4)

നമ്മുടെ സംസ്കൃതഗ്രന്ഥങ്ങളെപ്പറ്റി പൂർവ്വാചാര്യന്മാർ പറയുന്ന സാംപ്രദായികാഭിപ്രായങ്ങളെയും ഐഹിത്യങ്ങളെയും മാറ്റം ലക്ഷ്യമാക്കാതെ മൂലഗ്രന്ഥങ്ങളെ സ്വതന്ത്രമായും ചരിത്രതത്വശാസ്ത്രത്തിലെ വിധികളെ പ്രമാണിച്ചും ദേശാന്തരങ്ങളിലെ സാഹിത്യകൃതികളെയും ചരിത്രങ്ങളെയും പശ്ചാലോചിച്ചു താരതമ്യപ്പെടുത്തിയും പാശ്ചാത്യവിദ്വാന്മാർ സംസ്കൃത

(1) Prof. Weber's History of Indian Literature.

(2.) Prof. Mar Muller's History of Ancient Sanskrit Literature.

(3) Monier William's Indian Wisdom.

(4) Macdonnell's History of Sanskrit Literature.

ഗ്രന്ഥങ്ങളെക്കുറിച്ച് അവരവരുടെ മതം പ്രസിദ്ധമാക്കിയിരിക്കുന്നു. ഈ കാൽപ്പതിപ്പുകൾക്കായി അവർ നടത്തിയ പരിശോധനകളും പ്രയോഗിച്ച മേതുവാടങ്ങളും യുക്തിയുക്തന്യായങ്ങളും മറ്റും അതിപ്രശംസനീയങ്ങളും അതിഗമനങ്ങളും ആകയാൽ, മനഃപരിഷ്കാരത്തിനും ശാസ്ത്രീയന്യായസരണിയെ അനുവർത്തിക്കുന്നതിനും അത്യുൽക്കൃഷ്ടങ്ങൾ ആകുന്നു. മേൽപ്പറഞ്ഞ നാലു ഗ്രന്ഥങ്ങളെയും മാനേക ഗ്രന്ഥങ്ങളെയും അവലംബിച്ച പാശ്ചാത്യരീതിയിൽ സംസ്കൃതസാഹിത്യചരിതം മലയാളഭാഷയിൽ എഴുതി ഇംഗ്ലീഷ് ഭാഷാജ്ഞാനമില്ലാത്ത കേരളീയരുടെ പ്രയോജനത്തുമായി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുവാനുള്ള സംകല്പത്തെ ജഗൽപ്പിതാവു സഫലമാക്കിത്തരട്ടെ.

സംസ്കൃതവിദ്യകളെക്കുറിച്ച് നമ്മുടെ പ്രാചീനചാതുന്മാർക്കുള്ള അഭിപ്രായങ്ങളെ പ്രസ്ഥാനഭേദത്തിന്റെ പരിഭാഷയിൽനിന്നും പാശ്ചാത്യവിഭാഗങ്ങൾക്കുള്ള അഭിപ്രായങ്ങളെ സംസ്കൃതസാഹിത്യചരിത്രത്തിൽനിന്നും സിദ്ധിക്കാൻ കഴിവുള്ളതുകൊണ്ട്, പ്രാചീന ശാസ്ത്രതത്വങ്ങളെ ഈ മാസികയിൽ ഉപന്യസിപ്പാൻ ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നില്ല.

൨. നവീനശാസ്ത്രം.

പാശ്ചാത്യരുടെ നിരന്തരവും അശ്രാന്തവും ആയ പരിശ്രമത്താൽ ആവിർഭവിച്ച്, അവരുടെ പ്രേമത്തിന്റെയും ജാഗരൂകതയുടെയും ആദരത്തിന്റെയും അതിശയത്താൽ പരിഷ്കാരം ലഭിച്ച് അന്യോന്യാനുകൂല്യത്താൽ വിശപം അഭിപ്രാപിച്ചു, ജയിച്ചു, വിഭാഗിച്ചു, ഓരോ പങ്ക് ഓരോ വിഭാഗത്തിൽപ്പെരിയത്തിന്നു ഭരമേല്പിച്ചുകൊടുത്ത് അവരുടെ സഹായത്താൽ ദിഗന്തരങ്ങളിൽനിന്നു പുഷ്പിവർകസിദ്ധികൾ സംഭവിച്ചു ലോകത്തെങ്ങും ഉജ്ജ്വലിച്ചിരിക്കുന്ന നവീനശാസ്ത്രങ്ങൾ മനുഷ്യന്റെ ബുദ്ധിശക്തികളുടെ വൈഭവത്തെയാണല്ലോ ആവോഷിക്കുന്നത്. ഈ ശാസ്ത്രമൂർത്തിക്ക് എല്ലാം ചെയ്യാൻ ക

ഴിയുമെന്ന വിശ്വാസം ദിനംപ്രതി ജനങ്ങളുടെ ഇടയിൽ വർദ്ധിച്ചുവർദ്ധിച്ചു വരുന്നകാരണം, ശാസ്ത്രം ജഗദീശ്വരന്റെ പ്രത്യാഭേദമായ് ഭവിച്ചിരിക്കുന്നുവോ എന്നു തോന്നിപ്പോകും. ഈ വിധമായ ശാസ്ത്രങ്ങളെ പഠിച്ചു മനുഷ്യബുദ്ധിയുടെ സാമർത്ഥ്യവും വിശ്വവൈചിത്ര്യങ്ങളും ഇവയെ നിർമ്മിച്ച ഈശ്വരന്റെ മഹിമയെയും അറിയേണ്ടതുകയാൽ നവീനശാസ്ത്രങ്ങളെക്കുറിച്ച് ഇവിടെ സ്വല്പം യഥാശക്തി അറിയിച്ചുകൊള്ളാം.

യൂറോപ്പ്, അമേരിക്ക, ജാപ്പാൻ മുതലായ മഹാരാജ്യങ്ങൾക്കു നിരന്തരമായ പരിഷ്ക്കാരവും അഭ്യുദയവും ഉണ്ടാവാനുള്ളകാരണം അവരുടെ ശാസ്ത്രാഭ്യാസമാകുന്നു എന്നതിൽ രണ്ടു പക്ഷമില്ല. നമ്മുടെ ഭാരതവർഷത്തിലും വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ അംഗമായി ശാസ്ത്രം പഠിപ്പിച്ചുവരുന്നുവെങ്കിലും, ഈ ശാസ്ത്രജ്ഞാനം പരീക്ഷയുടെ ആവശ്യത്തിനായി സംപാദിച്ചതായാൽ, പരീക്ഷയ്ക്കു ശേഷം, അതു വിസ്മൃതിയിൽ ലയിച്ചുപോകുന്ന കാരണം, അതു ജനങ്ങൾക്കു ഒരു വിധത്തിലും ഉപകാരപ്രദമായെന്നില്ല എന്നത് അതിശോചനീയം തന്നെ. ഈ ശാസ്ത്രജ്ഞാനം പ്രയോഗനിർവ്വഹമാകുന്നില്ല എന്നുമാത്രമല്ല, ശാസ്ത്രീയരീതിയിൽ വിഷയാന്തരങ്ങളെ ചിന്തനംചെയ്തു സ്വാഭാവികമായ ഒരു സിദ്ധാന്തം സ്ഥാപിപ്പാൻ ആവശ്യമായ ചിന്താപരിഷ്ക്കാരവും എല്ലാ വിദ്യാർത്ഥികൾക്കും തുല്യമായി വിതരണം ചെയ്യുന്നില്ല. വിദ്യാർത്ഥികൾ, ഉപജീവനത്തിനായി കാരോ വ്യവസായങ്ങളിൽ ഉദ്യമിക്കുന്ന സമയം, ആ പ്രവൃത്തിക്കു യോഗ്യമായ ജ്ഞാനവും പരിചയവും സംപാദിച്ചു ദിവസംതോറും അതേ കർമ്മങ്ങളെ ചെയ്തേണ്ടിവരുന്നു. അവർക്ക് അവസരമില്ലാത്തതുകാൽ, പഠിച്ച ശാസ്ത്രങ്ങളെ ആവർത്തിച്ചു പഠിച്ചാലോ ചിപ്പാണോ അവയെ പൂർത്തിയാക്കാനായി ഉപരിഗ്രന്ഥങ്ങളെ വായിപ്പാണോ ദിസ്സാധമാകയാൽ, അവർ ശാസ്ത്രങ്ങളെ ഉപേക്ഷിക്കേണ്ടിവരുന്നു. സ്വഭാഷാജ്ഞാനം അത്യല്പമാകയാൽ തങ്ങളുടെ ജ്ഞാനത്തെ ഇതരന്മാരെ അറിയിപ്പാൻ സ്വന്തം

കിൽ പാവമാൻ കഴിയുന്നില്ല. അതുകൊണ്ട് ജനങ്ങളുടെ ഇടയിൽ ശാസ്ത്രജ്ഞാനം ഉണ്ടാകുവാൻ മാസികകൾ പ്രയത്നം ചെയ്യേണം എന്നറിഞ്ഞ് നമ്മുടെ പ്രസാധകന്മാർ തുനിഞ്ഞതിനെ കേരളീയർ അഭിനന്ദിച്ച് കഴിയുന്ന സഹായം ചെയ്തുകൊടുക്കണമെന്നു പ്രത്യേകം അപേക്ഷിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

യൂറോപ്പ് ആധുനിക പരിഷ്കാരത്തിന്റെ മാതൃകാഗൃഹമായിത്തീരാനുള്ളകാരണം ജനങ്ങൾക്കു മാതൃഭാഷയോടുള്ള വാത്സല്യംതന്നെ. ഇൻഡ്യയിലെപ്പോലെ യൂറോപ്പിൽ പല ഭാഷകൾ സംസാരിച്ചുവരുന്നുവെങ്കിലും, അതാതുദേശത്തിലെ വിദ്യാഭ്യാസം തദ്ദേശീയ ഭാഷയിൽ ആകയാൽ, വിദ്യാത്മികർക്കു ജ്ഞാനം പ്രയാസം കൂടാതെ സമ്പാദിപ്പാൻ കഴിയുന്നു. അവരും നമ്മേപ്പോലെ വിദേശീയ ഭാഷകളെ പഠിക്കുന്നുവെങ്കിലും, ആ പഠിച്ച ഭാഷാപരിജ്ഞാനസാധിക്കായിട്ടുമാത്രമാകുന്നു. നാം ഭാഷാപരിജ്ഞാനത്തിനായി മാതൃഭാഷയും വിദേശീയ ഭാഷയെ ശാസ്ത്രപരിജ്ഞാനത്തിനും വേണ്ടി പഠിക്കുന്നു. പരിഷ്കാകാലത്തു നമ്മുടെ വിദ്യാത്മികർ ഏതദ്ദേശീയഭാഷാപരിഷ്കരണമൊല്ലാ വിഷയങ്ങളെയും ഉപപാദിപ്പാൻ വിദേശീയ ഭാഷയെ ഉപയോഗിക്കേണ്ടവന്നിരിക്കുന്നു. യൂറോപ്പിൽ എല്ലാ വിഷയങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച പരിഷ്കരണകർമ്മങ്ങളിൽ വിദ്യാത്മികർ സ്വന്തഭാഷയിൽ ഉത്തരങ്ങൾ എഴുതുന്നു. സ്വന്തഭാഷയിൽ എഴുതിയ ശാസ്ത്രപുസ്തകങ്ങളെ പഠിച്ച പരിഷ്കരണപോകുന്നു. ഈ സംഗതികളാൽ തങ്ങൾക്കു സിദ്ധിച്ച ശാസ്ത്രജ്ഞാനത്തെയും നവീന പരിശോധനകളാൽ ലഭിക്കുന്ന ശാസ്ത്രതത്വങ്ങളെയും സമുദായത്തിന്നു അറിയിപ്പാൻ അവർക്കു എളുപ്പത്താൽ കഴിയുന്നു. ശാസ്ത്രവിഷയങ്ങളെ ഉപന്യസിക്കുന്ന പത്രങ്ങളും മാസികകളും ദിവ്യുടെ ധാരാളം ഉള്ളതുകൊണ്ട്, ശാസ്ത്രജ്ഞാനം ആ രാജ്യങ്ങളിൽ ക്ഷണത്തിൽ പ്രസരിച്ച് ജനങ്ങളുടെ ഹൃദയത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു വേരൂന്നി ഉറങ്ങുന്നു. ഈ കാരണങ്ങളാൽ, ജനങ്ങളുടെ ആചാരം, വിചാരം, വ്യവഹാരം, ഉപജീവനം

സംവാദകമായ വ്യാപാരം എന്നിവയെല്ലാം ശാസ്ത്രായത്തമാ യ്ക്കുന്നതുകൊണ്ട്, അവർക്കു നമ്മേക്കാൾ ശ്രേഷ്ഠമായ ബുദ്ധിമാ തയ്ക്കും കമ്മനിയും പ്രാജ്ഞകാരുണെ സഫലമാക്കി അവ സാനിറ്റേഷൻ സന്തോഷത്തോടുകൂടിയ ഉത്സാഹവും മാനേ കളങ്ങളും സിദ്ധിച്ചിരിക്കുന്നു.

പാശ്ചത്യ രാജ്യങ്ങളിലെ വിശ്വവിദ്യാലയങ്ങളും വിദ്യാമ നിരങ്ങളും പാഠശാലകളും അംഗീകരിച്ചിരിക്കുന്ന വിദ്യാഭ്യാസ ക്രമങ്ങളും മറ്റും അത്യുത്തമമാകയാൽ നമ്മുടെ യുവാക്കന്മാർ ഉത്തമവിദ്യാസംവാദനത്തിനായി വിദേശങ്ങളിൽചെന്നു കച്ചുപ്പേടേണ്ടിവന്നിരിക്കുന്നു അവിടെ ചെന്നിട്ട് അന്യഭാഷാ ദ്വാരാ ജ്ഞാനം സമ്പാദിച്ച് പരീക്ഷാകാലത്ത് അന്യഭാഷയി ൽ ഉത്തരം എഴുതേണം. ഈ ഭൂരിപരിശ്രമങ്ങളാൽ വിദ്യാത്മി കൾക്കു കഠിനമായ മനഃക്ലേശം ഉണ്ടാകുന്നുവെന്നതു സമ്മതി ച്ചേ തീരൂ.

നമ്മുടെ വിശ്വവിദ്യാലയങ്ങൾ ഈ ദേശത്തിലെ ഭാഷക ളെ പഠിക്കേണമെന്നു നിർബന്ധിച്ചതുകൊണ്ട്, ഈ ഭാഷകൾ ക്കു ക്ഷണത്തിൽ ഒരു അഭ്യുന്നതി വന്നുകൂടി; ഗദ്യപദ്യകൃതിക ൾ ബഹുലീഭവിച്ചു; ജനങ്ങൾക്കു പുസ്തകങ്ങൾ വായിച്ചു രസാ സ്വദനത്തിന്നു ശക്തി വന്നു; വർത്തമാനപത്രങ്ങളും മാസികക ളും മേൽമേൽ ആവിർഭവിച്ചു; ബാല്യദശയിൽത്തന്നെ, മാതാ വായ മനോഹൃത്തിയെ തങ്ങളുടെ ലീലാവിലാസങ്ങളെക്കൊണ്ടു അതിരമിപ്പിച്ചു; ഇങ്ങനെയെല്ലാം ഭാവിശുഭലക്ഷണങ്ങളെ കാ ണിപ്പാൻ തുടങ്ങിയപ്പോൾ ദൈവഭാഗ്യാതിശയത്താൽ, വിശ്വ വിദ്യാലയത്തിലെ പരീക്ഷകളെ സംബന്ധിച്ച നിബന്ധനങ്ങൾ മാറ്റിയതിനാൽ, ഈ നാട്ടിലെ ഭാഷകളെ പഠിക്കുന്നതിൽ വി ദ്യാത്മികൾക്കു ശൈഥില്യവും അനാദരവും ഉണ്ടായി ഉപേക്ഷ യിൽ പാവപ്പെട്ടവസാനിച്ചിരിക്കുന്നതു അത്യന്തം സങ്കടംതന്നെ.

ഇപ്രകാരം മാതൃഭാഷയോടു നൈസർഗ്ഗികമായിട്ടുള്ള വാ ണ്യത്തിന്നു വൈകല്യം വന്നത് കാരത്താൽ, 'മംഗളോദയ'

ത്തിന്റെ മംഗളം പാടാൻ അവസരമായോ എന്ന പ്രസാധകന്മാരുടെ ആശങ്കയ്ക്കു ധാരാളം ആസ്പദം ഉണ്ടെന്നു സമ്മതിച്ചേ തീരൂ. എന്നിട്ടും അദ്വൈതപ്പെടാതെ പ്രസാധകന്മാർ സമുദായിക ചിന്തയെ സാന്നിദ്ധ്യം സമാധാനിപ്പാൻ പരിശ്രമിച്ചുവരുന്നതു ശ്രദ്ധേയമായതാണ്. ഈ പ്രശംസാർഹമായ ഉദ്യമത്തിൽ പല വിദ്യാവിത്തുക്കളും ചേർന്നു സ്പന്ദപദ്യത്തിൽ നിന്നു ഒരു പക്ഷ് ഇതരന്മാരുടെ യോഗക്ഷേമമാർഗ്ഗമായി ചില വ്യവസ്ഥകൾ ഉണ്ടാക്കി വിശ്വസിക്കുന്നു.

എം. ശേഷഗിരിപ്രഭു

നീലാളിക്ഷേണമേനംഗിരിവരതനായ!

ജാഹ്നവീഗുഡജാരം

കേളാക്ഷേപകേളിയേറും തിരുവുടലുനിന്ന

കുലയോപാതിനൽകി;

തൈലോക്യാധീശനല്ലോതവപതികളയ്യ

ത്തമ്പുരാനിത്രനല്ലോ

രാജാമോവധുനാമയിസുമുഖി! സദാ

വിനതിരിഞ്ഞല്ലവേണ്ട.

ചേലപ്പാമ്പുനമ്പൂരി.

ഭാഷാവിഭാസം

(പുസ്തകാഭിപ്രായം)

(കോട്ടക്കൽ ലക്ഷ്മി ഹാര്യം അച്ചുകൂടം. ഡെമ്മി ൧൦൦ വശങ്ങൾ. വില രൂപ ൧൦. പ്രസാധകൻ മിസ്റ്റർ പി. വി. കൃഷ്ണചാരിയർ.)

ഇതിൽ അടങ്ങിയിരിക്കുന്ന കൃതികൾ കൊടുങ്ങല്ലൂർ ചെറിയ കൊച്ചുണ്ണിത്തമ്പുരാൻ അവർകളുടെ നൂറ് ശ്ലോകങ്ങളുള്ള

‘ശ്രുതിഗീത്’, പന്തളത്ത് കേരളവർമ്മതമ്പുരാൻ അവർകളുടെ ഫൻ ശ്ലോകങ്ങളുള്ള ‘സാഹിത്യസാമ്രാജ്യം’, ഒടുവിൽ കുഞ്ഞികൃഷ്ണമേനോൻ അവർകളുടെ നാല് സഗ്ഗങ്ങളായി ഫഢവ ശ്ലോകങ്ങളുള്ള ‘വിനോദിനി’, വള്ളത്തോൾ നാരായണമേനോൻ അവർകളുടെ ൪൧ ശ്ലോകങ്ങളുള്ള ‘ഷ്ടത്രിയപ്രഭാവം’, ചെറുവാറ ഗോവിന്ദൻ നമ്പൂതിരി അവർകൾ, എ. കെ. ശങ്കരവർമ്മ തമ്പുരാൻ അവർകൾ, കടത്തനാട്ട് കെ. കൃഷ്ണവാരീയർ അവർകൾ, തേലപ്പാത്ത് നാരായണൻനമ്പി അവർകൾ, ഇങ്ങനെ നാലുപേർ കൂടി ൪൦ ശ്ലോകങ്ങളായി എഴുതിയ ‘ഠർജിഫാൻ അല്ലെങ്കിൽ ജഗൻമോഹിനി’ എന്ന ഒരു പട്ടുകാവ്യം, ഉള്ളൂർ പരമേശ്വരയ്യർ അവർകളുടെ ‘മതവും ശാസ്ത്രവും’, തേലപ്പാത്ത് നാരായണൻനമ്പി അവർകളുടെ ‘ബാധ ഒഴിഞ്ഞു’, എ. ആർ. രാജരാജവർമ്മ കോയിത്തമ്പുരാൻ അവർകളുടെ ‘ആധുനിക മലയാളഭാഷ’, പി. വി. കൃഷ്ണവാരീയർ അവർകളുടെ ‘ആധുനിക ഭാഷാകവികൾ’ എന്ന ഗദ്യകൃതികളും ആകുന്നു.

മേൽപ്പറഞ്ഞ പട്ടു ഗദ്യകാരന്മാരുടെ കൃതികളുടെ മാത്രം കകളായി പ്രസ്തുതവണ്ഡങ്ങളെ വിചാരിക്കാമെന്നു തോന്നുന്നു. അവരിൽ ഓരോരുത്തരുടെ ആശയങ്ങളെയോ അഭിപ്രായങ്ങളെയോ കുറിച്ച് ഇവിടെ സവിസ്തരം വ്യവഹരിക്കുവാൻ തരമില്ല. കാവ്യനാടകാലങ്കാരങ്ങളിൽ സാമാന്യ വ്യുല്പത്തി എങ്കിലും വരുത്തിയതിനുമേലല്ലാതെ കവിത എഴുതരുത് എന്നു വെച്ചാൽ എത്ര നന്നായിരിക്കും എന്ന് ഉള്ളൂർ പരമേശ്വരയ്യർ ചോദിക്കുന്നതിൽ കുറെ വാസ്തവമുണ്ട്. എങ്കിലും, കവിത എന്നത് ഇവിടെ പട്ടുമെന്ന അർത്ഥത്തിലല്ല ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്നത് എന്ന് സംശയിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ‘കാവ്യനാടകാലങ്കാരജ്ഞാനം ഒരുവനെ കവിയാക്കിത്തീർക്കുന്നതല്ല. നേരേ മറിച്ച്, കവിയുടെ മനോഭാവങ്ങൾ ആവിർഭവിച്ച് ജന്മനാ പുറപ്പെടുന്നുവൊ, ആ ആൾക്ക് ഈ വക ജ്ഞാനം അവരി

ത്യാജ്യവുമല്ല. 'കവിതാവനിതാചൈവ സ്വയമേവാഗതാ വരാ' എന്നാണല്ലോ പ്രമാണം. ലോകത്തിലെ മഹായോഗ്യരായ കവികളെല്ലാവരും കാവ്യനാടകാലങ്കാരങ്ങൾ ഗ്രഹിച്ചു തീർന്നിട്ട് കാവ്യങ്ങളെഴുതുവാൻ തുടങ്ങിയവരല്ല. ഷേക്സ്പിയർ, ബാൻസ്, എന്നിവർ ഉയർന്നതരം വിദ്യാഭ്യാസംപോലും ഇല്ലാത്തവരായിരുന്നു. വ്യുൽപ്പത്തികൊണ്ട് 'കവികളായിത്തീരാമെന്നുള്ള ആകാംക്ഷയെ ധൈര്യപ്പെടുത്തരുത്തതാണ്. പ്രപഞ്ചത്തിലെ ഓരോ സംഗതികളെ സാധരണനാരെപ്പോലെ അല്ലാതെ നവീന രീതിയിലും വായനക്കാർക്ക് സന്തോഷവും അതുഭൂതവും തോന്നത്തക്കവിധത്തിലും കണ്ട്, ആ ഭാവനകളെ രേഖപ്പെടുത്തുന്നവരാണ് യഥാർത്ഥകവികൾ. അത് പദ്യരൂപത്തിലായാൽ കണ്ണുസുഖം വിശേഷിച്ചുണ്ടാകും എന്നേയുള്ളൂ. കവികളുടെ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനു അതിരവെച്ചുകൂടാത്തതാണ്.

ഓരോ ഭാഷകളിലും, വാക്കുകൾക്കെന്നപോലെ, വാചകങ്ങൾക്കും വാക്യങ്ങൾക്കും ഒരോരോ പ്രത്യേക സ്വഭാവമുണ്ടായിരിക്കുമെന്നും, പ്രായേണ വാക്കുകളുടെ ബന്ധക്രമമാണ് ആ സ്വഭാവത്തിനടിസ്ഥാനമെന്നും, അതു നല്ലവണ്ണം പ്രകാശിച്ചാൽ മാത്രമേ വാചകത്തിനു ജീവനുണ്ടാകയുള്ളൂ എന്നും, വാചകത്തിന്റെ ജീവനാണ് ആശയപുഷ്പിക്കുള്ള പ്രധാനാസ്സഭം എന്നുമുള്ള എ. ആർ. രാജരാജവർമ്മ കോയിത്തമ്പുരൻ അവർകളുടെ അഭിപ്രായം വളരെ ശരിയാണെന്ന് എനിക്ക് തോന്നുന്നു. ഈ വിഷയത്തിൽ ഇംഗ്ലീഷും മലയാളവും തമ്മിൽ സ്വഭാവത്താലെ തന്നെ വളരെ വ്യത്യാസമുണ്ട്. ആദ്യത്തേതിൽ ഭേദനോട്ടത്തിന് ഒരു വാക്യത്തിന്റെ നാനാഭാഗങ്ങളുടെ സംബന്ധങ്ങളെ തിരിച്ചു കാണുവാൻ എളുപ്പമുണ്ട്. ഈ സൗകര്യം മലയാളഭാഷയിൽ ഇല്ല. വാചകം മുഴുവനും വായിച്ചാലെ അർത്ഥം ഗ്രഹിച്ചുകൂടൂ. അതിനാൽ, നിവൃത്തി ഉള്ളടത്തോളം, പദ്യമായാലും, ഗദ്യമായാലും വായനയോടുകൂടിത്തന്നെ അർത്ഥവും ഗ്രഹിക്കുവാൻ കഴിയത്ത

കുറുപ്പിൽ എഴുതുക എന്നതിന്റെ ആവശ്യം സ്പഷ്ടമാകുന്നു. ഈ തോതിന് കുഞ്ചൻനമ്പ്യാരുടെ പദ്യങ്ങൾ എത്രമാത്രം അനുസരിക്കുന്നു എന്ന് വായനക്കാർക്കു അറിയാമല്ലോ.

ഇംഗ്ലീഷ് കവിതകളെ ഭംഗിയായി മലയാളത്തിൽ ഭാഷാന്തിരീകരിക്കു എന്ന അഭിപ്രായം എത്രത്തോളം സ്വീകാര്യയോഗ്യമെന്ന് അറിയുന്നില്ല. ഗതാനുഗതികതപം അധികമായിരിക്കുന്ന നമ്മുടെ ഇടയിൽ ആ സമ്പ്രദായം പ്രവേശിക്കാതിരിക്കേണമെന്നും, യഥാർത്ഥകവിത ഉള്ളവർ ആ വക ആശ്രയത്തിനു പുറപ്പെടാതെ സ്വതന്ത്രനാരായിരിക്കേണമെന്നുമാണ് എന്റെ അഭിപ്രായം. പരദേശഭാഷാജ്ഞാനമില്ലാത്ത നമ്മുടെ നാട്ടുകാരുടെ അറിവിനായി പ്രകൃതിശാസ്ത്രതത്വങ്ങളെ ഇതാഭാഷകളിൽ നിന്ന് മലയാളത്തിൽ എടുപ്പുമായ രീതിയിൽ പ്രതിപാദിക്കുന്നത് ലോകോപകാരമുള്ള ഒരു കാര്യമായിരിക്കും. വായനക്കാർക്കു രസം, സുഗന്ധം, പ്രയോജനം, ഈ തോതുകളാണ് ഗ്രന്ഥനിർമ്മാണത്തിൽ, പദ്യമായാലും ഗദ്യമായാലും ഉപയോഗിക്കേണ്ടത്. പദ്യമെഴുതുന്നവരെയൊക്കെ കവി, കവി, എന്നു ലോചിക്കുവാൻ തുടങ്ങിയാൽ, അവർ ആ നാമത്തിന് അർഹതയുള്ളവരാണെന്നു ധരിപ്പാനും ഭാഷാസാഹിത്യത്തിന് അപകടം വരുവാനും ഇടയുണ്ട്.

സി. അർത്ഥപ്പാലി.

തപതീസംവരണം

ഒന്നാമങ്കം.

(രാജാവും വിദ്വാൻകനും ചുറ്റിനടക്കുന്നു)

വിദ്വാൻ—(ഭയത്തോടെ തിരിഞ്ഞിട്ട്) തോഴരെ; നമുക്ക് കാടിക്കുളയാം. ഇവിടെ ഭയങ്കരമായ യുദ്ധം നടക്കുന്നു.

രാജാ—എന്താണ് അകാരണമായിട്ടു സംഭവിക്കുന്നത്?

വിദ്വാൻ—ഇപ്രകാരമുള്ള പ്രാണസംശയമല്ലാതെ വേറെ എന്താ

ണ് സംഭ്രമത്തിനു കാരണം?

രാജാ—ഇവിടെ പ്രാണസംശയത്തിന് എന്താണവകാശം?

വിദ്വ—(മൃണ്ടിക്കാണിച്ചുകൊണ്ട്) ഇതാ, ഈ മരതകക്കല്ലിന്റെ പൂത്തു രക്തം പ്രവഹിച്ചിരിക്കുന്നു.

രാജാ—(അടുത്തു ചെന്നുനോക്കി, പുഞ്ചിരിയോടുകൂടി) സഖേ! യുദ്ധം വാസ്തവമായി സാഭവിച്ചതുതന്നെ. എന്തോ ഒരു ദി വ്യയുവതിയുടെ

ലാക്ഷാവിഷംതടവിടുന്നപദം ജ്വബാണം

വക്ഷസ്സിലംഗഭവനെന്തുമോറുകൊണ്ട്

ഇക്ഷോണിഭാഗമതിലീട്ടുദനീലരത്നം

പ്രക്ഷിപ്തമായ കരമാനു കിടന്നിടുന്നു.

൧൨

വിദ്വഷകൻ—എന്നാൽ, തോഴർ ഈ കാലദികൾ ഒരുദിവ്യസ്രീയുടെ ആണെന്നു എന്തുകൊണ്ടാണ് നിശ്ചയിച്ചത്?

രാജാ—ഇതാ ഈ അശോകച്ചുഷ്ണത്തിന്റെ ഇലകളിൽ ചെമ്പത്തിച്ചാറു കാണുന്നു. ഇത് ആകാശത്തുനിന്നും ഇറങ്ങിയപ്പൊൾ പാറിയതാണ്.

വിദ്വ—ശരി. എന്നാൽ ഇതാ വേറെ രണ്ടു കാലദികൾകൂടിക്കാണുന്നു. ഇവയെ എങ്ങനെയാണ് വ്യാഖ്യാനിക്കുന്നത്? അല്ലെങ്കിൽ, ഞാൻതന്നെ ഇതിന്റെ സാവധാനം വ്യാഖ്യാനിച്ചുനോക്കാം.

(എന്ന് കണ്ണടച്ചു വ്യാനിക്കുന്നു)

(അനന്തരം പരിവാരങ്ങളോടുകൂടെ രാജ്ഞി പ്രവേശിക്കുന്നു)

രാജ്ഞി—സഖി! ഉൽപലികെ! ആയുപുത്രവിരഹത്താൽ വീഡിതമായിരുന്ന എന്റെ ഹൃദയം സന്താനമുണ്ടാകുമെന്നുള്ള കൌതുകംകൊണ്ട് ഇതുവരയും പൊട്ടിപ്പോകുന്നതിന് ഇടയായില്ല. ഇപ്പൊൾ വ്രതത്തിൽനിന്നും നിവർത്തിച്ചിരിക്കുന്നതുകൊണ്ട് ദുസ്സഹമായ ഈ വിരഹം ക്ഷണംപോലും താമസിക്കുന്നതിന് എന്നെ അനുവദിക്കുന്നില്ല. അതുകൊണ്ട് ഞാൻ ഉടൻതന്നെ ആയുപുത്രന്റെ ദർശനോത്സവത്തെ അനുഭവിക്കുന്നുണ്ട്.

ചേടി—ദേവീ! വർഷക്കാലത്തിൽനിന്നു വേർപെട്ട ശരൽക്കാല ചന്ദ്രന്റെ ചന്ദ്രിക കുമ്പസാരത്തോടുതന്നയാണല്ലോ ചേരേണ്ടത്. അതുകൊണ്ടു ദേവി വരണം, വരണം.

വിദ്യ—തോഴരെ! അടഞ്ഞിരിക്കുന്ന എന്റെ കണ്ണുകൾ മാത്രമല്ല മനസ്സും അന്ധകാരംകൊണ്ടു നിറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ട്, തോഴർതന്നെ വ്യാഖ്യാനിച്ചാൽ മതി

രാജാ—ഇവിടെ അറിവാൻ പ്രയാസമായിട്ട് എന്താണുള്ളത്? ഇവ അവരുടെ സഖിയുടെ ചാടങ്ങുചായിവശം അവിടെ ശമിക്കട്ടെ.

വിദ്യ—ഇതും യോജിക്കുന്നു. (മുകളിലോട്ടു നോക്കിട്ട്) അഹോ! ഇതാ ആകാശത്തുനിന്ന് മാംസഖണ്ഡം വന്നു വീഴുന്നു. സ്വർഗ്ഗത്തിൽ ഭയങ്കരമായ ദേവാസുരയുദ്ധം നടക്കുന്നുണ്ടെന്നു ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നു.

ചേടി—(ചെവികൊടുത്തിട്ട്) ഇവിടെ ആയുനായ പാദാശയ്യൻ സംസാരിക്കുന്നതുപോലെ തോന്നുന്നു. അതിനാൽ മഹാരാജാവിനെയും ഇവിടെത്തന്നെ കാണുമെന്നു ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നു.

രാജാ—സഖീ! ഇപ്രകാരമാണെങ്കിൽ, അല്പനേരം ഈ വളിക്കുടലിനു മാഞ്ഞുനിന്ന് ഇവരുടെ സൈന്യസല്ലാപത്തെ കേൾക്കുകതന്നെ. (അപ്രകാരം ചെയ്യുന്നു.)

രാജാ—(നോക്കിട്ട്) ഇത് മാംസഖണ്ഡമല്ല. കല്പകൃഷ്ണത്തിന്റെ തളിരുകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ ഏതോ ഭരത്തിയുടെ അത്യാത്മസേവകമേന്മയെന്നൊരു കവളോടുചേർന്നത്രയും ധന്യ

പത്തിക്കീറാറ്റിമിന്നുംമണിമയദളവും, ഹൃദയാൻതംഗജാലം എത്തിത്തതുവെച്ചൊടുംകുറുനിരമലരിൻഗന്ധവത്താരജസ്സും മെത്തുംഭംഗ്രാകലന്നിട്ടു മരുമൊരുമനോഹാരിയാകുന്നു

രാജാ—സഖീ! ഈ കണ്ണാഭരണച്ചുത്താന്തം എനിക്കു പ്രബലമായ സംശയത്തെ ജനിപ്പിക്കുന്നു.

ചേടി—ദേവി! ഇത്രമാത്രംകൊണ്ട് ഒന്നും തീർച്ചപ്പെടുത്താൻ പാടില്ല. ശേഷവും സാധധാനം കേൾക്കാം.

വിദ്വ—അപ്പോഴോ തോഴരെ! എന്റെ ആഭിപ്രായം ജലരേഖ പോലെയായിത്തീർന്നു. ഇനി ഈ കണ്ണാഭരണം ഇവരിൽ വെച്ച് ആരുടേ ആണെന്നറിയുന്നതിന് ഭവാനു ശക്തിയുണ്ടോ?

രാജ—(വിരല് മൂണ്ടിക്കൊണ്ട്) ഈ കാണുന്ന പാദരേഖ ഏതൊരുത്തിയുടെയോ ആയവളുടെ കണ്ണത്തെ അലങ്കരിച്ചിരുന്നതെന്നാണ് ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നത്.

വിദ്വ—ഇതിനുള്ള കാരണമെന്താണ്?

രാജ—ഈ കാലടിയിലും കണ്ണാഭരണത്തിലും ഒരുപോലെ വിധിച്ചുള്ളികൾ കാണുന്നതുതന്നെ.

രാജ്ഞി—ഇപ്പോൾ പാദത്തിന്റെ കഥയും വന്നിരിക്കുന്നു.

ചേടി—ഇതുകൊണ്ടെന്താണ്?

വിദ്വ—തോഴരെ! ആകാശഗമനംകൊണ്ടുള്ള ക്ഷീണം ഇവക്കു രണ്ടുപേക്കും തുല്യമാണല്ലോ; പിന്നെ എങ്ങനെയാണ് ഒരുത്തിക്കുമാത്രം വിധിച്ചുണ്ടായത്?

രാജ—മാർഗ്ഗശൂന്യം കൊണ്ടുണ്ടായതല്ല. ഇത്, ഏതോ ഒരു ധന്യനായ യുവാവിനെ

ശങ്കിച്ചിടത്തെപ്പരികക്കൊടിയിട്ടുവെട്ടി

ക്കുൻകോണുകൊണ്ടമിതരാഗമൊടാസപദിക്കും

തിങ്കൾ പ്രസന്നമുഖിതൻപുഷ്പകുടുംബപൊങ്ങ

മംഗത്തിലംഗജനൈഴംപ്രഥമപ്രവേശം

(മർ)

വിദ്വ—മഷഷ്വലോകത്തിൽ ദിവ്യസ്മികളാഗ്രഹിക്കത്തക്കവണ്ണം ഭവാനല്ലാതെ വേറെ ആരാണുള്ളത്? അതുകൊണ്ട് അവളുടെ കടാക്ഷശരത്തിന്നു ലാഭമായത് അങ്ങുനടന്നെന്നയാണെന്നാണ് അല്ലത്തന്നായ ഈ ഞാൻ ഊഹിക്കുന്നത്.

രാജ്ഞി—സഖീ! നീ മാനവകൻ പറഞ്ഞതു കേട്ടില്ലേ?

ചേടി—ഞാൻ കേട്ടു. ഇതുകൊണ്ട് മഹാരാജാവു തിരുമന

സ്ത്രീലേക്ക് എന്താണ് അപരാധം?

രാജാ— അദ്ദേഹം അപരാധിയാണെന്ന് ആചാര്യൻ?

വിദ്യ—(സാവധാനംകണ്ണാഭരണത്തിൽ നോക്കിക്കൊണ്ട്) അല്ല യോ തോഴരെ! ആശ്ചര്യം, ആശ്ചര്യം! ഇതിൽ ഏതോ ഒരു ശാസ്ത്രം എഴുതിയിരിക്കുന്നു.

രാജാ— (പുഞ്ചിരിയോടുകൂടെ) എന്നാൽ ആ ശാസ്ത്രത്തെ വായിക്കേണം.

വിദ്യ— (വായിക്കുന്നു.) അ ഫല-ചാ-ഏ-ഏ-അ-ഇ-ഏ-ചെ. ശ-അ-വി-അ-നേ-മാ-ആ-ത-ഏ-സൌ-ഒരുവിധം അക്ഷരം മാത്രം വായിച്ചു; അർത്ഥമെന്താണെന്നറിഞ്ഞുകൂടാ. അതു ചോദ്യം തന്നെ പറയേണം.

രാജാ— ഇവ കാമസന്ദേശരൂപമായ ഒരു പട്ട്യത്തിലുള്ള പദങ്ങളുടെ ആട്ടാക്ഷരങ്ങളാണെന്നാണ് ഞാൻ സംശയിക്കുന്നത്.

വിദ്യ— ഇതിനെ പൂരിപ്പിച്ചു നചംകൊണ്ട് എഴുതിക്കാണിക്കുകയാണെങ്കിൽ, ഇതുകൊണ്ടാണ് ഭവാന്റെ ബുദ്ധിഭ്രമം ലഭിക്കുമെന്ന്.

(രാജാവ് കണ്ണാഭരണം വാങ്ങി അപ്രകാരം ചെയ്തു കൊടുക്കുന്നു.)

വിദ്യ— (വായിക്കുന്നു.)

അലിവുപലനവരകൽ ചാതകിക്കേറിയേരീ
ടിരുമവളിവിടേതുംചെയ്തുവാൻശക്തയല്ല
വിലസിടമവർനേത്രംമാത്രമാനന്ദബാഷ്പം
വിലത,തടവിയേന്തിടനുസൌഖ്യാതിരേകം. (മു)

വിദ്യ— തോഴരെ! അങ്ങനും മൃഷ്ടികനും ഒരുപോലെ തന്നെയാണ്. അവൻ ചെറുതായ ദ്വാരത്തെയും വളരെ വലുതാക്കിത്തീർക്കുന്നു. അങ്ങനും അഞ്ചാക്ഷരങ്ങളെ മഹത്തായ ഗ്രന്ഥസന്ദർഭത്തെ ഉണ്ടാക്കിയിരിക്കുന്നു. ഇതു പോകട്ടെ. ഞാൻ രഹസ്യമായിട്ടു ഭവാനോട് ഒന്നു ചോദിക്കുന്നു. ഈ പാദങ്ങൾന്നു മുതൽക്കു ഭവാന്റെ ആകൃതിക്ക് ഏതോ ഒരു വ്യ

ത്യാസം വന്നതുപോലെ കാണുന്നു. കാമനാദ കടന്നുകൂടിയിട്ടുണ്ടോ?

രാജാ— സഖീ! എനിക്കും ഇതാണ് സംശയം.

ചേടി— ദേവീ! തിരുമനസ്സിലെ മരുപടി കേട്ടശേഷം നിണ്ണയിക്കാം.

രാജാ— (ആത്മഗതം) അഹോ! മാനവകന്റെ വാക്ക് എന്റെ അനുഭവത്തോടൊത്തിരിക്കുന്നു. അദ്ദേഹവിഷയമായ ഒരു ഉൽകണ്ഠ എന്റെ മനസ്സിനെ സ്വശിക്കുന്നതുപോലെ തോന്നുന്നു. (പ്രകാശം) സഖെ! അനൃഥം വിചാരിച്ചിട്ടാ വശ്യമില്ല. വിസ്മയംകൊണ്ടു മാത്രമാണ് ഈ വികാരമുണ്ടായത്.

ചേടി— ദേവീ! കേട്ടില്ലേ?

രാജാ— നീ വെറും ശുദ്ധയാണ്. ഇദ്ദേഹത്തെപ്പോലെയുള്ള ഗംഭീരാശയന്മാർ ഹൃദയത്തെ പ്രകാശിപ്പിക്കുകില്ല.

വിദ്വ— (ഗന്ധമേധംകുന്നതായി നടിച്ചിട്ട്) തെക്കെ ദിക്കിൽനിന്നു മന്ദവായു വളരെ സൗരഭ്യത്തോടുകൂടെ വീശുന്നു. അതുകൊണ്ട് ആ ദിവ്യസ്ത്രീ അവിടെ നില്ക്കുന്നുണ്ടായിരിക്കേണം. ആകട്ടെ, നോക്കുകതന്നെ.

രാജാ— മൃഗാ! പ്രഭാവംകൊണ്ടു ശരീരത്തെ മാറ്റിയിരിക്കുന്ന ആ ദിവ്യജനത്തെ എങ്ങനെയാണ് അന്വേഷിച്ചാൽ കാണുന്നത്?

വിദ്വ— ചിലപ്പോൾ തിരസ്കരണീവിദ്യയില്ലാതെയും നില്ക്കുമെന്നു ഞാൻ കേട്ടിട്ടുണ്ട്. അതിനാൽ ഞാൻ ചെന്ന് അറിയുന്നുണ്ട്.

(ചാരിനടന്നു നേരെ നോക്കി അഹംഭാവത്തോടുകൂടെ)

മൃഗനായ ഞാൻ നിമിത്തം വിവേകിയായ അങ്ങനീനും ആ ദിവ്യസ്ത്രീയെക്കാണുന്നതിന് ഇടയായി. വേഗം വരൂ. വേഗം വരേണം. (എന്നു രാജാവിനെ ആകർഷിക്കുന്നു.)

രാജാ— ഇത് അവസാനം ഭൂമമായി വരാതെ ഇടയുള്ളു. ആക

ഒട്ടു നോക്കുന്നുണ്ട്. (അടുത്തുചെന്നു നോക്കി, ലജ്ജാഭാവത്തിൽ വിട്ടുപോകുന്നോടു രാമസ്വമായിട്ട്,) അല്ല, ഇവർ ദേവിയായല്ലോ. ഭവാനെന്താ ചാപല്യങ്ങളുടെ അവസാനമെല്ലാം ഇപ്രകാരമിരിക്കും.

വിട്ടു— വിശപ്പാകാണ്ടു നല്ലവണ്ണം കണ്ണു കാണാതിരുന്നതുകൊണ്ടാണ് ഞാൻ ദേവിയെക്കണ്ടു ദിവ്യസ്ത്രീയാണെന്നു ഭ്രമിച്ചുപോയത്.

രാമൻ— പരാശർമ്മ! സംശയിച്ചിട്ടാ ചന്ദ്രമില്ല. ആ കണ്ണാടരണവും പാദങ്ങളും ഏതൊരുത്തിയുടെ ആണൊ അവർ ഞാനല്ല.

വിട്ടു— (രാമസ്വമായിട്ട്) തോഴരെ! അത്രഭവതി എല്ലാം കേട്ടിരിക്കുന്നു. ഇന്നുവെ മുതൽക്കു ഇവിടെ നില്ക്കുകയായിരുന്നു എന്നാണ് ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നത്.

രാജാ— (പ്രകാശം) ദേവീ! ഭവതിയെന്താണ് അസ്ഥാനത്തിൽ കോവിക്കുന്നത്? ഈ അതുഭൂതരസമാണ് ഇവിടെ അപാധിയായിട്ടുള്ളത്.

രാമൻ— ഞാൻ കോവിക്കുന്നു എന്നു മഹാരാജാവു തന്നെയാണല്ലോ പറയുന്നത്.

രാജാ— അല്ലയോ പ്രിയെ! ഇപ്രകാരം പറയരുത്.

നേരേവെട്ടുംവിഷമതരയാംചിപ്പി, ബാഷ്പംതടക്കം നേറായത്താ, പ്രണയഭവമാംകോപമാനുള്ളഹാസം, ആരാൽക്കമ്പംതടവിയകചം, നീയിവണ്ണംപുമാമാം സാരംഗാക്ഷീമണിതിലകമേ! സന്ദമിപ്പിച്ചിടത്തു. (പ്രണ)

പേടി—ദേവീ! പ്രസാദിക്കേണം, പ്രസാദിക്കേണം. തിരുമനസ്സുകൊണ്ട് അനപരാധിയാണ്.

രാമൻ— ശരി. വ്രതം നോക്കു ക്ഷീണിച്ചിരിക്കുന്ന ഞാൻ ഉത്തരമന്തരം സാധരിക്കുന്നതിനു ശക്തയല്ല. (എന്നു പരിവാരങ്ങളോടു കൂടെ പോകുന്നു.)

രാജാ— അല്ലോ, ദേവി പോയിക്കഴിഞ്ഞതാ?

(അണിയറയിൽ വൈതാളികന്മാർ)
 ആദിത്യഭഗവാൻ ആകാശമദ്ധ്യത്തിലായിരിക്കുന്നു.
 (ഒന്നാം വൈതാളികൻ)

നന്ദിച്ചിമ്മധുക്തത്തൊടൊത്തമൃതപോലാസപാദ്രമാണെങ്കിലും
 നന്നായ് ചൂടുപിടിച്ച പൂമധുവിനെത്തള്ളുനഭംഗാംഗനാ
 എന്നല്ലിവയിലേല്ക്കുകൊണ്ടുതളരുംമെയ്യാനൊതുകീട്ടിതാ
 ചേന്നീടുനിവളാത്മവല്ലഭനേഴുംപക്ഷങ്ങുരതൻമരായയിൽ. ()

(രണ്ടാം വൈതാളികൻ)

കത്തിടുംമൃഗതൃഷ്ണയിൽഭ്രമമാടുംദാഹാന്തിയേറുംമൃഗം
 ചൈത്ര്യംപൂണ്ടൊരുസത്യസാരസജലംകാണാൻകഴങ്ങുന്നിതാ
 അത്യന്തംരവിതപ്തമായിട്ടമൊരിപ്പുവില്ലതൻകൈകളിൽ
 ചേർത്തിട്ടൊന്നുതടയ്ക്കുവാനിവിടൊരുങ്ങുന്നില്ലപ്പഷ്പായുധൻ. (൧൮
 വിദ്യ— വൈതാളികന്മാർ എന്നു ജീവിപ്പിച്ചു. തോഴരെ! ക
 ളിക്കുന്നതിനു വേഗം വരേണം. നായാട്ട് അടുത്ത ദിവസം
 രാവിലെ ആകട്ടെ. കാട്ടിൽ വിഭവത്തോടുകൂടിയ ഭക്ഷണം
 ദുർല്ലഭമാണ്. അതുകൊണ്ട് ഇഷ്ടംപോലെ മൃഷ്ടമായി ഭ
 ക്ഷിക്കാം.

രാജാ— ഭവാന്റെ ഇഷ്ടസിദ്ധി മാത്രമല്ല. ദേവിയേയും സമാ
 ധാനപ്പെടുത്തേണം. അതുകൊണ്ട് ഉള്ളിൽ തന്നെ പ്രവേ
 ശിക്കാം.

(എന്ന് എല്ലാവരും പോയി.)

ഒന്നാമകം സമാപ്തം.

പുതുപ്പള്ളിൽ പി. കുഞ്ഞുപ്പണിക്കർ.

കൃഷ്ണകണ്ഠന്റെ മരണപത്രം.

അദ്ധ്യായം ൪.

അന്നു രാത്രി, ഏകദേശം എട്ടുമണി സമയത്ത്, കൃഷ്ണക
 ണ്ഠൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശയ്യാഗൃഹത്തിൽ കിടക്കയിലിരുന്ന,
 ലഹരിദ്രവ്യങ്ങളിൽ വെച്ച് ഏറ്റവും ശക്തിയുള്ള കഞ്ചാവു വ

ലിച്ച് പരമാനന്ദമായി ആടിക്കൊണ്ടിരുന്നു. * ഈ ആട്ടത്തിനിടയിൽ, തന്റെ മരണപത്രം ഒരു പണയാധാരമായി തീർന്നതായും, പണയാവകാശത്തെ വില്പനയാൽ വെച്ചിരിക്കുന്നതായും, തന്റെ സ്വത്തുസ്വരൂപം ഹരലാലൻ മുന്നേമുക്കാലേമുണ്ടാണി രൂപയ്ക്കു വാങ്ങിയതായും അദ്ദേഹത്തിനു തോന്നി. അപ്പൊഴും മരണപത്രം ഒരു ദാനാധാരമല്ലെന്നും ഒരു വെറും കടശ്ശീകാരമെന്നും അദ്ദേഹത്തിനോട് ആരെ പാഞ്ഞു എന്നു കൃഷ്ണകണ്ഠൻ വിചാരിച്ചു. ഉടനെ, സകല ദേവന്മാരുടേയും രാജാവായ ബ്രഹ്മാവിന്റെ പുത്രനായ വിഷ്ണു ഒരു പാത്രം കഞ്ചാവു ശ്രീമഹാദേവനോടു കടം വാങ്ങി എന്നും, അതിനു പകരം ഒരു ശീട്ടെഴുതി ഒപ്പിട്ടു കൊടുത്തു എന്നും, ഇഹലോകത്തിന്മേൽ സ്ഥാപിച്ചും കയ്യൊപ്പം കൊടുപ്പാനുള്ള നിശ്ചയങ്ങളോടുകൂടി ഒരു പണയം കൊടുത്തു എന്നും അദ്ദേഹത്തിന്റെ മനസ്സിലുദിച്ചു. കഞ്ചാവിന്റെ ലഹരിനിമിത്തം മഹാദേവൻ പണയ എടുവാടിനു വസ്തു എടുപ്പാൻ മാനുവത്ര. * അസംബന്ധങ്ങളായ ഈ വക വിചാരങ്ങളോരോന്നും കൃഷ്ണകണ്ഠന്റെ ഉള്ളിൽ ഉണ്ടായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന സമയത്താണ്, രോഹിണി പതുക്കെ അകത്തു കടന്നുവന്ന്, 'വലിയച്ഛാ! എന്താ ഉറങ്ങുകയെന്നോ?' എന്നു ചോദിച്ചത്. രോഹിണി കൃഷ്ണകണ്ഠനെ, ബഹുമാനസൂചകമായി, ഈവിധമാണ് വിളിച്ചുവന്നത്.

കൃഷ്ണകണ്ഠൻ ആടിക്കൊണ്ടുതന്നെ, 'ആരാണത്? നന്ദിയോ? എടുവാട് ഉടനെ തീക്കേണമെന്നു നിന്റെ ഏജമാനനോടു പോയി പറ.' എന്നു മറുപടിയും കൊടുത്തു.

പതിവുപോലെ, കൃഷ്ണകണ്ഠൻ കഞ്ചാവിന്റെ മത്തുകൊണ്ടിരിക്കയാണെന്നു രോഹിണിക്കു മനസ്സിലായി. അവൾ ചിരിച്ചുകൊണ്ട് 'ആരാണു നന്ദി?' എന്നു ചോദിച്ചു.

കൃഷ്ണകണ്ഠൻ, തല ഉയർത്താതെതന്നെ, 'ഞാൻ പാഞ്ഞ

* ഈ അടയാളങ്ങൾക്കുള്ളിലുള്ള ഭാഗം എന്റെ ഭർത്താവു വാചാക്ഷപ്രഭുവിന്നുതന്നെയാണ്.

തു ശരിതന്നെയാണ്. നന്ദി ആ പുനഃപനത്തിലെ ആ പാൽ ക്കാരിയുടെ വെണ്ണ മുഴുവൻ തിന്നു തീർത്തു. ഇതുവരെ അതു തിരിച്ചുകൊടുത്തിട്ടില്ല.' എന്നു പറഞ്ഞു.

രോഹിണി അപ്പൊൾ പൊട്ടിച്ചിരിച്ചതുകാരണം, കൃഷ്ണകണ്ഠൻ ഒന്നു തെട്ടിപ്പോയി. അയാൾ തല ഉയർത്തി, രോഹിണിയെ നോക്കിക്കൊണ്ട്, 'അതാരാണ്? അശപതിയോ, ഭരണിയോ, കാത്തികയോ?' എന്നു ചോദിച്ചു.

രോഹിണി—'മകീരം, തിരുവാതിര, പുണർതം, പൂയം.'

കൃഷ്ണകണ്ഠൻ—'ആയില്യം, മകം, പുരൂഷദാതി.'

രോഹിണി—'വലിയച്ഛാ, അങ്ങയുടെ അടുക്കൽനിന്നു ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രം പഠിക്കാനാണോ ഞാൻ വന്നിരിക്കുന്നത്?'

കൃഷ്ണകണ്ഠൻ—'പിന്നെ നിനക്കെന്താ വേണ്ടത്? കുറച്ചു കച്ചൊവു വേണോ?'

രോഹിണി—'അതിനാണ് ഞാൻ വന്നിരിക്കുന്നതെന്നു നിങ്ങൾക്കു തോന്നുന്നുണ്ടോ? നിങ്ങൾ കച്ചൊവുവേണ്ടാൻ മുന്പു ജീവനെ ഉപേക്ഷിക്കുമല്ലോ. അമ്മാമൻ പറഞ്ഞയച്ചിട്ടാണ് ഞാൻ വന്നിരിക്കുന്നത്.'

കൃഷ്ണകണ്ഠൻ—'എന്തിനായിട്ട്? കച്ചൊവുവെന്നോ?'

രോഹിണി—'അച്ഛാ വലിയച്ഛാ, അതിനല്ല. അങ്ങയുടെ ആ മഹാത്മ്യമേറിയ കച്ചൊവ്വ് എനിക്കുവേണ്ട. ഇന്നെഴുതിയ ആധാരത്തിൽ വലിയച്ഛൻ ഒപ്പിട്ടിട്ടില്ലെന്ന് എന്റെ അമ്മാമൻ പറയുന്നു.'

കൃഷ്ണകണ്ഠൻ—'എന്താണത്? ഞാൻ ഒപ്പിട്ടിട്ടുണ്ടെന്ന് എനിക്കു നല്ല നിശ്ചയമുണ്ട്.'

രോഹിണി—'ഇല്ല, അതിൽ വലിയച്ഛൻ ഒപ്പിട്ടിട്ടില്ലെന്നാണ് തോന്നുന്നതെന്ന് അമ്മാമൻ പറയുന്നു. ആദ്യെ, എന്തിനാണ് നാം അത്ര സംശയിക്കുന്നത്? നിങ്ങൾക്കെടുത്തുനോക്കരുതെ?'

കൃഷ്ണകണ്ഠൻ—'ആവാമല്ലോ, ഒരു വെളിച്ചം കാണിച്ചുതരു, ഞാൻ നോക്കട്ടെ.'

എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ട് അദ്ദേഹത്തിന്റെ തലയണയുടെ ചുവട്ടിൽനിന്നു കൃഷ്ണകണ്ഠൻ ഒരു താക്കോലെടുത്തു. രോഹിണി അവിടെയുണ്ടായിരുന്ന ഒരു വിളക്കെടുത്ത് അദ്ദേഹത്തിന്നു കാണിച്ചുകൊടുത്തു. കൃഷ്ണകണ്ഠൻ ഒന്നാമത് ഒരു ചെറിയ കൈപ്പെട്ടി തുറന്ന് അതിൽനിന്ന് ഒരു താക്കോലെടുത്ത് അതുകൊണ്ടു തുറന്ന് ഒരു വലിപ്പിൽനിന്ന് ആ പുതിയ ആധാരത്തെ തപ്പിയെടുത്തു. അതിനുശേഷം, അദ്ദേഹം അദ്ദേഹത്തിന്റെ കണ്ണടയെടുത്ത് അതിനെ മൂക്കിന്മേൽ വെപ്പാൻ ശ്രമിച്ചുതുടങ്ങി. കഞ്ചാവിന്റെ മത്തുകൊണ്ട് അപ്പൊഴും അദ്ദേഹത്തിന്റെ തല ആടിക്കൊണ്ടിരുന്നതിനാൽ, കണ്ണടയെ ശരിയായി ഉറപ്പിച്ചുവെക്കുന്നതിനു വളരെ സമയം വേണ്ടിവന്നു. കണ്ണട ശരിയായി ഉറച്ച ശേഷം, കൃഷ്ണകണ്ഠൻ മരണപത്രത്തിൽ നോക്കി ചിരിച്ചുകൊണ്ട്, 'രോഹിണി, എനിക്കു വയസ്സായെന്നും ബുദ്ധിക്കോർമ്മശക്തി കുറഞ്ഞു എന്നുമല്ലെ നീ വിചാരിക്കുന്നത്? നോക്കൂ! ഇതാ എന്റെ ഒപ്പ്.' എന്നു പറഞ്ഞു.

രോഹിണി—'ശിവ! ശിവ! അത്രയധികം വയസ്സായിട്ടില്ല. ഞങ്ങളെ പേരക്ഷട്ടികൾ എന്നു വിളിക്കുന്നു അത്രേയുള്ളൂ, പുറകിലും അതു സാരമില്ല. ആട്ടെ, ഞാൻ പോണം. ഞാൻ പോയി ഈ വിവരം അമ്മാമനോടു പറയട്ടെ.'

* * * * *

പാതിരാവായ സമയം, കൃഷ്ണകണ്ഠൻ ഞെട്ടി ഉണർന്നു. കണ്ണു തുറന്നപ്പോൾ, അവിടത്തെ വിളക്കു കെട്ടിരിക്കുന്നതായി കണ്ടു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുറിയിൽ കിടാവിളക്കു കത്തിക്കുക പതിവായിരുന്നു; എന്നാൽ അപ്പൊൾ അതു കെട്ടുപോയതായി കണ്ടു. ആ സമയത്തുതന്നെ ആരോ ഒരാൾ ഒരു താക്കോൽ തിരിക്കുന്ന ശബ്ദം അദ്ദേഹം കേട്ടു. മുറിയിൽ അങ്ങമിങ്ങും ഒരാൾ നടക്കുന്നുണ്ടെന്നും അദ്ദേഹത്തിന്നു തോന്നി. ആ ആൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ തലയ്ക്കൽ വന്നു തലയിണയുടെ ചുവട്ടിൽ കൈവെച്ചു. കൃഷ്ണകണ്ഠൻ കഞ്ചാവിന്റെ ലഹരി നല്ലവണ്ണം

കൊണ്ടിരുന്നു. അദ്ദേഹം ഉറക്കവുമില്ല ഉണർന്നിട്ടുമില്ല, അതു കൊണ്ട് ഒന്നും ശരിയായി മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. മുറിയിൽ വെളിച്ചമുണ്ടായിരുന്നവോ എന്നുതന്നെ അദ്ദേഹത്തിനു തീച്ചയുണ്ടായിരുന്നില്ല. കണ്ണുകൾ നല്ലവണ്ണം തുറക്കുവാൻ അദ്ദേഹം ശക്തനായില്ല. ഒരുവിധം കണ്ണു തുറന്നപ്പോൾ, അവിടെത്തെ ഇരുട്ടു വല്ലാത്തതായിരുന്നു. ഹരിഘോഷന്റെ വ്യവഹാരത്തിൽ കള്ളസ്സാക്ഷി പാഞ്ഞതിനു താൻ ജയിലിലായിരുന്നു എന്നു കൃഷ്ണകണ്ഠൻ അപ്പോൾ തോന്നി. ജയിലിൽ ഇരുട്ടു കട്ടിയായിരുന്നു. കറച്ചുനോം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ, ഒരു താക്കോൽ പതുക്കെ തിരിക്കുന്ന ഒരു കേട്ടു. 'എന്ത്! ജയിലിന്റെ താക്കോൽ താഴത്തുവീണോ?' എന്നദ്ദേഹം വിചാരിച്ചു. ഉടനെ എഴുന്നീറ്റ് ഹുക്കുക്കുഴൽ തപ്പിനോക്കി. കണ്ടില്ല. പതിവനുസരിച്ചു 'ഹരി!' എന്നു വിളിച്ചു.

കൃഷ്ണകണ്ഠൻ മുറിയിലും പൂമുഖത്തുമല്ല, അവ രണ്ടും കൂട്ടിച്ചേർന്ന ഇടനാഴിയിലായിരുന്നു കിടന്നാണിരുന്നതും. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രധാനശിഷ്യനായ ഹരിയും അവിടെത്തന്നെയാണ് കിടന്നാണാത്. പിന്നെ അവിടെ ഒരാളും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ഈ ശിഷ്യനെയാണ് അദ്ദേഹം വിളിച്ചത്.

അദ്ദേഹം രണ്ടാമതും വിളിച്ചു. കഞ്ചാവിന്റെ ലഹരി കൊണ്ടു പിന്നെയും അദ്ദേഹം ബോധരഹിതനായി മയങ്ങിക്കിടന്നു. ഈ സമയത്ത് ആ അസ്സലാധാരത്തെ എടുത്തുകൊണ്ടു പോകലും അതിരുന്ന സ്ഥാനത്തു കള്ളാധാരത്തെ നിക്ഷേപിക്കലും കഴിഞ്ഞു.

അദ്ധ്യായം ൭.

വിറോദിവസം അതിരാവിടെ, ഹരലാലൻ, രോഹിണി വെപ്പു തുടങ്ങിയതിനുശേഷം, അവിടെ കടന്നുചെന്നു. ദൈവാനുകൂലത്താൽ ബ്രഹ്മാനന്ദൻ അപ്പോൾ അവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല.

ന്നില്ല. ഇല്ലെങ്കിൽ, അയാൾ എന്തു വിചാരിക്കുമായിരുന്നു എന്ന് ആകുറിയാം. ഹരലാലൻ സാവധാനത്തിൽ രോഹിണിയുടെ അടുത്തുചെന്നു; എന്നാൽ അവൾ അയാളുടെ വരവിനെ അത്ര വകവെച്ചില്ല. എനിട്ട് ഹരലാലൻ ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു: 'ഇതാ ഇങ്ങോട്ടൊന്നു നോക്കൂ — അതുകൊണ്ടു പാത്രം പൊട്ടിത്തെറിക്കുകയും മാറുമില്ലേ?'

രോഹിണി തിരിഞ്ഞുനോക്കി ചിരിച്ചു. 'നീ എന്തു ചെയ്തിട്ടുണ്ട്?' എന്നു ഹരലാലൻ ചോദിച്ചു.

കടുക്കൊണ്ടു ചന്നിട്ടുള്ള മരണപത്രത്തെ എടുത്തുകൊണ്ടു വന്നു; രോഹിണി, അതു നോക്കുവാനായി ഹരലാലന്റെ കയ്യിൽ കൊടുത്തു. അയാൾ അതു മുഴുവൻ വായിച്ചുനോക്കി; അത് ആ അസ്സലാധാരംതന്നെയെന്ന് അയാൾ മനസ്സിലാക്കി. സന്തോഷംകൊണ്ട്, ആ കള്ളന്റെ മുഖം തെളിഞ്ഞു. ആ ആധാരത്തെ കയ്യിൽ പിടിച്ചുകൊണ്ട്, 'എങ്ങനെ ഇതു പാറിച്ച്?' എന്നു ചോദിച്ചു.

രോഹിണി ആ വത്സമാനം പാഞ്ഞുതുടങ്ങി; എങ്കിലും അതിന്റെ സത്യാവസ്ഥ അയാളെ അറിയിക്കാതിരിപ്പാൻ അവൾ വളരെ മനസ്സിലുത്തി. ചില നണക്കളെപ്പോൾ കൂട്ടിക്കൂട്ടി വിചരം പറയുന്നതിനിടയിൽ, ആ ആധാരം ഒരു വെളിച്ചത്തിനുള്ളിൽ ഇരുന്നിരുന്നതങ്ങനെയെന്നു ഹരലാലനെ കാണിക്കുവാനെന്ന നാട്ടുത്തിൽ, അവൾ ആ മരണപത്രത്തെ ഹരലാലന്റെ കയ്യിൽനിന്നു തിരിച്ചുവാങ്ങി. ആ വത്സമാനം പറഞ്ഞുവസാനിച്ചു ഉടനെ അവൾ എഴുന്നീറ്റ് ആ മരണപത്രവുംകൊണ്ട് അകത്തേക്കു പോയി. അവൾ മടങ്ങിവന്ന സമയം, അവളുടെ കയ്യിലൊന്നുമില്ലെന്നു കണ്ട്, ഹരലാലൻ 'മരണപത്രം എവിടെ?' എന്നു ചോദിച്ചു.

രോഹിണി—'ഞാൻ സൂക്ഷിച്ചുവെച്ചിട്ടുണ്ട്.'

ഹരൻ—'അതുകൊണ്ടു പ്രയോജനമെന്താണ്? എനിക്കില്ലാതെന്നു പോകേണം.'

രോഹിണി—‘ഓരോ. ഇത്ര ബുദ്ധിമുട്ടെന്താണ്?’

ഹരൻ—‘എനിക്കിവിടെ അധികം താമസിപ്പാൻ പാടില്ല.’

രോഹിണി—‘എന്നാൽ പൊയ്ക്കോളൂ.’

ഹരൻ—‘മരണപത്രമൊ?’

രോഹിണി—‘അതെന്താ കൈവശമിരിക്കും.’

ഹരൻ—‘അതെങ്ങനെ? അതെനിക്കു തരില്ലേ?’

രോഹിണി—‘നിങ്ങൾ സൂക്ഷിച്ചാലും ഞാൻ സൂക്ഷിച്ചാലും എല്ലാം ഒന്നുതന്നെ.’

ഹരൻ—‘അതിനെ നീ എനിക്കു തരുന്നില്ലെങ്കിൽ, പിന്നെ നീ എന്തിന് അതിനെ മോഷ്ടിച്ചു.’

രോഹിണി—‘നിങ്ങൾക്കുവേണ്ടി. നിങ്ങൾക്കുവേണ്ടിത്തന്നെ അതിനെ ഇവിടെ സൂക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. നിങ്ങൾ ഒരു വിധവയെ കല്യാണം കഴിക്കുന്ന സമയം, അതിനെ ഞാൻ നിങ്ങളുടെ ഭാര്യക്കു കൊടുക്കും. ഇപ്പോൾ നിങ്ങൾ അതിനെ കൊണ്ടുപോയാൽ, നിങ്ങൾ അതിനെ നശിപ്പിച്ചുകളയും.’

അപ്പോൾ ഹരലാലൻ കാൽ മനസ്സിലായി; പിന്നെല്ലാങ്ങനെ പറഞ്ഞു: ‘അതു തരമാവില്ല, രോഹിണി; നിനക്കുയിത്ര പണം വേണമെങ്കിലും ഞാൻ തരാം.’

രോഹിണി—‘ഒരു ലക്ഷം രൂപതന്നാലും മതിയാവില്ല. ഞാനുപയോഗപ്പെടുന്നതു തരാമെന്നല്ല കരാർ?’

ഹരൻ—‘അതു സാധിക്കുകയില്ല. ഞാൻ കക്കുകയോ കള്ളാധാരം നിർമ്മിക്കുകയോ ചെയ്താൽ, അത് എന്റെ അവകാശങ്ങളെ സ്ഥാപിപ്പിക്കാനായിരിക്കും. നീ കട്ടത് ആരുടെ ഗുണത്തിനായിട്ടാണ്?’

ഇതു കേട്ടസമയം, രോഹിണിയുടെ മുഖത്തെ പ്രസന്നതയെല്ലാം പോയി. അവൾ അധോമുഖിയായി നിന്നു.

ഹരൻ—‘എന്റെ ഇപ്പൊഴത്തെ സ്ഥിതി ഇതാണെങ്കിലും, ഞാൻ കൃഷ്ണകണ്ഠന്റെ മകനാണ്. കളവുചെയ്തിട്ടുള്ള ഒരു സ്ത്രീയെ ഒരിക്കലും എന്റെ ഭാര്യയാക്കുവാൻ എനിക്കു പാടില്ല.’

രോമിണി, ഉടനെ എഴുന്നീറ്റു, മൂടുപടത്തെ മാറി, ഹരലാലന്റെ മുഖത്തുനോക്കിക്കൊണ്ടു, 'ഞാനൊരു കള്ളിയാണ് നീയൊരു സത്യവാനും! ആരാണ് എന്നോടു കക്കുവാൻ പറഞ്ഞത്? ആരാണ് എനിക്കു കൈക്കൂലിതന്ന് എന്നെ അതിലേക്കുസാഹിപ്പിച്ചത്? ഞാനൊരു ശുദ്ധഗതിക്കാരിയെന്നു കണ്ടു എന്നെ ചതിച്ചതാരാണ്? നീചന്മാരായ ദരിദ്രന്മാർക്കുടി പറയാത്ത വലിയ പൊളിയും കളവും കൃഷ്ണകണ്ഠായിയുടെ മകനായ നീ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. കഷ്ടം! കഷ്ടം! ഞാൻ നിനക്കു അയോഗ്യയാണുപോലും! നിർഭാഗ്യയായ ഒരു സ്ത്രീ നിന്നെപ്പോലെ ഇത്ര നീചനായ ഒരു വഞ്ചകനെ ഒരിക്കലും കണ്ടിട്ടുണ്ടായിരിക്കയില്ല. നീയൊരു പെണ്ണായിരുന്നെങ്കിൽ, നിന്നെ ഞാൻ മൂലുകൊണ്ടടിക്കുമായിരുന്നു. ഒരു പുരുഷനായതുകൊണ്ട്— മയ്യാദിസ്തു കടന്നു പറഞ്ഞുപോ.'

തനിക്കു തക്ക ശിക്ഷകിട്ടിയതുപോലെ ഹരലാലൻ തോപാൻ. ആട്ടിപ്പാത്താക്കിയ—ബാഹുമാനത്തോടുകൂടി—അയാൾ ഉദ്യനായി പുറത്തേക്കുപോയി. അവരവരുടെ ദുഷ്പ്രവൃത്തി അതിരുകൾ ശരിയായ ശിക്ഷകിട്ടിക്കഴിഞ്ഞു എന്നു രോമിണിക്കു വരുതാന്നി. അവളുടെ കോപാവസ്ഥയിൽ അഴിഞ്ഞു നിൽക്കുന്ന തലമുടിയിലെ മുരുകിക്കുട്ടി, കറഞ്ഞുകൊണ്ട് അവൾ പിന്നെയും പാചകപ്പുത്തിയിൽ പ്രവേശിച്ചു.

ടി. സി. കല്യാണിയമ്മ.

ആ ദി കേ ര ഉ ങ്ങ

ഒന്നാം ഭാഗം.

ക്രിസ്തുവിന്നു ൧൦൦൦ കൊല്ലങ്ങൾക്കു മുമ്പായി ഹിന്ദുക്കൾ അവരുടെ തെക്കോട്ടുള്ള യാത്രയിൽ ബിഹാർ, മാധ്വപുരം, ഗുജറാത്ത്, ദക്ഷിണ ഇന്ത്യ ഈ പ്രദേശങ്ങളിൽ എത്തിക്കൂടി, ക

യറിപ്പാത്തു എന്ന് രമേശ ചന്ദ്രദത്തൻ പറയുന്നു. (൧) 'ദീപ വംശം,' 'മഹാവംശം' എന്ന ചരിത്ര ഗ്രന്ഥങ്ങളെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി ആയുർവ്വേദം നാഗരികതാം പാണ്ഡ്യരാജ്യത്തു പ്രവേശിച്ചത് 'കൊരക്കായി' എന്ന തുരുത്തം വഴിക്കായിരിക്കാമെന്നും, അതുണ്ടായത് ഉദ്ദേശം ക്രിസ്തുവിന്നു ൭൦൦ കൊല്ലങ്ങൾക്കുമുമ്പ് ആയിരിക്കാമെന്നും ഓഷ്ഠപ്പാലംവേൽ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. (൨) എതുവിധമായാലും, ക്രിസ്തുവിന്ന് ൪൦൦ കൊല്ലങ്ങൾക്കുമുമ്പായി 'ചേരചോളപാണ്ഡ്യ' രാജവംശങ്ങൾ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട് എന്നുള്ളതിന്നു സന്ദേഹമില്ല. (൩) മൂന്നു സഹോദരന്മാരിൽനിന്നു ജനിച്ചവളാണ് ഈ രാജവംശക്കാർ ഭരിച്ചിരുന്ന ജനങ്ങളെ 'ചേരചോളപാണ്ഡ്യന്മാർ' എന്നു തിരിച്ച് പേർപറഞ്ഞുവന്നു. ഉൽപ്പത്തിയിൽ ഇവർ അടുത്ത ബന്ധുക്കളായിരുന്നു എങ്കിലും, കാലക്രമംകൊണ്ട് അവർതമ്മിലുള്ള അടുപ്പം തോത്തുമാഞ്ഞു ഒടുവിൽ അവർ അശേഷം വേർതിരിഞ്ഞു അന്യവർഗ്ഗക്കാരുടെ നിലയിലായിത്തീർന്നു. ഇവരിൽ പാണ്ഡ്യന്മാർ മാറ്റുണ്ടു വർഗ്ഗക്കാരേക്കാൾ കറുപ്പ് ഉയന്നനിലയിലായിരുന്നു എന്നാണ് വെച്ചിരുന്നത്. തമിഴരുടെ എടുത്തിട്ടുള്ള ഐതിഹ്യം 'ചേർ' 'ചോളപാണ്ഡ്യ'ന്മാരിൽ താമ്രവർണ്ണനീനമുഖത്തു സ്ഥിതിചെയ്തിരുന്ന 'കൊരക്കായി' എന്ന പ്രദേശത്തു വസിച്ചു അവിടം കൂട്ടായിഭരിച്ചുവന്നു എന്നാണ്. ആ പ്രദേശത്തെ 'മുക്കാണി' അല്ലെങ്കിൽ 'മുപ്പരുടെ കൂട്ടസ്വപത്ത്' എന്നു പേർവിളിച്ചു വന്നു. ഒടുവിൽ ഇവർ മൂന്നായിതമ്മിൽ പിരിഞ്ഞു. പാണ്ഡ്യൻ അവിടെതന്നെ താമസിച്ചു. ചോളനും ചേരനും തങ്ങളുടെ ഭാഗ്യം പരീക്ഷിച്ചാനായി പുറപ്പെട്ടു പോയി, ഒരാൾ പടിഞ്ഞാറും മറോയാൾ വടക്കും ഒരോ രാജവംശത്തെ സ്ഥാപിച്ചു. (൪)

(1) Ancient India- Dutt's Vol. 1 p 25

(2) History of Tinnevely p. 15

(3) Ancient India- Dutt- Vol. 1 p. 25

(1) History of Tinnevely p. 12

ആർത്തുനാർ ദക്ഷിണ ഇന്ത്യയിലെ ദ്രാവിഡന്മാരെ കീഴടക്കി ഹിന്ദു മതത്തെ ആദിക്കിത് നടപ്പാക്കിയത് അവരുടെ ബുദ്ധിമുട്ടിനെക്കൊണ്ടല്ലാതെ കയ്യടക്കുകയോ മെയ്യടക്കുകയോ അല്ല. യോദ്ധാക്കളായ ആർത്തുനാർ ആയുധബലത്തോടു കൂടി ദക്ഷിണ ഇന്ത്യയിൽ പ്രവേശിച്ചതായൊ ദ്രാവിഡന്മാരെ ബലത്താൽ കീഴടക്കിയതായൊ ഒരു ഐതിഹ്യം പോലും ഇല്ല. ആർത്തുനാരുടെ പ്രവേശനം ആ വിധത്തിലായിരുന്നു എങ്കിൽ, വല്ല കേടുകേൾവി എങ്കിലും നഷ്ടശിഷ്ടമായി ഇന്നും ഇല്ലാതെ വരുന്നതല്ല. ഒരുതരം അപരിഷ്കൃതന്മാരെന്നു ഗണിച്ചുവന്ന ഈ കൂട്ടരെ നയത്താൽ സ്വാധീനപ്പെടുത്തി അവരുടെ എടുപ്പിൽ ആർത്തുനാരുടെ നാഗരികത്വത്തെ നടപ്പാക്കുകയാണു് ചെയ്തത്. ബ്രാഹ്മണർ ഈ വർഗ്ഗക്കാരുടെ മേൽ പ്രാധാന്യം സിദ്ധിച്ചത് അവരുടെ ബുദ്ധിസാമർത്ഥ്യം കൊണ്ടും ഭരണാനുചയ്യം കൊണ്ടുമാണെന്നുള്ളതിന്നു പല ലക്ഷ്യങ്ങളുണ്ട്. തമിഴിൽ ബ്രാഹ്മണരെ 'അർജ്ജുൻ', 'ഗുരു' എന്നു തർത്തിൽ 'അർജ്ജുൻ' എന്നും 'ഭരണകർത്താക്കന്മാർ', 'മേലന്വേഷണക്കാർ' എന്നു തർത്തിൽ 'പാപ്പാർ', അതായത് 'പാരുഷ്ഠാർ' എന്നുമാണ് പറയുന്നത്. ഐഷോപ്പകാരം വെല്ലിന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ ദക്ഷിണ ദിക്കിലേക്കുവന്ന ആർത്തുനാർ പുരോഹിതരും വിദഗ്ദ്ധന്മാരായ ബ്രാഹ്മണരായിരുന്നു. യോദ്ധാക്കളായ ക്ഷത്രിയരല്ല പാണ്ഡ്യചോള കലിംഗരാജാക്കന്മാർ ദ്രാവിഡന്മാരുടെ കൂട്ടത്തിലുണ്ടായിരുന്ന പ്രധാനികൾ മാത്രമായിരുന്നു. അവരുടെ കലശലാക്കുന്നതും വംശപുരോഹിതന്മാരുമായി തീർന്ന് ബ്രാഹ്മണർ അവരിൽ സൂര്യകുലത്തിലും സോമകുലത്തിലും മാറ്റം ജനിച്ച ക്ഷത്രിയരാജാക്കന്മാരുടെ കലശ്രേഷ്ഠതയെ ആരോപിച്ച അവരെ ആർത്തുക്ഷത്രിയർ സമാനന്മാരാക്കിത്തീർത്തതാണ്. (൧)

കെ. പി. പത്മനാഭമേനോൻ

സാങ്കേതികസംജ്ഞകൾ.

സംസ്കൃതവും ലത്തീനും

സംസ്കൃതത്തിലെ 'വിദ്' ശബ്ദം ലത്തീനിൽ 'പാത്രം' ശബ്ദമായിട്ടാണ് സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതെന്നു നാം കണ്ടല്ലോ. ഇവിടെ അകാരം ഇകാരമായിപ്പരിണമിച്ചിരിക്കുന്നു. സംസ്കൃതഭാഷയും ലത്തീൻഭാഷയും സാധാരണങ്ങളായിരിക്കുന്ന ശബ്ദങ്ങളിൽ ഇങ്ങനെയുള്ള സ്വരവ്യത്യാസങ്ങളെ കണ്ടുമുട്ടുന്നതിന്നു നാം സന്നദ്ധനായിരിക്കേണം. ഇങ്ങനെയുള്ള വ്യത്യാസങ്ങൾ ഈ ഭാഷകളുടെ സംബന്ധബാലത്തെയ്ക്കായ്ക്കുന്നുവെന്നു നാം ഭയപ്പെടുകയും വേണ്ട. ഒരേധാതുക്കളിൽനിന്നു ജനിക്കുന്ന ശബ്ദങ്ങളിലെ ധാതുസ്വരങ്ങൾക്ക് സംസ്കൃതത്തിൽതന്നെ മാത്രാവ്യത്യാസവും വ്യത്യവ്യത്യാസവും വരുന്നതു നാം കാണുന്നുണ്ടല്ലോ. ചില ഉദാഹരണങ്ങൾ പായാം. ആകാരത്തിൽ അവസാനിക്കുന്ന ധാതുക്കളുടെ ആകാരം മത് എന്ന കൃത്യ പ്രത്യയത്തിന്നു മുൻപ് ഈകാരമായിത്തീരമെന്ന് 'ഊദ്യതി' എന്ന സൂത്രം കൊണ്ട് പാണിനി വിധിക്കുന്നു. ഇങ്ങനെ 'ദാ' 'ജ്ഞാ' മുതലായ ധാതുക്കളിൽനിന്ന് ജനിച്ച 'ദാനം' 'ജ്ഞാനം' മുതലായ പദങ്ങളുടെ സദാഹരണമായിട്ട് 'ദേയം' 'ജ്ഞേയം' മുതലായ പദങ്ങളേയും നാം കാണുന്നു. ഇവിടെ ധാതുവിലെ ആകാരം അതിന്റെ ചില സന്തതികളിൽ ഏകാരമായിട്ടു പരിണമിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇതുകൂടാതെ, ഭാവകർമ്മങ്ങളിൽ 'ദീയതേ' മുതലായ രൂപങ്ങളുമുണ്ടാകുന്നു. ആകാരം ഈകാരമായിട്ടോ ഏകാരമായിട്ടോ പരിണമിക്കുന്നത് ഒരു സാധാരണ സംഭവമാണെന്നു നാം ഈ ഉദാഹരണങ്ങളിൽനിന്നു കാണുന്നുണ്ടല്ലോ.

അകാരം കാഷ്ട്യസ്വരങ്ങളായിട്ടോ, അല്ലെങ്കിൽ കാഷ്ട്യസ്വരങ്ങൾ അകാരമായിട്ടോ മാറുന്നതിന്നും ഉദാഹരണങ്ങൾ

സംസ്കൃതത്തിൽ അനവധിയുണ്ട്. 'ഭൂ' എന്ന ധാതുവിൽനിന്നു ഭവതി' 'ഭാവം' ഇത്യാദി പദങ്ങൾ ഉണ്ടാകുന്നത് ഈ വികാരത്തിന്റെ ഉദാഹരണമായി സ്വീകരിക്കുവാൻ ചിലർ മടിച്ചേക്കാൻ മതി. ഇവിടെ ഉപകാരത്തിനു ഗുണം അല്ലെങ്കിൽ പൂർവ്വിയുണ്ടാകി അതുകൾക്ക് അവ് അല്ലെങ്കിൽ ആവ് എന്ന് ആദേശം വരികയാണെന്നാണ് പാണിനി നമ്മെപ്പഠിപ്പിക്കുന്നത്. ഈ വികാരത്തിന്റെ കാരണം എന്തുതന്നെയായിരുന്നുവു, 'ഭവതി'യിലെ 'അ' 'ഭൂത'ത്തിൽ 'ഉ' എന്നായിപ്പരിണമിച്ചിരിക്കുന്നുവെന്നുള്ളതറിന്നു തർക്കമില്ലല്ലോ. 'അ' 'ഉ' ഇതുകൾ തമ്മിലുള്ള വിനിമയം ഈ ഉദാഹരണങ്ങൾകൊണ്ടു സ്പഷ്ടമാകുന്നില്ലെങ്കിൽ 'ചംചുയ്തേ' 'ചംചുലൃതേ' എന്ന പദങ്ങളിൽ നിന്നു സ്പഷ്ടമാകുന്നതാണ്. ഈ ക്രിയകൾ 'ചർ' 'ഫല്' ഈ ധാതുക്കളിൽനിന്നു ജനിച്ചവയാണ്.

‘മയാചൈതദ് പ്രതംചീണ്ണം
തപയാചൈവധനാധിപ
തൃതീയഃപുരുഷോനാസ്തി
യശ്ചരേദീ പ്രതമീദൃശഃ’

രാമായണം ഉത്തരകാണ്ഡം ൧൩. ൨൮

ഞാൻ 'ചംചുയ്തേ' മുതലായവയെക്കുറിച്ച് ആലോചിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ രം ഞ്ജാകം വായിക്കുന്നതിനിടയിൽ. ഇവിടെ 'ചീണ്ണം' എന്നതിന്നു 'ചരിത.' എന്നാണ് അർത്ഥമെന്നും അത് ചാർ ധാതുവിൽനിന്നു ജനിച്ചതാണെന്നും സ്പഷ്ടമാണല്ലോ. 'ചീണ്ണം'യ്ക്കും കേട്ടുകഴിഞ്ഞാലുടനെ 'കീണ്ണം' 'ജീണ്ണം' 'തീണ്ണം'ദികളുടെ സൂണയുണ്ടായിട്ട് 'ചു, എന്നൊരു ധാതുവുണ്ടായിരിക്കണമെന്നാണ് നമുക്കു തോന്നിപ്പോകുന്നത്. എന്നാൽ 'ചു' എന്നൊരു ധാതു, ധാതുപാഠത്തിലുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല. 'ചു' എന്നൊരു ധാതുവുണ്ടായിരുന്നാൽതന്നെയും, അത് 'ചർ' എന്നതിന്റെ ഒരു കൃത്രിമരൂപമായിരിക്കാതെ വഴിയുള്ള. ജ്ഞാതത്തിൽ അവസാനിക്കുന്ന ധാതുക്കൾ

ഉള്ളടിച്ച രാജരാജവർമ്മ തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ട് ല
 ഘുപാണിനീയത്തിൽ ഇങ്ങനെ പറയുന്നു. 'തൃ, കൃ, പൃ, ഇ
 ത്യാദയഃ ജ്ഞേതഃ പഠിതാധാതവോ വസുതഃ തരം,
 കിരം, പൂരം ഇതിരേവമാന്താ ഏവഭവിതുമർന്തി. ജ്ഞാതവ്യം
 കതാനി ഹി രൂപാണി ന കുത്രാപിദൃശ്യന്തേ. കുത്രാപ്യദൃഷ്ടം
 പ്രകൃതിരൂപം ച കൃത്രിമമേവഭവിതുമർന്തി.' ഇങ്ങനെയിരി
 ക്കെ 'ചീണ്ണ്' ശബ്ദത്തിലെ മരം കാരം 'ച' യാതുവിലെ
 അകാരത്തിന്റെ വികാരമായി ഗണിക്കപ്പെടേണ്ടിയിരി
 കുന്നു.

സംസ്കൃതശബ്ദങ്ങളിൽത്തന്നെ ഇങ്ങനെ ഉണ്ടാകുന്ന സ്വര
 വികാരങ്ങളെ കുറിച്ചു വളരെ പറയാനുണ്ട്. പ്രകൃതത്തിന് ഇ
 തെല്ലാം ആവശ്യമില്ല. സ്വരങ്ങൾക്കു നാനാവിധങ്ങളിൽ വി
 കാരങ്ങൾ ഉണ്ടാകുന്നത് സാധാരണമാണെന്നും, സ്വരവ്യത്യാ
 സങ്ങൾ ശബ്ദങ്ങളുടെ ഏകോരൂപതയെ നിഷേധിക്കുന്നില്ലെ
 ന്നും കാണിക്കുന്നതിനു മേല്പറഞ്ഞ ഉദാഹരണങ്ങൾ മതിയാക
 മെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു.

ഐ. സി. ചാക്കോ.

ബാലാകലേശം

'ബാലാകലേശത്തിൽ ഈ വക ലക്ഷണങ്ങളിൽ പലതും
 ഇല്ലെന്നു പാകവേണ്ടിയിരിക്കുന്നു' എന്ന് മിസ്റ്റർ രാമകൃഷ്ണപി
 ള്ള ശരിക്കുണ്ടു എങ്കിൽ, പലതും ഉണ്ടെന്നും പാകവേണ്ടിയിരി
 കുന്നു.

നാടകംപ്രാതപുത്തംസ്യാൽ
 പഞ്ചസന്ധിസമനപിതം
 വിലാസർധ്യാദിഗുണവ-
 ദ്വകതന്നാനാവിഭൂതിഭിഃ.

പ്രസിദ്ധമായ ജ്ഞാപുത്തം, മുഖാദിസന്ധികൾ, വിഭാസാ
ദിഗുണങ്ങൾ, ഇവകളോടും,

സുഖദുഃഖസമുൽഭൂതി
നാനാഭസനിരന്തരം
പഞ്ചാദികാദശപരാ
സ്തുത്രാങ്കാഃ പരികീർത്തിതാഃ.

സുഖദുഃഖവർണ്ണനകൾ, വിവിധരസപഞ്ചഷ്ഠല്യം, അഞ്ചുമു
തൽ പത്തുപദൈ അകുനിബന്ധനം, ഇവകളോടും,

പ്രചുരാതവംശോരാജഷിർ
ധീരോദാത്തപ്രതാപചാൻ
ദിവ്യോഥദിവ്യാദിവ്യോവാ
ഗുണവാനായകോമതഃ

പ്രസിദ്ധവംശത്തിൽ ജനിച്ചവനായി, രാജ്ഞിയായി, ധീ
രോദാത്തനായി, പ്രതാപിയായി, ഗുണവാനായി, ദിവ്യനോ
അദിവ്യനോ ആയിരിക്കുന്ന ഒരാളുടെ നായകത്വത്തോടും,

ഏകഏവഭവേദംഗീ
ശൃംഗാരോവീരഏവവാ
അംഗമന്ത്രേരസാഃസദ്യേ
കാശ്ചോനിർവ്വഹണേൽഭൂതഃ

ശൃംഗാരവീരസങ്ങളിൽ ഒന്നിനെ പ്രധാനമാക്കിയും മാമു
രസങ്ങളെ അംശങ്ങളാക്കിയും വർണ്ണിക്കൽ, നിർവ്വഹണത്തിൽ
അതുഭൂതരസവർണ്ണനം, ഇവയോടും,

ചതപാരഃപഞ്ചവാമുഖ്യാഃ
കാർത്യവ്യാപൃതപുരുഷാഃ
ശോപുച്ഛാഗ്രസമാഗ്രന്തു
ബന്ധനന്തസ്തുകീർത്തിതം.

കാർത്യത്തിൽ വ്യാപരിക്കുന്ന പ്രധാനപാത്രങ്ങൾ നാലോ
അഞ്ചോ ഉണ്ടായിരിക്കുക, അവസാനം ശോപുച്ഛത്തിന്റെ അ
ഗ്രന്ഥോലെയും ബന്ധിച്ചിരിക്കുക, ഈ വക ലക്ഷണങ്ങളോടു
സമ്മിശ്രിതമായ പ്രബന്ധമാകുന്നു നാടകം.

ബാലാകലേശത്തിലും ഈ സാമാന്യലക്ഷണങ്ങളിൽ പലതും യോജിച്ചിരിക്കുന്നു. പുരാണങ്ങളിലെ ഇതി വൃത്തങ്ങൾക്ക് എന്നപോലെ, ബാലാകലേശത്തിലെ ഇതിവൃത്തത്തിനും പ്രസിദ്ധിയുണ്ട്. സന്ധികളും ഇതിൽ ഇല്ലെന്നു പറഞ്ഞുകൂടാ.

അന്തരൈകാത്മസംബന്ധഃ

സന്ധിഃനകാപയേസതി.

എന്നല്ലയോ സന്ധിലക്ഷണം?

ബാലാകലേശത്തിലെ പ്രകൃതാപ്രകൃതങ്ങളെപ്പറ്റി വിചാരിക്കുമ്പോൾ, ബാലാ എന്നു തിരുനാളുള്ള ദേവയോനിവിശേഷത്തിന്റെ അധിവാസമുള്ള ഭൂമിയുടെ ഉൽക്കഷോൽഭൂതിയാകുന്ന പ്രധാനപ്രയോജനത്തോടുകൂടി കഥാംശലഗ്നങ്ങളായ സദാചാരങ്ങൾ ഉപജീവിക്കുന്നതിനാൽ, തദ്വാനന്തരൈകപ്രയോജനസംബന്ധരൂപമാകുന്ന സന്ധി ഇതിൽ സന്ധിക്കു ചെട്ടിരിക്കുന്നു.

സമീഹാരതിഭോഗാത്മാ

വിലാസഇതികഥ്യതേ.

പ്രകൃതത്തിൽ രതിലക്ഷണഭാവമേതുഭൂതയായ ബാലാവിഷയകസമീഹതന്നെ 'വിലാസ'ത്തിന്റെ ഉദാഹരണം. ബാലയുടെ സന്തോഷസ്താപാദികളെ വർണ്ണിക്കുന്നതിനാൽ നാടകം സുഖദഃഖസമുൽഭൂതിയും ആയിരിക്കുന്നു.

ബാലാസുനീതികളുടെ സംഭാഷണത്തിൽ ശോകഭയങ്ങളും, ബാലാകലേശസമ്മേളനത്തിൽ ശൃംഗാരവും, ചാത്തർ, ഇട്ടാരാണൻ മുതൽ പന്ത്രണ്ടു പ്രവേശനത്തിൽ ഹാസ്യാദികളും സ്പർശിക്കുന്നതിനാൽ, നാനാരസനിരന്തരതയും സിദ്ധമായല്ലോ. അങ്കുസങ്കലനത്തിൽ വൈലക്ഷണ്യം വന്നുപോയിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, മൂന്നങ്കത്തിൽ എഴുതേണം എന്നുള്ള വിജ്ഞാപനം കവിയെ നിരപരാധിയാക്കുന്നതുമാണ്.

സമുസൽഗുണസമ്പന്നനായ രാജാവിന്നിതിലെ നായകൻ ആകുന്നു. ശ്രീരാമചന്ദ്രാദികളിൽ എന്നപോലെ, ദിവ്യാദി

വ്യതപവുഷ്ടി ഉണ്ടാകയാൽ, ബാലാകലേശത്തിലെ നായകൻ ലോകോത്തരനമാകുന്നു.

ഇതിൽ അംഗിയായ രസം ശൃംഗാരമാണെന്നും മാറ്റം സങ്ങൾ അംഗങ്ങളാണെന്നും പ്രസ്താവിച്ചുകഴിഞ്ഞു.

പ്രജകളുടെ സമാഗമംകൊണ്ടും ആകാശവാണികൾ കൊണ്ടും മാറ്റം നിർമ്മാണത്തിൽ ഭക്തിയേക്കാൾ അതൂർത്തം ഉൽക്കഷിപ്പുന്നു.

നിർമ്മാണകർത്തവ്യം

നിത്യംഹിരസോൽഭൂതസ്തജ്ഞൈഃ

ഈ നാട്യശാസ്ത്രത്തെയും നിർമ്മാണസന്ധിയിൽ അംഗീകരിച്ചിരിക്കുന്നു.

കാൽവ്യാപൃതപൃഷ്ഠാർദ്ധം ദിവ്യകരാദികൾതന്നെ. ഏകദേശം മേൽപ്രകാരം നാടകസാമാന്യലക്ഷണങ്ങൾ ബാലാകലേശത്തിൽ — രാജ്യഭാരം വിഷയീകരിച്ച് എഴുതിയ മൂന്നാം മാത്രമുള്ള ആ ചെറിയ നാടകത്തിൽ — സംഘടിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു.

ഇതേവരെ ഉദ്ധരിച്ചവന്നത് സാഹിത്യദൃഷ്ടനകാരന്റെ അഭിപ്രായങ്ങളാണ്. മാത്രമല്ല ചാർട്ടാദികളും എന്തു പറയുന്നു എന്നു നോക്കുക.

പ്രഖ്യാതവസ്തുവിഷയം

ധീരോദാത്താദിനായകം

രാജാധിപംശചരിതം

തഥാദിപ്താ മൃഗാനപിതം

എന്നും മാറ്റം തന്നെയാകുന്നു അവരുടെ മതവും.

മിസ്റ്റർ രാമകൃഷ്ണപിള്ള അന്വേഷിച്ചിരിക്കുന്ന ചില ലക്ഷണങ്ങൾതന്നെ ബാലാകലേശത്തിൽ വേണമെങ്കിൽ കാണാം.

അർത്ഥപ്രകൃതികളിൽ പ്രധാനമായ ബീജലക്ഷണം

ആലോചനാസമുദൃഷ്ടം

ബഹുധായദിസർവ്വതി

ഫലസ്വപ്രഥമോമേതു
ബീജന്തദിഭിധീയതേ.

കുറഞ്ഞൊരു കാഴ്ചയെ ഉദ്ദേശിച്ചുകൊണ്ടു തുടങ്ങുന്ന യാതൊന്നാണ് പലേ കൈവഴികളായി പടന്ന് ഫലത്തിന്റെ പ്രധാനകാരണമായിത്തീരുന്നത് അതാണ് ബീജം.

ബാലയുടെ ക്ഷേമത്തെ ഉദ്ദേശിച്ചുകൊണ്ടു കലേശൻ ചെയ്യുന്ന അനുഗ്രഹകർമ്മം ബഹുവ്യാപിയായിത്തീരുന്നതു തന്നെ പ്രകൃതത്തിന്റെ ഉദാഹരണം.

ഫലേയസ്വമിസംഹാരഃ

ഫലബീജന്തുതൽഭവേൽ

വസ്തുബീജംകഥാജ്ഞയാ

അത്മബീജന്തുനായകഃ

ഇത്യാദിമാഗുഹ്യപദികളുടെ മതങ്ങളും ബാലാകലേശത്തെ സാർവ്വപ്രകൃതിയാക്കുന്നു.

വ്യാപിപ്രാസംഗികം പൂത്തം

പതാകേത്യദിധീയതേ.

ബാലാകലേശത്തിൽ തുല്യൻനമ്പൂരി മുതൽപേരുടെ ചരിതം ഇതിനുദാഹരണം. പതാകാനിർവ്വഹണത്തിൽ സന്ധികളുടെ ഉപാധികൾ ഭേദിച്ചുപോയി, പൂത്തവ്യാപി പോര, എന്നും മാറ്റമുള്ള വാദങ്ങൾക്ക് ബാലാകലേശം വിഷയമായി നിൽക്കേണം എങ്കിൽ, അതിനു മഹാനാടകതപഃതന്നെ വേണ്ടിയിരുന്നു എന്ന് ബുദ്ധന്മാർക്കു തോന്നുമല്ലോ.

പതാകാനിർവ്വഹണത്തിൽഭരതൻ

യദിപൂത്തംഫലപരത്വംസ്യാൽ

പ്രധാനസ്തോപകാരകം

പ്രധാനവചകല്പേത

സാപതാകേതികീർത്തിതാ.

ഇങ്ങനെ അത്മപ്രകൃത്യന്തരങ്ങളും ഉപാഹൃത്തുൾ ആകുന്നു.

‘അരംഭയത്നപ്രാപ്താശാനിയതാപ്തി ഫലാഗമങ്ങൾ എ

ന്ന അഞ്ചു സന്ധികളും യോജിച്ചിട്ടുണ്ടോ? ഇതും മിസ്റ്റർ രാമ കൃഷ്ണപിള്ളയുടെ പ്രശ്നപരിഹാരത്തിൽ ഒന്നാകുന്നു. ഇതിന്റെ മറുപടി:

ഭവേദാരംഭകൃത്യം

യന്മുഖ്യഫലസിദ്ധയ.

മുഖ്യഫല സിദ്ധിക്കു കലോന്നം കൃത്യം അല്ലെങ്കിൽ പിന്നെ എന്താണ് ഉണ്ടായിട്ടുള്ളത്?

അന്നാചാരാദികളെ ഉന്മൂലനംചെയ്യുവാൻ കന്നലക്കോൻ മുതലായ പ്രശസ്തപാത്രങ്ങളുടെ ഉത്സാഹം യന്മുഖ്യഫലം ഉദാഹരണം. ഇങ്ങനെ അവശിഷ്ടസന്ധികളും ഉന്മൂലനം ആയിരിക്കുന്നു.

‘വിഷ്ണു മൂലകാങ്കാസ്രാകാവതാരങ്ങൾ എന്ന സൂച്യങ്ങൾ ഇതിൽ ഘടിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടോ?’ ഇല്ല. ഇങ്ങനെ വിഷ്ണു കഴിഞ്ഞു എന്നും മാത്രം എഴുതിയിട്ടില്ലെങ്കിലും

‘സംക്ഷിപ്താത്മസൂച്യം’

ഇത്യാദിലക്ഷണങ്ങൾ ബാലാകലേശത്തിൽ ഉള്ളതുതന്നെ.

‘അന്തർജ്ജവനികാസംസ്ഥൈഃ

സൂചാനാത്മസൂചികാ’

തിരയുടെ ഉള്ളിൽ നിൽക്കുന്നവരാൽ അത്മം സൂചിപ്പിക്കപ്പെടുന്നതിന്നു മൂലകാ എന്നു പേർ. (അണിയറയിൽ) ‘ഞാനും ഞാനും ഞാനും ഇന്നിരപരട്ടി ഇന്നിര മിട്ടായി വെറിലപാക്കു സിഗരറ്റു വിടി ഷോഡാ ലിമിനാറ് പാളപ്പളം പട്ടു ചരട്ടു തീപ്പെട്ടി പാൽക്കാപ്പി.’ എന്നു ഫലം ഭാഗത്തിലും മറ്റും ചില സൂചനകൾ സ്ഥലാന്തരങ്ങളിലും അന്തർജ്ജവനികാ സംസ്ഥാനാൽ പ്രയോഗിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

അപ്രകൃതത്തിൽ രാജ്യഭാരം വിഷയമായിരിക്കുന്ന സ്ഥിതിക്ക് ധൂമശകടത്തിൽ പ്രധാനാത്മം ആരോപിക്കുവാൻ വലിയ വിരോധവും ഇല്ലല്ലോ.

മിസ്റ്റർ രാമകൃഷ്ണപ്പിള്ള ആവിശ്വപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന ചില ലക്ഷണങ്ങളുടെ കഥ അങ്ങനെ ആയല്ലോ. ഇതുകൂടാതെയും നാടകലക്ഷണങ്ങളിൽ പലതും ബാലാകലേശത്തിൽ ഘടിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്.

നാടകമുഖത്തിൽ പ്രയോഗിക്കുമാറുള്ള നാദി ഇതിൽ പ്രകാശിക്കുന്നില്ലെ?

‘അവഗ്രംകർതവ്യാ

നാദീവിപ്ലോപശാന്തയേ’

വിപ്ലാനിവാദനത്തിനുവേണ്ടി നാദി പ്രയോഗിച്ചേ കഴിയൂ.

എന്നും മാറുമുള്ള പ്രമാണങ്ങൾ ഗണനീയങ്ങളുമാകുന്നുവല്ലോ?.

‘ആശീവചനസംയുക്താ

സ്തുതിയ്ക്കുമാൽപ്രയുജ്യതേ

ദേവദീപ്തപാദീനാം

തസ്യാന്നാദീതിസംജ്ഞിതാ’

നാദിയിൽ ദേവദീപ്തപാദികളുടെ അനുഗ്രഹവാകപുരസ്സരമായ സ്തുതിയെ പ്രയോഗിക്കേണം.

‘മംഗല്യശംഖ, ചന്ദ്രാ, ബീജ,

കോക, കൈരവശംസിനീ

പദൈയ്യുക്താദിപാദശഭി

രജ്യാഭിവാപദൈരുത’

ശംഖ്, ചന്ദ്രൻ, താമര, ചക്രവാകം, ആമ്പൽ മുതലായ മംഗളപദാർത്ഥങ്ങളെക്കുറിച്ച് വർണ്ണിക്കുന്നതായിരിക്കേണം. നാദീബന്ധം എട്ടോ പന്ത്രണ്ടോ പദത്തിൽ ആവാം. ഈ ലക്ഷണങ്ങൾ,

‘പൊന്നംപാവാടചാതുരം.....

പ്രഥിതക്കവലയാധീശ

ശീഷൻസഹായം’

എന്നുള്ള ബാലാകലേശ നാദിയിൽ അടക്കിയിരിക്കുന്നു. നാട്ടുദപ്പണത്തെ അനുസരിച്ച് നോക്കുമ്പോൾ ബാലാകലേശത്തിലെ നാദിക്കു 'പത്രാവലി' എന്ന വിശേഷസംജ്ഞയുള്ളതിനു തക്കതാണെന്നു.

‘യസ്യാംബീജസ്യവിന്യാസോ
ഛ്രിഭിധേയസ്യവസ്തുനഃ
ശ്ലേഷേണവാസമാസോക്ത്യാ
നാദീപത്രാവലീതുസാ’

ശ്ലേഷംകൊണ്ടോ സമാസോക്തികൊണ്ടോ പ്രധാനവസ്തുവിനെ വിന്യസിക്കുന്ന നാദിക്ക് പത്രാവലി എന്ന പേര്.

ബാലാകലേശ നാദിയിൽ കുവലയാധീശശീഷൻ എന്നു പദത്തിന് — കുവലയം = ആമ്പൽ. അധീശൻ = അധിപൻ (ചന്ദ്രൻ). ശീഷൻ = ശേഖരൻ; ചന്ദ്രശേഖരൻ; ഭഗവാൻ; പരമശിവൻ എന്നും; അഥവാ, കുഭ്രമി. വലയം = മണ്ഡലം അധീശൻ = അധിപൻ (രാജാവ്). ഈ വിശേഷത്തെ ‘രണ്ടുകാഴ്ചയൊരേ തെളിച്ചുണ്ടാകുമ്പോലേ (ഏകനാളാ വലം ബിംബദപയസമാന)യുള്ള വിശേഷണ ണങ്ങളെക്കൊണ്ട് സമത്ഥിപ്പിക്കുകയും രാജ്യഭാരമാകുന്ന വസ്തുവിനെ

‘ഒന്നുതൊറൊതെ കൃത്യംസതത

മപിനടത്തുന്ന സമഞ്ജസ്’ എന്നും മാറ്റമുള്ള പ്രയോഗങ്ങളെക്കൊണ്ട് വിന്യസിക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നതിനാൽ പത്രാവലിക്കു പ്രകൃതപട്ടങ്ങൾ തെളിഞ്ഞ ഉദാഹരണങ്ങൾ ആകുന്നു.

‘ദാതാവോപെജമാൾകണ്ഠേരനിതിനെ ശ്ലോധിച്ചഭിപ്രായമൊ — നോതാനോതമച്ചതാച്ചൻ’ ഇത്യാദിപട്ടത്തിൽ പ്രരോചനയെ നിവ്ഹിച്ചിരിക്കുന്നു.

‘പ്രശംസാതഃപ്രരോചനാ’ എന്ന് സാഹിത്യ ദിപ്പണവും ‘പ്രശംസാതുദിധാജേന്തയാ’ ഇത്യാദിസുധാകരവും പ്രയുക്ത പ്രരോചനയെ സാധൂകരിക്കുന്നു.

ഇങ്ങനെ ബാലാകലേശത്തിൽ ഉള്ള നാടകലക്ഷണങ്ങൾ പ്രത്യേകം പ്രത്യേകം വിസ്തരിച്ചുതുടങ്ങിയാൽ ആ വിവരണം അതിദീർഘമായിപ്പോകുവാൻ ഇടയുള്ളതിനാൽ, ആ പ്രകൃതം അങ്ങനെ നിൽക്കട്ടെ.

(തുടരും)

കെ. പി. കുറുപ്പൻ.

പത്രാധിപക്കുറിപ്പുകൾ

ദിവാൻ ഐയ്യർ സാമിക്കുണ്ണപിള്ള അവർകളെക്കുറിച്ചു മലയാളികൾ കേട്ടിരിക്കുമല്ലോ. അദ്ദേഹം, മദിരാശി സംസ്ഥാനത്തിൽ, പരസ്തരസഹായസംഘങ്ങളുടെ റജിസ്ട്രാർ ആകുന്നു. അദ്ദേഹം ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രവിശാരദനും, പലഭാഷകളിലും ചില കലകളിലും വാണിജ്യം സമ്പാദിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു മാന്യ പുരുഷനാണ്. വാനീകിരമായണത്തിലും ശങ്കരവിജയത്തിലും ശ്രീരാമന്റെയും ശങ്കരാചാര്യരുടെയും ജനനസമയങ്ങളെ കാണിച്ചിട്ടുള്ളതിൽനിന്ന്, ആ കാലങ്ങളെ നിണ്ണയിച്ച് അദ്ദേഹം അടുത്തകാലത്തൊരു പ്രസംഗം ചെയ്യുകയുണ്ടായി.

‘യാഗംകഴിഞ്ഞതിൽപ്പിന്നെ യാദുചെന്നിരുന്നതും പന്തിരണ്ടാമത്തെമാസം മേടംനവമിപക്ഷവും പുണർതന്നാളുമാനേരം ഗ്രഹമഞ്ചുച്ചരാശിയിൽ നില്ക്കുകകുടലഗത്തിൽ ചന്ദ്രൻവ്യാഴത്തൊടൊപ്പമേ ഉദിക്കവേജഗത്തെല്ലാം നമിക്കുംലോകനാഥനെ കൌസല്യരാമനെപ്പൊറ്റു സർവ്വലക്ഷണയുക്തനെ ഇഷ്ടപാകവർണ്ണൻധന്വൻ ചൈണ്ഡവാർദ്ധംശമണ്ണിയെ.’ ഈ സംഗതികളെക്കൊണ്ട്, ശ്രീരാമൻ അവതരിച്ചത് ബി. സി., അതായത് ക്രിസ്തുമ്മുത്തിനുമുമ്പ്, നന്നാൽ ആണെന്ന് അദ്ദേഹം തീരുമാനിച്ചിരിക്കുന്നു. ശങ്കരവിജയത്തിൽ കാണിച്ചിട്ടുള്ള ഗ്രഹസ്ഥിതികളെക്കൊണ്ട്, ശ്രീശങ്കരാചാര്യരുടെ

ടെ ജനനസമയം ക്രിസ്തുപണ്ഡം ചാതി മതിൽ വൈശാഖമാസത്തിൽ ശുക്ലപഞ്ചമി നാളെന്നും തീർച്ചയാക്കിയിരിക്കുന്നു. കൊല്ലവർഷത്തോട് നൂറുനൂറു ചേർത്താൽ കലിവർഷവും വൃശഭ കൂട്ടിയാൽ ക്രിസ്തുവർഷവും കിട്ടുന്നതാണ്.

* * * * *

കൊതു സാധാരണയായി മൊട്ടയിടുന്നത് വെള്ളത്തിലാകുന്നു. ചീത്ത വെള്ളം കെട്ടിക്കിടക്കുന്ന ദിക്കുകളിൽ, കൊതു അധികമുണ്ടായിരിക്കും. ഇത്തരം വെള്ളം വീടുകളുടെ സമീപത്തുണ്ടായാൽ, അവിടങ്ങളിൽ താമസിക്കുന്നവർക്കു പലതരം ദീനങ്ങൾ എടുവിടാതെ ഉണ്ടായിക്കൊണ്ടിരിക്കും. താറാവുകൾ ഈ വക മൊട്ടകളെ എല്ലാം തിന്നും; അവയുടെ നാട്ടും കണ്ടാൽ, ഇത്ര രസകരമായ ആഹാരം അവയ്ക്കു മറ്റൊന്നുമില്ലെന്നു തോന്നും. താറാവുകളെ വളർത്തിയാൽ ഈ ഒരു ഗുണം ഉണ്ട്. പക്ഷെ, മൊട്ടകൾ പോയതുകൊണ്ട്, ചീത്ത വെള്ളം വീടിനകത്തു കിടക്കുന്നതുകൊണ്ടുള്ള മാറ്റുഭോജങ്ങൾക്കു പരിഹാരമായില്ലല്ലോ.

* * * * *

സുമാത്ര, ജാവാ, ബാലി, സുഭവ, എന്നീ ദ്വീപുകളിൽ ഹിന്ദുക്കൾ കുടികയറിപ്പാർത്തിരുന്നു എന്നതിനു സംശയമില്ല. കാസ്സിയൻ ഉൾക്കടലിന് അടുത്തുള്ള ബാക്ക എന്ന ദിക്കിൽ, രണ്ടു ആറാണ്ടുകൾക്കുമുമ്പ്, ഒരു ഹിന്ദുക്ഷേത്രം ജീർണ്ണപ്പെടുക്കിയിരുന്നതായും, അക്കാലത്തും അവിടെ പൂജകൾ നടത്തിയിരുന്നതായും, ഒരു ഇംഗ്ലീഷ് ദേശസഞ്ചാരി ചെന്നുകണ്ടിട്ടുള്ളതായി എഴുതിയിരിക്കുന്നു. ചിലി, തെക്കേ അമേരിക്ക എന്നീ ദിക്കുകളിൽ പല ഭാഗങ്ങളെയും കൈവശപ്പെടുത്തി, അവിടങ്ങളിൽ വീടുകളും ക്ഷേത്രങ്ങളും കോട്ടകളും ഉണ്ടാക്കി, നായന്മാർ പണ്ടു പാർത്തിരുന്നതായും ഇവരെ ആ ദേശവാസികൾ കടൽക്കുള്ളന്മാരെന്നു വിളിച്ചുവരുന്നതായും ബൽബോറിന്റെ

എന്നാൽ ക്രൈസ്തവവർഷം ൧൯൫൦-ൽ എഴുതിയ ബുക്കിൽ കാണിച്ചിരിക്കുന്നു.*

*

*

*

‘മംഗളോദയ’ത്തിന്റെ ആകൃതിമാറിയിരിയ്ക്കും, ‘ബാലാ കലേശ’ത്തെക്കുറിച്ച് രാമകൃഷ്ണപിള്ള അവർകൾ അല്പകാലം മുമ്പ് ഈ മാസികയിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ വിമർശനത്തിന് ഒരു മറുപടി ഇപ്പോൾ ഇതിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതിലും പത്രാധിപനാരെ അധിക്ഷേപിച്ച് ഒരു ലേഖനം ഞങ്ങൾ കാണുകയുണ്ടായി. തൊട്ടതിനെല്ലാം പത്രാധിപനാരെ കുറ്റംപറവാൻ ചിലർ കച്ചകെട്ടി പുറപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതായും കേൾക്കുന്നുണ്ട്. ഇവരുടെ ഉദ്ദേശത്തിലും ഉദ്ദേശത്തിലും വളരെ ഉത്തമവിശ്വാസമില്ലെന്നു ഒരു സംഗതികൊണ്ടു സംശയിപ്പാനുണ്ടാകുന്നു.

‘ആഞ്ഞുവലിപ്പിൻകയ്യകളിൽ
തേഞ്ഞാലെന്നൊരുതേങ്ങയതിപ്പോൾ.’

എന്നിങ്ങനെ പത്രാധിപന്മാർ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത്, അവർ കവികളെ ആഭാസമായി ക്ഷണിച്ചവരുത്തി, യുദ്ധാനിമിത്തം വിപയില്ലാതെയായിത്തീർന്നിട്ടുള്ള തേങ്ങ കൊടുക്കുകയാണ് എന്നു പ്രകാരം ഇവർ വ്യാഖ്യാനിച്ചിരിക്കുന്നു.

‘ഇഷ്ടകൃത്യക്കാടിനെയൊന്നുമേടി
ച്ചിട്ടിങ്ങുപോരുംദിജവയ്ക്കുന്നെത്താൻ
തട്ടിപ്പകുടും ചിലരൊന്നുമെങ്ങ
കൊട്ടിച്ചയക്കുന്നതിനെത്തന്നെ.’

ഇവിടെയും ആടിനെ പട്ടിയാക്കാനുള്ള ശ്രമത്തെ തടയുവാൻ മാത്രം കുറച്ചു ചിലതു പറയാൻ വിചാരിക്കുന്നു.

*

*

*

ഒന്നാമത് ആകൃതിയെപ്പറ്റിപ്പറയാം. ‘വിദ്യാവിനോദി

* American Anthropologist, new series, vol. 7 p p. 256 —7 and 267.

നി,' 'രസികരഞ്ജിനി,' 'ഭാഷാപോഷിണി' എന്നിവയുടെ ആ കൃതിയിലും വലിപ്പത്തിലും 'മംഗളോദയ'ത്തെക്കാണ്ടുവരേണമെന്നായിരുന്നു ഞങ്ങളുടെ അപേക്ഷ. സാഹിത്യവിഷയങ്ങളെ പ്രതിപാദിക്കുന്നവയായ ഉത്തമമാസികകളെ ഇൻഡ്യയിൽ എന്നല്ലാ മറ്റുരാജ്യങ്ങളിലും മുൻപാഞ്ഞവയുടെ വലിപ്പത്തിലാകുന്നു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിവരുന്നത് എന്നതിന് മദിരാശി റെവ്യൂ, കൽക്കട്ടാ റെവ്യൂ, ഹിന്ദുസ്താൻ റെവ്യൂ, ഞായൻറീത്ത് സെഞ്ചറി, ഫാർപ്പർസ് മാഗസീൻ എന്നിവ ഉദാഹരണങ്ങളാകുന്നു. വേണമെങ്കിൽ, ഇനിയും വളരെ ദുഷ്കാരങ്ങളെ എടുത്തു കാണിക്കാം. ഇപ്പൊഴത്തെ വലിപ്പത്തിൽ വേണമെന്ന് ഞങ്ങൾക്ക് ആവിശ്യവും അപേക്ഷയും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. അതിനുള്ളിൽ ഉത്തരവാദികളുമല്ല.

* * *

രാമകൃഷ്ണപിള്ള അവർകൾ 'ബാലാകലേശ'ത്തെ കുറിച്ച് ചൊല്ലാ വിമർശനം അല്പകാലം മുമ്പ് ഈ മാസികയിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുകയുണ്ടായി. അതിനൊരു മറുപടി ആ കൃതിയുടെ കർത്താവായ മിസ്റ്റർ കറുപ്പൻ ഇവിടെ അയച്ചുതരികയും, അതിൽ ആദ്യഭാഗം മംഗളോദയത്തിൽ അച്ചടിച്ചു പുറത്തുകൊണ്ടുവരികയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഇതാണ് മറ്റെന്തെങ്കിലും കാരണം. ഇതിൽ പത്രാധിപന്മാർ എന്തൊരു പരാധമാണ് ചെയ്തിട്ടുള്ളത്? കാലതാമസം വന്നിട്ട് പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയതാണോ കാരണം? അതൊ, രാമകൃഷ്ണപിള്ള അവർകളുടെ അഭിപ്രായത്തിന്നു വിപരീതമായി ഒന്നും പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിക്കൂടെന്നു തന്നെയുണ്ടോ? ലേഖനങ്ങൾ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതിൽ കാലതാമസം പുറപ്പെടുവിച്ചുകേട്ടിട്ടില്ല. അഥവാ, ഈ കൃതിയുടെ സ്വഭാവമുണ്ടെങ്കിൽ, അതു മാറ്റിക്കൊടുക്കുന്നതിന്നു മിസ്റ്റർ കറുപ്പൻ വഴിയും കാണിച്ചിട്ടുണ്ട്: 'രാമകൃഷ്ണപിള്ള അവർകളുടെ അഭിപ്രായം മുഴുവനും വായിച്ച്, അമ്മ മരിച്ചു അടിയന്തരത്തിനുശേഷം, അടിയൻ ഏഴുതിയ മറുപടി ചില ഗ്രന്ഥങ്ങൾക്കുടി പരിശോധിച്ച് വേണ്ട മാറ്റം

ങ്ങൾ ചെയ്യാൻ കാലതാമസം നേരിട്ടതാണ്. ഈ വിവരങ്ങളും ആക്ഷേപസമാധാനങ്ങളുടെ സമ്പ്രദായവും അദ്ധ്യക്ഷൻ തിരുമനസ്സിലെ അറിവിക്കയും, സാഹിത്യവിഷയമായ ഈ വക വാദ പ്രതിവാദങ്ങൾ നന്നെന്നും പത്രാധിപന്മാർക്കു് ആയച്ചുകൊടുത്താൽ മതിയെന്നും മറ്റും അവിടന്നു കല്പിച്ചുള്ളി ചെറുക്കയും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. മിസ്റ്റർ കറുപ്പന്റെ മറുപടി മുഴുവനും പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയതിന്നു ശേഷം, അതിനെ ചുരുക്കിപ്പറയുന്ന രാമകൃഷ്ണപിള്ള അവർകൾക്കു വല്ലതും പാവാനുണ്ടെങ്കിൽ, അതു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തും. പത്രധർമ്മം ഇങ്ങനെയെന്നാണ് ഞങ്ങൾ ധരിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഗംഭീരാശയന്മാരായ എത്ര പൂർണ്ണസൂരികളുടെ മതങ്ങളെയാണ് ഇപ്പോൾ ഉള്ളവർ യുക്തിയോടുകൂടി തള്ളിക്കളയുന്നത്? എത്രയോ ഉടച്ചുവാക്കുന്നു? ഇരുഭാഗത്തുമുള്ള വിദ്വാന്മാരായ വക്കീലന്മാരുടെ അഭിപ്രായങ്ങളെയും വാദങ്ങളെയും കേട്ട് എല്ലാജഡ്ജിമാരുംകൂടി ആലോചിച്ചുണ്ടായിട്ടുള്ള എത്രവിധികളെക്കുറിച്ച് പരസ്യമായി പത്രങ്ങളിലും മാസികകളിലും ഓരോരുത്തർ കാരണസാഹിത്യം ആക്ഷേപിച്ചെഴുതുന്നു. ആ തരം എത്ര വിധികളെ പിന്നീട് വേറെ ന്യായാധിപതികൾ തീരെ മറ്റുകയൊ ഭേദപ്പെടുത്തുകയൊ ചെയ്യുന്നു? ഇതെല്ലാം ആരും കുറഞ്ഞുവെച്ചിട്ടുള്ളതായി കരുതാറില്ല. ഈ വക

‘കുറഞ്ഞൊരുവിശേഷത്തെ അറിഞ്ഞൊരു ജനംകുറവു
പാഞ്ഞെങ്കിലതു കൊണ്ടു തരിമ്പുംകണ്ണിതമില്ല;’

അതുകൂടാതെ,

കുറവു കുറവു നോക്കിപ്പാവാനുണ്ടൊരു കൂട്ടം
തുറകണ്ണും മിഴിച്ചുണ്ടു മറ്റൊരു വേദസിക്കുന്നു.’

ചിലർ സംഗതികൾ മുഴുവനും ധരിക്കാതെ ദോഷാരോപണങ്ങൾ ചെയ്യുമ്പോഴാണ് നമ്പ്യാരുടെ ശിക്ഷതന്നെയാണ് ഈ വക ദീനങ്ങൾക്കു നല്കുന്നതെന്നു തോന്നിപ്പോകുന്നത്. അതല്ലാതെ, ഈ വകക്കാരുടെ ശകാരങ്ങൾകൊണ്ടു് പത്രാധിപന്മാർക്കു് രൂപിഷയമൊ ഉറക്കക്കുറവൊ ഭീഷണികൾകൊണ്ടു ഭയമൊ നേരിട്ടിട്ടില്ല. എങ്കിലും, മറ്റു പല ജോലികളുടെ തിരക്കിനിട

യിൽ, കൂലികൂടാതെ, സാഹിത്യത്തിനും സാഹിത്യസമാജത്തിനും വേണ്ടി ഉത്തമവിശ്വാസത്തോടുകൂടി ചെയ്യുന്ന യത്നങ്ങൾക്കു ന്യായമായി തരേണ്ട സഹായം തരാതെ, തൊഴുത്തിൽ കൂത്തുണ്ടാക്കി രസിക്കുന്നു എന്ന് മാറ്റുള്ളവർക്കു പരിഹസിപ്പാൻ എടയാക്കരുതെന്ന് ഈ കൂട്ടരോട് അപേക്ഷിക്കയും അവർക്കു ഭാവി മംഗളമുണ്ടാകട്ടെ എന്നു ഞങ്ങൾ പ്രാർത്ഥിക്കയും ചെയ്യുന്നു. *

ആ ധ നി ക യു ഭാ ങ്ങ

കൂട്ടിടാൻ ജ്ഞാതോസ്ത്രം യോടു സഹനിതരം
മുഷ്ടം ശ്ലോകീയേയം
കിട്ടിജമ്നീഭാനീം പരമൊരുതണയാ
യെങ്കിലും ശങ്കവേണ്ട,
ബ്രിട്ടീഷ് രാജ്യം ജപ്പാനി വരുമാനം നില
യ്ക്കൊത്തു ചെന്നെത്തിയാൽ ക്ഷീ
ശ്ലേട്ടിടം താരുമില്ല നിടി പൊടിതവിടം
യീടുമാമൃതരേലാം.
നാശം നാട്ടാർക്കു പിപ്പിതിനതിവിരുതു
ജ്ഞം വന്നീയിൻ ഡ്യൂപുക്കു
ദേശം സാധിച്ചുകൊണ്ടു നെ ചിലദിവസം
സഞ്ചരിച്ചു ബിടാതെ
ക്ലേശം ചെററിത്തുടങ്ങി കലമതുകടലിൽ
ത്താഴ്ന്നു യാലാകവേയി
ദേശം നിർബാധമായി നിഖ് ലവുമിതു പോ
ലായ്ക്കരുതെ വയോഗാൽ.
സത്താൻ ജ്ഞമന്ദ മദിയരവിലം
ബ്രിട്ടൻറെയിഷ്ടപ്പടി
കൊത്താശം ജ്ഞാതോസ്ത്രം ലോകത്തിമരവി

൨

* രാമകൃഷ്ണവിജ്ഞാൻ കൂട്ടരുടെ ചേരണം ഇതെഴുതിയതിനുമേലാണ് കവിത.

ടന്നേരമിന്നീവിധം
 സുൽത്താനെന്തിനുള്ള നിക്ഷിപ്തമാ
 യിക്കാൻനിന്നുണ്ടുണ്ടോ?
 പുറത്തുപോയിക്കളിക്കൂടെയെന്ന
 നല്ലതെചൊല്ലാവതോ?
 വല്ലാത്തവളാണവെരമതിനാൽ
 വീരോടുവേണ്ടപ്പോൾ
 വെല്ലാക്കുറുപ്പാടിപ്പറന്നുവെല്ലാ
 യുദ്ധത്തിലിങ്ങാടം
 ചൊല്ലാക്കുന്നതാണിതേടേണ്ട
 ചെന്നെത്തിയിന്നാകയാൽ
 ചൊല്ലാം 'ഭാരതയുദ്ധ'മെന്നിതിനുപേ
 രെന്നിങ്ങുതോന്നുന്നുമേ.
 എന്തിനുംമതിതാനിതെന്തിനും,
 ഗാംഗേയസാഹായ്യവും,
 പൊന്തിക്കുറിച്ചിട്ടിട്ടുവെട്ടയും,
 കണ്ണപ്രമോദത്തിനായ്
 പന്തിക്കൊത്തുപാഞ്ഞിടംസചിവരും,
 ദുർഗ്ഗാസനപ്രഭുവിയും
 ചിന്തിച്ചാലിഹജമുനീശനനയൻ
 ദുർജ്ജാധിപദുർജ്ജാധനൻ.
 മൺനോക്കിച്ചിട്ടുനന്നിനതിവിരട്ടം
 നോട്ടവുമാർച്ചുവുമാർ
 പ്ലാത്തവല്ലാത്തമട്ടും
 ധർമ്മപ്രധാനത്തിൽക്കൊതിയുമധികമാ
 ചേർന്നാരുമില്ലെന്നാഗ്രഹം
 ജന്മനന്തിപ്രധാനൻകമതിശക്തിതാ
 നില്ലതിൽക്കില്ലതല്ല.

൩

൪

൫

൬

യുദ്ധത്തിൽ ശുദ്ധകൊണ്ടും യുദ്ധവഗതിയിൽ
 ചീഞ്ഞൊരത്യാന്തികൊണ്ടും
 വൃദ്ധതപകൊണ്ടുമോറം ബലമുടയപട
 കൂട്ടമുണ്ടാകകൊണ്ടും
 ബലശ്ലേഷം സഹിച്ചിങ്ങനെ പടപൊരുതാ
 നോത്തിട്ടനോസ്രിയേശൻ
 ശുദ്ധപ്രായൻ നിനച്ചാലവനിവിടെമഹാ
 ധൂന്തനാകം ത്രിഗുന്തൻ.

൭)

ഉത്തംഗാജ്ഞനകീർത്തിയൊണ്ടൊരതുല
 ശ്രീഭീമസേനാദിയോ
 ടൊത്തും സത്യമിളച്ചിടാതെ സകലം
 സാധിച്ചുകൊണ്ടും സദാ
 മെത്തും ഭക്തിസമസ്തനാഥനില്പാ
 ചുളളരൂസവ്ത്രചെ
 നെത്തും ഭാരതചക്രവർത്തിയിവിടെ
 ഭാമമാത്മജനാവൃതൻ.

൮)

പോഷ്യത്തോടൊത്തടുത്തങ്ങരിക്കലമഖിലം
 തച്ചുടച്ചുച്ചമൊത
 നീഷ്പക്കണ്ഠം ശമം ചേർത്താരുവിധമനിശം
 ധർമ്മജാതാവ്യനായി,
 ഏഷ്വൽ കാളങ്ങൾ ചിന്തിച്ചതുവിധമഥസാ
 ധിക്കുവാൻ കൂട്ടം
 റഷ്യൻ ചിന്തിച്ചുകണ്ടാലിഹരിപുപടലീ
 ഭീമനാഭീമനത്രെ.

൯)

ഉന്നംനോക്കി പ്രയോഗിച്ചുരിബലനീകരം
 രഹസാസംഹരിപ്പാ
 നന്നനായുദ്യമിച്ചുനിജമനസിസുഭ
 ദ്രാഹ്ണിയാൽ തൃഹ്ണിയാനം

സന്നദ്ധതപങ്കലന്റീരണശിരസിവിളി
 ഞ്ഞജപ്പാനിനച്ചാ
 ചിന്നത്വനംപുകഴ്ത്തിടിനവടുമതിയാം
 സൽഗുണൻപെട്ടുനന്താൻ.

൧൦

സേവ്യാലംബംനിമിത്തംസപദിരിപുകലം
 കൊന്നൊടുക്കുന്നധീരൻ
 സേവ്യാധിശൻസമത്വമനുഭൂമതിനകലൻ
 തന്നെയീസ്സംഗരത്തിൽ
 നിവ്യാജായോധനത്തിൻനിലകളരിയുവോൻ
 ഭാസ്യരൻപ്രാൻസുനാഥൻ
 ദുവ്യാപാരങ്ങളില്ലാത്തൊരുഗുണിസഹദേ
 വനഹാൻധർമ്മശീലൻ.

൧൧

വെല്ലംശത്രുക്കളെന്നായ്ക്കിരികിലുമലിപ്പുര
 ചിന്തിടുംബന്ധുവഴ്ത്തം
 ചൊല്ലുംമട്ടെന്തുമോറ്റുവതയൊടമരം
 വീരവാൻശൈത്യശാലീ
 കല്ലത്തോൽക്കുന്നൊത്തൊന്നൊരുകൊടിയമഹാ
 നായ്ക്കെൽജീയഭൂപൻ
 തെല്ലംസന്ദേശമിപ്പിന്നിഹയധിബത!പാ
 ബാലഭൂപാലനത്രെ.

൧൨

കെണ്ടന്മാരായശത്രുക്കളെയവിലമഹോ!
 മന്ത!കന്തപ്രയോഗം
 കൊണ്ടമ്മാറാശുവീഴ്ത്തിപ്പട്ടതപരമുടൻ
 കാട്ടിയുറക്കട്ടിമൂലം
 ഇണ്ടൽപ്പാടേതുമേലാതിഹപുകഴധികം
 പൂണ്ടാരിൻഡ്യൻഭടന്മാരും
 കണ്ഠതപവിട്ടുപാത്മാശ്രിതവവരസ
 മാനുമാംസൈന്യമത്രെ.

൧൩

എന്നീവണ്ണമുരച്ചുകൊണ്ടുവിചാരം
ബ്രിട്ടനുപെട്ടെന്നുതാൻ
വനീടാനചിലേശനെപ്രതിദിനം
പ്രാർത്ഥിച്ചുപാർത്തിയിൽ
ചിന്നിടുന്നൊരുഭക്തിയോടുമരുചു
ലോകംലോകേശ്വരൻ
തന്നീടുത്താമോടഭീഷ്ടമതിനാൽ
ചെമ്മേവരുമ്മേൽ ശുഭം.

൧൪

കൊട്ടാരത്തിൽ ശങ്കുണ്ണി.

പരസ്യം

വരിക്കാർക്കു പ്രത്യേകം.

ഇക്കഴിഞ്ഞ ദൃശ്യികം മുതൽ മംഗളോദയത്തിന്റെ പുതിയ കൊല്ലം തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നുവെന്നറിയാമല്ലോ. വരിസംഖ്യ മുൻകൂറായി അടയ്ക്കണമെന്നുള്ള നിശ്ചയമനുസരിച്ച് ചില മാന്യന്മാർ ഇതേപരെ എത്തിച്ചു കാണുന്നില്ല. കഴിഞ്ഞ കൊല്ലത്തെ പണം ബാക്കിയായിവെച്ചിട്ടുള്ള ചിലമാന്യന്മാരേയും ഇക്കൂട്ടത്തിൽ കാണുന്നുണ്ട് ഇത്തവണ ഏതാനും മാന്യന്മാർക്കു വി. പി. ആയി അയച്ചിട്ടുണ്ട്. എന്നിട്ടെങ്കിലും ലക്കം പുറപ്പെടുന്നതിന്നു മുമ്പായി, സംഖ്യ എത്തിക്കാത്ത ബാക്കി മാന്യന്മാർക്കും ആ ലക്കം ഒരോരുത്തരും തരുവാനുള്ള വരിസംഖ്യ ചുമത്തി വി. പി. അയക്കുന്നതാണ്. അതിന്നു വിസമ്മതമോ, സ്വീകരിപ്പാനസൗകര്യമോ ഉള്ളവർ ഉടൻ അറിവു തരേണ്ടതാണ്. പണം എത്തിക്കുകയോ വിവരം അറിയിക്കുകയോ ചെയ്യാതെ. വി. പി. നിഷേധിച്ചു മടക്കി അയച്ചു തിരിച്ചു നൽകുന്നതിന്നിടവരുത്തരുതെന്നു പ്രത്യേകം അറിയിക്കുന്നു.

മാനേജർ.

നരമ്പുതളച്ചുടക്കം നവംസകത്തിനും രണ്ട് ആശയ്ക്കുമായ മരണകഥ.

മദനമഞ്ചരി ഗുളികകൾ.

ഈ ഗുളികകൾ ലീഖ്യായുസ്സിനെ കൊടുക്കുന്ന വായും, ധാരണാശക്തിയെ ഉണ്ടാക്കുന്ന വായും, ദുർന്നടപടികൊണ്ട് ഇന്ദ്രിയത്തിനെ അധികമായി കളയുന്നതുകൊണ്ട് ഉണ്ടാകുന്ന നരമ്പുതളച്ചു, ബലഹീനത മുതലായ വ്യാധികളെ നീക്കുന്നവയും ആയ ഒരു ഉയർന്നതരം മരണാകുന്നു. ഇതു സപ്തസ്ഥിതികളിൽ മൂത്രസ്ഖലിതത്തെ നിർത്തും. ഇതു മൂത്രംപോക്കു മുതലായ ഭീനങ്ങൾക്കു ഒരു കൈകളെ മരണാകുന്നു. ഇവ ദഹനശക്തിയേയും മലശോധനയേയും ഉണ്ടാക്കും. 40 ഗുളികകൾ അടങ്ങിയ ഒരു ടിൻ്റെ വില ക 1_0_0

നവംസകതപാരികൃതം.

ചെറുപ്പകുലത്തിൽ ദുർന്നടപടികൊണ്ടു ഒരു മനുഷ്യനു ഗുപ്തസ്ഥാനത്തു ഉണ്ടാകുന്ന നരമ്പുതളച്ചു മുതലായ ഇന്ദ്രിയ സംബന്ധമായ സകല ഭീനങ്ങളേയും മാരകം നീക്കുകയും നവംസകം എന്നു കഠിനമായിരുന്നാലും, എത്രദിവസം പഴക്കമായിരുന്നാലും അതു ഏതു കാരണംകൊണ്ടു ദേഹത്തിൽ പിടിച്ചിരുന്നാലും ഈ വകയായുള്ള ഭീനങ്ങളെ ഈ മേൽപറഞ്ഞ കൊഴുപ്പു ആശയ്ക്കു തോന്നാത്തവണ്ണം ഗുണം ചെയ്യുന്നതാണ്. ഈ കൊഴുപ്പിനെ ഗുപ്തസ്ഥാനത്തു തേക്കുന്നതുകൊണ്ടു മനുഷ്യനു പൊയ്ക്കോയതായ ചെറുപ്പകാലത്തെ വീഴ്ചയും ശൈത്യവും വീനും വരുകയും സുഖമായി ലീഖ്യായുസ്സിനെ കൊടുക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്. ഇതു വളരെ ഉയർന്നതരം മരണം എന്നു പലരും വുകുഷി പറയുന്നുണ്ട്.

2 തോല തുക്കം അടങ്ങിയ ടിൻ്റെ വില ക 1_0_0

അങ്ങിരിക്കു വന്നിട്ടുള്ള അനേകം കുത്തുകളിൽ ഒന്നാണ്ടിന്റെ ചുരുക്കം;

മംഗലാപുരം ബി. ജി. എം. സ്കൂളിൽ ഉരിക്കുന്ന സുബ്ബറാവു അവർക്കും.

‘നിങ്ങൾ അയച്ച ഒരു പെട്ടി മദനമഞ്ചരി ഗുളികകൾ ഒന്നാം തികുതി കിട്ടി. എനിക്ക് അതിനാൽ ഉണ്ടായ ഗുണങ്ങൾ അധികം. അതു ഞാൻ വഴിയെ എഴുതാം. എനിക്ക് ഭയപ്പെട്ട ചെപ്പു ഒരു പെട്ടി കൂടി അയച്ചുതരിക.’

എന്ന് പി. സുബ്ബറാവു കൈ രേപ്പ്.

ബല്ലാരി സബ്ബു റിഡ്ലർ പി. നരസിംഗറാവു അവർക്കും.

‘നിങ്ങളുടെ മദനമഞ്ചരി ഗുളികകൾക്കും നവംസകതപാരികൃതത്തിനും രണ്ടു രണ്ടു പെട്ടികൾ അയക്കുവാൻ അനുമതി അയച്ചു. 20 ദിവസത്തെ ഉപയോഗത്തിൽ എനിക്ക് ആശയ്ക്കും സന്തോഷവും തോന്നാത്തവണ്ണം എന്റെ ഗുപ്തസ്ഥാനത്തു വളരെ ഗുണങ്ങൾ കാണുകയുണ്ടായി. നിങ്ങളുടെ മരുന്നിന് എനിക്ക് ഇല്ല എന്നു സംശയം കൂടാതെ തന്നെ പറയാം. നിങ്ങൾ ഈ ചെറിയ കുത്തിനെ ഞാൻ തന്ന ഒരു സർവ്വീസിനായി ഉപയോഗിക്കാം.’

എന്ന് പി. നരസിംഗറാവു കൈ രേപ്പ്.

മേൽവിലാസം—

രാജവൈദ്യ നാരായണി കേശവപ്പി,
മദ്രാസ് ബ്രാൻച്ച്, 25 ചൈന ബജാർ റോഡ്,
മദ്രാസ്.

20,000 പുസ്തകങ്ങൾ

വെറുതെ കൊടുപ്പാൻ തെയ്യറുണ്ട്.

ക ാ മ ശ ാ സ്ര ാ

ആരോഗ്യവും ദീഗ്ഘയുസ്സും നിശ്ചയമായും പ്രകൃതിക്കനുസരിച്ചു നിൽക്കുന്ന ചില നിബന്ധനകളെ ശരിയായി അനുഷ്ഠിക്കുന്നതിനെ ആശ്രയിച്ചു നിൽക്കുന്നു. മേൽപറഞ്ഞ വിശേഷമായ പുസ്തകം ആരോഗ്യം ഉണ്ടാകേണ്ടതിനുള്ള വഴികാണിച്ചു നിങ്ങളുടെ ദേഹാരോഗ്യത്തെ ശുദ്ധാവസ്ഥയിൽ നിലനിൽക്കുകയും ആയുസ്സിനെ ദീഗ്ഘിപ്പിക്കുകയും നിങ്ങളെ ഭാഗ്യവാന്മാരാക്കിത്തീർക്കുകയും ചെയ്യും.

മേൽവിലാസം അയച്ചുതരുന്നവർക്ക് പുസ്തകം യാതൊരു വിലയും തപാൽകൂലിയും ഇല്ലാതെ കണ്ടു അയച്ചുകൊടുക്കുന്നതാണ്.

വൈദ്യശാസ്ത്രി, മണിശങ്കര ഗോവിന്ദജി

ആതങ്കനിഗ്രഹം, ക്ഷേത്രധാരാലയം,

22, ബ്രോഡ്‌വെ, മദിരാശി.

സബ്ബ് ആപ്പിസ്റ്റ് 98 മെഴ്‌ണ്ടറോഡ്, മദിരാശി.

മംഗളോദയം

൧൦൯൦

പുസ്തകം ൭	കാംഭരസം.	ലക്കം ൪
-----------	----------	---------

മംഗളം.

മാടാണാവാനുപവാഹവുമെവനെ, വന്ദം

ഭക്തിയുളോഷ്ഠലാഭം

കൂടാതേകുന്നതന്തരിയവപുഷ്പി-
കുന്നതുംഭൂതിതന്നേ;

മുടാനുമുഷ്ടി, വിദ്യാധരസുരമനിസി-

ലക്ഷവണ്ണിച്ചവാഴ്ച-

പ്രാദാനംവെണ്മയുള്ളപ്പകുടയവനാ

രാ;യവന്താൻസഹായം.

വള്ളത്തോൾ നാരായണമേനോൻ.

ആരാഞ്ഞാൽ അറിയാം.

൧.

ഭരണരകരതാരകൊണ്ടുതീർത്തി.

ജ്ഞാജഡമായിട്ടമമ്പലത്തിലെങ്ങും,

നിരവചനമില്ലാത്തകണ്ടതില്ലി-

ങ്ങൊരുപൊഴുതുംവഴിപോലെത്താൻഭവാനെ.

൨.

അതിവിപുലവിലാസമാനഭൃഷ്ടി-
ന്നതിരുകവിഞ്ഞൊരുദാരതയ്ക്കുകത്തും,
ദൃതിയൊടുസുമസഞ്ചയംവിടൻ -
ജ്ജ്വലമിരുന്നുവോൻവിളങ്ങിടുന്നു.

൩.

കരുപടിനിഗമജ്ഞരോത്തു ചാല്പി-
ഞ്ഞൊരുതരവിണനമസ്കരിച്ചിടമ്പോൾ,
കരുപാഴുതുമിടങ്ങൊൻശ്രവിച്ചി-
ല്ലരുഗുണനാംഭഗവാൻറനാദമൊന്നും.

൪.

ഇലകളുടെകൂടുന്നത്തിലും ച-
ഞ്ചലതാവായു ചലിപ്പതിങ്കലുമാണു,
വലിയൊരുഭവദീയമുശ്ശനാദം,
കലിതരസംകളിയല്ലുകേട്ടിടുന്നു.

൫.

ഇഹബഹുസുഖമായടുത്തുകൂടും,
വിഹാണഭോഗവിലോലലാഭകാലൈ,
ഗഹനഹൃദയനാംഭവാനുമെന്നെ
സ്തപ്തയൊക്കൊരിക്കലുമൊന്നൊട്ടതില്ല.

൬.

അഹഹ! ദഹനതുല്യമായിട്ടും-
സ്തപ്തതരോഗമിയുന്നനാളിലെന്നെ,
മുഹൂർത്തികത്തൊരിനാൽതലോടി-
ബ്രഹ്മസുഖമേകിയൊരോർമ്മമാഞ്ഞുപോകാ.

൭.

കിതവരധികമായ്സ്തുതിച്ചുമന്ദ-
സ്തിതര ചിതുകിയടുത്തുകൂടിയപ്പോൾ,

ഹിതകരവേദീയനോട്ടമൊട്ടും,
ചിതതരമായിഖനീൽപതിച്ചതില്ല.

പു.

പുരുഷജയതിനാൽസഹായമില്ലാ-
തൊരുശിശുവെന്നവിധംകരഞ്ഞനേരം,
ഗുരുഗുണനിധിയംഭവാൻകടാക്ഷി-
ച്ചൊരുശുഭവീക്ഷണമെന്നുഞാൻമറക്കും?

൯.

അവനിയിലവതാരപുരുഷനാ-
രവരവർവെച്ചമതപ്രദീപമദ്ധ്യേ,
ഭുവനജനകമേ!ഭവനുവാഞ്ജം,
നവനവകാന്തികലനംകണ്ടിടുന്നു.

൧൦.

ക്ഷിതിയിലവതരിച്ചുകോടിജീവൻ-
മുതിയുടെവിസ്മൃതിയാമിരുട്ടിലുണ്ണാൻ,
പ്രതിവിധികൃതജന്മമാംപ്രഭാത-
ദ്വ്യതിയിലുമീശപര!കണ്ടുതേമുവാഞ്ജം.

൧൧.

അനുപമസുഷമാവിശേഷമേന്തും
തനുവെഴുമീശപര!കണ്ടുഞാൻഭവാനെ,
അനുഭവഭവദീപദിവ്യമാംപ്രാ-
ണാമിവനതുഭൂതശക്തിനൽകിടുന്നു.

൧൨.

ഇതിനൊട്ടുസമമിന്നുനൂറുകോടി
ക്ഷിതികളരാതികളാകിലുറണത്തിൽ,
പതിവിനുസമമൊക്കെയുപതിക്കും,
മതികതുകത്തൊട്ടുഞാൻദൃഢജയിക്കും.

സി. ശേഖരൻ ഇളയേടം.

(കെ. നാരായണമനോൻ)

ഒരു ആചാര്യരിക, അല്ലെങ്കിൽ നോവൽ, എഴുതുന്ന കാ
 യും ഒട്ടും സുഖസാധ്യമല്ല. ആ ഗ്രന്ഥകർത്താവിന് അത്യാവ
 ശ്യമായ ഗുണങ്ങൾ പലതുണ്ട്. വിഭാവനാശക്തി; കഥ നട
 ന്ന കാലത്തേയും സ്ഥലത്തേയും കുറിച്ചുള്ള പൂർണ്ണജ്ഞാനം; മനു
 ഷ്യപ്രകൃതിയെ വിമർശനം ചെയ്ത തന്റെ മാതൃകയോടു കഥാ
 പാത്രത്തെ യോജിപ്പിക്കുവാനുള്ള സാമർത്ഥ്യം; അത്യന്താപേ
 ക്ഷിതങ്ങളായ ഈ സംഗതികളുടെ സങ്കലനത്താൽ കഥ വാ
 യനക്കാർക്ക് അനുഭവപ്പെടത്തക്കവണ്ണം തന്മയതപമുള്ളതാക്കി
 തീർക്കുവാനുള്ള പ്രത്യേകവാസന. മിസ്റ്റർ ചന്തുമനോൻ ഈ
 വക ഗുണങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നു എന്നതിനു സംശയമില്ല. അ
 ദ്ദേഹത്തിന്റെ 'ഇന്ദുലബ്ധി'യിലും 'ശാരദ'യിലും നോവലിനെ
 സംബന്ധിച്ച ചില നിബന്ധനകൾ അഗണ്യമാക്കിട്ടുണ്ടെങ്കി
 ലും, അദ്യയ്ക്കു സഹൃദയഹൃദയാഹ്ളാദകതപം ജനിപ്പിക്കുവാനു
 ള്ള വിശേഷശക്തിയുണ്ടെന്നു സമ്മതിക്കാതെ നിവൃത്തിയില്ല.
 ഇതുതന്നെയാണല്ലോ ഒരു ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ പ്രധാനഗുണം.

എന്നാൽ ഒരാൾ എഴുതി ഏതാനുമാക്കിയ ഒരു കൃതിയെ
 മറ്റൊരാൾ പൂർത്തിയാക്കുക എന്നത്, ആദ്യമായി ഒന്നെഴുതു
 വാൻ വേണ്ടിപരന്ന പ്രയാസത്തേക്കാൾ, പതിനടങ്ങു ബുദ്ധി
 മുട്ടാകുന്നു. ഇങ്ങിനെ ഒരു പൂരണം അധികാപേക്ഷം തൃപ്തികാ
 മാകുവണ്ണം സാധിച്ചിട്ടില്ല. ആദ്യകർത്താവിനോടുള്ള സാഹ
 ചര്യംകൊണ്ട് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചിത്തപ്പുത്തികളേയും ഉദ്ദേ
 ശ്യങ്ങളേയും സൂക്ഷ്മമായി ഗ്രഹിച്ചു വിഭാവനാശക്തികൊണ്ട്
 ആ പ്രവൃത്തിയിൽ തന്മയതപം വരുത്തുവാൻ സാധിക്കുന്ന ഒരു
 വനല്ലാതെ മറ്റൊരു ആകൃതിയെ തൃപ്തികരമാകുവണ്ണം പൂർത്തി
 യാക്കുവാൻ സാധിക്കുന്നതല്ല. കാളിദാസന്റെ രഘുവംശത്തി
 ലെ ഒരു ശ്ലോകത്തിൽ ഉപയോഗിച്ച ഒരു പദം ഒന്നു മാറ്റ

വാർദ്ധേണി ചില മഹാ കവികൾ ശ്രമിച്ചപ്പോൾ, അലകം പിടിയും മാറോണ്ടിവന്നിട്ടും കൂടെ, ആശയത്തിന്നു ഭംഗം വരുത്താതെ കഴിക്കാൻ സാധിച്ചില്ലത്രെ. പ്രതിഭാവിഭാസം, വിഭാവനാശക്തി മുതലായ കവിഗുണങ്ങൾ മുത്തീകരിച്ചിരുന്ന കാളിദാസൻപോലും പ്രഭാകരകവിയുടെ ഒരു 'ശ്ലോകാർദ്ധം' പൂരിപ്പിക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചപ്പോൾ, 'പട്ടന്തലിന്മേൽ വാഴനാരു ചുറോണ്ടു' എന്ന് അശരീരിവാക്യം ഉണ്ടായതായി ഒരു ഐതിഹ്യം കേട്ടിട്ടുണ്ട്. കാളിദാസരെപ്പോലെ ദിവ്യതപമുള്ള ഒരാളാണ് ശാരദയുടെ രണ്ടാംഭാഗം എഴുതുവാൻ ശ്രമിച്ചതെങ്കിൽ, 'ഉള്ള പാലിൽ ചുക്കിട്ടുകാച്ചേണ്ടു' എന്ന് ഒരു ആകാശവാണി അദ്ദേഹത്തിന്റെ മനസ്സാക്ഷിയോടു നിശ്ചയമായും ഉപദേശിച്ചേനെ.

ഈ കഥയെ പൂർത്തിയാക്കുന്ന കാഴ്ചത്തിൽ 'ചന്ദ്രമേനോൻ അവർകൾക്കുള്ള ആശയങ്ങളുടെ വൃഞ്ജകശക്തി'തന്നെ വളരെ സഹായിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നാണ് മിസ്റ്റർ അന്തപ്പായി മുഖവുരയിൽ പ്രസ്താവിക്കുന്നത്. എന്നാൽ ഗ്രന്ഥകർത്താവിന്റെ വിജയത്തിന്നു പ്രതിബന്ധമായിത്തീർന്ന പ്രധാനസംഗതി മിസ്റ്റർ ചന്ദ്രമേനോന്റെ 'ആശയം ഗ്രഹിക്കുവാൻ കഴിയാത്തതാണെന്നു കഥയുടെ ഉത്തരഭാഗത്തിൽനിന്നു വിശദമാകുന്നുമുണ്ട്. കഥ നടന്ന കാലദേശാവസ്ഥകളെക്കുറിച്ചു പൂർണ്ണമായ ജ്ഞാനം സിദ്ധിക്കുവാൻ സൗകര്യം കിട്ടാത്തതുകൊണ്ടും കഥാപാത്രങ്ങളുടെ ആചാരമർദ്ദങ്ങൾ തന്റെ സാഹചര്യത്തിന്നു വിരുദ്ധങ്ങളായതുകൊണ്ടും ഈ ഗ്രന്ഥകർത്താവിന്നു ഗദ്യരചനയിലുള്ള സാമത്വം ചില സ്ഥലങ്ങളിൽ പരിഹാസ്യവും മറ്റു ചില സ്ഥലങ്ങളിൽ വിഹ്വലവുമായി പരിണമിച്ചു എന്നു പറയാതെ നിവൃത്തിയില്ല. സമുദായങ്ങളിൽ കലാപന്തരംകൊണ്ടു വേരുന്നിക്കിടക്കുന്ന സാംസ്കാരികസൂക്ഷ്മതകളെ പരിഹരിക്കേണമെന്ന ഉദ്ദേശ്യത്തോടുകൂടി എഴുതുന്ന ഒരു ആചാരവികയിൽ സർവാത്രങ്ങളുടെ പ്രാധാന്യംകൊണ്ടു ദുഷ്ടാത്രങ്ങളുടെ ദുരചാരങ്ങളെ

പ്രത്യക്ഷപ്പെടുത്തുന്നതിലാണ് ഗ്രന്ഥകർത്താവിന്റെ സാമർത്ഥ്യം വിശദമാകേണ്ടത്. നേരെമിച്ചു, താരതമ്യംകൂടാതെ പാത്രങ്ങളുടെ ദൃഷ്ടപ്രവൃത്തികളെ മാത്രം പ്രധാനമായി പ്രദർശിപ്പിക്കുന്ന ഒരു ആഖ്യാനിക ആന്തരമായി സമുദായദുരാചാരങ്ങളെ വർദ്ധിപ്പിക്കുകയേയുള്ളൂ. ഈ ഒരു അപസ്ഥ വളരെ ശോചനീയവും അതിനു മേതുവാകുന്ന കരണങ്ങൾ വഞ്ച്യങ്ങളുമാകുന്നു. ശാരദയിലെ രണ്ടാം ഭാഗത്തിലുള്ള പാത്രങ്ങളിൽ ഒന്നിന്നെങ്കിലും മനസ്സാക്ഷിയുള്ളതായി പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നില്ല. മിസ്റ്റർ ചന്തുമേനോന്റെ ഉദ്ദേശ്യങ്ങൾക്കു നേരെ വിപരീതമായിട്ടാണ് മിക്ക സാഗതികളും ഈ ഗ്രന്ഥകാരൻ കലാശിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നതെന്നു വഴിയെ വിശദമാകും, അതുകൊണ്ടു രണ്ടാം ഭാഗത്തിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്ന പാത്രങ്ങളുടെ മനോഗതി മിസ്റ്റർ ചന്തുമേനോന്റെ ചിന്താധാരകളെ അനുസരിച്ചുള്ള സ്വാഭാവികപരിണാമമാണെന്ന് ആരും തൊറിധിക്കുകയില്ലല്ലോ.

ഈ കഥയുടെ 'മേൽ' അധിതനായ ഭർത്താവിന്റെ സാന്നിദ്ധ്യം ദൃസ്സഹമായിത്തീർന്നു കല്യാണിയമ്മ നാടുവിട്ടുപോയ സംഭവമാണ്. സാധാരണ നായർ പ്രഭുക്കന്മാരുടെ താവഴികളിൽ നടന്നുവരുന്ന ഗൈഹിക നീതികളും വ്യവഹാരങ്ങളും സമുദായക്ഷേമത്തിന്നു ഹാനികരങ്ങളാണെന്നു ദൃഢാന്തരൂപേണ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുത്തുവാനാകുന്നു ഈ 'മേൽ'ത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കി ഈ ഒരു കഥ നിർമ്മിക്കുവാൻ അദ്ദേഹം ശ്രമിച്ചത് വകിൽ കുർപ്പരയ്ക്കൻ ആദ്യമായി സൂചിപ്പിച്ച 'ടിച്ച്ബാൻ കേസ്സ്' ഈ കഥയുടെ പരിണാമത്തിന്നുള്ള കേന്ദ്രമായിട്ടായിരിക്കണം മിസ്റ്റർ ചന്തുമേനോന്റെ സങ്കല്പം. ശാരദയെ എടുത്തിലെ സന്തതിയായി സ്വീകരിച്ചു സംരക്ഷിക്കേണമെന്നു രാമൻമേനോൻ നോട്ടീസ്സ് അയച്ചപ്പോൾ ഈ കേസ്സിനെത്തന്നെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയാണ് എടുത്തിൽനിന്നു ശാരദയുടെ സൂക്ഷ്മസ്ഥിതിയെക്കുറിച്ചു തക്കം പാപ്പെടുത്തിച്ചത്. കൃഷ്ണമേനോന്റെ മറുവടിയിൽനിന്നും രാജപനുണ്ണിയുമായുണ്ടായ സം

ഭാഷണത്തിൽനിന്നും ഇതു പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നതാണ്. കണ്ടൻ മേനോൻ 'റിപ്പി' ആക്ഷിന്മേൽ ഇത്ര ഊന്നിപ്പിടിച്ചതും ആ ഉദ്ദേശ്യത്തിന്റെ പരിണാമം തന്നെയാകുന്നു. 'ഈ കഥയിൽ വരുവാൻ പോകുന്ന 'സിവിൽ വ്യവഹാര' സംഗതിയിൽ' എന്നും "കഥ ഒരു 'സിവിൽ വ്യവഹാരത്തെ' കുറിച്ചു മാത്രമാകയാൽ" എന്നും മിസ്റ്റർ ചന്തുമേനോൻ പ്രത്യേകം പാഞ്ഞിട്ടുള്ളതിൽ നിന്ന്, ഈ കഥയുടെ പരിണാമശൃംഖലക്ക് ആവശ്യമായ ചില ക്രിമിനൽ വ്യവഹാരസംഗതികളും കൂടെ വന്നു ചേരുന്നില്ലാതെ, സിവിൽ വ്യവഹാരം രാജിയായേണമെന്നും ക്രിമിനൽ സംഗതികൾ അലസിപ്പോകേണമെന്നുമല്ലായെന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉദ്ദേശമെന്നു വിശദമാകുന്നതാണല്ലോ. അതുകൊണ്ടു മിസ്റ്റർ ചന്തുമേനോന്റെ ആശയങ്ങളുടെ പൂജ്യകൾക്കു മിസ്റ്റർ അന്തപ്പായിയെ എത്രത്തോളം സഹായിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു കഥയുടെ പശ്ചാത്താപം പ്രത്യക്ഷപ്പെടുത്തുന്നതാകുന്നു.

മിസ്റ്റർ ചന്തുമേനോന്റെ ആശയത്തെ അപേക്ഷിച്ചു വിവാദത്തിന് ആസ്പദമായ മറ്റൊരു മുഖ്യസംഗതി ഈ കഥ ശുഭമായോ അശുഭമായോ കലാശിക്കേണ്ടത് എന്നു ശുഭമായിട്ടാണെങ്കിൽ കൃഷ്ണമേനോൻ തന്നെയാണോ ശരദയെ വിവാഹം ചെയ്യേണ്ടത് എന്നുമാകുന്നു. ഈ കാര്യത്തിൽ മിസ്റ്റർ അന്തപ്പായിയുടെ ആലോചന തൊറല്ലെന്നു വരുമ്പക്ഷം, ഒരു ആഖ്യായികയിൽ വായനക്കാരുടെ രസത്തെ നിലനിർത്തിക്കൊണ്ടുപോകുവാൻ അത്യന്താപേക്ഷിതമായ അനുക്രമവും അതിന്നു കാരണമാകുന്ന ആകർഷകവിപത്തുകളും ബലാദാകൃഷ്ടങ്ങളായിട്ടാണ് പരിണമിക്കുന്നത്. അതുകൊണ്ടു കഥയുടെ പശ്ചാത്താപത്തിൽ വായനക്കാരുടെ വികാരങ്ങൾക്കു സ്പർശമുണ്ടാക്കുന്ന ഒരു ആലസ്യം അനുവശ്യമായി സംഭവിക്കുന്നു. സർ വാൾട്ടർ സ്കോട്ടിന്റെ 'കെനിൽവത്തി'ലെ 'ട്രസിലയ'നു സമാനമായി ഇല്ലാതെ വന്നിരുന്നെങ്കിൽ ആ നോവലിലെ പരി

ണാമഗുപ്തിയും വായനക്കാരുടെ അനുകമ്പയും കഥയുടെ പശ്ചാദ്യവസാനത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ഉൽക്കണ്ഠയും തീരെ ബലാഹിനമായിത്തീർന്നു. അതുപോലെതന്നെ, ശാരദയിൽ വൈത്തിപ്പട്ടരുടെ സൂത്രങ്ങൾ അക്ഷീണങ്ങളായിരുന്ന അവസരങ്ങളിൽ ശങ്കരമേനോൻ പ്രവൃത്തിക്കേണ്ടതിനു പകരം കൃഷ്ണമേനോൻ തിടുക്കപ്പെട്ടു പ്രവേശിച്ചതിനാൽ, ശുഭകരമായ പശ്ചാദ്യവസാനം രസശൂന്യമായിപ്പോയി. ആപർക്കരമായ സംഭവങ്ങളോടുകൂടിത്തുടങ്ങിയ ഒരു കഥ ചെട്ടന്നു ശുഭകരമായി പശ്ചാദ്യവസാനിപ്പിക്കുമ്പോൾ, സ്വാഭാവികസംഭവങ്ങളെല്ലാം യാദൃച്ഛികങ്ങളായിത്തീരേണ്ടിവരും. അങ്ങിനെ കലാശിപ്പിക്കുന്നതു ഗ്രന്ഥകർത്താവു വായനക്കാരെ നേരിട്ടു പരിഹസിക്കുന്നതിന്റെ ഒരു വകഭേദം മാത്രമാകുന്നു. കേസ്സിാന സംബന്ധിച്ച കൃഷ്ണമേനോൻ ആദ്യം ഉണ്ടായിരുന്ന അഭിപ്രായത്തെക്കുറിച്ച് ആലോചിക്കുമ്പോൾ, ഈ കഥ ഇങ്ങിനെ നിഷ്പ്രയാസം ശുഭകരമായിപ്പരിണമിക്കുവാൻ കാരണമാക്കിത്തീർത്ത സംഗതി അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഗംഭീരാശയത്തിനും സ്വാതന്ത്ര്യബുദ്ധിക്ഷം ഫ.നി.കരമപ്പെടുത്താത്താലുള്ള പൂർവ്വാപരവിരുദ്ധങ്ങളോടുകൂടി ശുഭകരമായി പശ്ചാദ്യവസാനിച്ച ഈ കഥാഭാഗത്തിൽ സ്ഥായിയായി പ്രസരിക്കുന്ന വാസ്തവരസം എന്താണെന്നു മനസ്സിലാക്കുന്നതേയില്ല.

ഈ കഥ നടന്ന കാലം ഏകദേശം ഏതായിരുന്നു എന്നു വായനക്കാർക്ക് ഉഘാടിക്കുവാൻ മിസ്റ്റർ ചന്തുമേനോൻ ചില സംഗതികൾ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുത്തിട്ടുണ്ട്. ഈ സംഗതി മിസ്റ്റർ അന്തപ്പായിയുടെ ഭൃഷ്ടിയിൽ പെടാതിരുന്ന സ്ഥിതിക്ക് അദ്ദേഹം ചന്തുമേനോൻ അവർകളുടെ ആശയങ്ങൾ ഗ്രഹിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു പറയുന്നതിൽ വളരെ വാസ്തവമുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല. കഥ നടന്ന കാലത്തെ നിർണ്ണയിക്കുന്നതിന്നു വായനക്കാരെ കാണിച്ചുകൊടുത്തിരിക്കുന്ന മാതൃം പണിക്കരുടെ പ്രശ്നത്തിലെ ഗ്രഹനിലയാകുന്നു. 'പരഹിത'പ്രകാരം മീനവ്യാഴാദി ഗ്രഹസ്ഥിതിയിൽനിന്നു പ്രശ്നം ഉണ്ടായത്, ൧൦൩൭-൧൦൩൯ മിഥുന

ന്ന് ഹൃദയം തിരിച്ചുതരിയായി' എന്നു നന്മൂരി കാതരോട പറയുന്ന തിരികെ ശങ്കരമേനോൻ അവിടെ ചെന്നത് ഹൃദയം തിരിച്ചു തിരിയെന്നു തീർച്ചയാവുന്നുണ്ടല്ലോ. പ്രശ്നം കഴിഞ്ഞ രണ്ടാഴ്ചകളാണ് ശങ്കരമേനോൻ മനസ്സിൽ ചെന്നത്. അതുകൊണ്ട് ഹൃദയം തിരിച്ചുതരിയെന്നു തെറ്റാകുന്നു. കാതരം നന്മൂരിയുമായുണ്ടായ സംഭാഷണം കഴിഞ്ഞു നാലാഴ്ചയ്ക്കകം പൊലീസ് സബ് ഇൻസ്പെക്ടറും കോൺസ്റ്റബിളും തമ്മിൽ ഉണ്ടായ ഒരു സംഭാഷണത്തിൽ കോൺസ്റ്റബിൾ 'ബക്കീഡ്' മാസം അടുത്തിരിക്കുന്നു എന്നു പറയുന്നുണ്ട്. മുഹറം കഴിഞ്ഞു പതിനൊന്നാമത്തെ മാസമാണ് ബക്കീഡ് മാസം; അല്ലെങ്കിൽ ബക്കീഡ് കഴിഞ്ഞത് അടുത്തുവരുന്ന മാസമാണ് മുഹറം. അതുകൊണ്ട് ഈ രണ്ടു സംഭാഷണവും നടന്ന കാലത്തോടു സംബന്ധിച്ച് ഈ രണ്ടു മാസങ്ങളും അതതുസമയത്തു വരുവാൻ തരമില്ല. കാതരം കോൺസ്റ്റബിളും മാസം 'അടുത്തിരിക്കുന്നു' എന്നു പറയുന്നതിൽനിന്ന് ആ അടുപ്പത്തിന് ഒരു മാസത്തിൽ അധികം അകലം കല്പിക്കുവാൻ പാടില്ല. കാതരം നന്മൂരിയുമായി സംസാരിച്ചതു മിഥുനം ഹൃദയം തിരിച്ചുതരിയെന്നെങ്കിൽ 'മുഹറം' അടുത്തിരിക്കുന്നു എന്നു പറയുന്ന സ്ഥിതിക്കു നിശ്ചയമായും ആ വെരുന്നാൾ ഏറിയപക്ഷം അടുത്ത കക്കിടകമാസത്തിലേ വരുവാൻ തരമുള്ളു. പക്ഷെ നവംബർമാസത്തിലെ 'മുഹറം' ഇവരുടെ സംഭാഷണം ഉണ്ടായ ദിവസത്തിനുമുമ്പു തന്നെ കഴിഞ്ഞുപോയി. ബക്കീഡ് അതിന് ഒരു മാസം മുമ്പാണ് കഴിഞ്ഞത്. 'മാരാൻ വെച്ചു മാക്കാൻ എടുത്ത' മിഥുനമാസത്തിൽ ഉത്സവം കഴിച്ചു നന്മൂരിയെപ്പറ്റിക്കാൻ കാതർ പാഞ്ഞ സൂത്രമായിരിക്കാം 'മുഹറം' എന്നു സമാധാനപ്പെടുന്നതായാൽതന്നെ ഒരു മഹമ്മദൻ സബ് ഇൻസ്പെക്ടറെപ്പറ്റിക്കാൻ കോൺസ്റ്റബിൾ എടുത്ത സൂത്രമാണ് 'ബക്കീഡ്' എന്നു വിചാരിപ്പാൻ യാതൊരു ന്യായവും കാണുന്നില്ല.

'അടുത്തകാലത്ത് ഒരു ഭൂമികുലുക്കുമുണ്ടായതിനാൽ ഈ

ചുമർ ഒരിടത്തു പൊട്ടി' എന്നു സ്തേഷനേക്കുറിച്ചു പറയുന്നുണ്ട്. നമ്മുടെ കഥ നടന്ന കാലത്തു മലയാളത്തിൽ ഒരു ഭൂകമ്പമുണ്ടായതായി യാതൊരു ലക്ഷ്യവും കാണുന്നില്ല. ഈ ഭൂകമ്പം ഉണ്ടാക്കിയതും ചുമർ പൊട്ടിച്ചതും മുത്തുസപാമി അയ്യരുടെ സ്റ്റാമ്പു ഉണ്ടാക്കുവാനും മോട്ടോർകാർ വരുത്തുവാനും ചെയ്ത കഷ്ടപ്പാടിനേക്കാൾ വലിയ സാഹസമാണ്. എന്നാൽ പതിനാറു കൊല്ലം മുമ്പ് ഇവിടങ്ങളിൽ ഉണ്ടായ ആ ഭൂമികുലുക്കം നിമിത്തം തൃശ്ശിവപേരൂർ സ്തേഷനിലെ ഒരു ചുമരും അതിനടുത്ത് അല്പം പടിഞ്ഞാറുഭാഗത്തു പണിതു വന്നിരുന്ന ഒരു ഹാവും അല്പം കേടുവന്നതു വാസ്തുവമാണ്. പക്ഷെ, ഈ കാലത്താണ് കഥ നടന്നത് എന്നു വിചാരിപ്പാനും ന്യായമില്ല. ഒരു നോവലിന്റെ ഉദ്ദേശവും അതിനെ സംബന്ധിച്ച നിബന്ധനകളെക്കുറിച്ചുള്ള നിഷ്കഷ്ഠതയും ഗ്രന്ഥകർത്താവിന്റെ ഹിതാനുസരണം മാറാമെങ്കിൽ വാസ്തുവവിരുദ്ധമായ ഈ വക സംഗതികൾ വലിയ തെറ്റുകളല്ല.

കൃഷ്ണമേനോൻ ശങ്കുവാരിയരോടുകൂടി മദ്രാസിൽനിന്ന് ആദ്യമായി ഉദയനളിയിലേക്കു പോയപ്പോൾ ഉദയനളിക്ക് അടുത്ത് ഒരു തീവണ്ടിസ്തേഷനുമുണ്ട്. മിസ്റ്റർ ചന്തുമേനോന്റെ സ്ഥലവണ്ണനയിൽനിന്ന് ഈ ഉദയനളി എന്താണെന്ന് അനുഭവസ്ഥനാക്കു നിഷ്പ്രയാസേന ഗ്രഹിക്കാവുന്നതുമാണ്. അതുകൊണ്ടു മിസ്റ്റർ ചന്തുമേനോൻ ഉദ്ദേശിച്ചിരുന്നപ്രകാരം ഈ സ്തേഷനിൽനിന്ന് ഉദയനളിയിലേക്ക് ഏറിയപക്ഷം ഒന്നര നാഴികയിൽ അധികം അകലമുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഇരുപത്തിരണ്ടുകൊല്ലം കഴിഞ്ഞ് ആ സ്ഥലം മിസ്റ്റർ അന്തപ്പായിയുടെ കൈവശമായപ്പോൾ, 'അടുത്തകാലത്തുണ്ടായ ഭൂമികുലുക്ക'ത്താലായിരിക്കാം ചുരുങ്ങിയതു പതിനാറുനാഴിക ദൂരം സ്തേഷനിൽനിന്ന് ഉദയനളി 'തള്ളി'പ്പോയത്. ഏതുകൊണ്ടെന്നാൽ കൃഷ്ണമേനോനും വാരിയരും 'ഉച്ചയ്ക്കാണ്' വണ്ടിയിറങ്ങിയത്. സ്തേഷനിൽ ഇറങ്ങി ഭക്ഷണവും കഴിച്ചു. വൈത്തിപ്പട്ടർ മോ

ഘോരസ്യപ്പെട്ട വീണപ്പോൾ എടുത്തിലെ നായന്മാർ കൊടുത്ത വെള്ളം കുടിച്ചതുപോലെ, തീർത്ഥാടനക്കാരനായ ശങ്കരാരിയുടെ സ്നേഹനിലെ തിരുന്മാരുടെ ഭക്ഷണസാധനങ്ങൾ മേടിച്ച ഭക്ഷിക്കുവാനും വിരോധമുണ്ടായിരുന്നില്ലായിരിക്കാം. ഇവർ ഉദയനന്ദിയിലേക്കു പുറപ്പെട്ടത് ഒരു കാളവണ്ടിയിലാണ്. അക്കാലത്ത് ഈ സാധുവായ ലേഖകനുള്ള ഒരു സ്നേഹനിൽ നല്ല 'കോഴിക്കോടൻ ജടുക്ക' എന്നു പറയുന്നതരം കുതിരവണ്ടി കിട്ടിയിരുന്ന സ്ഥിതിക്കു ഓരോക്കോർട്ടു വക്കീലും മോട്ടോർ വണ്ടിയിലും സാാട്ടിലും സഞ്ചരിച്ചിരുന്ന ആളുമായ നമ്മുടെ ക്ലബ്ബ് മേന്മയ്ക്ക് ഒരു കുതിരവണ്ടി കിട്ടാത്തതു വലിയ കഷ്ടമായി. സ്നേഹനിൽനിന്നു കാളവണ്ടിയിൽ കയറി അവർ ഉദയനന്ദിയിൽ എത്തിയപ്പോൾ രാത്രി മണി എട്ടായി. ഉച്ചയ്ക്കുവണ്ടി ഇറങ്ങിയതിനുശേഷം ചുരുങ്ങിയ പക്ഷം ഏഴു മണിക്കൂറുകൊണ്ടെങ്കിലും, കാളവണ്ടിയിൽ ആയാൽതന്നെ, പത്തുപതിനാറുനാഴിക അകലം യാത്ര ചെയ്തും. സ്നേഹനിൽനിന്ന് ഉദയനന്ദിയിൽ എത്തുവാൻ ഇത്ര സമയം വേണ്ടിവന്നതിനാൽ മിസ്റ്റർ പത്തുമനോന്റെ ഉദയനന്ദിയിലോ മിസ്റ്റർ അന്തപ്പായിയുടെ 'ഉദയനന്ദി' എന്നു വിചാരിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, അവർ മറ്റാസിൽനിന്നു പുറപ്പെട്ടു "പിറൊ ദിവസം ഉച്ചയ്ക്ക് 'ഉദയനന്ദി'ക്കു്ത്ത തീവണ്ടി സ്നേഹനിൽ രണ്ടുപേരും ഇറങ്ങി' എന്നു മിസ്റ്റർ അന്തപ്പായി പറയുന്നതുണ്ട്. മിസ്റ്റർ അന്തപ്പായിയുടെ സ്ഥലകാലങ്ങളുടെ അടുപ്പത്തിന് ഇത്ര അകലമുണ്ടെങ്കിൽ കഥയിലെ പാത്രങ്ങളുടെ പ്രായം ശൈശവം കഴിഞ്ഞിരിക്കാൻ തരമില്ല.

പാൽനര മനസ്സലെ നമ്പൂരി അസാമാന്യനായതുകൊണ്ടായിരിക്കാം മിഥുനമാസത്തിൽ മനസ്സലെ നെല്ലിയിന്റേത് 'മുളകുപൊടി' കൂട്ടി 'ഉപ്പിലിടവാൻ' മാത്രം മൂപ്പുള്ള നെല്ലി ഉണ്ടായത് എന്നു തന്നെയല്ല, 'കൃത്രിമവൃക്ഷങ്ങളുടെ പലങ്ങൾ' വളരെ നീചമാണെന്നു വിചാരിച്ച് ഒട്ടുമാവു വെക്കാ

ത്ത അദ്ദേഹത്തിനു 'സുബ്ബറായിയുടെ ഗുളിക' കൂട്ടി മുറുക്കുവാൻ മാത്രം പരിഷ്കാരവും ഉണ്ടായല്ലോ. കള്ളക്കുക്കിടകമാസത്തിൽ മുളകുചൊടി കൂട്ടി നെല്ലിനു ഉപ്പിലിടാൻ ശ്രമിച്ചതും നൂറോമാണ്ടിൽ സുബ്ബറായിയുടെ 'താമ്രബലവിഹാരി' നമ്പൂരിമാരുടെ മനകളിൽ ചാടിവീണതും നമ്മുടെ പാൽനര നമ്പൂരിയുടെ ദാസിയായ നാരായണിയുടെ മേൽ അനന്ദമായുണ്ടായിരുന്ന അസാധാരണ വാത്സല്യത്തെ വിശദീകരിക്കുവാൻ മാത്രമായിരിക്കാം! ഒരു നമ്പൂരി എത്രതന്നെ വിടനായിരുന്നാലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ പാപപ്രഭാവം മനയുടെ പടിക്കു പുറത്തല്ലാതെ ഒരു കാലത്തും 'അകായിൽ' പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നതല്ല ഈ ഒരു കായ്ക്കത്തിൽ അവയ്ക്കുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യവും നിഷ്പക്ഷതയും ഒന്നു വേറൊന്നെന്നാണ്. മിസ്റ്റർ ചന്തുമേനോൻ നമ്പൂരിയെ വേഷംകെട്ടിച്ചു ശ്ലോകം ചൊല്ലി നിറുത്തിയപ്പോൾ, ഗംഗത്തിൽ ഇങ്ങിനെ ആടിക്കേണമെന്നപ്പോ വിചാരിച്ചിരുന്നത് എന്നതു നിസ്സംശയമാണ്. പാലക്കോട്ടു നമ്പൂരിയെ വിടവേഷം കെട്ടിച്ച് ആടിച്ച് അയച്ചപ്പോൾ പാൽനര നമ്പൂരിയെ ഗംഗാസ്നാനം കഴിപ്പിച്ചു സാത്വികഗുണങ്ങളോടുകൂടി സിവിൽ വ്യവഹാരത്തിൽ അവതരിപ്പിക്കേണമെന്നായിരിക്കണം വിചാരിച്ചിരുന്നത്. ശാരദയിൽ ഏതു പാത്രത്തെ എടുത്താലും 'ഇന്ദുലേഖ'യിൽ വന്ന 'അധിക'മെന്ന ന്യൂനതയെ പരിഹരിക്കേണമെന്നായിരുന്നു മിസ്റ്റർ ചന്തുമേനോന്റെ ഉദ്ദേശ്യം എന്നു പ്രത്യക്ഷപ്പെടും. ആ സ്ഥിതിക്കു മിസ്റ്റർ ചന്തുമേനോന്റെ ആശയം അന്തപ്പായി അവർകൾ വെടിപ്പായി ഗ്രഹിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നുണ്ടല്ലോ.

പതിനാറാം അദ്ധ്യായത്തിൽ ചക്കിനു വെച്ചതു കൊക്കിനാണ് കൊണ്ടത്. 'ഏഴുതാൻ പോയപ്പോൾ വെള്ളയ്ക്കു ഏഴുതി വന്നപ്പോൾ വെണ്ടയ്ക്കു' എന്നു കുട്ടികൾ കടംകഥ പറയുമ്പോലെ കൃഷ്ണമേനോൻ ക്രിമിനൽ കേസ്സിനു വേണ്ടുന്ന തെളിവുകൾ ശേഖരിക്കുവാൻ രാമേശ്വരത്തു ചെന്നു സിവിൽ കേ

സ്സിനു വേണ്ടുന്ന തെളിവുകളും കൊണ്ടുവന്നു. കഥയിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന പ്രകാരമാണ് ക്രിമിനൽ കേസ്സു നടന്നത്. എങ്കിൽ അതിന്റെ അപ്പീൽ ഒരു ഫൈക്കോടതിയിൽ ചെല്ലുന്നത് എങ്ങിനെ എന്നും വക്കീലിനു സ്ഥലത്തു ചെന്നു സംഭവത്തെക്കുറിച്ചു തെളിയിക്കുകയും സമ്പാദിക്കുവാൻ സാധിക്കുമോ എന്നും വക്കീൽമാർ തന്നെ തീർച്ചയാക്കട്ടെ. ഈ കേസ്സിൽ കൃഷ്ണമേനോൻ രാമേശ്വരത്തേക്കു കൊണ്ടുപോയതു ശ്രദ്ധേയമായും മറ്റും പടങ്ങും കൊടുക്കുന്നതിനപ്പുറം മറ്റൊന്നിനാണെന്നു തോന്നുന്നില്ല. രഘുരാജൻ പണക്കാരനാണെങ്കിലും, കൃഷ്ണമേനോൻ സ്ഥിതിക്ക്, സിവിൽ പ്രവഹാരത്തിനു വേണ്ടുന്ന തെളിവുകൾ കിട്ടിയതോടുകൂടി കൃതാർത്ഥനായി, അഞ്ഞൂറു രൂപകു പീസ്സും വഴിച്ചിലവും വാങ്ങിയതിനു ശേഷം കേസ്സു നടത്താതിരുന്നതു മർദ്ദമായില്ല.

മലയാളരാജ്യക്കാരനായ 'കുഞ്ഞാലിക്കുട്ടി' പക്ഷേ കളവു ട്രോഗത്തിൽ രാമേശ്വരത്തു താമസക്കാരനായിരുന്നിരിക്കാം. കോൺസ്റ്റബിൾ 'കുഞ്ഞാലൻനായർ' ആയതുകൊണ്ടു നിശ്ചയമായും രാമേശ്വരത്തു 'വല്ല അച്ചികളുടേയും വീട്ടിൽ' കിടന്നാണാതെ നിപുത്തിയില്ല. എന്നു തന്നെല്ലെ, രാമേശ്വരത്ത് 'അയ്യപ്പൻവിളക്കും' സാധാരണയാണല്ലോ. രാമേശ്വരത്തു കാരനായ ശുപ്പൻകോനായുടെ 'വീട്ടുപേര്' നിശ്ചയമായും 'ചേരവാരമ്പിൽ' എന്നുതന്നെ ആയിരിക്കണം. ഒരു വേള ഇവരേയും, കൃഷ്ണമേനോൻ കൊണ്ടുപോയതുപോലെ, ഈ കേസ്സിനു വേണ്ടി തൽക്കാലം രാമേശ്വരത്തേക്കു സ്ഥലം മാറ്റിയതല്ലെത്ര.

ശങ്കരമ്പിയെക്കുറിച്ച് ഒന്നാം ഭാഗത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതിൽ കവിഞ്ഞ് എന്തെങ്കിലും പറയേണമെന്നു മിസ്റ്റർ ചത്തുമേനോൻ വിചാരിച്ചിരുന്നതായിത്തെളിയുന്നില്ല. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, കഥയുടെ പ്രചാരത്തിനു പ്രധാനികളായിത്തീരുന്നവരാണെങ്കിൽ, അദ്ദേഹം അതേ കാരണം പറഞ്ഞ് അവ

രക്ഷിച്ച യഥാവസരം പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ, ഇരു പത്തിരണ്ടാം അദ്ധ്യായത്തിൽ ഗ്രന്ഥകർത്താവു ശങ്കരന്റേതായ അനാവശ്യമായി വർണ്ണിച്ചതിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം സാധാരണക്കാർക്കു ചോദ്യം നിഷ്പ്രയാസം ഗ്രഹിക്കാവുന്നതാണ്. ചത്തുമേനോൻ അവർകൾ 'വൈത്തിപ്പട്ടരെ' സൃഷ്ടിച്ചതിനു പകരമാണോ മിസ്സർ അന്തപ്പായി പാവതി അമ്മയെ സൃഷ്ടിച്ചത് എന്നു സംശയിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. പാവതി അമ്മയെ സൃഷ്ടിക്കേണ്ടിവന്നതിനാലാണ് ശങ്കരന്റേതായ വർണ്ണിക്കേണ്ടിവന്നത്. നമ്പിയുടെ സ്വാതന്ത്ര്യപ്രതിപത്തിയുടെ ആധിക്യം മേതുവായിട്ട് അയാളെ സംബന്ധിക്കുന്ന സകല സംഗതികളിലും അയാൾ വളരെ സൂക്ഷ്മലോചനയുള്ളവനായിട്ടാണ് കാണപ്പെടുന്നത്. എന്നാൽ, അയാളുടെ സൂത്രങ്ങളും കളപുകയും കേവലം വിചാരശൂന്യങ്ങളാണെന്ന് ഉടനെ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു. ഗ്രന്ഥകർത്താവു വർണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നപ്രകാരം ഒരു സ്വഭാവമുള്ള നമ്പി അയാൾക്കു ദോഷകരമായ ലക്ഷ്യങ്ങൾ വലിച്ചെന്റെ മരണശേഷവും കൂടെ എടുത്തിലെ അറയിൽ തന്നെ വെച്ചിരുന്നത് എന്തുകൊണ്ടാണെന്നു മനസ്സിലാക്കുന്നില്ല. ഉണ്ട ചോററിൽ കല്പിതന ഒരു തരം കള്ളന്മാർ താൽക്കാലികമായ കാര്യസാദ്ധ്യത്തിനു വേണ്ടി കാരോ ദുരാചാരങ്ങൾ തുടങ്ങുമ്പോൾ, സത്യസന്ധനായ ദൈവം ആ വക പ്രവൃത്തികളെ സ്വയംകൃതാനന്ദങ്ങളാക്കിത്തീർക്കുന്നതു ലോകനീതിയാണെന്നു കാണിക്കുവാനാണ് നമ്പിയെക്കൊണ്ട് അസാധാരണയായ ആ വിശ്ലിത്തം പ്രവൃത്തിപ്പിച്ചത് എങ്കിൽ അതു വളരെ അനുഭവയോഗ്യമായിട്ടുണ്ട്.

ശങ്കരന്റേതായ പ്രകൃതിക്കു തേനിക്കു സംബന്ധമായിരുന്നു ഒരു പാവപ്പെട്ട കുടുംബത്തിലെ സ്ത്രീയെ' ഉപേക്ഷിക്കുവാൻ വളരെ വിരോധമില്ല. പക്ഷെ, ഈ വാക്യത്തിൽനിന്നു പാവതി അമ്മയുടേയും നമ്പിയുടേയും കൂടിയാട്ടംകൊണ്ടു ഗ്രന്ഥകർത്താവു സാധിച്ച കാര്യം എന്താണെന്നു വിശദമാകുന്നുണ്ടു

ല്ലോ. മിസ്റ്റർ അന്തപ്പായി ഒരു നല്ല ഗദ്യകാരനാണെന്നാകുന്നു പലരും ധരിച്ചിരിക്കുന്നത്. ആ സ്ഥിതിക്കു ദുരന്തഗർഭമായ ഈ വാക്യത്തിൽ അപ്രതീക്ഷിതമായി ഒരു വ്യാകരണത്തെ റു ഗ്രന്ഥകർത്താവിനു വന്നുപോയെന്നു വിചാരിക്കുന്നതു മൌഢ്യമായിരിക്കും. 'തനിക്ക്', അതായതു ശങ്കുനമ്പിക്കു സംബന്ധമായിരുന്ന ഒരു സ്ത്രീയെ എന്നാണ് ആ വാക്യത്തിന്റെ സാരം. ശങ്കുനമ്പി 'സ്ത്രീക്കു' സംബന്ധമായിരുന്നില്ല; നേരെ മറിച്ചു, സ്ത്രീ നമ്പിക്കായിരുന്നു സംബന്ധം! ഇതിൽനിന്നു സ്തൂരിക്കുന്ന സാരം വായനക്കാർ തന്നെ ആലോചിച്ചു തീർച്ചയാക്കേണ്ടതാകുന്നു. ഗ്രന്ഥകർത്താവ് ഈ വ്യാകരണത്തെ സ്ഥാപിച്ചുകൊണ്ടുതന്നെയാണ് ഇരുപത്തിമൂന്നാം അദ്ധ്യായത്തിൽ ൨൭൭ാം ഭാഗത്തു "സ്ത്രീയെ 'ദേവ്ത്രി' എന്നും പുരുഷനെ 'ഭാർഗ്വ' എന്നും പായേണ്ടതാണ്" എന്നു വാദിക്കുന്നത്. ഈ തത്വജ്ഞാനത്തിന്റെ സ്വാതന്ത്ര്യവും ഒരു ചിത്രവും ഇതുമേനോൻ അവർകളുടെ ആശയം ഗ്രഹിച്ചതിന്റെ ഫലം തന്നെയാണല്ലോ! കേടാണു ഇടു'ന്നതുപോലെ തന്നെയായിരിക്കാം ശങ്കുനമ്പി 'ധനപന്തരം കഴമ്പും ഇഞ്ചയും' കൊണ്ടു മാത്രം, തലയിൽ എണ്ണ തേക്കാതെ, തേച്ചു കുളി കഴിക്കുന്നത്. ഇംഗ്ലീഷു ചികിത്സപ്രകാരം വാതരോഗികൾക്കു തലയിൽ എണ്ണ തേക്കാൻ പാടില്ലാത്തതുകൊണ്ടായിരിക്കാം ധനപന്തരം കഴമ്പുകൊണ്ടു 'തേച്ചുകുളി' കഴിച്ചിരുന്നത്!

കൃഷ്ണനുണ്ണിയെ വളരെ സാത്വികനായിട്ടാണ് മിസ്റ്റർ ചന്തുമേനോൻ അവതരിപ്പിച്ചത്. 'ദുരാഗ്രഹിയായ രാഘവനുണ്ണിയെ നേരെ മറിച്ചുമാകുന്നു. കഥയിലെ സിവിൽ ക്ലേസ്റ്റിൽ ശാരദയ്ക്കു' അനുകൂലമായി എടുത്തിൽനിന്ന് ഒരാളെ മിസ്റ്റർ ചന്തുമേനോൻ കരുതിയിരുന്നതു കൃഷ്ണനുണ്ണിയെയാണ്. കളവുപായുവാനും മാറും മടിയില്ലാത്ത രാഘവനുണ്ണി മിസ്റ്റർ അന്തപ്പായിയുടെ കൈവശം വന്നപ്പോൾ പരമയോഗ്യനായി; സാത്വികനായ കൃഷ്ണനുണ്ണി നേരെ മറിച്ചുമായി. ഗ്രന്ഥകർത്താ

വ് ഇങ്ങിനെ ചെയ്തതു വക്കീൽ കൃഷ്ണമേനോന്റെ സേവയ്ക്കോ ചത്തുമേനോൻ അവർകളുടെ ആശയങ്ങളെ മുഴുവൻ വായനക്കാരെ ഗ്രഹിപ്പിക്കുവാനോ എന്നു മനസ്സിലാക്കുന്നില്ല.

ഇരുപത്തിനാലാം അദ്ധ്യായത്തിൽ പുതുതായി പ്രവേശിച്ച ചില പാത്രങ്ങളെക്കൊണ്ടു സംധിച്ചു കാഴ്ച നിസ്താരവും കഥയോടു സംബന്ധമില്ലാത്തതാകുന്നു. ഭവളിച്ചരക്കു വ്യാപാരികളിൽ ചിലർ ചരക്കു കൊള്ളാൻ പോകുന്ന സാധുക്കളെ കൈയിന്മേൽ പിടിച്ചു വലിക്കുന്നതു മിസ്റ്റർ അന്തപ്പായിക്കു വളരെ അനുഭവമുള്ള ഒരു വാസ്തവമായിരിക്കാം. പക്ഷേ, ചത്തുമേനോൻ അവർകൾ ഉദ്ദേശിച്ചിരിക്കുന്ന സ്ഥലത്ത് ഈ വക ചപചന്മാരല്ലാ കച്ചവടക്കാർ; എന്നുതന്നെയല്ല, അവർ ഇങ്ങിനെ ചാപല്യം കാണിക്കുകയുമില്ല. കഥ നടന്നസ്ഥലം ബ്രിട്ടീഷ് മലബാറിൽ ഒരു പ്രധാന പട്ടണവും അതോടു സംബന്ധിച്ച പ്രദേശങ്ങളുമായിട്ടാണ് ചത്തുമേനോൻ അവർകൾ സങ്കല്പിച്ചിരിക്കുന്നത്. അവിടെ മീശവെച്ചാലും തലമുടി മുറിച്ചാലും നിട്ടിയുറുപ്പും ശമ്പളം കുറയ്ക്കുകയോ പിഴയിടുകയോ ക്ഷേത്രവിരോധം ചെയ്തയോ പതിവില്ല. എന്നുതന്നെയല്ല, അവിടങ്ങളിലെ ഒരുവിധം കാലക്ഷേപത്തിന്നു നിവൃത്തിയുള്ള കുടുംബങ്ങളിലെ സ്ത്രീകൾ പരസ്യമായ കുളങ്ങളിൽ ചെന്നു കുളിക്കുന്നതുമല്ല. പിന്നെ ഇങ്ങിനെ പരസ്യമായ വഴിക്കുളങ്ങളിലും ക്ഷേത്രക്കുളങ്ങളിലും കുളിക്കുന്ന സ്ത്രീകൾ വല്ല മറുങ്ങളിലും അടിച്ചതളിച്ചു നിത്യവൃത്തി കഴിക്കുന്നവരായിരിക്കും. ഉച്ചതിരിയുന്നതുവരെ പണിയെടുത്തു ബുദ്ധിമുട്ടിയിരിക്കുന്ന ഈ സ്ത്രീകൾ കുളികഴിഞ്ഞു ചുവന്ന മഷിപ്പൊടിയിട്ടു ചുണ്ടു ചുവപ്പിച്ചു നടക്കാൻ എത്രത്തോളം ആഗ്രഹിക്കുമെന്നു മനുഷ്യപ്രകൃതിയെക്കുറിച്ച് അല്പമെങ്കിലും വല്ലതും ഗ്രഹിച്ചിട്ടുള്ളവർക്കുല്ലാം അറിയാമല്ലോ.

ശാമദയെ റൌക്കിയും പാവോടുകൂടിയാണ് മിസ്റ്റർ ചത്തുമേനോൻ ധരിപ്പിച്ചിരുന്നത്. മിസ്റ്റർ അന്തപ്പായിയുടെ കൈയി

ൽ കിട്ടിയപ്പോൾ, ആ കുട്ടിക്കു ജാതിഭ്രഷ്ട് സംഭവിച്ചു എന്നു തീർച്ചയ്ക്കിട്ടാണോ ചട്ടക്കാരന്മാരുടെ വേഷം കെട്ടിച്ചത്? ശാദി മുസൽമാൻജാതിയാണെന്നു വൈത്തിപ്പട്ടർ നിർമ്മിച്ചത് ഒരു ഭോഷ്ശാണെന്നു വാസ്തവം ഗ്രന്ഥകർത്താവു തീരെ വിസ്മരിച്ചുപോയതാണോ? ശാദിയെ ഒരു 'ജാക്കാരും ഗൌണും' ധരിപ്പിച്ചപ്പോൾ ഗ്രന്ഥകർത്താവ് ഒരു സാൽവട്ടുടെ മേടിച്ചുകൊടുക്കേണ്ടതായിരുന്നു. ഗ്രന്ഥകർത്താവിന്റെ ദൃഷ്ടിയിൽ മനോഹരമായിരിക്കാമെങ്കിലും, നായർസ്ട്രീകളുടെ ഇടയിൽ അപ്രകൃതവും അസാധാരണയുമായ ഒരു സമ്പ്രദായത്തിലാണ് ശാദിയുടെ തലമുടി കെട്ടിച്ചത്. 'മുൻവശത്തുള്ള മുടി മിനുസമായിച്ചീകിവെച്ച് അതിന്റെ അഗ്രംവരെ ശേഷമുള്ള ഭാഗം രണ്ടായി പകർത്തു തോളുകളിന്മേൽകൂടി വഷുപ്രദേശത്ത് ഇരുവശമായി ഇട്ടിരുന്നു.' ഇങ്ങിനെയാണത്രെ ശാദിയുടെ തലമുടി ഇട്ടിരുന്നത്! കുതിരയുടെ കുഞ്ചിമുടി മുറിച്ചു നൊറിയിന്മേലേക്കിട്ടു 'ചീകിമിനുക്കി' വെക്കുന്നതുപോലെ നായർസ്ട്രീകൾ ഒരു കാലത്തും ഒരു ദേശത്തും ചെയ്തപതിവില്ല. ഇതു ഭംഗിയാണെന്നു വിചാരിക്കുന്നവരും ഉണ്ടോ എന്നു സംശയമാണു്.

ശാദി മിസ്സർ ചന്തുമേനോന്റെ അധീനത്തിൽ ഇരുന്ന കാലത്തോളം അതിബുദ്ധിമുള്ള ഒരു പെൺകുട്ടിയായിരുന്നു. "ഈ കുട്ടിയുടെ നൊറിയും നേത്രങ്ങളും മുഖത്തിന്റെ ആകൃതിയും നോക്കിയാൽ അത്യന്തം ബുദ്ധിമുട്ടിയുള്ള കുട്ടിയാണെന്നു 'ബുദ്ധിമാന്മാർ' നിശ്ചയമായും തീർച്ചപ്പെടുത്തും" എന്നു മിസ്സർ ചന്തുമേനോൻ ആദ്യമേ പറഞ്ഞുവെച്ചത് ഇവിന്നു വിപരീതമായി വല്ലവർക്കും സംശയമുണ്ടായാൽ, അവർ ബുദ്ധിഹീനന്മാരാണെന്നു വായനക്കാർ തീർച്ചയാക്കുവാനാണോ. എന്ന് ഇപ്പോൾ നോക്കുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ ശാദിയുടെ കൈമാറാവതെ ആ കുട്ടിയുടെ ബുദ്ധിക്ക് യാതൊരു ചാപല്യവും ഉണ്ടായിരുന്നതുമില്ല.

ശാരദയെ മിസ്റ്റർ ചന്ദ്രമേനോൻ അവതരിപ്പിച്ചത് എത്ര പ്രായത്തിലും നിലയിലുമാണെന്നു വായനക്കാർ ഓർക്കുന്നുണ്ടല്ലോ. പാലക്കോട്ട നമ്പൂരിയുടെ ഫലിതം കേട്ട് രസിച്ച് അച്ഛന്റെ കൈപിടിച്ചു ബാലപ്രകൃതിക്കു സഹജമായ നിഷ്ഠ നഷ്ടതയോടുകൂടിച്ചിരിച്ച ആ ശാരദ മിസ്റ്റർ അന്തപ്പായിയുടെ അധീനത്തിൽ വന്നപ്പോഴും ലൗകിക വികാരങ്ങൾക്കും പ്രജ്ഞയും പ്രവേശനമുണ്ടാകാൻ പാടില്ലാത്ത പന്ത്രണ്ടുവയസ്സായ ഒരു പെൺകുട്ടി തന്നെയായിരുന്നു. പക്ഷെ, ഈ സംഗതിയിൽ ഗ്രന്ഥകർത്താവിനു ശോചനീയമായ ഒരു ബുദ്ധിഭ്രമം സംഭവിച്ചതുപോലെ തോന്നുന്നുണ്ട്. ശാരദയുടെ ആദ്യഭാഗം എഴുതിക്കഴിഞ്ഞിട്ട് ഇരുപത്തിരണ്ടു കൊല്ലത്തിനു ശേഷമാണ് രണ്ടാം ഭാഗം എഴുതുവാൻ സംഗതിയായത്. അതുകൊണ്ടു ശാരദയുടെ പ്രായത്തിനും ആ കാലപരിണാമം സംഭവിച്ചിരിക്കുമെന്നു ഗ്രന്ഥകർത്താവു വിചാരിച്ചുപോയിട്ടോ, അഭിസാരികയായ ഒരു പ്രൗഢയുടെ വികാരചേഷ്ടകളെ ആകസ്മികമായി സ്മരിച്ചുപോയിട്ടോ, എന്തുകൊണ്ടാണെന്നറിയുന്നില്ലാ, ബാലയായ നായികയെ പ്രകൃതിവിരോധമായ വികാരങ്ങൾക്കും പ്രവൃത്തികൾക്കും പ്രേരിപ്പിച്ചത്.

വാരിയരും കൃഷ്ണമേനോനും കൂടെ ആദ്യമായി രാമൻമേനെന്ന കാണാൻ ചെന്നപ്പോൾ, 'ശാരദ യാതൊരു കൂസലും കൂടാതെ അവിടെത്തന്നെ നിന്നു.' ഇങ്ങിനെ കൂസൽ കൂടാതെ നിന്നതു വളരെ സ്വാഭാവികമാണ്. ശാരദയ്ക്കു കൃഷ്ണമേനെന്ന 'അന്നുതന്നെ ഇഷ്ടമായി' എന്നാണ് അടുത്ത ഒരു അവസരത്തിൽ ഗ്രന്ഥകർത്താവു പറയുന്നത്. ഈ 'ഇഷ്ട'ത്തിനു കല്പിച്ചിരിക്കുന്ന അർത്ഥം എന്താണെന്നു മനസ്സിലാക്കുന്നില്ല. അനൗകുക്ഷികളായ ദാസിമാരുടേയും ദാമ്പത്യത്തെക്കുറിച്ച് ഉൽക്കണ്ഠയാട കൂടി സദാസംസാരിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്ന മുത്തശ്ശിമാരുടേയും സമ്പർക്കംപോലുമില്ലാതെ, ആലോചനാബുദ്ധിയുള്ള മാതാപിതാക്കന്മാരുടെ ബുദ്ധിച്ഛമായ പരിചരണത്താ

ൽ വളർന്നുപോകുന്ന ജന്തുവാകാത്ത ഒരു പെൺകുട്ടിക്കു തന്റെ പിതാവിനെക്കുറഞ്ഞ് വന്ന പുരുഷന്മാരെക്കുറിച്ച് അസാധാരണമായ ഒരു വികാരമുണ്ടാകുന്നത് അപ്രകൃതമാകുന്നു. എന്നാൽ ശാരദയുടെ പ്രായത്തിലും സ്ഥിതിയിലുമുള്ള ഒരു പെൺകുട്ടി ഇതിൽ കവിഞ്ഞു യാതൊന്നും പ്രവൃത്തിക്കുകയില്ല. അനന്തമാ, ഇഷ്ടം മുതലായ വികാരങ്ങൾ ഉണ്ടാവാൻ പ്രായമായെങ്കിൽ, കൂസൽ കൂടാതെ അപരിചിതനായ ഒരു പുരുഷന്റെ സമീപത്തു നില്ക്കുന്നതുമല്ല; അങ്ങിനെ നില്ക്കുന്നതാണെങ്കിൽ ആ കുട്ടി മംഗലത്തു പാർവ്വതിയമ്മയുടെ മകളോ ശിഷ്യത്തിയോ ആയിരിക്കണം. രാമൻമേനോൻ വൈമനസ്സും കാണിച്ചിട്ടും ശാരദ സ്വന്തനിലയിൽ കൃഷ്ണമേനോൻ ഒരു എഴുത്തയയ്ക്കുന്നുണ്ട്. ഇവിടെ സ്വന്തനിലയിൽ ഒരു എഴുത്തഴുതുവാൻ ഉള്ള അവകാശം ഉണ്ടായത് എങ്ങിനെ?

രണ്ടാമത്തെത്തവണ ശാരദ കൃഷ്ണമേനോനെക്കണ്ടപ്പോൾ ആദ്യത്തെ 'ഇഷ്ട'ത്തിന് ആരോഗ്യം വലിച്ചുകഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. കൃഷ്ണമേനോന്റെ ഷർട്ടിന്റെ പോക്കറിൽനിന്നു പെടികാരം എടുക്കുകയും കടക്കൻ പിടിച്ചുനോക്കുകയും 'ഇതാ എന്റെ കാമയ്യ' എന്നു പറഞ്ഞു തന്റെ ഒരു ഫോട്ടോ കൃഷ്ണമേനോൻ സമ്മാനിക്കുകയും ചെയ്തത് അന്നത്തെ 'ഇഷ്ട'ത്തിന്റെ പലമാണെന്നു തന്നെ ഊഹിക്കണമല്ലോ. ഈ പ്രവൃത്തികൾ രണ്ടുവിധത്തിലേ സ്വാഭാവികമാവാൻ തരമുള്ളു. ഒന്നുകിൽ ശാരദ അഞ്ചോ ആറോ വയസ്സായ ഒരു പെൺകുട്ടി അതേവരെ കാണാത്ത വസ്തുക്കളിൽ ശിശുക്കൾക്കനുരൂപമായ ജിജ്ഞാസയും സാമാന്യമായ ഭയഭക്തിയും പ്രദർശിപ്പിച്ചതാണെന്നോ, അല്ലെങ്കിൽ, ഉരു യുവതി തന്റെ കാമുകനിലുള്ള അനുരാഗാധിക്യത്താൽ സൈപരസല്ലാപസന്ദർഭത്തിൽ പ്രിയതമന്റെ സാന്നിദ്ധ്യംകൊണ്ടുണ്ടായ പരമാനന്ദത്തിൽ ലയിച്ചിരിക്കുന്ന സമയം സ്വാഭാവികമായി പ്രവൃത്തിക്കുന്നതുപോലെ ചെയ്തതാണെന്നോ വിചാരിക്കേണ്ടിവരും. പ്രസ്തുതസംഗതി ജൂണിനെ രണ്ടുവിധത്തിലുമല്ലെന്നു നമുക്കറിയാമല്ലോ.

കൃഷ്ണമേനോൻ മിസ്റ്റർ ചന്ദ്രമേനോൻ അവതരിപ്പിച്ച സ്ഥിതിയിൽനിന്നു ഭേദപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ലെന്നാണ് മിസ്റ്റർ അന്തപ്പായിയുടെ നാട്ടം. എന്നാൽ പാസ്കവത്തിൽ പാലക്കോട്ട നമ്പൂരിയെ അതിശയിക്കുന്ന ഒരു വിടന്റെ വേഷമാണ് കൃഷ്ണമേനോൻ കെട്ടിച്ചിരിക്കുന്നത്. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, കൃഷ്ണമേനോൻ ശരദയെ ആട്ടം കണ്ടസമയം 'ഇടയ്ക്കിടയ്ക്കു സൂക്ഷിച്ചു നോക്കിക്കൊണ്ടാണ്' ഇരുന്നത്! രണ്ടാമത്തെത്തവണയായപ്പോൾ, ശരദയുടെ 'പുറത്തു സ്നേഹത്തോടെ തട്ടുകയും,' 'മുട്ടിയിണേൽ തലോടുകയും,' യാതൊരു ആലോചനയും കൂടാതെ 'മരതകകല്ലുവെച്ചു വിലയേറിയ സ്വപ്നമോതിരം ശരദയുടെ വലത്തു കൈയിണേൽ ഇടുകയും' ചെയ്തിരിക്കുന്നു. ഇതെല്ലാം ചെയ്തതൊ! ശരദ നേരിട്ട കൃഷ്ണമേനോൻ ഒരു ഏഴുത്തയക്കാൻ പോലും വൈമനസ്യം കാണിച്ചു പിന്തിയായ രാമൻമേനോന്റെ മുഖിൽവെച്ചുമാണ്! രാമൻമേനോന്റെ തൽക്കാലത്തെ നേത്രരോഗം ആചാരവിരുദ്ധമായ ഈ ചേട്ടത്തത്തിന് മതിയായ സമാധാനമായിരിക്കാം. മിസ്റ്റർ ചന്ദ്രമേനോൻ അവതരിപ്പിച്ച നായകനെപ്പോലുള്ള ഒരു നായർ യുവാവ് ഈ വിധം നിലകേടുകാണിക്കുന്നതല്ല. അതിലും വിശേഷിച്ചു വിടനല്ലാത്ത ഒരു നായകനെ വിടവേഷം കെട്ടിക്കുന്നത് ഒരു ആഖ്യാനികയുടെ നിബന്ധനകൾക്കു വിപരീതവുമാകുന്നു.

കൃഷ്ണമേനോന്റെ ഭൂതൻ തന്റെ യജമാനനോട് ആചരിച്ചിരുന്ന സമ്പ്രദായം സാധാരണ നായന്മാരുടെ ഇടയിൽ പതിവല്ലാത്തതാണ്. ഭൂതൻ യജമാനനെ 'ചേട്ടാ!' എന്നു സംബോധന ചെയ്യുന്ന ഒരു വകക്കാരുടെ ഇടയിൽ മാത്രമേ അപ്പൂക്കുട്ടൻ കൃഷ്ണമേനോന് ആചരിച്ചിരുന്ന ഒരു നില കാണുന്നുള്ളൂ. ചിന്താ പാതവശ്ശാകാണ് അരോചകം ബാധിച്ച കൃഷ്ണമേനോൻ ചായ വേണ്ടെന്നു പറഞ്ഞപ്പോൾ അപ്പൂക്കുട്ടൻ ചെയ്ത പ്രസംഗം വളരെ സ്വാഭാവികമല്ല. ഇതും ചന്ദ്രമേനോൻ അവർകളുടെ ആശയവിചാരസമാണോ? ആവോ!

സാധാരണ ആഖ്യായികകളിൽ പാത്രമുഖേനയൊ ഗ്രന്ഥകർത്താവിന്റെ സ്വന്തമായൊ അസൂയാർക്കഭാവം പുറപ്പെടുന്നത് അല്പം കടന്ന കൈയാകുന്നു. വലിയച്ചൻ കൃഷ്ണനെ ഉദ്ദേശിച്ചും കൃഷ്ണനുണ്ണി ശങ്കരനമ്പിയെ ഉദ്ദേശിച്ചും 'പുലയാടി മകൻ' എന്ന് കാരോ സന്ദർഭത്തിൽ സങ്കോചം കൂടാതെ പറയുന്നുണ്ട്. ഈ പ്രഭുക്കന്മാരുടെ അവസ്ഥാഭേദംകൊണ്ടു സ്വഭാവത്തിന്നു ഭിന്നതയൊ ഭരമിമാനമൊ മാറ്റു വല്ല ദോഷങ്ങളൊ ഉണ്ടായിരുന്നാലും ഈ വക അസൂയാർക്കഭാവം അവരുടെ വായിൽനിന്ന് ഒരിക്കലും പുറപ്പെടുന്നതല്ല. ഇതുപോലെ തന്നെ വേറെ ഒരു സന്ദർഭത്തിൽ 'അവന്റെ അമ്മേടെ പുതിയ വീട്' എന്നു വലിയച്ചൻ പറയുന്നുണ്ട്. 'ഞാൻ ചെന്ന വശം' എന്നു വൈത്തിപ്പട്ടണക്കൊണ്ടു പറയിച്ചത് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജാതിസ്വഭാവത്തിന്നു തീരെ വിചരീതമായ ഒരു സംഗതിയാണു്. ഈ 'വശം' എന്ന പദപ്രയോഗം ചിലരുടെ ഇടയിൽ സാധാരണയാണെങ്കിലും ശാരദയിലെ പാത്രങ്ങളിൽ കാതർ മുതലായ ചില ജാതിക്കാർ മാത്രമേ ഇതു ധാരാളം ഉപയോഗിക്കാറുള്ളു. 'കണ്ടൻമേനോൻ ചെന്നവശം' എന്നു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നതു പക്ഷേ സ്വാഭാവികമായിരിക്കാം. ശാരദ കൃഷ്ണമേനനെ ഉദ്ദേശിച്ചു്, 'അന്നുതന്നെ ഇച്ചു് മായിട്ടുംകൂടെ, 'അയാളെ' എന്നു പറഞ്ഞത് ഒട്ടും ഭംഗിയായില്ല. 'രഥസുകാരത്തി, ബലാൽസംഗം' മുതലായ പദപ്രയോഗങ്ങൾ ഈ വക ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ എത്രത്തോളം ഭംഗിയാണെന്നു സാഹിത്യരസികന്മാർ തന്നെ തീർച്ചയാക്കട്ടെ. ഇതെല്ലാം സാഹചര്യംകൊണ്ടു വന്ന അബദ്ധങ്ങളാണെങ്കിൽ വായനക്കാർ ക്ഷമിക്കേണ്ടത് അവരുടെ ധർമ്മമാകുന്നു.

'വൈകല്യങ്ങൾ മാച്ചുവെക്കുവാൻ മനുഷ്യക്കുള്ള ആഗ്രഹം ക്ഷന്തവ്യമാണല്ലോ' എന്നു ഗ്രന്ഥകർത്താവു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നതു വാസ്തവമാകുന്നു. 'ദുഷ്ടൻ എപ്പോഴും സ്വന്തം അനാദിവിഷകളും സകൃതി കഷ്ടപ്പെട്ടു വലയുകയു ചെയ്യുന്ന കാഴ്ച

ലോകത്തിൽ ധർമ്മവിപ്ലവത്തിന്നു മേതുവായിത്തീരും എന്ന തത്വം എല്ലാവർക്കും അനുഭവമാണല്ലോ. പക്ഷെ, ദൃഷ്ടാന്തം കൊണ്ടു മാത്രമേ തത്വങ്ങൾ അനുഭവപ്പെടുകയുള്ളൂ. മിസ്റ്റർ ചത്തുമനോൻ എഴുതി നിറുത്തിയ ഭാഗത്തിൽ പാത്രങ്ങളുടെ സ്വഭാവത്തിന്നും പ്രവൃത്തിക്കും പൂർത്തി വരുത്തിട്ടുണ്ടായിരുന്നില്ല. ആ ഒരു ചുമതല നിർഭാഗ്യവശാൽ രണ്ടാം ഭാഗം എഴുതുവാൻ ഉദ്യോഗിക്കുന്ന ആളിലായിത്തീർന്നു. മിസ്റ്റർ ചത്തുമനോന്റെ ആശയങ്ങളുടെ വ്യഞ്ജകശക്തിയുടെ സഹായംകൊണ്ടാണ് മിർ അന്തപ്പായി രണ്ടാം ഭാഗം പൂരിപ്പിച്ചതെങ്കിൽ, ആ വാദം തീരെ സാധുവല്ലെന്നു പറയാതെ നിവൃത്തിയില്ല. ചത്തുമനോൻ അവർകൾ, സാധാരണ ആഖ്യായികാകത്താക്കുന്നൊരെപ്പോലെ, പാത്രങ്ങളെ താരതമ്യപ്പെടുത്തത്തക്കവണ്ണം ജോടിയായിട്ടാണ് അവതരിപ്പിച്ചിരുന്നത്. ആഖ്യായിക എന്നതു തന്നെ സൂക്ഷ്മത്തിൽ ജീവിതനിരൂപണമാകുന്നു. അതിൽ മനുഷ്യപ്രകൃതിയുടെ നന്മതിമകളെ പാത്രങ്ങളുടെ പ്രവൃത്തികൊണ്ടു വേർതിരിച്ചു പ്രത്യക്ഷപ്പെടുത്തി വായനക്കാരെ അനുഭവപ്പെടുത്തിയാൽ മാത്രമേ നന്മകളുടെ ആകർഷണശക്തികൊണ്ട് അവർക്കു തിന്മകളിൽ വെറുപ്പു ജനിക്കുകയുള്ളൂ. ഈ ഒരു തത്വം 'ഹെയിനാൾഡും' കൂടെ വിസ്മരിച്ചിട്ടില്ല. നേരെ മറിച്ചു, കഥാപാത്രങ്ങളുടെ പ്രകൃതിയിലും പ്രവൃത്തിയിലും അസ്പഷ്ടമായിട്ടുള്ളതായ ദോഷങ്ങൾ മാത്രമേ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നുള്ളൂ എങ്കിൽ, അങ്ങിനെയുള്ള ഒരു കൃതി മനുഷ്യ വർത്തിന്ന് ഒരു ശാപമായിത്തീരും. പാത്രങ്ങളുടെ പ്രകൃതിയിലും പ്രവൃത്തിയിലും പ്രദർശിപ്പിക്കപ്പെടാത്ത ഗുണഭാഗങ്ങളെക്കുറിച്ച് ഗ്രന്ഥകർത്താവ് ഇത്ര തന്നെ തുല്യജ്ഞാനോപദേശം ചെയ്താലും, സാക്ഷികളായ പാത്രങ്ങളുടെ നേരെ വെച്ച് അതെല്ലാം വായനക്കാരെ കോക്കിരി കാട്ടുന്നതുപോലെ പരിണമിക്കുകയേയുള്ളൂ. മിസ്റ്റർ ചത്തുമനോന്റെ ആശയങ്ങൾ ഗ്രഹിച്ചിട്ടുള്ളതെങ്കിൽ ഈ ഒരു കാര്യത്തിൽ ഗ്രന്ഥകർത്താവ് ഇത്ര അനാസ്ഥ കാണിച്ചതു വലിയ കഷ്ടമായിപ്പോയി.

‘ഗ്രന്ഥകർത്താവിന്റെ ബുദ്ധിശക്തിക്കും വാസനയ്ക്കും ആ ചിക്ഷതേക്കുവണ്ണം ഗ്രന്ഥം എഴുതുവാനേ നിവൃത്തിയുള്ളൂ’ എന്നു ചതുരനോൻ അവർകൾ നാലാം അദ്ധ്യായത്തിന്റെ ആരംഭത്തിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നത് ഇവിടെ ഒരു സമാധാനമായിക്കരുതേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. രണ്ടാം ഭാഗത്തിൽ വരാന്തിരിക്കുന്ന ഗുണഭോഷങ്ങൾക്ക് അദ്ദേഹം ഉത്തരവാദിയാകുന്നതല്ലെന്നു മുൻകൂട്ടിക്കരുതിയിരുന്നെങ്കിൽ അദ്ദേഹം നിശ്ചയമായും ഒരു യഥാർത്ഥകവിതന്നെ. പാത്രങ്ങളുടെ പ്രകൃതിയേയും പ്രവൃത്തിയേയും പൂർത്തിയാക്കിയപ്പോൾ മിസ്റ്റർ അനന്തപ്പായിക്കു പാറിയ ആ ബലൂത്തിന്നു ‘ചതുരനോൻ അവർകളുടെ ആശയം ഇതാണ്’ എന്ന സമാധാനം മേൽ കാണിച്ച അഭിപ്രായംകൊണ്ടു നിലനില്പാതെയായിട്ടുണ്ട്. കഥ പൂർത്തിയായപ്പോൾ പാത്രങ്ങളിൽ പ്രധാന പ്രവൃത്തി ഉണ്ടായവർക്കു തീരെ മനസ്സാക്ഷി ഇല്ലാതായിത്തീർന്നു. മനസ്സാക്ഷിയുടെ ദൈവികശക്തിയോടു കൂടി പ്രവൃത്തിപ്പാൻ പ്രേരിതരായിരുന്ന പാത്രങ്ങൾക്കു ചിലപ്പോൾ പ്രവൃത്തി ഇല്ലാതെയും, മറ്റു ചില സന്ദർഭങ്ങളിൽ ലൌകികവിചാരശക്തികൊണ്ടു ബലമില്ലാതെയും സംഭവിച്ചു. രാമൻമേനോൻ, ശങ്കരമേനോൻ, ശങ്കുചാരിയർ, കൃഷ്ണനണ്ണി, കൃഷ്ണമേനോൻ എന്നീ പാത്രങ്ങളുടെ പ്രകൃതിയിൽ പ്രത്യക്ഷമായും അപ്രത്യക്ഷമായും കിടന്നിരുന്ന സദാചാരരസം വെട്ടെന്ന് അദൃശ്യമാവുകയോ നേരെ മറിച്ചാവുകയോ ചെയ്തതു ഭംഗിയായില്ല. രാമനേനോനോയും ശങ്കരമേനോനോയും സദാചാരനിഷ്ഠാപ്രകടനത്തിന്നു സന്ദർഭം തന്നെ ഏകാഭ്യർത്ഥിച്ചു. കൃഷ്ണമേനോന്റെ പ്രവൃത്തികളിൽ കായികമായ സ്വാതന്ത്ര്യം ചാരത്തിന്റെ പരിണാമംകൊണ്ടു മാനസികമായ സദാചാരദാർശ്യത്തിന്നു ക്ഷോഭം തട്ടിപ്പോയി. സത്യസന്ധനായ ശങ്കുചാരിയരെ ലൌകികബുദ്ധി ബലമായി ബാധിച്ചതുകൊണ്ടു മനസ്സാക്ഷിക്കു വിപരീതമായി ‘ഗയാസ്താനം’ ചെയ്തിച്ചു. വലിയപ്പനേയും തിരുമല്ലാടിനേയും ഒരു ജോടിയാക്കിയിട്ടാണ് മിസ്റ്റർ

ചത്തുമേനോൻ കൊണ്ടുവന്നിരുന്നത്. അതിൽ മിസ്റ്റർ അന്തപ്പായി വലിയച്ചന്റെ ദൃഷ്ടതകൾ വലിപ്പിച്ചതോടുകൂടി തിരുമല്ലാടിന്റെ ശിഷ്ടതകൾ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുത്തേണ്ടതായിരുന്നു. ഇങ്ങിനെ ഓരോ പാത്രങ്ങളെപ്പറ്റിപ്പിച്ചതിൽ അവയെല്ലാവരും ദോഷഭാഗം വലിപ്പിച്ചതല്ലാതെ ഗുണാശം ലേശം കൊടുത്തു മിപ്പു. നേരെ മറിച്ചു സാത്വികനായ കൃഷ്ണനണ്ണിയെ നിദ്ദയനും ദൃഷ്ടനാക്കിത്തീർത്തു. ദരാഗ്രാഹിയും നണയനുമായ രാഘവനണ്ണിയെ സ്വാതന്ത്ര്യലഭനായ ഒരു മർദ്ദാഭിക്കാരനാക്കി.

പാവുതി അമ്മയുടെ ദുഷ്ടീലത്തിന്നു പ്രതിവിധിയായി ആരേയും പ്രദർശിപ്പിക്കാഞ്ഞതു വളരെ ദോഷകരമായ ഒരു അബദ്ധമാണ്. ശങ്കുനമ്പിയുടെ കാര്യത്തിൽ മാത്രമേ 'തട്ടിപ്പറിച്ചതു പൊട്ടിത്തെറിക്കും' എന്ന ആപ്തവാക്യം ഏതാനും സാധുവാകുന്നുള്ളൂ. പാവുതി അമ്മയെത്തട്ടിപ്പറിച്ചതിനാൽ അവർ അയാളുടെ കൈയിൽനിന്നു പോയി എന്നു മാത്രം വന്നതുകൊണ്ടു സമാധാനമാകുമോ? പാവുതി അമ്മ കുഞ്ഞുണ്ണിമേനോടും നമ്പിയോടും തട്ടിപ്പറിച്ച മുതൽ കൊണ്ടു മാളികപ്പുറത്തിരുന്നു വീണ വായിക്കുന്നത് 'ധർമ്മവിപ്ലവത്തിന്നു' വഴിയല്ലെ? എന്നാൽ ശാരദയുടെ സദാചാരനിരതത്വം പ്രകാശം ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടോ? അതു ഇല്ല. 'മെറിന'യിൽ വെച്ചു കൃഷ്ണമേനോൻ ശാരദയുടെ 'അധരപല്ലവത്തെ ചുംബിച്ചു'പ്പോൾ, ശാരദ ഭർത്താവിനെ 'ആലിംഗനം' ചെയ്തു സംഭവംകൊണ്ടു ഭാര്യഭർത്താക്കന്മാരുടെ അന്യോന്യാനുരാഗവും വിശ്വാസവും വിശദമായൊ?

വൈത്തിപ്പട്ടഭടയേയും ശങ്കുനമ്പിയുടേയും മരണം അന്യയുടെ ഫലമാണെന്നു വരുത്തുവാൻ ശ്രമിച്ചിരിക്കുന്ന പ്രയത്നം എത്രത്തോളം സഫലമായി എന്നു വായനക്കാർ തന്നെ തീർച്ചയാക്കണം. വൈത്തിപ്പട്ടർ ചത്തുമേനോന്റെ അധീനത്തിലിരുന്ന കാലത്തോളം അന്യയെല്ലാ പ്രവേശനം ഉണ്ടാവാൻ പാടില്ലാത്തവിധം സ്വാതന്ത്ര്യതൽപരതകൊണ്ടു ദൃഷ്ടനായിരുന്നു. പട്ടർ തന്റെ ഉദ്ദേശം സാധിക്കാൻ ഉപയോഗിച്ച മാർഗ്ഗം യുക്തിക്കു യോജിക്കാത്തതുമായി. ചത്തുമേനോൻ അവർ

കളുടെ സൃഷ്ടിയായ വൈത്തിപ്പട്ടരെ വിശ്വാമിത്രൻ വിചാരിച്ചാൽ പോലും വേഷച്ഛന്നനാക്കുവാൻ സാധിക്കാത്ത സ്ഥിതിക്കു ജേലിൽ നിന്നു പുറത്താക്കിയ ശേഷം ഒന്നര മാസത്തോളം കളിച്ചുമാറി നടത്തിയതുതന്നെ അത്യാന്താസംഗതമാകുന്നു. അതിലും വിശേഷിച്ചു, പട്ടക്കു ശങ്കരമേനോന്റെ സ്ഥിതിയിൽ അസൂയ തോന്നിയതിനുള്ള പ്രവൃത്തി 'ശങ്കാ ഉച്ഛി' എന്ന വ്യാജേന സപ്പത്തക്കൊണ്ടു കടിപ്പിച്ചു ശാരദയെക്കൊല്ലുവാനുള്ള ആലോചനയായിരുന്നു! സാധാരണ വാക്കെട്ടിയ കടം കണ്ടാൽ കുരങ്ങന്മാർ അത് അഴിച്ചു അതിന്റെ ഉള്ളിൽ പെട്ടെന്നു കൈ ഇടം എന്നു കേട്ടിട്ടുണ്ട്. വിശേഷബുദ്ധിയുള്ള മനുഷ്യരായും ഇങ്ങിനെ ചെയ്യാറില്ല. അതിലും വിശേഷിച്ചു, ആലോചനാബുദ്ധിയുള്ള ശാരദ കൂർബുദ്ധിയുള്ള ശങ്കരമേനോൻ ഉള്ളപ്പോൾ, ആരോ ഒരുത്തൻ കൊണ്ടുവന്ന ഉപ്പേരിക്കടം അഴിച്ചു പെട്ടെന്ന് അതിൽ കൈയിടുമെന്നു വിചാരിച്ചു വൈത്തിപ്പട്ടക്കൊ മാറ്റുള്ളവക്കൊ ആലോചന പിഴച്ചത്? ശങ്കരനവിയുടെ മരണം ഒരു ചേള ന്യായമാണെന്നു തന്നെ പാഠയാമെങ്കിലും, 'ധർമ്മവിപ്ലവം' ഉണ്ടാകാതിരിക്കേണമെങ്കിൽ, വൈത്തിപ്പട്ടരേയും ദിഷ്ടനാൽ പ്രേരിതനായ വിഷ്ണുക്കുഞ്ഞേയും ഇങ്ങിനെ കൊന്നതു വളരെ ശരിയായൊ എന്നു സംശയമാണ്. ഇതു പക്ഷെ ദൈവനീതിയേയും ലോകനീതിയേയും കുറിച്ചു ബുദ്ധിമാന്മാരുടെ ഇടയിൽ കണ്ടുവരുന്ന ഒരു അഭിപ്രായഭേദം മാത്രം ആയിരിക്കാം.

ശാരദയുടെ രണ്ടാം ഭാഗം കൊണ്ടു കഥ പൂരിപ്പിച്ചപ്പോൾ, മനുഷ്യപ്രകൃതിയെ ബാധിക്കുന്ന മൂന്നു തരം ദിഷ്ടതകൾ വൈത്തിപ്പട്ടർ, അച്ചൻ, ശങ്കരനവി; പാപ്തതി അമ്മ എന്നീ പാത്രങ്ങളിൽ പ്രൗഢപ്പെട്ടു കഴിഞ്ഞു. ഇവരിൽ ഏതെങ്കിലും ഒരു പാത്രത്തിനുപോലും പശ്ചാത്താപം ഉണ്ടായതായി കാണുന്നില്ല. സ്വാതന്ത്ര്യാഭാവത്തിന്റെ പരമകാഴ്ചയിൽനിന്നുണ്ടായ പ്രതികൂലശക്തിയുടെ മൂർഛിത നിമിത്തം ദിഷ്ടനായിത്തീർന്ന 'ഇയാൾ' എന്ന പശ്ചാത്താപിപ്പിക്കാതെ വിടവുവാൻ ദിവ്യനായ

ഷേക്സ്പിയർ' പോലും ധൈര്യം ഉണ്ടായില്ല. ഷേക്സ്പിയർ
 തന്റെ ഇയാഗോവിനു തുല്യനായി വേറെ ഒരു കഥാപാത്രത്തെ
 നാം അറിയുന്നതു സ്കോട്ടിന്റെ 'വാർണി'യാകുന്നു. പക്ഷെ
 വാർണി പശ്ചാത്താപം കൂടാതെ ആകസ്മികമായി മരിച്ചുപോ
 യ സംഭവം ഇന്നും വിവാദരഹിതമായിട്ടില്ലാ ഇരിക്കുന്നത്.
 ശാരദയിലെ ദുഷ്ടപാത്രങ്ങളിൽ ഒന്നിനേയെങ്കിലും ഉപരോധ
 സാമ്യമുണ്ടെന്നുവാനും നിവൃത്തിയില്ല. വൈത്തിപ്പട്ടക്കാക
 ടെ, നമ്പിക്കാകട്ടെ ഈ രണ്ടു കഥാപാത്രങ്ങളുടെ കൂർമ്മബലി
 യൊ ഉത്തമീകരണമൊ ഇല്ല. ആ സ്ഥിതിക്ക് അവർ സ്വാ
 തന്ത്രപരതകൊണ്ടു ദുഷ്ടനാമായിത്തീർന്ന സ്വാഭാവികഭീരുക്കളാ
 ണെന്നേ അവരുടെ പ്രവൃത്തികൾ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുത്തുന്നുള്ളൂ. ഭീ
 രുക്കൾക്കു പശ്ചാത്താപം സ്വാഭാവികവുമാണ്. ഇവരിൽ
 എല്ലാവരിലും വെച്ചു വലിയ ഭീരു അച്ചനാണെന്ന് അദ്ദേഹ
 ത്തിനെ ബാധിച്ച രോഗം തന്നെ ലക്ഷ്യമാകുന്നു. അച്ചനും
 പശ്ചാത്താപമുണ്ടായില്ലെന്നു മാത്രമല്ല, അദ്ദേഹത്തിന്റെ ദുഷ്ട
 തയുടെ ഫലമാണെന്നു സൂചിപ്പിക്കുന്ന മനുസമ്പ്രദായം അ
 രാജവയോഗ്യമാകാത്തതിന്നു പാമെ, അത്യന്തം ബീഭത്സവുമാ
 യി. മലയാളത്തിൽ ആഖ്യാനികകളുടെ മാതൃകകൾ ഇംഗ്ലീ
 ഷ് നോവലുകളാണല്ലോ. അവയിൽ മനുഷ്യരുടെ നീചസ്വ
 ഭാവങ്ങളെ പാത്രമുഖേന പ്രദർശിപ്പിച്ചിരുന്ന ഒരു ഗ്രന്ഥകർത്താ
 വും മംഗലത്തു പാർവ്വതിയമ്മയെപ്പോലെ ഒരു പാത്രത്തെ ആ
 ക്ലാപനം കൂടാതെ പ്രവേശിപ്പിച്ചിട്ടില്ല. വൃദ്ധിചാരാദിദുഷ്ട
 ത്തികൾ സങ്കോചം കൂടാതെ പ്രവൃത്തിക്കുന്ന സുപാത്രങ്ങളെ
 കാണുന്ന റെയിനാൾഡിന്റെ ആഖ്യാനികകളിലും അലക്സാ
 ണ്ടർ ഡുമാസ്സിന്റെ ആഖ്യാനികകളിലും കൂടെ ആ വക പാ
 ത്രങ്ങൾക്കു മനസ്സാക്കിയും പശ്ചാത്താപവും സ്വാഭാവികമാ
 ണെന്നു പ്രത്യക്ഷപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നതു പക്ഷെ ആ ഗ്രന്ഥക
 ത്താക്കന്മാർക്കു മനുഷ്യപ്രകൃതിയെക്കുറിച്ചു സൂക്ഷ്മമെന്നോ ഉള്ള
 തുകൊണ്ടായിരിക്കാം. എന്നാൽ മിസ്റ്റർ അന്തപ്പായി പാർവ്വ
 തി അമ്മയെ മനസ്സാക്കിയും പശ്ചാത്താപവും കൂടാതെ കേളു

മേനോൻ ഒന്നിച്ച മാളികപ്പാത്തിരുത്തി സുഖിപ്പിച്ചതും, വൃസ നാക്രാന്തനായി നിരാശയോടുകൂടിപ്പോകുന്ന ശങ്കരന്മിയെ 'ആ മുതുകാൻപോത്ത് ഇതാ പോകുന്നു' എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടു കേളുമേനോൻ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ച കൊടുത്തപ്പോൾ, 'ഈ കൈച്ചിരി'പ്പിച്ചതും സ്ത്രീസ്വഭാവത്തിന്നു തീരെ യോജിക്കാത്ത ഒരു സ്വഗതിയാകുന്നു.

ഒരു ആഖ്യായികയിൽ, എന്നു വേണ്ടാ ഏതുതരം കൃതികളിലും, ഈ മാതിരി പാത്രങ്ങളുടെ ദൃസ്തപദാവത്തിന്റെ നഗ്നതയെ വിപരീതോപമാനം കൂടാതെ വെളിപ്പെടുത്തുന്നതു സമുദായക്ഷേമത്തിന്ന് ഒട്ടും ഗുണകരമല്ല. മനുഷ്യപ്രകൃതിക്കു സഹജമായ ദുഷ്ടങ്ങളെക്കുറിച്ചു ചില സന്ദർഭങ്ങളിൽ ഗ്രന്ഥകർത്താക്കന്മാർ അവഗ്രഹം മൗനം ഭീഷിക്കേണമെന്നതു് സാഹിത്യരസികന്മാരുടെ ഇടയിലുള്ള ഒരു നിബ്ബന്ധനിയമമാകുന്നു. ഈ ഒരു വാസ്തവം വിസ്മരിക്കുന്ന ഗ്രന്ഥകർത്താവിന്റെ കൃതി സമുദായമാകുന്ന ഉദ്യാനത്തിൽ ഉയന്നു നില്ക്കുന്ന വിഷദമമായിട്ടേ ഭവിക്കുകയുള്ളൂ; എന്നു ധനെയല്ല, സാഹിത്യനോമണ്ഡലത്തിൽ അപൂർവ്വമെങ്കിലും, ആപൽസൂചകമായ ധൂമകേതുവുമായിരിക്കാം.

കഥാപാത്രങ്ങൾ മുഖേന ജീവിതനാടകം അഭിനയിപ്പിക്കുന്ന സൂത്രധാരൻ പ്രത്യേകം മനസ്സു വെക്കേണ്ടുന്ന ഒരു സ്വഗതി വിപരീതോപമാനം കൊണ്ടു മനുഷ്യപ്രകൃതിയെ ദൃഷ്ടാന്തയോഗ്യമാകുവണ്ണം പ്രദർശിപ്പിക്കുകയാകുന്നു. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, ജീവലോകം ഗുണദോഷസമ്മിശ്രമാകുന്നു. 'വില്ലിനകാളിൻസ്' പായുംപോലെ മനുഷ്യാവസ്ഥയിൽ ഓരോരുത്തനും സമുദായത്തിനും പ്രത്യേകം ഗുണദോഷങ്ങൾ ഉണ്ട്. നാം നിരന്തരമായിസ്സുഖിക്കുകയോ ദുഃഖിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നില്ല. അതുകൊണ്ടു മനുഷ്യജീവിതത്തിന്റെ വാസ്തവം സമ്മിശ്രതകൊണ്ടു മാത്രമേ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുകയുള്ളൂ. ഈ വാസ്തവം ഗ്രന്ഥമുഖേന ഉപദേശിക്കുന്പോൾ, വിപരീതോപമാനം കൊണ്ടു ദോഷാംശങ്ങൾക്കു സമാധാനം വരുത്തേണ്ടതാകുന്നു. നിർദ്വൈശാൽ ഈ തത്വം മിസ്സർ അന്തപ്പായി തൽക്കലാവി

സൂരിച്ചുപോയി എന്നാണ് തോന്നുന്നത്. ശാരദയുടെ രണ്ടാം ഭാഗത്തിൽ ഏതാളുണ്ടായ പല അബദ്ധങ്ങളും വന്നിട്ടുണ്ടെങ്കിലും, ലേഖനദൈശല്യത്തെക്കുറിച്ചു ഭയന്നും അവ 'സാഹചര്യത്താൽ വായനക്കാർക്കു തന്നെ തീക്കാവുന്നതാണ്'ന്നു വിശ്വസിച്ചുകൊണ്ടു ഞാൻ തൽക്കാലം വിരമിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

—o—o—o—

സാങ്കേതികസംജ്ഞകൾ.

(തുടർച്ച)

(രഹി. സി. ചാക്കോ, ബി. എ.ഓ. ബി. എസ്സ്. സി.)

സംസ്കൃതത്തിലെ ജ, ഞ എന്ന സ്വരങ്ങളെക്കുറിച്ചു സ്വല്പം പ്രസ്താവിക്കേണ്ടിയുണ്ടു്. ഇത്ര സ്പഷ്ടമായ രേഖലകൾ ശ്രുതിയോടുകൂടിയ അക്ഷരങ്ങളെ സ്വരങ്ങളെന്നു വിളിക്കുന്നതിൽ, അങ്ങനെ ധ്വാനിച്ചു ശീലിച്ചിരിക്കുന്ന നമുക്കു വിസ്മയമില്ലെങ്കിലും, പാഠശാലകൾക്കു വിസ്മയമുണ്ടാകാതെയിരിക്കയില്ല. ഈ സ്വരങ്ങൾ രണ്ടിച്ചു വ്യഞ്ജനലക്ഷണം ധാരാളമുണ്ട്. ലക്ഷണം വിഴിച്ചു ഈ സ്വരങ്ങളെക്കുറിച്ചു സമാധാനപ്പെടുവാൻ നമുക്കൊരു വഴിയില്ലാതില്ല.

ജകാരം വാസ്തവത്തിൽ ഒരു വ്യഞ്ജനവും ഒരു സ്വരവും കൂടിച്ചേർന്നിട്ടുള്ള ഒരു അക്ഷരമാണെന്നാണെന്നിട്ടു തോന്നുന്നത്. ജകാരത്തിലെ സ്വരാംശം നാം മലയാളത്തിൽ സാധുതോകാരം എന്നു വിളിക്കുന്ന സ്വരത്തിനോടും, ഇംഗ്ലീഷിൽ "Her" "Mirth" ഇത്യാദി ശബ്ദങ്ങളിൽ ശ്രവിക്കപ്പെടുന്ന സ്വരത്തിനോടും, ഫ്രെഞ്ചുഭാഷയിൽ 'je' 'de' ഇത്യാദി ശബ്ദങ്ങളിൽ ശ്രവിക്കപ്പെടുന്ന സ്വരത്തിനോടും, ജെർമ്മൻഭാഷയിൽ Kounen, Soller ഇത്യാദിശബ്ദങ്ങളിൽ ശ്രവിക്കപ്പെടുന്ന സ്വരത്തിനോടും അത്യന്താ സാമ്യമുള്ള ഒരു സ്വരവിശേഷമാണ്. സംസ്കൃതത്തിൽ ഈ സ്വരം എപ്പോഴൊഴും രേഖത്തിന്നൊലകാരത്തിന്നൊ പാമായിട്ടു മാത്രമേ വരികയുള്ളൂ. ഇംഗ്ലീഷിലെ ഈ പ്രത്യേക സ്വരം എപ്പോഴൊഴും രേഖത്തിനു മുൻപിലാണി

രിക്കുന്നത് ഈ സ്വരത്തിനു രേഖലകാരങ്ങളോടുള്ള അനുബന്ധമായ സമ്പന്നകൊണ്ടു സംസ്കൃതവൈയാകരണന്മാർ ഇതിനെ രേഖലകാരങ്ങളോടു ചേർത്തു അക്ഷരസമാക്ലായത്തിൽ ഉച്ചരിച്ചുകയും ഇതിൽ രണ്ടു സ്ഥാനങ്ങളെ കുറിക്കുന്നതിനായി രണ്ടു ചിഹ്നങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കയാണെന്നറിഞ്ഞോന്നു. ഈ കാലത്തിലും അക്കാലത്തിലുമുള്ള സ്വരം ഒന്നുതന്നെയാണ്. ഈ സ്വരം ഈ കാലത്തിൽ രൂപിച്ചുവെന്നും അക്കാലത്തിൽ ലഭിച്ചുവരുമായിരിക്കണമെന്നു ഉള്ളു. ഈ സ്വരത്തെ മാത്രം സൂചിപ്പിക്കുന്നതിനായി ഇത് എന്ന ചിഹ്നത്തെ നമുക്കു സിദ്ധീകരിച്ചു. അപ്പോൾ—

ജ=രീ, ഓ=ലീ.

സംസ്കൃതത്തിലെ ഈ ഇകാരം നമ്മുടെ അരയുകാരന്മാർക്കു ലെ ഭർബലമാണ്. നമ്മുടെ അരയുകാരത്തിൽ പിന്നാലെ എത്രെങ്കിലുമൊരു സ്വരം വന്നാൽ അതു നാമാവാശ്യമായിത്തീരുന്നു. ഉ:—

തുവ് + ഇല്യ = തുവില്യ.

‘ഇകാരയണമി’ എന്ന സൂത്രപ്രകാരം സംസ്കൃതത്തിലെ ഇകാരത്തിനു ലോപം വന്നിട്ടു ഹേമം മാത്രം ശേഷിക്കുന്നു. ഉ:— ചിത്ര+അയം=ചിത്രയം. ഇങ്ങനെ ചിലേടങ്ങളിൽ ലോപിക്കുന്നതുക്ലാതെ ഇകാരം ചില പ്രത്യയങ്ങളുടെ തോടനം നിമിത്തം ജീവിതമത്സരം അല്പവും ക്ലാതെ മറ്റൊരതെങ്കിലും സ്വപ്രായമായിട്ടു പരിണമിക്കയും ചെയ്യുന്നു. ഇങ്ങനെ വികാരം വരുമ്പോൾ തന്റെ കൂട്ടാളിയായ ഹേമം മുൻപിലോ പിൻപിലോ പിന്നെയും അകമ്പടി നല്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ‘ഉറൺ രചര’ എന്ന സൂത്രത്തിൽനിന്നു ഇകാരത്തിനു പകരം വരുന്ന സ്വരത്തിനു പന്നാലെ മാത്രമേ ഹേമം വരികയുള്ളുവെന്നു തോന്നിപ്പോയേക്കാം. ഈ സൂത്രത്തിനു ഇങ്ങനെയൊരർത്ഥം വരുത്തണമെന്നു പാണിനി നിശ്ചയിച്ചിട്ടില്ലെന്നു മാത്രമല്ല സൂത്രങ്ങളിൽ നിന്നും തെളിയുന്നുണ്ട്. ‘ജകാരത്ത് അ, ഇ, ഉ എന്ന സ്വരങ്ങൾ മറ്റൊന്നും പായാതെ പാണിനി വിധി

കമ്പോൾ ഈ സ്വരങ്ങളെ പെരങ്ങളായി ഗ്രഹിച്ചുകൊള്ളേണമെന്ന് അദ്ദേഹം ഭക്തസങ്കേതം നിശ്ചയിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു മാത്രമേ ഇതിൽനിന്നു നാം മനസ്സിലാക്കൂ. (അക്കാദം സംസ്കൃതത്തിൽ വളരെ പ്രചാരമുള്ളതല്ലായ്കയാലും ജ്ഞാനത്തെക്കുറിച്ചു പറയുന്നതെല്ലാം ഹൈന്ദവത്തെ ലങ്കാരമാക്കി അകാരത്തിനും കൊള്ളിക്കാവുന്നതാകാണ്ടു അതിനെ നമുക്കു മേലാൽ വിസ്മയിച്ചുകൊള്ളാം.)

ജ്ഞാനത്തിന്റെ വികാരങ്ങളെ കാണുന്നതിനായിട്ടു നമുക്കു 'കൃ' എന്ന ധാതുവിൽനിന്നു ജനിച്ചിട്ടുള്ള കുറേ ശബ്ദങ്ങളെ എടുത്തു പരിശോധിച്ചു നോക്കാം.

രേപുച്ഛം	രവരം
കൃതം	കരോതി
ക്രിയാ	കർത്ത
ചേക്രിയതെ	ചികീർഷാ
{ കൃതു }	ചകാര
{ കൃം }	

(ആ പരണങ്ങളിൽ കിടക്കുന്ന രണ്ടു ശബ്ദങ്ങളും 'കൃ'ധാതുവിൽനിന്നു ജനിച്ചതാണെന്നാണ് ഉണാദികാരന്റെ മതം. ഈ മതം സർവ്വസമ്മതമല്ലെന്നു വന്നേക്കാം. എങ്കിലും ജ്ഞാനവികാരാദിപരിധിയായ ഞാൻ, അത്യാവശ്യമല്ലെങ്കിലും, തൽക്കാലം അവയെ അവലംബിക്കുന്നു.)

ജ്ഞാനം ര്ജ് എന്നിങ്ങനെ വിഭാഗിക്കപ്പെടാമെന്നുള്ള എന്റെ ഈ വാദത്തെ 'അകസ്സവണ്ണദീപവ്' എന്ന പാണിനിസൂത്രം ഖണ്ഡിച്ചുകൊള്ളുന്നുവെന്നു പ്രഥമമുഷ്ടിയിൽ തോന്നിയേക്കാം. ഈ സൂത്രപ്രകാരം പിതൃ+ജ്ഞാ എന്നതിന്നു പിതൃണം എന്നാണ് സന്ധിവരുന്നത്. ഇവിടെ ഒരു ഹൈന്ദവർഷമുയിരിയുണ്ടു. എങ്ങിനെ എന്നാൽ,

പിതൃ+ജ്ഞാ=പിതർ+ർജ്ജ്ഞം.

പിതൃണം=പിതർ+ർജ്ജ്ഞം.

നാം ജ്ഞാനം ഉച്ചരിയ്ക്കുന്നതു ര്ജ്ജ്ജ് എന്നല്ലതെ ര്ജ്ജ്ജ്

ഇ'ഇ', എന്നാണെങ്കിൽ ഇവിടെ അകാരണമായിട്ട് ഒരു ഹെ
ഫം നഷ്ടമായിപ്പോയിട്ടുണ്ട്. ഇതിനു ഞാൻ സമാധാനം പാ
യേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

'അകസ്സവണ്ണദീഗ്ലഃ' എന്ന സൂത്രത്തിൽ ജകാരത്തെ
യും ഉൾപ്പെടുത്തേണമെന്നു പാണിനിയുദ്ദേശ്യമുണ്ടായിരുന്നു
വെന്നുള്ളതു സ്പഷ്ടമാണ്. ഈ ഉദ്ദേശ്യമില്ലായ്മയനുഭവകിൽ
അകസ്സവണ്ണദീഗ്ലഃ' എന്നു സൂത്രണം ചെയ്യാമായിരുന്നു.
'അകസ്സവണ്ണദീഗ്ലഃ' എന്നു സൂത്രണം ചെയ്തതു പാണിനി
യെപ്പോലെ ഉത്സർഗ്ഗാഭിലാഷികളായ വൈയാകരണന്മാരുടെ
കൃത്രിമസംസ്കാരത്തെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടല്ലയോ എ
ന്നു ഞാൻ സംശയിക്കുന്നു.

ജകാരസന്ധി ചെയ്യേണ്ടതെങ്ങനെ എന്നുള്ളതിനെക്കുറി
ച്ച സംസ്കൃതഭാഷയ്ക്ക് ഒരു കാലത്തു സന്ദേഹമുണ്ടായിരുന്നവെ
ന്നു 'ജതിസവണ്ണജവാ' എന്നുള്ള വാർത്തികസൂത്രത്തിൽ നി
ന്നും 'ജത്യകഃ' എന്നുള്ള പാണിനീസൂത്രത്തിൽനിന്നും നമുക്കു
കാണാവുന്നതാണ്. ജ+ജ=ജ എന്നുമാകാമെന്നാണ് വാർത്തി
കസൂത്രം പറയുന്നത്. എന്നാൽ ഇങ്ങനെ രണ്ടു ജകാരങ്ങളുടെ
യോഗഫലമായി ഉണ്ടാകുന്ന ജകാരത്തിൽ രണ്ടു രേഖം ഉച്ച
രിച്ച് ഈ ജകാരത്തെ രണ്ടു മാത്രയുള്ളതാക്കിത്തീർക്കേണ്ടതും
ജകാരത്തിലെ സ്വരാംശത്തിന്റെ പകുതി ഈ രേഖമദ്ധ്യത്തി
ന്റെ മുൻപിലും പകുതി പുറകിലും വരേണ്ടതുമാണെന്നു വ്യാ
ഖ്യാതാക്കൾ നമ്മെ പഠിപ്പിക്കുന്നു. വാർത്തികപ്രകാരം സന്ധി
നില്ക്കേണ്ടതിങ്ങനെയാണ്:—

$$\begin{array}{ccccccc} \text{ഹ} & \text{ഹ} & & \text{ഈ} & & \text{ഹ} & \text{ഈ} \\ \text{ര്} & \text{ഹ്} & + & \text{ര്} & \text{ഹ്} & = & \text{ഇ} & \text{ര} & \text{ഹ്} & \text{ഇ} \end{array}$$

ഇവിടെ ഒന്നാമത്തെ ഹ്കാരത്തിനു സ്വഭാവവികാരം കൂ
ടാതെ രചരതപം വന്നിരിക്കുന്നുവെന്നു വിചാരിക്കേണ്ടിയിരി
ക്കുന്നു.

'ജത്യകഃ' എന്ന സൂത്രത്തിൽനിന്നു അ, ഇ, ഉ, ഋ, ഞ
ഈ സ്വരങ്ങളുടെ പിന്നാലെ ജകാരം വരുന്നിടങ്ങളിൽ സന്ധി

ചെയ്യാതെ പുരാതനനാരിൽ ഒരു പക്ഷക്കാര്യം മുൻപിലിരിക്കുന്ന സ്വരവും പുറകിലിരിക്കുന്ന ജ്ഞാനവും വെച്ചോ ഉച്ചരിച്ചോ ഹൃദയത്തിൽനിന്നുവന്നു നാം കാണുന്നു. ജ്ഞാനത്തെ സംബന്ധിച്ചേടത്തോളം 'അകസ്സവസ്തേ ദീപ്തഃ' 'അതമസഃ' 'ഇഹോയനചി' ('ജ്ഞാനം പരമായ അച്ചായിരിക്കുമ്പോൾ) എന്നുള്ള സന്ധികളെക്കാരും 'ജ്ഞാനം' എന്നുള്ള ഇത് പക്ഷം സ്വാഭാവികമായിരിക്കുന്നുവെന്നതിൽ തോന്നുന്നു.

ജകാരം ഒരു മൂലസ്വപരവും അർ, ഇർ, ഉർ, മുതലായവ അതിന്റെ വികാരങ്ങളാണെന്നാണ് പാണിനി മുതലായ വൈയാകരണന്മാരുടെ സങ്കല്പം. എന്നാൽ ഭിന്നവർഗ്ഗങ്ങളിൽ പെട്ടവയും രചരങ്ങളുമായ അ, ഇ, ഉ മുതലായവ രചുവ്വവും അനിശ്ചിതവർഗ്ഗവും എന്നാൽ സകല വർഗ്ഗങ്ങളുടേയും സ്വഭാവകാരങ്ങളോടുകൂടിയതുമായ ഇ്കാരമായി പരിണമിച്ചിരിക്കുകയല്ലയോ എന്നു സംശയിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

ഇങ്ങിനെ ചെയ്താൽ മിക്കവാറും നമ്മുടെ ഈ പ്രകാരം ലത്തീൻ ഭാഷയിലില്ല. ലത്തീനിൽ നമ്മുടെ പ്രകാരത്തിനു പകരം ചുരുക്കം ചില സ്ഥലങ്ങളിൽ 'er' ഉം മാറ്റ സ്ഥലങ്ങളിൽ 'or' ഉം കാണപ്പെടുന്നു. 'er' വരുന്നത് നാം അറിയുന്നതായാ എന്നു വിചാരിക്കുന്ന 'പിതൃ' 'മാതൃ' 'ഭാര്യ' മുതലായ ശബ്ദങ്ങൾക്കു സമങ്ങളായ ലത്തീൻ ശബ്ദങ്ങളിലാണ്. ഉദാഹരണം:— പാതർ (Pater=പിതൃ), മാതർ (mater=മാതൃ), ഭാര്യതർ (Eater=ഭാര്യ) മുതലായവയായ 'തൃ' പ്രത്യയാന്തങ്ങളിൽ പ്രകാരത്തിനു പകരം 'or' ആണ് ലത്തീനിൽ കാണപ്പെടുന്നത്. ഉദാഹരണം:— ദാതാർ (Dator=ദാതൃ), യുജക്ടാർ (Juncto=യോക്തൃ. ഇവിടെ ലത്തീനിൽ നമാഗമാ), ദോക്ടാർ (Doctor=ദോഷം ഇവിടെ സംസ്കൃതത്തിൽ മുഖ്യന്യാദേശം). 'er' ഇല്ലെ ശിമിലാണ്; അത് സ്വാഭാവികമായ പ്രത്യയങ്ങളുടെ മുൻപിൽ ലോപിച്ചുപോകുന്നു. 'or' ഇല്ലെ ശിമി പ്രത്യയത്തിനു മുൻപിൽ മാത്രമേ ലോപിച്ചുപോകുന്നുള്ളൂ.

സംസ്കൃതത്തിൽ എ,ഒ എന്ന സപരങ്ങളുടെ ഗ്രസപങ്ങൾക്കുപ്ര

ചാരമില്ലെന്നുള്ള വാസ്തവം മിക്കവർക്കും അറിയാമല്ലോ. ഈ സ്മൃതതന്ത്രസംസ്കൃതത്തിൽ വന്നുകൂടിയതെങ്ങിനെയാണെന്നു നിർണ്ണയിക്കാൻ പ്രയാസമായിരിക്കുന്നു. മറ്റൊല്ലാ ഭാഷകളിലും (ഒന്നോ ധിച്ചു) വളരെ പ്രചാരമുള്ള ഈ സ്വരങ്ങൾ സംസ്കൃതത്തിൽ ഒരിക്കലുമില്ലായിരുന്നുവെന്നു വിചാരിക്കുവാൻ ന്യായം കാണുന്നില്ല. ഗ്രീക്ക്, ലത്തീൻ മുതലായ മാറ്റ ആർയ്ഭാഷകളിൽ ഹ്രസ്വമായ എകാരമോ കകാരമോ കാണുന്ന ശബ്ദങ്ങളിൽ അതിന്നു സമമായി സംസ്കൃതത്തിൽ സാധാരണമായി കാണുന്നത് അകാരമാണ്. ഉദാഹരണം: -

ലത്തീൻ	സംസ്കൃതം
സെപ്തം (Septem)	സപ്തം (ഏഴ്)
ഒക്ടോ (Octo)	അഷ്ടം (എട്ട്)
നൊവം (Novem)	നവം (ഒമ്പത്)

ആയതുകൊണ്ട് 'അതഃ പൂരാതനാ എങ് വിഷയാഃ സംസ്കൃതേ ക്രമാ ദകാരേണാപഹൃതാഃ സ്വ്യഃ' എന്നു രാജരാജവർമ്മാ തിരുമനസ്സിൽനിന്നു പാഞ്ഞിരിക്കുന്നതു നാം സമ്മതിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

പദാദിയിലല്ലാതെ വരുന്ന ഖരങ്ങളെ സാധാരണമായി ലത്തീനിൽ ഉച്ചരിക്കുന്നത് ദ്വിതപഃത്താടകൂടെയാണ്. ലത്തീനിലെ Pater ശബ്ദത്തെ ഒരു വക 'പാറ്റർ' എന്നും 'പാതർ' എന്നും മലയാളത്തിൽ എഴുതിപ്പോന്നുവെങ്കിലും വാസ്തവത്തിൽ ആ ശബ്ദത്തെ 'പാതർ' എന്നാണുചരിത്രജ്ഞർ. ഇങ്ങിനെ നിരക്കുദാഹരണത്തിൽ അനാവശ്യങ്ങളായ ദ്വിതപഃത്താടകൂടെ സംസ്കൃതത്തിലും നടപ്പുള്ളതാണ്. എന്നാൽ നമ്മുടെ അക്ഷരസമാഹാരവും ലിപിക്രമവും യൂറോപ്യൻഭാഷകളിലേതിനേക്കാൾ പൂർണ്ണമാകയാൽ ഉച്ചാരണത്തെ അനുസരിച്ചു നാം അക്ഷരങ്ങളേയും എഴുതുന്നു. 'ശിവച്ഛായ' എന്ന് നാം എഴുതുകയും ഉച്ചരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നിടത്തു മറ്റൊരതെ ഇരട്ടിച്ചു 'വ'യിലെ അകാരത്തെ ഗുരുവാക്കിത്തീർക്കുന്നത് ഒരു ഉച്ചാരണവൈകല്യമാണ്. 'മേ

ച' എന്ന സൂത്രകൊണ്ടു പാണിനി ഇതൊരു നിയമമാക്കിയിരിക്കുന്നു. എങ്കിലും മരകാരത്തിന് ഇങ്ങനെ ദിതപം വരുത്തിയാൽ വൃത്തം പിഴയ്ക്കുന്ന ശ്ലോകങ്ങൾ രാമായണത്തിലും മാറ്റം കാണാറുണ്ട്. വാല്മീകി മുതലായ മഹാഷിമാരുടെ കാലങ്ങളിൽ മരകാരത്തെ ഇങ്ങിനെ ബലപ്പെടുത്തി ഉച്ചരിച്ചു പതിവില്ലായിരുന്നുവെന്നും ഈ ഉച്ചാരണം പിന്നീടുണ്ടായതാണെന്നും ഇതിൽനിന്ന് അനുമാനിക്കാമല്ലോ. പിന്നെയും ദധി+അത്ഥം=ദധ്യത്ഥം എന്ന സമാസത്തിൽ ധകാരത്തെ ബലപ്പെടുത്തി 'ദ'യിലെ അകാരത്തെ ഗുരുവാക്കുകയെന്നുള്ളതു നമ്മുടെ ഒരു പതിവാണ്ല്ലോ. ഇതും പാണിനി മുതലായവരാൽ സമ്മതിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഒരു ഉച്ചാരണവൈലക്ഷ്യബ്രഹ്മണേ പായാനുള്ള. സംയുക്താഭിമായ ഹ്രസ്വം ലഘുവായിത്തന്നെ ഇരിക്കുന്ന പല ഘട്ടങ്ങളും പുരാണഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ കാണാവുന്നതാണ്. സംസ്കൃതത്തിന്റെയും ലത്തീനിന്റെയും ഈ ഉച്ചാരണരീതികളെ ആലോചിക്കുമ്പോൾ, പണ്ട് എകങ്ങളായി ഉച്ചരിക്കപ്പെട്ടിരുന്ന വ്യഞ്ജനങ്ങളെ ഇരട്ടിച്ച് ഉച്ചരിച്ചയെന്നുള്ള സമ്പ്രദായം നമ്മുടെ ഉച്ചാരണാവയവങ്ങളുടെ എന്തോ ആവശ്യം നിമിത്തം കാലക്രമത്തിനു ഈ ഭാഷകളിൽ കടന്നു കൂടിയെന്നു വിചാരിച്ചേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഈ സമ്പ്രദായം സംസ്കൃതത്തിലേക്കുളധികം ലത്തീനിൽ പ്രചാരത്തിൽ വരികയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു.

സംസ്കൃതത്തിലെയും ലത്തീനിലെയും ശബ്ദങ്ങളെ താരതമ്യപ്പെടുത്തി നോക്കുമ്പോൾ ഈ ഭാഷകളിൽ സാധാരണമായി രേഖസകാരങ്ങൾ തമ്മിൽ വിനിമയമുണ്ടാകുമെന്നുള്ള വാസ്തവം നാം കാത്തിരിച്ചേണ്ടതാണ്. സംസ്കൃതത്തിൽ സകാരം കാണുന്ന ചില ശബ്ദങ്ങളിൽ ലത്തീനിൽ രേഖമാണ് കാണുന്നത്. ഉദാഹരണം:— സംസ്കൃതത്തിലെ 'സപസ്യ' ശബ്ദത്തിനു സമമായിട്ടു ലത്തീനിലുള്ള സൊറോർ (Soror) എന്ന ശബ്ദമാണ്.

സകാരം രേഖമായിത്തീരുന്ന കേൾക്കുമ്പോൾ, ഭാഷാവിജ്ഞാനീയത്തിൽ ശ്രദ്ധ പതിച്ചിട്ടില്ലാത്തവർക്കു വിസ്മയമുണ്ടാ

യേക്കാം. ഈ വൃഞ്ജനങ്ങൾ തമ്മിൽ എന്തു ബന്ധമാണുള്ളത്? ഇവ തമ്മിലുള്ള ബന്ധമെന്തുതന്നെയാവാം? സകാരം രേഖമായിട്ടു പരിണമിക്കുമെന്നുള്ളതിന്നു സംസ്കൃതത്തിൽ തന്നെ ആഭ്യന്തരലക്ഷ്യങ്ങൾ നമുക്കു കാണാവുന്നതാണ്. 'പതി:' 'ഗൃത:' ഇത്യാദി പ്രഥമൈകവചനങ്ങളിൽ കാണുന്ന വിസർഗ്ഗം സകാരത്തിന്റെ പ്രതിനിധിയാണെന്നുള്ളതു തർക്കമാംസംഗതിയാണ്. പ്രഥമൈകവചന പ്രത്യയത്തെ 'സ്യ' എന്നു സകാരാത്മകമായിട്ടുതന്നെയാണ് പാണിനി നമ്മോടുപേദിപ്പിക്കുന്നത്. എന്നാൽ 'പതിജ്ജഗാമ' 'പതിരാജഗാമ' ഇത്യാദി സന്ധികളിൽ ഈ സകാരം രേഖമായി പരിണമിക്കുന്നതു സംസ്കൃതജ്ഞന്മാർ സദാ കാണുന്ന ഒരു സംഭവമാണല്ലോ.

ഇതുകൂടാതെ ലത്തീനിൽ സാധാരണമായി കണ്ടുവരുന്ന ഒരു വികാരം തകാരം സകാരമായിപ്പരിണമിക്കുന്നതാണ്. T എന്ന വൃഞ്ജനത്തിന്റെ പിന്നാലെ 't' കാരവും അതിന്റെ പിന്നാലെ മറ്റൊരു സ്വരവും വന്നാൽ, 't' കാരത്തെ സകാരമായി ഉച്ചരിക്കേണ്ടതോടുകൂടി സങ്കേതം ലത്തീനിലുണ്ടെന്നു ഞാൻ മുൻപെ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടല്ലോ. ഇവിടെ ഉച്ചാരണം സകാരമായിട്ടാണെങ്കിലും ലിപിവിന്യാസത്തിൽ 't' തന്നെയാണുപയോഗിക്കുന്നത്. എന്നാൽ ഭാഷാവിജ്ഞാനദൃഷ്ട്യാ നോക്കിയാൽ 't' കാരേണ്ട ചില ശബ്ദങ്ങളിൽ 's' എന്ന അക്ഷരവും സകാരമായിട്ടുള്ള ഉച്ചാരണവും ലത്തീനിൽ കാണാറുണ്ട്. കൃത, മൃത, ചരിത, ഉത്യാദി ശബ്ദങ്ങളിൽ കാണുന്നതകാരവത്തായ നിഷ്ഠാപ്രത്യയത്തിന്നു (Past participle) പകരം ലത്തീനിൽ കാണുന്ന പ്രത്യയവും സാധാരണമായി തകാരവത്തുതന്നെയാണ്. ഉദാഹരണം:- ലത്തും (Latum=ഭരണം), ഇത്തും (itum=ഇതം), മൊത്തം (mortum=മൃതം) & എന്നാൽ മിസ്സം (missum), സെസ്സം (sessum) വിസം (visum) എന്നിങ്ങനെയുള്ള നിഷ്ഠാപ്രത്യയങ്ങളും ലത്തീനിൽ കാണുന്നുണ്ട്.

ഇങ്ങനെ തകാരം സകാരമായിത്തീരുന്നതിന്നു സ്പഷ്ടമായ ഉദാഹരണങ്ങൾ സംസ്കൃതത്തിൽ കാണുന്നില്ല. അകാരാന്ത ശബ്ദങ്ങളുടെ ഷഷ്ഠ്യകവചനപ്രത്യയമായ 'സ്യ', 'ഭാക്ഷിണാ

ത്വ' മുതലായ തജിതങ്ങളിൽ കാണുന്ന 'ത്വക്' പ്രത്യയത്തിന്റെ ഒരു വികാരമാണെന്നു മാക്സ് മിഷ്ലർ എവിടെയോ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതായി ഞാൻ കാണുന്നുണ്ട്. അവസ്ഥ്യമെന്നെനിയ്ക്കുന്ന തോന്നാത്ത ഇത്തരം ഉദാഹരണങ്ങൾ കൊണ്ടു വായനക്കാരെ തൃപ്തിപ്പെടുത്തുവാൻ ഞാൻ വിചാരിയ്ക്കുന്നില്ല.

സംസ്കൃതത്തിൽനിന്ന് അവസ്ഥ്യമായ ആദ്യന്തരലക്ഷ്യമൊന്നുമെടുക്കാറില്ലെങ്കിലും * ലത്തിനിലെ ആദ്യന്തരലക്ഷ്യങ്ങൾ പശ്ചാപ്തങ്ങളാണെന്നെനിയ്ക്കു തോന്നുന്നു. സാധാരണമായി തവത്തായിരിയ്ക്കുന്ന ഒരു പ്രത്യയം ചില സ്ഥാനങ്ങളിൽ സവത്തായിക്കണ്ടാൽ, തകാരം എന്തോ കാരണവശാൽ സകാരമായിത്തീർന്നതാണെന്നു വിചാരിയ്ക്കുന്നതു ന്യായമാണല്ലോ.

(തുടരും)

* (വിഭാൻ), വിഭാംസൌ, വിഭാംസഃ, ഇത്യാദി വസുപ്രത്യയം നശബ്ദങ്ങളിൽ കാണുന്ന സകാരം തകാരത്തിനു വകരം വന്നിട്ടുള്ളതാണെന്നു വിചാരിക്കുവാൻ ചില ന്യായങ്ങളുണ്ട്. 'വസു' പ്രത്യയാന്തങ്ങളെ സകാരന്തങ്ങളായിട്ടാണ് പാണിനി ഗണിക്കുന്നത്. എന്നാൽ 'വസുസംസൃധം സ്വപനശ്ചമാംഭഃ' (വ്യ. ൨. ൭൨) എന്ന സൂത്രംകൊണ്ടു ചില സ്ഥലങ്ങളിൽ ഈ സകാരത്തിനു തകാരരൂപം വരുത്തുകയും ചെയ്യുന്നു. ഉദാഹരണം— വിഭപത്തി, വിഭപതുകലാ. &c. &c. ഈ ലോകം കണ്ടിട്ടുള്ള വൈയാകരണന്മാരിൽപ്പെട്ട പാണിനി നിസ്സംശയമായിട്ട് ഒന്നാമനാണെങ്കിലും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ സൂത്രങ്ങൾ ചിലപ്പോൾ ഭാഷാവിജ്ഞാനീയത്തിനു (Philology) പ്രതികൂലമായിത്തീരുന്നതാണ്. ഈ സൂത്രങ്ങളെ പ്രതികൂലമായി നാം ഗ്രഹിക്കുന്നപക്ഷം ഭാഷാവിജ്ഞാനീയത്തിനനുകൂലമായ ഫലം കിട്ടുന്നതാണ്. 'വിഭാൻ' എന്നതിലെ വസുപ്രത്യയം, 'ഭോവാൻ' മുതലായവയിൽ കാണുന്ന 'മതുപ്' പ്രത്യയം തന്നെയല്ലയോ എന്നു സംശയിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഈ 'മതുപ്' തന്നെയും 'ശതു'പ്രത്യയത്തിനു മുൻപിൽ 'മകാരമോ വകാരമോ' വേർതിരിക്കുന്നതാണെന്നു വിചാരിക്കാം. 'വിഭേശ്ശേതുച്ഛസഃ' (൭. ൧. ൩൬) എന്ന സൂത്രം ചെയ്തു 'ശതു' പ്രത്യയത്തിനു 'വസു'പ്രത്യയം ആദേശം വരുത്തിയെന്നല്ലോ 'ചലാസ്' എന്ന ശബ്ദത്തെപ്പാണിനി വ്യുൽപ്പാദനം ചെയ്യുന്നതു. 'വസു' പ്രത്യയത്തിനു വകാരം 'വതു'പ്രത്യയത്തെ സമീകരിച്ചു ചില സ്ഥാനങ്ങളിൽ (സദൃശമസ്ഥാനങ്ങളിലും ഭേദസ്ഥാനങ്ങളിലും) തകാരത്തിനു സകാരാദേശം വരുത്തിയത് ഇഷ്ടരൂപങ്ങളെല്ലാം നമുക്കു ലഭിക്കുന്നതാണ്. പാണിനിയുടെ സൂത്രങ്ങളെ പ്രതികൂലമായി ഗ്രഹിക്കണമെന്നു ഞാൻ പറഞ്ഞതിന്റെ സാരമിതാണ്. ഇങ്ങനെ ചെയ്താൽ തകാരം സകാരമായിത്തീരുന്നതെന്നു കൂടി ആദ്യന്തരലക്ഷ്യങ്ങൾ നമുക്കു സംസ്കൃതത്തിലും ധാരാളമുണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

എ. വേലായുധമേനോൻ ബി. എ. , ബി. എൽ.

എന്തെങ്കിലും ഒരു സാധനം നല്ലതൊ ചിത്തയൊ എന്നു തീരുമാനപ്പെടുത്തുവാൻ ആ സാധനം എങ്ങനെ ഉണ്ടായി, അതിൽനിന്നു നമുക്ക് എന്തെല്ലാം ഗുണങ്ങൾ സിദ്ധിക്കുന്നുണ്ട്, എന്തുമാത്രം ദോഷങ്ങൾ നേരിടുന്നുണ്ട് എന്നുള്ള സംഗതികൾ സൂക്ഷ്മമായി ആലോചിച്ചിട്ടു വേണ്ടതാണ്. ആ സാധനത്തിന്റെ ഗുണദോഷങ്ങളെ വിമർശനം ചെയ്യുന്നതിന്നു മുമ്പായി സാധനം തന്നെ എന്താണെന്നാണ് നാം ആദ്യമായി പരിശോധിക്കേണ്ടത്. ഇവിടെ ഉപന്യസിപ്പാൻ ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള വിഷയം നാടകമാണല്ലോ. നാടകം എന്ന പദത്തിന്റെ ഒരു വിവരണം ചെയ്യുന്നതിന്നു മുമ്പായി ആ വസ്തുവിന്റെ ഉത്ഭവം എവിടെ നിന്നാണ് എന്നു രാജ്യം തന്നെ. ഹൈന്ദവ പുരാണങ്ങൾ ഖോഷിക്കുന്നത് ഈ വിധമുള്ള വിനോദങ്ങളിൽ സന്തോഷമുള്ളവരായിരുന്ന ദേവകളിൽ നിന്നാണ് നാടകത്തിന്റെ ഉത്ഭവം എന്നാണ്. പുരാതനകാലം മുതൽക്കു തന്നെ നാട്യവിദ്യയെപ്പറ്റി നമ്മുടെ രാജ്യക്കാർക്കു വളരെ ബഹുമാനമുണ്ട്. നാടകത്തിന്റെ തത്വം ശരിയായി ഗ്രഹിക്കേണമെങ്കിൽ അതിനോടു ചേർന്ന രണ്ടു സാധനങ്ങളെപ്പറ്റി ജ്ഞാനം ഉണ്ടാകേണ്ടതാണ്. ആ സാധനങ്ങൾ സംഗീതവും നാട്യവും ആകുന്നു.

ഈ ലോകത്തിൽ ആത്മാവിന്നു നന്ദത്തെക്കാടുക്കുന്നതായ അനേക സാധനങ്ങൾ ഉള്ളവയിൽ വെച്ച് ഉത്തമപദവിയെ അർഹിക്കുന്നതു സംഗീതമാണ്. ഒരുവൻ അത്ഭുതം വ്യസനത്തിൽ മുഴുകിയിരിക്കുന്നു, അല്ലെങ്കിൽ അതിയായ ഷീണത്തിൽ പെട്ടിരിക്കുന്നു, എന്നിരിക്കട്ടെ. ഈ വ്യസനത്തെയോ ഷീണത്തെയോ ശാന്തിപ്പെടുത്തേണമെങ്കിൽ അതിന്നു തക്കതായ ചില അനുസാരികൾ ആവശ്യമാണ്. അപ്ര

കാരം ശാന്തിപ്രദങ്ങളായ സാധനങ്ങൾ ഒന്നും തന്നെ ഇല്ലെന്നു വരികിൽ ഒരുപാർ നിരാശയും ചിത്തക്ലമത്തിന്നു തന്നെയും ക്ഷണേന ഇരയായിത്തീരുന്നതാകുന്നു. സാമവേദത്തിലെ മാഹാത്മ്യമേറിയ മന്ത്രങ്ങൾ ഉച്ചരിച്ചു കേൾക്കുമ്പോൾ ഉണ്ടാകുന്ന സന്തോഷം അമൃതാസ്വാദനസമയത്തുണ്ടാകുന്ന ആനന്ദത്തെ അതിശയിക്കുന്നുണ്ടെന്നു ദേവകൾ തന്നെ പാഞ്ഞിട്ടുള്ളതായി ശാസ്ത്രങ്ങൾ ലോചിക്കുന്നുണ്ട്. മധുരഗാനംകൊണ്ട് ഒരു സ്പർശത്തിന്റെ ജാത്യാലുള്ള ശ്രുതസ്വഭാവത്തെ ഇല്ലാതാക്കുവാൻ കഴിയുന്നതിനും പുറമെ വളരെ മനോഹരമാകുംവണ്ണം ആടിക്കളിപ്പാൻ അതിനെ പ്രേരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യും. തൊട്ടിയിൽ കിടന്നു കരയുന്ന ചെറുവൈതൽ പോലും അതിന്റെ അമ്മയുടെ ഹൃദയംഗമമായ മുളിപ്പാട്ടിനാൽ വശികരിക്കപ്പെട്ടു ക്ഷണത്തിൽ ഉറങ്ങിപ്പോകുന്നു. 'വേദാനാം സാമവേദോസ്തി' എന്നും 'മതഃകതായത്രഗായന്തി തത്രതിഷ്ഠാമിനാദി' എന്നും ഉള്ള ശ്രീകൃഷ്ണഭഗവാന്റെ വചനങ്ങൾ സംഗീതത്തിന്റെ അനിച്ഛാച്ഛമായ മാഹാത്മ്യത്തെ വിശദമായി പ്രകാശിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതുമാകുന്നു. ഗാനംകൊണ്ടു വന്ദ്യമൃഗങ്ങളെ വശീകരിക്കുകയും കരിമ്പാറക്കല്ലുകളെ മുട്ടുകരിക്കുകയും കടുവകളുടെ തലതാഴ്ത്തിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യാൻ കഴിയും എന്ന് ഒരു ആംഗ്ലേയപണ്ഡിതൻ പാഞ്ഞിരിക്കുന്നു. സംഗീതം ഭൂമിയിൽ എല്ലായിടത്തും നാനാവണ്ണങ്ങളുടെ ഇടയിലും ഒരുപാലെ ആത്മാദികാരിയാണെന്നുള്ളതിന്നു സംശയമില്ല. ഇങ്ങിനെ യെല്ലാമാണെങ്കിലും സംഗീതവിദ്യയെ സംബന്ധിച്ച മിക്ക ആളുകളും കേവലം വിമുഖന്മാരായിട്ടാണ് കാണപ്പെടുന്നത്. അതിനുള്ള കാരണം ഈ അമൂല്യവിദ്യയെ അംഗീകരിച്ചിട്ടുള്ളവരിൽ പലരും ദുർമ്മാത്രികരും ദുർവൃത്തന്മാരും ആകയാലായിരിക്കാം. എന്നാൽ വാസ്തവമായിട്ടും സംഗീതത്തിന്നു മനുഷ്യരിൽ നിന്ദ്രമായും ത്രാജ്യമായും ഉള്ള ദുസ്വഭാവങ്ങളെ ദൂരീകരിപ്പാൻ അസാമാന്യമായ ഒരു ശക്തിയുണ്ട്. സംഗീതവിദ്യാ

ന്മാരിൽ അല്പം ചിലർ ദുർവൃത്തന്മാരാണെന്നുള്ള ഏകകാരണത്താൽ സംഗീതവിദ്യയെത്തന്നെ നിന്ദിച്ചുകൂടുന്നത് ഒരിക്കലും ന്യായമായിരിക്കയില്ലല്ലോ.

ഒരു വികാരത്തോടൊപ്പം ചിത്തവൃത്തിയേയൊ നോട്ടുകൊണ്ടോ മുഖഭാവംകൊണ്ടോ മാറു ചേഷ്ടകൾകൊണ്ടോ വെളിപ്പെടുത്തുന്ന കൌശലമാകുന്നു നാട്യവിദ്യ. കാരോ നടന്മാരും അവരവർ അഭിനയിപ്പാൻ തീർച്ചപ്പെടുത്തിട്ടുള്ള പാത്രങ്ങൾക്കനുരൂപമായ വിധത്തിൽ പ്രത്യേകം നാട്യങ്ങൾ നടിക്കേണ്ടതാണ്. എന്നാൽ മാത്രമേ കാണികളുടെ മനസ്സിന്നു വാസ്തവകഥ കാണുംപോലെയുള്ള അനുഭവം കുറച്ചെങ്കിലും ഉണ്ടാകയുള്ളൂ. നാടകത്തിലെ ഗദ്യപദ്യങ്ങൾ വ്യംഗങ്ങളായിരിക്കയെ ഉള്ളൂ. നടനും അധികം നന്നാകുംതോറും കാണികൾക്കു നാടകത്തിലെ രസം അധികം അധികം അനുഭവപ്പെടു തുടങ്ങും. അന്യന്മാരാൽ അസാധ്യമായിട്ടുള്ള പല കാര്യങ്ങളും നാട്യവൈഭവ്യം ഉള്ളവർക്കു എളുപ്പത്തിൽ സാധിപ്പാൻ കഴിയും. അല്പാല്പമായ ഭാവഭേദങ്ങൾകൊണ്ടു ശൃംഗാരാദിനവരസങ്ങളേയും തന്റെ മുഖത്തു പ്രത്യക്ഷപ്പെടുത്തുവാൻ ഒരു നടന് പ്രയാസമില്ല. ഈ കൌശലം സാധാരണ ജനങ്ങളോടുള്ള പെരുമാറ്റങ്ങളിൽ പല സന്ദർഭങ്ങളിലും ഉപകരിപ്പിക്കാവുന്നതാണ്. ചെറിയ കുട്ടികൾ താന്താങ്ങളുടെ ഗുരുജനങ്ങളുടെ മുഖത്തു ദേഷ്യഭാവം കണ്ടാൽ ഭയന്നു പിൻവാങ്ങുന്നു. ഈ ദേഷ്യഭാവം തൽക്കാലത്തെക്കുവേണ്ടി അംഗീകരിച്ചു വെറും നാട്യമാണെന്നു വരാം. നടനെന്നെപ്പണിയുള്ള സ്ത്രീകൾ തങ്ങളുടെ ഭർത്താക്കന്മാർ എത്ര തന്നെ കോപിഷ്ടന്മാരും ദിശ്ശിലകളുള്ളവരും ആയിരുന്നാലും അവരെ മന്ദ്രവാദംകൊണ്ടു സല്പത്തെ എന്നപോലെ നിഷ്പ്രയാസേന വശീകരിക്കുന്നു. നാട്യവിദ്യയിൽ അധികസാമത്വമുള്ളവന് ഒരുവനെക്കേവലം ഉന്മാദാവസ്ഥയിൽ കൊണ്ടുവരുവാനും കൂടി പ്രയാസമില്ലാ. ഇതിന്നു ദൃഷ്ടാന്തമായി നമ്മുടെ പുരാണങ്ങളിൽ അനവധി കഥകൾ ഉ

ണ്ട്. പാലാഴിമഥനത്തിൽ വെച്ച് വിഷ്ണുഭഗവാൻ മോഹിനീ വേഷം പൂണ്ട് അസുരന്മാർക്ക് അമൃതാസ്വാദനത്തിലുള്ള സക്തിയെ ഇല്ലായ്മചെയ്ത് അമൃതകലശം അവരോടു വാങ്ങി ദേവന്മാർക്കായി ഭാഗിച്ചുകൊടുക്കുകയും ഭയങ്കരമാവണ്ണം ഉണ്ടാവാൻ എടുത്തുണ്ടായിരുന്ന ദേവാസുരയുദ്ധത്തെ തടയുകയും ചെയ്തിട്ടുള്ള കഥ മായാമോഹിനിയായിത്തീർന്ന വിഷ്ണുഭഗവാന്റെ നടനകലാചാതുരിയെ വെളിപ്പെടുത്തുന്നുണ്ട്.

നാട്യവിദ്യയേയും അതിന്റെ ഉപയോഗങ്ങളേയും പഠനം ഇത്രയും പാഞ്ഞുകൊണ്ടു നമ്മുടെ സമയത്തെ നാട്യം പഠിപ്പാൻ മാത്രമായി വിനിയോഗിക്കേണമെന്നു കരുതിപ്പോകരുത്. ഈ വിദ്യയിൽ കുറച്ചെങ്കിലും പരിജ്ഞാനം എല്ലാവർക്കും ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതാണെന്നു മാത്രമേ ഇവിടെ സിദ്ധാന്തമുള്ളൂ. ഈ വിദ്യയെ അഭ്യസിക്കുവാനുള്ള രംഗഭൂമി സമൃദ്ധകളിലും മറ്റും നടത്തിവരാറുള്ള സഭായോഗങ്ങളാണ്. ഏതെങ്കിലും ഒരു വിഷയത്തെപ്പറ്റി ഒരുവൻ സംസാരിക്കുമ്പോൾ സന്ദർഭോചിതങ്ങളായ ചേഷ്ടാഭേദങ്ങളോടും നാട്യങ്ങളോടും കൂടി സംസാരിച്ചാൽ മാത്രമേ ശ്രോതാക്കൾക്കും കാണികൾക്കും രസം ജനിക്കുകയുള്ളൂ. അതല്ലാതെ ഒരുവൻ തനിക്കു പാവാനുള്ളതു നിശ്ചേഷ്ടനായി നിന്നു പറയുന്നതായാൽ തത്ത ചിലക്കുംപോലെയുള്ള ഫലമല്ലാതെ ശ്രോതാക്കൾക്ക് അതിൽ യാതൊരു സുഖവും ഉണ്ടാകയില്ല. ഒരു പ്രാസംഗികനാകണമെങ്കിൽ അതിന്നു വേണ്ടതായ ഗുണങ്ങൾ എന്നല്ലാമാണെന്നു ലോകൈക വാചിനായ ഡമാസ്കനീസിനോട് ഒരുവൻ ഒരിക്കൽ ചോദിക്കുകയുണ്ടായി. അപ്പോൾ മറുപടിയായി 'നാട്യവിദ്യ മാത്രമാണ് ഒരു വാചിയുടെ വിജയത്തിന്നു പ്രധാനമേതു' എന്നാണ് ആ മഹാൻ പറഞ്ഞത്. പ്രസിദ്ധവാചികളുടെ ജീവചരിത്രങ്ങൾ വായിച്ചുനോക്കിയാൽ അവരുടെ വാക്കുകൾക്കു തന്മയത്വം വരുത്തിട്ടുള്ളതു സന്ദർഭോചിതങ്ങളായ നാട്യപ്രകടനങ്ങൾകൊണ്ടാണെന്നു കാണാം.

ഇനി ആംഗ്ലേയഭൂമിയിൽ നാടകത്തിന്നു പ്രചാരവും അഭിവൃദ്ധിയും ഉണ്ടായിട്ടുള്ളത് എപ്പോൾ എങ്ങിനെയാണെന്നു നമുക്കു പരിശോധിക്കാം. നാഗരീകതപം വർദ്ധിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു എന്നു നാടകങ്ങളിലും നാടകങ്ങൾക്കു പ്രചാരം ഉണ്ടാവുക സാധാരണയാണ്. നാടകത്തിന്റെ ജന്മഭൂമിയായിട്ടു ഗ്രീക്കുരാജ്യത്തെയാണ് ചരിത്രകാരന്മാർ ഗണിച്ചുവരുന്നത്. ആ രാജ്യത്തു പണ്ടുപണ്ടുതന്നെ നാടകം വളരെ പരിഷ്കൃതനിലയിൽ എത്തിക്കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഇംഗ്ലാണ്ടിൽ ആദ്യകാലങ്ങളിൽ പൊതുജനങ്ങളുടെ മനസ്സിന്നു ആനന്ദത്തെക്കൊടുക്കുന്നതായ സകല വിനോദങ്ങളും നാടകങ്ങളായിട്ടാണ് ഗണിക്കപ്പെട്ടിരുന്നത്. എലിസബത്ത് രാജ്ഞിയുടെ കാലത്തിന്നു മുമ്പു നാടകഗ്രന്ഥങ്ങൾക്ക് പ്രചാരമുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഈ രാജ്ഞിയുടെ കാലത്താണ് നാടകാഭിനയത്തിൽ ജനങ്ങൾക്ക് അസാമാന്യമായ അഭിരുചിയും ഉത്സാഹവും ഉണ്ടായിത്തുടങ്ങിയത്. എന്നാൽ ഭരണസംബന്ധമായ വല്ല പ്രവൃത്തികളേയും നാടകത്തിൽ സൂചിപ്പിച്ചുകണ്ടാൽ ആ കാലത്തെ ഗവണ്മെണ്ട്, 'നാടകപ്രവൃത്തകന്മാരെ നിർദ്ദാക്ഷിണ്യം ശിക്ഷിച്ചിരുന്നതുകൊണ്ടും സകലവിധവിനോദങ്ങളിലും ഒരുപോലെ വിമുഖന്മാരായിരുന്ന പൂരിടൻ(Puritan) എന്നു പേർ പറയപ്പെട്ട മതക്കാരുടെ നിരന്തരമായ ഹിംസകൊണ്ടും ഇംഗ്ലാണ്ടിൽ ആദ്യകാലങ്ങളിൽ നാടകത്തിന്റെ അഭിവൃദ്ധിക്കു പ്രതിബന്ധങ്ങൾ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ഇതുനിമിത്തം അക്കാലങ്ങളിൽ ഇംഗ്ലീഷുനടന്മാർ നമ്മുടെ കഥകളിക്കാരെപ്പോലെ പ്രതിദിനം ഓരോരോ സ്ഥലങ്ങളിൽ പോയി, അവരവരുടെ വിദ്യകളെ പ്രകടിപ്പിച്ചു വരികയാണ് ചെയ്തിരുന്നത്. സ്ഥിരമായ നാടകശാല ഉണ്ടാക്കി അതിൽ നാടകം അഭിനയിപ്പാൻ അന്നു പ്രബലന്മാരായിരുന്ന പൂരിടന്മാർ (Puritans) അനുവദിച്ചില്ല. ക്ലാലക്രമേണ ഒരു സ്ഥലത്തുനിന്നു മറ്റൊരു സ്ഥലത്തെക്കു് എപ്പോഴെങ്കിലും മാറിക്കൊണ്ടുപോകാൻ തക്കവണ്ണം മരപ്പന്തലുക

രം ഉണ്ടാക്കി അവയെ നാടകശാലകൾക്കു പകരം ഉപയോഗിച്ചുവന്നു. വിന്നീട്ട പട്ടണങ്ങളിലും മറ്റും ഉള്ള വലിയ സത്രങ്ങളുടെ മറ്റാങ്ങളിലായി നാടകാഭിനയം. എലിസബത്ത് രാജ്ഞിയുടെ ഭരണത്തിന്റെ മദ്ധ്യകാലങ്ങളിൽ ഇംഗ്ലാണ്ടിൽ കൈക്കൂടി സ്ഥിരമായി രണ്ടു നാടകശാലകൾ മാത്രമേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ.

ഈ കാലത്താണ് ഷേക്സ്പീയർ എന്ന കവിരാജൻ നാടകനഭോമണ്ഡലത്തിൽ ഉദിച്ചു പൊങ്ങിയത്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ സുപ്രസിദ്ധങ്ങളായ കൃതികൾ എല്ലാവരുടേയും മനസ്സിനെ ഒരുപോലെ മയക്കി. നാടകം കാണുവാൻ പൂരിടന്മാർ വന്ന് തിരക്കിത്തുടങ്ങി. ധനികനാരായ പ്രഭുക്കന്മാർ നാടകപ്രവൃത്തകന്മാരെപ്പോലത്തെയും സഹായിച്ചു. പല ധനികന്മാരും അവരവരുടെ സ്വന്തചിലവിന്മേൽ നാടകസംഘങ്ങൾ സ്ഥാപിച്ചു പരിപാലിച്ചു വന്നു. ഗവണ്മെന്റിന്റെ ഉപദ്രവം തീരെ ഇല്ലാതെയായി. കേവലം മനുഷ്യർ മാത്രമായിരുന്ന ഗവണ്മെന്റുദ്യോഗസ്ഥന്മാരും ഷേക്സ്പീയരുടെ മായയിൽ ലയിച്ചു. അന്നുമുതൽ സ്ഥിരമായ നാടകശാലകൾ നിർമ്മിക്കപ്പെടുവാനും നാടകം മേൽക്കുമേൽ അഭിവൃദ്ധിയെ പ്രാപിച്ചാനും തുടങ്ങി. ഇപ്പോൾ ഇംഗ്ലാണ്ടിൽ നാടകം പരമകാഷ്ട്യേ പ്രാപിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നു നിസ്സംശയം പറയാം.

കൃഷ്ണകണ്ഠൻ മരണപത്രം.

അദ്ധ്യായം ൪.

അല്ലയോ, ശരത് കാലകുതിയായ കുയിലേ! മനോഹരമായ നിന്റെ രാഗത്തെ ആലാപിച്ചാലും. നിന്നെത്തടയ്ക്കുന്നത് എനിക്ക് യോഗ്യമല്ലെങ്കിലും, പാടുന്നത് ഉചിതമായ സമയത്തു വേണമെന്നു ഞാൻ നിന്നോടുപദേശിക്കുന്നു. അസമ

യങ്ങളിൽ പാടുന്നത് ഉചിതമല്ല. നോക്ക! പേനയും മഷിയും എടുത്ത്, വളരെ ബുദ്ധിമുട്ടി, കൃഷ്ണകണ്ഠന്റെ മരണപത്രംഗതികൾ ആലോചിച്ചു വിസ്മരിച്ചെഴുതുവാൻ ഞാൻ ഒരുങ്ങുന്ന സമയം, അതാ ആകാശത്തു നിന്നു മനോഹരമായ കൂഹ! കൂഹ! കൂഹ! എന്നു കോകിലശബ്ദം കേൾക്കുന്നു! നിന്റെ ശബ്ദം വളരെ ധൂരമുള്ളതുതന്നെ; അതു ഞാൻ സമ്മതിക്കുന്നു; എന്നാലും, നിന്റെ ഇഷ്ടംപോലെ, എല്ലാവരെയും ആകർഷിപ്പാനുള്ള അധികാരം നിനക്കു ലഭിക്കുന്നില്ല. തലയെല്ലാം നരച്ച ഈ പൃഥ്വാന സംബന്ധിച്ചേടത്തോളം, നിന്റെ ഈ വിളി ദോഷത്തെ ചെയ്തയില്ല. പക്ഷെ, നോക്ക! പണമിടവെട്ട സംഗതികളെക്കൊണ്ടു ബുദ്ധിമുട്ടുന്ന യൌവനയുക്തനായ ഒരു പുരുഷൻ തന്റെ തൊറിപ്പോയ കണക്കുകളെ ശരിയാക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുന്ന സമയം, കച്ചേരിപ്പരയുടെ പൊളിഞ്ഞുകിടക്കുന്ന മതിലിന്മേലിരുന്നു നീ കൂഹ എന്നു വിളിച്ചാൽ അയാളുടെ അവസ്ഥ എന്തായിരിക്കും! ആ സമയത്ത് അയാൾ അയാളുടെ കണക്കുകളെ എങ്ങനെ ശരിയാക്കും? വിരഹപീഡയോടുകൂടിയ ഒരു സുന്ദരി, തന്റെ കാമുകനെത്തന്നെ ദീർഘമായ പകൽ മുഴുവൻ സ്മരിച്ച് ഉപവസിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന് രാത്രി എട്ടൊമ്പതു മണിക്ക് അല്പം പാൽ കുടിപ്പാൻ തുടങ്ങുന്ന സമയം, നീ കൂഹ എന്ന ശബ്ദം പുറപ്പെടുവിക്കുന്നു! ആ സമയത്ത് അവൾ ആ പാൽപാത്രത്തെ അങ്ങനെതന്നെ നിലത്തുവെക്കുകയോ, അശ്രദ്ധയാൽ അതിൽ ഉപ്പുചേർത്തു കുടിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നു. വാസ്തവത്തിൽ നിന്റെ ശബ്ദത്തിന് അല്പം വശ്യശക്തി ഉണ്ട്; ഇല്ലെങ്കിൽ, ആ അരയാലിന്മേൽ നീ പാടിക്കൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ, ആ വിധവയായ രോഹിണി, അവളുടെ ഇടുപ്പിന്മേൽ കുടവുമായി വെള്ളം കൊണ്ടുവരുവാൻ പോകുന്ന സമയം - നില്ക്കൂ, അവൾ വെള്ളത്തിനു പോകുവാനുള്ള കാരണം ഒന്നാമതു ഞാൻ നിങ്ങളോടു പറയട്ടെ.

കാരണം ഇതാണ്. ബ്രഹ്മാനന്ദപ്രോഷൻ വലിയൊരു

ധനവാനായിരുന്നു. അതുകൊണ്ട് അയാൾക്കു വളരെ ഭൂതൃ
ന്നാരെ താമസിപ്പിക്കുവാൻ സാധിച്ചിരുന്നു. അതൊരു ഗു
ണമോ ദോഷമൊയെന്ന് എനിക്കു തീർച്ച പറഞ്ഞുകൂടാ. എ
ങ്കിലും ഒന്നു തീർച്ച പറയാം; ശിഷ്യത്തിങ്കളില്ലാത്തവർക്കു, വഞ്ച
ന, ഏഷണി, തമ്മിത്തല്പ്ര, പൃത്തികേട് എന്നീ ചതുർവിധബു
ദ്ധിമുക്തർക്കു കൂടാതെ കഴിക്കാം. ഈ നാലു കൂട്ടവും ദൈവം വാ
ലിയക്കാരത്തികൾക്കായി സൃഷ്ടിച്ചിരിക്കുന്നതാകുന്നു. വളരെ വേ
ലക്കാരികളുള്ള ഒരു വീടിനെ യുദ്ധസമയത്തെ കരുക്കുരുന്നത്തോ
ടൊ രാമരാവണയുദ്ധം നടന്ന യുദ്ധഭൂമിയോടൊ ഉപമിക്കാവു
ന്നതാണ്. ഗദയോടുകൂടിയ ഭീമനെപ്പോലെ, കരുത്തി ചൂല
മായി വീട്ടിൽ അങ്ങുമിങ്ങും സഞ്ചരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും; മറ്റൊ
രുത്തി, ദുഷ്ടോധനൻ മറുവക്ഷക്കാരെ എന്നുപോലെ, ശേഷം
വേറെ എപ്പോഴും ശപിച്ചും ശകാരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും. ഒരു
വൾ, കുങ്കേകണ്ഠന്റെ മാതിരി, എടുവിടാതെ ഉറങ്ങുകയും, ഉ
റക്കുമണന്നാൽ ഉള്ളതെല്ലാം തിന്നുകയും ചെയ്യും. മറ്റൊരു
വൾ സുഗ്രീവനെങ്ങനെയോ, അപ്രകാരം കുങ്കേകണ്ഠനെ കൊല്ലു
വാൻ സന്നദ്ധയായിരിക്കും.

ബ്രഹ്മാനന്ദൻ ആ വക ബുദ്ധിമുട്ടുകളൊന്നും ഉണ്ടായിര
ുന്നില്ല; വെള്ളം കൊണ്ടുവരലും പാത്രങ്ങൾ മോറലും എല്ലാം
രോഹിണി തന്നെ ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നു. ദിവസവും വൈകുന്നേ
രം, അവളുടെ മറ്റു ജോലികളെല്ലാം തീർന്നശേഷം, രോഹി
ണി വെള്ളംകൊണ്ടുവരുവാനായി പുറപ്പെടും. ഹരലാലനും
രോഹിണിയുമായി വാഗ്വാദം നടന്നതിന്റെ പിറൊ ദിവ
സം, പതിവുപോലെ, അവൾ കടവുമായി വെള്ളത്തിനു പു
റപ്പെട്ടു. വളരെ അകലെയല്ലാതെ നല്ല വെള്ളമുള്ള ഒരു കളമു
ണ്ടായിരുന്നു. രോഹിണി അതിൽനിന്നു പരിവായി വെള്ളം
കൊണ്ടുവരാറുണ്ട്, ഇന്നും അവൾ അവിടെക്കുതന്നെയുണ്ട്
പുറപ്പെട്ടത്. അവൾ ദിവസവും തനിച്ചുപോകുക പതിവാ
യിരുന്നു; വെള്ളം കൊണ്ടുവരുവാനെന്ന നാട്ടുത്തിൽ,

കാഞ്ഞ കുടങ്ങളിൽ കാൽക്കടം വെള്ളവുമായി, അന്യന്മാരുടെ കരവും കരവും പാഞ്ഞു ചിരിച്ചുനടക്കുന്ന കള്ളിപ്പണുങ്ങു ടെ കൂട്ടത്തിൽ രോഹിണി കൂടാറുണ്ടായിരുന്നില്ല. അവളുടെ ഗ മനം ചുമടിക്കൊ പൊത്തെ അനുസരിച്ചു മന്ദമായിരുന്നു. രോ ഹിണി ഒരു വിധവയായിരുന്നു; എങ്കിലും അവളുടെ നടപ ടികളൊന്നും ആ വിധമായിരുന്നില്ല. അവൾ മുറുക്കി ചുണ്ടുക ൾ ചുമപ്പിച്ചിരുന്നു; കൈകളിൽ വളകൾ ഇട്ടിരുന്നു; കരയുള്ള നല്ല വസ്ത്രവും ഉടുത്തിരുന്നു. അവളുടെ ഇടുപ്പിൽ വെച്ചിട്ടുള്ള പിച്ചുക്കുടവും, നീണ്ടു കറുത്തു ചുരുണ്ട തലമുടിയും അവളുടെ മന്ദഗതിയെ അനു സരിച്ചു മന്ദാഹാരമായി ഇളകിക്കൊണ്ടിരുന്ന. തിരകളിൽ നീ തിക്കുളിക്കുന്ന അരയന്നത്തെപ്പോലെ, അവളുടെ ആ ശരീരത്തിന്റെ മന്ദമായ ഇളക്കത്തെ അനുസരിച്ചു കടവും ഇളകിക്കൊണ്ടിരുന്നു. അവളുടെ പാദങ്ങൾ രണ്ടും മരത്തിൽനിന്നു പുഷ്പങ്ങൾ കൊഴിഞ്ഞുവീഴുന്നതുപോലെ, അത്ര മാത്രമായി നിലത്തെ സ്തംഭിച്ചിരുന്നു; കടം അവളുടെ പാദസ്ത്രാസങ്ങൾക്കു ശരിയായി താളം പിടിക്കുന്നതുപോലെ ഇളകിക്കൊണ്ടുനിന്നു. ഒരു ഇളക്കാറ്റു പിടിച്ചു പായയോടുകൂടിയ ഒരു ഭാരമുള്ള വഞ്ചി കാരാന്റെ ഗതിയെ അനുസരിച്ച് അങ്ങോട്ടുമിങ്ങോട്ടും ഉലഞ്ഞു സാവധാനത്തിൽ പോകുന്നതുപോലെ, മോഹിണി മന്ദഗതിയായി, കളുക്കടവിൽ എത്തിയ സമയം, അടുത്തുനിന്നിരുന്ന അരയാലിന്മേൽ ഇരുന്ന ഒരു കയീട് നാദം കേട്ടു തുടങ്ങി.

‘കുളു! കുളു! കുളു!’ രോഹിണി നാലുപുറവും നോക്കിത്തുടങ്ങി. ആ സമയത്തെ അവളുടെ ഉന്മുഖമായും, പരിഭ്രമത്തോടുകൂടിയും, എളുകിയും ഉള്ള കള്ളക്കടാക്കുത്തെ കാണുവാൻ വൃക്കത്തിന്മേലിരിക്കുന്ന ആ ചെറിയ പക്ഷിക്കു സംഗതി വന്നിരുന്നു എങ്കിൽ, അതു വീക്ഷണചാപത്താൽ ദേഹം പിളർന്നു കീഴ്ത്താട്ടു വീഴുമായിരുന്നു എന്നു ഞാൻ ഉറച്ചു പറയാം. എന്നാൽ ആ പക്ഷിയുടെ യോഗം ആ വിധമായിരുന്നില്ല.

ഈ മോക്ഷം കിട്ടുവാൻ മാത്രം പൂർവ്വജന്മാജ്ഞിതമായ അതിന്റെ സൂക്രതരാശിക്കു ശക്തിയുണ്ടായിരുന്നില്ല.

ആ അവിഭേകിയായ പക്ഷി പിന്നെയും, 'കൂറൂ! കൂറൂ!' എന്നു നിലവിളിച്ചു.

'നീ നിന്റെ പാടനോക്കിപ്പൊക്കും, കരിമുകരാ!' എന്നൊക്കെ പാഞ്ഞുകൊണ്ടു രോഹിണി മുമ്പോട്ടു നടന്നു. മുമ്പോട്ടു നടന്നു എങ്കിലും, ആ കോകിലത്തെ അവൾ മറന്നില്ല. ആ കയ്യിൽ ശബ്ദിച്ചതു തക്ക സമയത്തല്ലെന്നായിരുന്നു എന്റെ പൂണ്ണവിശ്വാസം. ഒരു സാധുവായ വിധവ തനിച്ചു വെള്ളം കൊണ്ടുവരുവാൻ പോകുമ്പോൾ, കയിലിരുന്നു ശബ്ദിക്കുന്നത് ശരിയല്ല. കാരണം, അതിന്റെ ശബ്ദം ദുഃഖാവഹങ്ങളായ പല വികാരങ്ങളേയും അവളുടെ മനസ്സിൽ ജനിപ്പിക്കുന്നതുകൊണ്ടാണ്. 'എനിക്കു വലുതായൊരു നഷ്ടം സംഭവിച്ചിട്ടുണ്ട്, അതു നിമിത്തം എന്റെ ജീവകാലം മുഴുവനും നിഷ്പ്രഭമായി; ഇനി ഒരു കാലത്തും എനിക്ക് ആ നഷ്ടം പരിഹരിപ്പാൻ സാധിക്കുകയില്ല; സകല സുഖങ്ങളും നശിച്ചു; എന്റെ സുസ്ഥമായ ഒരാൾ എന്നെ വിട്ടുപോയി; അത് ഇച്ഛാതീതവുമായി; ഇനി ഒരിക്കലും അന്തേനിക്കു കിട്ടുകയില്ല. ഞാനും ഒരു രത്നത്തെ എവിടെയൊ കളഞ്ഞിട്ടുണ്ട്; ആരെങ്കിലും അതിനെ പറ്റി എന്നെ കരയിക്കുന്നു; എന്റെ ജീവകാലം പൂർണ്ണമായി കഴിഞ്ഞുപോകുന്നു; എന്റെ സന്തോഷം പൂണ്ണമായിട്ടില്ല; ലോകത്തിലെ അവസാനമില്ലാത്ത സുഖങ്ങളിലൊന്നും തന്നെ ഞാൻ അനുഭവിച്ചിട്ടില്ല.' എന്നൊക്കെ ഓരോ വിചാരങ്ങൾ അവളെ അസഹ്യപ്പെടുത്തുന്നതാണ്.

പിന്നെയും 'കൂറൂ! കൂറൂ!' എന്ന ശബ്ദം കേൾക്കുന്നു. രോഹിണി, നാലുപുറവും നോക്കിയ സമയം, നീലനിറമായും, നിമ്ബലമായും, അവസാനമില്ലാത്തതായും, നിശ്ശബ്ദമായും, എങ്കിലും ആ കോകിലാരവത്തെ അനുസരിക്കുന്നതുമായ ആകാശത്തെ അവൾ കണ്ടു. സ്വപ്നനിറത്തിൽ അതിസൗരഭ്യത്തോ

ടക്കൂടി ഇലകളുടെ എടകളിൽനിന്ന് അല്പമായി പുറത്തേക്കു കണ്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന മാവിൻമൊട്ടുകളെയും അവർ കണ്ടു. കുയിൽനാദത്തോടുകൂടി വണ്ടുകളുടെ മൂക്കും മാത്രം കലനുകൊണ്ടിരുന്നു. ആ കുളക്കരയിലുള്ള ഗോവിന്ദലാലന്റെ പുനോട്ടത്തെയും, അതിൽ ചെടികളെത്തന്നെ മുഴുവൻ മൂടത്തക്കവണ്ണം കുലകുലയായി വിടന്നുനില്ക്കുന്ന അസംഖ്യം പുഷ്പങ്ങളെയും അവർ കണ്ടു; അത്ര തന്നെയല്ല, മധുപാനത്തിൽ ആ സുന്ദരിയോടുകൂടി, കോകിലാരവത്തെ അനുസരിച്ചു മൂളിക്കൊണ്ടു പാന്നു തിരിയുന്ന വണ്ടിൻകൂട്ടങ്ങളെയും അവർ കണ്ടു. അതി മാധുര്യത്തോടുകൂടിയ ആ കോകിലാരവത്തോടു സമ്മിശ്രമായ പുഷ്പസൗരഭ്യം ആകാശമെങ്ങും വ്യാപിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ആ പുഷ്പവാടികയിൽ ഒരു വൃക്ഷച്ഛായയിൽ ഗോവിന്ദലാലൻ തന്നെ നില്ക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കറുത്തിരുണ്ട തലമുടി, ചുരുളകളായി, ചെമ്പകപുഷ്പത്തേക്കാൾ കാന്തിയേറുന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ തോളുകളിൽ അഴിഞ്ഞുകിടന്നിരുന്നു. മനോഹരമായ ഒരു പുഷ്പലത അദ്ദേഹത്തിന്റെ തലയ്ക്കു മീതെ പടന്നുകിടക്കുന്നു — എന്തൊരു യോജിപ്പ്! അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാന്തിയും ആ കോകിലാരവത്തിന്റെ മധുരിമയെ അനുകരിക്കുന്നു. ഒരു അശോകവൃക്ഷത്തിന്മേൽ ഇരുന്നുകൊണ്ട് ആ പക്ഷി പിന്നെയും കൂറു എന്ന് നിലവിളിച്ചു. ആ സമയത്ത്, രോഹിണി കുളത്തിലേക്കിറങ്ങി, കടത്തെ വെള്ളത്തിൻമീതെ വെച്ച്, അവിടെ ഇരുന്നു കരഞ്ഞു തുടങ്ങി.

അവർ കരയുന്നത് എന്തിനാണെന്ന് എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. ഒരു സ്ത്രീയുടെ മനസ്സിൽ നടക്കുന്ന വികാരങ്ങളെന്തെല്ലാമാണെന്നു ഞാനെങ്ങനെ പറയും? എന്നാലും രോഹിണിയുടെ കരച്ചലിനു ഫേതുവായിത്തീർന്നത് ആ ദുഷ്ടകോകിലമല്ലെ? എന്ന് എനിക്കു സംശയമുണ്ട്. (1)

(1) കൃഷ്ണകണ്ഠൻ എന്നല്ല കൃഷ്ണകാന്തൻ എന്നാണെന്നു ചിലർ ഇവിടെ എഴുതി അയച്ചിരിക്കുന്നു.

അദ്ധ്യായം ൭.

ആ കുളത്തെപ്പറ്റി പറയുവാൻ തുടങ്ങിയാൽ, ഞാൻ കഴങ്ങിപ്പോകും. അതിനെ ശരിയായി വിവരിക്കുവാൻ തക്ക സാമഗ്ര്യം എനിക്കില്ല. ആ കുളം വളരെ വലിയതായിരുന്നു. അതിന്റെ കിടപ്പു കണ്ടാൽ, അത് പച്ചപ്പല്ലുകൊണ്ടു ചട്ടയിട്ടിട്ടുള്ള ഒരു വലിയ നീലക്കണ്ണാടിയാണെന്നു തോന്നിപ്പോകും. ആ പച്ചപ്പല്ലു ചട്ടയ്ക്കു പുറമെ, കുളത്തിനു പുറത്തുത്തെക്കൊണ്ടും ഒരു ചട്ട കൂട്ടിട്ടുള്ളതുപോലെ കാണികൾക്കു തോന്നുമായിരുന്നു. ആ കുളത്തിന്റെ നാലുഭാഗവും ഗോവിന്ദലാലന്റെ പുറത്തുതായിരുന്നു. തോട്ടത്തിലെ വൃക്ഷങ്ങൾക്കും മതിലുകൾക്കും അവ സാന്നിദ്ധ്യമായിരുന്നു. ചുമ്പ്, കറുപ്പ്, പച്ച, ഇളംചുവപ്പ്, വെള്ള, മഞ്ഞ മുതലായി പല നിറത്തിലുള്ള പുഷ്പങ്ങളോടും പലവിധം കായ്കളോടുംകൂടിയ ആ തോട്ടംകൊണ്ടുള്ള ചട്ട വളരെ മനോഹരമായിരുന്നു. അസ്തമന സൂര്യരശ്മിയിൽ വലിയ വൈരക്കല്ലുകൾപോലെ, തോട്ടത്ത് അവിടവിടെ ഉദ്യാനമണ്ഡപങ്ങളും ശോഭിച്ചിരുന്നു. മുകളിൽ ആകാശം; അതും ഒരു നീലക്കണ്ണാടി എന്നുപോലെ ഇരുന്നു. ആകാശവും, തോട്ടവും കായ്കളും, വൃക്ഷങ്ങളും, വീടുകളും എല്ലാം ആ നീലവെള്ളമാകുന്ന കണ്ണാടിയിൽ പ്രതിബിംബിച്ചിരുന്നു. ഇടയ്ക്കിടയ്ക്കുകയിൽനാദവും കേൾക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. ഇവയെ എല്ലാം ഒരു വിധത്തിൽ വിവരിക്കാം:- എന്നാൽ ആ ആകാശത്തെയും, കുളത്തെയും, ആ കോകിലശബ്ദത്തെയും സംബന്ധിച്ച രോമിണിയുടെ മനസ്സിലുള്ള വിചാരം ഇന്നവിധമായിരുന്നു എന്നു പറയുവാൻ എനിക്കു സാധിക്കുകയില്ല. ആ കുളത്തെ വണ്ണിക്കാൻ തുടങ്ങിയാൽ കഴങ്ങിപ്പോകും എന്നു ഞാൻ പറഞ്ഞതിന്റെ സാരം ഇതായിരുന്നു.

എന്നെപ്പോലെത്തന്നെ ഗോവിന്ദലാലനും ബുദ്ധിമുട്ടിൽ അകപ്പെട്ടിരുന്നു. രോമിണി കുളത്തിൽ ഇറങ്ങി ഇരുന്നു കരയു

നന്ത്, ആ വള്ളിക്കുടിയിന്റെ മാവിൽനിന്ന് അദ്ദേഹവും നോക്കിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ആ ഗ്രാമത്തിൽ വല്ല തമ്മിത്തലും കഴിഞ്ഞതിന്റെ ഫലമായി ഏതോ ഒരു ചെണ്ണ അവിടെ വന്നിരുന്നു കരയുകയായിരുന്നു എന്നു ഗോവിന്ദലാലൻ വിചാരിച്ചു. ഗോവിന്ദലാലന്റെ അനുമാനം ശരിയെന്നു ഞാൻ അത്ര വിശ്വസിക്കുന്നില്ല. രോഹിണി പിന്നെയും കരഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്നു.

രോഹിണിയുടെ അന്തസ്സതമെന്നായിരുന്നു എന്ന് എനിക്കറിവാൻ പാടില്ല; എങ്കിലും അത് ഏകദേശം ഈ വിധമായിരുന്നു എന്നു ഞാൻ ഉറപ്പിക്കുന്നു. 'ഞാനെന്തു പാപം ചെയ്തിട്ടാണ് ബാല്യത്തിൽത്തന്നെ ഒരു വിധവയായത്? ഇഹലോകസുഖങ്ങളെ അനുഭവിക്കുവാൻ പാടില്ലാതെയാക്കുവാൻ മറ്റുള്ളവരേക്കാൾ വലിയതായ ഒരു മഹാ പാപം ഞാൻ ചെയ്തിട്ടുള്ളതെന്താണ്? ഇപ്പൊഴും ചെറുപ്പമായിരിക്കുന്ന ഞാൻ ഒരു ഉണക്കമരക്കഷണംപോലെ ജീവിതം കഴിച്ചുകൂട്ടേണമെന്നു വിധിച്ചത് എന്തു കാരത്തിനാണ്? ഗോവിന്ദലാലന്റെ ഭാര്യയെപ്പോലെ ഇഹലോകസുഖങ്ങൾ സകലവും അനുഭവിക്കുന്നവർക്കു എന്തേക്കാളധികം എന്തു ഗുണമാണുള്ളത്? ഈ സൗഖ്യം എന്തു മുജന്നസുതത്തിന്റെ ഫലമാണ്? എനിക്ക് മാത്രം ഇവയൊന്നും അനുഭവിപ്പാൻ യോഗമില്ലാതെ വരുവാൻ കാരണമെന്താണ്? എന്നാലും, വേണ്ടില്ല! മറ്റുള്ളവരുടെ സുഖത്തെക്കുറിച്ച് എനിക്ക് പരിഭവമില്ല— സുഖവഴികളൊന്നും തന്നെ എനിക്കില്ലാത്തതെന്താണ്? ഒരു സുഖവുമില്ലാത്ത ഈ ജീവിതം എനിക്കെന്തിനാണ്?

അതാ! രോഹിണിയുടെ മനസ്സു നന്നല്ലെന്നു ഞാൻ പറഞ്ഞില്ലേ? ഇങ്ങിനെയുള്ള ഒരു നിസ്സാരസംഗതികൊണ്ട് അവളുടെ ഭൂസ്വഭാവം പുറത്തുവരുന്നതു നോക്ക! അവളുടെ കുറ്റങ്ങൾക്ക് അവസാനമില്ല— ആ സ്ഥിതിക്ക്, അവൾ കണ്ണുനീരൊലിപ്പിക്കുന്നതു കണ്ട് ആകെങ്കിലും ദയ തോന്നുമോ? ഇല്ല! അശേഷമില്ല. എങ്കിലും, ഇത്ര നിർദ്യമായി നാം അവളെപ്പ

ററി എന്നതിനു വിചാരിക്കുന്നു? അന്യരുടെ ദുഃഖത്തിൽ നമുക്കും സഹതാപം വേണ്ടതല്ലെ? മുറിച്ചെടുക്കുക വളരുന്ന പറമ്പുകളിലും ദേവന്മാർ മഴ പെയ്യിക്കാതിരിക്കുന്നില്ലല്ലോ.

അതുകൊണ്ടു രോഹിണിയുടെ പേരിലും നമുക്കുപ്തം ദയ വിചാരിക്ക. ഇപ്പൊഴും അവൾ ആ കല്പടവിന്മേൽ ഇരുന്നു ഫാലപുദേശത്തെ അമർത്തിപ്പിടിച്ചു കരഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതു നോക്കൂ! അവൾ കൊണ്ടുവന്നിട്ടുള്ള കുടം ഇളംകാറ്റിനാൽ ആടിക്കൊണ്ടു വെള്ളത്തിൻമീതെ കിടക്കുന്നു.

ഒടുവിൽ സൂര്യൻ അസ്തമിച്ചു, കൃഷ്ണവർണ്ണമായ നിഴലുകൾ ആ കുളത്തിലെ നിമ്ബലജലത്തിൽ കടന്നുകൂടി. എല്ലാ സ്ഥലത്തും കൂരിരുട്ടായി. പക്ഷികളെല്ലാം തരകോടരങ്ങളിൽ അഭയം പ്രാപിച്ചു. പശുക്കൾ അവയുടെ തൊഴുത്തുകളിലേക്കു തിരിച്ചു. ചന്ദ്രൻ ഉദിച്ചു തന്റെ മുദ്രകിരണങ്ങളെ ഇരുട്ടിന്മേൽ പൊഴിച്ചുതുടങ്ങി. അപ്പൊഴും രോഹിണി, അവളുടെ കുടത്തെ വെള്ളത്തിനീതെ വെച്ചു കരഞ്ഞുകൊണ്ട് ആ കല്പടവിന്മേൽ തന്നെ ഇരിക്കുന്നു. ആ സമയത്തു ഗോവിന്ദലാലൻ തോട്ടത്തിൽനിന്ന് അകത്തേക്കു പോകുവാൻ പുറപ്പെട്ടു. അയാൾ പോകുമ്പോഴും രോഹിണി അവിടത്തന്നെ ഇരിക്കുന്നതു കണ്ടു.

ഒരു സ്ത്രീ തനിച്ച് അത്ര അധികനേരം കരഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതു കണ്ടിട്ട് അയാൾക്കു കഠിന അസഹ്യത തോന്നി. 'അവളുടെ സ്വഭാവം നല്ലതോ ചീത്തയോ ആയിരിക്കട്ടെ; എന്നാലും അവൾ ദൈവസൃഷ്ടിയിൽ പെട്ടതാകകൊണ്ട് അവൾ എന്റെ സഹോദരിയാണ്. അവളുടെ ദുഃഖനിവൃത്തി വരുത്തുവാൻ എനിക്കു സാധിക്കുമെങ്കിൽ, എന്തുകൊണ്ട് എനിക്കതു ചെയ്തുകൂടാ?

ഗോവിന്ദലാലൻ, സാവധാനത്തിൽ ഇറങ്ങി, രോഹിണിയുടെ അടുക്കൽ ചെന്നുനിന്നു. 'അയാൾ അവളുടെ സമീപത്തിൽ എത്തിച്ചെന്നു ചന്ദ്രികയിൽ മനോഹരമായ ഒരു പ്രതിമ പോലെ നിന്നു. രോഹിണി, അയാളെക്കണ്ടു ഞെട്ടി, എഴുന്നേ

ററുനിന്നു. അവൾ രോഹിണിയാണെന്നറിഞ്ഞപ്പോൾ, അവൾക്കും അതുതന്നെ തോന്നി. 'രോഹിണി! ഇത്ര അധികം നേരം ഇവിടെ ഇരുന്നു കരയുന്നതെന്തിനാണ്' എന്ന് അവൾ ചോദിച്ചു.

രോഹിണി അങ്ങിനെതന്നെ നിന്നതല്ലാതെ ഒന്നും ചെയ്തില്ല.

ഗോവിന്ദൻ - 'നിന്റെ ദുഃഖമേതു എന്താണെന്നു നീ എന്നോട് പറയില്ലേ? അതു തീർക്കാൻ ഞാൻ മതിയായി എന്നു വരാം.'

ഹരലാലനോട് അത്ര കഠിനമായി സംസാരിച്ച ആ രോഹിണി, ഗോവിന്ദലാലന്റെ മുമ്പിൽ സംസാരിക്കാതെ നിന്നു. ഒരു വാക്കുപോലും അവൾ സംസാരിച്ചില്ല; എങ്കിലും, കൊത്തിയുണ്ടാക്കിയ ഒരു മനോഹരമായ പ്രതിമപോലെ, അവൾ ആ കല്പദ്രവ്യങ്ങൾക്ക് ഒരു അലങ്കാരമായിത്തീർന്നു. ഗോവിന്ദലാലൻ ആ നിർമ്മലജലത്തിൽ, ആ തേജസ്വരൂപത്തിന്റെയും, ചന്ദ്രന്റെയും, മനോഹരമായ പൂഷ്പങ്ങളോടുകൂടിയ വൃക്ഷങ്ങളുടേയും പ്രതിബിംബങ്ങൾ കണ്ടു. എല്ലാം ഒന്നുപോലെ രമണീയമായിരുന്നു; കഠിന ഹൃദയതപം മാത്രം അവിടെ യോജിച്ചിരുന്നില്ല. ദൈവം ദയാലുവാണ്, മനുഷ്യൻ നിഷ്കരുണനാണ്. ഗോവിന്ദലാലൻ പ്രപഞ്ചശക്തിക്കധീനനായി; അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിചാരങ്ങളെ ഒരു കവി വാക്കുകളിൽ ഇങ്ങനെ വെളിപ്പെടുത്താം:

- (1) 'പാരായണംപ്രകൃതിപുസ്കകമാണതിങ്കൽ
നേരായസംഗതികളോക്കിലകൃത്രിമങ്ങൾ,
പാരംസ്വരൂപപരിണാമമിണങ്ങിയാലും
സാരംനിദേശമഖിലംവിശദംവിശേഷം.'

രോഹിണിയോടു ഗോവിന്ദലാലൻ വിന്നെയും ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു. നിന്റെ ദുഃഖകാരണം എന്തായാലും അതിനെ ഇ

നോ നാളെയോ നീ എന്നോടു പറയേണം. നിനക്ക് എനോടു നേരിട്ടു പറയുവാൻ മടിയുണ്ടെങ്കിൽ, വീട്ടിലുള്ള വല്ലവരും വഴി എന്നെ അറിവിച്ചാലും മതി.

ഒടുവിൽ, രോഹിണി സംസാരിപ്പാൻ ധൈര്യമവലംബിച്ച് ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു. 'ഒരു ദിവസം അതു ഞാൻ നിങ്ങളോടു പറയാം. ഇന്നല്ല. എന്നിങ്ങു ചായാനുള്ളതിനെ ഒരു ദിവസം നിങ്ങൾ കേൾക്കേണം'.

ഗോവിന്ദലാലൻ അതു സമ്മതിച്ചു വീട്ടിലേക്കു പോയി. രോഹിണി വെള്ളത്തിലിറങ്ങി കുടത്തിൽ വെള്ളം നിറച്ചു തുടങ്ങി.

'ബാക്കു, ബാക്കു, ഗോൾ, ഗോൾ, എന്നു ചില ശബ്ദങ്ങളോടുകൂടി കുടത്തിൽ വെള്ളം കയറുന്നതു കേട്ടാൽ, കുടത്തിൽ വെള്ളം നിറയുന്നതു കുടത്തിനു സമ്മതമല്ലെന്നു തോന്നും. ഒഴിഞ്ഞപാത്രങ്ങൾ, ഈശ്വരസൂചിയായാലും കശവസൃഷ്ടിയായാലും വേണ്ടില്ല, അവയെ നിറയുന്നതിൽ തടയുകയും വളരെ ബാധയും കൂടുകയും ചെയ്യുക പതിവാണ്.

അപ്പോഴേക്കും 'മൊല്ലൊട്ട്, മൊല്ലൊട്ട്, തൊന്നൊക്കു, ജിനിക്ക്, തിനിനിക്കി, തിൻ' എന്നു തുടങ്ങി. ഈ ഭാഷയിൽ, വെള്ളവും, പാത്രവും രോഹിണിയുടെ വളകളും തമ്മിൽ ഒരു സല്ലാപം തുടങ്ങി. രോഹിണിയുടെ മനസ്സും ഈ സല്ലാപത്തിൽ പങ്കുകൊള്ളാതിരുന്നില്ല.

രോഹിണിയുടെ മനസ്സ്—'മരണപത്രം കട്ടതിന്റെ കായ്മമെന്താണ്'.

വെള്ളം—'മൊല്ലൊട്ട്' എന്നൊരു ശബ്ദം പുറപ്പെടുവിച്ചു.

രോ മനസ്സ്—'അതൊരു നീ ചുവപ്പുത്തിയായിരുന്നു'.

വളകൾ—'തിൻ- തിൻ- ഇല്ല. ഉവ്വ്; നിശ്ചയമായും!'

രോ മനസ്സ്—'ഇനി ഉപായമെന്താണ്?'

കുടം—'തൊന്നൊക്കു- ധൊന്നൊക്കു- ധൊൻ- ഉപായം ഞാൻതന്നെ. സഹായത്തിന് ഒരു കയറുകൂടി വേണം? (2)

ടി. സി. കല്യാണി അമ്മ.

ഇൻഡ്രയിലെ വ്യവസായങ്ങൾ.

സഹകരണം.

മുഖ്യമന്ത്രി ഈ വർഷത്തിൽ, വൈത്തിരിയിലെ സ്വർണ്ണവനികളെ സംബന്ധിച്ച് ഇമ്മാതിരി ഭരണഭവമുണ്ടായി. പക്ഷെ അതിൽ നഷ്ടം സംഭവിച്ചതെല്ലാം ഇംഗ്ലീഷുകാരായ ഓഫീസറുമാരുടെതാണ്. എങ്കിലും ഈ കഥ നാട്ടിലെല്ലാവർക്കും അറിവുള്ളതാകുന്നു. വൈനാട്ടിൽ വാസ്കോത്തിൽ സ്വർണ്ണമുണ്ടായിരുന്നു. അവിടത്തെ കുന്നുകളിൽനിന്നു നാട്ടുകാർ പഴയ സമ്പ്രദായത്തിൽ സ്വർണ്ണം എടുത്തിരുന്നു. എന്നാൽ, ഈ വനികളിലെ മേലടം മാത്രമേ നാട്ടുകാർ പണിചെയ്തിട്ടുള്ളൂ എന്നും, അടിയിലേക്കു പോകുന്നതായാൽ നവീനയന്ത്രങ്ങളുടെ സഹായത്താൽ കൂടുതലായി സ്വർണ്ണമെടുക്കുമെന്നും ബുദ്ധിയേറിയ സാമ്പന്നർ തീർച്ചപ്പെടുത്തി. ഇതിനായി കെട്ടിടങ്ങളും ശാലകളും സ്ഥാപിക്കുന്നതിന്നത്ര പണമാണ് ചിലവിട്ടത്! വിലപിടിച്ചതും ഭാരമുള്ളതുമായ യന്ത്രങ്ങളെല്ലാം കുന്നിന്റെ മുകളിലേക്ക് ഒരുവിധത്തിൽ പകുതി വഴിവെച്ചുകയറി വന്നപ്പോഴേ ശ്രമങ്ങളെല്ലാം നിഷ്പ്രയോജനമായി എന്നും, വിചാരിച്ച മാതിരി ഒന്നും സ്വർണ്ണമില്ലെന്നും ഉള്ള സൂക്ഷ്മം മനസ്സിലായത്. ഉടനെതന്നെ കമ്പനിയും പൊളിഞ്ഞു. വൈനാട്ട് കുന്നുകളിൽ കൂടി പോകുന്ന വഴിയാത്രക്കാർക്കു തുരുമ്പുപിടിച്ച് അവിടവിടെ കൂട്ടംകൂട്ടമായിരിക്കുന്ന ഇരുമ്പുയന്ത്രങ്ങളും മറ്റും ഇപ്പോഴും കാണാം. മാർഗ്ഗമധ്യത്തിൽ കൂലിക്കാർ ഇടുപോയിട്ടുള്ള ഈ യന്ത്രശകലങ്ങൾ ഇൻഡ്രയിലെ കൂട്ടകച്ചവടക്കമ്പനികളുടെ തോലിയെയല്ല ഓർമ്മപ്പെടുത്തുന്നത്? തീപ്പെട്ടി, കടലാസ്സ്, കുപ്പി മുതലായ സാധനങ്ങളുണ്ടാക്കുന്നതിനായി എടുപ്പടുത്തിയ വ്യവസായങ്ങൾ എത്രയെണ്ണം കാലതാമസം കൂടാതെ നിർത്തേണ്ടതായി വന്നിട്ടുണ്ടെന്ന് ആരാൽ പാചാർ സാധിക്കും? ഇതെല്ലാം ആലോചിക്കുമ്പോൾ നാട്ടുകാർ തങ്ങളുടെ പണമെല്ലാം കെട്ടിപ്പിടിവെക്കുന്നതിലോ പണയപ്പെട്ട വാങ്ങി 2-0 3-0

പണം പലിശയ്ക്കു കടം കൊടുക്കുന്നതിലോ എന്താണായത്ത്?
 മേല്പാഞ്ഞ വ്യവസായങ്ങൾ നഷ്ടമായി പരിണമിക്കാൻ കാരണം
 എന്താണെന്നാലോചിച്ചാൽ ഇതിനെല്ലാമൊരു സമാധാനമുണ്ടാകും.
 ബങ്കുളത്തെ ഉദാഹരണം എടുക്കുന്നതായാൽ ആ സംഭവം
 നാട്ടുകാർക്കെല്ലാം കമ്പനിസ്ഥാപകന്മാരുടെ അതിശയോക്തിയായ
 വണ്ണനകൾ കണ്ടു ഭൂമിച്ചുപോയതിനാൽ ഉണ്ടായതെന്നു കാണും.
 ഇതിനും പുറമെ, സ്വപ്നമെടുക്കുന്ന കാര്യത്തിലെ ലാഭചേതങ്ങളെ
 നിശ്ചയിച്ചുകൂടാത്തതാണ്. അതു മുതുകുളിപ്പോലെയാണ്.
 പിന്നെ, സ്വപ്നം ഉപയോഗപ്രദമായ ലോഹങ്ങളിൽ
 ഒന്നല്ലാത്തതിനാൽ, അതു കറ കിട്ടിയാൽ തന്നെ
 ലോകത്തിലേക്കു വിശേഷവിധിയായ ഗുണം ഒന്നുമില്ല.
 ഒരു സ്വപ്നവനിയിൽ എത്ര സ്വപ്നമുണ്ടെന്ന് ആരും
 മുൻകൂട്ടി പാവാൻ സാധിക്കയില്ല. ഭൂമിയുടെ ഞരമ്പുകൾ
 എന്നുപോലെയാണ് സ്വപ്നം വനികളിൽ കിടക്കുന്നത്.
 അതു പെട്ടെന്ന് എവിടെയെങ്കിലും അവസാനിച്ചു എന്നും
 വരാം. എന്നാൽ ഒരു കല്ലുരിവനി അതുപോലെയാല്ല. കല്ലുരി
 അടക്കമായി കിടക്കുന്നതിനാൽ എത്ര ഭാരം കല്ലുരി
 ഒരു വനിയിൽ നിന്നുടുക്കാമെന്നു മുൻകൂട്ടി പാവാൻ
 സാധിക്കും. സ്വപ്നവനികൾ പണിചെയ്യുന്നതു
 മുതുകുളപ്പോലെയാണെന്നു പറഞ്ഞതു മൈസൂരിലെ
 മൂന്നു കമ്പനികളിലെ കാഹളികളുടെ വിലകൾ
 നോക്കിയാൽ ദൃഷ്ടാന്തപ്പെടും. ൭|| രൂപയുടെ
 'മൈസൂർ സ്വപ്നകമ്പനി'യിലെ ഒരോഹരികുപ്പോൾ
 ൭൫ രൂപ വിലയുണ്ട്. 'ബാലാഹട്ട' കമ്പനിയുടെ
 ൧൫ രൂപയുടെ കാഹളം ൪൦ രൂപയുടെ
 'കെമ്പിക്കോട്ട' കമ്പനിയുടെ ൩|| രൂപയുടെ
 ഒരോഹരികുപ്പോൾ ൩൭ അണമാത്രം
 വിലയുണ്ട്. മുതുകുളിപ്പോലെ ലാഭചേതമിരിക്കുന്ന
 സ്വപ്നവനികളിലല്ല യഥാർത്ഥമായ വ്യവസായങ്ങളിലാണ്
 ഇൻഡ്രാക്കാരുടെ ശുദ്ധ പതിയേണ്ടതും അവർ പണം
 മുടക്കേണ്ടതും എന്നാണ് ഇതിൽനിന്നു നാം മനസ്സിലാക്കേണ്ടത്.
 എന്നാൽ കൂട്ടുകച്ചവടക്കമ്പനിയിൽ ധനം മുടക്കേണമെന്നു പറ

ഞ്ഞുവെങ്കിലും, ഓഹരിക്കാരെ സമ്പാദിപ്പാൻ മാത്രമുള്ള കമ്പനിസ്ഥാപകന്മാരുടെ കപടോത്ഘോഷങ്ങളേയും പ്രാരംഭപത്രികകളേയും കണ്ട് ആരും ഭ്രമിച്ചുപോകരുത്. കമ്പനിസ്ഥാപകന്മാരുടെ പഠിപ്പും, വിശ്വാസ്യതയും, മയ്ക്കുടയും, ഉദ്ദിഷ്ടവ്യവസായത്തിന്റെ ഭൗചിത്ര്യവും, ആവശ്യവും, അതിന്റെ ഭാവിയും എല്ലാം ആലോചിച്ചുവേണം ഒരു കമ്പനിയിൽ നമ്മുടെ പണം മുക്കുവാൻ. തീപ്പെട്ടി, ഗ്ലാസ്സ് മുതലായ ചെറുതരം ചില വ്യവസായങ്ങൾ തുടങ്ങിയതെല്ലാം വിജയമായി പരിണമിച്ചില്ല എന്നുള്ളതിന്റെ കാരണം അതിലേക്കു വേണ്ടതായ മൂലധനം, പ്രത്യേകപഠിപ്പ്, സ്ഥലസൗകര്യം മുതലായവ ഇല്ലാഞ്ഞിട്ടാണ്.

ഇൻഡ്യയിൽ സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്ന മിക്ക വ്യവസായങ്ങളുടേയും അപജയത്തിന്റെ പ്രധാന കാരണം വ്യവസായനേതാവിന്നു വേണ്ടത്തക്ക കൂലിബുദ്ധിയും, ഉത്സാഹവും, വ്യവസായസംബന്ധമായ പ്രത്യേക പഠിപ്പും ഇല്ലായ്മയാണ്. കുടുംബത്തിലെ ബുദ്ധിയുള്ളവനെ ബി. എ. ബി. എൽ. പരീക്ഷകൾക്കു പഠിപ്പിക്കണമെന്നും എന്നാൽ ബുദ്ധി കുറഞ്ഞവൻ വ്യവസായങ്ങളിലും കച്ചവടത്തിലും പ്രവേശിച്ചാൽ മതിയെന്നു മുള നമ്മുടെ ആളുകളുടെ അന്ധവിശ്വാസവും അത് അനുസരിച്ചുള്ള പ്രവൃത്തിയും എന്നില്ലാതാകുന്നുവോ, അന്നേ നമ്മുടെ വ്യവസായസംബന്ധമായ അകൈശലതപത്തിന് ഒരു നിവൃത്തിയുണ്ടാകയുള്ളു. വ്യവസായങ്ങളിലും കച്ചവടത്തിലും ജയം പ്രാപിക്കുവാൻ ബുദ്ധി വേണ്ട എന്നു വിചാരിക്കുന്നതു വളരെ അബദ്ധമാണ്. വ്യവസായങ്ങൾ നടത്തുവാൻ കൂലിക്കാരാവശ്യമുണ്ടെങ്കിലും കേവലം കായബലംകൊണ്ടു മാത്രം മതിയാവുന്നതല്ല. ഒരു രാജ്യം ഭരിക്കുന്നതിലേക്കെന്നപോലെതന്നെ, ഒരു വലിയ വ്യവസായംകൊണ്ടു നടത്തുവാനും ബുദ്ധിശക്തി അത്യാവശ്യമാകുന്നു.

വ്യവസായങ്ങളിൽ യോജിപ്പും സഹകരണവും ഇല്ലാത്തതിന്നു വേറൊരു സാരമായ കാരണം നമ്മുടെ ആളുകൾക്ക്

തമ്മിൽ തമ്മിൽ വിശ്വാസമില്ലായ്മയാകുന്നു. ഒരു രാജ്യത്തിലോ സമുദായത്തിലോ ഉള്ള ഒരുവന്നു വേറെ യാതൊരാളെയും വിശ്വാസമില്ലാതെ വരികയെന്നതു വളരെ ശോചനീയമായ ഒരുവസ്ഥയാകുന്നു. എന്നാൽ നമ്മുടെയിടയിൽ ഇതു യഥാർത്ഥത്തിൽ കണ്ടുപോരുന്ന ഒരുവസ്ഥയാണ്. പണവും കൊടുത്ത് ഒരു ഭൂതൃനെ അങ്ങാടിക്കയറ്റാൽ, കള്ളക്കണക്കു കൊടുത്തില്ലെങ്കിൽ, അവൻ വിസ്തീയമാണെന്നാണ് അവന്റെ വിചാരം. പണമിടപെട്ട കാര്യങ്ങളിൽ, കീഴ്ദ്വാരാഗസ്ഥന്മാർ മേലധികാരത്തിലേക്കു കള്ളക്കണക്കുയച്ചില്ലെങ്കിൽ, അതും വിസ്തീയമാണെന്നാണ് അവരുടെ വിചാരം. ഇതുപോലെതന്നെ യല്ലെ, ഒരു കമ്പനി മാനേജരും കള്ളക്കണക്കു ബോധിപ്പിക്കുന്നത് എന്നാണ് പണം മുടക്കുന്നവരുടെ സംശയവും ഭയവും. ക്ഷേത്രം അധികാരികൾ ദേവനെക്കൂടി മിഴങ്ങുവാനു മടിക്കില്ലെന്നുള്ളതു പ്രസിദ്ധമാണല്ലോ. ഇതെല്ലാം ദുഷ്ടാന്തപ്പെട്ടിരിക്കുക, എങ്ങിനെയാണ് വാശസച്ചരമാർ താൻ ദഹണിച്ചു സമ്പാദിച്ച പണം ഒരു വ്യവസായക്കമ്പനിയ്ക്കു മുടക്കുന്നത്? പക്ഷേ, ഒരു കാര്യം കാണുവേണ്ടതാണ്. ക്ഷേത്രം അധികാരികൾക്കു സാധിക്കുന്നപോലെ ഒരു കമ്പനി മാനേജർക്കു മുതൽ അപഹരിപ്പാൻ കഴിയുകയല്ല. ഒരു കമ്പനിയ്ക്കു മാനേജർക്കു പരമ അനവധി കീഴ്ദ്വാരാഗസ്ഥന്മാരും, ഡയറക്ടർമാരും കണക്കു പരിശോധകന്മാരുമില്ലെ? കൊല്ലത്തിൽ ഒന്നോ രണ്ടോ തവണ യോഗം കൂടി കമ്പനി വക കണക്കുകൾ അവിടെ സമർപ്പിക്കേണ്ട? അതിന്നു പരമ ഉടമസ്ഥന്റെ നിലയിൽ കാണുകയോ മാനേജരോടും ഡയറക്ടർമാരോടും പലപ്രകാരത്തിലും കണക്കു സംബന്ധിച്ചും മാറ്റം സമാധാനം ചോദിക്കുകയും ചെയ്യാം.

അടുത്ത കാലത്തു സംഭവിച്ച ആർബന്ത് നട്ട് കമ്പനിയുടെ അപജയവും അഭാവവും മേൽപ്പറഞ്ഞ വിശ്വാസക്കുറവ് നെ വർദ്ധിപ്പിക്കാൻ ഇടയായിട്ടുണ്ട്. ആർബന്ത് നട്ട് എന്ന കമ്പനിയെക്കുറിച്ചു കേൾക്കാത്തവരാരുംതന്നെയില്ല. അവരുടെ

ടെ ധനത്തിന്നു കണക്കുണ്ടായിരുന്നില്ല. അവരുടെ ഉറപ്പിനെ
 ഭ്രമം ശങ്കിച്ചിരുന്നില്ല. അവരുടെ ഫേഡാപ്പീസ് മദിരാശി
 യിൽ വിശേഷപ്പെട്ട ഒരു കെട്ടിടത്തിലായിരുന്നു. അവരുടെ പ്ര
 മാണി പട്ടണത്തിലെ ഒരു പ്രഭുവിനെപ്പോലെയാണ് കഴിഞ്ഞി
 രുന്നത്. അവരുടെ ദല്ലാളന്മാരെയും ലേഖകന്മാരെയും ഈ
 സംസ്ഥാനത്തും അന്യരാജ്യങ്ങളിലെല്ലായിടത്തും കണ്ടിരുന്നു.
 അവർ വിവിധവിഷയങ്ങളിൽ ഉദ്യമിച്ചിരുന്നു. അവർക്ക് ഉ
 ണ്ടികവ്യാപാരം കയറുമതി. ഇറക്കുമതി, ഇറച്ചിലവ്യാപാരം, പ
 വസായങ്ങൾ ഇവയെല്ലാം കാരോ വകുപ്പുകൾ പ്രത്യേകമുണ്ടാ
 യിരുന്നു. ദക്ഷിണ ഇന്ത്യയിലെ മലകളിലെല്ലാം അവരുടെ
 വക കാപ്പിത്തൈച്ചങ്ങളുണ്ടായിരുന്നു. നല്ല ഒരു ആദായം കൊ
 ടത്തു ജനസാമാന്യത്തിന്റെ സമ്പാദ്യം സൂക്ഷിച്ചുകൊടുക്കുന്ന
 ഭണ്ഡാരവും അവർതന്നെയായിരുന്നു. എത്രതന്നെ ഭീരുവായി
 രുന്നാലും ഒരുവൻ അവരുടെ അടുക്കൽ പണം കൊടുപ്പാൻ
 ഭയമുണ്ടായിരുന്നില്ല. അങ്ങിനെയിരിക്കുമ്പോഴാണ് ഫർറൂഖ്
 മാണ്ടിലൊരുദിവസം ആർബത്ത് നട്ട് പൊളിഞ്ഞു! എന്നു
 പൊടുന്നനവെ ഒരു വർത്തമാനം കേട്ടത്. ആദ്യം ജനങ്ങൾക്കതു
 വിശ്വാസമായില്ല. എന്നെന്താൽ, ഈ വർത്തമാനം ഭക്ത ഭയ
 കാര്യം പൊടുന്നനവെയുണ്ടായിട്ടുള്ളതുമാണ്. ആർബത്ത് നട്ട്
 പൊളിഞ്ഞു എന്നല്ല! ജനങ്ങളുടെ ലക്ഷോപിലക്ഷം തമ്പിട
 പൊടി! എന്നൊരു കഷ്ടമാണ്! ധനികന്മാരുടെ ധനമെല്ലാം
 പോയി. സമ്പാദ്യമെല്ലാം ഇങ്ങനെ പോയതിനാൽ വയസ്സ്
 കാലത്തു വയസ്സന്മാർക്കു രണ്ടാമതും പണിയെടുക്കാൻ പോക്കേ
 ണ്ടതായും വന്നു. ഏതു വിധവകളും അച്ഛനില്ലാത്ത കുട്ടിക
 ളുമാണ് നിരാധാരന്മാരായത്? നാടാസകലം കരച്ചിൽതന്നെ
 ഒരു വിസ്ഥിതപം പിണഞ്ഞതിന്നു ശേഷം, ആലോചനക്കാര്യ
 നെക്കുറിച്ചു ബുദ്ധിപൂർവ്വം പ്രസംഗിക്കാൻ കഴിയും. അതുകൊ
 ണ്ടു പ്രയോജനമില്ല. എങ്കിലും ആർബത്ത് നട്ട് കമ്പനിയിൽ
 പണം മുടക്കിയതു വളരെ ആലോചനക്കാര്യതന്നെയായ്
 ആ കമ്പനിയുടെ ഉറപ്പുതന്നെയാണ് ആരെങ്കിലും അഭേ

ചിട്ടിട്ടുണ്ടോ? അവർ അവരുടെ കണക്കു മാസാന്തത്തിലോ വർഷാന്തത്തിലോ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിരുന്നില്ല. അവർ മോടിവിട്ടുകൊണ്ടായിരുന്നു കാര്യം സാധിച്ചിരുന്നത്. ആരെങ്കിലും ഉള്ളിൽ കടന്നുവോ? ഉള്ളമുഴുവനും പൊള്ളയായിരുന്നുവത്രെ. വലിയ കെട്ടിടവും സാമ്പത്തിക മോട്ടോർവണ്ടിയും കണ്ട് ആളുകൾ അന്യഥാ വിചാരിച്ചു. ഇതു അവിവേകമായി. ആർബത്ത് നട്ട് പൊളിഞ്ഞതിനാൽ സ്വതന്ത്രപ്രാപ്തിയിൽ അവിശ്വാസം വർദ്ധിച്ചതിൽ അതുകൊണ്ടല്ല. എന്നാൽ ചുമതലപ്പെട്ട കമ്പനികളിൽ പണം മുടക്കുന്നതിനെന്നതിനാണ് മടിക്കുന്നത്? ആർബത്ത് നട്ടിന്റെ ഉദാഹരണത്തിൽനിന്നുതന്നെ നാം വിലയേറിയ ഒരു സംഗതി മനസ്സിലാക്കുന്നുണ്ട്. ആർബത്ത് നട്ട് പൊളിഞ്ഞിട്ടും അവർ നടത്തിയിരുന്നതായ 'ആർബത്ത് നട്ട് പ്രവേശനങ്ങൾ' എന്ന കമ്പനി യാതൊരു ഹാനിയുംകൂടാതെ ഇപ്പോഴും നിലനിന്നുപോരുന്നുണ്ട്. ഈ കമ്പനിയിൽ ശീമക്കുമായട, ഇഷ്ടിക, ടെട്, പഞ്ചസാര, ഇരുമ്പ് ഇവയെ സംബന്ധിച്ചുള്ള പണികൾ നടത്തുന്നതിന്നു വെച്ചേറെ ശാലകളുണ്ട്. ആർബത്ത് പൊളിഞ്ഞ ഉടനെ ഈ കമ്പനിക്കു കറച്ചു ഇടിച്ചത് തട്ടിയെങ്കിലും, ഇപ്പോൾ അതു നല്ല ഒരു സ്ഥിതിയിൽതന്നെ നടക്കുന്നുണ്ട്.

കുഴപ്പകാര്യങ്ങളിൽ കാണുന്ന വിശ്വാസക്കുറവിനുള്ള വേറെയൊരു കാരണം നമ്മുടെ നാട്ടിൽ സാധാരണയായി ക്രയവിക്രയങ്ങളിൽ നടപ്പുള്ള 'പെഴുത്തു' എന്നതാകുന്നു. ഭാഗവില പറയുക എന്ന സമ്പ്രദായം തീരെ ഇല്ലെന്നതന്നെ പായാം. ഒരു കുഴപ്പപ്പെട്ടിടയിൽ ചെന്ന് ഒരു സാധനത്തിന്റെ വില ചോദിക്കുക. വില്പനാവൻ 20 രൂപ എന്നു പറഞ്ഞാൽ ൫ രൂപയ്ക്ക് തരമോ എന്നു വാങ്ങുവാൻ ചെന്നവൻ അപ്പോൾ ചോദിക്കും. പരസ്പരവശ്യത്തിനും പ്രാവസായികാഭ്യുദയത്തിനും ഇതിലും ഹാനികരമായി വേറൊന്നുണ്ടല്ലോ. വാങ്ങുവാൻ ചെല്ലുന്നവൻ നിശ്ചയമായും പെഴുത്തുമെന്നും ഒരുവേള ൧൨ രൂപയ്ക്കു ചോദിക്കുമെന്നും കരുതിട്ടായിരിക്കും വീ

ടികക്കാരൻ ൧൦ രൂപ വിലയുള്ള സാധനത്തിന്നു ൨൦ രൂപ വി
ല പാഞ്ഞത്. ഒടുവിൽ ൧൫ രൂപയായി കലാശിച്ചു എന്നു വി
ചാരിക്ക. ഈ ഏപ്പാടുകാരണം പീടികക്കാരന് ൫ രൂപ ലാ
ഭവും വാങ്ങിയവന്നു അത്രയും നഷ്ടവുമായി. വേറെ കാരോരു
ത്തക്ക് ഇതേ സാധനം തന്നെ ൧൬ രൂപയ്ക്ക് ൧൦ രൂപയ്ക്കുകൊ
ടുത്തു എന്നും വരാം. കാലാന്തരത്തിൽ ഇതു വില്പനയെന്നും
വാങ്ങുന്നവന്നും ദോഷമായല്ലാതെ പരിണമിക്കയില്ല. സന്മാര്ഗ്ഗ
ജീവിതത്തിന്നെന്നപോലെ വ്യവസായ വല്യനയ്ക്കും 'സത്യമേവ
ജയതിനാനന്തം' എന്ന ആപ്തവാക്യം എല്ലാവരാരും അനുസര
ണീയമാണെന്ന് ഇവിടെ പാഞ്ഞുകൊള്ളുന്നു. നമ്മുടെ നാട്ടി
ൽ വിലയിൽ കറ വാക്ക് എന്ന ഏപ്പാട് തുടങ്ങേണ്ട കാലം
അതിക്രമിച്ചിരിക്കുന്നു. അടുത്തകാലങ്ങളിൽ ചില വലിയ ക
ച്ചവടക്കാർ ഇതു തുടങ്ങിയിട്ടുണ്ടെന്നുള്ളത് ആശ്ചര്യജനകം
തന്നെ.

ഇന്ത്യയിലെ എല്ലാ പട്ടണങ്ങളിലും ഉള്ള ജനങ്ങൾ ത
മ്മിൽ യോജിച്ചും ധനം ശേഖരിച്ചും വിവിധങ്ങളായ വ്യവസാ
യങ്ങളും കച്ചവടങ്ങളും തുടങ്ങുന്നതായാൽ, അവരവർക്കു ധനം
സമ്പാദിക്കാമെന്നുള്ളതിന്നു പുറമെ, ഇന്ത്യയുടെ അപ്പോഴത്തെ
ധനസ്ഥിതിയും വ്യവസായമാഹാത്മ്യവും എന്തുമാത്രമായി
രിക്കും!

കെ. ശങ്കരക്കുറുപ്പ്.

കൊച്ചിസാഹിത്യസമാജം

൧9-ലെ വാഷികരിപ്പോർട്ട്.

മദ്ധ്യകേരളമായ തൃശ്ശൂരിൽ ഒരു സാഹിത്യസമാജം ഏ
റ്റെപ്പടുത്തേണ്ടതായ കാഴ്ചം ആലോചിപ്പാനായി 1088 ക്രി.ശ.
12-ാംതിയതി അപ്പൻതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ അദ്ധ്യക്ഷത
യിൽ തൃശ്ശിവപേരൂർ സക്കാർ ഫൈസ്കൾ ഹാളിൽ വെച്ചു കൂ

ടിയ യോഗത്തിൽ ചേർന്നവർ ഉൾപ്പെടെ ഈ സാഹിത്യസമാജം എപ്പോഴൊക്കെയും, മേടം ൬-ാം തീയതി കൂടിയ ഒരു സാമാന്യ യോഗത്തിൽ വെച്ചു സമാജം യോഗമെമ്മോറാണ്ടവും യോഗനിയമങ്ങളും എഴുതിയുണ്ടാക്കുകയും ഏടവം ൩-ാം തീയതി കൂടിയ വേറെ ഒരു യോഗത്തിൽ വെച്ച് ഈ മെമ്മോറാണ്ടവും നിയമങ്ങളും വായിച്ചുപാസ്സാക്കുകയും ചെയ്തു. കൂടാതെ കൊച്ചിയിൽ മറച്ചുപുച്ഛം ൨-ാം നമ്പ്രായി പാസ്സാക്കിയ റഗുലേഷൻ പ്രകാരം ഈ സമാജം റജിസ്ട്രാക്കേണ്ടതാണെന്നും തന്നിമിത്തം സമാജത്തിന്നു 'കൊച്ചി സാഹിത്യസമാജം' എന്ന പേർ കൊടുക്കേണ്ടതാണെന്നും തീർച്ചയാക്കി. ഈ യോഗത്തിൽ വെച്ചുതന്ന സർ രാമവർമ്മ വലിയതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു ഈ സമാജത്തിൽ രക്ഷാധികാരിയായിരിപ്പാനും ഒരു ഉൽകൃഷ്ടസാമാജികനായിരിപ്പാനും വേണ്ടപ്പെട്ട അപേക്ഷകൾ അയപ്പാൻ തീർച്ചപ്പെടുത്തിയതിന്നുപുറമെ അപ്പൻതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടും, (അദ്ധ്യക്ഷൻ) മെസേർസ് സി. അച്ചുതമേനോൻ (പത്രാധിപർ) ടി. കെ. കൃഷ്ണമേനോൻ (സിക്രട്ടറി) കെ. ഗോവിന്ദൻ നമ്പ്യാർ (ഖജാൻജി) വി. കെ. കുഞ്ഞൻമേനോൻ. സി. അനന്തപ്പായി. സി. കുഞ്ഞിരാമമോനാൻ ഇവർ അടങ്ങിയ ഒരു പ്രത്യേകകമ്മറ്റിക്കാരെ സമാജഭരണകാര്യങ്ങൾ ഏല്പിക്കുകയും ചെയ്തു.

മറച്ചുപുച്ഛം ൩-ാം തീയതി മേൽപറഞ്ഞ കൊച്ചി റഗുലേഷൻ അനുസരിച്ചു സമാജം റജിസ്ട്രാക്കുകയും പുതിയ സാമാജികന്മാരെ സമാജത്തിൽ ചേർത്തു തുടങ്ങുകയും ചെയ്തു. മലബാർ, കൊച്ചി, തിരുവിതാംകൂർ, ഇവിടങ്ങളിൽനിന്നു പലരും ഈ സമാജത്തിൽ അംഗങ്ങളായി ചേർന്നു തുടങ്ങി. സമാജം റജിസ്റ്റ് ചെയ്തതിനുശേഷം നിയമപ്രകാരം മറച്ചുപുച്ഛം ൧൦-ാം തൃശ്ശിവപേരൂർ വള്ളിക്കാട്ടു മാത്തിൽ വെച്ചു സമാജം വക ഒരു സാമാന്യ യോഗം കൂടുകയും സമാജത്തിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരെ വീണ്ടും തിരഞ്ഞെടുത്തു നിശ്ചയിക്കുകയും ചെയ്തു.

ഈ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരെക്കൊക്കെ മുമ്പുള്ളവർതന്നെയായിരുന്നു. പുതുതായി ചുണ്ടേറ്റിനമ്പി നീലകണ്ഠശർമ്മ അവർകളേയും, ആർ. ഈശ്വരപിള്ള അവർകളേയും നിർമ്മാണസംഘത്തിൽ അംഗങ്ങളായി സ്വീകരിച്ച് നിർമ്മാണ സംഘത്തിൽ ആകെ കമ്പതുപേർ ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതാണെന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു. ഈ യോഗത്തിൽ വെച്ചുതന്നെ 'മംഗളോദയം' മാസികയെ സമാജത്തിന്റെ പ്രതിനിധിയായി സ്വീകരിക്കേണ്ടതാണെന്നും സമാജത്തിന്റെ അഭ്യുദയത്തിനാവശ്യമായ നടപടികൾ നടത്തുവാൻ കമ്മറ്റിക്കാരെ അധികാരപ്പെടുത്തേണ്ടതാണെന്നും, തീർച്ചയാക്കി. ഇതിനുശേഷം സമാജത്തിന്റെ സാമാന്യയോഗം കൂടുകയുണ്ടായിട്ടില്ല. കമ്മറ്റിക്കാർ ഹാപ്പൻ പൂശികുംകുറൻ രംതിയ്യതിയും, എടവംനൂർ രംതിയ്യതിയും, നർത്തുപാർ മംഗളിയ്യതിയും ഇങ്ങിനെ നൂറു യോഗങ്ങൾ ചേരുകയുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ഈ യോഗങ്ങളിൽ വെച്ചു തീർച്ചയാക്കി നടപടി നടത്തിയ പ്രധാന സംഗതികൾ താഴെ ചേർക്കുന്നു.

൧. 'മംഗളോദയം' മാസികയുടെ കാര്യത്തിൽ മംഗളോദയം കമ്പനിക്കാരായി കണ്ടെടുവാൻ നടത്തി മാസികയെ ഇപ്പോൾ സമാജം വക പ്രതിനിധിയായി സ്വീകരിക്കുകയും മാസികയുടെ സാമിത്വസംബന്ധമായ ചുമതലകൾ സമാജം മുഖേന നടത്തിവരികയും ചെയ്യുന്നു.

൨. തീപ്പെട്ട കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ കാമ്യെ നിർമ്മിത്തുവാൻ അവിടുത്തെ ജീവചരിത്രം ഒരു പുസ്തകമാക്കി സമാജം മുഖേന പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തേണ്ടതാണെന്നു തീർച്ചയാക്കി. ജീവചരിത്രം എഴുതിക്കുവാൻ കണ്ടെടുവാൻ നടത്തിവരുന്നു.

൩. മലയാളചാമ്പുനുകൾ നന്നാക്കേണ്ടതിലേക്ക് ഇപ്പോഴുള്ള ചാമ്പുനുകൾക്കുളള റൂട്ടനതകൾ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചും, മാതൃകാചാമ്പുനുകൾ എപ്രകാരം ഇരിക്കണമെന്നു വിവരിച്ചും, കൊണ്ടുള്ള ലേഖനങ്ങൾ പലരേക്കൊണ്ടും എഴുതിച്ച് മംഗളോദയം മാസികയിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിവരുന്നു.

൪. സമാജമുഖേന ചില സാഹിത്യപുസ്തകങ്ങൾ പ്രസിദ്ധം ചെയ്യേണ്ടതാണെന്നു തീർച്ചയാക്കിയെങ്കിലും ഫണ്ടുണ്ടാകുന്നതുവരെ ആ കാർയ്യത്തിൽ പ്രവേശിപ്പാൻ തരമില്ലാതെ നിൽക്കിവെക്കേണ്ടിവന്നു. പ്രത്യേകസമ്മതംകൂടാതെ സമാജത്തിന്റെ പേര് വെച്ച് അന്യന്മാർ പുസ്തകങ്ങൾ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുവാൻ നിൽക്കുവെച്ചേണ്ടതാണെന്നും സമാജത്തിന്റെ പേര് 'ബാലാകലേശ്'മെന്ന പുസ്തകത്തിൽ ഉപയോഗിപ്പാൻ മിസ്റ്റർ കെ. പി. കുറുപ്പൻ ചെയ്ത അപേക്ഷ ആ പുസ്തകത്തിന് ഗുണം പോരാത്തതാൽ തള്ളേണ്ടതാണെന്നും തീർച്ചയാക്കി.

൫. റല്ല ഒരു മലയാളനിഘണ്ടു ഉണ്ടാക്കേണ്ടതായ കാർയ്യത്തിൽ മദിരാശി, കൊച്ചി, തിരുവിതാംകൂർ എന്നീ ഗവണ്മെന്റുകൾ പ്രത്യേകം ചെയ്തവരുന്ന ശ്രമം എപ്പോഴും ഏകോപിപ്പിച്ച് സാഹിത്യസമാജത്തിന്റെ ഒത്താശയോടുകൂടി ഈ നിഘണ്ടുവിന്റെ കാർയ്യം നിർവ്വഹിക്കേണ്ടതിലേക്ക് മദിരാശി ഗവണ്മെണ്ടിലേക്കും തിരുവിതാംകൂർ ഗവണ്മെണ്ടിലേക്കും ഓരോ കത്തയച്ചു. മദിരാശി ഗവണ്മെണ്ട് നിഘണ്ടുവിന്റെ കാർയ്യം ലോചന ചെയ്യുമ്പോൾ സമാജത്തിന്റെ അഭിപ്രായംകൂടി ആലോചിക്കുന്നതാണെന്നു മറുപടി തന്നു. തിരുവിതാംകൂർ ഗവണ്മെണ്ട് നിഘണ്ടുവിന്റെ കാർയ്യത്തിൽ ഒന്നും ചെയ്യാൻ ഒരുക്കമില്ലെന്നും നിഘണ്ടു ഉണ്ടാക്കിക്കഴിഞ്ഞാൽ ക്കൊ കോപ്പികൾ വാങ്ങുന്ന കാർയ്യം തീർച്ചയാക്കാമെന്നും മറുപടി തന്നു.

൬. തീപ്പെട്ട വലിയ കോയിത്തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ ചരമം എഴുതി മാസികയിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുകയും തീപ്പുകൾ അടുത്ത ബന്ധുക്കൾക്കു അയച്ചുകൊടുക്കുകയും, സ്മാരകമായി അവിടുത്തെ ജീവചരിത്രം സമാജമുഖേന പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തേണ്ടതാണെന്ന് തീർച്ചയാക്കുകയും ചെയ്തു. ജീവചരിത്രം എഴുതുന്നവർക്ക് ൧൦൦ ക സംഭാവന കൊടുക്കുമെന്നും തീർച്ചയാക്കി ജീവചരിത്രം എഴുതിക്കിട്ടുവാൻ ചില കത്തെടുവാട്ടുകൾ നടത്തി. ഇതുവരെ എഴുതുവാൻ തക്കതായ ഒരാളെ കിട്ടിക്കഴിഞ്ഞു. സാഹിത്യസംബന്ധമായ ചില സംശയങ്ങൾ തീർക്കുവ

ൻ പ്രത്യേകം ചില യോഗങ്ങൾ ചേർന്നു ചില തീർപ്പുകളെക്കുറിച്ചും വേറെയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. * * *

* * * * *

൧൯൦൦ ചിങ്ങം ൧൦ാം വരെ സമാജത്തിൽ ആകെ ൧൨൨ ആളുകൾ സമാജനിയമങ്ങൾ അനുസരിച്ച് അംഗങ്ങളായി ചേർന്നിട്ടുണ്ട്. സാമാജികന്മാരുടെ എണ്ണം ക്രമേണ വർദ്ധിച്ചു കൊണ്ടുതന്നെയാണ് ഇരിക്കുന്നത്.

വരവു ചിലവുകൾ.

ആകെയുള്ള ൧൨൨ മെമ്പർമാരിൽനിന്നു

പിരിയേണ്ടും വരിസംഖ്യ ക. ൩൬൬ ൦—൦

പുൻ കക്കിടകം ൩൦൦൦൯ വരെ പിരി

വ് വരിസംഖ്യ ക. ൧൦൮ ൦—൦

സമാജം എപ്പോഴുതന്നെതിന്നു മുമ്പുള്ള

ചെലവ് ക. ൨൨—൭—൧൦

റജിസ്ട്രാർ ചെലവ്

ക. ൫—൦—൦

തപാൽക്കുലി.

ക. ൩—൧൨—൨

തസ്തികവക.

ക. ൨൦—൦—൦

ആകെ ചെലവ്.

ക. ൫൧—൧൦—൦

നീക്കി കയ്യിരിപ്പ്

ക. ൫൬—൧൨—൦

സാമാജികന്മാരിൽനിന്ന് പിരി

ച്ചെടുക്കുവാൻ ബാക്കി ക. ൨൫൮—൦—൦

അപ്പൻതമ്പുരാൻ ഒപ്പ്

അദ്ധ്യക്ഷൻ.

തൃശ്ശിവപേരൂർ
൧൦-൭-൯൦

൧. കെ. ഗോവിന്ദൻനമ്പ്യാർ (ഒപ്പ്)
൨. സി. കുഞ്ഞിരാമമേനോൻ (ഒപ്പ്)
൩. സി. അനന്തപ്പായി (ഒപ്പ്)
൪. വി. കെ. കുഞ്ഞൻമേനോൻ (ഒപ്പ്)

ഒരു പ്രത്യേക യോഗം.

നിർവാഹകസംഘത്തിന്റെ ഒരു പ്രത്യേകയോഗം 1൯൭൦ മകരം 18-ാം-നു മംഗളോദയം കമ്പനി ആപ്പീസിൽ വെച്ചു കൂടി.

ഓദ്യർ—

1. രാമവർമ്മ അപ്പൻ തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ട്
2. വി. കെ. കുഞ്ഞു മേനോൻ
3. സി. അന്തപ്പായി
4. കെ. ഗോവിന്ദൻ നമ്പ്യാർ
5. സി. കുഞ്ഞിരാമമേനോൻ

നിശ്ചയങ്ങൾ—

1. ഇന്നത്തെ ദിവസം കൂടുവാൻ നിശ്ചയിച്ച സാധാരണസാമാന്യയോഗം വേണ്ടുവോളം സാമാജികന്മാർ ഓദ്യരില്ലാതെ കോം തികയാത്തുവാൻ നിർത്തിവെക്കേണ്ടിവരികയും ഈ യോഗം ഇനി മറ്റൊരു ദിവസത്തേക്കു നിർത്തിവെക്കേണ്ടിവരികയും ചെയ്തു.

2. സമാജം വാഷികരിപ്പോർട്ടു കമ്മറിക്കാർ പാസ്സാക്കിയിട്ടുള്ള സമാജത്തിന്റെ സാമാന്യയോഗത്തിൽ വായിച്ച സമ്മതിക്കേണ്ടതാകയാലും വരുംകൊല്ലത്തേക്കു നിർവാഹകസംഘത്തിലുള്ള മേമ്പ്രന്മാരെ പുതുതായി നിശ്ചയിക്കേണ്ടതാകയാലും സമാജത്തിന്റെ ഒരു സാമാന്യയോഗം വരുന്ന കുംഭം 2-ാം-നു-ശനി-ാഴ്ച മംഗളോദയം കമ്പനിയിൽ വെച്ചു കൂടേണ്ടതാണെന്നും ഈ വിവരം പ്രത്യേകകാർഡുവെച്ച് എല്ലാ സാമാജികന്മാരെയും അറിയിക്കേണ്ടതാണെന്നും തീർച്ചയാക്കി.

രാമവർമ്മ അപ്പൻ തമ്പുരാൻ (ക്രൈ)
അദ്ധ്യക്ഷൻ.

1990 ഓഗസ്റ്റ് 10-ാം തീയതി ഞായറാഴ്ച വൈകുന്നേരം 4½ മണിക്ക് മംഗളോദയം കമ്പനി ആപ്പീസിൽ വെച്ചു കൂടിയ കൊച്ചി സാഹിത്യസമാജത്തിന്റെ സാമാന്യയോഗത്തിൽ വെച്ചു ചെങ്കു തീപ്പുകൾ.

ഹാജർ

1. രാമവർമ്മ അപ്പൻതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ട് (അദ്ധ്യക്ഷൻ)
2. വള്ളത്തോൾ നാരായണമേനോൻ അവർകൾ.
3. കെ. ഗോവിന്ദൻനമ്പ്യാർ അവർകൾ ബി. എ. ബി. എൽ.
4. കെ. കുഞ്ഞുണ്ണിനായർ അവർകൾ ബി. എ. ബി. എൽ.
5. സി. അനന്തപ്പായി അവർകൾ ബി. എ.
6. മുകുന്ദൻ കുമാരൻ അവർകൾ
7. സി. കുഞ്ഞിരാമമേനോൻ അവർകൾ
8. എം. നാരായണമേനോൻ അവർകൾ ബി. എ. ബി. എൽ.
9. കെ. രാമൻമേനോൻ അവർകൾ ബി. എ. ബി. എൽ.
10. വി. ശങ്കുണ്ണിമേനോൻ അവർകൾ ബി. എ. എൽ. ടി.
11. സി. കേശവവർമ്മതമ്പുരാൻ അവർകൾ
12. കുറുപ്പൻനായർ കേശവൻനായർ അവർകൾ
13. തോരണത്തു വരമേശ്വരമേനോൻ അവർകൾ
14. വി. കെ. കുഞ്ഞൻമേനോൻ അവർകൾ
15. വി. കോമപ്പൻനായർ അവർകൾ.

തീപ്പുകൾ.

1. കമ്മറ്റി ഹാജരാക്കിയ റിപ്പോർട്ടു സമീകരിച്ചു വശ്യപ്പെടുന്നതാണെന്ന് ഫോഡ് മാസ്റ്റർ ശങ്കുണ്ണിമേനോൻ വർകൾ

ൾ (ബി. എ. എൽ. ടി.) അഭിപ്രായപ്പെടുകയും, മൂക്കോത്ത് കുമാരനവർകൾ യോജിച്ചുപറയും ചെയ്തപ്രകാരം സച്ചിദാനന്ദതമായി പാസ്സാക്കി.

2. താഴെ പേർ പറയുന്നവർ ഈയാണ്ടത്തെ നിർവാഹകസംഘം ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരായിരിക്കേണ്ടതാണ് എന്ന് എം. നാരായണമേനോനവർകൾ അഭിപ്രായപ്പെടുകയും കുറിപ്പാത്ത് കേശവൻനായരവർകൾ യോജിച്ചുപറയുംചെയ്ത പ്രകാരം സച്ചിദാനന്ദതമായി പാസ്സാക്കി.

അദ്ധ്യക്ഷൻ

1. രാമവർമ്മഅപ്പൻതമ്പുരാൻതിരുമനസ്സുകൊണ്ട്.

പത്രാധിപന്മാർ

2. ടി. കെ. കൃഷ്ണമേനോൻഅവർകൾ ബി. എ. എം. ആർ. എ. എസ്.

3. കെ. ശങ്കരമേനോനവർകൾ എം. എ. എൽ. ടി. എം. ആർ. എ. എസ്.

സിക്രട്ടറി.

4. കെ. കുഞ്ഞുണ്ണിനായരവർകൾ ബി. എ. ബി. എൽ.

വാജാൻജി—

5. കെ. ഗോവിന്ദൻനമ്പ്യാരവർകൾ ബി. എ. ബി. എൽ.

സംഘസാമാജികന്മാർ—

6. മൂക്കോത്തുകുമാരൻ അവർകൾ

7. ആർ. ഇശ്വരപിള്ള ,, ബി. എ.

8. സി. അനന്തപ്പായി ,, ബി. എ.

9. വി. കെ. കുഞ്ഞുമേനോൻ ,,

3. മംഗളോദയം മാസിക സംബന്ധിച്ച പത്രാധിപന്മാർക്കു കത്തെടവാടുകൾ നടത്തുവാനും മറ്റും തപ്പാൽകൂലി മുതലായ ചിലവുകളും ലേഖനങ്ങൾക്കു കൊടുക്കേണ്ടിവരുന്ന പ്രതിഫലവും സാഹിത്യസമാജത്തിൽനിന്നു വഹിക്കേണ്ടതാണ്.

പ്രതിഫലം കൊടുക്കേണ്ട ലേഖനം ഏതാണെന്നും എന്തു പ്രതിഫലം കൊടുക്കേണമെന്നും തീർച്ചയുണ്ടെന്നുവരുന്ന അധികാരം മാനേജിങ് കമ്മിറ്റിക്കാണ്. ഈ പ്രതിഫലസംഖ്യ കൊല്ലത്തിൽ എല്ലാംകൂടി 60 ക. യിൽ അധികമാകാൻ പാടുള്ളതല്ല. പത്രാധിപന്മാർ തപ്പാൽക്കൂലി മുതലായ ചെലവുകൾക്കു കൊല്ലത്തിൽ 12 ക. യിൽ അധികമാകാത്ത ഒരു സംഖ്യ കൊടുക്കാവുന്നതാണെന്നും 9-3-90-നു ശേഷം ഇപ്പോഴത്തെ പത്രാധിപന്മാർ ചെലവിട്ടിട്ടുള്ള സംഖ്യ ഈ വരണ്ടുപ്പികയിൽ ഉൾപ്പെടേണ്ടതാണെന്നും തീർച്ചയാക്കി.

4. മംഗളോദയം മാസികയുടെ പ്രസാധകത്വവും (Publishers) തൽസംബന്ധമായ എപ്പോഴത്തോളാലും പത്രാധിപന്മാർ വഹിക്കേണ്ടതാണ്.

5. മംഗളോദയം മാസികയുടെ വലിപ്പം മാറ്റിയതു സമീപം കമ്മിറ്റിയുടെ അനുമതിയോടെയും വേണ്ടതായിരുന്നു. മേലിൽ ഏതൊരു വലിപ്പമാണ് വേണ്ടതെന്ന് കമ്മിറ്റി തീർച്ചപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്.

6. തീപ്പെട്ട വലിയ കോയിത്തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ ജീവചരിത്രം സമാജത്തിന്റെ ഇഷ്ടപ്രകാരം എഴുതി സമ്മാനം വാങ്ങാൻ ഇതുവരെ ആരും ഉണ്ടാവാത്തതുകൊണ്ട് തിരുമനസ്സിലെ ജീവചരിത്രം എഴുതാൻ വേണ്ടുന്ന സാമഗ്രികൾ പല ദിക്കിൽനിന്നും ശേഖരിപ്പാൻ സമ്മാനസംഖ്യ 100 ക. വിനിയോഗിക്കാവുന്നതും വേണ്ടപ്പെട്ടവിവരങ്ങൾ ശേഖരിച്ചു കഴിഞ്ഞാൽ സമാജം മുഖേന പുസ്തകം എഴുതിച്ച് പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തേണ്ടതുമാണ്. ഇതുപോലെതന്നെ കഞ്ഞിക്കുട്ടൻ തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലേയും ക. ചന്ദ്രമേനോൻ അവർകളുടേയും ജീവചരിത്രം എഴുതി പ്രസിദ്ധം ചെയ്യാൻ വേണ്ടിവരുന്ന ചിലവ് ക്ലിപ്തപ്പെടുത്തുവാനുള്ള അധികാരം കമ്മിറ്റിക്കാണ് വ്യക്തമാക്കേണ്ടതായിരിക്കുന്നു.

7. ബാലാകലേശം സംബന്ധമായി കഴിഞ്ഞ പ്രതികരണത്തിൽ പ്രസിദ്ധം ചെയ്തിട്ടുള്ള കെ. പി. കുറുപ്പൻ അവർ

കളുടെ ലേഖനം സാഹിത്യസമാജത്തിന്റെ ഉദ്ദേശത്തിന്നും അഭിപ്രായത്തിന്നും വിരോധമായിട്ടുള്ള നിലയിലാണെന്ന് സമാജം അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു.

8. കൊച്ചി സാഹിത്യസമാജം അദ്ധ്യക്ഷൻ കെ. രാമകൃഷ്ണപിള്ള അവർകൾ 'ബാലാകലേശ്'ത്തെ പറ്റി അയച്ചിട്ടുള്ളതും അദ്ധ്യക്ഷൻ യോഗത്തിൽ ഹാജരാക്കിയിട്ടുള്ളതുമായ എഴുത്തു വായിച്ചു. 7-ാം നമ്പ് തീപ്പിന്റെ പകുപ്പ് കെ. രാമകൃഷ്ണപിള്ള അവർകൾക്ക് അയച്ചു കൊടുക്കേണ്ടതാണ്.

മൂന്നു മുതൽ എട്ടുവരെയുള്ള തീപ്പുകൾ സഭാനാഥൻ അഭിപ്രായപ്പെടുകയും സച്ചസമ്മതമായി പാസ്സാക്കുകയും ചെയ്തു.

തൃശ്ശിവപേരൂർ } രാമവർമ്മ
 11 7 90 } (ഒപ്പ്)
 അദ്ധ്യക്ഷൻ.

നോട്ട്.

കെ. പി. കുറുപ്പൻ അവർകൾ അദ്ധ്യക്ഷൻ അയച്ചിട്ടുള്ള എഴുത്തിന് സമാജത്തിലെ 7-ാം തീപ്പ് മറുവടിയിായി അയക്കേണ്ടതാണ്.

രാമവർമ്മ (ഒപ്പ്)
 അദ്ധ്യക്ഷൻ

നരമ്പുതളിച്ചും നരംസകത്തിനും രണ്ട് ആശയമായ മരണകഥ.

മദനമഞ്ചരി ഗുളികകൾ.

ഈ ഗുളികകൾ ലിഖിതപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന കൊടുക്കുന്നവയും, യാദൃച്ഛികമായി ഉണ്ടാക്കുന്നവയും, ഒന്നുപോലെ ഇന്ത്യയിൽ അധികമായി കറയുന്നതുകൊണ്ട് ഉണ്ടാകുന്ന നാമ്പുതളിച്ച, ബലഹീനതയായ വ്യായാമത്തെ വീഴ്ത്തുന്നവയും ആയ ഒരു ഉയർന്നതരം മരണകഥ. ഇതു സാക്ഷാത്തിൽ മൃതസ്വലിതത്തെ നിർത്തുവാൻ ഇതു മൂന്നുപോലെ മുതലായ ഭിന്നങ്ങളാക്കി ഒരു കൊടുക്കൽ മരണകഥ. ഇവ മരണശക്തിയേയും മലശേഷിയേയും ഉണ്ടാക്കും. 40 ഗുളികകൾ അടങ്ങിയ ഒരു കിരുന്ന വില്പന 1-0-0

നവംകുതപാരികൃതം.

ചെറുപ്പകലാപിൽ ഒന്നുപോലെ ഒരു മരണകഥ ഗുപ്തസ്ഥാനത്തു ഉണ്ടാകുന്ന നാമ്പുതളിച്ച മുതലായ ഇന്ത്യയിൽ അധികമായി സകല ഭിന്നങ്ങളായും മറ്റും വീഴ്ത്തും നവംസകം എത്ര കഠിനമായിത്തന്നെയും, എത്രദേവസം പഴക്കമായിത്തന്നെയും അതു എത്രകാരണംകൊണ്ടു മേൽത്തീർപ്പിയിരിക്കുന്നു. ഈ വഴിയായുള്ള ഭിന്നങ്ങളെ ഈ മേൽപറഞ്ഞ കൊടുക്കൽ ആശയം തോന്നുന്ന കാരണം ഗുണം ചെയ്യുന്നതാണ്. ഈ ക്രമത്തിനെ ഗുപ്തസ്ഥാനത്തു തേക്കുന്നതുകൊണ്ടു മരണകഥ പൊതുവായതായ ചെറുപ്പകലാപത്തെ വീഴ്ത്തും ശക്തിയും വീണ്ടും വരകയും സുഖമായി ലിഖിതപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന കൊടുക്കലും ചെയ്യുന്നുണ്ട്. ഇതു വളരെ ഉയർന്നതരം മരണ എന്നു പലരും പുകഴ്ത്തി പറയുന്നുണ്ട്.

2 തോലു തൂക്കം അടങ്ങിയ കിരുന്ന വില്പന 1-0-0.

തെങ്ങിന്റെ വനിട്ടുള്ള അനേകം കത്തുകളിൽ ഒന്നാണിന്റെ ചുടക്കം, മംഗലാപുരം ബി. ജി. എം. സ്റ്റേഷൻ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന സുബ്ബാറവ് അവാർകൾ. 'നിങ്ങളുടെ അയച്ച ഒരു പെട്ടി മദനമഞ്ചരി ഗുളികകൾ എന്നായിരിക്കട്ടെ. എന്നിങ്ങനെ അതിനാൽ ഉണ്ടായ ഗുണങ്ങൾ അധികം. അതു ഞാൻ വഴിയായ എഴുതാം എന്നിങ്ങനെ വെച്ചു ഒരു പെട്ടികൂടി അയച്ചുതരിക.'

എന്ന് പി. സുബ്ബാറവ് കൈക്കൊള്ളും.

ബല്ലാരി സബ്ബാറവ് പി. നാസംഗാറവ് അവാർകൾ

നിങ്ങളുടെ മദനമഞ്ചരി ഗുളികകൾക്കും നവംസകതപാരികൃതത്തിനും രണ്ടു രണ്ടു പെട്ടികൾ അയക്കുവാൻ അനുമതി അയച്ചു 20 ലിപസത്തെ ഉപയോഗത്തിൽ എന്നിങ്ങനെ ആശയവും സന്തോഷവും തോന്നത്തക്കവണ്ണം എന്റെ ഗുപ്തസ്ഥാനത്തു വളരെ ഗുണങ്ങൾ കാണുകയുണ്ടാവി. നിങ്ങളുടെ അന്നിന്ന എഴുതി ഇല്ല എന്ന സംശയം കൂടാതെ തന്നെ പറയാം. വീടുകൾ ഈ ചെറിയ കത്തിനെ ഞാൻ തന്ന ഒരു സർവ്വീസിനായി ഉപയോഗിക്കാം എന്ന് പി. നരസിംഗാറവ് കൈക്കൊള്ളും.

മേൽവിലാസം—

രാജവൈദ്യ നാരായണി കേശവജി,
മദ്രാസ് ബ്രാൻച്ച്, 25 ചൈന ബജാർ റോഡ്,
മദ്രാസ്

20,000 പുസ്തകങ്ങൾ

ബെറുതെ കൊടുപ്പാൻ തയ്യാറാണ്.

ക ാ മ ശ ാ സ്ര ാ

ആരോഗ്യവും ദീർഘായുസ്സും നിശ്ചയമായും പ്രകൃതിക്കു നുസരിച്ചു നിൽക്കുന്ന ചില നിബന്ധനകളെ ശരിയായി അനുഷ്ഠിക്കുന്നതിനെ ആശ്രയിച്ചുനില്ക്കുന്നു. മേൽപറഞ്ഞ വിശേഷമായ പുസ്തകം ആരോഗ്യം ഉണ്ടാകേണ്ടതിനുള്ള വഴികാണിച്ചു നിങ്ങളുടെ ദേഹാരോഗ്യത്തെ ശുദ്ധാവസ്ഥയിൽ നിലനിർത്തുകയും ആയുസ്സിനെ ദീർഘിപ്പിക്കുകയും നിങ്ങളെ ഭാഗ്യവാന്മാരാക്കിത്തീർക്കുകയും ചെയ്യും.

മേൽവിലാസം അയച്ചുതരുന്നവർക്കു പുസ്തകം യാതൊരു വിലയും തപാൽക്കൂലിയും ഇല്ലാതെ കണ്ടു അയച്ചുകൊടുക്കുന്നതാണ്.

വൈദ്യശാസ്ത്രം, മണശങ്കര ഗോവിന്ദജി

ആതങ്കനിഗ്രഹ കൗഷധാലയം,

2°, ബ്രോഡ്‌വെ, മദിരാശി,

സബ്ബ് ആപ്പീസ്റ്റ് 96 മെമ്പർഹോസ്, മദിരാശി.

മംഗളോദയം ഫാൻ

പുസ്തകം ൭

മി ന മാ സ ം

ലക്കം ൫

മംഗളം

ഉള്ളിട്ടോറംകുലുകീട്ടുടലുടവകതി
കീറിനെത്തിറുവാങ്ങി-
ക്കള്ളിഗ്ഗംഗേത്തൊടൊയ്ക്കാൻകണവനെയൊ
രുകൺജാലമാഃജേലിലാക്കി
തുളിച്ചീടുന്നഭാവത്തൊടുമലമകളെ!
ആത്തിയെത്തീർത്തിടുന്നിൻ-
പള്ളിക്കൺകോണനീയേകണ്മുടയ'മെഴും
'മംഗളം'ഭഗിയായാൻ.

കെ. എൻ. കൃഷ്ണപിള്ള.

ശാരദ

രണ്ടാംഭാഗം *

സ്നേഹവും ദേഷ്യവും ജാതിയും മതവും കക്ഷിവാദവും മ
റ്റും അടിസ്ഥാനമാക്കി പുസ്തകങ്ങളെ പരിശോധിച്ചു തുടങ്ങി

* മിസ്റ്റർ സി. അന്തപ്പായി, ബി. എ. മംഗളോദയം കമ്പ
നി. വിജ. മക. ഞ

യിരിക്കുന്നു. നിരൂപണം, കൃതികളുടെ ഗുണദോഷങ്ങളെ ചിന്തിക്കുന്നതിന്നു പകരം, അതിസൂതിയും അതി നിന്ദയുമായി പരിണമിക്കയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. ഈ വക നടവടീകൾ സ്വതഃ അനുചിതങ്ങളെന്നു തന്നെയല്ല, ഭാഷാസാഹിത്യത്തിന്റെ അഭ്യുദയത്തിന്നു വലിയ പ്രതിബന്ധങ്ങളും ആകുന്നു. ദൃഷ്ടികളുടെ കുറ്റങ്ങളെ കരുണ കൂടാതെ കാണിച്ച് അവയുടെ ഉന്മൂലനാശം ചെയ്യേണ്ടതും, സൽകാവ്യങ്ങളുടെ പ്രചാരത്തിന്ന് ഒത്തൊരുമിച്ചു പ്രവർത്തിക്കേണ്ടതും, എടത്തരത്തിലുള്ള കൃതികളുടെ ദോഷങ്ങളെ പരിഹരിക്കുവാൻ സൗകര്യമുണ്ടെങ്കിൽ, ആ വിധം ചെയ്യേണ്ടതും, ഭാഷാഭിമാനികളുടെ കൃത്യങ്ങളല്ലെന്നു ഞങ്ങൾക്കു വാദമില്ല. പക്ഷേ, ഇങ്ങനെ ചെയ്യുന്നത് മനശ്ശുദ്ധിയോടും അനുഗ്രഹബുദ്ധിയോടും കൂടി വേണമെന്നു ഞങ്ങൾക്ക് സിദ്ധാന്തമുള്ളു. ശാരദയെക്കുറിച്ചു ചിലർ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിട്ടുള്ള അഭിപ്രായങ്ങളെ മനസ്സിലാക്കി വായിച്ചു നോക്കുന്നതായാൽ, ഇത്രത്തോളം ഞങ്ങൾ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ളത് അസ്ഥാനത്തിലായിട്ടില്ലെന്നു പ്രത്യക്ഷമാകുന്നതാകുന്നു.

മിസ്റ്റർ അന്തപ്പായിയെ ഞങ്ങൾ കേരളീയർക്കു പരിചയപ്പെടുത്തേണ്ടതില്ല. കേരളഭാഷാസാഹിത്യലോകത്തിൽ അദ്ദേഹം ഒരു പേരുകേട്ടിട്ടുള്ള ആളാകുന്നു. ലളിതമായ ഭാഷയിൽ സംഗതികളെ പ്രതിപാദിച്ച് എളുപ്പമായവിധത്തിൽ തന്റെ ആശയത്തെ വെളിപ്പെടുത്തുന്നതിന്നു മിസ്റ്റർ അന്തപ്പായിക്കു നല്ല ശീലമുണ്ട്. അതു ശാരദയിലും ഉപയോഗിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു പറയുന്നതിൽ ഞങ്ങൾക്ക് സംശയമില്ല. അതിനിൽ നല്ല പോലെ കാണാത്തതിനു പല കാരണങ്ങളുമുണ്ട്. 'സുകുമാരകവിയുടെ ശ്രീകൃഷ്ണവിലാസത്തെ പൂരിപ്പിച്ചാൾക്കുണ്ടായ ദിഷ്ടേരിനെ' കാത്തിട്ടൊ എന്നു തോന്നുമാറ്, ഏകദേശം ഒരു പന്തിരാണ്ടായിട്ടും ശാരദയിന്നേൽ കൈവെപ്പാൻ വിജ്ഞാനാശയ രസികന്മാർ ഭയപ്പെട്ടിരിക്കെ, ഇപ്പൊഴൊരാൾ അതിനെ

പൂർത്തിയാക്കിയാലുണ്ടോ അത് നന്നാകുവാൻ ചോകുന്നു എന്നുള്ള വിചാരത്തോടു കൂടിയാണ് രണ്ടാം ഭാഗത്തെ പലരും വായിച്ചു തുടങ്ങുക. അവനവന്റെ ഹിതമനുസരിച്ച് കഥ നടക്കുന്നില്ലെന്നു കാണുമ്പോൾ, ഈ വിചാരത്തിന് ശക്തിയും കൂടിവരും; അതോടുകൂടി കൃതിയിലെ ദോഷഭാഗങ്ങൾ അധികരിച്ചു വരികയും ഗുണഭാഗങ്ങൾ ഇവയിൽ ലയിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇതിനു പുറമെ, മിസ്റ്റർ അന്തപ്പായി. ഒരു വലിയ വമ്പന്റെ പിന്മാണ് വരുന്നത് എന്നും നാം കേൾക്കേണ്ടതാകുന്നു. മിസ്റ്റർ ചന്തുമേനോന്റെ 'സരസലളിതോജ്വലമായ വാഗ്വിലാസം' ഒന്ന് വേറൊരാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ 'വാക്യസരപ്രകാശസാന്നിദ്ധ്യത്താൽ' കഥയിലെ സംഗതികൾ, അവയെ നാം വായിക്കുന്ന സമയം, നമ്മുടെ മുമ്പിൽ നടക്കുന്നപോലെ നമുക്കു തോന്നിപ്പോകുന്നു. ഈ വിചാരവും തോതും അനുസരിച്ച് മിസ്റ്റർ അന്തപ്പായിയെ കറാം പറയുന്നത് ന്യായമല്ല. ഇത്രയെല്ലാം എഴുതുന്നതുകൊണ്ട് മിസ്റ്റർ അന്തപ്പായിയുടെ ഭാഗത്ത് തെറ്റാറാണമില്ലെന്ന് ഞങ്ങൾ ശരിക്കും എന്ന് ആരും വിചാരിക്കരുത്. രണ്ടാം ഭാഗത്തിലെ കഥയുടെ ബന്ധവും രചനയും നോക്കുന്നതായാൽ, ഈ കൃതിയെ വളരെ യുതഗതിയിലാണ് മിസ്റ്റർ അന്തപ്പായി ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ളതെന്ന് വിചാരിക്കുന്നുണ്ട്. ഞങ്ങൾ നോക്കിട്ട് അതിനൊരു സമാധാനവും കാണുന്നില്ല. ഒരു കൃതിയെ പൂർത്തിയാക്കുക എന്നതുതന്നെ പ്രയാസമുണ്ടായ പ്രവൃത്തിയാണ്. അതും മിസ്റ്റർ ചന്തുമേനോ ശാരദയോട് എഴുതുകയാൽ മുഴച്ചിരിക്കാതെ ഇരിപ്പാൻ വളരെ പ്രയാസം. അതിലും വിശേഷിച്ച്, കഥയിലെ പ്രധാന പാത്രങ്ങൾ നായനാളും നന്ദൂരിമാരും പരദേശബ്രാഹ്മണരും തിരൂപ്പാട്ടും വാരിയരും മറ്റും ആകുന്നു. മിസ്റ്റർ അന്തപ്പായിക്കു അവരുടെ ആ ചാരോപചാരങ്ങളിലും സംഭാഷണപ്രയുക്തങ്ങളായ ഭാഷയിലും വലിയൊരു പരിചയം ഉണ്ടാകുവാൻ വഴിയില്ല. ഈ വക

കാരണങ്ങളെക്കൊണ്ട്, വളരെ ആലോചിച്ച് പൂർവ്വകവിയുടെ ആശയത്തെ കഴിയുന്നതും അനുസരിച്ച് കഥയെ പൂരിപ്പിക്കുകയും സംഭാഷണ രീതിയിലും മറ്റും കുറച്ചുകൂടി തന്മയത്വം വരുത്തുകയും ചെയ്തതിനു ശേഷം, ഇതുകൂടി വേണ്ട ഭേദഗതികൾ ചെയ്യാൻ യോഗ്യതയുള്ള ചിലരെ കാണിച്ച് പുസ്തകത്തെ സാവധാനത്തിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയാൽ ധാരാളം മതിയായിരുന്നു. തിടക്കം നിമിത്തം ഈ കൃതിക്ക് പല തരക്കേടുകളും വന്നിട്ടുണ്ട്. സ്ഥലകാലങ്ങൾക്ക് എന്നുതന്നെയല്ല, ആളുകൾക്കു കൂടി, രണ്ടാം ഭാഗത്തു ചില ഭേദഗതികൾ സംഭവിച്ചിരിക്കുന്നു. മൂകാംബിക്ക് നാരായണി അമ്മയുടെ മകളും അനുജത്തിയും ആകേണ്ടിവന്നു; 'ഡെയ്ച്ചുമില്ലാത്തതും ആശയില്ലാത്തതുമായ വാക്കുകൾ' കടന്നുകൂടി; സുശീലനും മാന്യനുമായ കൃഷ്ണനുണ്ണി സമൃതയെ അതിലംഘിച്ചുള്ള വാക്കുകൾ ഉപയോഗിച്ചുതുടങ്ങി; കഥാനിർവ്വഹണത്തിനു പ്രതിബന്ധമായവരെ എല്ലാം വല്ലവിധവും കൊല്ലുക എന്നായി; ഒട്ടകമായപ്പൊഴുണ്ണും കാട്ടം തുടങ്ങി; ശാരദയ്ക്കും കൃഷ്ണമേനോനും സൈപരസല്ലാപത്തിനുകൂടി ഇടം കൊടുക്കായ്ക്കയാൽ, അവരതു മദിരാശിയിൽ കടപ്പാത്ത് കവചം ധരിച്ച്, മാത്തമത്തി കഴിക്കേണ്ടിവന്നു. രാമവർമ്മൻതിരുപ്പാടിന്റെ കഥയൊ? ദിഷ്ണാലത്തിൽ ശാരദയുടെ ഏകപാലകനായ ഉദയനളിയെ ശാരദയ്ക്ക് ശ്രേയസ്സുവന്ന സമയത്തും എടുത്തിലെ ശത്രുവിന്റെ നിലയിൽ ത്ജി'നിന്തുകയാണ് ചെയ്തിരിക്കുന്നത്. ഇവയിൽ പലതും തിടക്കം നിമിത്തം വന്നിട്ടുള്ള ന്യൂനതകളെ നല്ലൊരു, മിസ്റ്റർ അന്തപ്പായിയുടെ പ്രാപ്തിക്കുവുകൊണ്ടുണ്ടായിട്ടുള്ളവയാണെന്നു ഞങ്ങൾ വിചാരിക്കുന്നില്ല.

വ്യാഴവട്ടം പന്തീരാണ്ടു കഴിയുന്നതോടുകൂടി പൊളിച്ചെഴുത്തു കഴിക്കാത്താൽ ഗുണാ പോരെന്നു കരുതിയൊ, അതോ ജ്ഞാനലവടുവിദഗ്ദ്ധനാരായ വല്ലവരും അനാവശ്യവാദങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിച്ചുകിടലൊ എന്നു ഭയന്നോ ഇത്ര പരിഭ്രമിച്ച് മി

സ്കർ അന്തപ്പായി പുസ്തകം പുറപ്പെടുവിച്ചത് എന്നറിയുന്നില്ല. ഈ വക നിയമതക്കുടുംബം വേണ്ടെന്നു കരുതിയാണെന്നു തോന്നുന്നു, കോടതി കയറുവാൻ കഴിയില്ലെന്നു മിസ്റ്റർ അന്തപ്പായി തീർച്ചയാക്കിയത്. കാരണമെന്തായാലും വേണ്ടതില്ലാത്ത തീപ്പ് മിസ്റ്റർ അന്തപ്പായിയുടെ കൃതിക്ക് വലിയൊരു ന്യായമായി തീർന്നിട്ടുണ്ട്. തന്റെ കൃതിയിലെ സംഭവങ്ങളുടെ മുഖ്യമായൊരു രംഗസ്ഥലം ഒരു കോടതിയാക്കി രസാവഹമായ പരിഹാസംകൊണ്ടു മലയാളികൾക്കു വ്യവഹാരത്തിലുള്ള ഭ്രമം ഒന്നു ശമിപ്പിക്കാനായിട്ടാണ് മിസ്റ്റർ ചന്തമേനോൻ നിശ്ചയിച്ചിരുന്നത് എന്നുള്ളതിന് ആർക്കും വളരെ സംശയമുണ്ടാകുവാൻ വഴിയില്ല. ഒന്നാം ഭാഗത്ത് കണ്ടു നോന്നാൻ തലയിൽ മുണ്ടും കെട്ടി, വക്കീലന്മാരുടെ 'ഗുളോപ്പി'നു മുമ്പിൽത്തന്നെ നിന്ന് വ്യവഹാരത്തിനെ പോക്കുവഴികൾക്കുണ്ടോ എന്നു തോന്നും. രണ്ടാം ഭാഗത്ത് എവിടെച്ചെന്നാലും വ്യവഹാരം കൂടാതെ കഴിക്കേണമെന്നാണ് നമ്പൂരിയനായതും വാരിയതും കൈപ്പറയുന്നത്. വ്യവഹാരത്തിൽ രാമനെന്നു തെളിവു പോരാതെ വരുന്ത് എന്നുള്ള ഉദ്ദേശത്തോടു കൂടിയല്ലെ കല്യാണി അമ്മയുടെ ദേഹവിയോഗം പൂർവ്വകവിരാമേശ്വരത്തുവെച്ചാക്കിയത് എന്ന് ഞങ്ങൾക്കു ശങ്കയുണ്ട്; തെളിവു പോരാതെ വരികയോ? ഒരിക്കലുമില്ല. കൃഷ്ണന്റെ എത്രവിസ്കാരം എത്ര നന്നായിരിക്കുന്നു. കോടതിക്കകത്തുവെച്ചായിരുന്നുവെങ്കിൽ, അത് ഇതിലും തുലോം ശോഭിക്കുമായിരുന്നു. വ്യവഹാരം ശരിക്കു നടത്തിയിരുന്നു എങ്കിൽ, സ്പെട്ടിപ്പിക്കാൻ പട്ടഭടയുടെ അയാളുടെ ശിഷ്യൻ കൃഷ്ണന്റെയും ദർശനംകൊണ്ടു എടുപ്പത്തിൽ അവരുടെ കാഴ്ചം ഒതുങ്ങാതെ, അവരെ കൂട്ടിയിട്ട് കൊട്ടയാട്ടി അവർക്കു തക്കതായ ശിക്ഷ കൊടുത്ത് അവരെക്കൊണ്ടുതന്നെവിട്ടിച്ച് ആ വകക്കാക്കാരെ പാഠമാക്കേണ്ടതായിരുന്നു. ശാരദയുടെ സത്യാവസ്ഥ വെളിപ്പെടുന്നതോടുകൂടി, മുൻകോപിയെങ്കിലും. വാസ്തവത്തിൽ നി

ഷ്ടഭുജനും സാധുവുകൾ വലിച്ചെടുത്തു കൈകൾ കലർത്തുവായ ശാരദയെ സന്തോഷത്തോടുകൂടെ സ്വീകരിക്കുമായിരുന്നു. കാര്യം കോടതി കയറിയാൽ, ഭാസിയെ വിശാല വിടിക്കുമല്ല; മന്ത്രവാദിക്ക് 'ഗുരിശി' കലശക്കണ്ടിവരില്ല; കൃഷ്ണമേനോൻ പടത്തിനായി മദിരാശിയിൽ നിന്ന രാമേശ്വരം വരെ പോകേണ്ടതായും വരില്ല; വിദ്വാനായ മൂസ്സതിനെക്കൊണ്ട് ശ്ലോകം ചൊല്ലിക്കില്ല; വിശ്വസ്ഥനായിരുന്ന ശങ്കരൻ എഴുപത്തഞ്ചാം കാലത്ത് ദുഷ്ടിത്തീയോടുകൂടി ഇടത്തിൽ നിന്നു ബഹിഷ്കരിക്കപ്പെടുകയുമില്ല.

ഒരു സമയം എടുത്തിലെ ബലവൈരിയായ തിരുപ്പാടിന്റെ ജയവും രാമമേനോന്റെ തെളിഞ്ഞ സംബന്ധനിമിത്തം എടുത്തിന്റെ ആഭിജാത്യത്തിനു നേരിടുന്ന ഇടിച്ചിലും കൊണ്ട് വലിച്ചെടുത്ത മരിക്കയാണ് നല്ലതെന്നു മിസ്റ്റർ അന്തപ്പായി നിശ്ചയിക്കുന്നപക്ഷം, അതു ഇത്ര കഠിനമായവിധം വേണമെന്നു കാവ്യനീതിയാൽ സാധിക്കുന്നില്ല. ഒന്നാംഭാഗത്തിൽ ശങ്കരമേനോൻ ഏകദേശം ഒരു നായകന്റെ നിലയിലാണ് മിസ്റ്റർ ചന്തമേനോൻ വർണ്ണിച്ചിട്ടുള്ളതെന്നും അങ്ങനെ ചെയ്തിട്ടുള്ളത് തക്ക കാരണത്തിന്തന്നെയാണെന്നും മിസ്റ്റർ അന്തപ്പായി വിസ്മയിച്ചതു ശരിയായില്ല. അതുകൊണ്ടു കഥയുടെ ഈ ഭാഗം മിസ്റ്റർ അന്തപ്പായിതന്നെ ഒന്ന് ഉടച്ചുവാങ്ങു ഭാഗയിൽ നേക്കാക്കി പുറത്തുകൊണ്ടുവന്നു കാണാൻ ഞങ്ങൾ കാത്തിരിക്കുന്നതാണ്. ആവിധം ഭാവമുണ്ടെങ്കിൽ, പ്രസ്തുതകൃതിയിൽ ഇനിയും ചില മാറ്റങ്ങൾ ചെയ്യാനുണ്ടെന്നു ഞങ്ങൾക്കു തോന്നുന്ന ഭാഗങ്ങളെക്കൂടി ഇവിടെക്കാണിച്ച് ഈ പരിശോധനയെ അവസാനിപ്പിച്ചിരിക്കാം.

പാൽനാശ ഇല്ലത്തിന്റെയും അതിനു ചുറ്റുമുള്ള പ്രദേശങ്ങളുടെയും, കാപ്പിപ്പാപ്പിന്റെയും ചാരായക്കടയുടെയും വണ്ണനകൾ വിശേഷമായിട്ടുണ്ട്. പക്ഷെ കഥയുടെ ഘടനയിൽ അവയുടെ പ്രയോജനം വെളിവാകുന്നില്ല. ഇപ്പത്തുവെച്ചുള്ള ഭാ

സിനാരായണി അമ്മയുടെ ചൊല്ലിയാട്ടവും, ശങ്കുനമ്പിയുടെ ഭാര്യ പാവതി അമ്മയുടെ പാതിവ്രത്യനിദാനവും വിവരിച്ചിട്ടുള്ളത് അതിഭക്തവിത്തും സംവ്യാവസ്ഥകൾക്കു വിപരീതമായും ഇരിക്കുന്നു. ജനനംമുതൽ ദോഷസ്സൾം ലേശംപോലുമില്ലാത്തവളും സുശീലയുമായ ശാരദയെ കുലീനനും തന്റേടമുള്ളവനുമായ രാമദന്തനാർ, ഒരു തേച്ചിടിച്ചിയെപ്പോലെ, രാത്രി എടുമണിക്കശേഷം, പച്ചവില്ലുസും ചുവപ്പുപട്ടം പുതപ്പിച്ചു; വിദ്വാനും താവാടിയും നല്ല നിലയുള്ളവനാണെങ്കിലും, അഴകു രാവണനെനേപ്പോലെ, വൈരക്കുല്ലുകൾവെച്ചു സ്വണ്ണക്കുടക്കു കട്ടും മാറും ധരിച്ച കൃഷ്ണമേന്ററ മുഖിൽ അവതരിപ്പിച്ചു; അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാതിൽക്കിടക്കുന്ന കടക്കനും കുപ്പായക്കീശയിലുള്ള ഘടികാരവും പിടിച്ചുവലിപ്പിച്ചതും ശരിയായില്ല.

ശാരദ രണ്ടാംഭാഗം ഒന്നാം ഭാഗത്തിന് അനുരൂപമാക്കേണമെന്നുള്ള മോഹം ഹേതുവായിട്ടും ഭാഷാസാഹിത്യത്തിന്റെ പോഷണത്തിൽ മിസ്റ്റർ അന്തപ്പായി പരിശ്രമിക്കുന്നതിൽ ഞങ്ങൾക്കുള്ള സന്തോഷംകൊണ്ടുമാകുന്നു ഞങ്ങൾ ഇത്രയും ഈ കൃതിയെക്കുറിച്ച് പ്രസ്താവിച്ചത്.

ശാരദ രണ്ടാം ഭാഗത്തിന്റെ നിരൂപണം, എന്റെ അപേക്ഷാനുസാരം, പത്രാധിപന്മാർ ദയപൂർവ്വം എനിക്കയയ്ക്കുതക്കതും തത്സംബന്ധമായി എനിക്കു പായുവാനുള്ളതു നിരൂപണത്തോടനുബന്ധിക്കാമെന്നു പ്രതിജ്ഞചെയ്തതും ചെയ്തതിന്നു ഞാൻ കൃതജ്ഞനായിരിക്കുന്നു.

ഇന്ദുലേഖ പരസ്യപ്പെടുത്തിയപ്പോൾ അനേകർ അതിനെ സ്തുതിച്ചു, അനേകർ നിന്ദിച്ചുവെന്നുതന്നെയല്ല, അതിനെ പ്പരിഹസിക്കുവാൻ ഒരു പുസ്തകമെഴുതി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുക പോലും ചെയ്തു. പാദേശഭാഷാസാഹിത്യ ചരിത്രങ്ങളിൽനിന്നു ദുഷ്ടാന്തങ്ങളെ എടുക്കാതെ മേൽപ്പറഞ്ഞ സംഗതികളാൽ തന്നെ ഒരു പുതിയ കൃതിയുടെ യഥാർത്ഥഗുണദോഷങ്ങൾ കാ

ലംകൊണ്ടും നിമ്നസ്വരമായ ആലോചനകൊണ്ടും അധികമായി പ്രത്യക്ഷപ്പെടുമെന്നു പറയുന്നതിൽ വലിയ തെറ്റുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല. ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞതുകൊണ്ട് ശാരദ രണ്ടാഭാഗം അന്യനമാണെന്നു ഞാൻ ഭാവിക്കുന്നതായി ആരും ഗ്രഹിക്കരുത്. സാഹിത്യം, ശില്പവിദ്യകൾ, എന്നിവയുടെ സംഗതിയിൽ ഏതെങ്കിലുമൊരു കൃതി പരിഷ്കരിക്കപ്പെടുവാൻ പാടില്ലാത്തവണ്ണം വൈശിഷ്ട്യത്തെ പ്രാപിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നു പറഞ്ഞുകൂടാ.

ശാരദ രണ്ടാഭാഗത്തെ സംബന്ധിച്ച ചെറുപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഉപദേശങ്ങളിലധികപക്ഷം സ്വീകാര്യമെന്നു ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നില്ല.

ചന്ദ്രമേനോനവർകൾ കഥയെ ഏതുവിധം കൊണ്ടുപോകാനാണ് കരുതിയിരുന്നതെന്നു ആ സംഗതിയിൽ ജിജ്ഞാസയും, അതിയോഗ്യനും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രിയജാമാതാവുമായ ആൾക്കുപോലും അറിയുവാൻ സാധിച്ചിട്ടില്ല. ഇപ്പോൾ ഉള്ള കഥയെ യുക്തിയുക്തമായി പൂരിപ്പിക്കുവാനെ ആക്കും സാധിക്കുകയുള്ളൂ.

ശാരദയെ എടുത്തിൽ സ്വീകരിക്കുന്നത് ഒരു കോടതി വ്യവഹാരത്തിന്റെ ഫലമായിട്ടായിരിക്കണമെന്നുള്ള അഭിപ്രായത്തിൽ ഞാൻ യോജിക്കുന്നില്ല. അന്ത്യായം, പത്രിക, ഇരുപക്ഷക്കാരും ഫാജരാക്കുന്ന രേഖകൾ, സാക്ഷികളുടെ ആദ്യവിസ്താരം, എതിർവിസ്താരം, പുനവിസ്താരം, ഇതിനിടയ്ക്കുള്ള വക്കീൽമാരുടെ തർക്കങ്ങൾ, പ്രസംഗങ്ങൾ ആദ്യകോടതിവിധി, അപ്പീൽമെമ്മോറാണ്ടും, വക്കീൽമാരുടെ പ്രസംഗങ്ങൾ, അപ്പീൽവിധി, ഇവയെയെല്ലാം ഒരു നോവലിൽ കൊണ്ടു കയറാമെന്നോ? അപ്പീൽ വിധിപ്രകാരം ശാരദഎടുത്തിൽചെന്നു പ്രവേശിച്ചു, നോവലും അവസാനിച്ചു—ഇങ്ങിനെയാണോ വേണ്ടത്? തൃപ്തിക്കു സിന്റെതുപോലെ ഒരു വലിയ വ്യവഹാരിക്കാർട്ടു പുസ്തകം എന്നല്ലാതെ അതിനെ ആർ ഒരു നോവലെന്നു വിളിക്കും?

കഥ ഒരു വ്യവഹാരംകൊണ്ടു കലാശിച്ചാൽ എന്റെ പുസ്തകത്തിൽ വിവരിച്ചിട്ടുള്ള അനേക സംഭവങ്ങൾ ആവശ്യമായി വരുകയില്ല. ശരിതന്നെ, 'എന്റെ അമ്മായി എന്റെ അമ്മാമ്മനായിരുന്നുവെങ്കിൽ, അവൾക്കു താടിമീശയുണ്ടാകുമായിരുന്നു' എന്നു സ്വെയിൻരാജ്യനിവാസികളുടെ ഇടയിൽ ഒരു ചൊല്ലുണ്ട്.

ശാരദയുടെ പൂർവ്വഭാഗത്തിൽ ഫഹ്മം ഫഹ്മത്തൽ ഫഹ്മ വരെയും ഇങ്ങനെ ഏഴു പുറങ്ങളിൽ കൃഷ്ണമേനോന്റെ സൽസ്വഭാവത്തെയും പാണ്ഡിത്യത്തെയും ശരീരസൗന്ദര്യത്തെയും സവിസ്തരം വർണ്ണിച്ചിരിക്കുക, അപ്രകാരം ചെയ്തതിനു ഒരു ഉദ്ദേശ്യവും ഇല്ലെന്നു തീർപ്പാക്കുക, രാമൻമേനോനും കല്യാണി അമ്മയും തങ്ങളുടെ കുട്ടിയെപ്പോലെയും ശാരദ തന്റെ ഒരു സോദരനെപ്പോലെയും ആചരിച്ചിരുന്ന ശങ്കരമേനോനെ കഥാനായകനാക്കേണമെന്നു പറയുന്നതിൽ ഒരു വലിയ അയ്യക്കിയുണ്ട്.

പാൽനര ഇല്ലം, അവിടേക്കുള്ള വഴി, അങ്ങാടി, എന്നിവയുടെ വണ്ണം കൊളമ്പു, കസബാസ്റ്റേഷൻ, കേരളം മുതലായ അതിലെ എടുപ്പുകൾ, കോടതി ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർ, വക്കീൽമാർ ഇത്യാദികളുടെ വണ്ണനത്തേക്കാൾ അപ്രസ്തുതമൊ? വലിയ വ്യതിയാനം കൂടാതെ വായനക്കാർക്കു വിനോദമുണ്ടാകുമായിരിക്കുമെന്നുള്ള വ്യവസ്ഥയെ നീക്കിവെച്ചു കഥയ്ക്കു അവശ്യം പ്രസ്തുതമായതിനെ മാത്രം എടുത്താൽ എത്ര നോവലും അഞ്ചാറുപാങ്ങളിൽ കവിയാത്തവിധം എഴുതിത്തീർക്കാം.

ഒരു ഷർട്ടും വൈരക്കുടക്കനും സ്വർണ്ണമുണ്ടലയുള്ള ഫടികാരവും ധരിച്ചാൽ ഒരു പുരുഷൻ 'അഴകുരാവണനും', പച്ചവില്ലുസൂക്ഷാക്കൊറ്റു ചുവന്ന പട്ടുഗൗരവനും ധരിച്ചു നില്പവിതാവിന്റെ സന്നിധിയിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ സുഹൃത്തായ ഒരു പുരുഷനോടു പതിനൊന്നു വയസ്സുള്ള ഒരു ബാലിക സംഭാഷണം ചെയ്താൽ അവൾ 'തേവടിശ്ശിയും' ആയിത്തീരുമെന്നു പറയുന്നതു പലരും സമ്മതിക്കുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല.

ശാരദയെ എടുത്തിൽ സ്വീകരിച്ചതിന്റെ ശേഷം അഞ്ചു വർഷം കഴിഞ്ഞിട്ടാണ് കഥയിൽ നാം മദിരാശിയിൽ വെച്ചു തന്റെ പ്രിയതമനോടുള്ള കാണുന്നത്. ആ കാലത്തിനിടയ്ക്ക് എടുത്തിലും മാറ്റം വെച്ചു വേണ്ടുവാളും സ്വൈരസല്ലാപവും വിധിപ്രകാരമുള്ള അവരുടെ വിവാഹവും കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ശാരദ എടുത്തിൽ വന്നതിൽ പിന്നെ മരീനായിൽ വെച്ചാണ് ഒന്നാമതായി അവർ തമ്മിൽ സംവാദമുണ്ടായതെന്നോ വിവാഹം നടന്നതെന്നോ പുസ്തകത്തിൽ പറഞ്ഞിട്ടില്ല. ഈ ന്യായത്താൽ, കടപ്പാത്തു വെച്ചപ്പോൾ സ്വൈരസല്ലാപത്തിനുകൂടി അവർക്ക് ഇടയായില്ല എന്നുള്ള ആക്ഷേപം നിരാധാരമാകുന്നു.

കല്യാണി അമ്മയുടെ ദേഹവിയോഗം രാമേശ്വരത്തു വെച്ചാക്കിയതു ഞാനല്ല, ചതുർമനോൻ അവർകളാണ്. 'നമ്മൾ നേരെ ഇവിടെ രാമേശ്വരത്തേക്കു വന്നു. ഇവിടെ വെച്ചു നിന്റെ അമ്മയ്ക്കു കിനമായ ഒരു ജ്വരം ഉണ്ടായി. നമ്മളെ ഈ സ്ഥിതിയിൽ ഇട്ട് അവൾ പരലോകപ്രാപ്തിയാകയും ചെയ്തു.' (എം.എം. പൂർവ്വം നോക്കുക.)

തിരുമുൽപ്പാടിനെ എടുത്തിലേക്കു യോജിപ്പിക്കണമെന്നു കഥയുടെ നോട്ടുകളിൽ ഞാൻ കുറിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. അതു ചേക്കാൻ വിട്ടുപോയത് അച്ചടി കഴിഞ്ഞതിന്റെ ശേഷം അറിഞ്ഞു. കൃഷ്ണമേനോന്റെയോ ശാരദയുടേയോ രണ്ടു വാക്കുകൾക്കൊണ്ട് ആ ന്യൂനത തീർക്കാവുന്നതാണ്.

സ്വമനോധർമ്മം പ്രയോഗിച്ചു വല്ലതും എഴുതി അതിന്റെ ഗുണദോഷങ്ങൾക്കുള്ള ചുമതല വഹിക്കണമല്ലോയെന്നു ഉണ്ടാകാവുന്ന ന്യൂനതകളെ അച്ചടിക്കു മുമ്പു തീർത്തതുകൊണ്ട് അന്ത്യമെങ്കിലും ആശ്രയമുണ്ടാകുന്ന സമ്പ്രദായം ഗർവ്വനീയമെന്നാണെന്നു മതം.

'ശാരദ രണ്ടാം ഭാഗം സാമാന്യമായി വിചാരിക്കാവുന്ന തലധികം നന്നായിട്ടുണ്ടെന്നുള്ളതിന്നു സംശയമില്ല.....'

ങ്ങനെ ചില സംഗതികളിൽ പ്രസ്തുതഗ്രന്ഥത്തെപ്പറ്റിയും മതഭേദങ്ങൾക്ക് അവകാശമുണ്ടെങ്കിലും, ജനങ്ങളുടെ ഭിന്നഭചിതയും മറ്റു സംഗതികളിലുള്ള ഗുണപുഷ്പിയും ആ വക നൃതതകളെപ്പരിഹരിപ്പാൻ മതിയാകുമെന്നാണ് എന്റെ വിശ്വാസം എന്നു മഹാമഹിമശ്രീ എ. ആർ. രാജരാജവർമ്മ കോയിത്തമ്പുരാൻ എം. എ. അവർകൾ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

സി. അന്തപ്പായി.

എന്ത! യമനറിയാത്ത മരണമൊ? കല്യാണിയമ്മയുടെ മരണം രാമേശ്വരത്തുവെച്ചാക്കിയത് മിസ്റ്റർ അന്തപ്പായിയാണെന്ന് ആർ പറഞ്ഞു? മിസ്റ്റർ ചന്തുമേനോൻ അതവിടെയറക്കിയതു വ്യവഹാരത്തിൽ തെളിവില്ലാതെ വരരുതെന്നു കരുതിയാണെന്നാണ് ഞങ്ങളുടെ വാദം. ശാരദയുടെ കാര്യം കോടതി കയറാതെ കഴിക്കേണമെന്നു മിസ്റ്റർ ചന്തുമേന്ത് ഒരിക്കലും ആലോചനയുണ്ടായിട്ടില്ലെന്നു ജാമാതാവിനും എല്ലാവർക്കും ആരും പറയാതെ തന്നെ അറിയാം. ഈ സംഗതിയെക്കുറിച്ചു കേരളകവികളുടെസ്ഥനായ ആ തിരുമനസ്സിലേക്കു യാതൊരു സംശയവുമുണ്ടായിരുന്നില്ലെന്നു മുഖവുര കൊണ്ടു വിശദമാകുന്നുണ്ട്.

പിന്നെ വ്യവഹാരം എന്നു വെച്ചാൽ അതിന് അന്ത്യായം മുതൽ 'സ്തിഷ്ഠാലപ്പീത്' വിധിവരെയുള്ള പല പതനങ്ങളുമുണ്ടെന്നു പലർക്കും അറിയാം. പക്ഷെ, ഒരു കാവ്യത്തിൽ പത്രികയും വാദമുഖങ്ങളും സാക്ഷിമൊഴികളും മറ്റും പകർത്തിയാണ് അതിനൊരു ജീവൻ കൊടുക്കുന്നത് എന്നു മിസ്റ്റർ അന്തപ്പായി പറയുന്നതിനു മുമ്പ് അധികം പേർ ധരിച്ചിട്ടുണ്ടോ എന്നറിയുന്നില്ല; അദ്ദേഹം പറഞ്ഞതുകൊണ്ടും വല്ലവരും സമ്മതിക്കുമൊ എന്നും സന്ദേഹമുണ്ട്. 'വേനിസ്' പട്ടണത്തിലെ ഒരു കച്ചവടക്കാരന്റെ കഥ എന്ന നാടകത്തിൽ ഈവിധം ചെയ്തിട്ടുണ്ടോ? അവനവൻ ചെയ്തതെല്ലാം ശരിയാണെന്നു സാധിപ്പാൻ വല്ലതും പറയുന്നതു ഭംഗിയാണോ?

കഥയുടെ ഘടന ശരിയായി ചെയ്തിരുന്നാൽ, ഇപ്പോൾ രണ്ടാം ഭാഗത്തിൽ വന്നിട്ടുള്ളവയും ദുഷ്ടാന്തീകരിച്ചിട്ടുള്ളവയും ആയ പല സൂത്രകളും അതിൽ ഉണ്ടാകയില്ലായിരുന്നു എന്ന് അഭിപ്രായത്തെ തള്ളിക്കളവാൻ സ്പെയിനിൻറെ പഴഞ്ചൊല്ലുകൊണ്ടു മതിയാകുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല.

നല്ല തറവാടിയാണ്, ഒരു സുന്ദരനും സ്വത്തുകാരനുമായാണ്, ബുദ്ധിമാനും പഠിച്ചുള്ളവനുമായാണ് എന്നും മറ്റും പല അവസരങ്ങളിലായി മിസ്റ്റർ ചന്തുമേനോൻ ശങ്കരമെന്നു കുറിച്ചു വർണ്ണിച്ചിട്ടുള്ളത് രാമമേനോൻ വെണ്ണുകാരനായിരിക്കാൻ ആളില്ലാതെ വരുന്നതിനെയോ എന്നു ഭയപ്പെട്ടിട്ടായിരിക്കാം!

മറുപടിയുടെ മറ്റു ഭാഗങ്ങളെക്കുറിച്ച് ഒന്നും പറഞ്ഞിട്ടാ വശ്യമില്ല. രണ്ടാം ഭാഗം വായിച്ച് 'ഞങ്ങളുടെ വായനക്കാർ' വിധി ഉച്ചരിച്ചുകൊള്ളട്ടെ.

കൊതുക്കും മുട്ടയും.

(പി. കെ. നാരായണപിള്ള അവർകൾ, ബി. എ., ബി. എൽ.)

ലോകത്തിൽ മനുഷ്യനുള്ള അഗ്രഗണ്യതയേയും ജീവജാലങ്ങളുടെ നായകത്വത്തെയും ഭദ്രമായി പരിപാലിക്കുന്നതിനു വേിച്ചുകൊള്ളാത്ത സിംഹവ്യാഘ്രാദികളായ ഉഗ്രജന്തുക്കളേക്കാൾ അണുപ്രാണികളേയും സൂക്ഷ്മസൃഷ്ടിവിശേഷങ്ങളേയും അഭിമുഖീകരിച്ചു മനുഷ്യർ പോർ ചെയ്യേണ്ടിയിരിക്കുന്നു എന്നു ശാസ്ത്രപരമായി പറയുന്നു. ആധുനികങ്ങളായ ആയുധങ്ങൾ സ്വാധീനമുള്ള മനുഷ്യർ ഗജസിംഹാദിസത്വങ്ങളെ ജയിച്ച് അവയുടെ മേൽ സ്വാധീകാരത്തെ പ്രതിഷ്ഠിക്കുകയും അവയെ ദാസീകരിക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. പക്ഷെ അതിസൂക്ഷ്മസൃഷ്ടികളായ കീടകങ്ങൾ നിമിത്തം മനുഷ്യജന്മത്തിനോടുകൂടിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഉപദ്രവങ്ങളെ വേണ്ടവിധം നിവാരണം ചെയ്യാൻ ഇനിയും വിപ്ലവജനങ്ങൾക്കു സാധിച്ചിട്ടില്ല. കറോരങ്ങളായ അനേക

രോഗങ്ങളുടെ ഉല്പാദകനാകും പ്രവാഹകനാകും ആയ അനേക കീടസൃഷ്ടികൾ അപ്രത്യക്ഷമായിനിന്നു മനുഷ്യരോടു ചെയ്യുന്ന ആക്രമങ്ങൾ അനല്പവും ഭയങ്കരവും ആകുന്നു. ഇവിടേയും ഭൂതകണ്ണാടി മുതലായ സാമഗ്രികളുടെ സഹായം അവലംബിച്ച ശത്രുവിന്റെ സ്ഥിതിയും ഗതിയും അറിയുന്നതിന്നു മനുഷ്യർ വളരെ ശ്രമപ്പെടുന്നുണ്ടെങ്കിലും, ശ്രമങ്ങൾ ഇനിയും പൂർണ്ണഫലോദയംകൊണ്ട് അനുഗ്രഹീതമായി പരിണമിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നു പറയത്തക്ക നിലയിൽ എത്തിക്കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. ഗജസിംഹാദികളെ വശീകരിച്ചും സപ്തങ്ങളെ പിടിച്ചു കളിപ്പിച്ചും വിനോദിക്കുന്ന മനുഷ്യരെക്കണ്ട് 'അയോസാഹസികാ നരാഃ' എന്നു പറയുന്ന കവിയെക്കുറിച്ച് ഇക്കാലത്തു ജനങ്ങൾ പൊട്ടിച്ചിരിക്കുതന്നെ ചെയ്യും. ഹിന്ദുപുരാണങ്ങളിൽ സിംഹം പാർവ്വതിയുടേയും കാള ശിവന്റേയും മയിൽ സബ്രഹ്മണ്യന്റേയും ഗരുഡൻ വിഷ്ണുവിന്റേയും വാഹനമാണെന്നും മറ്റും പാണ്ടുകാണുന്നു. ആധുനികശാസ്ത്രപണ്ഡിതന്മാരുടെ ദൃഷ്ടികൊതുക, ജപരദേവതയുടേയും കാളരാ (നടപ്പുദീനം) കീടങ്ങൾ മുതലായവയുടേയും മറ്റു ചില സൂക്ഷ്മസൃഷ്ടികൾ യമകീടന്മാരുടേയും വാഹനങ്ങളാണെന്നു സ്പഷ്ടമാകുന്നു. യമന്റെ വാഹനം മഹിഷമാണെന്നു പുരാണങ്ങൾ പറയുന്നു. പക്ഷെ മനുഷ്യർ അഭൂതപൂർവ്വമായ ചവുട്ടുവണ്ടി, മോട്ടോർവണ്ടി മുതലായ വാഹനങ്ങളെ കണ്ടുപിടിച്ചിരിക്കുന്ന സ്ഥിതിക്ക്, കാലനും പഴയ വാഹനമായ പോത്തിനെ മാറി പരമാണ്ത്രവവും ദുർന്നിവാദവും ആയ ചില കീടവിശേഷങ്ങളെ വാഹനമായി വരിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നു വിചാരിക്കുന്നതിൽ അപാകമൊന്നുമില്ല. അല്പസൃഷ്ടികൾക്കുള്ള ഗൗരവം ഇപ്രകാശിരിക്കുന്നതുകൊണ്ട്, കൊതുകിനേയും മൂട്ടയേയും പറ്റിയുള്ള ഈ പ്രസംഗം അനുചിതമായില്ലെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു. ഇത്രയും ഉപക്രമം.

വ്യക്തമായി ഈശ്വരൻ യാതൊന്നും സൃഷ്ടിച്ചിട്ടില്ലെന്നുള്ള തത്വത്തെ വിശദീകരിക്കാൻ ഒരു ഉപാല്പനയൻ അധ്യേ

താക്കളോടു വാഴയെ അധികരിച്ചു ചില ചോദ്യങ്ങൾ ചോദിച്ചു: 'വാഴക്കല എന്തിനു സൃഷ്ടിച്ചു?' എന്ന് ചോദ്യത്തിനു പഴം തിന്നുന്നതിനാണെന്നു കട്ടികൾ ഉത്തരം പറഞ്ഞു. 'വാഴ ഇല എന്തിനു സൃഷ്ടിച്ചു?' എന്ന് ചോദ്യത്തിനു 'ഉണ്ണുന്നതിനാണെന്നും' അവർ ഉത്തരം പറഞ്ഞു. 'ഇലയുടെ തണ്ടെന്തിനു സൃഷ്ടിച്ചു?' എന്നു ചോദ്യം തുടന്നു. ഇതിനുത്തരം അനായാസമായി പറയുമെന്നുപാലുറയൻ വിചാരിച്ചിരുന്നില്ല. എങ്കിലും ചതുരംഗക്കുള ഉണ്ടാക്കുന്നതിനും കഞ്ചാവുവലിക്കുന്നവരുടെ ഉപയോഗത്തിനും ആയിട്ടാണ് വാഴത്തട (അണ) സൃഷ്ടിച്ചത് എന്നു ശിഷ്യന്മാർ ഉത്തരം തട്ടിമുട്ടിച്ചു. ഈ വിധത്തിൽ ഈ ശ്ലാഘാസൂചിയിൽ യാതൊന്നും ഉപയോഗശൂന്യമായിക്കല്പന ഉത്തരം പറയാവുന്നതാകുന്നു. പക്ഷേ സൃഷ്ടി ചെയ്തതിൽ ഈ ശ്ലാഘാ വല്ല ഉദ്ദേശവും ഉണ്ടായിരുന്നോ? ഉണ്ടെന്നും ഇല്ലെന്നും പറയുവാൻ തരമില്ല. ഏതെങ്കിലും ഉദ്ദേശം ജനിക്കുന്നതു ഉദ്ദേശസിദ്ധിക്കൊണ്ടു ഒരു ന്യൂനതയെ പരിഹരിക്കാനാണല്ലോ. ഈശ്വരൻ സൃഷ്ടിക്കു ഒരു ഉദ്ദേശമുണ്ടായിരുന്നു എന്നു പറയുമ്പോൾ സൃഷ്ടിക്കു മുമ്പ് ഈശ്വരൻ എന്നോ ഒരു ന്യൂനത പരിഹരിക്കാനുണ്ടായിരുന്നു എന്നു പറയുന്നതിനു തുല്യമാകുന്നു. ഇതു പക്ഷേ ഈശ്വരന്റെ പരിപൂർണ്ണതയ്ക്കു വിപരീതവുമാകുന്നു അതുകൊണ്ട് സൃഷ്ടി ഈശ്വരന്റെ കേവലം ലീലയാകുന്നു എന്നു ചില മഹാത്മാർ പറയുന്നു. കളിക്കുന്നതു കേവലം ഒരു പ്രാപാരമെന്നല്ലാതെ യാതൊരു കാര്യസിദ്ധിയേയും ഉദ്ദേശിച്ചല്ലല്ലോ. ഈ നിലയ്ക്കു കൊതുകിനേയും മൂട്ടയേയും എന്തിനായി സൃഷ്ടിച്ചു എന്നു ഉത്തരം പറയുന്നതിനു നിവ്വാണമില്ലാതിരിക്കുന്നു. 'ബഹുസ്വരം ആനന്ദാനുഭവം' എന്ന തത്വം ശരിയാണെങ്കിൽ, ആനന്ദാനുഭവത്തിനായി ബഹുവായിത്തീർന്നു കൂട്ടത്തിൽ പ്രസ്തുതകീടങ്ങളായും ഈശ്വരൻ പരിണമിച്ചു എന്നു പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. കൊതുകായും മൂട്ടയായും ഉള്ള ആനന്ദം! ആവു! ആനന്ദവും ഈ സൃഷ്ടികളുമായി വല്ല

സംബന്ധവും ഉണ്ടെന്നു ഞാൻ സൂചിപ്പിച്ചു എന്നു വിചാരിച്ചു വായനക്കാർ കയ്യടക്കത്തന്നുപേക്ഷിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

‘ആശാനും അടവു പിണങ്ങും’ എന്നൊരു പഴഞ്ചൊല്ലുണ്ട്. ഈ പഴഞ്ചൊല്ലിന്റെ അർത്ഥംതന്നെ രൂപാന്തരത്തിൽ പാശ്ചാത്യന്മാരുടെ ഇടയിൽ ‘രോമക്കും ചിലപ്പോൾ പിശകുപാറും’ എന്ന രൂപത്തിൽ കാണാറുണ്ട്. ‘രോമർ’ എന്ന കവിയോടു സദൃശനാകുന്നു നമ്മുടെ വേദവ്യാസൻ. അതുകൊണ്ട് വേദവ്യാസനും അസാരം വാക്പിഴ പാറിയാൽ അതുതപ്പേടേണ്ടതില്ല. ഉദ്യോഗപൂർവ്വരൂപത്തിൽ യുതരാഷ്ട്രക്കും ഉറക്കം ഇല്ലാതെ വൈഷമ്യം നേരിട്ടപ്പോൾ, വിദൂരർ ജ്ഞാനമനുഷ്ടമായ സംഭാഷണങ്ങൾകൊണ്ടു രാജാവിന്റെ ജാഗരത്തെ കഴിച്ചുകൂട്ടിയതായി ഒരു ഭാഗമുണ്ടല്ലോ. ‘ചിന്തിച്ചു യുതരാഷ്ട്രർ വദൂരർതന്നെ നോക്കി വെന്തുരുക്കുന്നു ചിത്തം നിദ്രയില്ലേതുമെന്നാൻ’ എന്നുള്ളതിനു ഉത്തരമായി വിദൂരർ,

‘ബലവാൻതന്നാൽ അഭിയുക്കു നായ് ചമഞ്ഞൊരു

ബലഹീനനും പൂത്തിസാധനവിചീനനും

ഘതദ്രവ്യനും അതികാമിക്കുംതസ്കരനും

ക്ഷിതിനായകാനിദ്രയില്ലെന്നു കേൾപ്പാഞ്ഞാനോ’ എന്നു ഉറക്കിച്ചപ്പിന്റെ ഫേതുക്കളെ ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നു. ഇവിടെ ഉറക്കിച്ചപ്പിന്റെ മുഖ്യഫേതു വിദൂരർ അഥവാ വേദവ്യാസൻ വിട്ടുപോയി എന്നു പായാതെ തരമില്ല. നിന്നിദ്രതയുടെ മുഖ്യഫേതുക്കളെ ഇവിടെ വിസ്മരിച്ചുപോയതു കേവലം പ്രമാദമായിരിക്കാമെന്നു വിചാരിക്കുന്നു. സുകുമാരകവിയുടെ ശ്രീകൃഷ്ണവിഭാസ കാവ്യത്തിന്റെ അപൂർണ്ണാവസ്ഥയേയും പട്ടുറുലിനേയും വാഴച്ചരടിനേയും പാറിയില കശപിശാക്കഥകൾ ആരംഭിക്കുന്ന ഇപ്പോൾ ഗണിക്കുന്നതായി കാണുന്നില്ലാത്ത സ്ഥിതിക്ക്, എഴുത്തച്ഛന്റെ കിളിപ്പാട്ടിൽ പ്രസ്തുതഭാഗത്ത്

‘കൊതുകുകടികൊണ്ടുഗതികെട്ടുള്ളവനും

ചതിയൻമൃത്യുലാക്രാന്തനായുള്ളവനും

ഏതദ്വയനമതികാമിക്കുതസ്കരനം

ക്ഷിതിനായകാനിദ്രയില്ലെന്നുകേൾപ്പിച്ചൊന്നോ' എന്നിങ്ങനെ രണ്ടുവരികളിലേയ്ക്കു വായിച്ചാൽ അതു സാഹസമായി ആരും വിചാരിക്കുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. ജാഗരത്തിനുള്ള മുഖ്യ ഘേതുക്കൾ കൊതുക്കും മൂടയും ആണെന്നുള്ള സംഗതി അനേക വസ്ഥന്മാർ സമീരകന്മാർ ശരിവയ്ക്കാതിരിക്കുകയില്ല. വേദവ്യാസന്റെ കൃതിതഞ്ജിമെചെയ്തതു വെൺമണി നന്മൂരിപ്പാടായിരുന്നു എങ്കിൽ, അദ്ദേഹം കൊതുകിനേയും മൂടയേയുംകൂടി ഉൾപ്പെടുത്തുമായിരുന്നു.

‘സ്നാതമശപംഗജം മത്തംവൃഷഭംകാമമോഹിതം

ശുഭ്രമക്ഷരസംയുക്തംദൂരതഃപരിവഞ്ജയേത്’ എന്ന ശ്ലോകം നന്മൂരിപ്പാട്ടുതഞ്ജിമെചെയ്തപ്പോൾ

‘സ്നാനംചെയ്തവരുന്നവൻകുതിരയും

സന്നിദ്രയോടകുര-

ജ്ഞാനംചെന്നൊരുശുഭ്രനുംപട്ടമദം

പാടുള്ളൊരാണെന്നയും-

ഗാനംചെന്നൊരുപട്ടഭംപരമട്ട

ത്താലുണ്ടെന്നതുംസുരാ-

പാനംചെയ്തവനുംസുരാത്തികരളിൽ

കാളുന്നോരക്കാളയും’

എന്നരൂപത്തിലായിത്തീർന്നു. അനന്തകരന്മാരായ പാട്ടുകാരൻ പട്ടരേയും മട്ടുപനേയുംകൂടി മൂലശ്ലോകത്തെ കവിഞ്ഞു ചേക്കാൻ അദ്ദേഹത്തിനു യാതൊരു കൂസലുമുണ്ടായില്ല. ഇപ്രകാരമൊരു നിരക്കുശതം എഴുത്തുപുസ്തകം തോന്നിയിരുന്നു എങ്കിൽ, കൊതുക്കും മൂടയും തഞ്ജിമയിൽ കടന്നുകൂട്ടുമായിരുന്നു. നിദ്രയും കൊതുക്കും മൂടയും തമ്മിൽ ഉള്ള വൈപരീത്യം മാത്രം കവികൾ വിചാരിക്കുമായവണ്ണം വണ്ണിച്ചിട്ടുള്ള സംഗതിയും പ്രസ്താവയോഗ്യമാകുന്നു.

‘മശകൈമ്മക്കുണൈശ്ചാപി

രാത്രയഃശിവരാത്രയഃ’

എന്നു കഞ്ചൻനമ്പിയാർ കൊതുകിന്റെയും മൃത്യുവുടേയും പരാക്രമത്തെ പരാമർശിച്ച രാത്രിശിവരാത്രിയാക്കിത്തീർത്തു എന്നുതന്നെ കീർത്തിതം ചെയ്തിരിക്കുന്നു.

‘മശകാമക്കണ്ണാരാത്രൗ
മക്ഷികാശലഭാദിവാ
വിപീലികാചഭായോച
ദിവാനകതംപ്രബാധതേ’

എന്നു മറ്റൊരു കവി പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതായി കാണുന്നു. ഈ സാധുവാനെന്താ ഭവതൃസുഖം വളരെ കലശലായിരുന്നിരിക്കണം! കൊതുകും മൃത്യുവും രാത്രികാലത്തും ഈച്ചയും ശലഭങ്ങളും പക്ഷികളും ഉറുമ്പും ഭായ്യയും രാപ്പകലുമഴിവനും ഉപദ്രവിച്ചുപോന്ന ഈ കവി ആയുഷ്കാലം മുഴുവനും കൃഷ്ണചാന്ദ്രായണാദികൾ കൊണ്ടു കഴിമുട്ടുന്ന മോഷിമാരുടെ കൂട്ടത്തിലുൾപ്പെട്ടവനാണെന്നു ഏതൊരു സംശയിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ സഹനശക്തി ഭൂമിദേവിയുടെ ക്ഷമയേയും അതിശയിച്ചിരിക്കണം..

മറ്റൊരു കവിയുടെ അഭിപ്രായത്തിൽ ദുഷ്ടന്റെ സകല പ്രവൃത്തികളും കൊതുകിൽ കാണാനുണ്ടെന്നാകുന്നു. എങ്ങനെ എന്നാൽ:

പ്രാകുചാദിയോഃ പതതി ഖാദതി പൂഷ്ടമാംസം
കണ്ണേ കളം കിമപിരൗതി.....
മരിഭം നിരൂപ്യ തസാപ്രവിശത്യശങ്കം
സന്ധം ഖലസ്യ ചരിതം മശകഃ കരോതി.

ആദ്യമേ പാദങ്ങളിൽ വീഴുകയും പുറകുവശത്തു കടിക്കുകയും ചെയ്തുകൊണ്ടു വന്നു മധുരമായി ശബ്ദിക്കുകയും മറ്റും ചെയ്യുന്നതു ദുഷ്ടനത്തിന്റെ പ്രവൃത്തിയാണല്ലോ. ഇതൊക്കെ കൊതുകിനും ഉള്ള കൗശലങ്ങൾ തന്നെ. കൊതുകിന്റെ ദുഷ്ടതയെ സാധിപ്പാൻ പാലുള്ള പശുവിന്റെ അകിട്ടിലും കൊതുകിന്റെ കൗതുകം രക്തത്തിലാണെന്നു മറ്റൊരു കവിയും പറയുന്നു

ണ്ട്. ഇതുകൊണ്ട് കൊതുകിന്റെ ഉപദ്രവത്തെ പാറി സമാന്യമായെങ്കിലും വായനക്കാർ ഒന്നു ശ്രമിക്കുമെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു.

മുട്ടയുടെ കാര്യം കുറെക്കൂടി കട്ടിയായിട്ടാണു കാണുന്നത്. ത്രിമുത്തികൾക്കു കൂടി മുട്ടയെ പേടിയാണുപോലും. ശിവൻ കൈലാസപർവ്വതത്തിൽ വെറും പാറപ്പാത്തുപോയി കിടക്കുന്നതും വിഷ്ണു അനന്തനിൽ പള്ളികൊള്ളുന്നതും ആദിത്യൻ ആകാശംവിട്ടു താഴെ ഇറങ്ങാതെ ഇരിക്കുന്നതും മുട്ടയെ പേടിച്ചാണത്രേ.

“ശിവഃ ശിലാ തലേ ശേതേ

ശേഷേ ശേതേ ജനാദ്യനഃ

ശേതേച ഭാനു രാകാശേ

മന്ത്രേ മക്കണ്ണ ശങ്കയാ” എന്നു പറഞ്ഞുകാണുന്നു.

ഇതുകൊണ്ടു മുട്ടയും അസാമാന്യ പരാക്രമശക്തിയുള്ളതാണെന്നു അനായാസേന ബോധ്യപ്പെടുമല്ലോ.

ഈ ഉഗ്രസ്വരൂപങ്ങളുടെ അസാധ്യത മലയാള കവികളിൽ വെൺമണിമമ്മൻ നമ്പൂരിയെപ്പോലെ ആരും അനുഭവിച്ചിട്ടുള്ളതായി കാണുന്നില്ല. അദ്ദേഹം പറയുന്നു:—

“കൊതുകും കുതുകേന ഞങ്ങളും ചേ.

നന്തു നാൾ തൊട്ടതി വേഴ്ചയായി ബാലേ.” ഇതിൽ നിന്ന്, വളരെ നാൾ അദ്ദേഹവും കൊതുകുമായികലാപങ്ങൾ നടന്നശേഷം, ഇരുക്കുങ്കികളും വിഷമിച്ചു എന്നും, ഒടുവിൽ പൊതുപ്പെട്ട ശത്രുക്കളെ ആക്രമിക്കുന്നതിനും സ്വയം രക്ഷയ്ക്കും വേണ്ടി പരസ്പര സഖ്യംചെയ്തു ദീർഘമായ അന്യോന്യ കലഹത്തെ കലാശിപ്പിച്ചതായും വിചാരിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

(ശേഷം ഇടത്തു)

തൃച്ചംബരത്തു പെരുമാൾക്കു

ചെറുപ്പമെന്ന

ങ്ങച്ചെവിളിച്ചു പറയുന്നതു

ലോകരെല്ലാം

വിശ്വം ചങ്ങയുടനേയതു

കാത്തഴിക്കും

വിശ്വൈക നാഥൻ കളിച്ചു

യെന്നപോലേ.

(ഒരു പഴയ ശ്ലോകം.)

എരട്ടപൊറവർ.

(അവരിലൊരാളുടെ സങ്കടം.)

കൈ, കാൽ, മുമ്പു, തന്നുടഞ്ഞിയശേഷവും
പ്രാകാരമാകുമൊരു സാദരമായത്തൊടും,
അകാഞ്ചയോടുകൂടിയാടിവളന്നിടുംപോൾ,
ഹാ! കാണിവൃന്ദമധികംതകരാറിലായി.

എ

കണ്ടാൽ തരിച്ചറിയുവാനടയാളമൊന്നു
മുണ്ടായതില്ല ചെറുതുംബതരണ്ടുപേക്കും;
മിണ്ടാതെ കണ്ടധികമായൊരുതൊറുപറ്റി
ക്കൊണ്ടാങ്ങിപ്പുണ്ടവിലബന്ധുജനംവസിച്ചു.

൨

ചോരക്കിടാവിനടൊന്നാൾ മുതലെന്റകഷ്ടം
മാരണ്ണമായി, പാവാനരുതായതൊന്നും;
പാരംവിശന്നഹമഹോവളരെക്കരഞ്ഞ
നേരംസമോദനത്തുലയമ്മനൽകി.

൩

ചാടിക്കളിച്ചു മതകത്തു നടന്നുകാലം
അങ്ങിത്തടത്തുമ്മസോദരനൊന്നുവീണ്ടു;

വേടിച്ചുടൻജനനിപോയിമരണൊരപ്പം
മേടിച്ചെനിക്കുമാകുകിവതിന്നുതന്നു.

൪

വല്ലാതെവന്നുജലദോഷമതൊന്നിനാൽവീ
പ്ലില്ലാതെസോദരനാസയടഞ്ഞനേരം,
എല്ലാവരുംമമസമീപമടുത്തുവന്നു,
ചൊല്ലാവതല്ലമമമൃക്കുവിഴിഞ്ഞുപാരം.

൫

കൂരംവിപൽപ്രദസമതപമിതൊന്നുവിദ്വാ
ഗാരത്തിലുപിടിവിടാതെതുടന്നുനമ്മെ;
പാരംസഹോദരനഹോ!മടിവന്നുകൂടി
സൈപരംതരാതെവടികൊണ്ടടിയുന്നമുക്കായ്.

൩

ഉണ്ടായെന്നിഷ്ടപനിതെല്ലതുകണ്ടുമാതാ
വുണ്ടായവേദമൊടുവൈദ്യനെയാനയിച്ചു;
കണ്ടാലാജ്ഞമൊരുക്കെപ്പകയായഹോ
മുണ്ടാക്കിമാമകസഹോദരനേകിവൈദ്യൻ.

൭

പൊട്ടിപ്പൊത്തുവരുവാൻചിരിയിങ്ങനല്ലം,
മുട്ടിത്തുടങ്ങിയതുഞാനുടനേയമന്തി;
കുട്ടിത്തമെങ്കിലുമെനിക്കുരസമുഴുത്തു,
കുട്ടിത്തമൊന്നുബലമായ്മറുകെപ്പിടിച്ചു.

൮

മുത്താൻതങ്ങളുമാകച്ചവടുത്തുടങ്ങി,
വിത്താഴ്ന്നത്തിലതിലുപരിഭൂതനായ്ഞാൻ;
നിത്യംവരുന്നവർചരക്കുകളെന്റൊവാങ്ങും,
സത്യംസഹോദരനുമൂല്യമഹോലഭിക്കും.

൯

അപ്പംമുദാമദിരയുണ്ടുമടിച്ചുപോലീസ്സ്
ശിപ്പായിതന്റെതലസോദരനൊന്നുടച്ചു;
അപ്പോൾപിടിച്ചുതടവിൽപുനരെന്നെവെച്ചു,
കെല്ലോടെനിക്കുവരഹോപിഴയുവിധിച്ചു.

൧൦

താപപ്രദസമതയെന്നുടഗേഹവാസ
മാപത്തിലാക്കിയതുവാക്കിലതിവചിത്രം;

ഹാ! പക്ഷിനിണ്യമിയന്നിവനെക്കൊതിച്ചു

ശ്രീവക്ഷുമാക്ഷിമമസോദരകൈവടിപ്പി.

൧൧

ഏവംകഴിഞ്ഞുവെട്ടനാളമൊന്നാമരിച്ചു,
കൈവന്നവേദമൊട്ടസോദരനൊന്നാണി;

ഹാ! വന്നസോദരനെബന്ധുജനംവലിച്ചു,

ദൈവേച്ഛതന്നെ, കഴിയിൽപിഴയാതെമുടി.

൧൨

സി. ഗോവിന്ദൻ ഇളയേടം.

ബാലാകലേശം

ഇനി നായകപ്രശ്നത്തിന്റെ ഉത്തരമാകട്ടെ.

‘ത്യാഗീകൃതികലീനഃ

സുശ്രീകോരൂപയൗവനോത്സാഹ

ദക്ഷോന്നരകതലോക-

‘സ്തേജോവൈദഗ്ദ്ധശീലവാനേതാ’

ദാനം, വീര്യം, കലീനതപം, ഐശ്വര്യം, സൗന്ദര്യം,
യൗവനം, ഉത്സാഹം, സാമത്വം, പ്രജാരജനം, തേജസ്സ്,
സദൃശം, ഈ ഗുണങ്ങളുള്ളവനാകുന്നു നായകൻ.

ബാലാകലേശം ഒന്നാമകത്തിൽ ‘ഞാൻ ഇപ്പോൾ നാട്ടു
പക്ഷികളേയും വളത്തിവരുന്നതു ഭവതി കാണുന്നില്ലേ?’ എന്നും
മാറ്റമുള്ള കലേശോക്തികളും കാര്യബോധമുള്ള പ്രജകളുടെ അ
ഭിപ്രായങ്ങളും ‘ത്യാഗാ’ദി നായകഗുണങ്ങൾക്ക് സാമാന്യ ഭ
ഷ്യാനങ്ങൾ ആകുന്നു. വിശേഷിച്ചു പരയമ്പോൾ നേതാവ്
ധീരോദാത്തനമാണ്.

‘അവികത്മകനക്ഷമാവാ -

നരിഗംഭീരോമഹാസതപഃ

സ്ഥേയാനിഗുഡമാനോ

ധീരോദാത്തോദ്ദണ്ഡവ്രതഃകഥിതഃ’

ആത്മശ്ലാഘയില്ലാത്തവനായി ക്ഷമാവാനായി കഴിവുള്ള

വാനായി സുഖഭുഖാദികളിൽ സമസ്ഥിതിയായി കർമ്മത്തിൽ ഉറപ്പുള്ളവനായി വിനയംകൊണ്ട് ഗവ്വത്തെ അടക്കുന്നവനായി തുടങ്ങിയതിനെ മുടങ്ങാതെ നിവ്വഹിക്കുന്നവനായിരിക്കുന്നവനാകുന്നു ധീരോദാത്തൻ.

പ്രസ്തുതനാടകത്തിന്റെ ഏതുഭാഗം നോക്കിയാലും നായകന്റെ ആത്മശ്ലാഘാവൈമുഖ്യം സ്തംഭിപ്പിക്കുന്നതിനാൽ, 'അവികത്വമന്'തപയും, ബാലയുടെ ആരോഗ്യ ദിഗ്ദണ്ഡത്തിൽ ക്ലേശങ്ങൾ സമ്മിക്കേണ്ടിവന്നു എങ്കിലും 'ക്ഷമ'യും, സൂത്രാദി ശ്രവണങ്ങളിൽ സന്തോഷാദികളാൽ അനഭിഭൂതനായിരുന്നതിനാൽ 'മഹാസതപാ'ദികളും ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്.

നായികസപീയയാകുന്നു.

‘വിനയാർജ്ജവാദിമുക്താ
ഗൃഹകർമ്മപരപതിപ്രതാസപീയാ’

സത്യം, ഗർവ്വം, പാതിവ്രത്യം, മുതലായ ഗുണങ്ങൾ ഉള്ളവൾ ആകുന്നു സപീയ.

സുനീതി, കന്നലക്കോൻ മുതലായവരോടുള്ള ബാലയുടെ സംഭാഷണത്തിൽ 'വിനയ'വും ഉദ്യോഗനിയമനം, സ്വപുത്ര പരിപോഷണം മുതലായ വിഷയങ്ങളിൽ കലേശനോട് സവാദിപ്രായം തുണുപറയുന്നതിനാൽ ആജ്ഞാപാദികളും പ്രകാശമാനങ്ങൾതന്നെ. ഭാവ,മാവ, മേലാദികളായ നായികാലംകാരാദികളിൽ ആവശ്യമുള്ളത് ബാലാഭാഷിയിൽ പ്രതിഫലിച്ചിരിക്കുന്നു. സാഹിത്യരസികന്മാരുടെ കണ്ണിൽ തെളിഞ്ഞുകാണുന്ന ആ ഗുണങ്ങളെ എഴുതികാണിക്കേണ്ട വൃന്ദാഭാരം ഞാൻ വഹിക്കുന്നില്ല.

ലക്ഷണ വിചാരത്തിനുശേഷം, 'ഇതിലെ കഥാവസ്തു തന്നെ ലോകാവസ്ഥയെ അനുകരിക്കുന്നില്ല' എന്നു നിരൂപണകർത്താവ് പരിച്ഛേദിക്കുന്നു. കഥാവസ്തുവിൽ അലൈശ്വരിക ബുദ്ധി വന്നത് ചിന്തനയുടെ താക്കേടുകൊണ്ടും ആകാം. സ്വപുലവിചാരം കൊണ്ടുമാത്രം ഖണ്ഡിച്ചു തള്ളാൻ പാടില്ലാത്ത

ന്നു. തന്മൂലം മുശലന്മാരായ ചില സാധുക്കൾപോലും താദൃശ പുസ്തകപാരായണങ്ങളെ ഉപേക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. വ്യക്തിത്വത്തിൽ ദാർശ്ട്യമില്ലാത്തവരും പരമാർത്ഥവിചാരത്തിൽ അനിവണ്ണനായവരും അനാസ്തിക്യ ബുദ്ധികളുടെ ദുഷ്ടാഖ്യാ വിഷാദലജ്വാലകൊണ്ടു സാധുക്കൾ മുർഛിച്ചുപോകുന്നതും പക്ഷെ യുഗധർമ്മം എന്നു ഗണിക്കാം. മിസ്റ്റർ രാമകൃഷ്ണപിള്ള അത്തരം വ്യഖ്യാതാക്കളെ അനുസരിച്ചു കടംകൈ ചെയ്തുപോയതിൽ എനിക്ക് അദ്ദേഹത്തോടു അനുകമ്പ തോന്നുന്നു.

‘ചാസ്തവത്തിൽ അവിച്ഛിന്നമായ ഒരു കഥാവസ്തു ഇതിന്നുള്ളിലൂടെ കടന്നുപോകുന്നില്ല.’ ഇങ്ങനെ മിസ്റ്റർ രാമകൃഷ്ണപിള്ള പറയുന്നതാണ് എനിക്ക് സങ്കടം. മറ്റുള്ളവർ എങ്ങനെ പാഞ്ഞാലും ഞാൻ അത്രതന്നെ സങ്കടപ്പെടുന്നില്ല. പിത്തപ്രകൃതികൾ ശുഭവസ്തുക്കളിൽ വീതരൂപം ആരോപിക്കട്ടെ; ആ വസ്തു തത്വം അറിയാത്തവരെ അവർ വ്രാമോഹിപ്പിക്കട്ടെ; എന്നാൽ കായ്കാരണനിയമപ്രകാരം സംഭവിക്കുന്നതായിരിക്കട്ടെ; എന്നാൽ കായ്കാരണം അറിയുന്ന മിസ്റ്റർ പിള്ളയെപ്പോലെയുള്ളവർ ഇങ്ങനെ തുടങ്ങിയാൽ അതു സഹ്യമായിത്തീരുകയില്ല എന്നു എന്റെ സങ്കടത്തിന്നർത്ഥമുള്ളു. ‘ചാസ്തവത്തിൽ’—എന്നു മിസ്റ്റർ പിള്ള പാഞ്ഞിട്ടില്ലെങ്കിൽ, ഇങ്ങനെ എഴുതുവാൻ മിസ്റ്റർ പിള്ളയുടെ തന്നെ തുച്ഛതയും ചലിക്കുമോ എന്നുള്ളതു സന്ദേഹ ഗോചരം തന്നെ. ‘മൂന്നുനൂറ്റാണ്ടും നായകനെ സംബന്ധിച്ച കഥാപ്രസംഗം കലർന്നവയാണ്.’ എന്നു സമ്മതിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും, ഉടനെ ‘മുമ്പു മുമ്പുള്ളവ, പിമ്പു പിമ്പുള്ളവയിൽനിന്നു കായ്കാരണനിയമപ്രകാരം സംഭവിക്കുന്നതായിരിക്കുന്നില്ല’ എന്നും പാഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ‘കായ്കാരണനിയമം എന്താണ്, ബാലാകുലം അതിനെ ലംഘിച്ചപ്രകാരം എങ്ങനെ?’ എന്നൊക്കെ പ്രശ്നമായി പറയാതെ സമഷ്ടിയായി വല്ലതും പാഞ്ഞിട്ടുള്ളതിന്ന് എനിക്ക് ഒന്നും പറയാനില്ല.

‘കൃഷ്ണമേനവന്മാരായും നമ്പൂരിയുടേയും സംഭാഷണം കേ

വലം ഒരു പ്രവേശകത്തിന്റെ നിലയിൽ ഉള്ളതല്ലാതെ, ഒരു മേന്മ വിഭാഗത്തെ അർഹിക്കുന്നതല്ലുപോലും.

മഹാരാജാവിന്റെ രാജ്യഭാരപ്രകാരങ്ങൾ തത്തുല്യങ്ങളായി രംഗത്തിൽ പ്രയോഗിക്കുമ്പോൾ സംഭവിക്കാവുന്ന ബുദ്ധിമുട്ടുകളേയും അറന്നുചിത്രത്തേയും കുറിച്ചു സപ്തേപി വിചാരിക്കാതെയിരുന്ന നിരൂപകനോടു ഞാൻ എന്തു പറയട്ടെ. പ്രൗഢങ്ങളും സൂചനോദ്യമങ്ങളുമായ രാജ്യഭാരപ്രകാരങ്ങളേയും രാജഗുണങ്ങളേയും നാടകരൂപത്തിൽ ജനസമുദായത്തിലേക്കു സ്പീഷിപ്പിച്ചു കൊടുക്കേണ്ടിവരുമ്പോൾ സൗകര്യവും ഭൗമചിത്രവും വേണമെങ്കിൽ, ബാലാകലേശം രണ്ടാമതും സംഭാഷണഘട്ടത്തിന്റെ രീതി അനുപാദേയമല്ലെന്നുള്ളതു കവിജനൈകവേദ്യമാകുന്നു.

‘നാമിവസ്യാവിജാനാതി

ഗുവീം പ്രസവവേദനാം’.

‘ഇങ്ങിനെ നോക്കിയാൽ

..... നാടകമായി ഗണിക്കാൻ പാടില്ലെന്നു നിശ്ചയമാകും’.

അങ്ങനെ നോക്കിയാൽ മതിയോ? ബാലാകലേശം രാജ്യഭാരവിഷയകമായ ഒരു പ്രബന്ധമല്ലെ? അതിൽ രാജ്യഭരണപ്രകാരങ്ങൾ എങ്ങനെ പ്രതിപാദിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നല്ലയോ നോക്കേണ്ടിയിരുന്നത്?

ബാലാകലേശത്തെ സംസ്കൃതനാടകശാസ്ത്രപ്രകാരം നാടകമായി ഗണിപ്പിക്കാതിരുന്ന നിരൂപകൻ അതിനെ കൂത്താകഥകളിയും കാണിച്ച് അവിടെയെങ്ങും നിറുത്താതെ, ശീമയ്ക്കു കൊണ്ടുപോകുന്നു. ശീമയ്ക്കു നാവച്ചാട്, ഇംഗ്ലീഷ് നാടകങ്ങളോട് ഒത്തുനോക്കുവാൻ എന്നതും. ഒത്തുനോട്ടത്തിൽ അവശ്യമായ രണ്ടു മൂന്നു ഐക്യരൂപങ്ങൾ ഇപ്പാത്തതിനാൽ അവിടെനിന്നും നിരസിച്ചുകളയുന്നു.

ഈ നിരസനം തന്നെ ശരിയാണോ എന്നാണ് ഇവിടെ

വിചാരിക്കുവാനുള്ളത്. ഇംഗ്ലീഷ് നാടകങ്ങൾക്ക് അവഗ്രഹം ഉണ്ടാകേണ്ടതായ ഐക്യരൂപങ്ങളിൽ ദേശൈക്യം ബാലാകലേശത്തിന്നു നിരൂപകൻ തന്നെ സമ്മതിച്ചുതന്നിട്ടുണ്ട്. മാറ്റം വരുത്തേണ്ട വക ഐക്യരൂപങ്ങളെപ്പറ്റിയൊക്കുന്നു വിസമ്മതമുള്ളത്.

അത്യുതീതങ്ങളും വിദൂരഭാവങ്ങളും ആയ കാലങ്ങളുടെ പ്രവചനം അപരിച്ഛിന്നസ്വപ്രകാശരൂപങ്ങളായ ദേവയോനിവശേഷങ്ങളുടെ പക്ഷത്തിൽ ദോഷമായിരിക്കുന്നില്ലെന്നു ലേഖകൻ ധരിക്കേണ്ടതായിരുന്നു. ഇവിടത്തെ അപരിച്ഛിന്നസ്വപ്രകാശരൂപി 'ബാലാ'ശബ്ദംകൊണ്ടു നിർദ്ദിഷ്ടമായ ഗോശ്രീദേവിതന്നെ; അതായതു കൊച്ചി.

ആനന്ദരാജവിഷയത്തിലെ വ്യാപാരൈക്യം ഈ നിവേദനത്തിൽ പ്രക്ഷിപ്തമായിട്ടുണ്ടെന്നുള്ളതും തക്ക സമാധാനം തന്നെ. ഇംഗ്ലീഷ് നാടകത്തിൽനിന്ന് ഒഴിച്ചു വിട്ട ബാലാകലേശത്തെ അതിനോടുള്ള അനുകമ്പകൊണ്ടാണെന്നു തോന്നാം അദ്ദേഹം പാണ്ടികളുടെ തമിഴ്നാടകത്തിലോളം ചുമന്നുകൊണ്ടു വന്നിരിക്കുന്നു! തമിഴ്നാടകങ്ങളുടെ തോതു വെച്ചുനോക്കിയതിൽ ബാലാകലേശം തമിഴ്നാടകങ്ങളോടും ശരിയല്ലത്രെ.

ഭരതന്റെ അടുക്കൽനിന്നു തൊറി ചാക്യാരുടെയും നമ്പ്യാരുടെയും കൂത്തുരംഗങ്ങളിൽ കളിത്തുനോക്കി ശീമയ്ക്കു കപ്പൽ കയറി അലഞ്ഞുതിരിഞ്ഞു തമിഴ്നാടകത്തിൽ വന്നിരിക്കുന്ന സാധു! ബാലാകലേശം, നാടകത്തിൽ അല്ലെങ്കിൽ ആകാശത്തിൽ അങ്ങനെ നിൽക്കട്ടെ.

നമുക്ക് അവലംബിച്ച് നിരൂപണങ്ങളെപ്പറ്റി വിചാരിക്കുക.

'ബാലാകലേശത്തെ' നാടകസ്ഥാനത്തിൽനിന്നു ബഹിഷ്കരിക്കുവാൻവേണ്ടി തമിഴ്നാടകക്കാർ ഭരതശാസ്ത്രത്തെ അനാദരിച്ചിട്ടില്ലെന്നു മിസ്റ്റർ പിള്ള പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

അതാണ് പുതുമ!

'പ്രത്യക്ഷതേരുമിരിക്കോ

. 'അവശ്യകാണാനാകാത്തതാണോ

മവീരോധാദിനിമിതി

.....?

ഏതാദൃശാങ്കലക്ഷണങ്ങളെ വന്നപടിയല്ലാതെ കാൽമാ
യിട്ടു അനുസരിക്കുകയോ

‘..... വധോയുദ്ധം

രാജ്യഭോഗാദിവിപ്ലവഃ

വിചാരോദോജനംശാപോ

ത്വക്തൃമൃത്യുരതംതഥാ

ദന്തേഷ്ടേദ്യംനഖേഷ്ടേദ്യം

അന്യഃപ്രീധാകരംചയൽ

ശയനാധരപാനാദി

നഗരാദ്രവരോധനം

സ്നാനാനുലേപഃപന്ത്രാദി വിധികളെ സൂക്ഷ്മബുദ്ധ്യോ നി
രസിക്കയോ തമിഴ്നാടകക്കാർ ചെയ്തിട്ടില്ല. നാട്യശാസ്ത്രത്തി
ൽ അങ്കപദത്തിന്റെ നിർവ്വചനം പായപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതിങ്ങനെ
യാണ്.

‘അങ്കഹതിരൂഡിശ്ചൈവ

ഭാഗൈചശരൈസമുരോഹയത്രത്ഥാത്

നാനാവിധാനയുകേതാ

യസ്മാത്തസ്മാൽഭവേദകഃ’

ഈ വക നിഷ്പന്നകളേയും ന്യായമായി തമിഴ്നാടകക്കാർ
മിക്കപേരും ആദരിച്ചിട്ടില്ലെന്നുള്ളതിന്നു തമിഴ്നാടകങ്ങൾ
ദൃഷ്ടാന്തങ്ങളായിരിക്കുന്നുണ്ട്.

താരാശാങ്കം മുതലായ തമിഴ്നാടകങ്ങളിൽ ഉള്ള അ
സൂത്രഗ്രന്ഥരൂപകടനങ്ങൾ ഭരതശാസ്ത്രത്തെ ആദരിച്ചതാ
ണെന്നു നിശ്ചയം എഴുതിപിടിപ്പിക്കുന്നതു ധൈര്യത്തിന്റെ ല
ക്ഷണമാണെങ്കിൽ സമ്മതിക്കേണ്ടതു തന്നെ.

ശൃംഗാരരസത്തെ ആദാസരീതിയിൽ അതിരും കരളും
കവിഞ്ഞു അഭിനയിക്കുന്ന ചിലരും അവരുടെ നാടകങ്ങളും (1)

മിത്തം ദുർമ്മാർഗ്ഗഗാമിയായി പോകുന്ന യുവലോകത്തെപ്പറ്റി എത്ര സമസ്രഷ്ടിപ്രിയന്മാരാണ് ഓർമ്മിക്കുന്നത്!! ഈത്തരം കാർഷ്വങ്ങളിൽ ഒരു ദോഷൈകദൃക്കിന്റെ കണ്ണിൽ വെള്ളെഴുത്തു വരുന്നത് സ്വന്തം സാധനത്തിന്റെ തിരക്കുകൊണ്ടല്ലെങ്കിൽ, പിന്നെ എന്തുകൊണ്ടായിരിക്കും?

ബാലാകലേശം ഒരു നാടകമല്ലെന്നു വരുത്തിക്കൂട്ടിയതിന്റെ ശേഷം, സാഹിത്യലോകത്തിൽ വേറെ എന്തെങ്കിലും ഒരു പദം അതിന്നു അനുവദിച്ചു കൊടുക്കുവാൻ നോക്കുന്നു. ഇപ്പോഴുണ്ടെന്നല്ലോ ബാലാകലേശത്തിന്റെ വൈലക്ഷണ്യങ്ങൾ മിസ്റ്റർ രാമകൃഷ്ണപ്പിള്ളയുടെ ദൃഷ്ടിഗോചരങ്ങളായത്. ഈ വേളയിൽ മിസ്റ്റർ പിള്ളയെ ഹോരതരമായ പാചാലതാര കണ്ണു ബാധിച്ചതുപോലെ അദ്ദേഹം പ്രകൃതവസ്തുക്കളെ ഒരു ജീവിയോടു താരതമ്യപ്പെടുത്തുന്നത് നോക്കുക.

‘ഈശ്വരസൃഷ്ടിയിൽ പെട്ടതായ ഒരു ജീവി.. എന്നാലും അതിന് മനുഷ്യന്റെ കൈകളും, കതിരയുടെ കാലുകളും, കുരങ്ങിന്റെ തലയും, ആനയുടെ തുമ്പിയും, സ്പർത്തിന്റെ പല്ലും, ഇങ്ങനെ ഓരോരോ അവയവങ്ങൾ ഓരോരോ ജന്തുക്കളുടേതായിരുന്നാൽ അതു പ്രകൃതിയുടെ വികൃതിയാണെങ്കിലും കൂടി അതിന്നു ജന്തുലോകത്തിൽ പ്രത്യേകമായൊരു സ്ഥാനം അനുവദിക്കാവുന്നതാണല്ലോ. അതിനണ്ണം നാടകലക്ഷണങ്ങൾ തികയാത്തതിനാൽ.....

..... ബാലാകലേശവും അങ്ങനെ വിശേഷമായ ഒരു പദത്തെ അർഹിക്കുന്നുണ്ടെന്നു സമ്മതക്കാം.’

അഭൂതപൂർവ്വവും അസംഭാവ്യവുമായ ഒരു സൃഷ്ടിയുടെ ഉപമയെ സ്ഥാനത്തിൽ ബാലാകലേശത്തെ തള്ളിയിട്ട് അധികേഷപചയം ചെയ്യുന്ന മിസ്റ്റർ രാമകൃഷ്ണപ്പിള്ള ഒരു ഒന്നാംതരം ബി. എ. സാഹിത്യനായകൻ; ഭാഷാക്ഷരവേണ്ടി മാത്രം അങ്ങനെ പാഞ്ഞതാണെന്നു വരുന്ന പക്ഷവും, അത്തരം നിരൂപണം

ഉപകാരകാരകമാകുമെങ്കിലും, ഞാൻ ഭാഷയ്ക്കു ഗുണം ചെയ്തു.

അഥവാ ഒരു സൃഷ്ടിയിലക്ഷണമാകട്ടെ. എന്നാൽ അതു സമൂഹമായിരിക്കുന്നപക്ഷം, അതിനു പൂജ്യതയുണ്ടെന്നുള്ളതും സമ്മതിക്കേണ്ടി വരുമല്ലോ.

അയങ്കാരപ്രമത്തനായ ഹിരണ്യകശിപുവിന്റെ ഉരോ വിദാഹരണം ചെയ്യാൻ ഭഗവാൻ അവലംബിച്ചവേഷംതന്നെ പ്രകൃതിയുടെ ഒരു വികൃതിയല്ലേ? അതുപോലെ അജ്ഞാനരാക്ഷസനെ നിഷ്ഠാനിക്ഷവാൻ ബാലാകലേശവികൃതി ഉണ്ടായതാണെന്നു നിരൂപകനു തോന്നാത്തത് ഇനിയും ഹിന്ദുക്കളുടെ കഷ്ടകാലം തീർന്നുവരുവാൻ താമസമുള്ളതു കൊണ്ടായിരിക്കാം.

‘ജ്ഞാനാനന്ദമയംദേവം
നിർമലസ്ഥിതികൃതിം
ആധാരംസർവ്വവിദ്യാനാം
ഹയഗ്രീവമുപാസ്മഹേ’

വിദ്യാത്മികളുടെ ഉപാസനാമൃദംഗി ഹയഗ്രീവനായതുകൊണ്ട് ഏതുതന്നെ ഹാനിയുണ്ടാകുന്നു.

അതൊക്കെയിരിക്കട്ടെ. നമ്മുടെ വിപ്ലവപരൻതന്നെ ഗുണങ്ങളുടെ ആലയനാണെങ്കിലും ഗജാനനനാണെല്ലോ? അതുകൊണ്ട് ആ വികൃതിയെ തമിഴുനാടകത്തിലേയും മറ്റും വിദൂഷകന്മാരൊഴികെ വല്ലവരും പരിഹസിക്കുന്നുണ്ടോ? കിന്നരന്മാരും കിന്നരികളുമൊക്കെ പ്രകൃതിയുടെ സൂകൃതികൾ അല്ലെങ്കിലും, അവരുടെ അധിവാസംകൊണ്ട് ചില ഭൂമികൾക്കു മാത്രമായും പാഞ്ഞുകാണുന്നുണ്ടല്ലോ. കാവ്യങ്ങളിൽ പ്രധാനമായ മാഷവും കവികളിൽ പ്രമാണിയായ കാളിദാസരും അവരെ പലേവിധംസ്മരിച്ചിട്ടുള്ളത് മാക്കത്തക്കതാണോ? അഥവാ മിസ്റ്റർ പിള്ള പറയുപോലെ ഒരു സൃഷ്ടിയുണ്ടാകുമെങ്കിൽ, മഹാശക്തിയാകേണമല്ലോ?

‘മനുഷ്യന്റെ കൈകളും’- മനുഷ്യൻ മനുസന്തതി ഇവി

ടെ സംജ്ഞാശ്രയമായ വ്യക്തനിദ്ദേശമില്ലെങ്കിലും, ബാഹ്യവ
യായമായ 'കൈ' പ്രയോഗമുള്ളതുകൊണ്ട് ക്ഷത്രിയന്റെ അം
ശം ഉൾക്കൊള്ളാം. 'കുതിരകളുടെ കാലുകൾ' തദ്വപത്തിലുള്ള
ദേവയോനിവിശേഷാംശത്തേയും, 'കുരങ്ങിന്റെ തല' ശ്രീമാൻ
ഹനുമാന്റെയും, 'ഭ്രാന്തയുടെ തുമ്പിക്കൈ' ഗണേശപരന്റെ
യും, സപ്തത്തിന്റെ പല്ല വാസുകിയുടെയും അംശങ്ങളെ സൂ
ചിപ്പിക്കുന്നതിനാൽ അത്തരം ഒരു സ്വരൂപിക്കു ഏതു ക്ഷേത്ര
ത്തിലും പ്രതിഷ്ഠ ലഭിക്കേണ്ടതാണ്.

നരസിംഹമുതലായ സകള ബ്രഹ്മസ്വരൂപങ്ങൾ മൃഗഭ
ജന്മാന്മാരുടെ മാംസേക്ഷണങ്ങളിൽ എങ്ങനെ തോന്നിയാലും,
ജ്ഞാനികളുടെ സൂക്ഷ്മദൃഷ്ടിയിൽ സത്യം വെളിപ്പെടുമ്പോൾ വിശു
ദ്ധി സൂക്ഷ്മമായിരിക്കുകയില്ല.

(തുടരും)

കെ. വി. കുറുപ്പൻ.

ജംഭപ്രദേശമിന്ദ്രവിശ്വദിഗേതസദസമിതി
കീർത്തിപുരങ്ങൾവീണാ
ശുഭപ്രദേശമിന്ദ്രവിശ്വദിഗേതസദസമിതി
വിഭാഗംചാലുവല്ലഭ
കമ്പിട്ടാലുവല്ലഭിപ്പണ്ണ,കമതിലകിയൊ-
ന്നകണക്കത്തഴിഞ്ഞു
രംഭിച്ചു,ബാഹുവട്ടംകൈകീർത്തികിനാൾ
മേനകാ മാനവേന്ദ്ര!

(പുനഃ നന്ദൂരി, 'സ്വപ്നം' ഭവനത്തിൽനിന്ന്, ഒരു
ദിവസം മുറുക്കിച്ചുവെച്ചു പല്ല തേപ്പാറുള്ള സാമാനങ്ങളുമാ
യി അമ്പലക്കുളത്തിലേക്കു പുറപ്പെട്ട സമയം, സാമൂതിരിപ്പാട്ടി
നു ക്ഷേത്രത്തിൽ തുക്കുൻപാളു കോവിലകത്തേക്ക് എഴുന്ന
ള്ളുകയായിരുന്നു. 'അല്ല, നന്ദൂരി സ്വപ്നത്തുന്ന് ഇപ്പോൾ പ
റപ്പാടേ ആയുള്ളു. എന്നാൽ ഇയ്യുടെ സ്വപ്നത്തിലെ വിശേഷ

ഷം? എന്നു തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു ചോദിച്ചതിന്നു, നിന്നനിലയിൽ, നന്മൂരി കൊടുത്ത മറുവടിയാണ് മേൽ കാണിച്ച ശ്ലോകം എന്നൊരു ഐതിഹ്യമുണ്ട്.)

൧ ല സന്ദേശങ്ങൾ

അദ്ധ്യായമരമായണം കിളിപ്പാട്ട് .

(കെ. പരമേശ്വരമേനോൻ അവർകൾ)

ബാലകാണ്ഡം

൧. ശ്രീരാമായതാരസമയത്തെ ഗ്രഹസ്ഥിതികൾ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതിൽ ബുധനൊഴികെയുള്ള ഗ്രഹങ്ങളുടെ സ്ഥിതികൾ മാത്രമേ കാണുന്നുള്ളൂ. ബുധനേതുരാശിയിൽ ആയിരുന്നു?

അയോദ്ധ്യാകാണ്ഡം

൨. ദശരഥമഹാരാജാവ്, മാതൃലനെ കാണാൻ പോയിരുന്ന ഭരതശത്രുഘ്നന്മാരെ വരുത്താതെ, അത്ര തെരക്കായിട്ടു രാമാഭിഷേകം നിശ്ചയിപ്പാൻ കാരണമെന്ത്?

൩. രാമാഭിഷേകം നിശ്ചയിച്ച മദ്ധ്യേ, രാമനെ വനവാസത്തിനയയ്ക്കേണമെന്നും ഭരതനെ അഭിഷേകം ചെയ്യേണമെന്നും കൈകേയി ചെയ്ത വരാപേക്ഷപ്രകാരം, രാമനോടു വനവാസം ചെയ്യേണമെന്നു ദശരഥൻ നേരിട്ടു പറഞ്ഞില്ലെങ്കിലും, പിതാവിനെ സത്യസന്ധനാക്കേണ്ടതു പുത്രകൃത്യമാണെന്നു കരുതി, രാമൻ വനവാസത്തിന്നു പോയ അവസരത്തിൽ, ഭരതാഭിഷേകത്തെപ്പറ്റി ദശരഥൻ യാതൊന്നും പ്രസ്താവിച്ചുകാണുന്നില്ല. അതിന്നു സംഗതിയെന്ത്?

സ്വതന്ത്രനെന്ന വാല്മുക്യപീഡിതനും, വിശേഷിച്ചു തൽക്കാലം രാമവിയോഗമുണ്ടാകാണ്ടു കൃത്യാകൃത്യവിമുഖനും ആയിത്തീർന്നതിനാൽ, ദശരഥമഹാരാജാവ് കാൽക്കൽ നടത്തുന്നതിന്ന് അപ്രാപ്തനായിട്ടാണെങ്കിൽ, പിതൃവിധേയനായ രാ

മൻ തന്നെ ഭരതാഭിഷേകം നടത്തിച്ചിട്ടല്ലേ വനവാസത്തിന്നു പോകേണ്ടത്? കൈകേയിയുടെ വരദപയദാനംകൊണ്ടല്ലാതെ അച്ഛൻ സത്യസന്ധതയുണ്ടാകുന്നതല്ലല്ലോ. അച്ഛനെ സത്യ സന്ധനാക്കാനായി താൻ എന്തു പ്രവർത്തിക്കാനൊരുക്കമാണെന്നു പ്രതിജ്ഞ ചെയ്തു രാമൻ, തന്റെ വനവാസംപോലെ തന്നെ പ്രധാനമായ ഭരതാഭിഷേകവും കൂടി സാധിപ്പിക്കാൻ കടപ്പെട്ടവനല്ലേ?

പിന്നെ ദശരഥരാജാവു മരിച്ചിട്ടു ഭരതൻ രാമാനന്ധനത്തിനായി ഞനത്തിൽ ചെന്നപ്പോൾ, ഭരതൻ അഭിഷേകം ചെയ്തു രാജാവായി വാഴുന്നതല്ലെന്നു ശാഘംപിടിച്ചു രാമപ്രതിനിധിയായി രാജ്യം രക്ഷിക്കാമെന്നു സമ്മതിച്ചപ്രകാരം, രാജസിംഹാസനത്തിൽ വെണ്ണാനായി തന്റെ പാദുകങ്ങളെ കൊടുത്തയച്ചതുകൊണ്ടു രാമൻതന്നെ രാജ്യസ്ഥികാരം ചെയ്തുവെന്നു വിചാരിപ്പാനല്ലേ യുക്തി? അതല്ല, ഭരതൻ രാജ്യം സ്വീകരിക്കുന്നതല്ലെന്നു ശാഘം പിടിച്ചതിനാൽ രാജ്യത്തിന് അരാജകത്വം വന്നുപോകുമെന്നു ഭയപ്പെട്ടിട്ടാണെങ്കിൽ, ഭരതൻ, അച്ഛന്റെയും ജ്യേഷ്ഠന്റെയും ഹിതത്തിന്നും ധർമ്മത്തിന്നും വിപരീതം പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഒരു ദുസ്വഭാവിയായെന്നു വരുന്നതല്ലേ?

൪. കൈകേയി ദശരഥനോടു ചോദിച്ച രണ്ടു വരങ്ങളിൽ ഒന്നു രാമന്റെ വനവാസവും മറോതു ഭരതന്റെ അഭിഷേകവുമാണല്ലോ.

ഇതിൽ ഭരതന്നു രാജ്യലാഭം വേണമെന്നുള്ളതാണ് കൈകേയിയുടെ പ്രധാനോദ്ദേശ്യമെങ്കിൽ, രാമനെ വനവാസം ചെയ്യിച്ചിട്ടാവശ്യമെന്ത്? ഭരതാഭിഷേകത്തിന്നു രാമൻ വിരോധിയായിത്തീരുവാനിടയുള്ളതിനാൽ, സ്വപുത്രനു രാജ്യം നിസ്സുപത്തമായി വരുന്നതിലേക്കുവേണ്ടിയാണ് രാമന്റെ വനവാസവുംകൂടി ആവശ്യപ്പെട്ടത് എന്നു വിചാരിക്കുന്നതാണെങ്കിൽ, രാമനെ ജീവപച്ഛനും നാടുകടത്തുവാനല്ല ആവശ്യപ്പെട്ടേ

ണ്ടത്? പതിനാലു സംവത്സരം വനവാസം മതിയെന്നു വെച്ചുതന്നുകൊണ്ട്? ഭരതന്റെ രാജ്യരക്ഷകൊണ്ടു പ്രകൃതിക്കളൊക്കെ അവിനിൽ രഞ്ജിക്കുന്നതുവരെ രാമൻ ഭൂരത്തിരുന്നാൽ പിന്നെ യാതൊരു ബാധയും വരുന്നതല്ലെന്നു കരുതീട്ടാണെങ്കിൽ, അതിനു പതിനാലു സംവത്സരംതന്നെ വേണമെന്നുണ്ടോ? പത്തോ പന്ത്രണ്ടോ സംവത്സരമായാലും പോരേ? കേശവന്മാർ പാണ്ഡവർക്കു വിധിച്ച ശിക്ഷതന്നെ പന്ത്രണ്ടുകൊല്ലത്തെ കഠിനതടവും ഒരു കൊല്ലത്തെ ഏകാന്തതടവുമാണല്ലോ. അതിൽ കവിഞ്ഞ കാലം ആവശ്യപ്പെട്ടതെന്തിന്?

അല്ലെങ്കിൽ, ഒരു സമയം രാമൻ വനവാസം കഴിച്ചു തിരിച്ചുവന്നാലും രാജ്യഭാരം ചെയ്യാൻ പാടില്ലെന്നുകൂടി ആവശ്യപ്പെടാഞ്ഞതെന്തുകൊണ്ട്? ഭരതന്റെ രാജ്യലാഭമാണ് കൈകേയിയുടെ പ്രധാനോദ്ദേശ്യമെങ്കിൽ, രാമന്റെ രാജ്യലാഭമാണ് മുഴുവൻ അടയ്ക്കേണ്ടതല്ലേ?

ഒ. രാമൻ വനത്തിലേയ്ക്കു പുറപ്പെട്ടവനായി സീതയോടു യാത്ര പറവാൻ ചെന്നപ്പോൾ, സീത തന്നെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു പോകേണ്ടതാണെന്നുള്ളതിലേക്കു ചല ന്യായങ്ങളും പറയുന്ന കൂട്ടത്തിൽ,

‘രാമായണങ്ങൾ പലവുമാകവിവര-

രാമോദമോടപാഞ്ഞുകേൾപ്പണ്ടുഞാൻ

ജാനകിയോടുകൂടാതെ രഘുവരൻ

കാനനവാസത്തിന്നെന്തപോയിടുള്ളു.’

എന്നുകൂടി ചോദിക്കുന്നുണ്ട്. ഇതുപ്രകാരം ആലോചിക്കുന്നതായാൽ, രാമായണകഥയും രാമാദികളുടെ വനവാസവും ഇതിന്നുമുമ്പിലും പലപ്പോഴും ഉണ്ടായിട്ടുള്ളതും സുപ്രസിദ്ധവും ആണെന്നു വരുന്നുണ്ടല്ലോ. അതു ശരിയാണെങ്കിൽ, അതു സീതയ്ക്കു മാത്രം അറിവുണ്ടാവാൻ ശ്രീരാമന്നില്ലാതെ വരാനും കാരണമെന്ത്? ശ്രീരാമനും അറിവുണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിൽ, സീതയോടു വനവാസത്തിന്നു പോരേണ്ടോ എന്നു രാമൻ പറഞ്ഞതെ

തുകൊണ്ട്? ഈ വിഷയത്തിൽ ശരിയായ ഉപപത്തിയെന്ത്?

ന. രാമാദികൾ വനത്തിലേക്കു പുറപ്പെട്ടവനായി അമ്മ
മാരോടു യാത്ര പറയുന്ന സമയം, സുമിത്ര ലക്ഷ്മണനുപദേശി
ക്കുന്നതും, രാമായണത്തിലെ സുപ്രസിദ്ധമായ താഴെ എഴുത
ുന്ന പദ്യവും അതിനുള്ള എഴുത്തച്ഛന്റെ തജ്ജമയും നോക്കുക:

മൂലം.

രാമംദശരഥംവിദ്ധി മാംവിദ്ധിജനകാത്മജാം
അയോദ്ധ്യാമടവീംവൃദ്ധി ഗച്ഛ താത!യഥാസുഖം ||

കിളിപ്പാട്ട്.

രാമനെനിത്യംദശരഥനെനുള്ളിൽ
ആമോദമോടനിരൂപിച്ചുകൊള്ളണം
എന്നെജ്ജനകാത്മജയെന്നൊച്ചുകൊൾ
പിന്നെയയോധ്യയെന്നോത്തീടടവിയെ
മായാവിഹിനമിവണ്ണമാപ്പിച്ചു
പോയാലുമെങ്കിൽസുഖമാസ്തികതേ.

ഈ ശ്ലോകമാണ് രാമായണത്തിലെ പ്രധാന ശ്ലോക
മെന്നും അതിന്റെ ദ്വിതീയപാദമാണ് പ്രധാന വാക്യമെ
ന്നും പൗരാണികപണ്ഡിതന്മാരുടെ എടുത്തിട്ടുള്ള സുപ്രസിദ്ധമാ
യി നടപ്പുള്ള ഒരു ഐതിഹ്യം തന്നെയാണ്. ഈ മൂലശ്ലോക
ത്തിന് ഒന്നിലധികം അർത്ഥം ഇപ്പോഴും പൗരാണികശാസ്ത്രി
മാർ പറയാറുണ്ട്. എന്നാൽ എഴുത്തച്ഛന്റെ കിളിപ്പാട്ടിൽ
മേപ്പടി ശ്ലോകത്തിന്റെ ദ്വിതീയപാദതജ്ജമ വായിച്ചാൽ മൂ
ലത്തിലെ ശിഷ്ടാർത്ഥം വെളിപ്പെടുത്തില്ലെന്നു മാത്രമല്ല 'ജനകാ
ത്മജയെ ഞാനെന്നൊച്ചുകൊൾ' എന്നു പറയേണ്ടതിന്നു പക
രം 'എന്നെജ്ജനകാത്മജയെന്നൊച്ചുകൊൾ' എന്നു പറഞ്ഞിരി
ക്കുന്നതുകൊണ്ട്, അതിലെ ഉദ്ദേശ്യവ്യധേയാംശങ്ങൾക്കു ത
മ്മിൽ വൈപരീത്യവുമുള്ളി വന്നിരിക്കുന്നതായി കാണുന്നു. ഇ
തിങ്ങനെ വരുവാൻ കാരണമെന്താണ്? എഴുത്തച്ഛനു മേൽ
പറഞ്ഞ മൂലശ്ലോകത്തിന്റെ ഗുഹ്യാർത്ഥങ്ങൾ മനസ്സിലായിരു

ന്നില്ലെന്നോ, അല്ലെങ്കിൽ അവ അദ്ദേഹത്തിന്നു രുചിച്ചിട്ടില്ലെന്നോ എന്നതാണ് വിചാരിക്കേണ്ടത്? അഥവാ രണ്ടിന്നും വിരോധംകൂടാതെ അതർത്ഥമോ? ചെറുതാമോ?

കിഷ്കിന്ധാകാണ്ഡം

ഈ രാമസുഗ്രീവന്മാരുടെ സഖ്യാനന്തരം, സുഗ്രീവൻ ബാലിയുടെ ബലപരാക്രമപദാനങ്ങളെ രാമനോടു പറയുന്ന കൂട്ടത്തിൽ, ബാലിരാവണനെ ജയിച്ച കഥയെപ്പറ്റി രക്ഷരം പോലും പറയുന്നില്ല. ഇതെന്തുകൊണ്ടാണ്? അഷ്ടദിക്പാലന്മാരെക്കൂടി ജയിച്ച ത്രൈലോക്യവീരനായും സീതാപഹരണാദികളെക്കൊണ്ടു രാമന്റെ പരമശത്രുവായും ഇരിക്കുന്ന രാവണനെ ബാലി ജയിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, ആ സംഗതി ഈ കൂട്ടത്തിൽ സുഗ്രീവൻ അവനും പറയേണ്ടതല്ലേ? അങ്ങനെയിരിക്കെ, അതു പായാതിരുന്നതിന്നു പ്രത്യേകം വല്ല കാരണവുമുണ്ടോ?

രാവണനെ ജയിച്ച സന്തതയെ വീണ്ടെടുപ്പാൻ ആഗ്രഹിച്ചു പുറപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന രാമനും, രാവണജേതാവായിരിക്കുന്ന ബാലിയെ സ്വാധീനമാക്കിവെച്ചാൽ ഇഷ്ടസിദ്ധിക്കധികം എളുപ്പമുണ്ടെന്നു കരുതുവാൻ ന്യായമുള്ളതിനാൽ, ഒരു വേള സുഗ്രീവനാ തന്റെ ഉദ്ദേശ്യം സാധിക്കാതെ പോയെങ്കിലോ എന്നുള്ള ശങ്കകൊണ്ടായിരിക്കുമോ സുഗ്രീവൻ ബാലിവിജയത്തെപ്പറ്റി ഒന്നും പായാതിരുന്നത്?

പു. രാവണനിഗ്രഹത്തിനായി മഹാവിഷ്ണു ശ്രീരാമനായി അവതരിക്കുന്നതാണെന്നും, അപ്പോൾ ഭഗവൽ പരീചയ്ക്കും സഹായത്തിന്നുംവേണ്ടി ദേവകളൊക്കെ അവരവരുടെ അംശംകൊണ്ടു വാനരരൂപികളായി ഭൂമിയിൽ ജനിക്കേണമെന്നും, ഉള്ള ഭഗവന്നിയോഗപ്രകാരമാണ് വാനരോല്പത്തിയെന്നു പറയപ്പെടുന്നു. അപ്രകാരം രന്നെ ബാലിയൊഴികെയുള്ള വാനരന്മാരെല്ലാം രാമരാവണയുദ്ധത്തിൽ ഭാഗഭാക്കുകളായിരുന്നു ദേവകാൽസാധിപ്പിക്കാനുദ്ദേശിച്ചു കൃതാർത്ഥതയേ പ്രാ

വിച്ച് ഒടുവിൽ ശ്രീരാമന്റെ സ്വർഗ്ഗാരോഹണത്തോടുകൂടി തത്ത്വകാരണങ്ങളിൽ ലയിച്ചു ജനസാമല്യം സമ്പാദിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇങ്ങനെയിരിക്കെ, ഇന്ദ്രപുത്രനും അനിതരസാധാരണമായ ബലപരാക്രമാദികളെക്കൊണ്ടു വിശ്വവിശ്രുതനും വാനരാജാവുമായ ബാലിമാത്രം അതിനൊന്നിനും യോഗംവരാതെ ഭഗവാനാൽ ശിക്ഷിതനായിത്തീർന്നതെന്തുകൊണ്ടാണ്?

ൻ. ജടായു, ശബരി, സുഗ്രീവാദിവാനരന്മാർ ഇവരിൽനിന്നിട്ടിയ തെളിവുകൊണ്ടു സീതയേ മോഷണം ചെയ്തുകൊണ്ടു പോയതു ലങ്കാധിപനായ രാവണനാണെന്നു തീച്ചയായിരിക്കുന്ന സ്ഥിതിക്ക്, സീതാനേപഷണത്തിനായി വാനരന്മാരെ തെക്കേദിക്കിലേക്കു മാത്രമപ്പാതെ മാറുള്ള ദിക്കുകളിലേക്കും അയച്ചതെന്തിനാണ്?

സീതാചാരൻ രാവണനാണെന്നിലും, ആയാൾ മഹാമായാവിധും ത്രൈലോക്യം കീഴടക്കിയ വിക്രമിയും ആകുകൊണ്ട്, സീതയെ ലങ്കയിൽത്തന്നെ സൂക്ഷിക്കാതെ വേറെ വല്ല സ്ഥലത്തും വെച്ചിരിക്കാനും വിരോധമില്ലല്ലോ. എന്നു ശങ്കിച്ചിട്ടാണെന്നു സമാധാനം പറയുന്ന പക്ഷത്തിൽ, സീതയെക്കണ്ടെത്തിയാൽ സീതയ്ക്കു വിശ്വാസം ജനിപ്പിച്ചാനായി, തെക്കേദിക്കിലേക്കുപോയവരിൽ പ്രധാനിയായ ഹനുമാന്റെ പക്കൽ മാത്രം അംഗുലിയം കൊടുത്തയയ്ക്കുകയും മാറുള്ളവരുടെ പക്കൽ ഒന്നും കൊടുത്തയച്ചതായി പറയാതിരിക്കുകയും ചെയ്തതെന്തുകൊണ്ട്?

സുന്ദരകാണ്ഡം.

൧൦ രാമായണത്തിലുള്ള മാറു കാണ്ഡങ്ങൾക്കൊക്കെ ക്രമാവിഷയസൂചകമായ പേരുകൾ കൊടുത്തിരിക്കുന്ന സ്ഥിതിക്ക് ഇതിനും, അപ്രകാരംതന്നെ 'സീതാനേപഷണകാണ്ഡം' അല്ലെങ്കിൽ 'സമുദ്രതരണകാണ്ഡം' അഥവാ 'ലങ്കാമർദ്ദനകാണ്ഡം' എന്നോ മറ്റൊരു ഒരു പേരുകൊടുക്കാനെ 'സുന്ദരകാണ്ഡം' എന്നു പേരു കൊടുപ്പാൻ സംഗതിയെന്ത്? ഈ കാണ്ഡ

ത്തിലേ കഥയ്ക്കു വിശേഷിച്ചു വല്ല സൗകര്യവുമുണ്ടോ? ഉണ്ടെങ്കിൽ എന്ത്?

ഈ സന്ദേഹങ്ങൾക്കു വിദ്യാന്മാരുടെ സമാധാനത്തെ സവിനയം അപേക്ഷിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

ഭാസകവി. ൨

(കെ. വി. കുഞ്ഞനായർ അവർക്കു ബി. എ. ബി. എൽ.)

‘വാസവദത്ത’മെന്ന നാടകത്തിലെ കഥയുടെ സാരം താഴെ പറയുംപ്രകാരമാകുന്നു: — ഒരിക്കൽ ഉദയനന്റെ രാജ്യത്തെ അഭ്യന്തിനി എന്നു പേരായ ഒരു രാജാവ് പിടിച്ചെടുത്തു. ‘ദശകൻ എന്ന രാജാവിന്റെ സഹോദരിയായ പത്മാവതിയെ ഉദയനൻ എപ്പോൾ കല്യാണം കഴിക്കുന്നുവോ, അപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന് തന്റെ രാജ്യവും തിരിയെ ലഭിക്കും’ എന്നുള്ള പത്മകൻ മുതലായ സിദ്ധന്മാരുടെ വാക്കിനെ വിശ്വസിച്ച യേശുഗന്ധരായണൻ ഇപ്രകാരം ആലോചിച്ചു. വാസവദത്ത, ജീവനോടെ ഇരിക്കുന്ന കാലത്ത് ഉദയനൻ രൊക്ഷവും പുനർജീവനും ചെയ്യുന്നതല്ല. അതിനാൽ ഇങ്ങനെ ഒരു വിദ്യ എടുക്കുതന്നെ എന്നാൽ, വാസവദത്ത, ലാവണകഗ്രാമദാഹത്തിൽ ദഹിക്കപ്പെട്ടു എന്നുള്ള ഒരു വർത്തമാനത്തെ നാടകം പരത്തി. എന്നിട്ടു താൻ ഒരു ബ്രാഹ്മണന്റെ വേഷത്തെ ധരിച്ച് വാസവദത്തയേയും ഒരു ബ്രാഹ്മണസ്ത്രീയുടെ വേഷത്തെ ചമയിച്ച് അവർക്കു നേർ സഹോദരിയാണെന്നും അവളുടെ ഭർത്താവ് ദേശസഞ്ചാരത്തിന്നു പോയിരിക്കയാണെന്നും പറഞ്ഞു, പത്മാവതിയുടെ അടുക്കൽ ചെല്ലുകയും അവളെ പത്മാവതിയുടെ ഒന്നിച്ചു താമസിപ്പിപ്പാനായി എപ്പോഴെങ്കിലും ചെയ്തു. തന്റെ പ്രിയപതിയുടെ മരണവർത്തമാനത്തെ കേട്ടപ്പോൾ, വത്സരാജാവും വ്യവസാധനനായിത്തീർന്നു. എങ്കിലും, കറാ ദിവസം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ, പത്മകന്റെ ഉപദേശം

ത്താൽ പത്മാവതി എന്നവളെ തന്റെ മഹിഷി ആയി സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്തു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ വ്യസനത്തിന്നു യാതൊരു കാര്യവും ഉണ്ടായതുമില്ല. വാസവദത്തയെതന്നെ ആലോചിച്ചു ചിന്താഗ്രസ്തനായി കരഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഇദ്ദേഹത്തെ കണ്ടിട്ട് പലതവണയും വ്യസനകാരണമെന്നു പത്മാവതി അദ്ദേഹത്തോടു ചോദിക്കാറുണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിലും, വാസ്തവത്തെ മറച്ചുകൊണ്ടു പല വ്യാജങ്ങളും പറഞ്ഞ് അദ്ദേഹം അവളെ സമാധാനിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു.

ഒരിക്കൽ, ബ്രാഹ്മണസമോദരിയുടെ വേഷത്തെ ധരിച്ചുവളായ വാസവദത്ത പയ്യങ്കുടിന്മേൽ കിടന്നുറങ്ങിയിരുന്ന വത്സരാജന്റെ സമീപത്തിൽ പത്മാവതി എന്ന നാട്യത്തിൽ ചെന്നിരുന്നു. ഉറങ്ങിക്കിടന്നിരുന്ന വത്സരാജൻ 'അല്ലയോ പ്രഭോതപുത്രി! നീ എവിടെയാണ്? എനിക്കു പ്രിയമായ പ്രതിവചനത്തെ തന്നാലും!' എന്നും മറ്റും സ്വപ്നത്തിൽ ഭൂരിപ്പിച്ചിരുന്നു. ഇതു കേട്ടു ക്ഷണത്തിൽ മോഹാസ്ഥാനസ്തയായ ഇവർ തന്നത്താൻ മറന്ന് അദ്ദേഹത്തെ പറമ്പിപങ്കുത്താൽ സ്സരിച്ചു. സ്വപ്നമാത്രത്തിൽ അദ്ദേഹം ഉണർന്നതായി കണ്ടിട്ടു വാസവദത്ത ശയ്യഗൃഹത്തിൽനിന്നു പുറത്തേക്കു ഓടിപ്പോയി. വത്സരാജനും അവളെ പിന്തുടന്ന് ഓടി. പക്ഷെ, ഇവർ അദ്ദേഹത്തിന്നു കാണാത്തവിധത്തിൽ ചെന്നു ഒളിച്ചിരിക്കുകയും ചെയ്തു. രാജാവകട്ടെ, 'അയ്യോ ഇതു സ്വപ്നമോ? അല്ല, എന്റെ മതിവിഭ്രമമോ? അതല്ലാ വേറെ വല്ല വികാരമോ? എന്തായിരിക്കും' എന്നിങ്ങനെ നിലവിളിച്ചുതുടങ്ങി. 'ഇതു സ്വപ്നമാണെങ്കിൽ എനിക്കു യഥാർത്ഥബുദ്ധി ഉണ്ടാവരുതേ. അല്ല, വിഭ്രമമാണെങ്കിൽ അതു ചിരകാലം നിലനില്ക്കുന്നതായിരിക്കേണമേ' എന്നും മറ്റും ലഹളകൂട്ടുകയും ചെയ്തു. ഈ സഭവത്താൽ ദൂതമാനസനായി ഭവിച്ചിരുന്ന വത്സരാജൻ തന്റെ പക്കൽ ഉണ്ടായിരുന്ന വാസവദത്തയുടെ ക്ലാധാപടത്തെ പത്മാവതി ഒന്നിച്ചു നോക്കിക്കണ്ടു മനസ്സിനെ വിനോദിപ്പിച്ചു.

കൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ, ഈ ചിത്രത്തിൽ കാണുമ്പോലെ അവ
 നിരാജകാരിയായ ഒരു ബ്രാഹ്മണസ്ത്രീ ഇവിടെ അന്തഃപുര
 ത്തിൽ ഉണ്ടല്ലോ എന്നു പത്മാവതി അദ്ദേഹത്തോടു പറഞ്ഞു.
 ഉടനെ അവളെ ആളുചു വരുത്തുകയും അവൾ വാസവദ
 ത്തയാണെന്നു യഥാർത്ഥം അദ്ദേഹം മനസ്സിലാക്കുകയും ചെയ്തു.
 തത്സമയം അവിടെ സന്നിഹിതനായിരുന്ന യൌഗന്ധരായ
 ണനും സകല പൂത്താന്തങ്ങളേയും അദ്ദേഹത്തെ പാഞ്ഞു ധരി
 പ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. അദ്ദേഹവും തന്റെ മന്ത്രിയുടെ ബുദ്ധിസാ
 മന്യന്ത്രേയും സ്വാമിസ്സേഹത്തേയും കുറിച്ചു വളരെ അഭിനന്ദി
 ക്കുകയും മന്ത്രിവർഗ്ഗനെ അധികമായി സ്തുതിക്കുകയും ചെയ്തു. പി
 ന്നീടു വാസവദത്ത, പത്മാവതി എന്നീ പത്നികളോടുകൂടി രാ
 ജാവു ചിരകാലം സുഖമായിരുന്നു.

ഭാസകവിയുടെ ഈ രൂപങ്ങളെ തന്നെ അടിസ്ഥാനപ്പെ
 ട്ത്തി കാളിദാസാദികവികൾ അനേക നാടകങ്ങളെ രചിച്ചി
 ട്ടുണ്ടെന്നു വായനക്കാർക്കു അറിയാവുന്നതാണല്ലോ. രാഘവ
 വത്സരാജം, ഉദയനചരിതം, ഹിയിദശിക, രത്നാവലി, മാളവി
 കാഗ്നിമിത്രം എന്നീ രൂപകങ്ങൾ വത്സരാജകഥയെ അടി
 സ്ഥാനപ്പെടുത്തി രചിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളവയാകുന്നു. ഗുണാധ്യനും
 തന്റെ ബ്രാഹ്മണക്കഥയിൽ ഉദയന ചരിതത്തെ വിസ്തരിച്ചു കാ
 ണുന്നുണ്ട്.

രചനാവിഷയത്തിലും കഥാവസ്തു നിർമ്മാണത്തിലും ഭവ
 ഭൂതിയുടെ മാലതിമാധവം, ഭാസന്റെ അവിമാരകം എന്ന നാ
 ടകത്തോടു ഏറാവും യോജിച്ചിരിക്കുന്നു. ഗദ്യത്തിന്റെ ജീവ
 നായ ഭാജസ്സുന്ന ഗുണം രണ്ടു കൃതികളിലും ഒരുപോലെ ധാ
 രാളമായി കാണുന്നുണ്ട്. മാലതിമാധവത്തിൽ ഉള്ള പുലിയു
 ടെ കാട്ടത്തിന്റെ മാതിരി ഇതിൽ കാട്ടാനയുടെ കാട്ടമുണ്ട്.
 അതിൽ സൌഭാമിനീ സഹായത്താൽ മാലതിയുടെ പുനഃപ്രാ
 പണം സഹചരനായ വിദ്യാധരന്റെ സഹായത്താൽ കരം
 ഗിയുടെ ദർശനം സംഭവിക്കുന്നു. പോലെയിൽ, ഇതിൽ അവി

മാരകൻ കരംഗിയായുള്ള പുനഃപ്രാപ്തിക്കു ശേഷം, വർഷകാലത്തെ ഉചിതമായ ചണ്ഡ്യപൂജിപ്രപാതം എന്ന ദണ്ഡകത്താൽ വണ്ണിച്ചിരിക്കുംപോലെ, ഭവഭൂതിയും താഡ്യവത്തെ മത്ത മാതംഗലീലാകരം എന്ന ദണ്ഡകത്താൽ വണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നു.

ശുഭ്രകവിയുടെ മൃച്ഛകടികത്തിൽ ഉള്ള മിക്ക ശ്ലോകങ്ങളും ഭാസന്റെ ദിവിദ്രവാഭദത്തത്തിൽ ഉള്ളവയെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നതാണെന്നു തോന്നുന്നു.

ഇനി, ഭാസനാടകങ്ങളും കാളിദാസഭവദ്യത്യാദികളുടെ നാടകങ്ങളും തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസമെന്താണെന്നു സ്വല്പമായി ഇവിടെ കാണിക്കാം. കാളിദാസാദികളുടെ നാടകങ്ങളിൽ, ആരംഭത്തിൽ നാണീപത്രത്തെ പ്രയോഗിച്ചശേഷം, അതിനെ തന്നെ നിദ്ദേശിച്ച് 'നോന്യന്തത്തിൽ സൂത്രധാരൻ പ്രവേശിക്കുന്നു.' എന്നുള്ള വാക്യം എഴുതിക്കാണു്. ഭാസകൃതികളിലാവട്ടെ, നാണീശ്ലോകത്തെ പ്രയോഗിക്കാതെതന്നെ 'നോന്യന്തത്തിൽ സൂത്രധാരൻ പ്രവേശിക്കുന്നു' എന്നുള്ള വാക്യം കാണാറുണ്ട്. ഈ ഒരു വ്യത്യാസത്തെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തിയിട്ടാകുന്നു 'ബാണഭട്ട'ൻ ഭാസനാടകങ്ങളെ 'സൂത്രധാരകൃതാരംഭങ്ങൾ' (സൂത്രധാരനാൽ ആരംഭിക്കപ്പെട്ടവ) എന്നു വിശേഷിപ്പിക്കുന്നതു്. 'കണ്ണഭാരം' നാടകത്തിന്റെ ഒരു പകുപ്പിൽ സൂത്രധാരപ്രവേശം കൂടാതെതന്നെ വേഷത്തെ രംഗത്തിൽ പ്രവേശിപ്പിച്ചതായി കാണുന്നു. നടി വിദൂഷകപാരിവാശപകന്മാരും സൂത്രധാരനും ആയിട്ടുള്ള സാദാചരണങ്ങൾ അടങ്ങിയ 'ആമുഖ'മാകട്ടെ, പ്രസ്താവനയോടെ ഭാസകവി പ്രയോഗിച്ചുകാണുന്നില്ല. പലേ നാടകങ്ങളിലും സൂത്രധാരൻ തന്നെ കഥാസാരത്തെ പ്രസ്താവിക്കുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ എല്ലാ നാടകങ്ങളിലും കഥാവസ്തു പ്രസ്താവനക്കു 'സ്ഥാപനം' എന്നു പേർ പാഞ്ഞു വരുന്നു. കാളിദാസാദികളുടെ നാടകങ്ങൾ ഒന്നെങ്കിലും ദിവ്യത്തിൽ അവസാനിക്കുന്നതായി കാണുന്നില്ല. ആരംശ്ലോകവികളുടെ ദിവ്യപശ്ചാത്താപസാധികളായ നാടകങ്ങളെ വാ

യിച്ചു രസിച്ചിട്ടുള്ള സംസ്കൃതഭാഷാപ്രണയികൾക്ക് ഇതു ഒരു വിഷാദകാരണമാകുന്നു. എന്നാൽ ഭാസകവി ഈ വിഷാദത്തെ നീക്കിയിരിക്കുന്നു. കണ്ടുകിട്ടിയേടത്തോളമുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതികളിൽ 'ഉരുതഭംഗം' എന്നതു കേവലം ദുഃഖപര്യവസായിയാകുന്നു. 'ദൂതാലംഭാൽക്കചം' സുഖത്തിലും ദുഃഖത്തിലും അവസാനിക്കാത്തതാകുന്നു. കണ്ടുകിട്ടാത്തവയിൽ കയ്പത് അങ്കത്തോടു കൂടിയ 'കിരണാവലി' എന്നതു ദുഃഖപര്യവസായിയാണെന്നു രാജശേഖരന്റെ മുൻപ്രസ്താവിച്ച ഒരു ശ്ലോകത്തിൽ നിന്നു അറിയുന്നതുമുണ്ടല്ലോ.

ഇന്നേവരെ നമുക്കു അറിയപ്പെട്ടിട്ടുള്ള കവികളിൽവെച്ചു ഭാസനാകുന്നു ഏറ്റവും പ്രാചീനൻ. കാളിദാസഭവഭൂതിദാദികൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ അനന്തരഗാമികളാകുന്നു. കാളിദാസൻ തന്റെ അനന്തരാധാരണവും അനന്തരവും ആയ വാഗ്ഗേയരണിയാൽ കവിവരംഗ്രസരനായി ഗരുഡമാനന്തൻ വാഴുന്നുണ്ടെന്നു സുപ്രസിദ്ധമാണല്ലോ. കാളിദാസഭവഭൂതിശുഭകപാദതികൾ ഭാസനേക്കാൾ വളരെ ശ്രേഷ്ഠന്മാർ തന്നെ. കാളിദാസന്റെ രചനാസാമർത്ഥ്യവും രസങ്ങളെ ആവിഷ്കരണം ചെയ്യുന്ന സമ്പദായവും ഒന്നു പ്രത്യേകംതന്നെയാകുന്നു. ഉന്നതകാമിനിയുടെ പദവിന്ദാസംപോലെ ഇരിക്കുന്ന ഭവഭൂതിയുടെ വാണിവാല്യാസവും അന്യാദശംതന്നെ. അങ്ങനെയൊക്കെയാണെങ്കിലും, ആധർമ്മ്യശൂന്യമായി, നിസർഗ്ഗമധുരയായ ഒരു കാമിനിയെപ്പോലെ, ഭാസസരസ്വതി നമ്മളുടെ മനസ്സിനെ ആകർഷിക്കുന്നു. കഥകളുടെ കെട്ടും വിനോദപ്രകാരങ്ങളും ഭാസാനുസംബന്ധിച്ചിടത്തോളം പ്രത്യേകംതന്നെ. വിദൂഷകന്റെ ലക്ഷണം ഇത്ര പരിപൂർണ്ണമായി ഭാസകൃതികളിലല്ലാതെ മറ്റൊരാൾ കാണാനില്ല. മധുപാനമത്തന്മാടെ സ്വചിതരൂപനന്ദൻ ഭാസനാപ്പോലെ മറ്റാരും ഇത്ര ഭംഗിയായി പ്രയോഗിച്ചുകാണുന്നില്ല.

ഇനി ഭാസകൃതികളിൽനിന്നു അസ്തുകവികൾ അവരുടെ

ഗ്രാമങ്ങളിലേക്കു അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആശയത്തെ വകുത്തിയിട്ടുണ്ടെന്നുള്ളതിന്നു ചില ഉദാഹരണങ്ങളെ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ച് ഈ ഉപന്യാസത്തെ അവസാനിപ്പിക്കാം.

മ കാലക്രമേണ ജനതഃ പരിവർത്തമാനം ചക്രാരവജ്ജിരിവ റജ്ജുതിഭാഗ്യവഞ്ചകതിഃ

ഈ ആശയത്തെത്തന്നെ കാളിദാസൻ മേഘസന്ദേശത്തിൽ.

‘നിവചൈർജ്ജുതൃപരിചദശാ ചക്രനേമിക്രമേണ’

എന്നു പ്രയോഗിച്ചുകാണുന്നു.

൨. ‘യസ്യാം ന പ്രിയമാന്യനാവിമമിഷീ ദേവസ്യ മനോദരീ സ്തേമാല്പാഞ്ചതിപല്ലവാം’—

എന്ന് ‘അഭിഷേക’നാടകത്തിൽ ഭാസൻ പ്രയോഗിച്ചതിന്നു, അതഥ്യത്വാസം കൂടാതെത്തന്നെ കാളിദാസൻ ‘ശാകുന്തള’ത്തിൽ—

‘നാദാത്തപ്രിയമന്യനാവിഭവതാം സ്തേമേനയാപല്ലവം’

എന്നും,

൩. ‘ഏദയേനാമതത്രാംഗൈഃ ദിധാഭൂതേവഗജ്ജരി

യമാനഭസിതോയേ ച ഹന്ദഃഖവാദിധാമൃതാ’

എന്നു ബാലചരിതത്തിലുള്ള പദ്യത്തിന്റെ മായയെ

‘ഗജ്ജതിപരജ്ജരീരം

ധാവതിപരമാദസംസ്കൃതംചേതഃ എന്നുള്ളതിലും,

൪. ‘വിമുജ്ഞാമരിണാശ്ചരന്ത്യചകിനാദേശം ഗതപ്രത്യയാഃ’ എന്നു സ്വപ്നവാസവദത്തയിൽ കാണുന്ന തപോവനവണ്ണനയിലുള്ള ശ്ലോകത്തിന്റെ അർത്ഥത്തെത്തന്നെ, കണ്വാശ്രമപ്രദേശങ്ങളെ വർണ്ണിക്കുന്നടുത്ത കാളിദാസൻ ‘വിശ്വാസാപരമാദഭിന്നഗതഃ ശബ്ദാസമന്തേ മൃഗാഃ’ എന്ന ശ്ലോകത്തിലും പ്രയോഗിച്ചു കാണുന്നുണ്ട്.

ഇനിയും ഇതുപോലെത്തന്നെ അനേകം ഉദാഹരണങ്ങളെ എടുത്തു കാണിപ്പാൻ കഴിയുന്നതാണ്. പക്ഷെ ഉപ

ന്യൂനം ദീർഘിച്ചുപോകുമെന്നുള്ള ഭയത്താൽ അപ്രകാരം ചെയ്തില്ല. ഭാസകവിയെക്കുറിച്ച് ഇത്രമാത്രം പാഞ്ഞതുകൊണ്ട് കവിനഭോമണ്ഡലത്തിൽ ഇദ്ദേഹവും വളരെ പ്രകാശത്തോടെ വിളങ്ങുന്ന ഒരു ഗുഹമാണെന്ന് വായനക്കാർക്കു അറിയാവുന്നതാണല്ലോ.

അല്ലോളംതവമനഃഹാസനികടേ

കോലുംനിലാവുകുറു

പ്പല്ലിനുണ്ടുനിലാവൊളംവെളുവെളു

പ്പുപ്പാസികേശാന്തികേ.

കല്ലോളംകുടതെന്നുപല്ലവമിളം

പൂമെതൊടുനോക്കുമോ

കല്ലുംപല്ലവകോമളംതവമനം

ചിന്തിക്കിലേണേക്കണേ.

(ഒരു പഴയ ശ്ലോകം.)

തപതീസംവരണം.

രണ്ടാമങ്കം.

(അനന്തരം രണ്ടും മേനകയും പ്രവേശിക്കുന്നു.)

രണ്ട. സഖി! ഇതുവരെയും മഹേന്ദ്രന്റെ ഓരോരോ ശാസനങ്ങളിൽ പ്രാപ്തയായിരുന്ന ഞാൻ ഇവിടെ നടന്ന വൃത്താന്തങ്ങളൊന്നും തന്നെ അറിയുന്നില്ല. പായണം നിന്റെ മുഖവൈവർണ്യത്തിനുള്ള കാരണമെന്നാണ്? പ്രിയ സഖിയായ തപതി ഇപ്പോൾ എവിടെയാണ്?

മേന. ചങ്ങാട്കുടിവസം പ്രിയസഖിയായ തപതിമടിയിൽ ഇരിക്കുമ്പോൾ, ആദിത്യഗേവനോടു “ഇവൾക്കു് അന്നു രൂപനായ ഒരു വരൻ ആരാണ്?” എന്നു നാരദമഹർഷി

ചോദിച്ചു. അപ്പോൾ “ഈ ത്രൈലോക്യത്തിൽ ഇവർക്ക് അനുരൂപനായ വൻ രാജ്യം ഉണ്ടാകുമെന്നു സാക്ഷാത്കാരം ചെയ്തതല്ലേ?” എന്ന് അദ്ദേഹം പറയുകയുണ്ടായി.

രംഭം. ഇപ്രകാരം ഞാനും കേട്ടിട്ടുണ്ട്. പിന്നെയോ?

മന. അപ്പോൾ തുടങ്ങി അവർക്ക് അദ്ദേഹത്തിൽ അനുരാഗമുണ്ടായെന്നും, ലജ്ജകൊണ്ട്, അതിനെ മൂടിവെച്ചിരിക്കുകയായിരുന്നു. ഇതിന്റെ ഒരു ദിവസം ഞങ്ങൾ രണ്ടാളും കൂടി തപനവനത്തിലേക്കു പോകുമ്പോൾ, ഇടയ്ക്കു താഴെക്കിടന്ന ആ രാജ്യത്തിന്റെ രാജധാനിയായ ഹസ്തിനപുരത്തെ അല്പനേരം നോക്കിക്കൊണ്ടുനിന്നു.

രംഭം. പിന്നെയോ?

മന. അനന്തരം, ഇവരുടെ അഭിപ്രായമറിഞ്ഞിട്ട് ഞാൻ ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു: ‘സഖി! നീ വളരെ ക്ഷീണിച്ചിരിക്കുന്നുവെന്നു തോന്നുന്നു. അതുകൊണ്ട് ഗംഗാനദിയുടെ തീരത്തു സുബ്രഹ്മണ്യക്ഷേത്രത്തിനടുത്തുകിടന്ന ഈ പൂജാലയത്തിൽ ഇറങ്ങി, അല്പനേരം വിശ്രമിച്ചശേഷം, പോകാം’ എന്ന്.

രംഭം—സുബ്രഹ്മണ്യനെ നീ വേണ്ടതുപോലെ അനുവർത്തിച്ചു. പിന്നെയോ?

മന—ഞങ്ങൾ അവിടെ വിശ്രമിച്ച ഒരു കൽപ്പാതത്ത് ഇറങ്ങിനിന്നപ്പോൾ, അവിടെത്തന്നെ വയസ്സേഴുപത്തു ആ രാജ്യത്തിന്റെ വനമേന്മാ.

രംഭം—പിന്നെയോ?

മന—അനന്തരം, അദ്ദേഹം തന്റെ പാദരേഖയിൽ സ്നേഹപൂർവ്വം നോക്കുന്നതു കാണുകയാൽ, ഏതാനും കാര്യങ്ങൾക്കു നോക്കുകയായ അദ്ദേഹം ഞാൻ ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു:— ‘സഖി! നിന്റെ കവിർത്തടങ്ങളിൽ സ്പർശിക്കുന്ന മൃതകൾക്കു വളരെ വിശപ്പുള്ളതുകൊണ്ടു ഭംഗിയെ ഈ കണ്ണാഭരണം മറച്ചുകൊണ്ടു’ എന്ന്.

രംഭം — പിന്നെയോ?

മേന—പിന്നെ, ഞാൻ ആ കണ്ണാഭരണം ബലമായെടുത്ത്, ആ രാജാക്കിയുടെ രൂപാനുരൂപമായ ബുദ്ധിമുട്ടുകൾക്കു പരിഹരിക്കുന്നതിനും, അവളുടെ അവസ്ഥയെ സുഖിപ്പിക്കുന്നതിനുമായിട്ട്, അതിൽ ഒരു പട്ടത്തിലുള്ള പടങ്ങളുടെ ആദ്യാക്ഷരങ്ങൾ മാത്രമെഴുതി പ്രമാണം വന്നുപോയ മട്ടിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുമ്പിൽ വീഴത്തക്കവണ്ണം അതിനെ കീഴോട്ടിട്ടു.

രംഭം — നീ കാണിച്ചതു ചാതുര്യംതന്നെ. പിന്നെയോ?

മേന—അദ്ദേഹം ആ അക്ഷരങ്ങളെ പൂരിപ്പിച്ചതു കേട്ടപ്പോൾ, അവർ കോപത്തോടുകൂടെ അധരം വിറപ്പിച്ചുകൊണ്ട് എണ്ണോട് ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു:— ‘എടീ വകതിരിവില്ലാത്തവളേ! നീ എന്തിനാണ് എന്നെ നിസ്സാരയാക്കിയത്?’ എന്ന്.

രംഭം — പിന്നെയോ?

മേന—അനന്തരം, ഞാൻ ഉത്തരീയത്തിൽ പിടിച്ചുനിറുത്തിയിട്ടും കോപത്തോടുകൂടെ എന്റെ കയ്യും തട്ടിക്കൊണ്ടു പോയി.

രംഭം—ഏകദേശമന്യയെ പ്രകാശിപ്പിച്ചാൽ കമ്പുകാജനം കോപിക്കുന്നതു പതിവാണ്, പിന്നെയോ?

മേന—അപ്പോൾ തുടങ്ങി അനിവാര്യമായ അവളുടെ കാമതാപത്തെക്കണ്ടിട്ടാണ് എനിക്കു മുഖവൈവർണ്ണമുണ്ടായത്. പിന്നെ ഇന്നു രാവിലെ എണ്ണോട് ഒന്നും പറയാതെ തപനവനത്തിലേക്കു പോയിരിക്കുന്നു. ഇപ്പോൾ ആ രാജാക്കിയും നായാട്ടിനായിട്ട് അവിടെ ചെന്നിട്ടുണ്ടെന്നു കേട്ടു. അതുകൊണ്ടു നമ്മൾക്കും അവിടെ പോയി പ്രിയസഖിയെ സമാശ്വസിപ്പിക്കാം.

രംഭം—ഇപ്രകാരമാവട്ടെ.

(എന്നു രണ്ടുപേരും പോയി)

ഇപ്രകാരം പ്രവേശകം സമാപ്തം.

(അനന്തരം കുതിരപ്പാത്തു കയറി രാജാവ്
പ്രവേശിക്കുന്നു.)

രാജാ—(വിചാരിച്ച്) ഭയാധിക്യവും, തപോവനംപോലെതന്നെ, ജന്തുക്കളുടെ സപാഭാവികവിരോധത്തെ ശമിപ്പിക്കുന്ന പ്ലോ. ഈ നായാട്ടു തുടങ്ങിയിരിക്കുമ്പോൾ,

ചെന്ന് താശരഭസഞ്ചയത്തെ അടിച്ചിട-

ന്നമഹിഷങ്ങൾ പെൺ

പന്നി പെൺ പുലികളോടണഞ്ഞു മരുവുന്നി

താസ പദിഭീതിയാൽ

ചേന്നിടുന്നു ഭയമാൻ ദൃഷ്ടി ചിതാച്ചി-

താമൂരി, വൃകളോ-

ടിന്നിതാഹരി മഹാന്തരേകളുമെത്തി-

ടുന്നു ശരസംഭ്രമാൽ.

ഫ

ഈ നായാട്ട് എന്നെ ആകർഷിച്ച് അതിഭൂതസ്ഥവും ഭി
വ്യവമായ ഈ ഹിമവർഗ്ഗിരിയുടെ മുകൾപ്പരപ്പിലെത്തിച്ചിരി
ക്കുന്നു. അതുമൂലം, ആ പാടങ്ങളും കണ്ണാഭരണവും കണ്ടതുമുതൽ
എന്റെ നേരെ

എടുത്തിടുന്നു വില്ലുപുഷ്പകേതുളംഗമാംഗുണം

തുടച്ചിണക്കിടുന്നു പുഷ്പസായകങ്ങളും ക്രമാൽ

തൊടുത്തിടുന്നു, നൽകിടുന്ന ദൃഷ്ടിലക്ഷ്യമായിട്ടും

കടുത്തൊരുത്സുകത ചമിന്നിവന്റെ ഭാവമെന്തുവാൻ. ഡ

ആ കണ്ണാഭരണം വഹിച്ചിരിക്കുന്ന പാരാശര്യനും കുതിരയുടെ
വേഗംകൊണ്ടു വളരെ പിന്നിലായിരിക്കുന്നു. എന്തുകൊണ്ടാ
ണ് ഞാൻ ഈ ഉൽക്കണ്ഠയെ ശമിപ്പിക്കുന്നത്?

(അണിയാറിൽ)

കൊല്ലരുതേ! കൊല്ലരുതേ!

രാജ—(ചെവി കൊടുത്തിട്ട്) അഹോ! പാരാശര്യന്റെ ശബ്ദം
പോലെ തോന്നുന്നു.

(അനന്തരം ഭയത്തോടുകൂടെ വിട്ടുപോകാൻ പ്രവേശിക്കുന്നു.)

വിട്ടു — കൊല്ലരുതേ, കൊല്ലരുതേ, (ഭയം നടിച്ച്) ദുർഗ്ഗാമന്ത്രജ്ഞ പത്തോടുകൂടാതെ സഞ്ചരിപ്പാൻ പ്രയാസമുള്ള ഈ ഭയങ്കര സ്ഥലത്തും എന്തിനൊരാശ്രയമായിരുന്ന എന്റെ ബ്രഹ്മ സൂത്രവും വടിയും നഷ്ടമായല്ലോ.

രാജാ — വയസ്സു! ഭയപ്പെടണ്ടോ. ഇത് എന്താണ്?

വിട്ടു — (രാജാവിനെ നോക്കി ബാഷ്പാർശ്വത്തോടുകൂടെ) ഹാ! വയസ്സു! എന്നെ രക്ഷിച്ചുകൊള്ളേണ.

രാജാ — ഭവാനെ വളരെ ഭയന്നിരിക്കുന്നു. ഇതിനുള്ള കാരണ മെന്താണ്?

വിട്ടു — (നാലുവശവും നോക്കിയിരിച്ചുകൊണ്ട്)

ഭവാനെ സാമീപ്യംകൊണ്ട് എന്റെ ശത്രുക്കളെല്ലാം നശിച്ചിരിക്കുന്നു.

രാജാ — എത്ര ശത്രുക്കൾ

വിട്ടു — ഞാൻ ഇതുവരെയും ഇന്ദ്രദിത്തിനെപ്പോലെ വാനരന്മാരുടെ മുമ്പിൽ എന്റെ പരാക്രമം കാണിക്കുകയായിരുന്നു.

രാജാ — (പുഞ്ചിരിയോടുകൂടെ) ഭവാനെ പരാക്രമത്തെക്കുറിച്ച് എനിക്കു നല്ലവണ്ണമറിയാം. എന്നാൽ രണ്ടു കൂട്ടത്തിലുള്ള ഒരുവൻ എന്നു വിചാരിച്ചായിരിക്കണം വാനരന്മാർ ഭവാനെ ഉപദ്രവിച്ചത്. ആരെ, കണ്ണാഭരണമെവിടെ?

വിട്ടു — ഭവാനുദ്യോഗം നിമിത്തം കണ്ണാഭരണത്തെക്കുറിച്ചാണ് വിചാരം. ഞാനോ? നഷ്ടപ്പെട്ടുപോയിട്ട് ഒരു വിധം ജീവിക്കുന്നു പാഞ്ഞാൽ മതി. 'രാഗസാര'മായ ആ കണ്ണാഭരണം ദ്രവായി സൂക്ഷിക്കേണമെന്നു വിചാരിച്ച് വടിയുടെ അറ്റത്തു ബ്രഹ്മസൂത്രംകൊണ്ടു ബലമായി കെട്ടി മുറുക്കിവച്ചുകൊണ്ടു വരുമ്പോൾ, എന്റെ കയ്യിൽനിന്നും ആ കള്ളക്കരണങ്ങൾ തട്ടിപ്പിടിച്ചുപോയത്.

രാജാ — അഹാ! ഭവാനെ കാണിച്ചത് വലിയ പ്രമാദമാണല്ലോ.

വിദ്യ—ഭവാൻ കോവിക്കരുത്. ആ അസത്തായ കണ്ണാരേണം കൊണ്ടു എന്തു പ്രയോജനമാണുള്ളത്? ഇതു നിമിത്തം കോവിയായ ദേവിയെ പ്രസാദിപ്പിക്കുന്നതിന്നു തന്നെ എത്ര പ്രയാസപ്പെടേണ്ടിവന്നു?

രാജാ—ഇപ്രകാരം പറയരുത്. എനിക്കു ആപാദദർശനം മുതൽക്ക് ഉണ്ടായ ഉൽക്കണ്ഠയെ ഭവാന്റെ ജിഹ്വാചാപല്യത്തെ ഭയന്നാണ് അന്ന് പ്രകാശിപ്പിക്കാതിരുന്നത്. അതിനാൽ നമുക്ക് ഇതിനെ നശിപ്പിക്കത്തക്കതായ ഒരു വനപ്രദേശം അന്വേഷിക്കാം.

വിദ്യ—ഭവാൻ മൃഗങ്ങളുടെ മാറ്റം അന്വേഷിച്ചു പുറപ്പെട്ടതു പോലെ, ഞാൻ ഭവാന്റെ മാറ്റം അന്വേഷിച്ചുവന്ന് ഭൂമിവെന്നൊരു മഥഷിയുടെ ആശ്രമത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു. അവിടെ അദ്ദേഹം ഒരു കഥപറയുന്നതു ഞാൻ കേട്ടു. അതു മുഴുവനും പറയുന്നതിന് എനിക്കു ശക്തിയില്ലെങ്കിലും, അതിന്റെ സാരാംശം പറയാം: 'ഇവിടെനിന്നു വടക്കു കല്യാണവാമനമെന്നു പേരുള്ള ഒരു വിഷ്ണുക്ഷേത്രമുണ്ട്. അവിടെ വെച്ചാണ്, ഭഗവാനെ ആരാധിച്ചിട്ട് ആഭിത്യദേവൻ ത്രൈലോക്യപ്രകാശകമായ ശക്തിയെ സമ്പാദിച്ചത്. അപ്പോൾത്തുടങ്ങി ആ സ്ഥലത്തിനു 'തേവന' വനമെന്നു പേരു സിദ്ധിച്ചു. അവിടെത്തന്നെ ത്രിവിക്രമത്തിനായൊരുവെട്ടു ഭഗവാൻ വാമനന്റെ കരതലത്തിൽനിന്നു ദാനജലം പതിക്കുകയും അതു 'കരതലാദകം' എന്നൊരു സരസ്സായിട്ടു തീരുകയും ചെയ്തു' എന്ന്. അതുകൊണ്ട് നമുക്ക് അവിടെത്തന്നെ പോകാം.

രാജാ—എന്നാൽ ചരാചരമുരുവായ ഭഗവാന്റെ പാദപങ്കജങ്ങളെ വന്ദിക്കേണ്ടതാണ്. ഭവാൻ മുൻപെ നടക്കണം.

വിദ്യ—ഭവാൻ ഇതിലെ ഇതിലെ.

(ചാറിനടക്കുന്നു)

വിദ്യ—അപ്പയോ വയസ്സു! സച്ചകാലമെന്നിയമായ ഈ വന

ത്തിൽ പ്രവേശിച്ചിരിക്കുന്ന എന്നിൽ ദിക്ഭ്രമവും കാലഭ്രമവും ഒരുപോലെ കടന്നുകൂടിയിരിക്കുന്നു.

രാജാ — (സാവധാനം ചാറും നോക്കിട്ട്) ഇത് ശിശിരവസന്തങ്ങളുടെ ഇടയ്ക്കുള്ള കാലമാണെന്നാണ് ഞാൻ സംശയിക്കുന്നത്. എന്തെന്നാൽ,

വൈകല്യംതാമരയ്ക്കു തടവുദിനമുഖം
 ക്ഷൺദകാന്തിക്കുമോരം
 നരകാൻവയുത്തവണ്ണാഹിമനിരവിരള
 പ്രായമായ്തീർന്നിദാനീം
 ശ്രീകൃഷ്ണഭംഗരാജൻ 'പ്രസവമഴിയു'മീ
 'ഞാഴു'ൽ പിട്ടെത്തുവാനാ
 യാകാംക്ഷിക്കുന്നതകൽ പ്രസവമഴമശോ
 കസ്ഥയാം ശാവയീകൽ.

൩

വിദ്വ. — ചയസ്ത്ര കണ്ടാലും കണ്ടാലും. 'അദൃഷ്ടപൂർവ്വകളും' മന്ദവായുസ്സും കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ശരീരങ്ങളിൽ മുത്തുകൾപോലെ ശോഭിക്കുന്ന 'മുക്കുളസേദങ്ങളോ'ടും കൂടിയ ഈ 'സപണ്ണപതാകന്യകകൾ' 'രത്നപുഷ്പ'ങ്ങളായ്കൊണ്ടു ഭവാനെ നോക്കുന്നെന്നു തോന്നുന്നു. അതുകൊണ്ടു തപാവനം ഇതുതന്നെയായിരിക്കണം.

രാജാ — സഖേ! ഭവാൻ്റെ ഊമം വാസ്തവമാണെന്നു. എന്തെന്നാൽ,

ഭംഗശ്യാംകൃതിസീൽകൃതങ്ങൾമുഴക്കിനീരജകട്മള
 കൈങ്കയ്യനിവിടുന്ന ചന്തളിരായിടംമധുരാധരം
 ഭംഗിയോടുകൊടുത്തുത്തമരുന്നാരി. സഹകാരമോ
 ഭംഗമോമനച്ചിടുന്നിതകല്പവല്ലിരസത്തോടും

൪

വിദ്വ. — അയ്യോ! സപണ്ണത്തിൽപോലും അദൃഷ്ടപൂർവ്വങ്ങളായ ഇവയെല്ലാം കാണുന്നതിന്നു എനിക്കു ഭാഗ്യമുണ്ടായതോത്താ

ൽ, ഒരു വേള മുഖിൽ പ്രാർത്ഥിച്ച ആകാശഗമനവും സിദ്ധിച്ചു.

രാജാ - (സ്വർഗ്ഗവും നടിച്ച്) ആ വിഷ്ണുക്ഷേത്രം അടുത്തിരിക്കുന്നു. എന്തെന്നാൽ,

എന്താൽ 'മുഖ്യധൂപാഗ്നസിതമായ്,
നീതുളളിയാൽ ശുഭമോ,
യാതാൽ ക്ഷമരേണ ചേർന്നുണമായ്,
കപ്പുരച്ചുണ്ണാശ്ചമായ്
സൗരദ്രാഹതമത്തഭംഗയുതമായ്
മാർക്തമല്ലേദിയാൽ
സൈപരാവീശിവനാന്തവാചകവര
ന്നുണ്ടത്രനാസാപുടം

൭

(രണ്ടുപേരും ചാറിനടക്കുന്നു)

വിദ്വാൻ, അല്ലയോ വയസ്സു! നമ്മൾ ഭഗവൽ ക്ഷേത്രത്തിലെത്തിയിരിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ട്, ഉള്ളിൽ പ്രവേശിച്ചു ഭഗവാനെ നമസ്കരിക്കാം.

രാജാ - (പ്രവേശിക്കുന്നതായി നടിച്ച് കൈകൂപ്പിക്കൊണ്ട്)

ആശാധം, ബ്രഹ്മസൂത്രം, കൃതന്തരിയുതമാ
മാനനം, പാവനതപഃ,
ഹൃദയതപഃ, ചെഞ്ചിടക്കട്ട രയിലഴകെഴും
മുത്തരളം, ജ്ഞാനേത്രം,
ഭാസപത്താം ചിത്രകുണ്ഡലിന, മിവയെഴുമിദിവ
നാംചാമനൻതൻ
വേദാസുപ്പാർത്ഥസിദ്ധ്യാക്കിവിടിച്ചുരചുപേ
ത്തിതാകമ്പിടുന്നേൻ

൬

ഓഫീസവതപശാസ്ത്രം.

(തജ്ജമ)

(എ-വേലായുധ മേടനാൻ അവർകൾ, ബി.ഐ.ബി. എൻ.)

നമ്മുടെ ഇൻഡ്യാരാജ്യം അതിന്റെ തതപശാസ്ത്രത്തിൽ ഏറ്റവും പ്രശസ്തി നേടീട്ടുണ്ടെങ്കിലും, ജനസാമാന്യം ഇതിൽ കേവലം അശ്രദ്ധനായിരിക്കുന്നു എന്ന സംഗതി ഒരു ദൈവദുർന്നിയോഗം തന്നെയാണ്. നമ്മുടെ തതപശാസ്ത്രത്തെപ്പറ്റി അനവധി ആക്ഷേപങ്ങൾ ഉണ്ട്. അതിനെ തതപശാസ്ത്രമെന്നു തന്നെ പാചാൻ പാടില്ലെന്നും, കേവലം ഒരു തക്ഷശാസ്ത്രമായി മാത്രമേ അതിനെ ഗണിപ്പാൻ പാടുള്ളൂ എന്നും ആണ് ഒരു ഗ്രന്ഥകാരന്റെ അഭിപ്രായം. ഐറോപ്യതതപശാസ്ത്രത്തിന്റെ വിഷയങ്ങളെ വിശദീകരിപ്പാൻ നമ്മുടെ ശാസ്ത്രം തെല്ലുപോലും ഉതകുന്നതല്ലെന്നും, അതുകൊണ്ട് ഐറോപ്യശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർക്കു ഇതിനെപ്പറ്റി വിമർശനം ചെയ്യേണ്ടുന്ന ആവശ്യം തന്നെ ഇല്ലെന്നും ആണ് മറ്റൊരു മഹാൻ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. ഇതു സാരശൂന്യമായിട്ടുള്ളതാണെന്നു ചിലർ; സ്വമതാഭിമാനമുള്ളതാണെന്നു മറ്റുചിലർ; കാര്യകാരണാനുസാരിയല്ലെന്നു വേറെ ഒരു കൂട്ടർ; ഇതിന്റെ ക്രമം സാധാരണന്മാരാൽ ഗ്രഹ്യമല്ല; ഇതിന്റെ ഫലങ്ങളാണെങ്കിൽ ശാസ്ത്രാനുസാരികളും അല്ല; തന്ത്രവിധികൾ പ്രകാരം ദേവതാരാധനയിൽ ജനങ്ങളെ പ്രേരിപ്പിക്കുകയാകുന്നു ഇതിന്റെ ഉദ്ദേശം; ഈ പ്രവഞ്ചം ദോഷപ്രദമാണെന്നാണ് ഇതിന്റെ ഉപദേശം; ഇരുട്ടിനെ എന്നുപോലെയാണ് ഈ ശാസ്ത്രം ലോകത്തെ വീക്ഷിക്കുന്നത്—ഇങ്ങനെ തുടങ്ങി നമ്മുടെ തതപശാസ്ത്രത്തെപ്പറ്റി പല ആക്ഷേപങ്ങളും പലരും പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ഇപ്രകാരമുള്ള ആക്ഷേപങ്ങൾക്കു വല്ല അടിസ്ഥാനവും ഉണ്ടോ എന്ന് നമുക്ക് ആദ്യമായി ആലോചിക്കാം. നമ്മുടെ ഇടയിൽ പ്രത്യേക സിദ്ധാന്തങ്ങളോടുകൂടിയ ഒന്നിലധികം ത

തപസ്സുനങ്ങൾ ഉണ്ടെന്നുള്ളത് നിരാക്ഷേപമാണല്ലോ. അവയിൽ ചിലതിനെക്കുറിച്ച് ഏതാനും ചില ആക്ഷേപങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിപ്പാൻ വഴിയുണ്ടെന്നുവരാം പക്ഷെ, സാധാരണയായി ഹൈന്ദവതപശാസ്ത്രത്തെ കടുക്കൂട്ടിപ്പിടിച്ച് കുറാം പറയുന്നത് അതിനെപ്പറ്റിയുള്ള അജ്ഞതകൊണ്ടാണെന്നു തികച്ചു പറയേണ്ടിരിക്കുന്നു. ഈ അജ്ഞതയ്ക്കു കാരണം മറ്റൊന്നും അല്ല: തപശാസ്ത്രത്തെ ശരിയായി പഠിക്കുന്നതിൽ ജനങ്ങൾ കാണിക്കുന്ന ഉപേക്ഷയും വൈമുഖ്യവുമാണെന്നാണ്.

എന്നാൽ ഈ ഉപേക്ഷ എപ്പോൾ എങ്ങനെ ഉണ്ടായി, എങ്ങനെ വളർച്ച; എന്നാണ് പിന്നെ ആലോചിക്കേണ്ടതു്. സംസ്കൃതസാഹിത്യത്തിൽ പാശ്ചാത്യന്മാർക്കു ഇപ്പോൾ വളരെ അഭിരുചി ജനിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതുവഴി സംസ്കൃതഗ്രന്ഥങ്ങൾ പാശ്ചാത്യഭാഷകളിലേക്കു തർജ്ജമ ചെയ്യപ്പെട്ടിട്ടും ഉണ്ട്. ഈ വക ഗ്രന്ഥങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചു പല മഹാനുജ്ഞാ പല വിധത്തിലും ഗുണഭോഷണിരൂപങ്ങളും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ, ഈ നിരൂപണങ്ങൾ മൂലഗ്രന്ഥങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചപ്പോൾ; അവയുടെ പരിഭാഷകളെപ്പറ്റിയാകുന്നു എന്നു പ്രത്യേകം കാർഷ്വം വെക്കേണ്ടതാണ്. വാക്കുകളെ മാത്രം ഭാഷാന്തരപ്പെടുത്തുന്നതുകൊണ്ട് മൂലഗ്രന്ഥത്തിന്റെ സാരമൊ ഉദ്ദേശമൊ ഒരിക്കലും വിശദമാകയില്ല. രാമാനുജഭാഷ്യം ഡാക്ടർ തിബത്ത് (1) എന്ന മഹാൻ ഭാഷാന്തരപ്പെടുത്തിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ മൂലഗ്രന്ഥത്തിന്റെ ആശയം വെളിപ്പെടുത്തുവാൻ ഡാക്ടർ തിബത്തിനാകട്ടെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പിൻഗാമികൾക്കുവെട്ടെ ഇനിയും സാധിച്ചിട്ടില്ലെന്നു വ്യസനപൂർവ്വം പറയേണ്ടിരിക്കുന്നു. തർജ്ജമ ആക്കും ആവശ്യമില്ല. കാരോ സിദ്ധാന്തങ്ങളുടെ സാരതത്വമാണ് അറിയേണ്ടത്. നിർണ്ണയബ്രഹ്മത്തെപ്പറ്റി രാമാനുജൻ എന്തുപറയുന്നു? സമുദ്രബ്രഹ്മവും നിർണ്ണയബ്രഹ്മവും തമ്മിൽ വ

പ്രബന്ധവും ഉണ്ടോ? ഈശ്വരനും നമ്മുടെ ആത്മാവും ലോകത്തിലെ ഇതരവസ്തുക്കളും തമ്മിൽ ഉള്ള സംബന്ധമെന്ത്? ഈ ചോദ്യങ്ങൾക്കു രാമാനുജൻ എന്തു സമാധാനങ്ങൾ പറയുന്നു എന്നറിയാനാണ് ഒരു ജ്ഞാനേച്ഛവിനാഗ്രഹം ഉണ്ടാകുന്നത്. രാമാനുജന്റെ മതങ്ങൾ തന്റെ അഭിപ്രായങ്ങളോടു കൂടി യോജിക്കുന്നുണ്ടോ? ഇല്ലെങ്കിൽ ഏവിടെയാണ് വ്യത്യാസമുള്ളത്? ഐഹ്വപുതതപശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരിൽ വല്ലവരുടേയും മതങ്ങളോടു അവയ്ക്കു സാദൃശ്യമുണ്ടോ? എന്നിങ്ങനെ തുടങ്ങിയുള്ള ചോദ്യങ്ങൾക്കു തക്കതായ സമാധാനങ്ങൾ ഉണ്ടാകുമ്പോൾ മാത്രമേ ശാസ്ത്രത്തിന് ഒരു നൂതന വ്യാഖ്യാനം ഉണ്ടാകുവാൻ തരമുള്ളൂ. തത്വശാസ്ത്രം നിലനിന്നു പോരണമെങ്കിൽ, നൂതനങ്ങളായ വ്യാഖ്യാനങ്ങൾ ഉണ്ടായിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയും വേണം. പാശ്ചാത്യശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർക്കു സംസ്കൃതഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ തർജ്ജമകൾ വായിച്ച് അവരുടെ വിപ്രയോഗിയ സമൂഹം നയിപ്പാൻ ക്ഷമയുണ്ടാകുന്നതല്ല. നമ്മുടെ ഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ തർജ്ജമകൾക്കുപോ അവക്കാവശ്യം; കാരോ സിദ്ധാന്തങ്ങളുടെ ആശയങ്ങളെ വെളിപ്പെടുത്തത്തക്ക വിധത്തിലുള്ള വ്യാഖ്യാനങ്ങൾ, അല്ലെങ്കിൽ ഉപന്യാസങ്ങൾ, ആകുന്നു അവർക്കു വേണ്ടത്. സംസ്കൃതപണ്ഡിതന്മാർക്കൊന്നെങ്കിൽ ഐഹ്വപുതശാസ്ത്രസിദ്ധാന്തങ്ങളെ അറിയാനുള്ള ആഗ്രഹമോ അവസരമോ ഒട്ടില്ലതാനും. അതുകൊണ്ടു രണ്ടുശാസ്ത്രങ്ങളും തമ്മിലുള്ള ഐക്യത്തേയോ പരസ്പരബന്ധത്തേയോ തിരിച്ചറിവാൻ തരമില്ലാതെയും തന്മൂലം നമ്മുടെ തത്വശാസ്ത്രത്തിന്നു നവീനങ്ങളായ വ്യാഖ്യാനങ്ങൾ ഉണ്ടാകുവാൻ മാർഗ്ഗമില്ലാതെയും വന്നിരിക്കുന്നു.

ഉപേക്ഷയ്ക്കുള്ള രണ്ടാമത്തെ കേതു ഹൈന്ദവതത്വശാസ്ത്രത്തിന്റെ ഒട്ടാകെയുള്ള ഒരു ചരിത്രം ഇല്ലെന്നുള്ളതാണ്. പാശ്ചാത്യശാസ്ത്രവും ഹൈന്ദവശാസ്ത്രവും ഒരുപോലെ പഠിച്ച് അവയുടെ പരസ്പരസംബന്ധത്തെ ചൂണ്ടിക്കാണിപ്പാൻ ഉത്സാഹിച്ചിട്ടുള്ളവരായ മാസ്റ്റർമുള്ളർ, ഡ്യൂഎസ്സൻ (2) എന്നീ

വരേപ്പോലെ അപ്പൂർവ്വം ചില ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ ഇല്ലെന്നില്ല. വെങ്കി, ഇവരുടെ ഉദ്യമങ്ങൾ തുലോം കുറച്ചു മാത്രമായിരുന്നു. പുരാതനങ്ങളായ ഉപനിഷത്തുകളുടെ കാലം മുതൽ ഗുഡാത്മ സിദ്ധാന്തങ്ങളോടുകൂടിയ കവിശിരോമണി രവീന്ദ്രനാഥന്റെ കാലം വരെ, ഫൈനവതത്വശാസ്ത്രത്തിനു നേരിട്ടിട്ടുള്ള ദശാ പരിണാമങ്ങളെ ഒട്ടാകെ കൂട്ടിച്ചേർത്ത് ഒരു ചരിത്രം എഴുതുവാൻ ആരാലും ഇതേവരെ സാധിച്ചിട്ടില്ല. ഡാക്ടർ ഡ്യൂഎസ്സൻ എന്ന മഹാൻ ഈ വിഷയത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കി മൂന്നു മഹത്ഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഇപ്പോൾ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിട്ടുണ്ടെന്നുള്ള സംഗതി ഈ സന്ദർഭത്തിൽ പ്രസ്താവയോഗ്യമാണ്. ഇങ്ങനെ അപ്പൂർവ്വമായി രണ്ടോ മൂന്നോ കൃതികൾ ഉണ്ടായതുകൊണ്ടു ഫൈനവശാസ്ത്രത്തിന്റെ ഒരറ്റം വിടിപ്പാൻകൂടി സാധിക്കുന്നതല്ല. ഇനിയും ഈ വിധം അനവധി ഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഉണ്ടായിക്കൊണ്ടിരുന്നാലപ്പോഴെ ശാസ്ത്രത്തിന്റെ ഗുഡതത്വങ്ങൾ വെളിപ്പെടുത്തുന്നതും അല്ലാ. ഫൈനവശാസ്ത്രത്തിന്റെ ഒരുപറ്റമായ ചരിത്രമാണ് ഇപ്പോൾ അത്യാവശ്യമായിരിക്കുന്നത്. ഇൻഡ്രാഗവർമ്മന്റെ സഹായധനം മേതുവായി യൂറോപ്പിലുള്ള രാജ്യങ്ങളിൽ പോയി സംസ്കൃതവിദ്യാഭ്യാസം ചെയ്തു മടങ്ങി വന്നിട്ടുള്ള പണ്ഡിതന്മാരിൽ പലരും പാശ്ചാത്യരീതി അനുസരിച്ച് ഫൈനവശാസ്ത്രവിഷയങ്ങളെപ്പറ്റി ചില ഉപന്യാസങ്ങൾ എഴുതി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തി വരുന്നുണ്ട്. അവരുടെ ഉദ്യമങ്ങൾ ഏറ്റവും പ്രശംസാർഹങ്ങളാണെന്നതിനു തർക്കമില്ല. ഇങ്ങനെയുള്ള ഉപന്യാസങ്ങളാണ് ഫൈനവതത്വശാസ്ത്രചരിത്രത്തിന്റെ ഉത്തമമുഖപുരകളായി തീരുന്നത്.

തത്വശാസ്ത്രം പഠിക്കുന്നതിൽ ജനങ്ങൾക്കു വിമുഖതയുണ്ടാക്കുവാനുള്ള മൂന്നാമത്തെ മേതു ശാസ്ത്രങ്ങൾ എഴുതപ്പെട്ടിട്ടുള്ള സമ്പ്രദായത്തിന്റെയും രീതിയുടേയും കാഠിന്യമാണ്. ഈ രീതി പണ്ഡിതന്മാർക്കു കൂടി സുഗ്രാഹ്യമല്ലാ. ഗ്രീക്ക് ഗ്രന്ഥകാരന്മാരും നമ്മുടെ ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരും തയ്യിലുള്ള വ്യത്യാസം

ഇതാണ്. സാധാരണനാക്കുകി എളുപ്പത്തിൽ സാരം ഗ്രഹിക്കത്തക്ക രീതിയിലാണ് അവരുടെ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ രചിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്. പ്ലാറോവിന്റെ പുസ്തകം വായിച്ചുകഴിഞ്ഞ് രാമാനുജന്റെ ഗ്രന്ഥത്തിലേക്കു കടക്കുമ്പോൾ ഈ രീതിഭേദം ഓർമ്മപ്പെടുത്തുന്നതാണ്. നിസ്സാരങ്ങളായ സൂക്ഷ്മവിവേചനങ്ങളും വിഷമമേറിയ അനവധിതങ്ങളും അത്ഭുതമില്ലാത്ത ആക്ഷേപങ്ങളും ആ വക ആക്ഷേപങ്ങൾക്കു സാരഗുണങ്ങളായ സമാധാനങ്ങളും പ്രാപ്താനത്തിന്റെ മുകളിൽ പ്രാപ്താനവും ഭാഷ്യങ്ങൾക്കു വീണ്ടും ഭാഷ്യങ്ങളും ഇങ്ങനെ തുടങ്ങി നമ്മുടെ ശാസ്ത്രപുസ്തകങ്ങളിൽ, ഒരു ജ്ഞാനേച്ഛവിന്റെ മനസ്സിന് അസാമാന്യമായ മുഷിച്ചിലും കഴപ്പും ഉണ്ടാക്കിത്തീർക്കുന്നതിനു വേണ്ടത്തക്ക ഉപദേശങ്ങൾ എല്ലാം തികഞ്ഞതാണെന്നു. ഇതിന്നും പുറമെ, അക്ഷരപ്പിഴകൾ നിമിത്തം നേരിടുന്ന ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ കൂടി ഉണ്ടായാൽ കഴപ്പും വളർക്കുന്നതിനു വേറെ വല്ലതും വേണ്ടുമാ? വാക്കുകളും വാക്കുകൾ സൂചിപ്പിക്കുന്നതായ സാധനങ്ങളും തമ്മിൽ ഒരു കഴപ്പും അങ്ങനെ. മൂലഗ്രന്ഥത്തിന്റെ പദാർത്ഥം മനസ്സിലാക്കിയാൽ മതി എന്നാണ് വെച്ചിരിക്കുന്നത്. അതിൽ അടങ്ങിയ തത്വസാരം ഗ്രഹിച്ചാലുംശരി, ഗ്രഹിച്ചില്ലെങ്കിലും ശരി, എന്തെങ്കിലും ഒരു വാദം ശരിയാണ്, അല്ലെങ്കിൽ തെറ്റാണ് എന്നു സാധിക്കുന്നത് പ്രമാണം ഉള്ളതു കൊണ്ടാണ്; കാര്യകാരണം അനുസരിച്ചിട്ടല്ല. ഇങ്ങനെയൊണ് നമ്മുടെ ശാസ്ത്രപുസ്തകങ്ങളിൽ മിക്കതും എഴുതപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്. ന്യായവാദിയായ ഒരുവനു ഈ തരത്തിൽ രചിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള പുസ്തകങ്ങളോടു അസാമാന്യമായ വെറുപ്പ് തോന്നാതിരിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ, അതാണ് അത്യന്തം.

ഹൈന്ദവതത്വശാസ്ത്രത്തിന്റെ അഭിപ്രായം നാലമതൊരു തടസ്സമുള്ളത് അതു ഒരു മൂലശാസ്ത്രമാണെന്നുള്ള ബഹുജനവിപ്ലവമാണ്. ഈ വിശ്വാസം കേവലം അജ്ഞാനംകൊണ്ടു മാത്രം ഉണ്ടായിട്ടുള്ളതാകുന്നു. നമ്മുടെ ശാ

സ്രവ്യം പാശ്ചാത്യശാസ്ത്രങ്ങളും തമ്മിൽ പല സംഗതികളിലും അധികമായി സാദൃശ്യം കാണാനുണ്ട്. ഇങ്ങനെയുള്ള സാദൃശ്യങ്ങളേയും വ്യത്യാസങ്ങൾ ഉണ്ടെങ്കിൽ അവയേയും ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുമ്പോഴാണ് മുൻവിചരിച്ചപോലെ തത്വശാസ്ത്രങ്ങളുടെ അന്വേഷണ സംബന്ധത്തെ നിർണ്ണയിക്കുക. ഇങ്ങനെയുള്ള പരസ്പര ബന്ധത്തെ അല്ലെങ്കിൽ ചൂണ്ടിക്കാണിപ്പാനാകുന്നു ഈ ലേഖനത്തിന്റെ ഉദ്ദേശം.

(തുടരും.)

ചുവപ്പും ചെമ്മുപ്പം

(ടി. കെ. ജോസഫ് അവർകൾ, ബി. എ., എസ്. ടി.)

ചുവപ്പ്, ചെമ്മുപ്പ് എന്നീ പദങ്ങളുടെ വ്യത്യാസത്തിലേയും ശ്രദ്ധിയേയും പാഠി ഭാഷാഭിമാനികളുടെ ഇടയിൽ, വളരെക്കാലമായി, ഉഗ്രമായ വാദം നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. ചുവപ്പാണ് ശരിയായിട്ടുള്ള രൂപമെന്നു ചിലരും, അതല്ല ചെമ്മുപ്പാണെന്നു മറ്റു ചിലരും, രണ്ടും ശരിയാണെന്നു വേറൊരു കൂട്ടരും തക്കിക്കുന്നുണ്ട്. ഇതിനിടയിൽ, ചെങ്കപ്പിന്നേപ്പാറി എന്നതാണ് പാവാനുള്ളതെന്നു ചോദിച്ചുകൊണ്ട് നാലാമതൊരു കൂട്ടരും പുറപ്പെട്ടിട്ടില്ലെന്നില്ല. ഈ വാദങ്ങളെയെല്ലാം ഒട്ടാകെ ഖണ്ഡിക്കുന്നതിന് ഒരു ഉദ്യമധ്യക്ഷേപിയായിട്ടല്ല എന്നു പറയാം. മാറ്റി വായിക്കുമ്പോൾ — മുഖ്യമായിട്ടു തമിഴിൽ — ഈ പദത്തിന്റെ രൂപം എന്താണെന്നും, ധാരാളമായതാണെന്നും അറിയണമെന്നു ഇവിടെ ഉദ്ദേശമുള്ളു. ഈ അറിവിൽ നിന്ന് ഈ പദത്തിന്റെ വ്യത്യാസത്തിന്റെയും നമുക്ക് പാവാനു കഴിയും. എന്തായാലും,

“ക്ഷുദ്രശ്വസോയം മമ മന്തുരന്തർ

വാണീ പ്രവീരൈർനന്മഷണിയഃ” എന്നേ ഇവിടെ സമാധാനമുള്ളു.

ചുവപ്പും ചെമപ്പും

൩൩൩

ചുവപ്പ് എന്നുള്ള പദം ഗുണവാചിതായ ഒരു ധാതുവിൽ നിന്ന് ഉണ്ടായതാണെന്നുള്ളതിനെപ്പറ്റി ആർക്കും വാദമില്ലെന്നു തോന്നുന്നു. അതുകൊണ്ട്, ചുവപ്പിനെപ്പോലെ ഗുണവാചികളായ ചില ശബ്ദങ്ങളുടെ പദ രൂപങ്ങളെയും ഒരു പട്ടികയായി എഴുതി, അതിൽനിന്നും എന്ത് അർത്ഥം സിദ്ധിക്കുന്നു എന്ന് ആലോചിക്കുന്നതു നന്നായിരിക്കുമെന്നു തോന്നുന്നു.

തമിഴ് ധാതുക്കൾ

നില്ക്കുന്ന രൂപങ്ങൾ

൧	൧	൨	൩
പവ്	പാവ്	പവി	പവു
(പരപ്പെട-പെരക്ക)	(പാചിക്ക)	(പശ്മ)	(പമുക്കെ)
	(പാചക്കെ)		(പച്ചനരമ്പു)
വെറ	വേര	വെളി	വെളു
(വെളെക്ക-വെക്കെ)		(വെളിവ്)	(വെളുപ്പ)
(വെളുക്ക)		(വെളിമ്പ)	
ചിർ	ചീർ	ചിരി	ചിര
ചിറൈ	(ചീരടി)	ചിരിയതു	ചിരമൈ
ചിററടി		ചിരിയ	ചിരതിറ്റലി
ചിററിപ്പം			
വലവ്	വലവ്	വലി	വലു
വലൈ	(വലവിയൻ)	വലിമൈ	വലുവായൻ
വലൈ		വലിയ	വലുത്
വലുപ്പം		വലിയ	
		വലിറ്റ	
കർ	കാർ	കാരി	കരു
കററാമക്കൈ	കാടിയ	കരിയതു	കരുമൈ
കററാക്കൈ	കാരിയ	കാരിയറിഞ്ഞി	കരുമ്പലി
			കരുമേദി.
കർ	കർ	കാരി	കരു

കുറിയെ	കുറോയെ	കുറിയ	കുറുമെ
കുറോട്ടു			കുറോട്ടി
൧			
പെർ	പേർ	പെറി	പെരു
	പോൻപം	പോറിയ	പെരുമെ
	പോയെ		പെരുമാറ്റം
	പോറിയ		പെരുപെരു
൨			
നെട്	നേട്	നെടി	നെട്ട
നെട്ടെ		നെടിയൻ	നെട്ടമെ
൩			
കൊട്	കോട്	കൊടി	കൊട്ട
കൊട്ടെ	കോട് കൊട്ടൽ	കൊടിയതു	കൊട്ടമെ
	കോടി		
൪			
അർ	ആർ	അറി	അരു
അർച്ച	ആരുയിർ	അറിയ	അരുമെ
			അരുപ്പം
൫			
ചെവ്	ചേവ്	ചെവി	ചെവു
ചെവെ			
ചെമ്മെ	ചേവടി		(ചെവുപ്പ)
ചെവെ			(ചിവുപ്പ)

ഇന്നു ചരികളായ മേല്പാഞ്ഞ ധാതുക്കളിൽ നിന്നു പര
സ്തരഭിന്നങ്ങളായ മൂന്നു രൂപങ്ങൾ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടെന്ന് ഈ പ
ട്ടികയിലെ ഉദാഹരണങ്ങളിൽനിന്നു ഗ്രഹിക്കാമല്ലോ. അവ
യിൽ ആദ്യത്തേത്, സ്വരം പരമാകുമ്പോൾ, ധാതുവിലെ
സ്വരത്തിന്റെ ദിർഘീകരണം മൂലം ഉണ്ടാവുന്നതും, മറ്റേതു
രണ്ടു ധാതുവിനോട് ഇകാരവും ഉകാരവും ആഗമമായി ചേ
ർന്നുണ്ടാവുന്നതും ആകുന്നു. ൨൦൩-൦ രൂപങ്ങളുടെ പംക്തി
കൾ പരിഭാഷിച്ചാൽ, ചിറിയ, വലിയ, പെരിയ, കുറിയ,
നെടിയ, കൊടിയ, അറി മുതലായ നാമവിശേഷണപദങ്ങ
ൾ പ്രായേണ രണ്ടു രൂപത്തിൽ നിന്നാണ് ഉണ്ടാവുന്നതെ

നും, പച്ചമൈ, വെളുപ്പു, ചിറ്റമൈ, ചിറ്റപ്പും, കരുമൈ, കരുപ്പു, പെരുമൈ, പെരുപ്പും, നെടുമൈ, നെടുപ്പു, നെടുപ്പും, അരുമൈ, അരുപ്പു, അരുപ്പും മുതലായ നാമപദങ്ങൾ മൂന്നാം രൂപത്തിൽ നിന്നാണ് ഉണ്ടാവുന്നതെന്നും കാണാം. ഐ, മൈ എന്നീ പ്രത്യയങ്ങൾ ചേന്ന് ധാതുവിൽനിന്നുതന്നെ നാമ പദങ്ങൾ ഉണ്ടാവുന്നതായും കാണുന്നുണ്ട്.

മേല്പറഞ്ഞ നിയമം അനുസരിച്ച് ചെവ് ധാതുവിന് ചെവ്വു, ചെമ്മൈ എന്നു രണ്ടു നാമരൂപങ്ങൾ ഉള്ളതുകൂടാതെ, ചെവുപ്പു എന്നൊരു രൂപം കൂടി ഉണ്ടാവാമെന്ന് സിദ്ധമാണല്ലോ. ഈ രൂപത്തിനു തമിഴിൽ ഇപ്പോൾ പ്രചാരമില്ലെങ്കിലും, ഇങ്ങനെ ഒരു ഉണ്ടായിരുന്നിരിക്കണമെന്ന് ഊഹിക്കുന്നതിനു ന്യായമുണ്ട്. പ്രചാരപൂർവ്വമായ ഈ ചെവുപ്പു ആട്ടും ചെവപ്പു ആയിട്ടും പിന്നെ ചിവപ്പു ആയിട്ടും മാറിയതായിരിക്കണം. കറുപ്പു കറുപ്പായിട്ടും, അറുപ്പുവാൾ അറുപ്പുവാൾ ആയിട്ടും മാറുന്നതുപോലെ, ചെവുപ്പു ആട്ടും ചെവപ്പു ആയ ശേഷം, എല ഇല ആയുടേ, പെഴുപ്പു പിഴുപ്പ് ആയും ഭേദപ്പെടുന്നതുപോലെ, ചെവപ്പു ചിവപ്പു ആയി പരിണമിച്ചതായിരിക്കണം. എന്നാൽ, മലയാളത്തിൽ, ചേറെ ഒരുവിധം പരിണാമമാണ് ചെവുപ്പു പദത്തിനു വന്നുകൂടിയത്. തമിഴിലെ ചെവ്വായും ചെവ്വം മലയാളത്തിൽ ചൊവ്വായും ചൊവ്വം ആയപോലെ ചെവുപ്പു ചൊവുപ്പ് ആയി ഭേദപ്പെട്ടു. ഈ ചൊവുപ്പും അതിന്റെ ചുരുങ്ങിയ രൂപമായ ചോപ്പും വടക്കൻ ദേശങ്ങളിൽ നിലനില്ക്കുന്നുണ്ട്. ചൊവുപ്പിൽ നിന്നു ചൊവപ്പും അതിൽനിന്നു ചുവപ്പും ഉണ്ടാവുന്നത് എളുപ്പമാണല്ലോ. ഇങ്ങനെയാണ് നമ്മുടെ ചുവപ്പിന്റെ ആഗമം. ഈ രണ്ടു പരിണാമരീതികളും പ്രത്യേകം എടുത്തൊഴുതാം.

ചെവപ്പു — ചിവപ്പു (തമിഴിൽ)

ചെവുപ്പു

ചൊവുപ്പ് — ചുവപ്പ് (മലയാളത്തിൽ)
ചൊവപ്പ്

ഇനിയും ചെങ്കപ്പന്റെ ആഗമം എന്താണെന്ന് ആലോചിക്കാം. തമിഴിൽ സംഭാഷണത്തിൽ ഉപയോഗിക്കുന്ന ചെവപ്പു മലയാളികളുടെ സംഭാഷണത്തിൽ ആദ്യം ചെങ്കപ്പായി തീർന്നിരിക്കാനിടയുണ്ടെന്നുള്ളതിന്നു ഇപ്പോഴത്തെ പുലയരുടെ ഭാഷ ഒരു തെളിവാണ്. പുലയരുടെ വാക്കുകളിലെ വ വലപ്പെഴം മ യായി മാറും. താഴെ കാണുന്ന വാക്കുകൾ ഈ മാറ്റത്തിന്നു ദൃഷ്ടാന്തങ്ങളാണ്.

വാഴ	മാള
വാനം	മാനം
വാക്കൊട്ട	മാക്കൊട്ട
അവൻ	അമൻ
എവൻ	എമൻ

ആദ്യകാലങ്ങളിൽ തമിഴിലെ ചെവപ്പു ചെങ്കപ്പായി പരിണമിച്ചത് ഇപ്പോഴും ചില ഇടങ്ങളിൽ നിലനിന്നു പോരുന്നു എന്നു വിചാരിക്കുന്നതിൽ അബദ്ധമില്ലെന്നു തോന്നുന്നു. ചില ദേശങ്ങളിൽ ചൊമപ്പും ധാരാളം നടപ്പുണ്ട്. ചൊമലപ്പെയെന്നും, കണ്ണ ചൊമ ചൊമ എന്നിരിക്കുന്നതും ചിലെടങ്ങളിൽ സധാരണ പായാറുണ്ട്. ചൊവപ്പിലെ വകാരം മകാരമായാണ് ഈ ചൊമപ്പു ഉണ്ടായതെന്നുള്ളതും യുക്തിയുക്തമാണ്.

ചെങ്കപ്പന്റെ വ്യുൽപ്പത്തിയെപ്പറ്റിയാണ് ഇനി ആലോചിക്കേണ്ടത്. തമിഴിൽ ചെന്നിറം എന്നതുമുള്ള ചെക്കൽ എന്നൊരു പദമുണ്ട്. കുറു, ചിറു, വെരു, കരു, നെടു (വട്ടിക നോക്കേണം) എന്ന രൂപങ്ങളോടു കൽപ്രത്യയം ചേന്ന് കുറുകൽ മുതലായ പദങ്ങൾ ഉണ്ടായതുപോലെ, ചെവുകൽ എന്നും ഉണ്ടാകാൻ വകയുണ്ട്. ചെവുകൽ ചുരുങ്ങി ആയിരിക്കേണം ചെക്കൽ ഉണ്ടായത്. ചെങ്കപ്പ് എന്ന പദം ചെക്കലിനോടു സംബന്ധപ്പെട്ടതും ആയിരിക്കേണം.

ഇനിയും ഈ പദങ്ങളുടെ ധാതു ഇന്നതാണെന്നു കണ്ടുപി

ടിക്കാൻ ശ്രമിക്കാം. ചവപ്പിന്റെ ധാതു സംസ്കൃതത്തിലേ ശ്രീ യോടു സംബന്ധപ്പെട്ടതാണെന്നും ശോണത്തോടു സംബന്ധപ്പെട്ടതാണെന്നും മറ്റും ചിലർ പറയുന്നുണ്ട്. ഇതിനു വല്ല അടിസ്ഥാനവുമുണ്ടോ എന്നു സംശയമാണ്. ചവപ്പും ഇംഗ്ലീഷിലെ സോപ്പിൽനിന്ന് ഉൽഭവിച്ചതാണെന്നു പറഞ്ഞാൽ കോളൂടി നന്നായിരിക്കുമെന്നു തോന്നുന്നു. ശബ്ദസാമ്യംകൊണ്ട് കേൾവിക്കാർ അതു വിശ്വസിക്കാൻ ഇടയുണ്ട്.

ഏതായാലും, ചവപ്പിന്റെ ധാതു അന്വേഷിച്ച് ഇതര ഭാഷകളിൽ പോയിട്ടും ആവശ്യമില്ല. തമിഴിൽനിന്നു തന്നെ അതു കണ്ടുപിടിക്കാം. ചെവ്വായ്, ചെവുലരി, ചെവ്വെ, ചേവടി, ചേയവൻ, ചേക്കെ, ചെങ്കുൻ, ചെഞ്ചെവ്, ചെന്നായ്, ചെമ്പുനൽ എന്നീ വാക്കുകളിൽ ചെവ്, ചേവ്, ചെം ഇങ്ങനെ മൂന്നു തരത്തിലാണ് ധാതു കാണുന്നത്. ആദ്യം കൊടുത്തിട്ടുള്ള പട്ടികയിലെ മറ്റു വാക്കുകൾ നോക്കിയാൽ ചെവ് ആണ് ധാതുവെന്നു വേഗം വെളിവാകും. ചേവ്, മുൻപറഞ്ഞപ്പോലെ, ചെവ് ധാതുവിന്റെ ഒരു വിശിഷ്ടരൂപമെന്നു വരികയുള്ളൂ. ചെം എന്നതും ഈ ചെവ് ധാതുവിൽ നിന്നു തന്നെ ഉണ്ടായതാണെന്നു സാധിക്കാം. എങ്ങനെയെന്നാൽ—
 ചെവു + പുനൽ = ചെവും + പുനൽ = ചെമ്പുനൽ. ചെങ്കുതിരോൻ, ചെഞ്ചന്തനം, ചെന്തി, ചെമ്പരുത്തി എന്നീ വാക്കുകളിലെ ഘടകപദങ്ങൾ സന്ധിക്കുമ്പോൾ ഒരു മകാരം ആഗമമായിവരും. പട്ടികയിലെ മറ്റു ധാതുക്കളുടെ മൂന്നാം രൂപങ്ങൾക്കും സന്ധിയിൽ ഈ മകാരാഗമം കാണുന്നുണ്ട്. അസ്തുദ്ഃ, ദിഷന്തഃ, അശിതസ്ഥവഃ, ഇരസ്ഥദഃ, രത്നന്തരമു | മുതലായ പദങ്ങളിൽ അരുദ്ദിഷദ്ജന്തസ്യമു | ആദിയായ സൂത്രങ്ങളാൽ പാണിനി വിധിച്ചിരിക്കുന്ന മകാരാഗമംപോലെ ഒരു മകാരാഗമം ഇവിടെ വരുന്നു എന്നു വിചാരിക്കാം. തെലുങ്കിൽ ചേവുരു (ചവപ്പ്) ചേവുരിംചുട (ചവക്കുക) എന്ന പദങ്ങളും കാണുന്നു

ണ്ട്. ഇതല്ലാതെകൊണ്ട്, ചെവ് തന്നെയാണ് ധാതു എന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്താം.

ചെമ്പുനൽ മുതലായ പദങ്ങളിൽ കാണുന്ന ചെം എന്ന തിനു വേറെ ഒരു വിധത്തിൽ വ്യർത്ഥത്തി കല്പിക്കാം. പട്ടികയിലെ ചെം, ചിർ, വല് എന്ന ധാതുക്കൾക്ക് വെൺ, ചിൻ, വൻ എന്നീ രൂപ വിശേഷങ്ങൾ കാണുന്നുണ്ട്. വെൺമാ (വെൺ+താമര), ചിന്നപ്പൻ (ചിൻ+അപ്പൻ), വൻകാട് (വൻ+കാട്) എന്നീ പദങ്ങളിലെ ആദ്യഘടകങ്ങൾ ഒരിക്കലും ചെം, ചിർ, വല് എന്നവയായിരിക്കാൻ തരമില്ല. അതുകൊണ്ട്, വെൺ, ചിൻ, വൻ ഇവയെ പ്രത്യേക ധാതുക്കളായിട്ടു ഗണിക്കാം. ഇവ നാമരൂപങ്ങളായ വെണ്ണെ, ചിണ്ണെ, വണ്ണെ എന്നിവയിൽനിന്നുണ്ടായവയാണെന്നും വിചാരിക്കാം. ചെം, ചിർ, വലം ഇവ മിക്ക പദങ്ങൾക്കും സാമാന്യമായി നില്ക്കുന്നതുകൊണ്ട് ഇവയെ സാമാന്യധാതുക്കൾ എന്നും, വെൺ, ചിൻ, വൻ ഇവയിൽനിന്നു അധികം പദങ്ങൾ ഉണ്ടാകാത്തതുകൊണ്ട് ഇവയെ ഉപധാതുക്കൾ എന്നും നാമകരണം ചെയ്യാം. ഈ വഴിക്കു നോക്കുമ്പോൾ, ചെവ് എന്ന സാമാന്യധാതുവിന് ചെം എന്നൊരു ഉപധാതു ചെമ്മെ എന്ന നാമരൂപത്തിൽ നിന്നുണ്ടാവാം. ചെമ്മാനം (ചെം + വാനം) ചെമ്പു (ചെം + പു) എന്ന പദങ്ങളിൽ ആദ്യം ഘടകം ഇതുതന്നെയാണെന്നു പറയാം. കന്നടത്തിൽ ചെംഗദിര (ചെങ്കുതിരോൻ), ചെംഗുലി (സൂര്യൻ), ചെംഗുഡി (പ്രവിഴം), എന്നിങ്ങനെയും തെലുങ്കിൽ ചെംഗലുവ, ചെംദോവ (ചെന്താമര), ചെംഗാവി (ചെന്നിറം) ചെംബു (ചെമ്പുപാത്രം) എന്നിങ്ങനെയും ചെം ചേർന്നുള്ള പദങ്ങളാണ് അധികമായിട്ടു കാണുന്നത്. അതുകൊണ്ടു ചെം എന്ന തിനെ ഒരു ഉപധാതുവായിട്ടു കല്പിക്കുന്നതിൽ വലിയ പിശകില്ലെന്നു തോന്നുന്നു. അപ്പോൾ ചെന്താമര ചെവുന്താമര ചുരുങ്ങിയതാണെന്നും മാറ്റം പറയാനുള്ള വൈഷമ്യം കൂടാതെ,

ചെ. താമരയോടു ചേർന്നുണ്ടായതാണെന്നു ധൈര്യമായിട്ടു പറയാം.

അതുകൊണ്ടു നമുക്ക് ചെവ് ചെം എന്ന ധാതുവധാതുക്കളും, ചവപ്പ് എന്ന പ്രയോഗപ്രതിഷ്ഠമായ രൂപവും സിദ്ധിക്കുന്നു. ഇങ്ങനെ ഈ വിമർശനം അവസാനിപ്പിച്ചുകൂടാം.

—o—

ആദികേരളം. രണ്ടാംഭാഗം

—

ച. പ. വി. പത്മനാഭമേനോൻ അവർകൾ-

ബി. എ. ബി. എൽ. എം. ആർ. എ. എസ്

വളരെ പുരാതനകാലം മുതൽക്കുതന്നെ ദക്ഷിണ ഇൻഡ്യാനിവാസികളായ ദ്രാവിഡരും ഉത്തരദേശവാസികളായ ആര്യന്മാരും ഏഷ്യ, ആഫ്രിക്ക, യൂറോപ്പുമുതലായ പൂർവ്വപശ്ചിമരാജ്യങ്ങളുമായി കച്ചവടസംബന്ധമായ വ്യാപാരങ്ങൾ നടത്തിക്കൊണ്ടു വന്നിരുന്നു. ഉത്തരദേശക്കാർ കരവഴിയായും ദക്ഷിണദേശക്കാർ കടൽവഴിയായുമാണ് വ്യാപാരം നടത്തിവന്നത്. വേദം, പുരാണ, കാവ്യനാടകാദി സംസ്കൃതസാഹിത്യങ്ങളിൽ കടൽമാർഗ്ഗമായി വിദേശരാജ്യങ്ങളായിട്ട് ഇൻഡ്യാക്കാർ കച്ചോടം നടത്തിവന്നു എന്ന് പല ഘട്ടങ്ങളിലും വിവരിച്ചുകാണുന്നുണ്ട്. കച്ചോടാവശ്യത്തിനായി ഇൻഡ്യാനിവാസികൾ കടൽയാത്രകൾ ചെയ്തതിനെപറ്റി പല പ്രസ്താവനകളും ഔദ്യോഗികത്തിൽ കാണുന്നുണ്ട്. ഒരു ഘട്ടത്തിൽ (1) കപ്പൽ കാടിച്ചുപോകുന്നതായ സമുദ്രവീഥിയിലുള്ള പല മാർഗ്ഗങ്ങളും വരുന്നത് നല്ല നിശ്ചയമുണ്ടായിരുന്നു എന്നു പറയുന്നു. മറ്റൊരേടത്ത് കച്ചോടക്കാർ ദ്രവ്യത്തിലുള്ള അത്യാഗ്രഹം കൊണ്ട് വിദേശരാജ്യങ്ങളിലേക്കു കപ്പലുകൾ അയക്കുന്നു എ

ന് പാഞ്ഞു കാണുന്നു. (2) വേറൊരു ഭാഗത്ത് അതിരില്ലാത്ത ഉത്സാഹപ്രിയനായ വ്യാപാരികൾ ലഭത്തെ ഇഹരിച്ച് എല്ലാദിക്കിലും സഞ്ചരിക്കുന്നു എന്നും, സമുദ്രത്തിന്റെ എല്ലാ ഭാഗങ്ങളിലും പൊയ്ക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു എന്നും പറയുന്നു. (3) വസിഷ്ഠനും വരണനും കൂടി ഒരു കപ്പൽയാത്ര ചെയ്തതിനെപ്പറ്റി ഒരു ദിക്കിൽ പ്രസ്താവിക്കുന്നുണ്ട്. (4) വേറൊരു ഘട്ടത്തിൽ ഏറ്റവും രസകരമായ മറ്റൊരു സംഗതിയെക്കുറിച്ച് കാണുന്നു. തുഗ്രൻ എന്ന രാജാവിന്റെ പുത്രൻ ഭുജ്യവിനെ അകലെയുള്ള ദ്വീപാന്തരങ്ങളിൽ വസിക്കുന്ന ചില ശത്രുക്കളുടെ നേരെ ഒരു നാവികസൈന്യത്തോടുകൂടി അയച്ചു. പോകുമ്പോൾ ഭുജ്യ ഒരു കോളിൽപ്പെട്ട് കപ്പലുകൾ എല്ലാം നശിച്ച് സമുദ്രത്തിൽ കിടന്നു ഉഴലുവാൻ സംഗതിയായി. ഈ അപകടത്തിൽ നിന്നു അശ്വിനിദേവകൾ ഏതെങ്കിലും വലിക്കുന്ന ഒരു പടവിൽവന്ന് ഭുജ്യവിനെ രക്ഷപ്പെടുത്തി. (1)

ഇന്ത്യയിലുള്ളവർ സമുദ്രത്തിൽ കൂടി പുരാജ്യങ്ങളിൽ പോയിവരുന്നത് അസാധാരണമല്ലായിരുന്നു എന്ന് രാമായണത്തിൽ കാണുന്ന പല പ്രസ്താവങ്ങളാലും വിശദപ്പെടുന്നുണ്ട്. കിഷ്കിന്ധകാണ്ഡത്തിൽ ഹനുമാനെ സീതാനേപയ്ക്കുന്നതിനായി അയയ്ക്കുന്ന സന്ദർഭത്തിൽ, രാവണൻ സീതയെ ഭൂമിപ്പിടിച്ചിരിക്കുവാൻ എടുത്തുള്ള പ്രദേശങ്ങളെ സൂഗ്രീവൻ വിവരിക്കുന്നുണ്ട്. ആ കൂട്ടത്തിൽ സമുദ്രത്തിൽ കിടക്കുന്ന പല ദ്വീപുകളിലുള്ള മലകൾ, നഗരങ്ങൾ മുതലായ ഇടങ്ങളിൽ പോയി അന്വേഷിക്കണമെന്നു പ്രത്യേകം നിഷ്ക്കർഷിക്കുന്നു. (1) ദ്വീപുകളുടെ പേർ പറയുന്ന കൂട്ടത്തിൽ യവനദീപ്, സ്വർണ്ണദ്വീ

(2) II 48 3

(3) I 56 2

(4) VII 88 3 0 4 0

(1) I 116 3

(b) 40 25

പ്, (2) ഇതുകൾ പായുന്നു. സമുദ്രങ്ങളിൽ ലോഹിതസാഗരത്തെ അതായത് ചെങ്കടലിനെ, കുറിച്ചു പറയുന്നുണ്ട്.

മഹാഭാരതം സഭാപട്ടത്തിൽ സഹദേവൻ സമുദ്രത്തിലുള്ള പലേദീപുകളിലും ചെന്നു അവിടെ ഉണ്ടായിരുന്ന ദ്വേഹനാരെ ജയിച്ചു എന്നു പറയുന്നു. സമുദ്രയാത്രയെപറ്റിയുള്ള പ്രസ്ഥാവങ്ങൾ 'ദ്രോണപട്ടം, കണ്ണപട്ടം, ശാന്തിപട്ടം ഇതുകളിലും കാണുന്നുണ്ട്. ഇതുപോലെയുള്ള പ്രസ്ഥാവങ്ങൾ ധർമ്മസൂത്രങ്ങളിലും ഉണ്ട്. വൈദികബ്രാഹ്മണർ സമുദ്രയാത്ര ചെയ്തുകൂടാഎന്ന് ബോധായന ധർമ്മസൂത്രം വിരോധിക്കുന്നു. (1) എന്നാൽ, ഉത്തരദേശക്കാർ ഇതു ചെയ്യുന്നത് സാധാരണയാണെന്നു പറയുന്നുണ്ട്. (2) കപ്പലുടമസ്ഥന്മാർ രാജാവിന്നു കൊടുക്കേണ്ടുന്ന വരിയുടെ ക്രമത്തെ ബോധായനനും (3) മൗര്യനും (4) വിവരിക്കുന്നു. മനുസ്മൃതി, (5) യാജ്ഞവൽക്യസംഹിത ബൃഹൽസംഹിത (6) വായുപുരാണംമാക്കം ഭാഗ്യവതം, ഭാഗവതം, വരാഹപുരാണം, രഘുവംശം (7) ശാകുന്തളം, രത്നാവലി, ദശകുമാരചരിതം, മാഹ്യം, കഥാസരിതസാഗരം, ചരിതാപദേശം, ഭരതചരിയുടെ നീതിശതകം, ബൗദ്ധന്മാരുടെ ജാതകകഥകൾ, മഹാവംശം, രാജവല്ലഭിയം എന്നീ സാഹിത്യഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ എല്ലാം സമുദ്രയാത്രകളെപ്പറ്റിയുള്ള പ്രസ്ഥാവങ്ങൾ ഉണ്ട്. (1)

(2) ഇവ ജാവ സുമാത്ര എന്നവയെന്നെ വിചാരിക്കുന്നു

(1) 11 2-2

(2) 1 2 4

(3) ധർമ്മസൂത്രം 1 18 14

(4) x 33

(5) III 158 VIII 409, 9

(6) 2 8; 9 13; 10 3; 44 12

(7) 4 36

(1) A History of Indian Shipping and maritime activity from the Earliest Times Radhakumud Mookerjii's Longmans & co. 1912 chap. VIII pp-53-69

ഉത്തരദേശക്കാർ സമുദ്രയാത്രയിൽ വിമുഖനാരല്ലായി
ന്നു എങ്കിലും, അവാർ പാരായ്ക്കുണ്ടായി പെണ്ണിന്നു വ്യാപാ-
രം കരവഴിക്കായിരുന്നു. ആദികാലങ്ങളിൽ മനുഷ്യരുടെ സ-
ഞ്ചാരം കരവഴിയായിരിക്കുവാനാണല്ലോ സാഭാവികമായി
അധികം സ.ഗതിയുള്ളത്. എന്നാൽ, ദക്ഷിണ ഇന്ത്യയുടെ ദി-
സഭാവംകൊണ്ടു, സമുദ്രസഞ്ചാരത്തിന്ന് ഉതകുന്നതായ പല
സൗകര്യങ്ങളും അവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നു. ഡെക്കാൻ, (1)
അല്ലങ്കിൽ ദക്ഷിണ ഇന്ത്യ, ടാപ്റ്ററി (2) (തപതി) നദിയ-
ടെ ഭാഗം മുതൽ തൃക്കോണാകൃതിയായി കന്യാകുമാരിവരെ നീ-
ണ്ടുകിടക്കുന്നു. ഈ ഭൂമിയുടെ കിഴക്കും പടിഞ്ഞാറും ഭാഗങ്ങളി-
ൽ സമുദ്രതീരം വിട്ട് അകത്തേക്കു മാറി തെക്കുവടക്കായി കിട-
ക്കുന്ന പൂർവ്വപശ്ചിമഘട്ടങ്ങൾ എന്ന മലനിരകളുടെ അടിവാരം
മുതൽ സമുദ്രക്കര വരെയുള്ള പ്രദേശം വളരെ വിശേഷമായ
തും ഫലപ്രദമായതുമായതാണ്. ഈ മലനിരകൾ നിന്വിധമായ
വനങ്ങളെക്കൊണ്ട് ആവൃതമായിരിക്കുന്നു. സമുദ്രക്കരവരെയു-
ള്ള 'ഫലത്ത്' തെങ്ങ്, കെഴുങ്ങ്, പന, മാവ്, പിലാവ്, മുള-
കകാടി മുതലായ വിലയേറിയ വൃക്ഷലതാദികൾ സമൃദ്ധിയായ്
യിക്കാണുന്നതാണ്. നെൽകൃഷിക്കും ഒട്ടും കാവില്ല. മലകളി-
ൽ ഇഞ്ചി, ഏലക്കായ, മഞ്ഞൾ, കാഞ്ഞിരക്കുരു മുതലായ വി-
ലപിടിച്ച പലതരത്തിലുള്ള മലഞ്ചെറുക്കുകൾ ലോഭം കൂടാതെ
വിളയുന്നു. വിശേഷിച്ച് പശ്ചിമഘട്ടങ്ങളുടെ അടിവാരത്തി-
ന്നും സമുദ്രത്തിന്നും എടയിലായി മലയാളക്കരയിൽ ഒരൊരം മു-
തൽ മൊ അറാം വരെ കായലുകളും അവയെ തമ്മിൽ കൂട്ടി
മുട്ടിക്കുന്ന തോടുകളും ഉള്ളതുകൊണ്ട് ഉൾപ്രദേശങ്ങളിൽ കൂടി
ജലമാർഗ്ഗമായ സഞ്ചാരസൗകര്യങ്ങൾ ധാരാളമുണ്ട്. ഇവി-
ടെ വർഷം ധാരാളമായുള്ളതുകൊണ്ടും മലകളിൽനിന്നു ഒഴുകി-
കീഴ്പ്പോട്ടുവരുന്ന നദിപ്രവാഹങ്ങളെക്കൊണ്ടും ഭൂമി ഏറ്റവും

(1) Dekhan.

(2) Tapati.

വളമുള്ളരായിരിക്കുന്നു. ഈ കരയിൽ കത്തിയവാർ (1) മന
 വുമുതൽ കന്യാകുമാരിവരെയാി നല്ല തുറമുഖങ്ങൾ പുരാത
 നകാലംമുതൽക്കേ ഉണ്ട്. ഉത്സാഹശീലനാരായ വിദേശവ്യാ
 പാരികൾ കച്ചോടത്തിനുവേണ്ടി ആദ്യമായി ഇന്ത്യയിൽ കട
 ൽവഴി വന്നെത്തിയതു ഇവിടെയാണ്. അറബികൾ, പോർട്ടു
 ഗീസുകാർ (പാക്കികൾ), ഡച്ചുകാർ (ഘനക്കാർ), എന്നിവരു
 ടെ വ്യാപാരശാലകൾ കരാം മുതൽ മറ്റാ അരാം വരെ കാ
 ണാവുന്നതാണ്. ഈ കരയിലുള്ള തെങ്ങുംകൂട്ടങ്ങളുടെ എടയി
 ൽ പ്രാചീനവ്യാപാരത്തിന്റെ ഐശ്വര്യസ്ഥിതിയെ കാണി
 കുന്ന ലക്ഷ്യങ്ങളുടെ നഷ്ടശിഷ്ടങ്ങൾ പല ദീക്ഷകളിലായി ഇ
 ന്നും ചിന്നിച്ചിതറി കിടക്കുന്നുണ്ട്.

ഇപ്പോൾ കണ്ടെത്തിയേടത്തോളം തെളിവുകളെക്കൊ
 ണ്ട്, ഇൻഡ്യാറാജ്യം ഉദ്ദേശം മൂപ്പതു നൂറ്റാണ്ടുകൾക്കു മുമ്പു മു
 തൽ ഭൂമിയിലുള്ള വ്യാപാരസ്ഥാനങ്ങളുടെ മദ്ധ്യപ്രദേശമായി
 ഭവിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു വിചാരിക്കാം. ഇൻഡ്യാ നിവാസികൾ പ്രാ
 ചീനകാലത്തു ഫിനീഷ്യൻ, (1) ജൂതന്മാർ, (2) അസ്സീറിയക്കാ
 ട്, (3) ഗ്രീക്കുകാർ, (4) ഈജിപ്റ്റുകാർ, (5) റോമക്കാർ (1)
 എന്നവരായും, ഇദാനീനനകാലത്തു തുടങ്ങിയാൽ, (2) വെനീ
 സ്സുകാർ, (3) പോർട്ടുഗീസുകാർ, (4) ഡച്ചുകാർ, (5) ഇംഗ്ലീഷു
 കാർ (6) എന്നവരായും വ്യാപാരം ചെയ്തുവന്നു എന്നു പല ല
 ക്ഷ്യങ്ങളും പ്രത്യക്ഷപ്പെടുത്തുന്നുണ്ട്. (7)

(1) Kathiawar.

(1) Pheesians.

(2) Jews.

(3) Assyrians.

(4) Greeks.

(5) Egyptians.

(1) Romans.

(2) Turks.

(3) Venetians.

(4) Portuguese.

(5) Dutch.

(6) English.

(7) History of the Indian Shipping p- 82,

ഇൻഡ്യയും ബാബിലോണിയ (8) യുമായുള്ള കച്ചോട് ഉദ്ദേശം ക്രിസ്തുവിന് 3000 സംവത്സരങ്ങൾക്കു മുമ്പ് ഈ ബാഗാസ് എന്ന രാജാവു ബാബിലോണിയ രാജ്യത്തെ കൽ ദായക്കാരുടെ ഊർ (9) എന്ന നഗരത്തിലിരുന്നു ഭരിച്ചവന്ന കാലം മുതൽ ആരംഭിച്ചിരിക്കണമെന്നു ഡാക്ടർ സെയിസ്സ് (10) അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. (11) ഇങ്ങനെ അഭിപ്രായപ്പെട്ട വാൻ എടയായത് ഇപ്പോൾ ജീണ്ണപ്പെട്ട നശിച്ചു കിടക്കുന്ന 'ഊർ' എന്ന നഗരത്തിന്റെ നഷ്ടശിഷ്ടങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിൽ തേക്കുകൊണ്ടുള്ള പണികൾ കണ്ടുകിട്ടിയതുകൊണ്ടാണ്. ഈ തേക്കുമരങ്ങൾ മലയാളക്കരയിലുള്ള തുറമുഖങ്ങൾ വഴി കാൻ ഡിയായിൽ കൊണ്ടുപോയിരിക്കണമെന്നും, പുരാതനകാലത്തു തേക്കുമരങ്ങൾ തടികളായി കപ്പൽ വഴി വലിയ നഷ്ടം കൂടാതെ പുരാരാജ്യങ്ങളിലേക്കു കൊണ്ടുപോകുവാൻ സൗകര്യമായി ഉണ്ടായിരുന്നതു മലയാളക്കരയിൽ മാത്രമായിരുന്നു എന്നും മിസ്റ്റർ ഹ്യൂയിറ്റ് (1) പറയുന്നു. (2) എതാ മാലും, ക്രിസ്തുവിനു 1000 കൊല്ലങ്ങൾക്കു മുമ്പ്, ഇസ്രായീലെ (3) രാജാവായ സാളോമൻ (4) (ശലേമൻ, ശലോമൻ) എന്നാളുടെ കാലത്തു ഫിനീഷ്യർ ദക്ഷിണ ഇൻഡ്യയിൽ മലയാളക്കര വന്നു വളരെ വില പിടിച്ചതും സൈഡൺ, (1) ടയർ (2) എന്ന ഫിനീ

(8) Babylon.

(9) Ur of the chaldees.

(10) Dr Syce.

(11) Hilbert Lectures for 1887. On the origin and growth of Religion among the Babylonian quoted in History of Indian Shipping p, 55

(1) Mr. Hewit

(2) Journal of the Royal Asiatic Society 188 p 357

(3) Israel

(4) Solomon

(1) Sidon

(2) Tyre

പുരാജ്യത്തെ പ്രധാനനഗരങ്ങളിൽ ചിലവാകുന്നതുമായ പലതരത്തിലുള്ള ചരക്കുകളും കൊണ്ടുപോയിരുന്നതുമായി വിചാരിക്കുവാൻ ധാരാളം ലക്ഷ്യങ്ങളുണ്ട്. ഫിനീഷ്യരാജ്യത്തെ രാജാവായ ഹൈറാം (3) ഇസ്രായേൽ രാജാക്കന്മാരായിരുന്ന ഡേവിഡ്, (4) സാലോമൺ (5) എന്നവരുടെ ഒരു വലിയ ബന്ധുവായിരുന്നു. ഇവർ തമ്മിൽ വിവാഹബന്ധത്താലുണ്ടായിരുന്ന ചാർച്ചയ്ക്കു പുറമെ, വ്യാപാരവിഷയമായ പല വശാദകളെക്കൊണ്ടും വളരെ അടുപ്പവും വേഴ്സ്യമുണ്ടായിരുന്നു. യഹൂദന്മാരുടെയും സമൃദ്ധിയും അവസ്ഥയ്ക്കും മതിയായ ഒരു കോവിലകം പണി ചെയ്തിപ്പിക്കേണ്ടത് അവരുടെ രാജാവായ ദാവീദിനു (1) താല്പര്യം ഉണ്ടായതു ഫിനീഷ്യൻ രാജാവായ ഹൈറാം (2) മേൽക്കൂത്ത (3) അസ്സൂർട്ടി (4) എന്ന മൂത്തുകുട്ടികളായി പണി ചെയ്തിപ്പിച്ച വിശേഷദേവാലയങ്ങളെ കണ്ടിട്ടാണെന്നു വിചാരിക്കുന്നു. ദാവീദിനെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കോവിലകം പണിക്കു വേണ്ടുന്ന സഹായങ്ങൾ ചെയ്തതിന്റെ ശേഷം, അദ്ദേഹത്തിന്റെ പുത്രനായ സാലോമൺ എന്ന രാജാവിന്റെ താല്പര്യപ്രകാരം യഹൂദരുടെ പ്രസിദ്ധ ദേവാലയം പണിക്ക് ആവശ്യമുള്ള 'ദേവദാരവും സരളമരവും സ്വർണ്ണവും കൊടുത്തു'. (5) അന്യദേശങ്ങളുമായി വ്യാപാരം നടത്തുന്നതിൽ സാലോമനെ സഹായിച്ചതു ഹൈറാമായിരുന്നു. 'ശാലോമൻ രാജാവ് ഏദോം ദേശത്തു ചെങ്കടൽക്കരയിൽ ഏലോത്തിന്നു സമീപമുള്ള എസ്സോൻ—ഗേബെരിൽ വെച്ചു ക

-
- (3) Eiram
 - (4) David
 - (5) Solomon
 - (1) King David
 - (2) Hiram
 - (3) Melcarth
 - (4) Assarte
 - (5) I Kings chap IX.11

പ്പലുകൾ പണിതു. ആ കപ്പലുകളിൽ ശലോമന്റെ ദാന നാരോടുള്ള ഹീരാസമുദ്രവരിചയമുള്ള കപ്പൽക്കാരായ തന്റെ ദാസന്മാരെ അയച്ചു. അവർ ഓഫീരിലേക്കു ചെന്നു അവിടെനിന്നു നൂററുപതുതാലന്തു (1) പൊന്നു ശലോമൻ രാജാവിന്റെ അടുക്കൽ കൊണ്ടുവന്നു. (2) 'രാജാവിന്നു സമുദ്രത്തിൽ ഹീരാമിന്റെ കപ്പലുകളോടുള്ള തർശിശു കപ്പലുകൾ ഉണ്ടായിരുന്നു; തർശിശു കപ്പലുകൾ മൂന്നു സംവത്സരത്തിൽ ഒരിക്കൽ സപ്തം, വെള്ളി, ആനക്കൊമ്പു, കരങ്ങൻ, മയിൽ എന്നിവ കൊണ്ടുവന്നു.' (3) 'ഓഫീരിൽനിന്നു പൊന്നു കൊണ്ടുവന്ന ഹീരാമിന്റെ കപ്പലുകൾ ഓഫീരിൽനിന്നു അനവധി ചന്ദനവും രത്നവും കൊണ്ടുവന്നു.' (1) 'അവർ ആനക്കൊമ്പും കരിമരവും നിന്നു കപ്പാ കൊണ്ടുവന്നു.' (2) എന്നിങ്ങനെ ഞെമ്പിറ എന്ന ക്രിസ്തു വേദപുസ്തകത്തിൽ പല സഭ്യങ്ങളിലും പാഞ്ഞു കാണുന്നുണ്ട്. ഈ മുൻപാഞ്ഞ സാധനങ്ങൾ ഇസ്രായേൽക്കു കിട്ടിയത് ഇൻഡ്യയിൽനിന്നു മലയാളക്കര വഴിയാണെന്ന് ഇപ്പോൾ പ്രായേണ എല്ലാ പാശ്ചാത്യപണ്ഡിതന്മാരും സമ്മതിക്കുന്നു. ക്രിസ്താബ്ദത്തിന്നു ഉദ്ദേശം ൧൦൦൦ കൊല്ലങ്ങൾക്കു മുമ്പു സാലോമൻ രാജാവു വ്യാപാരവശ്യത്തിനായി ഒരു കപ്പൽ സംഘത്തെ ശേഖരിച്ചു ഹിന്ദുസ്ഥാനായ കപ്പൽക്കാരെ (മാലുമികൾ) കൊണ്ടു കപ്പലോട്ടം നടത്തി അവർ ടാഷീഷ്, (1) ഓഫീർ (2) എന്ന താമ്രങ്ങളിൽ എത്തി, അവിടെനിന്നു സപ്തം മുതലായി മുമ്പു വിവ

(1) Talent

(2) 1 Kings Ch. IX verses 26 to 28

(3) Ibid Ch. 10 v 22

(1) 1 Kings X-11

(2) Ezekiel XXVII-15

(1) Tarshish

(2) Phir

രിച്ചിട്ടുള്ള സാധനങ്ങളെ ശേഖരിച്ചു കൊണ്ടുപോയി. ബോംബായിക്കടുക്കൽ കല്യാണി എന്ന സ്ഥലത്തിന്നു വടക്കായി സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന സൌപ്പാര (3) എന്ന സ്ഥലമായിരിക്കേണം ബൈബിളിൽ പറയുന്ന കാഫീർ എന്ന തുറമുഖം എന്നു പ്രൊഫസ്സർ ബൽഫി (4) അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. പ്രൊഫസ്സർ ലാസ്സൻ (5) അഭിപ്രായത്തിൽ കാഫർ സിന്ധുദേശത്തിന്റെ കരയ്ക്കുള്ള അഭിരന്മാരുടെ ദേശമാണെന്നാണ്. എന്നാൽ ഈ അഭിപ്രായം ശരിയല്ലെന്നു പ്രൊഫസ്സർ ഗസ്രാവു കാപ്പർട്ട് (6) യുക്തനുസരണം സാധിച്ചിട്ടുണ്ട്. (1) കാഫീർ എന്നത് അഭിരന്മാരുടെ രാജ്യമാക്കുവാൻ പാടില്ലെന്നും ആ പ്രദേശം മലയാളക്കരയിലായിരിക്കണമെന്നും ഡാക്ടർ ബണ്ണൻ (2) എന്ന പ്രസിദ്ധ ഐതിഹ്യ വാദിക്കുന്നു. (3)

(3) Souppara

(4) Prof: Belfy

(5) Prof: Lassen

(6) Prof: Gurtave oppert

(1) On the Ancient commerce of India p 24-5

(2) Dr Burnell

(3) The Indian Anriquariy Vol 1 p33 2

